

NGÔ THỪA ÂN

TÂY DU KÝ

NHÀ XUẤT BẢN VĂN HÓA THỜI ĐẠI

TÂY DU KÝ

*

NGÔ THỪA ÂN

TÂY DU KÝ

*

Biên dịch:

BÙI HẠNH CẦN - NGHIÊM VIỆT ANH

Hiệu đính:

NGUYỄN BÍCH HẰNG

NHÀ XUẤT BẢN VĂN HOÁ - THÔNG TIN

HÀ NỘI - 2003

开道记
TÂY DƯ KÝ

MẤY LỜI ĐẦU SÁCH

Nếu có người làm cuộc *tây du* vào thế kỷ 16, sẽ gặp cảnh ông tổ của công nghệ vi tính đang ngạc nhiên cực độ. Một người bạn Đức từ Bắc Kinh gửi về cho Leibnitz bức thư có kèm sơ đồ 64 quẻ do Trần Đoàn - Thiệu Ung soạn, Leibnitz ngạc nhiên vì lẽ, từ thế kỷ 11, người Trung Quốc đã có những hiểu biết rành rẽ về phép nhị phân trong toán học.

Nếu dám bên bĩ cuộc *tây du*, 200 năm sau, sẽ chứng kiến nhà khoa học người Anh - Darwin - hoàn thành học thuyết nhân loại tiến hoá. Ông chỉ rõ, tiến trình trưởng thành và phát triển của con người là bắt đầu từ loài vượn linh trưởng.

Không biết, lúc ấy có ai gửi cho Darwin một bộ *Tây du ký* của Ngô Thừa Ân không?

Ngô tiên sinh (khoảng 1500-1582) tự Nhữ Trung, hiệu Xạ Dương Sơn nhân, là một tiểu thuyết gia thời Minh, quê đất Hoài An (nay thuộc tỉnh Giang Tô). Ông sinh ra trong một gia đình vốn dòng dõi thư hương, vì suy tàn mà trở thành người buôn bán nhỏ. Người cha tuy sinh sống bằng nghề buôn, nhưng đọc rộng khắp bách gia chư tử, ham bàn luận chính sự thời thế. Ngô Thừa Ân không thể không hấp thu ảnh hưởng từ đó. Thêm nữa, bản thân ông thích nghe chuyện lạ, tìm đọc vô số dã sử thần kỳ. Thời trai trẻ, Thừa Ân từng hy vọng khoa cử sớm thành danh, nhưng rồi đường quan không nhẹ bước. Đến buổi xế chiều, ông quay lại quê nhà, thênh thang thơ rượu, thanh nhàn trọn tuổi. Ngày nay, *Tây du ký* được ra đời vào thời điểm nào còn chưa khảo được, nhưng phần nhiều ý kiến cho là vào thời kỳ Ngô tiên sinh về với làng quê. Một đời cầm bút, văn chương khá nhiều, tiếc rằng tản mác lưu vong chỉ còn lại

một vài chục trong hàng ngàn vạn. Đó là 4 quyển *Xạ Dương tiên sinh tôn cáo* do một học trò gần gũi của ông là Khâu Độ tập hợp nên.

Cũng cần nói thêm rằng, có những thời kỳ, một câu hỏi đặt ra: "Ngô Thừa Ân có phải tác giả của *Tây du ký*? Nhiều bản in ở Trung Quốc hiện nay không đề tên Ngô Thừa Ân, có bản in đời Minh-Thanh còn đề *Chu Đĩnh Thần soạn* hoặc *Khâu Xử Cơ trước*; có sách không đề tên tác giả mà đề *Hoa Dương động Thiên chủ nhân hiệu duyệt* hay *Lý Chí bình điểm*...

Người đầu tiên nêu lên tác giả *Tây Du ký* tức Ngô Thừa Ân là Ngô Ngọc Tấn; trong *Sơn Dương chí dị*, Ngọc Tấn viết: *Tây du ký* do Ngô Thừa Ân soạn. Đến thập niên 20 của thế kỷ 20, Lỗ Tấn khẳng định: tác giả *Tây du ký* là Ngô Thừa Ân. Trên tạp chí *Độc thư*, Hồ Thích có bài dài rằng tác giả *Tây du ký* là một đại văn hào "rượu thơ phóng khoáng, rất giỏi hài hước, có tên Ngô Thừa Ân", lại kèm theo niên biểu của tiểu thuyết gia này. Chính xác năm 1924, khi giảng bài ở Tây An, Lỗ Tấn lại khẳng định, tác giả *Tây du ký* nổi tiếng không phải là đạo sĩ Khâu Trường Xuân đời Nguyên. Họ Khâu thực có 3 quyển *Tây du ký* ghi lại chuyến du của mình, hiện còn lưu trong Đạo Tạng. Chỉ vì giống nhau tên gọi, khiến người đời nhận nhầm. Đã có khi, người đời Thanh đem tập của Khâu in lên đầu sách của Ngô Thừa Ân, càng gây thêm nhầm lẫn. Như thế, *Tây Du ký* là của Ngô Thừa Ân, tưởng đã được châu về phố Hợp... nhưng có lẽ, chuyến "du" này bao chứa quá nhiều kỳ lạ, khiến học giả các đời mỗi lúc lại trình làng thêm những kết luận biến ảo lạ kỳ.

Ví như hình tượng Tôn Ngộ Không! Chuyện kể rằng, trong chùa Khai Nguyên ở Tuyên châu (Trung Quốc) có 2 toà tháp đá dựng từ thời Nam Tống. Trong tầng tháp thứ tư về phía Tây, có bức phù điêu mình người đầu khỉ, trên đội Kim cô, dưới dận giày La hán, cổ đeo tràng hạt, khoác thêm bầu thuốc... Phía trên, bên phải phù điêu có 3 chữ *Hầu Hành Giả*. Ba chữ này được gợi ý từ trong sách *Đại Đường Tam Tạng thư kinh thi thoại*, người Tuyên châu quen gọi là Tôn Ngộ Không. Bức phù điêu dường như ít có tiếng tăm gì. Nhưng có một người phụ nữ Nhật Bản đã tìm và trả cho nó giá trị đáng kể. Đó là bà giáo sư Nakano của Đại học Bắc Hải Đạo; năm 1980, trong cuốn *Sự ra đời của Tôn Ngộ Không*, bà nhấn mạnh: từ thập niên 60, người Đức đã

rất chú ý tới phù điêu Hầu Hành Giả. Tiếp đó, nữ sĩ Nakano mạnh dạn khẳng định: Tôn Ngộ Không sinh tại Phúc Kiến (bà có nhiều bằng cứ cho lời khẳng định này?). Lãng mạn hơn, bà Nakano cảm nhận được rằng: Hầu Hành Giả ấy là hình ảnh của khỉ thần Hanuman (trong sử thi Ấn Độ Ramayana) một bước nhảy vút từ biển Lãng Già (Xrilanca) sang...

Dường như để minh chứng cho luận điểm của nữ giáo sư, người ta từng tìm thấy bức bích hoạ *Đường tăng thủ kinh* (Đường tăng lấy kinh) trong hang Du Lâm ở An Tây (Trung Quốc).

Trong bức bích hoạ này, cũng như trong một trăm hồi *Tây du ký* kỳ lạ, chắc chắn có một phần sự thực hiển nhiên, đó là có người thật việc thật. Đời Đường Thái Tông, niên hiệu Trinh Quán 1 (627) vị hoà thượng trai trẻ là Huyền Tráng (602-664) một mình lên đường sang Thiên Trúc (nay là Ấn Độ) lấy kinh - Trải muôn vạn trèo non lội bể, mắc hiểm thoát nguy, đến niên hiệu Trinh Quán 19 (645) Huyền Tráng trở về cùng 657 bộ kinh Phật chữ Phạn; rồi mở đạo tràng ngay tại Trường An, tiến hành phiên dịch. Những điều ông thuật lại trên hành trình sang Tây được đệ tử của ông là Biện Cơ chép thành *Đại Đường Tây Vực ký*. Những đệ tử khác là Tuệ Lập, Nhan Tông cũng chép thành *Đại Đường Đại Từ Ân tự Tam Tạng pháp sư truyện*, màu sắc thần thoại trong bộ truyện này bắt đầu đậm đà. Vì thần thoại hư ảo nên càng lan truyền càng được chuộng ưa; càng được chuộng ưa càng thêm nhiều sắc màu kỳ lạ. Đến thời Nam Tống, có sách *Đại Đường Tam Tạng thủ kinh thi thoại* không được coi là đồ sộ, tuy ly kỳ mà cũng giản đơn, lại thêm phần thô phác. Bù lại, đây chính là tiền thân của *Tây du ký*, nhân vật chính đã chuyển từ Huyền Tráng sang Hạng Hành Giả, lại thấp thoáng bóng dáng Sa tăng dù chưa hề có Trư Bát Giới.

Có thể nói, hoà thượng Huyền Tráng thì có một nhưng trong thi hiếu của người đọc các đời thì có muôn vàn. Thảo nào, Lý Giác Ngộ (Trung Quốc) một trong số người đầu tiên nhận xét về *Tây du ký* đã thốt lên: "Trong ảo thấy chân, văn chương thiên hạ đến thế này là nhất. Đọc xong tưởng như giải thoát được con tâm". Còn Viên Vu Linh (Trung Quốc), nói về *Tây du ký* mà dường như chỉ thấy có Hạng Hành Giả: "Dùng ngòi bút để tức bực, mắng chửi, vui vẻ, cợt đùa".

Ở Việt Nam, người thưởng thức cũng không chịu bỏ qua một cơ hội

"tây du" kỳ thú. Khoảng trăm năm trước, hay vào đầu thế kỷ 20, Ngô Không cùng sư phụ và huynh đệ đã sang ta qua ca kịch. Tại Thư viện Quốc gia, hiện còn giữ một vài bản tuồng Nôm và Quốc ngữ về Tây Du. Khoảng thập niên 40 của thế kỷ vừa qua, *Tây du ký* có bản dịch tiếng Việt đầu tiên đầy đủ. Tới nay, trong Nam ngoài Bắc, ít nhất cũng có tới mười bản dịch, và mới vào loại nhất gần đây là bản dịch năm 2001. Bởi lẽ *Tây du ký* thú vị, và phải chăng cũng nhờ các bản dịch gắng gỏi theo chuyển Tây Du, mà mặc dù không phải của xứ ta, Tôn Ngộ Không, Đường Tam Tạng, Trư Bát Giới, Sa Tăng vẫn cứ hiện gần trong đời sống Việt Nam. Khi thương cảnh ngộ truân chuyên, người Việt lấy Kiều. Khi thích đả phá cường quyền, người Việt kể chuyện Ngộ Không. Nàng Kiều là những câu lục bát ngọt ngào; Ngộ Không là những chương múa thiết bổng đại náo Thiên cung, vung quạt ba tiêu đập cơn lửa hạn...

Có phải, thực sự hấp dẫn nghĩa là có sức thu hút không biên giới? Cho nên, một xứ sở của văn chương là Pháp quốc cũng xếp hàng đầu trong những quốc gia sớm nhất dịch *Tây du*. Đến cả một chú bé Đậu Khấu chưa đầy 10 tuổi đời ở Trung Quốc bao la đầu thế kỷ XXI cũng quyết chí viết một hộ *Hậu hậu Tây du ký!*

Và có đôi lời thưa rằng, nếu đọc giả vì yêu *Tây du ký* mà đọc qua bản dịch này, xin rộng lòng cảm thông những bất cập và tận tình chỉ giáo cho!

NHÓM BIÊN DỊCH

№22002

HỘI THỨ NHẤT

RỄ THIÊN NUÔI NẮNG NGUỒN DÒNG HIỆN TÂM TÍNH TU RÈN, ĐẠO LỚN SINH

Thơ rằng:

*Hỗn độn chưa phân đất trời loạn
Mật mờ mờ mật không tỏ sáng
Từ khi Bàn Cổ phá mật mờ
Bắt đầu trong đục chia rõ mảng
Che chở mọi loài đức chí nhân
Mở mang muôn vật đều nên thiện
Muốn biết tạo hoá công mở đầu
Nên xem "Tây du Giải ách truyện".*

Theo số trời đất, cứ 12 vạn 9 nghìn 600 năm (129.600) là một nguyên, một Nguyên chia 12 hội là: Tý, Sửu, Dần, Mão, Thìn, Tỵ, Ngọ, Mùi, Thân, Dậu, Tuất, Hợi, mỗi Hội là 10.800 năm (một vạn tám trăm) nếu tính vào một ngày thì: giờ Tý bắt đầu có khí dương, Sửu: gà gáy, Dần: rạng dần, Mão: mặt trời mọc, Thìn: ăn uống, Tỵ: xoa bóp, Ngọ: đứng bóng, Mùi: xế tây, Thân: mờ mờ, Dậu: trời lặn, Tuất vàng mờ, Hợi: nghỉ ngơi. Theo đại số, đến cuối hội Tuất, thì trời đất tối tăm mà vạn vật không còn. Lại trải 5.400 năm, hội Hợi sắp tới, thì đen tối, mà người vật hai khoảng đều không có nên gọi là "Hỗn độn". Lại 5.400

năm, hội Hợi sắp hết, chính định khởi nguyên, gần tới, hội Tý, mà lại dần dần mở mang sáng sửa.

Thiệu Khang Tiết nói:

*Đông chí nửa hội Tý
Lòng trời không đổi dời
Nói một dương mới động
Lúc chưa sinh muôn loài.*

Tới lúc này, trời bắt đầu có Rễ; là 5.400 năm, chính vào hội Tý, khí nhẹ trong bay bổng, có mặt trời, mặt trăng tinh thần, gọi là Tư tưởng cho nên gọi là: "Trời mở ở Tý"

Lại trải qua 5.400 năm, gần tới hội Sửu, mà dần rần chắc. Kinh Dịch nói: "Lớn thay Kiếu Nguyên, sâu thay Khôn Nguyên muôn vật nảy sinh, bèn thuận đạo trời. Đến lúc này, đất mới động tiết, lại 5.400 năm, đúng vào hội Sửu, nặng đục động dưới, có nước, có lửa, có núi, có đá, có đất. Nước, lửa, núi, đá, đất, gọi là 5 Hình, cho nên "Đất mở ở Sửu". Lại trải 5.400 năm; cuối hội Sửu đầu hội Dần, phát sinh muôn vật, lịch ghi "Khí trời xuống thấp, khí đất bốc lên, trời đất giao hợp, mọi loài đều sinh". Đến lúc này, trời trong đất sáng, âm dương giao hợp lại 5.400 năm, đúng vào hội Dần, sinh ra người, muôn, chim. Đúng gọi là Trời-Đất-Người, Tam tài định ngôi cho nên nói: "Người sinh ở Dần cảm thụ Bàn Cổ, mở mang Ba Hoàng trị đời, năm Vua định nếp, thế giới chia làm 4 châu bộ lớn, gọi là Đông Thắng Thần châu, Tây Ngưu Hạ châu, Nam Thiệm Bộ châu, Bắc Câu Lộ châu.

Tập sách này nói riêng về Đông Bắc Thần châu. Ngoài biển có một đất nước, tên là nước Ngạc Lai. Nước này gần biển lớn, trong biển có một núi nổi tiếng, gọi là núi Hoa Quả.

Núi này là mạch tổ của mười châu, thế rồng của ba đảo, dựng là từ sau khi chưa trong, đục, sau lúc định rõ mặt mờ. Thật là núi tốt đẹp có lời phú chứng minh. Phú rằng:

*Thế trấn biển cả
Oai yên biển Dao*

Thế trấn biển cả, trào dôn núi lạc cá vào hang
Oai yên biển Dao, sóng nghiêng làn tuyết giao lia vực
Nước lửa dân cao chông chất đất
Ở chốn biển Đông núi sừng cao.
Bờ son đá lạ, vách dựng ngọn kỳ trên là son, phượng
đẹp kêu đôi,

Trước vách dựng, kỳ lân nằm một
Đầu non thường nghe gà gáy gáy
Động đá thường thấy rồng vào ra
Trong rừng có hươu thợ, chốn tiên
Trên cây có chim thiêng hạc thắm
Cỏ dao hoa lạ không rụng.
Thông xanh trắc biến dài Xuân
Đào tiên thường kết quả
Trúc cao thường giữ mây
Một dải hang động kín mây song
Bốn mặt đồng đê mới sắc cỏ

Thực là:

Trăm sông hợp lại cột nâng trời
Muôn kiếp không dời rễ đất lớn

Trên đỉnh núi có một khối đá tiên. Đá cao ba trượng sáu thước năm tấc, chu vi hai trượng bốn thước, căn cứ vào vòng trời 365 độ, chu vi 2 trượng 4 thước, tương ứng với 24 khí tiết của lịch chính, trên có chín khiếu tám lỗ, tương ứng với 9 cung 8 quả. Bốn bề không có cây cối che bóng, hai bên tả hữu, cỏ chỉ cỏ lan quán quýt nhau. Từ khi sinh ra tới giờ, vì cảm thụ các thú quý báu chân thực trời đất, tinh hoa của nhật nguyệt trải qua rất lâu nên tảng đá có vẻ linh thông. Trong có bào thai tiên, một hôm nứt toác, sinh ra một trứng đá, tựa như quả cầu tròn rất lớn, phong hoá dần dần thành một con khỉ đá. Có đủ ngũ quan, chân tay. Rồi học bò học chạy, vái lạy bốn phương. Hai con mắt

hai luồng ánh sáng vàng, chói ngời sao Bắc Đẩu. Làm kinh động tới Ngọc Hoàng thượng đế, đang hội họp quần tụ ở điện bái Linh Tiêu. Ngọc Hoàng bèn sai Thiên Lý nhãn (mắt ngàn dặm) Thuận Phong nhã (tên nghe rành) mở cửa nam ra nhìn. Hai tướng vâng lệnh mở cửa ra xem. Nhìn kỹ nghe rõ, chốc lát về bái. - Hạ thần đã nhìn nghe kỹ mới có hào quang. Đó là một nước nhỏ gọi Ngao Lai ở phía đông biển Đông Thắng Thần châu. Nước này có một toà núi Hoa Quả, trên núi có tảng đá tiên, sinh ra một trứng đá, sau hoá thành một con khỉ đá, nó vái lạy bốn phương, đưa mắt sáng chói nhìn lên Bắc Đẩu. Nếu ăn uống lần lần, ánh vàng sẽ tắt.

Ngọc đế rủ lòng nhân từ nói:

- Vật ở hạ giới, cũng là do tinh hoa trời đất sinh ra, không có gì đáng lạ.

Con khỉ ấy ở trong núi, hết đi lại nhảy nhót, ăn cỏ cây, uống khe suối, hái hoa núi, tìm trái cây làm bạn với sói, hùm, báo, hươu nai, thân với đuôi ươi vượn vạc, đêm ngủ dưới mái đá, sáng chói các hang động. Thực là:

*Trong núi không ngày tháng
Rét hết chả hay năm*

Một hôm khí trời nóng nực, cùng bầy khỉ tránh nắng, đùa nô dưới bóng thông. Nhìn ra con nào con nấy leo cây vịn cành, hái hoa tìm quả, ném đán quăng cành, nhảy hố cát, xây tháp bấu, duỗi chuồn chuồn, vỗ châu chấu, lạy ông trời, vái Bồ Tát, xe dây sắn, đan dệp cỏ bắt rận chấy, cắn rồi véo, sữa vuốt lông, mài móng tay; sờ sờ, sát sát, đẩy đẩy, dè dè, kéo kéo, co co... Dưới gốc thông xanh thoả nô đùa. Bên dòng suối biếc thoả tắm rửa.

Bầy khỉ đùa nô một lát rồi vào hang núi tắm rửa, nước suối cuộn cuộn chảy siết, bọt trắng, tung toé. Xưa có câu "Chim có tiếng chim. Thú có lời thú".

Bọn khỉ đều nói:

- Dòng nước này chả biết chảy từ đâu tới. Chúng ta hôm nay nhân lúc rồi rã, thử ngược theo dòng tìm nguồn ngọn đi nào.

Cả bọn reo lên một tiếng, kéo đục lôi cái, gọi em gào anh, cùng nhau nhảy tới, theo suối leo núi, đến tận nguồn ngọn, thì chỉ là một thác nước. Nhưng thấy có vẻ:

*Một dải vòng trắng mọc
Hoa tuyết ngàn tâm phi
Gió biển thổi lồng lộng
Trắng sông soi bốn bề
Hơi lạnh rõ vách đá
Dòng thấm cỏ xanh rì
Đào đào thác suối đỏ
Trông giống bức rèm che.*

Bây khi vỗ tay nói:

- Nước tốt lắm. Nước đẹp lắm. Nơi này xa thông tới chân núi, giáp thẳng sông biển.

Bọn chúng lại nói:

- Nếu ai luôn tìm được nguồn ngọn, mà không xây xát mình mấy thì chúng ta lập tức tôn xưng kẻ đó làm Vua.

Gọi to ba lần, chợt thấy con khỉ đá từ trong bầy đàn nhảy ra, cao giọng nói:

- Tôi sẽ đi! Tôi sẽ đi!

Đúng là một con khỉ tài giỏi.

Cũng là:

*Hôm nay tiếng thom nổi
Thời tới vận hanh thông
Có duyên ở chốn đó
Trời khiến vào tiên cung.*

Khỉ đá nhắm mắt ngồi xổm, rồi tung mình nhảy thẳng vào thác nước. Chợt nó mở mắt ngẩng đầu nhìn xem, thì chỗ đó lại không có sóng nước, mà rõ ràng là một cây cầu sáng loáng. Nó

dừng người, định thần nhìn ngó kĩ càng, thì ra một cái cầu bằng sắt. Nước dưới chân cầu, rót vào hốc đá, bốc ngược vọt ra, che lấp cửa cầu. Nó lại đến đầu cầu, chạy đi chạy lại xem xét; lại như là có nhà người ở.

Nhìn thấy:

*Rêu biếc chất xanh, mây phau nổi ngọc, đông đưa
khói rắng chói lòe.*

Nhà thanh cửa vắng, ghé ngói nở hoa

Giọt rông, nhũ đá đỏ đây

Bốn bề hoa kỳ cỏ lạ

Là bếp nổi xanh, còn dấu lửa

Vị ngon thơm phảng phất bình li

Sập đá giường đá rất thú vị.

Chậu đá bát đá đẹp cực kỳ.

Lại thấy một vài thân trúc thẳng

Cành mai bông nở dăm ba hoa

Mấy góc từng xanh thường mưa đượm

Hết như quang cảnh mọi nhà

Khí đá nhìn ngó hồi lâu, lại nhảy ra giữa cầu, quan sát hai bên, thấy giữa có tấm bia đá, trên có khắc một hàng chữ lớn:

Núi Hoa Quả đất phúc

Động Thuỷ Liêm hang trời

Khí đá mừng rỡ, uốn mình nhảy dề.

Rồi lại nhắm mắt ngồi xõm, nhảy ra bên ngoài chỗ nước, cười khanh khách nói:

- Ông trời giỏi quá! Ông trời giỏi quá!

Bây khỉ xúm xít chung quanh hỏi:

- Trong ấy có những gì? Nước sâu lắm không?

Khí đá nói:

- Không có nước! Không có nước. Nguyên là một cây cầu sắt. Bên cầu là một toà nhà do trời đất sắp đặt sẵn.

Bây khi hỏi:

- Sao lại có dinh cơ?

Khỉ đá cười bảo:

- Dâng nước ấy là nước ở dưới cầu vọt qua hốc đá chảy ngược lên che lấp cửa cầu. Bên cầu có cây có hoa có toà nhà đá, trong nhà có nồi đá, bếp đá, bát đá, chậu đá, giường đá ghế đá. Chỗ giữa có tấm bia khắc chữ "*Núi Hoa Quả đất phú. Động Thuỷ Liêm hang trời*". Thực là một nơi nương thân tốt của chúng ta. Phía trong rộng rãi, có thể chứa được trăm ngàn lớn nhỏ. Chúng ta đều vào đó ở, tránh được khó khăn do khí hậu trời già. Phía trong:

*Nổi gió có chỗ nấu
Mưa rơi che được thân
Sương tuyết đều chẳng sợ
Sấm sét cũng biệt tâm
Khói ráng thường chiếu sáng
Điềm lành luôn quanh gần
Thông trúc năm năm tốt
Hoa lạ ngày ngày xuân*

Bây khi nghe thế, con nào con nấy mừng vui nói:

- Người hãy đi trước, dẫn chúng ta cùng đi.

Khỉ đá lại nhắm mắt, xỏm mình nhảy vào gọi:

- Hãy theo ta tiến vào, tiến vào!

Những con khỉ to gan, đều nhảy vào, con nhát gan, nghển đầu rụt cổ, gãi tai sờ má, hò hét âm ỉ, dùng giầy lát rồi cũng nhảy vào. Nhảy qua đầu cầu, bây khỉ giành chậu cướp bát, chiếm bếp tranh giường, khuôn đi, dờ lại, tính bây khỉ vốn ngang bướng, lại không một lúc yên ổn, chỉ lúc khuôn dờ một dừ mình mới thôi.

Khỉ đá ngồi nghiêm trang bên trên rồi nói:

- Thưa các vị! Người ta không giữ chữ "tín" thì không phải

đạo. Các vị vừa nói: nếu có ai tự thân ra vào chốn này mà không thương tổn mình mảy, sẽ tôn làm vua. Tôi đã ra vào nơi này mấy lần tìm được hang động để các vị có nơi yên ổn nghỉ ngơi, cùng hưởng hạnh phúc gia đình, vậy sao không tôn ta làm vua?

Bấy giờ nghe nói, thấy đèn sụp lạy, theo tuổi tác xếp hàng, tiến lên châu vái, cùng gọi "Thiên tuế đại vương" (dức vua ngàn tuổi). Từ đó, khi đá lên ngôi vua, và thay chữ "thạch" (đá) bằng chữ "mỹ" (đẹp), gọi là Mỹ Hầu vương (Vua Khi đẹp). Có thơ như sau:

*Tam dương khai thái mọi loài sinh
Tiền đá bao gồm nhật nguyệt tinh
Mượn trứng hoá thần "tròn đạo lớn"
Thay tên họ khác thuốc tiên thành
Trong nhìn không thấy vì vô lượng
Ngoài hợp càng hay về hữu hình
Đời nối người người đến tựa thế
Xưng vương xưng thánh thoả tung hoành.*

Mỹ Hầu vương thống lĩnh một đàn khi vườn dưới ươi, sắp xếp thành vua, tôi, bộ phận giúp việc, sáng chói núi Hoa Quả, tới nghỉ động Thuỷ Liêm, hoà thuận một lòng, không lẫn vào các bụi có chim, không đi theo những loài muông thú khác, tự mình làm chúa, vô cùng vui sướng. Đó là:

*Xuân hái trăm hoa để ăn uống
Hè tìm các quả kể nuôi thân
Thu gom khoai ráy qua ngày tháng
Đông kiếm hoàng tinh đón tiết xuân.*

Mỹ Hầu vương hưởng thụ thú vui trời cho, nào hay đã qua dăm trăm năm. Một hôm, đang cùng bảy khi yến tiệc vui vẻ, bỗng dưng Hầu vương buồn rầu, rưng rưng nước mắt. Bấy giờ sợ hãi vái lạy hỏi:

- Đại vương vì có gì mà buồn rầu?

Hầu vương nói:

- Ta dẫu đang trong khi vui thích, nhưng có một điều phải lo xa, cho nên buồn rầu.

Bây khi lại cười hỏi:

- Đại vương quả là không biết đủ. Chúng ta ngày ngày vui vẻ, sống nơi đất phúc cồn tiên, chân thân, hang cổ, không bị kỳ lân chế ngự, không bị phượng hoàng cai quản, lại không bị sự gò bó của ngôi vua con người, tự do thoải mái, đó là hạnh phúc vô biên, còn có gì mà lo xa mà phiền não?

Hầu vương nói:

- Bây giờ tuy không phải theo luật đó của vua chúa, không sợ chim muông đe dọa, nhưng mai kia tuổi già sức yếu, lỡ ngày kia chết đi, bị Diêm vương cai quản. Chả hoá ra uổng phí cuộc sống, không được lâu hưởng phúc trời sao!

Bây khi nghe nói, thấy đều bừng mặt kêu thương đều lo sợ cho chuyện vô thường. Bỗng trong hàng ngũ, có một con vượn nhảy ra, lớn tiếng:

- Đại vương biết lo xa như vậy, đúng là lòng đạo đã mở mang, nay ở trong cõi năm loài (người, muông, chim, loài có vẩy, loài có mai), có ba loại không chịu sự cai quản của Diêm vương.

Hầu vương hỏi:

- Người có biết ba bậc người ấy không?

Vượn thưa:

- Đó là Phật, Tiên và Thần Thánh. Ba bậc này tránh được luân hồi, không sinh không diệt, cùng thọ tiên với trời đất núi sông.

Hầu vương hỏi:

- Ba bậc người ấy ở đâu?

Vượn nói:

- Các bậc ấy chỉ ở trong cõi Diêm phi (thế giới loài người) ở các động cổ, núi tiên.

Hầu vương nghe nói, rất vui mừng nói:

- Ngày mai ta sẽ từ biệt các người xuống núi, dạo khắp góc

biển chân trời, tìm bằng được ba bậc ấy học cách trường sinh để tránh cái nạn Diêm vương.

Ôi! Câu nói này phút chốc khiến cho Hầu vương nháy khỏi lưới luân hồi mà trở nên Tề Thiên Đại Thánh. Bấy khi vỗ tay hoàn nghênh và nói:

- Hay lắm! Hay lắm! Ngày mai chúng tôi sẽ vượt đèo leo núi, tìm kiếm nhiều thứ hoa quả, mở tiệc lớn tiến Đại vương.

Hôm sau, bấy khi đi hái đào tiên ngắt các thứ quả lạ, thái củ mài, hoàng tinh, các thức cỏ chi huê thơm, cành dao hoa lạ, bày ra nhiều thứ khắp các mâm đá, các loại rượu và thức ăn. Nào là: Viên vàng hòn ngọc, đồ chắc vàng béo.

Viên vàng hòn ngọc, anh đào thán chấp ngọt ngon.

Đỏ chắc béo vàng, trái mơ chín mọng thơm ngát.

Long nhãn tươi, thịt ngọt vỏ mỏng

Trái vải đỏ, hạt nhỏ múi dày

Lâm cầm biếc quả sít đầy cành

Tỳ bà vàng trái to bọc lá

Quả lê đầu thỏ, táo trứng gà

Khởi khát giải phiền lại tỉnh rượu

Đào hạnh thơm chín, ngọt như nước quỳnh ngọc

Mận mơ mềm thắm, ngon tựa miếng sữa bơ

Dừa hấu hạt đen lòng đỏ

Quả hồng bốn tai da vàng

Thạch lưu nứt vỏ lộ hạt như viên ngọc đỏ

Hạt dẻ bữa đôi thịt đầy như mã não vàng

Hồ đào ngân hạnh thay trà

Trái dừa chùm nho làm rượu

Mít dừa đầy bàn

Mía cam chát ăn

Sơn dược hầm nhừ

Hoàng tinh nấu kỹ

Ý dĩ, phục linh giã nát, nổi đá nhỏ lửa nấu canh

*Nhân gian ví có nhiều ngon ngọt
Sánh sao Hầu vương bao yên vinh*

Bây giờ mời Mỹ Hầu vương ngồi trên, cùng sắp hàng phía dưới, rồi lần lượt dâng rượu dâng hoa, dâng quả, uống say suốt ngày.

Hôm sau, Hầu vương dậy sớm, bảo:

- Các người đi kiếm một số cây thông khô, đóng lại thành bè, dón tre dài làm sào, xếp các hoa quả trên đó, ta sẽ ra đi.

Rồi một mình lên bè, ra sức đẩy sào, đập dềnh lướt thẳng và phía biển lớn, theo chiều gió, bè trôi tới địa giới châu Nam Thiêm Bộ. Chuyến đi này, chính là:

*Trời sinh Hầu tiên đạo hạnh lớn
Dời non cưỡi bè theo gió lồng
Bồng bênh vượt biển tìm tiên đạo
Quyết chí dốc lòng lập đại công
Có phận có duyên khỏi lụy tục
Không lo không ngại thoả mây rồng
Hắn rồi gặp được người tri kỷ
Vạch rõ nguồn dòng muôn phép thông.*

Cũng là thời vận tới, từ khi Hầu vương lên bè gỗ, gió đông nam luôn luôn nổi mạnh, đẩy bè tới bờ phía tây bắc, đó là châu Nam Bộ Thiêm. Cầm sào đo nước, chợt thấy chỗ đất nông, Hầu vương bèn bỏ bè, nhảy lên bờ. Bên bờ biển đang có người bắt cá, bẫy nhạn, mò sò, phơi muối. Hầu vương tới gần giả đồ như quái cộp đoạ nạt, làm cho mọi người sợ hãi ném giỏ quăng lưới bỏ chạy tán loạn - Hầu vương nắm lấy một người chạy không được, cởi quần áo người ấy ra rồi mặc vào mình, lác lư nhún nhảy, qua châu qua huyện, rồi ở nơi chợ búa, học tập lễ phép của người, học tiếng nói của người. Sáng ăn, tối nghỉ, dốc lòng thăm hỏi đạo Phật tiên Thánh tìm phương thuốc trường sinh bất lão. Nhưng chỉ thấy người đời đều là một lũ theo đuổi danh lợi, chẳng có ai lo nghĩ về thân mạng cả.

Thực là:

*Tháng năm danh lợi mãi giành nhau
Sớm dậy khuya nằm chẳng tự do
Đã có lừa la mong ngựa tốt
Quan cao Tể tướng ước vương hầu
Chỉ buồn cơm áo mà hao sức
Chẳng sợ Diêm la chụp trước sau
Con cháu nối đời đua phú quý
Tĩnh không một kẻ chịu quay đầu*

Hầu vương tìm hỏi đạo tiên, chưa có duyên gặp được, ở châu Nam Bộ Thiệm, qua thành dài, chơi thuyền nhỏ, bất giác đã tám chín năm. Chợt đến biển lớn Tây Dương Vương nghĩ rằng ngoài biển sẽ có thần tiên. Bèn tự mình theo như năm trước, lại đóng bè, lại vượt biển tây, đến địa giới châu Tây Ngưu Hạ. Lên bờ rồi lại đi hỏi khắp nơi, chợt thấy một toà núi cao đẹp đẽ, rừng rú thâm u. Hầu vương không sợ lang sói, chẳng hãi hùm beo, trèo lên đỉnh núi ngắm nghía. Quả thực là một toà núi đẹp:

*Ngàn non gươm dựng
Muôn đá dầy mảnh
Nắng sáng màu non hơi toả biếc
Sau mưa sắc đậm lạnh lan xanh
Mây dài quấn cây cổ
Bến cũ cạnh đường quanh.
Hoa thơm cỏ lạ.
Trúc thông chênh vênh
Trúc thông chênh vênh, muôn thuở luôn xanh như đất phúc
Hoa thơm cỏ lạ, bốn mùa tươi tốt tựa bông doanh.
Chim hót vắng đầu đầy
Suối đỏ nước trong lành
Trùng trùng hang hốc chi lan mượt
Chốn chốn sườn non rêu mọc sinh*

*Thế núi nhấp nhô long mạch đẹp
Hắn có cao nhân ẩn tính danh.*

Đang lúc ngắm nhìn, chợt nghe trong rừng sâu, có tiếng người nói, Hâu vương vội vã rảo bước đi luồn vào giữa rừng, nghiêng tai nghe ngóng, thì ra tiếng hát.

Hát rằng:

*Xem cờ, cán búa mục
Đón gõ tiếng thành thành
Vén mây cửa đông dạo quanh
Bán củi mua rượu
Cuồng say cười thoả tình
Trời thu xanh thắm
Góc thông nằm ngắm nguyệt
Một giấc bình minh
Tìm rừng cũ, leo đèo trèo đỉnh
Cắm búa chặt cây cành
Gom lại thành một bó
Hát rong tới chợ
Đổi gạo ba thùng
Lại chẳng mấy may tranh cạnh
Giá cả bình bình
Chả cần mưu mô tính toán
Mặc nhục vinh
Thanh đạm trường sinh
Nơi gặp gỡ
Không Tiên thì Phật
Lặng ngồi giảng "Hoàng Đình"*

(Kinh của Đạo giáo)

Hâu vương nghe xong, lòng đầy vui vẻ nói:

- Thần tiên nguyên là ở nơi này đấy!

Rồi vội vã nhảy vào trong, nhìn kỹ mấy lượt, thấy một

người kiếm củi đang gơ búa đốn cây, nhưng thấy quần áo người ấy rất khác thường.

*Trên đầu đội nón lá bằng mo nang tre
Ngang mình khoác áo vải bằng sợi lông tết xe.
Lưng quần dải tơ tằm vàng óng
Chân đi dép cỏ bện khô dây
Tay cầm búa thép
Vai vắt dây đay
Ngả thông đốn cành nỏ
Tiểu phu nào sánh đây.*

Hầu vương tới gần, nói:

- Đệ tử vái chào Lão Thần tiên

Tiểu phu vội quăng búa, quay mình đáp lễ:

- Không dám! Không dám. Tôi là kẻ vụng về, cơm áo không đủ, dám đâu nhận hai chữ Thần Tiên.

Hầu vương nói:

- Người không phải Thần Tiên, sao lại nói ra những câu thần tiên như vậy.

Tiểu phu hỏi:

- Tôi có nói gì thần tiên đâu.

Hầu vương nói:

- Tôi vừa tới bìa rừng, có nghe thấy người nói: "Nơi gặp gỡ không Tiên thì Đạo- Lặng ngời giảng Hoàng Đình? Hoàng Đình là chân ngôn đạo đức, không phải thần tiên là gì?

Tiểu phu cười nói:

- Nói thực với Người, bài hát vừa rồi tên là "Mãn đình khương" (Đây sân thơm) là của một vị Thần tiên dạy tôi. Vị ấy ở gần nhà tôi, ông ấy thấy tôi cảnh nhà lao khổ, ngày thường buồn phiền, nên dạy tôi bài hát đó và bảo khi nào buồn bực thì hát nó, vừa khuây khoả lòng, vừa gỡ khó khăn. Mới rồi tôi có điều băn khoăn, nên đem ra đọc. Không ngờ bị người nghe được.

Hầu vương nói:

- Nhà người đã ở gần Thần Tiên, sao không theo mà tu hành để học lấy phép không già, chẳng tốt hơn ư?

Tiểu phu nói:

- Tôi suốt đời khổ sở, lúc bé được cha mẹ nuôi nấng tới tám chín tuổi, mới hơi hay biết việc đời, không may bố mất, mẹ ở goá. Lại không có anh chị em, nên một mình tôi phải sớm tối nuôi mẹ. Ngày nay mẹ già, không dám đi đâu. Nhưng ruộng vườn hoang rậm, cơm áo thiếu thốn chỉ kiếm vài bó củi, mang ra chợ bán được mấy đồng tiền mua gạo, rồi thế nuôi dưỡng mẹ già. Vì vậy không tu hành được.

Hầu vương nói:

- Theo lời người nói, thì đúng là một bậc quân tử hiếu thảo, sau rồi sẽ gặp tốt. Chỉ mong người chỉ cho nơi Thần tiên ấy ở, để tôi đến thăm hỏi.

Tiểu phu nói:

- Không xa, không xa núi này tên là Linh đài phương thôn. Trong núi có hang Tà nguyệt tam tinh (Trăng chéch 3 sao). Trong hang có vị thần tiên, tên là Tổ sư Tu Bồ đề. Đồ đệ của ông ấy rất nhiều, hiện nay cũng có bốn chục người đang tu hành ở đó. Người đi con đường nhỏ kia, nhằm phía nam khoảng tám, chín dặm, tức là nhà ông ấy.

Hầu vương lấy tay ngăn tiểu phu nói:

- Lão huynh ơi, xin lão huynh cùng đi với tôi. Nếu gặp được chỗ tốt, quyết không dám quên ơn chỉ dẫn.

Tiểu phu nói:

- Người là vị hảo hán, mà sao không thông đạt. Tôi vừa mới nói với người mà người không hiểu sao. Nếu tôi đi với người thì lại lỡ việc sinh nhai của tôi, mẹ tôi ai phụng dưỡng. Tôi phải đi đón củi, người tự đi thôi, tự đi đi.

Hầu vương nghe nói, đành từ biệt ra khỏi rừng sâu, tìm thấy

đường, qua một dốc núi, chừng bảy tám dặm, quả thấy một động phủ. Dướn mình lên nhìn, thực là một nơi đẹp đẽ. Chỉ thấy:

Mờ nhạt ráng khói
Sáng bừng trời trong
Ngàn cây trắng bạch
Muôn đốt tre vàng.
Ngàn cây trắng bạch đầm mưa, nửa bầu trời xanh muốt
Muôn đốt tre vàng ngậm khói, hang động một màu lam.
Ngoài cổng hoa lả dải gấm
Bên thềm cỏ dao toả hương
Mỏm đá nhấp nhô rêu xanh phủ
Vách dựng san sát rêu thắm buông
Thường nghe giọng tiên hạc
Lại thấy múa phượng hoàng
Tiên hạc một kêu, tiếng vọng chín tầng vân hán
Phượng hoàng lượn múa, cánh lông năm sắc huy hoàng
Vượt đến hươu trắng lúc ẩn hiện
Sư vàng voi ngọc thoả lang thang
Ngắm nhìn động phủ
Quả chốn thiên đường

Lại thấy cửa động đóng chặt, vắng vẻ không có dấu người. Chợt quay đầu nhìn thấy sườn núi có tấm bia đá cao hơn ba trượng, rộng hơn tám thước, trên có một dòng mười chữ lớn.

*"Động Tà nguyệt tam tinh
Núi Linh đài phương khốn"*

Hầu vương mười phần hoan hỉ nói:

- Người ở đây quả là chất phác thật thà. Đúng là có động này núi này.

Nhìn quanh lúc lâu, không dám gõ cửa, rồi trèo lên cây thông bứt quả ăn. Một lát chợt thấy tiếng động của mở, từ bên trong đi ra một tiên đồng trông phong độ đẹp đẽ, dáng dấp thanh kỳ, khác hẳn bọn tục tử tầm thường.

*Đung đưa hai dải tóc
Hai tay áo gió rung
Dáng người tự khác biệt
Tâm, tướng đều hư không
Cõi thế là lão khách
Trong non mãi thọ đồng
Bụi trần không chút nhuộm
Thanh thần thảnh thơi năm dòng*

Tiểu đồng ra khỏi cửa, kêu to:

- Người nào nghịch ngợm ở đây thế?

Hầu vương vụt từ trên cây nhảy xuống, bước đến cúi mình chào nói:

- Thưa Tiên đồng, tôi là một gã học trò, tìm hỏi đạo tiên, chớ không dám nghịch ngợm gì cả.

Tiên đồng cười nói:

- Người đi tìm học đạo phải không.

Hầu vương thưa:

- Vâng.

Tiểu đồng nói:

- Sư phụ chúng tôi vừa lên đàn giảng đạo, còn chưa nói rõ lý do, để bảo tôi ra mở cửa và bảo: "Bên ngoài có người tu hành đã đến, có thể ra mà tiếp đón. Có lẽ là người chăng?"

Hầu vương cười nói:

- Đúng là tôi. Đúng là tôi!

Tiểu đồng nói:

- Người hãy theo tôi vào đây.

Hầu vương sửa lại áo quần cho ngay ngắn, theo đồng tử vào trong động quan sát, thấy tầng tầng lớp lớp gái ngọc lầu quỳnh, qua nhiều cung châu cửa báu, vô cùng thanh tịnh, rồi tới thẳng đài ngọc. Thấy vị Bồ Tát Tổ sư, đang ngồi ngay ngắn trên đài, hai bên có ba mươi vị tiên đồng đứng hầu dưới đài quả là.

*Đại giác kim tiên không bận bở
Phương Tây diệu tướng Tô Bồ đề
Không sinh không diệt ba kiếp sạch
Toàn khí toàn thần vạn từ bi
Không tịch tự nhiên, tùy biến hoá
Chân như bản tính thoả hành vi
Trang nghiêm hưởng thọ cùng trời đất
Trải kiếp Minh tâm đại pháp sư.*

Hầu vương thoát nhìn, sụp mình làm lễ, luôn luôn cúi đầu, nói:

- Sư phụ! Sư phụ! đệ tử tôi xin dốc lòng châu lễ, dốc lòng châu lễ.

Tổ Sư nói:

- Người là người phương nào? Hãy nói tên tuổi quê quán rành mạch rồi sẽ lạ vãi.

Hầu vương nói:

- Đệ tử là người đông Thuỷ Liêm núi Hoa Quả châu Đông thẳng thân

Tổ sư quát to ra lệnh:

- Đuổi nó ra! Tên này là một kẻ nói dối, làm sao mà tu hành đạo quả được.

Hầu vương vội vã dập đầu cúi lạy rồi nói:

- Đệ tử nói rất thực, không có dám dối trá.

Tổ sư nói:

- Người bảo là thực thà, sao lại nói từ châu Đông Thẳng Thân. Từ đó tới đây cách hai lần biển thẳm và một châu Nam Bộ Thiêm làm sao mà tới được đây.

Hầu vương cúi đầu thưa:

- Đệ tử vượt biển, lên bờ đi đạo có tới mấy năm rồi mới tới đây

Tổ sư nói:

- Ừ đi dần dần như thế cũng được còn họ tên là chi?

Hầu vương lại nói:

- Đệ tử không có "tính" người ta mắng con con cũng không bực, người ta đánh con, con cũng không giận, chỉ lễ phép cúi chào mà thôi. Cả đời tính tình như vậy.

Tổ sư nói:

- Tính danh là họ tên chỉ không phải tính tình. Vậy cha mẹ người vốn họ tên gì

Hầu vương thưa:

- Đệ tử cũng không có cha mẹ!

Tổ sư hỏi:

- Đã không có cha mẹ - chả lẽ sinh ra ở trên cây.

Hầu vương nói:

- Đệ tử tuy không do cây sinh ra, nhưng lại lớn lên ở trong đá. Đệ tử chỉ nhớ được rằng trên núi Hoa Quả có một tảng đá tiên, tới năm đó đá nứt, đệ tử ra đời.

Tổ sư nghe nói mừng thầm trong dạ và bảo:

- Như vậy là trời đất sinh thành ra rồi. Người hãy đi lại cho ta xem.

Hầu vương tung người nhảy qua lại hai lượt. Tổ sư cười bảo:

- Nhà ngươi tuy hình thù xấu xí, nhưng lại giống một con Hồ Tôn (khỉ) ăn quả thông. Ta muốn lấy đó đặt họ cho Người. Nếu lấy chữ Hồ, bỏ chữ "Cẩu" đi, còn chữ thì là Cổ Nguyệt (trăng xưa) Cổ là già lão, nguyệt là âm. Lại Âm thì không hoá đục được. Thôi lấy chữ Tôn là hơn. Chữ tôn bỏ chữ Cẩu đi còn chữ "Tử Hệ" - Tử là đàn ông con trai, Hệ là trẻ thơ tình tể, chính hợp với nguồn gốc trẻ thơ, Người lấy họ Tôn thôi.

Hầu vương nghe nói, lòng dạ vô cùng vui sướng, ngẩng nhìn vái lạy mà rằng:

- Tốt, tốt, tốt! Hôm nay đệ tử mới có "Tính" đó. Ngàn muôn trông cậy Tổ sư từ bi! Nhưng đã có tính, họ xin cho cả tên (danh) để tiện việc thưa gọi.

Tổ Sư nói:

- Chùa ta có 12 chữ, theo phái đặt tên, đến người là tiểu đồ thứ 10 đó

Hầu vương nói:

- Mười hai chữ gì?

Tổ Sư nói:

- Là: "Quảng đại trí tuệ, chân như tính hải, dinh ngộ viên giác".
Người đứng chữ Ngộ, vậy đặt tên cho là Ngộ Không được chứ?

Hầu vương nói:

- Hay, hay, hay, từ nay đệ tử được gọi là Tôn Ngộ Không rồi.

Thực là:

Mật mờ thuở mới nguyên không Tính

Phá vỡ ngu không gọi "Ngộ Không"

Không biết tu hành đạo quả ra sao, xin xem hồi sau sẽ rõ.

HỎI THỨ HAI

HIẾU THÁU BỒ ĐỀ RÀNH ĐIỀU LÝ DỨT TÀ VỀ GỐC RÔ NGUYÊN THẦN

Hầu vương đã được đặt họ tên, vui mừng nhảy nhót, cúi đầu lễ tạ. Tổ sư liền sai mọi người dẫn Tôn Ngộ Không ra ngoài cửa thứ hai, dạy bảo các cách quét nhà lan bụi, thưa gửi, tiến lui. Các tiên vâng lệnh đi ra.

Ngộ Không ra ngoài cửa, lại vái chào các sư huynh, rồi tới hành lang, xếp đặt chỗ nằm. Hôm sau, cùng các sư huynh học tập nói năng, nghi lễ, giảng kinh bàn đạo, viết chữ, thắp hương, ngày nào cũng như vậy. Lúc rảnh rỗi thì quét đất cuốc vườn, chăm học, sửa cây, kiếm củi, nấu bếp, múc giếng, gánh nước. Mọi việc đều làm đủ. Ở trong động bất giác đã sáu bảy năm.

Một hôm, Tổ sư lên ngôi đàn cáo gọi các tiên đến, giảng giải đạo lớn. Thực là:

*Hoa trời bay rụng
Đất nở vàng sen
Diễn đủ tam thừa giáo
Tinh vi phép vện tuyên
Phất trần phe phẩy phun châu ngọc
Chấn trời chấn động sấm vang rền
Khi bàn lễ đạo
Lúc giảng lễ thiên
Ba nhà hợp lại vốn tự nhiên*

Mở soi một chữ theo điều thiện
Chỉ dẫn vô sinh tổ diệu huyền

Tôn Ngộ Không đứng bên nghe giảng, vui vẻ mừng rỡ, tự sờ tai vuốt má, mặt mày hớn hở, giậm chân khoa tay. Chợt tổ sư nhìn thấy, gọi bảo:

- Người ở trong lớp, sao lại ngông cuồng nhảy múa, không nghe ta giảng?

Ngộ Không nói:

- Đệ tử thành tâm nghe giảng, nghe tới những lời lẽ hay của Lão sư phụ, vui mừng khôn siết, bất giác mà nhảy múa, mong sư phụ xá tội.

Tổ sư hỏi:

- Người đã hiểu được lẽ nhiệm màu, vậy ta thử hỏi người tới động này đã bao lâu.

Ngộ Không thưa:

- Đệ tử vốn không rõ, không biết bao lâu nữa. Chỉ nhớ được bếp không có lửa thì vào sau núi kiếm củi, thấy ở một núi có đào ngon, đệ tử đã bảy lần ăn đào ở núi ấy.

Tổ sư nói:

- Núi ấy tên là Lạn Đào (đào nát), người ăn bảy lần, là bảy năm rồi, nay muốn học ta đạo gì?

Ngộ Không nói:

- Nhờ sư phụ dạy bảo, chỉ cần có đạo khí là đệ tử xin học.

Tổ sư nói:

- Trong đạo có ba trăm sáu mươi môn phái. Môn nào cũng có chính quả. Không biết người muốn theo môn phái nào?

Ngộ Không thưa:

- Tuỳ ý sư phụ, đệ tử xin dốc lòng nghe theo.

Tổ sư nói:

- Ta dạy người cái đạo trong môn phái "thuật"

Ngộ Không hỏi:

- Đạo trong môn "Thuật" như thế nào?

Tổ sư nói:

- Đạo trong chữ "Thuật" là cầu tiên giáng, bói cỏ thi, có thể biết được các lễ theo lành tránh xấu.

Ngộ Không hỏi:

- Vậy có đạt được trường sinh không?

Tổ sư nói:

- Không được. Không được.

Ngộ Không thưa:

- Không học. Không học.

Tổ sư hỏi:

- Vậy ta dạy lễ đạo trong chữ "Lưu" thế nào?

Ngộ Không lại hỏi:

- Trong môn chữ Lưu, nghĩa lý ra sao?

Tổ sư nói:

- Trong chữ Lưu là đạo nho, đạo Thích, đạo Lão, Âm Dương gia, Mặc gia, Y gia, hoặc xem kinh, hoặc niệm Phật, vái cầu chân thánh.

Ngộ không hỏi:

- Theo cách ấy có được sống lâu không?

Tổ sư nói:

- Nếu muốn "Trường sinh" cũng như "cắm cột trong vách tường".

Ngộ Không nói

- Sư phụ ơi! Đệ tử là người chất phác thực thà, không hiểu được lời nói bóng bẩy phổ chợ. Thế nào là cắm cột trong vách tường?

Tổ sư nói:

- Người ta làm nhà, muốn cho chắc chắn lâu bền, nên trong tường vách có cắm cột. Một ngày nào đó nhà đổ cột cũng hỏng.

Ngộ Không nói:

- Như vậy thì không lâu dài. Không học. Không học.

Tổ sư hỏi:

- Vậy dạy người cái đạo trong môn chữ "Tĩnh" có được không?

Ngộ Không hỏi

- Cái đạo của "Tĩnh" là như thế nào?

Tổ sư nói:

- Đó là nhịn ăn ở hang, thanh tĩnh vô vi, ngồi thiền, trai giới, hoặc ngồi, hoặc đứng, cũng cốt để giác ngộ.

Ngộ Không hỏi:

- Làm cách đó có trường sinh được không?

Tổ sư nói:

- Đó cũng như đồ vật mới nặn đất rồi đặt ở trong lò thôi.

Ngộ Không cười nói:

- Sư phụ quả có thói quen nói xa xôi. Vừa rồi đệ tử đã nói là không hiểu kiểu nói phổ chợ. "Đất nặn đặt lò" là thế nào?

Tổ sư nói:

- Đây chỉ là miếng đất nặn gạch ngói. Tuy đã thành hình, nhưng chưa qua nung lửa, một khi bị mưa xối xả, tất phải tan rữa.

Ngộ Không nói:

- Thế cũng không lâu dài. Đệ tử không học.

Tổ sư hỏi:

- Dạy người cái đạo trong chữ "Động" có được không?

Ngộ Không thưa:

- Cái đạo trong chữ "Động" ra sao?

Tổ sư nói:

- Cách này lấy âm bù dương, đưa cung đẩy nở. Xoa rốn thông khí, dùng phép bào chế, đốt gianh nung vạc, pha thủy ngân, luyện đá quý, lại uống sữa của phụ nữ.

Ngộ Không hỏi:

- Làm thế có trường sinh được không?

Tổ Sư nói:

- Muốn trường sinh, cũng như "mò trắng đáy nước".

Ngộ Không nói:

- Sư phụ lại thế rồi! Thế nào là "mò trắng đáy nước?"

Tổ sư nói:

- Trắng ở trên không, trong nước có bóng, nhưng chỉ nhìn thấy, chứ chẳng nắm bắt được, cuối cùng hoá ra không thôi!

Ngộ Không nói:

- Cũng không học, không học!

Tổ sư nghe xong, hét một tiếng nhảy xuống đàn, tay cầm "giới xích" chỉ vào Ngộ Không bảo:

- Cái thứ khỉ hồ Tôn này, cái này không học, cái kia không học. Thế đợi cái gì?

Rồi bước lên, gõ vào đầu Ngộ Không ba lượt, sau đó quay lưng đi vào phía trong, đóng cửa giữa lại, bỏ mọi người mà đi.

Mọi người đang nghe giảng, ai nấy sợ hãi, đều trách oán Ngộ Không:

- Con khỉ này hỗn láo, chả được cái việc gì. Sư phụ truyền dạy đạo pháp cho người, làm sao không học, lại còn nói nhăng nhít làm cho Sư phụ phật ý, chả biết bao giờ người mới lại ra.

Lúc ấy, mọi người rất tức giận chê bai Ngộ Không. Ngộ Không không bực mà chỉ tủm tỉm cười. Nguyên là Hậu vương đã hiểu được ý ngầm của Tổ sư, vì vậy không tranh cãi với mọi người, chỉ nín lặng không nói năng gì. Ý ngầm là: Tổ sư gõ ba lượt, tức là báo cho biết canh ba tối nay; quay lưng đi vào trong đóng cửa giữa lại, là ý bảo y đi cửa sau mà vào, sư phụ sẽ truyền đạo pháp cho.

Hôm ấy, Ngộ Không cùng mọi người, vui vẻ ở ngoài động Tam Tinh, thỉnh thoảng ngược mắt nhìn trời, mãi chưa thấy tối.

Khi hoàng hôn đến, lại cùng mọi người đi nằm giả vờ ngủ, tập thở, định thần.

Trong núi không có người báo canh, chẳng rõ giờ giấc chỉ tự mình tính theo hơi thở ra hít vào ở lỗ mũi mà đoán. Khoảng giờ Tý, nhẹ nhàng ngồi dậy, mặc áo quần, lên ra cửa trước, tránh né mọi người đi ra ngoài, ngẩng đầu nhìn ngó. Thực là:

*Trăng tỏ sương trong giá
Tám phía sạch bụi trần
Cây rậm chim chóc ngủ
Đầu nguồn nước vân vân
Đây đó đóm loè ánh
Trời cao nhận bay đàn
Canh ba giờ đã tới
Phải đi hỏi đạo chân.*

Hầu vương theo lối cũ tới cửa sau, thấy cửa khép hờ, thì mừng nói:

- Quả nhiên lão sư phụ muốn truyền đạo cho ta, cho nên cửa mới mở thế này.

Nói rồi rảo bước, lách mình lọt vào trong cửa, và đến dưới giường Tổ sư nằm thấy người quay vào phía trong đang ngủ. Ngộ Không không dám kinh động, quỳ ở trước giường. Lát sau, Tổ sư thức dậy, duỗi hai chân, miệng ngâm:

*Khó! Khó! Khó!
Đạo rất huyền
Tu đâu chỉ có luyện kim đan
Không gặp người tốt truyền bí quyết
Nói suông miệng mệ lưỡi khô khan.*

Ngộ Không lên tiếng nói:

- Bạch Sư phụ, đệ tử quỳ đợi ở đây đã khá lâu.

Tổ sư nghe thấy tiếng Ngộ Không, liền vùng dậy, khoác áo, ngồi xếp bằng tròn, và quát:

- Hồ Tôn này! Người không ở phía trước mà ngủ, mà lại đến bên ta làm gì.

Ngộ Không nói:

- Hôm qua, ở trước mọi người, Sư phụ đã dặn đệ tử đứng canh ba thì đi cửa sau tới để truyền cho đạo lý. Vì vậy đệ tử mới dám đến chờ ở đây.

Tổ sư nghe xong, mười phần vui mừng, thâm nghĩ rằng: "Kẻ này đúng là do trời đất sinh thành! Nếu không sao lại đoán hiểu được ngụ ý của mình".

Ngộ Không nói:

- Nơi đây chỉ có mỗi mình đệ tử. Mong Sư phụ từ bi hỉ xả truyền cho đệ tử đạo trường sinh. Ôn này không bao giờ quên.

Tổ Sư nói:

- Ngày nay người có duyên, ta cũng muốn nói. Đã hiểu được ngụ ý, thì lại gần đây, lắng nghe cho kỹ ta sẽ truyền cho nhà người trường sinh diệu đạo.

Ngộ Không cúi đầu lạy tạ, quỳ dưới chân giường. Tổ sư nói:

Minh, Mật, Viên, Thông là diệu quyết

Tu luyện tính mệnh là trước hết

Tất cả chỉ là tinh - khí - thần

Giữ gìn vững bền, không khiếm khuyết

Không rò rỉ

Thân vững vàng

Người học, ta truyền, Đạo vẻ vang.

Khẩu quyết nhớ lâu càng có ích

Xua trừ tà dục sẽ thanh lương

Được thanh lương

Sáng rõ ràng

Hãy tới Đan đài ngắm ánh trăng

Trăng có thỏ ngọc, trời có quạ (quạ)

Tự thêm rùa rắn cùng gấn bó

*Cùng gần bó
Tĩnh mệnh bên
Lại hay giữa lửa trông hoa sen
Đảo điên ngũ hành dùng tập hợp.
Thành công sẽ hoá Phật cùng Tiên.*

Lúc ấy Tổ sư nói rõ căn nguyên; Ngộ Không gặp lúc lòng sáng lạng nhớ cặn kẽ các câu khẩu quyết, vái tạ ơn sâu của Tổ Sư, rồi ra cửa sau quan sát. Thấy phương đông trời đã hừng sáng, lối tây ánh vàng rõ rệt, bèn theo đường cũ về cửa trước, nhẹ nhàng hé cửa bước vào, về chỗ giường nằm, cố ý đập chiếu, nói to.

- Trời sáng rồi! Trời sáng rồi! Dậy thôi! Mọi người đang ngủ, không biết Ngộ Không đã gặp vận may. Hôm ấy trở dậy dọn dẹp, nhưng vẫn lặng thầm đúng giờ, sau Ngọ trước Tý, tự mình tập khí công (luyện thở).

Thấm thoát lại qua ba năm nữa. Tổ sư lại lên Toà Báu giảng đạo. Bài giảng là "Lời Phán xét chung", bài luận là "Biểu hiện bề ngoài" (thất tình).

Bỗng nhiên hỏi:

- Ngộ Không ở đâu?

Ngộ Không tới gần, quỳ, nói:

- Có đệ tử.

Tổ sư hỏi:

- Nhà ngươi tu hành được đạo gì rồi?

Ngộ Không nói:

- Đệ tử gần đây đã hơi thông pháp tính, căn nguyên cũng dần được củng cố.

Tổ sư nói:

- Người đã thông pháp tính, đã rõ căn nguyên, đã chú ý thân thể, còn phải ngăn ngừa "lợi hại tam tai" nữa.

Ngộ Không nghe nói, trầm ngâm giây lát nói:

- Sư phụ nói sai rồi. Đệ tử thường nghe những bậc đạo cao đức lớn, hưởng thọ cùng trời, nước lửa đã thoả, trăm bệnh không sinh? Vậy sao lại còn "lợi hại tam tai"?

Tổ Sư nói:

- Đó là lẽ đạo phi thường, cướp cả quyền tạo hoá của trời đất, lấn vào máy huyền vi của nhật nguyệt. Sau khi luyện đan thành công, quỷ thần khó dung. Dù cổ thọ thân, nhưng sau năm trăm năm, trời sẽ cho sấm sét đánh người, cần phải sáng tỏ tâm tình, phòng trước tránh đi. Tránh được, thì tuổi thọ ngang trời. Tránh không được thì tuyết mạch. Lại năm trăm năm sau nữa trời cho lửa thiêu mi. Lửa này không phải lửa trời, cũng không phải lửa đất, cũng không phải lửa thường, mà là "lửa âm" cháy từ huyết "Dũng tuyến" (gan bàn chân) cháy lên, suốt đến cung "nê viên" (chỗ đỉnh trán mà cũng là nát bàn), năm tạng thành tro, tứ chi đều nát, làm cho mọi thứ khổ hạnh ngàn năm, đều hư ảo cả. Lại năm trăm năm nữa, trời cho giông bão thổi cuốn người. Gió này không phải gió đông, tây, nam, bắc, cũng không phải gió hè gió đông, cũng chẳng phải gió hoa, liễu, trúc, thông, mà gọi là "tị phong", từ "thóp trán" thổi vào sáu phủ, qua Đan điền, luân chín khiếu, xương thịt xơ xác, mình mẩy rữa ra. Vì vậy đều cần tránh cả.

Ngộ Không nghe nói, tóc lông dựng đứng, cúi đầu làm lễ, nói:

- Trăm ngàn xin lão sư phụ thương xót truyền cho phép tránh "tam tai" đệ tử không dám quên ơn.

Tổ sư nói:

- Cái ấy không khó. Có điều người khác với mọi người, nên không truyền được.

Ngộ Không nói:

- Đệ tử cũng đầu tròn ngẩng lên trời, chân vuông dẫm xuống đất, cũng có chín khiếu, chân tay, năm tạng, sáu phủ. Sao lại bảo không giống mọi người?

Tổ Sư nói:

- Người tuy giống người, nhưng so với mọi người thì ít má hơn.

Số là con khỉ này mặt choắt, mặt lõm, mồm dô. Ngộ Không lấy tay sờ mặt, cười nói:

- Sư phụ đừng ngại. Con tuy ít má, nhưng so với người lại hơn cái túi, cũng có thể bù trừ cho nhau.

Tổ sư nói:

- Thôi cũng được! Người muốn học ban nào? Ban Thiên Cương số có ba mươi sáu cách biến hoá. Ban Địa Sát số có bảy mươi hai cách biến hoá.

Ngộ Không nói:

- Đệ tử thích được nhiều. Xin học ban Địa Sát.

Tổ Sư nói:

- Đã thế, lại đây, ta truyền "khẩu quyết" cho.

Rồi ghé tai Ngộ Không nói thầm, không biết là những điều pháp gì. Hầu vương là loại một khiêu thông thì trăm khiêu thông, từ lúc nhận nghe "khẩu quyết", tự mình tu luyện học được cả bảy mươi hai cách biến hoá.

Chợt một hôm, Tổ sư cùng mọi người ra cửa động Tam Tinh ngắm cảnh chiều hôm. Tổ Sư hỏi:

- Ngộ Không! Học tập thành chưa?

Ngộ Không nói:

- Đội ơn trời bể của Sư phụ, đệ tử đã vẹn tròn công quả, con đã nhảy cao bay xa được rồi.

Tổ Sư nói:

- Người hãy thử cho ta xem.

Ngộ Không rung mình một cái, nhún mấy đầu ngón chân, nhảy khỏi mặt đất năm sáu trượng dẫn lên mây rắng, thời gian chừng ăn một bữa cơm, qua lại không quá ba dặm xe, rồi sà xuống trước mặt, khoanh hai tay nói:

- Thưa Sư phụ, đó là bay lên mây rồi!

Tổ Sư cười nói:

- Như vậy không thể gọi là đằng vân, mà chỉ gọi là "bò trên

mây" thôi. Từ xưa có câu: "Thần tiên sớm chơi biển Bắc tối ở Thương Ngô". Nhà người đi nửa ngày không quá ba dặm, thì gọi là bò trên mây cũng chẳng được.

Ngô Không hỏi:

- Thế nào là "sớm chơi bể Bắc tối ở Thương Ngô".

Tổ Sư nói:

- Phàm những người lên mây, sớm ra đi từ biển Bắc, dạo qua biển Đông, biển Tây, biển Nam, sau lại về Thương Ngô. Thương Ngô là quận Linh Lăng thuộc biển Bắc. Bốn biển rộng mà chỉ đi trong một ngày, thế mới gọi là "đi mây".

Ngô Không nói:

- Thế thì khó lắm, khó lắm!

Tổ Sư nói:

- Trên đời không gì khó - Chỉ sợ người có tâm.

Ngô Không nghe được câu này, cúi đầu làm lễ, thưa:

- Sư phụ đã thương thì thương cho trót. Xin mang lòng đại từ đại bi, đem phép "đi mây" truyền cho đệ tử, quyết không dám quên ơn.

Tổ Sư nói:

- Các vị tiên rẽ mây, đều lấy chân đạp đất mà nhảy lên, người lại không thể. Ta vừa mới thấy, người nhún nhún ngón chân mấy cái rồi mới nhảy lên. Thôi để ta truyền cho phép "Cân đầu vân" (xoay người nhún mình vút lên).

Ngô Không lại vái lạy cầu xin, Tổ sư lại truyền khẩu quyết rồi nói.

- Cách này, bắt quyết, đọc chân ngô, nắm chặt tay, rung mình một lượt rồi nhảy lên. Một lần nhảy vượt được quãng đường mười tám vạn dặm.

Mọi người nghe nói đều cả cười bảo:

- Ngô Không tuyệt vời. Nếu học được phép này, rồi làm anh

lính bưu tá, đưa công văn giấy tờ, thì bất cứ ở đâu cũng kiếm được cơm rượu.

Tối đến, thầy trò đều quay về động phủ. Ngay đêm hôm đó, Ngộ Không liền tập trung tinh thần luyện tập, và làm được phép "cân đầu vân". Từ đấy, hàng ngày không bị gò bó, thoải mái tiêu dao, vui vẻ học trường sinh.

Một hôm, xuân qua hạ tới, mọi người đều hội giảng dưới gốc thông hồi lâu.

Có người nói:

- Ngộ Không, anh tu từ đời nào mà có được duyên với đạo pháp như thế? Hôm trước, sư phụ ghé tai bảo anh phép tránh tam tai biến hoá, đều làm được cả chứ?

Ngộ Không cười nói:

- Không dám dấu các huynh trưởng, một thì sư phụ dạy bảo, hai thì tôi ngày đêm chăm chỉ luyện tập, nên các phép đó đều làm được.

Mọi người nói:

- Nhân hôm đẹp trời thế này, anh thử biểu diễn lại cho bọn tôi xem.

Ngộ Không nghe nói, tinh thần phấn chấn cũng muốn thử thách, bảo:

- Xin các vị sư huynh ra đề mục, muốn tôi biến hoá cái gì?

Mọi người nói:

- Hoá ra cây thông xem nào.

Ngộ Không bất quyết, niệm chú, lắc mình một cái, liền hoá ra một cây thông. Thực là

*Rừng rà vương khói bốn mùa tươi
Dáng đẹp vươn cao vút ráng trời
Chẳng chút vết gì là khỉ nữa
Lá cành sương tuyết trải bao đời*

Mọi người thấy thế, vỗ tay cười lớn và nói:

- Con khỉ này giỏi! Con khỉ này giỏi!

Bất giác tiếng ồn ào động đến tai Tổ sư. Tổ sư chống gậy ra cửa hỏi:

- Người nào làm âm ĩ ở đây thế?

Mọi người nghe hỏi, đều sợ hãi im lặng sửa lại áo quần tới đón Tổ sư. Ngộ Không cũng đã hiện lại nguyên hình, đứng lẫn trong đám đông nói:

- Bạch Tổ sư, chúng đệ tử đang hội giảng ở đây, không có ai lạ ồn ào cả.

Tổ Sư giận quát:

- Các người lớn gọi bé gọi, chẳng ra thể thống người tu hành gì cả. Người tu hành, mở miệng thì thân khí tản mạn, động lưỡi thì sinh ra điều thị phi, sao lại ở đây nói âm ĩ?

Mọi người nói:

- Không dám dấu Sư phụ, mới rồi Ngộ Không biểu diễn biến hoá. Chúng con bảo thử hoá làm cây thông xem sao, quả nhiên hoá ra cây thông thực, nên chúng con đều hò la tán thưởng làm kinh động tới Tổ Sư. Mong người tha tội cho.

Tổ sư nói:

- Mọi người đi ra chỗ khác

Rồi lại gọi:

- Ngộ Không! Lại đây! Ta hỏi ngươi đã làm gì và biến hoá ra cây thông như thế nào. Những công phu như thế có đáng khoe khoang trước mọi người không? Nếu ngươi thấy người khác có, chẳng lẽ lại không cầu xin hần. Người khác thấy ngươi có, tất nhiên cầu xin ngươi. Nên ngươi sợ hoạ phải truyền cho họ, và không truyền cho thì sẽ bị hại. Như vậy thì tính mạng nhà ngươi khó giữ được yên.

Ngộ Không cúi đầu thưa:

- Chỉ mong Sư phụ thứ tội.

Tổ Sư nói:

- Ta cũng không bắt tội người, chỉ có điều người phải đi khỏi đây.

Ngộ Không nghe thế, nước mắt rùng rùng nói:

- Sư phụ bảo con đi đâu giờ?

Tổ Sư nói:

- Người từ đâu đến đây thì lại quay về nơi đó.

Ngộ Không chợt tỉnh ngộ nói:

- Đệ tử từ động Thủy Liêm núi Hoa Quả châu Đông Thắng Thần đến.

Tổ Sư nói:

- Người mau mau quay về đi thì tính mạng bảo toàn, nếu còn ở đây, dứt khoát không được.

Ngộ Không nhận tội, nói:

- Thừa Tổ sư, đệ tử rời xa nhà đã hai chục năm, tuy được về nơi cũ với con cháu, nhưng nghĩ tới công ơn to lớn của Tổ sư chưa đền đáp được, nên không dám đi.

Tổ Sư nói:

- Ta có công ơn gì! Chỉ cần người đừng gây tai họa, đừng liên quan tới ta là được rồi.

Ngộ Không thấy không còn cách nào khác, đành lạy vái Tổ sư và cáo biệt cùng bè bạn. Tổ sư nói:

- Người đi chuyến này hẳn gặp điều không hay. Người gây tai vạ hành hung tùy ý, nhưng không được nói là đồ đệ ta. Người chỉ nói nửa tiếng ta cũng biết ngay, và ta sẽ lột da lột xương, đem thần hồn giam vào nơi ngục tối làm cho nhà người vạn kiếp cũng không cất mình lên nổi.

Ngộ Không nói:

- Quyết sẽ không động tới Sư phụ, chỉ bảo là tự mình học biết được mà thôi.

Ngộ Không từ tạ mọi người, rồi xoay mình bắt quyết, đập

đất, làm phép "cân đầu vân" quay thẳng về Đông Thắng. Chỉ một loáng đã nhìn thấy động Thủy Liêm núi Hoa Quả. Mỹ Hầu vương vui mừng, nghĩ thầm:

*Lúc đi xương tạc mình phàm nặng
Đắc đạo quay về thân nhẹ tênh
Tại thế ít người chăm lập chí
Chí bền tu luyện đạo nên rành
Năm xưa qua biển sóng khôn vượt
Nay buổi vượt sóng đi rất nhanh
Sư phụ dẫn dò tại vãn vãng
Chớp mắt đã thấy châu Đông Ninh*

Ngộ Không ở trên mây xuống, tới thẳng núi Hoa Quả, tìm lối mà đi. Chợt nghe thấy tiếng hạc kêu vượn hú.

*Hạc kêu vọng mấy tầng mây thăm
Vượn hú bi thương một nỗi tình*

Bèn lên tiếng gọi:

- Các con đâu! Ta đã về đây!

Hàng ngàn hàng vạn khỉ lớn khỉ nhỏ từ hang đá, sườn núi, khóm hoa cỏ, bụi cây rậm chạy ra vây lấy Mỹ Hầu vương, cúi đầu kêu gọi:

- Đại vương nữ lòng đi đâu lâu thế? Bỏ chúng tôi ở xó này, mong người như đói mong cơm ăn, khát mong nước uống. Gần đây một con yêu ma bạo ngược tới chiếm động phủ Thủy Liêm chúng ta, chúng tôi liều chết chống lại, bị nó cướp đi nhiều của cải, bắt đi nhiều con cháu, làm cho chúng tôi ngày đêm mất ngủ để bảo vệ cơ nghiệp của nhà. May hôm nay Đại vương đã về. Nếu Đại vương một vài năm nữa mới về, thì bọn tôi với Sơn động đều thuộc vào tay kẻ khác.

Ngộ Không nghe nói, cả giận bảo:

- Yêu ma nào mà dám láo xược thế! Các ngươi hãy kể rõ cho ta nghe, ta sẽ tìm cách báo thù.

Bây khi khấu đầu nói:

- Tâu Đại vương! Nó tự xưng là Hồn Thế ma vương, ngụ ở phương bắc.

Ngộ Không hỏi:

- Từ đây đến chỗ nó, xa hay gần?

Bây khi nói:

- Nó đến bằng mây, đi bằng sương mù, lại gió lại mưa, lại sấm lại chớp, chúng tôi không biết được đường xa hay gần.

Ngộ Không nói:

- Đã như thế, các người đừng sợ, cứ việc vui chơi đợi ta đi tìm nó.

Nói rồi Hầu vương cất mình nhảy đi, dùng phép cân đầu, đến thẳng phương bắc quan sát thấy một toà núi cao, rất là hiểm trở. Núi này

*Ngọn núi sừng đung
Suối sâu quanh co
Thăm thẳm suối quanh khắp mọi nhà
Hai sườn cỏ hoa đua lạ
Mấy chốn trúc thông xanh roà
Bên trái rỗng nép mình ngoan ngoan
Bên phải cụp nhấp nhô tại chỗ
Cây bừa trâu sắt
Gieo cấy tiền vàng
Chim màu hót riu rít
Phượng đỏ đón vầng dương
Đá lởm chởm
Sóng lẫn tăn
Gồ ghề cổ quái rất ác dữ
Danh sơn trên đời có rất nhiều
Bao nhiêu loài hoa rụng rồi nở
Quang cảnh như đây sẽ dài lâu*

*Tám tiết bốn mùa không xao nhãng
Thực là ba cõi núi Khảm Nguyên
Thấm nhuần ngũ hành động Thủy Tạng*

Mỹ Hầu vương đang lặng lẽ nhìn ngắm phong cảnh, lại nghe thấy tiếng trò chuyện, bèn đi thẳng xuống núi tìm kiếm. Số là trước sườn dốc núi ấy là động Thủy Tạng. Ngoài cửa động có mấy tiểu yêu nhảy múa, thấy Ngộ Không tới liền vội bỏ chạy. Ngộ Không nói:

- Dừng chạy! Các người hãy vào báo ta là chủ động Thủy Liêm núi Hoa Quả. Tại sao Hỗn thể điểu ma lại dám đến ức hiếp con cháu ta. Nay ta tìm tới đây để gặp ma vương hỏi cho ra lẽ.

Tiểu yêu nghe nói vội chạy vào trong động báo:

- Đại vương ơi! Tai vạ rồi.

Ma vương nói:

- Tai vạ cái gì?

Tiểu yêu nói:

- Ngoài cửa có một con khỉ tự xưng là chủ động Thủy Liêm núi Hoa Quả, bảo rằng đại vương đã mấy lần ức hiếp con cháu hắn, nên hắn tìm tới đây hỏi cho ra lẽ.

Ma Vương cười nói:

- Ta từng nghe lũ khỉ kia nói Đại vương chúng nó đang xuất gia tu hành. Chắc hôm nay hắn đến. Chúng bay thấy nấn ăn mặc ra sao, cầm thứ vũ khí gì?

Tiểu yêu nói:

- Hắn chẳng có vũ khí gì, chỉ mặc một chiếc áo hồng, quần một dải tơ vàng, chân đi đôi giày đen, chẳng ra sư chẳng ra tục, cũng chẳng giống đạo sĩ thần tiên gì cả, chân tay không, đang đứng ngoài cửa gọi.

Ma vương nói:

- Đưa binh khí lại đây cho ta!

Tiểu yêu lập tức đi lấy ra, ma vương mặc giáp trụ, tay cầm đao, cùng lũ tiểu yêu đi ra cửa, rồi cao giọng gọi:

- Ai là chủ động Thuỷ Liêm?

Ngộ Không trừng mắt nhìn, chỉ thấy ma vương:

*Đầu đội mũ Kim ô năng chói
Mình khoác áo Tào la gió lồng
Thiết giáp gọn gàng nai nịt
Chân dận giấy hoa oai hùng
Mình cao ba trượng
Lưng rộng mười vòng
Tay cầm đao lớn
Trông rất cuồng hung.
Hầu vương quát:*

- Đồ ma quỷ đồn mặt kia, mắt mi to thế mà không nhìn thấy Lão Tôn à?

Ma Vương thấy thế, cười nói:

- Minh mi không đầy bốn thước, tuổi chưa quá ba mươi, trong tay lại không binh khí sao sấm cả gan can rở, đi tìm ta để làm gì?

Ngộ Không mắng lại:

- Mi quen hỗn láo đúng là đồ mù. Mi bảo ta là nhỏ, muốn to cũng chả khó gì. Mi tưởng ta không có binh khí, nhưng hai tay ta có thể với được mặt trăng. Mi không sợ thử ném một quả đấm của Lão Tôn xem sao.

Nói rồi nhảy phốc một cái, đánh vào mặt. Ma Vương giờ tay ngăn lại nói:

- Mi thì lùn thấp, ta lại cao lớn, mi muốn dùng tay, ta muốn dùng đao, nếu dùng đao giết mi thì được ngay, nhưng sợ bị người ta cười chê. Đợi ta bỏ đao xuống rồi đánh quyền với mi.

Ngộ Không nói:

- Được đấy, thế mới là hảo hán! Nào lại đây!

Ma vương ném đao rồi đánh, Ngộ Không cũng tiến lui trả

miếng. Hai bên đánh lộn Ma vương bị Ngô Không nắm lấy sườn, túm áo đánh cho đòn đau. Nó tránh né rồi vớ lấy thanh đao, nhắm Ngô Không mà chém. Ngô Không vội né tránh, lưỡi đao chém vào không khí. Ngô Không thấy nó hung hãn, liền dùng phép bứt một nắm lông, cho vào miệng nhai nát, rồi phun lên trời, hô một tiếng:

- Biến!

Tức thì hoá ra hai, ba trăm con khỉ nhỏ xúm xít vây quanh. Số là Hầu vương luyện được phép tiên, biến hoá thần thông. Trên người có tám vạn bốn ngàn cái lông, cái nào cũng có biến hoá theo ý muốn. Bấy khỉ biết nhảy, đao chém không đứt, giáo đâm không thủng, chạy phía trước, lộn phía sau, vây chặt lấy ma vương, rồi đâm, rồi véo, túm cổ, kẹp chân, đập mắt, kéo mũi, đủ thứ tới bời.

Ngô Không vừa cướp được thanh đao, xua bầy khỉ nhỏ ra, rồi nhắm thẳng đầu ma vương chém một nhát đứt làm đôi. Rồi kéo nhau đánh vào trong động, tiêu diệt hết lũ yêu tinh lớn nhỏ. Sau đó thu hết lông vào mình nhưng vẫn còn những con khỉ ở động Thuỷ Liêm bị ma vương bắt về đây. Ngô Không hỏi:

- Sao bọn mi lại ở đây?

Chừng mấy chục con khỉ, đều dần dựa nước mắt nước mũi nói:

- Sau khi đại vương đi tìm cách tu tiên, hai năm liền bị ma vương quấy nhiễu, bắt đưa về đây. Mâm đá bát đĩa cũng bị nó đem về đây.

Ngô Không nói:

- Đã là đồ vật của nhà ta thì các ngươi phải thu gọn mang về hết.

Nói rồi lấy lửa đốt, cả động Thuỷ Tạng bị thiêu trụi, rồi kéo nhau cùng về. Ngô Không nói:

- Các ngươi theo ta về!

Bầy khỉ nói:

- Đại vương ơi! Khi chúng tôi đến đây, chỉ thấy bên tai gió thổi ào ào rồi xuống đất chớ có biết đường đâu mà về?

Ngô Không nói:

- Đây là nó dùng phép. Có khó gì! Nay ta cũng dùng phép. Các người nhắm mắt lại. Đừng sợ!

Hầu vương bèn niệm chú, làm cho mọi người cưỡi trên một trận cuồng phong về nhà, rồi gọi:

- Các con hãy mở mắt ra!

Bây khi đặt chân xuống đất, nhận ra nhà cũ của mình, ai nấy vui mừng, đều đi theo lối xưa về động. Bây khi ở trong động ào ra đón, chia ban xếp hàng, vái lạy Hầu vương. Sau đó bày rượu quả ăn mừng, và hỏi chuyện giết ma cứu con cháu.

Ngô Không kể lại đầu đuôi một lượt. Bây khi khen ngợi không hết lời, hỏi:

- Đại vương đi đến đâu mà học được những phép thuật như thế?

Ngô Không lại nói:

- Năm xưa ta từ biệt các người, theo sóng lên dênh, qua biển lớn Đông Dương đến châu Nam Bộ Thiêm, học thành người, mặc áo đi giấy, đi đây đi đó tám chín năm nữa, chả học được đạo gì. Lại vượt biển lớn Tây Dương, đến châu Tây Ngưu Hạ, tìm hỏi khá lâu, may gặp được một lão Tổ sư truyền dạy cho công quả sống lâu cùng trời đất, theo pháp môn trường sinh bất tử.

Bây Khi chúc mừng, đều nói:

- Muôn kiếp khó gặp đó!

Hầu vương lại cười bảo:

- Các con hãy mừng ta có họ tên đi.

Bây khi hỏi:

- Đại Vương họ chi?

Ngô Không nói:

- Ta nay họ Tôn, pháp danh là Ngô Không.

Bây giờ nghe nói, vỗ tay vui mừng nói:

- Đại vương là lão Tôn, chúng con là Tôn hai, Tôn ba, Tôn nhỏ, Tôn bé, nhà đều họ Tôn, một nước họ Tôn, một tổ họ Tôn.

Tất cả khi đều tới chúc rượu Lão Tôn, mâm lớn bát nhỏ, rượu dĩa, rượu nho, hoa tiên, quả tiên. Thực là cả nhà vui vẻ. Ôi:

Thênh thang cả họ cùng về gốc

Chỉ đợi số tiên vui ghi tên

Chưa rõ kết quả ra sao, ở cõi này trước sau thế nào? Xin đợi hồi sau sẽ rõ.

—
ĐUỖN Ế (TAM TẶN Ế)

HỎI THỨ BA

BỐN BIỂN NGÀN NON ĐỀU CHẤU PHỤC CHÍN U MƯỜI LOẠI XOÁ HẾT TÊN

Lại nói Mỹ Hầu vương vinh quy chốn cũ, trừ khử được Hồn Thế ma vương, cướp được một thanh đại đao. Hàng ngày thao diễn võ nghệ, sai các khỉ nhỏ chặt tre làm gậy xẻ gỗ làm đao, may cờ xí, làm còi kèn, một tiến một lui, đóng dinh cắm trại, nhân nhả vui chơi.

Chợt một hôm ngồi yên suy nghĩ rồi nói:

- Chúng ta ở đây, e rằng chơi đùa rồi hoá thực, hoặc làm kinh động tới chúa người, hoặc có Vua chim muông nào cho là xúc phạm, bảo chúng ta luyện quân làm phản, và sẽ mang binh đến đánh. Lúc đó các người chỉ có gậy tre đao gỗ, thì đối địch lại làm sao được. Nhưng làm thế nào để có giáo nhọn gươm sắc?

Bày khỉ nghe nói thấy đều sợ hãi nói:

- Đại vương quả là biết nhìn xa, nhưng lấy đâu ra gươm giáo thực?

Đang bàn bạc thì có bốn con khỉ già, hai con là khỉ ngựa đỏ đít, hai con là vượn trắng lưng tiến đến nói:

- Tâu Đại vương, nếu ta muốn có khí giới sắc bén cũng chẳng khó.

Ngộ Không hỏi:

- Sao lại bảo không khó?

Bốn khí già nói:

- Phía đông cách núi chúng ta đang ở, có một khu nước rộng hai trăm dặm, đó là nước Ngao Lai. Trong nước có một vị vua, trong thành quân dân rất nhiều, hẳn là có thợ làm các đồ vàng bạc đồng sắt. Đại vương đi tới đó, hoặc mua, hoặc đặt họ chế tạo binh khí rồi đem về đây chúng con diễn tập, bảo vệ cõi núi này. Đó chính là dịp để giữ yên lâu dài đây.

Ngô Không nghe nói, trong lòng rất vui, nói:

- Các người ở đây vui chơi, đợi ta đến đây xem sao.

Hầu vương liền dùng phép "cân đầu" vút lên mây, thoáng một lát đã tới khu nước hai trăm dặm. Quả nhiên nơi ấy có thành trì, sáu phố, ba chợ, vạn nhà ngàn cửa, mọi người đang đi đi lại lại trong nắng sáng. Ngô Không nghĩ trong bụng ở đây chắc có nhiều binh khí đúc sẵn mình sẽ xuống mua một ít, nhưng có lẽ dùng phép thần thông lấy đi một ít tốt hơn.

Nghĩ rồi, tay bắt quyết, miệng niệm chú quay về phía đông nam hít mạnh một hơi rồi lại thả ra, tức thì có một trận cuồng phong, đá bay cát chạy, kinh khủng ghê người.

*Mây chớp loang nhanh đông mảy trời
Đất liền mù dày đen khắp chỗ
Sông biển sóng cồn cá tôm kinh
Núi rừng cây gãy hùm sói sợ
Khắp nơi phố chợ vắng bóng người
Trên điện vua quan đều bỏ chỗ
Toà báu ngàn đời đều ngã nghiêng
Lầu cao ngũ phụng rung như đổ.*

Gió giông nổi lên làm vương quốc Ngao Lai sợ hãi tán loạn, ba chợ sáu phố đều hoảng hốt vội vã đóng chặt cửa cổng, không ai dám đi lại.

Ngô Không bèn ở trên mây xuống, đi thẳng vào cung điện tìm thẳng tới nơi để kho vũ khí, mở toang cửa ra xem. Trong đó

rất nhiều thứ đao, thương, kiếm, kích, búa, rìu, mác, liềm, roi, bừa, đồng, cung, nỏ... cái gì cũng sẵn. Nhìn xong mừng nói:

- Một mình thì mang được bao nhiêu. Ta sẽ dùng phép "phân thân" mới được.

Nói rồi Hầu vương nhổ một nắm lông, cho vào miệng nhai nát, sau đó thổi phun ra, niệm chú gọi to:

- Biến!

Tức thì biến hoá thành trăm ngàn khỉ nhỏ ô ạt vào khuân vũ khí, con lớn thì năm sáu thứ, con bé khuân hai ba cái, lấy sạch kho chuyển đi. Sau đó lại tung mây, gọi gió, cùng về động cũ.

Lại nói về bảy khỉ ở núi Hoa Quả đang vui chơi ngoài cửa động, chợt thấy tiếng gió ào ào, nhìn lên trời, thấy ngàn muôn con khỉ, khiến chúng sợ hãi nhốn nháo chạy trốn tán loạn. Một lát, Mỹ Hầu vương từ trên mây hạ xuống, thu hết mây mù, rồi rùng mình một cái, thu hết nắm lông, xếp đồng binh khí trước núi, gọi to

- Các con đầu! Tới đây mà nhận binh khí.

Bọn khỉ nhìn ra chỉ thấy một mình Hầu vương đứng trên mặt đất, nên đều ô ra lạy chào hỏi chuyện. Hầu vương kể lại một loạt chuyện dùng cuồng phong khuân chở binh khí. Bảy khỉ đều mừng rỡ lạy tạ, rồi tới đồng vũ khí. Kẻ lấy đao, kẻ lấy kiếm, kẻ cung, kẻ nỏ, kẻ búa kẻ giáo, âm ỉ hò vui suốt ngày.

Những ngày tiếp sau, theo lệ lại tính bảy trận, Ngô Không tập hợp được bốn vạn bảy ngàn con khỉ. Chuyện này làm kinh động rừng núi nào là hổ, báo, chó, sói, lợn lòi, hươu, nai, cây, cáo, sư tử, đuôi ươi, trâu rừng, dê núi... các loại yêu vương của bảy mươi hai động đều đến chào lạy, tôn Hầu vương làm Chúa. Hàng năm cúng hiến, bốn mùa điểm danh. Có kẻ đến tham dự luyện tập, có kẻ theo thời hạn đến cung lương thực. Đầu đó trật tự làm cho núi Hoa Quả vững chắc tựa gậy sắt thành vàng. Yêu vương các chốn, nơi dâng trống chiêng, nơi tiến cờ xí, mũ trận, áo giáp, tấp nập nhộn nhịp, ngày nào cũng luyện tập việc quân.

Mỹ Hầu vương đang vui vẻ, chợt nói với mọi người rằng:

- Các người đã quen cung nỏ, đã thạo đao kiếm, nhưng thanh đao của ta kèn càng quá, không hợp ý ta. Làm thế nào bây giờ?

Bốn khỉ già tiến lên tâu:

- Đại vương là Tiên Thánh, vậy thì dùng binh khí phạm tục thế nào được. Không biết đại vương có đi xuống dưới nước được không?

Ngộ Không nói:

- Ta từ khi đắc đạo, có bảy mươi hai phép địa sát biến hoá, có phép thần thông cân đầu vẩy, có thể tùy ý ẩn, hiện, lớn, nhỏ, lên trời xuống đất tự do, đi giữa mặt trăng mặt trời không có hình bóng, nhập vào vũng đá không có gì ngăn trở, nước không chìm được, lửa không cháy được. Đi đâu mà không được!

Bốn khỉ nói:

- Đại vương đã có phép thần thông, thì ở dưới chiếc cầu sắt của chúng ta, có lối nước thông với Long cung biển đông. Nếu Đại vương đi tới hỏi Long vương, chắc là muốn thứ binh khí gì mà chả có.

Ngộ Không nghe nói rất mừng, bảo:

- Để ta đi lấy.

Hầu vương bèn nhảy tới đầu cầu, bắt quyết niệm chú, dùng phép mở sóng rẽ nước đi thẳng tới biển Đông. Đang khi đi, chợt thấy một Dạ Soa đi tuần biển ngăn lại hỏi:

- Người rẽ nước tới đây là vị thần thánh nào? Xin cho biết rõ ràng, để tôi thông báo đón tiếp.

Ngộ Không nói:

- Ta là Tôn Ngộ Không, vị thánh trời sinh ở núi Hoa Quả, là bạn gần của Long vương, nhà người sao lại không biết?

Dạ Soa nghe nói, vội vào cung Thủy Tinh báo:

- Đại vương, ở ngoài có vị thánh trời sinh ở núi Hoa Quả tên là Tôn Ngộ Không, bảo là hàng xóm gần của Đại vương, sắp sửa vào cung.

Ngao Quảng - Long vương biển Đông vội vã đứng dậy, rồi cùng con Rồng, cháu Rồng, quân tôm, tướng cua kéo nhau ra ngoài cung đón tiếp, nói:

- Xin mời Thượng Tiên vào, xin mời vào!

Vào trong cung, mời ngồi, dâng trà xong, Long vương hỏi:

- Thượng Tiên đắc đạo từ bao giờ, và có những phép tiên gì?

Ngộ Không nói:

- Tôi từ sau khi ra đời, xuất gia tu hành học được phép "Không sinh không diệt". Gần đây nhân tập luyện cho con cháu biết cách bảo vệ động núi, tiếc nỗi là không có binh khí. Vốn nghe lão hủ láng giềng hiền hậu đang vui hưởng trong cung châu điện báu, hẳn là có nhiều vật quý thần thông, nên tự đến xin ngài một thứ.

Long Vương nghe nói, không tiện chối từ, liền sai chức Đô ty cá Rồng đi lấy một thanh đại đao dâng lên. Ngộ Không nói:

- Lão Tôn không quen dùng đao, xin cho một loại khác

Long Vương lại sai Đại úy cá Ngao cùng Lực sĩ Lươn mang ra một chiếc gậy chín răng. Ngộ Không nhẩy xuống, cầm lấy vung lên một lượt, rồi ném xuống nói:

- Nhẹ quá! Nhẹ quá! Không bỏ chạm tay. Lại xin tìm cho một thứ khác.

Long Vương cười nói:

- Thượng Tiên, người không để ý đấy, chiếc cào này nặng ba ngàn sáu trăm cân đấy.

Ngộ Không nói:

- Không vừa tay! Không vừa tay!

Long Vương trong bụng sợ hãi, lại sai Đề đốc cá Mè, Tổng binh cá Chép đi lấy cây Hoạ Kích. Cây Kích này nặng bảy ngàn hai trăm cân. Ngộ Không trông thấy, chạy tới cầm lấy, múa mấy vòng, rồi cầm xuống giữa nhà bảo:

- Còn nhẹ lắm! Nhẹ lắm!

Lão Long vương sợ quá nói:

- Thưa Thượng Tiên, trong cung của tôi chỉ có cây kích này nặng nhất, chẳng còn thứ nào khác nữa.

Ngộ Không cười nói:

- Người xưa có câu: "Buồn cho Long Vương không vật báu". Xin cho tìm nữa xem, nếu có thứ ưng ý, bao nhiêu tôi cũng xin trả.

Long Vương nói:

- Quả thực không còn thứ nào nữa.

Đang lúc nói thì Long hậu và Long nữ ở phía sau bước ra nói:

- Tâu Đại Vương, Vị Thánh này quả là bậc khác thường. Trong kho biển của chúng ta còn có một khối sắt quý báu ở đáy Thiên Hà, mấy ngày nay thấy ánh sáng lấp lánh, khí lành bốc lên, hay chính là để đợi vị Thánh này?

Long Vương nói:

- Đó là một khối sắt thần, từ thời Vua Hạ Vũ dùng để xem độ nông sâu của sông biển, dùng được việc gì?

Long hậu nói:

- Cứ gì dùng được hay không, hãy cứ đưa cho vị ấy, rồi tùy vị ấy sửa đổi, cũng là dịp đưa ra khỏi cung điện của ta.

Long Vương nghe theo, quay nói với Ngộ Không.

Ngộ Không bảo:

- Đưa ra đây cho tôi xem

Long Vương giơ tay nói:

- Chúng tôi kéo khôngặng, khiêng cũng khôngặng, phải mời Thượng Tiên tự thân đi xem lấy.

Ngộ Không hỏi:

- Ở đâu! Hãy dẫn ta đi xem.

Long Vương dẫn vào giữa nhà kho biển, chợt thấy muôn ngàn ánh vàng loé lên. Long Vương trở tay nói:

- Đây ở chỗ ánh sáng loé lên đấy!

Ngô Không xắn áo bước lên, lấy tay mò xem, thì thấy một thanh cột sắt, to như cái đầu, dài hơn hai trượng, liền lấy hai tay lắc lắc và nói:

- Hơi thô, hơi dài! Ngắn hơn nhỏ hơn thì hay!

Nói xong bỗng thấy bảo bối ấy ngắn đi mấy thước và nhỏ đi mấy phân. Ngô Không lại lay lay nói:

- Nhỏ nữa đi càng hay!

Vật báu ấy lại nhỏ đi một ít nữa. Ngô Không mười phần hoan hỉ, lấy tay nhắc ra, xem thì thấy một đoạn sắt đen, hai đầu lốt hai đai vàng. Gắn đai vàng có dòng chữ "Gậy như ý đại vàng", nặng một vạn ba ngàn năm trăm cân, trong bụng mừng thầm nói:

- Chắc vật báu này sẽ vừa ý đây!

Vừa đi, vừa niệm chú, tay lắc và nói:

- Nhỏ đi, ngắn đi chút nữa.

Khi mang ra ngoài chỉ còn dài gần hai trượng, to bằng chiếc chén to. Ngô Không dùng phép thần thông, quay múa rồi đi dần về phía thủy cung, làm cho Long Vương và đám con cháu hỗn phách bay tản, cá khép vây, rùa thụt cổ, tôm cua chúi lủi hết.

Ngô Không cầm bảo bối ở tay, ngồi lên điện Thủy Tinh, nói với Long Vương:

- Đạ tạ tấm lòng của Hiền Lân (hàng xóm tốt).

Long vương nói:

- Không dám! Không dám!

Ngô Không nói:

- Thanh sắt này là tốt rồi, nhưng còn có một điều nữa.

Long vương hỏi:

- Thượng Tiên bảo còn một điều gì nữa cơ?

Ngô Không nói:

- Trước đây không có thanh sắt này thì cũng thôi nhưng bây giờ đã có nó, mà không có quần áo ăn mặc tương xứng thì

không được. Làm sao bây giờ? Nếu đại vương có tấm áo giáp nào xin cho một bộ. Tôi rất cảm ơn.

Long vương nói:

- Cái đó thì ở đây không có.

Ngô Không nói:

- Một khách không làm phiền hai chủ. Nếu không có, ta sẽ không ra khỏi đây.

Long vương nói:

- Phiên Thượng Tiên tới một vùng biển khác, may ra thì có.

Ngô không nói:

- Chạy đi ba nhà không bằng ngồi một nhà. Ngàn vạn lần xin đại vương lo giúp cho.

Lương vương nói:

- Quả thực là không có. Nếu có xin dâng ngay.

Ngô Không nói:

- Nếu thực không có, thì xin đại vương ném thử một chút thanh sắt này.

Long vương cuống quýt nói:

- Thượng Tiên, xin chớ động tay, xin chớ động tay. Để tôi hỏi các Vương đệ nếu mà họ có sẽ xin dâng.

Ngô Không hỏi:

- Lệnh đệ ở đâu?

Long vương nói:

- Vương đệ tôi là Ngao Khâm, Long vương biển Nam, Ngao Thuận, Long vương biển Bắc, Ngao Nhuận, Long vương biển Tây.

Ngô Không nói:

- Lão Tôn không đi đâu cả! Không đi đâu cả! Tục ngữ có câu: "Xa ba không bằng hai gần" chỉ xin đại vương cho một bộ, dài ngắn thế nào cũng được.

Long vương nói:

- Không cần phải Thượng Tiên đi đâu. Ở chỗ tôi có một chiếc trống sắt, một quả chuông vàng, phàm khi có việc gì khẩn cấp, cứ đánh trống, gõ chuông, là các em tới tới ngay lập tức.

Ngô Không nói:

- Đã như vậy thì xin cho đánh trống khua chuông ngay.

Thế là tướng Giải đi khua chuông, nguyên soái Ba Ba đi đánh trống.

Chốc lát, chuông trống âm vang, quả nhiên kinh động các Long vương ba biển, đều kéo nhau tới ngay, đứng đợi ở ngoài.

Ngao Khâm nói:

- Vương huynh có việc gì khẩn cấp mà khua chuông gõ trống thế.

Long vương nói:

- Các hiền đệ! Chuyện lôi thôi là không biết có vị thánh nhân trời sinh nào ấy ở núi Hoa Quả, sớm nay tới đây nhận là láng giềng với ta, yêu cầu một thứ bình khí, đưa cào thép chẻ bé, đưa Hoạ kích chẻ nhẹ. Đến lúc chỉ cho sắt thần ở đáy Thiên Hà, thì tự tay thò vào lôi ra, rồi múa quay mấy vòng. Bây giờ còn ngồi trong cung, lại đang đòi thêm có thứ gì mặc nữa. Ở đây không có, cho nên phải khua chuông đánh trống, mời các hiền đệ tới. Các vị có thứ gì mặc được đưa cho lão để lão ra khỏi cửa cho rảnh.

Ngao Khâm nghe nói cả giận nói:

- Huynh đệ chúng ta, đem quân bắt lấy nó.

Long Vương nói:

- Đừng nói bắt! Đừng nói bắt! Cái khối sắt ấy mà y chạm vào ai thì chết, đập vào đâu thì toi mạng, phẩy nhẹ thì cũng rách da, long gân.

Ngao Nhuận, Long Vương biển Tây nói:

- Nhị huynh không được dụng tới hấn. Hãy nghĩ cách tìm các thứ quân phục, tống lão ra cửa, rồi ta sẽ tâu lên Thiên đình, trời sẽ diệt nó sau.

Long vương biển bắc là Ngao Thuận nói:

- Đúng đấy. Tôi có đôi ủng tơ màu đen.

Ngao Nhuận nói:

- Tôi có tấm áo giáp khoá vàng

Ngao Khâm nói:

- Tôi có chiếc mũ vàng cánh phượng.

Long vương mừng lắm, dẫn các em vào cung Thuỷ Tinh đưa mũ áo lên. Ngộ Không đòi mũ vàng, mặc áo giáp, đi ủng xong xuôi, rồi nhắc chiếc gậy như ý, đi ra và nói với Long vương:

- Quấy rầy! Quấy rầy!

Bốn Long Vương rất bất bình, bàn cách tâu Thiên đình. Chuyện không nói ở đây nữa.

Hầu vương rẽ nước, về thẳng chân cầu sắt, rồi nhảy vọt lên. Bốn khi già dẫn bảy khi đều đứng bên cầu. Chợt thấy Ngộ Không ở trong sóng nhảy ra, mình không dính một giọt nước, người đầy ánh vàng, đi lên cầu. Bảy khi hoảng hốt quỳ xuống nói:

- Đại vương đẹp quá! Đẹp quá!

Ngộ Không mặt mày hớn hở, lên ngôi toà báu, đem cây gậy sắt dựng ở chỗ giữa. Bảy khi xúm lại sờ mó bảo bối nhưng chỉ như lũ chuồn chuồn bám cây sắt không hề lay động. Con nào con nấy cắn ngón tay, thề lưỡi nói:

- Cha ơi! Cái này nặng quá, chỉ có người mới nhắc được thôi.

Ngộ Không bước tới gần, lấy tay nhẹ nhàng cầm lên, cười nói với bảy khi.

- Vật đều có chủ. Thứ bảo bối này ở trong kho biển, chẳng biết đã mấy trăm ngàn năm. Vừa hay năm nay bộc sáng. Long vương chỉ coi là khối sắt và gọi là cửa báu ở đáy Thiên Hà. Bọn chúng không thể nào nhắc nổi phải mời ta tự đi lấy. Lúc ấy bảo bối dài hơn hai trượng, vòng tròn to như cái đấu. Khi ta động vào, thấy hơi to to, thế là tự nó nhỏ đi, ta lại bảo nhỏ thêm, nó lại nhỏ thêm... Khi đưa ra ánh sáng thì nhìn thấy dòng chữ

"Gậy Kim Cô như ý, một vạn ba ngàn năm trăm cân". Các người đứng tản ra, để ta lại bảo nó biến hoá!

Hầu vương hươu cây gậy trong tay, kêu:

- Nhỏ đi! Nhỏ đi! Nhỏ đi!

Tức thì cây gậy sắt nhỏ lại còn bằng cái ghim gài đầu có thể giắt vào mang tai. Bấy khi sợ hãi, kêu to:

- Đại vương lại làm cho nó to ra xem nào!

Hầu vương đưa tay lên mang tai, lấy chiếc kim đặt lên bàn tay, rồi gọi:

- To ra! To ra! To ra!

Tức thì cây gậy lại to ra như cái dấu và dài hơn hai trượng. Lão Tôn nhân lúc vui vẻ, nhảy lên cầu, chạy ra ngoài động, cầm bảo bối trong tay, rồi dùng phép thần thông, sải lưng kêu to: "Lớn lên"! Tức thì mình cao lên vạn trượng, đầu như Thái Sơn, lưng như núi dựng, mắt loé hào quang, miệng như mâm son, răng như gươm giáo, chiếc gậy sắt trong tay vụt dài ra, trên chạm ba mươi ba tầng trời, dưới đụng tới mười tám tầng địa ngục làm cho các thú hùm beo sói chồn, quái vật các núi, yêu vương bảy mươi hai động, thấy đều sợ hãi run rẩy, phách tán hồn bay, rạp đầu xuống đất vái lạy; chốc lát lại thu phép thần, biến bảo bối thành chiếc kim khâu, lại giắt vào mang tai, trở về phủ động. Yêu vương các động đều kéo nhau tới mừng.

Hôm ấy, Hầu vương cho mở cờ, gióng trống, khua gõ thanh la, lại cho bảy trăm thú sơn hào hải vị, rót đầy nước dừa rượu nho, cùng mọi người yến tiệc vui mừng. Tiếp đó, lại diễn tập việc quân. Hầu vương cho bốn khỉ già làm bốn Kiện tướng, gọi hai khỉ ngựa đít đỏ là nguyên soái Mã và nguyên soái Lưu, gọi hai vượn trắng lưng là Tướng quân Băng và Tướng quân Ba. Mọi việc chia dinh hạ trại, thưởng phạt đều do bốn tướng này điều khiển. Hầu vương ngày ngày cưỡi gió bay mây, rong chơi bốn biển ngàn non. Biểu diễn võ nghệ, kết giao bạn giỏi. Lúc ấy, Hầu vương cùng sáu Ma vương nữa kết nghĩa huynh đệ là:

Ngưu Ma vương, Giao Ma vương, Bằng Ma vương, Sư Đà Vương, Di Hâu vương, Ngu Nhung vương. Ngày ngày bàn văn luyện võ, rượu chè, đàn hát, sớm tối chiều về, suốt buổi vui vẻ. Xa xôi muôn dặm cũng hoá gần gũi. Gật đầu vượt quá ba ngàn dặm. Xoay lưng qua tám trăm thôi đường.

Một hôm, Hâu vương bảo bốn tướng chuẩn bị yến tiệc, mời sáu vị Vương tới dự, giết trâu mổ ngựa, tế trời lễ đất, mọi người ăn uống nhảy múa, no say chệnh choáng. Tiễn sáu Vương đi rồi, lại khen thưởng các tướng tá đầu mục lớn nhỏ, tựa mình vào gốc thông bên cầu sắt, bắt giặc ngủ thiếp đi. Bốn tướng cùng bảy khỉ đứng chung quanh, không dám động mạnh.

Trong mơ, Hâu vương thấy hai người cầm công văn tới, trên có đề ba chữ "Tôn Ngộ Không". Khi tới bên, không kịp nói năng, đã lấy dây trói Hâu vương, kéo đến bên một toà thành. Hâu vương dần dần tỉnh rượu, chợt ngẩng đầu lên nhìn thấy một bảng sắt ở thành có đề "cối U Minh". Hâu vương sực nhớ nói:

- U Minh là núi Diêm Vương ở, sao ta ở đây?

Hai người kia nói:

Nhà ngươi nay hết tuổi thọ, nên chúng ta tới bắt về đây.

Hâu vương nói:

- Lão Tôn này đã vượt ra ngoài ba cõi, không ở trong ngũ hành, chả chịu ai cai quản, vậy kẻ nào hồ đồ láo lếu lại dám bắt ta?

Hai kẻ kia định kéo Hâu vương đi. Lúc ấy Hâu vương tỉnh hẳn, lấy bảo bối trên vành tai ra, lắc một lắc, cây gậy lại to, lại dài, rồi đập cho hai quỷ đi bắt người chết kia nát như tương. Sau đó, tự cởi dây trói, khoát tay múa gậy đánh vào trong thành. Quỷ đầu trâu sợ quá chạy trốn về phía tây đông, Quỷ mặt ngựa chạy trốn về phương nam bắc, mấy con quỷ chạy lên điện, báo:

- Đại Vương! Tai vạ to rồi! Ngoài kia có một ông Sấm long lá đang sắp đánh vào đây.

Mười Minh vương hoảng hốt vội xốc áo chạy ra xem, thấy người kia tướng mạo hung hăng liền xếp hàng, rồi lớn tiếng gọi:

- Xin Thượng Tiên cho biết tên?

Hầu vương hỏi:

- Người đã không biết ta, sao lại dám sai người đến bắt ta?

Mười vị vương nói:

- Đâu dám! Đâu dám! Đây chắc là bọn chúng sai nhầm.

Hầu vương nói:

- Ta là Tôn Ngộ Không, Thánh nhân nhà trời ở động Thủy Liêm núi Hoa Quả. Nhà ngươi làm chức quan gì?

Mười vị vương cúi mình cùng nói:

- Chúng tôi là mười Minh vương chúa tể cõi âm phủ.

Ngộ Không nói:

- Mau kể tên ra ta tha đánh cho!

Mười vương nói:

- Chúng tôi là Tần Quảng vương, Sĩ Giang vương, Tống Đế vương, Ngộ Quan vương, Diêm La vương, Bình Đẳng vương, Thái Sơn vương, Đô Thị vương, Biện Thành vương, Chuyển Luân vương.

Ngộ Không nói:

- Các ngươi đã lên ngôi Vua, đã là loài biết cảm ứng thiêng sao lại làm liều. Lão Tôn này đã đắc đạo, sánh ngang Thiên đình, vượt ngoài ba cõi, thoát khỏi ngũ hành cố sao lại dám bắt ta?

Thập vương cùng nói:

- Xin Thượng tiên nguôi giận, trong thiên hạ có nhiều người trùng họ tên, thực là lữ đi bắt đã nhầm.

Ngộ Không nói:

- Nói láo! Nói láo! Người ta có câu: "Quan sai lại sai, người đến không sai". Các ngươi hãy đem sổ sinh tử ra đây cho ta coi.

Thập vương liền mời Ngộ Không lên điện xem sổ.

Ngô Không cầm gậy Như Ý, đi thẳng lên điện Sâm La, vào giữa gian ngồi quay mặt về hướng nam. Thập vương liền sai Phán quan mang sổ sách ra. Viên Phán quan không dám chậm trễ, về ngay phòng, mang ra năm sáu tập văn thư và mười cuốn sổ, lần lượt tra khảo. Qua các loại danh sách chim muông, cá, trùng... đều không có tên. Lại xem đến sổ các loài khỉ. Vì loại khỉ này giống người, nên không có trong danh sách người, tuy giống chim muông, nhưng lại không chịu sự cai quản của Phượng Hoàng, Kỳ Lân. Đến một cuốn sổ khác, Ngô Không tự thân kiểm tra, đến số một ngàn năm trăm ba mươi, mới thấy ghi tên Tôn Ngô Không, có chú đây là loài khỉ sinh ra từ đá trời, sống ba trăm bốn mươi hai năm.

Ngô Không nói:

- Ta cũng không nhớ thọ tới bao tuổi nữa. Thôi cứ gạch xoá tên đi là xong. Lấy bút ra đây!

Phán quan vội vã lấy bút, dần thêm mực đậm dâng lên. Ngô Không cầm sổ lấy bút, xoá hết những khỉ có tên, rồi quăng sổ đi, nói:

- Thế là xong, là xoá sổ. Từ rầy không phụ thuộc vào các người nữa.

Rồi vung gậy, đánh ra khỏi cũi U Minh. Mười vương này không dám tới gần đều rủ nhau tới Cung Thuý Vân, vái lạy Địa Tạng Bồ Tát kể lại câu chuyện, và đề nghị viết biểu tâu lên Thiên đình. Chuyện không nói ở đây nữa.

Hầu vương đánh ra ngoài thành, chột chân vướng phải bụi cỏ, vấp ngã loạn choạng, bất giác mở mắt, hoá ra giấc mộng. Vừa mới vươn vai, đã nghe thấy bốn tướng và bảy khỉ, reo to:

- Đại vương uống bao nhiêu rượu, mà ngủ suốt đêm, giờ mới tỉnh dậy.

Ngô Không nói:

- Ngủ vừa thôi. Ta mơ thấy hai kẻ tới bắt ta đưa về cũi U Minh, vừa mới tỉnh đây thôi. Chả là đã hiển phép thần thông,

làm âm ĩ ở điện Sâm La, cãi cọ với mười vương, xem cái sổ sách sinh tử của bảy khỉ chúng ta. Cứ chỗ nào mà có tên bọn ta là ta gạch xoá hết, không để cho chúng cai quản.

Bảy khỉ nghe nói, thấy đều lay tạ. Từ đó khỉ núi sống rất lâu, vì không có tên trong sổ Âm Ty. Mỹ Hầu vương vừa kể xong thì bốn tướng vào báo yêu vương các động tới mừng. Lát sau, sáu huynh đệ kết nghĩa cùng tới chào mừng, khi nghe nói việc được xoá tên, ai nấy đều vui vẻ, hàng ngày lại gặp nhau.

Lại nói về tờ biểu dâng lên đến Thượng đế, Ngọc Hoàng (tên gọi tắt của Cao Thiên Thượng Thánh đại từ nhân giả Ngọc Hoàng đại thiên tôn huyền khung cao *Thượng đế*).

Một hôm đang ngồi ở điện bái Linh Tiêu cùng các quan văn võ ngũ châu sáng, thì chợt có chân nhân Khâu Hoàng Tế bước tới tâu:

- Muôn tâu Thiên Tôn, ở ngoài điện Thông Minh, có Ngao Quảng, Long Vương biển Đông tới xin dâng biểu.

Ngọc Hoàng truyền lệnh:

- Cho vào!

Ngao Quảng tới dưới điện Linh Tiêu, lạy chào. Tiên Đồng ở bên nhận tờ biểu dâng lên Ngọc Hoàng đưa mắt nhìn xem. Biểu rằng:

Tiểu Long thần Ngao Quảng ở biển Đông, châu Đông Thắng Thần ở cõi Thuỷ Nguyên tâu trình Ngọc Hoàng Thượng Đế. Gần đây có Tôn Ngô Không vị tiên yêu quái ở động Thuỷ Liêm núi Hoa Quả, ức hiếp họ rồng, gây sự cõi nước, đòi binh khí rồi giở phép thuật, cậy thế hành hung. Kinh động thuỷ tộc doạ nạt cá rùa. Long Vương biển Nam run sợ, Long vương biển Tây rầu rĩ, Long vương biển Bắc rúc đầu hàng phục, tiên thần phải sụp lạy, rồi phải dâng nộp nào là gậy sắt, thần trâm, mũ vàng cánh phượng, áo giáp khoá sắt, giày lụa cười mây làm lễ vật tiến hấn. Hấn lại giở phép thần thông, và nói "Làm phiền, làm phiền". Quả là không ai địch nổi khó bề chế ngự. Thần

dâng biểu này, mong cây thiên bình, dẹp loài yêu nghiệt giúp cho núi lặng biển yên, hạ giới thanh bình. Cúi đầu.

Ngọc Hoàng xem xong, truyền lệnh:

- Cho Long Vương về biển, ta sẽ sai tướng đi bắt nó!

Long vương cúi đầu từ tạ ra đi. Có Thiên sư Cát tiên ông bước lên tàu:

- Muôn tâu lại có Tần Quảng vua Âm Ty đến dâng biểu của Giáo chủ cõi U Minh là Bồ Tát Địa Tạng.

Ngọc Nữ ở bên cạnh tiếp nhận tờ biểu dâng lên. Ngọc Hoàng cũng xem từ đầu chí cuối. Biểu rằng:

"Cõi U Minh là âm ty của Đất. Trời có thần mà đất có quỷ, âm dương thay phiên chuyển động. Loài chim loài muông có sống có chết, đực cái trao đổi. Sinh sinh hoá hoá, mong gái để trai, là số tự nhiên không thể thay đổi. Nay có khi yêu quái do trời sinh là Tôn Ngộ Không ở động Thủy Liêm núi Hoa Quả, càn rỡ hành hung, không biết nể sợ. Giở phép thần thông, đánh giết quý sứ chín suôi. Cây thế lực mạnh, làm kinh sợ mười vị từ vương, đại náo Sâm La, xoá gạch sổ tên, làm cho loài khỉ thoát sự cai quản, loài vượn thêm tuổi thọ, huỷ diệt luân hồi, không còn sống chết. Bần tăng dâng biểu, mạo muội oai trời. Xin phái binh thần thu phục yêu quái này, để lẽ âm dương chỉnh đốn, địa phủ yên bình".

Ngọc Hoàng xem xong, truyền lệnh:

- Cho mình quân về Địa phủ, Trầm sẽ sai tướng đi bắt!

Tần Quảng vương cũng lạy tạ rút lui.

Ngọc Hoàng họp văn võ các tiên lại, hỏi:

- Cái con khỉ yêu quái dễ khi nào, xuất thân triều đại nào, mà lại có lắm đạo pháp như vậy?

Nói chưa dứt lời, đã có hai vị Thiên Lý nhãn (mắt ngàn dặm) và Thuận Phong nhĩ (tai thuận gió) ở trong ban bước ra tâu:

- Con khỉ này là khỉ đá trời sinh ba trăm năm trước. Lúc

bấy giờ chưa thể, không biết nó tu luyện ở đâu và bao lâu mà thành tiên; bắt được rồng hàng hổ phục, xoá nỗi sổ sách tử sinh.

Ngọc Hoàng nói:

- Thần tướng nào xuống đó thu phục nó?

Nói chưa dứt lời, có tiên Thái Bạch Trường Canh ở trong ban vội ra, phủ phục và tâu:

- Trong ba cõi Thượng Thánh, phàm ai có chín khiếu, đều có thể tu tiên. Loài khỉ này do trời đất sinh ra, thân hình nhờ Nhật Nguyệt nuôi nấng, hần đội trời đạp đất, uống sương nuốt nắng nay đã đắc đạo tiên, có khả năng hàng rồng phục hổ, có khác gì con người đâu. Thần tâu xin Bệ hạ, có thể nghĩ tới ơn lành sinh hoá, ban ra một đạo thánh chỉ chiêu an, gọi hần lên thượng giới, trao cho hần một chức quan, ghi tên hần vào sổ sách, gò bó hần ở đây, nếu vâng mệnh trời, sau sẽ thăng thưởng. Nếu trái lệnh trời, nhân đó bắt giữ.

Làm như vậy một là không vất vả quân thần, hai là đúng cách thu phục các tiên.

Ngọc đế nghe tâu rất mừng nói:

- Cho làm theo lời tâu của khanh.

Lập tức Văn Khúc Tinh viết chiếu, và Thái Bạch Kim Tinh đi chiêu an.

Kim Tinh lĩnh chỉ, ra khỏi cổng Trời Nam cười đám mây lành, xuống thẳng động Thuỷ Liêm núi Hoa Quả, nói với bấy khi:

- Ta là Sứ giả nhà trời, mang theo Thánh chỉ, mời Đại Vương các người lên Thượng giới mau. Mau thông báo!

Từ khỉ nhỏ ngoài động, lần lượt truyền vào nơi sâu trong động, nói:

- Tâu Đại vương ngoài kia có một ông già lưng đeo một tờ công văn, nói là Sứ giả nhà Trời, mang Thánh chỉ tới mời Đại Vương.

Mỹ Hầu vương nghe nói mừng lắm:

- Hai ngày hôm nay ta cũng đang suy nghĩ tới chuyện lên trời một chuyến, thì lại có ngay Thiên sứ tới mời. Mau ra mời vào.

Hầu vương vội chỉnh đốn quần áo, ra cửa ngoài đón tiếp. Kim Tinh vào thẳng trong đứng quay mặt về hướng nam, nói:

- Ta là Thái Bạch Kim Tinh phương Tây, vâng mang chiếu chỉ chiêu an của Ngọc Hoàng xuống mời người lên thiên giới.

Ngộ Không cười nói:

- Đa tạ Lão Tinh giáng lâm.

Rồi quay ra bầy khỉ bảo:

- Các người mau chuẩn bị yến tiệc khoản đãi.

Kim Tinh nói:

- Thánh chỉ trong mình, không dám ở lại, xin mời Đại vương cùng đi, đợi sau khi vinh thăng rồi sẽ thông thả chuyện trò sau.

Ngộ Không nói:

- Vâng lời chiếu cố, xin đi.

Và gọi bốn tướng tới dặn dò:

- Phải chăm chỉ cẩn thận dạy dỗ con cháu luyện tập, đợi ta lên trời xem xét đường đất, rồi sẽ đưa các người cùng lên ở một nơi.

Bốn tướng vâng lệnh. Hầu vương và Kim Tinh vút lên mây cao. Thực là:

*Thiên tiên bậc lớn ngôi cao chuyển
Số báu Trời mây có chép tên.*

Không rõ Ngộ Không nhận chúc gì, xin đợi hồi sau sẽ rõ.

HỒI THỨ TƯ

QUAN PHONG BẬT MÃ LÒNG CHƯA ỔN TÊN GỌI TÊ THIÊN Ý CHƯA ĐÀNH

Thái Bạch Kim Tinh cùng Mỹ Hầu vương cùng ra khỏi động, rồi cũng cưỡi mây bay đi. Nguyên là phép "cân dầu vắn" của Ngộ Không khác với mọi người, hết sức mau lẹ, thành ra vượt trước Kim Tinh, và đến trước cổng nam nhà Trời. Đang định thu mây lại để bước tới, thì bị ngay Thiên vương Tăng Trưởng dẫn các tướng Bàng, Lưu, Tuân, Tát, Đặng, Tân, Trương, Đào và một toán đông Thiên binh, mang gươm dao, mác, kiếm, chặn trước cổng trời không cho vào. Hầu vương nói:

- Cái lão Kim Tinh là đồ gian trá! Đã đến mời Lão Tôn sao lại còn cho nhiều người mang gươm đao chặn đường?

Đang lúc to tiếng, thì Kim Tinh vụt tới.

Ngộ Không thấy mặt, chợt nổi nóng nói:

- Cái lão này, sao dám dọa nạt ta. Lão bảo là phụng chiếu Ngọc Hoàng tới mời, nhưng rồi lại cho người ngăn chặn cửa Trời, không cho Lão Tôn đi?

Thái Bạch Kim Tinh cười nói:

- Đại Vương hãy bớt giận. Người từ trước tới nay chưa tới Thiên Đình này, hơn nữa lại vô danh, nên các lính nhà trời chưa hề quen biết, thì làm sao chúng dám để cho Người tự tiện vào? Đợi hôm nay gặp Ngọc Hoàng, ghi tên sổ tiên, có rõ chức quan, rồi sau này tùy ý ra vào, còn ai dám ngăn cản!

Ngô Không nói:

- Nói như thế thì thôi. Ta không vào nữa.

Kim Tinh lại lấy tay ngăn lại nói:

- Người hãy cùng tôi đi vào.

Sắp tới cửa nhà Trời, Kim Tinh gọi to:

- Các tướng coi cổng, binh sĩ lớn nhỏ, hãy mở đường. Đây là bậc Tiên Hạ giới, ta vâng mệnh Thánh chỉ Ngọc Hoàng, đi mời tới.

Nghe thế, Thiên vương Tăng Trưởng và các binh sĩ mới đều thu gươm rút lui. Lúc này Hầu vương mới tin, cùng Kim Tinh đi chậm rãi vào trong quan sát. Thực là:

Mới lên thượng giới

Chợt tới thiên đường

Sáng vàng muôn ánh cuộn rắng đỏ

Khí lạnh nghìn lần tía mù sương

Cửa Nam nhìn xem

Lưu ly biếc loáng

Ngọc báu rõ ràng

Hai bên mấy chục viên nguyên soái,

Tựa cột ngày đêm cầm cờ vác búa

Dựng kích, cầm đao chống gươm

Ở ngoài còn tạm - vào trong kinh hoàng

Bên vách mấy hàng cột lớn, rồng râu đỏ quấn quanh ngời chói.

Quanh nhà mấy nhịp cầu dài, phượng đầu son mái lượn rõ ràng

Mây vờn trước cửa, sáng rực trời quang

Ba mươi ba Thiên cung: Cung Khiển vân

Cung Tỳ sa, cung Ngũ minh, Cung Thái Dương, cung

Hoá lạc... cung nào cũng thú lành sắp lượt.

Bảy mươi hai dãy điện báu: Điện Triều hội, điện Lăng hư, điện Bảo Quang, điện Thiên vương, điện Linh Quang điện nào cũng lầu ngọc bày hàng.

Trên đài Thọ Tinh, có loài hoa thơm ngàn năm không rụng.

Bên lò luyện thuốc, có loài cỏ quý, muôn thuở xanh rờn.
Lại tới trước lầu Triều Thánh. áo Sa đỏ như sao lóng lánh,
mũ phù dung. vàng ngọc huy hoàng.

Giấy châu, trâm ngọc

Thao tía giải vàng

Chuông vàng gióng tiếng, ba tào thần tiên vào thêm đồ.

Trống trời thoát rung, muôn hàng thánh vương châu

Ngọc Hoàng.

Lại tới điện báu Linh Tiêu - Then vàng gài cửa ngọc,

phượng đẹp múa cửa son

Đường lối quanh co, khắp chốn long lanh châu ngọc

Ba thêm bốn chái, tầng tầng rộn rã rỗng hoàng

Trên có nóc Hồ Lô, tía ngời, tròn vạnh, ngời sáng rõ ràng

Dưới có thiên phi mang quạt, ngọc nữ nâng khăn

Thiên tướng hầu châu, oai phong lẫm liệt

Tiên Khanh hộ giá, khí thế ngang tàng.

Ở gian giữa: mâm lưu ly thuốc tiên chống chất, bình

hổ phách san hô bày ngang

Thực là của lạ cung trời có đủ thứ, chưa hề thấy ở trần gian.

Cửa vàng, kiệu bạc cùng phủ tía

Hoa thơm, cỏ báu chen quỳnh lam

Hầu thánh, quạ vàng bay trước điện

Chầu vua, Hồ ngọc chạy bên đàn

Hầu vương số tốt tới tiên cảnh

Sạch trơn bụi bặm chốn trần hoàn

Thái Bạch Kim Tinh dẫn Mỹ Hầu vương tới ngoài điện
Linh Tiêu, không đợi chiếu chỉ, đi thẳng tới ngai ngự, cúi đầu
làm lễ. Ngộ Không đứng bên không làm lễ, và ghé tai nghe Kim
Tinh tâu bẩm. Kim Tinh tâu:

- Thần vâng lệnh đã dẫn yêu tiên tới rồi

Ngọc Hoàng vén rèm hỏi:

- Nó là yêu tiên gì?

Ngộ Không mới khom mình nói:

- Là Lão Tôn

Các tiên đều sợ hãi thất sắc nói:

- Con khỉ hoang kia! Sao lại không lạy chầu, mà lại trả lời "Là Lão Tôn". Tội đáng chết! đáng chết!

Ngọc Hoàng phán bảo:

- Tôn Ngộ Không là yêu tiên hạ giới, mới được hình người, không biết lạy chầu. Hãy tha tội cho.

Các tiên kêu lên:

- Tạ ơn đi

Hầu vương nhìn lên nói rõ to:

- Vâng!

Ngọc Hoàng bảo các tiên văn võ, xem chỗ nào còn thiếu chức quan, thì trao cho Tôn Ngộ Không. Vũ Khúc Tinh quân ở bên cạnh tâu:

- Các nơi các chốn ở Cung Trời đều đầy đủ các quan chức. Chỉ có chuồng ngựa ngự là còn thiếu người cai quản.

Ngọc Hoàng phán:

- Thế thì ban cho chức Bật Mã Ôn

Các quan tạ ơn - Ngộ Không chỉ nhìn lên "dạ" to. Ngọc Hoàng sai Mộc Đức tinh quân dẫn Ngộ Không tới nhận nhiệm vụ ở chuồng ngựa.

Lúc ấy, Hầu vương vui vẻ theo Mộc Đức tinh quân đến nơi làm việc. Xong xuôi, Mộc Đức về cung. Ngộ Không họp các Giám Thừa, Giám Phó, Điển Bạ, Lưu sĩ và các quan lại lớn nhỏ lại kiểm tra công việc. Nơi này chỉ có ngàn con ngựa. Nào là (tên các ngựa):

Hoa, Lưu, Kỳ, Ký, Lục Nhĩ, Tiêm Ly, Long Môi, Tử Yến, Hiệp Dục Túc Sương, Quyết đế Ngân luật, yếu nữ Phi Hoàng, Đào Dư, Phiên Vũ, Xích Thổ Siêu quang, Du huy Di Cảnh Đằng vụ Thắng hoàng Truy Phong Tuyết địa, Phi cách, Bôn tiên, Dật

Phiêu, Xích điện, Đồng tước, Phù vân, Tông Long, Hồ thích, Tuyết Trần, Tư lân Túc cực, Đại uyển, Bát tuần Cửu Dật, Thiên lý Tuyết quân). Các loại ngựa quý, hết thấy đều:

*Hét gió đuổi chớp tinh thần mạnh
Đạp mù tung mây khí lực bền*

Hầu vương xem lại sổ sách, đếm lại ngựa chuồng. Diễn bả coi việc chuẩn bị rơm cỏ, Lục sĩ quét rửa trại chuồng, vun cỏ, múc nước, Giám thừa, Giám phó phụ việc đôn đốc. Bật Mã ngày đêm không ngủ, chăm lo đàn ngựa.

Ban ngày còn chơi bởi được, ban đêm chăm sóc cẩn kẽ. Ngựa ngủ thì đánh thức cho ăn cỏ, chạy đông thì giắt về chuồng. Lũ ngựa trời thấy Ngộ Không thì dướn tai dậm vó, nhưng con nào con nấy béo mập.

Hơn nửa tháng qua đi. Một hôm gặp lúc rảnh rỗi, các Giám quan bày tiệc rượu vừa là tiếp đãi, vừa là chúc mừng Ngộ Không. Đang lúc vui vẻ, Hầu vương chợt ngừng chén hỏi:

- Chúc Bật Mã ôn của ta là làm quan gì?

Mọi người nói:

- Tên quan là như thế

Lại hỏi:

- Chúc quan này là bậc mấy?

Mọi người nói:

- Không có bậc, trật nào.

Hầu vương nói:

- Không có bậc, thế là to nhất rồi

Mọi người nói:

- Không to! Không to! Chỉ gọi là chưa được sắp xếp vào hạng ngạch.

Hầu vương hỏi:

- Sao lại gọi là chưa vào hạng ngạch

Mọi người nói:

- Hạng kém nhất. Chúc quan này thấp nhất nhỏ nhất, chỉ có việc coi trông ngựa. Như ngài tới đây, chăn nuôi ngựa béo, thì chỉ được khen một tiếng tốt. Còn như để ngựa gầy gò, sẽ bị khiển trách, nếu ngựa đau ốm, lại bị bắt tội nữa.

Hầu vương nghe vậy, bất giác lòng dạ bốc lửa, nghiêng răng nói:

- Thế là coi thường Lão Tôn! Lão Tôn ở núi Hoa Quả xưng là Vua, là Cụ Tổ, sao lại lừa gạt ta tới đây trông coi ngựa cho chúng, nuôi ngựa là việc của bọn trẻ con, hèn mọn, sao lại dám đối xử với ta như thế? Ta không làm nữa, ta không làm nữa. Ta sẽ đi đây.

Chợt hét một tiếng, đập đổ bàn, lấy bảo bối ở trong tai ra, múa một cái, bát đĩa xô đổ, ra khỏi chuồng ngựa, đi thẳng về cổng Nam. Các lính trời thấy hấn đã có trong sổ tiên là Bật Mã ôn, không dám cản trở, để cho Ngộ Không đi ra.

Chốc lát, hạ dần đám mây về tới núi Hoa Quả. Nhìn thấy 4 kiện tướng và các yêu vương đang thao luyện quân lính. Hầu vương gọi to:

- Hồi các ngươi! Lão Tôn đã về đây.

Bây khỉ đều tới cúi đầu làm lễ đón tiếp vào trong động sâu, mời Hầu vương ngồi trên ngôi báu cao, bày tiệc rượu đón tiếp, và nói:

- Chúc mừng Đại vương, lên trời đã mười năm, chắc là đắc ý, nên nay vinh quy?

Hầu vương nói:

- Ta mới đi có hơn nửa tháng, làm gì có chuyện mười mấy năm.

Bây khỉ nói:

- Đại vương ở trên trời, không biết tháng năm ra sao. Cứ một ngày ở trên ấy là một năm ở hạ giới đây. Xin hỏi Đại vương ở trên ấy nhận chúc quan gì?

Hầu vương xua tay nói:

- Không tiện nói, không đáng nói, nói ra chỉ xấu hổ! Cái lão Ngọc Hoàng ấy không biết dùng người, lão thấy Lão Tôn thế này nên phong cho chức "Bật Mã ôn", là để làm một gã chăn ngựa cho lão, chưa được xếp hạng ngạch nào cả. Lúc đầu ta không biết, chỉ quanh quẩn ở trại chuồng ngựa. Hôm nay hỏi các bạn đồng僚, mới hay là thứ hèn thấp. Lão Tôn tức giận, đập đổ bàn tiệc, quăng bỏ quan hàm. Vì thế mới trở về đây.

Bây khi nói:

- Trở về là tốt, về là tốt. Đại vương ở đất phúc này làm Vua, được hưởng bao nhiêu sự quý trọng vui sướng. Việc gì phải đi làm kẻ chăn ngựa cho ai. Nào, mọi người hãy mau bày tiệc rượu, cùng Đại vương giải buồn.

Đang lúc rượu chè vui vẻ, có người vào báo.

- Tâu Đại vương, ở ngoài cửa có hai Độc giốc quỷ vương (một sùng) muốn gặp Đại vương

Hầu vương nói:

- Bảo họ vào.

Quý vương sửa soạn lại mũ áo đi vào, nghiêng mình làm lễ.

Hầu vương hỏi:

- Các vị đến có việc gì?

Quý vương nói:

- Từ lâu nghe đồn Đại vương chiêu mộ hiền tài, nhưng chưa có dịp gặp. Nay thấy Đại vương làm quan trên trời, đặc ý vinh qui, xin đến mừng một tấm áo bào "Chu hoàng" (màu đỏ vàng). Nếu được Đại vương thu nạp, bọn tiểu nhân hèn kém này xin gắng công "khuyến mã" đền đáp.

Hầu vương mừng rỡ, mặc ngay tấm áo màu đỏ vàng vào, mọi người vui mừng sắp hàng châu vái. Ngộ Không phong cho Quý vương làm chức Tổng đốc Tiên phong, Quý vương tạ ơn, lại tâu:

- Đại vương ở trên trời lâu như thế thì giữ chức gì?

Hầu vương nói:

- Thượng đế coi khinh hiền tài, chỉ phong cho ta cái chức gọi là "Bật Mã ôn".

Quý Vương lại nói:

- Đại vương có phép thần thông như vậy, sao lại phải chăn nuôi ngựa cho lão, giá có làm chức "Tề Thiên Đại Thánh" (Thánh lớn ngang trời) cũng thừa sức!

Hầu vương nghe thế, vô cùng vui vẻ, nói luôn

- Hay lắm! Hay lắm! Hay lắm!

Và sai luôn bốn kiện tướng

- Đi may luôn một lá cờ to trên cờ thêu 4 chữ lớn "Tề Thiên Đại Thánh" rồi treo cao lên. Từ nay trở đi chỉ gọi ta là Tề Thiên Đại Thánh, không được gọi Đại vương, và truyền lệnh cho yêu vương các động cùng biết.

Chuyện này thôi không nói nữa.

Lại nói về Ngọc Hoàng, hôm sau ra châu, chỉ thấy Trương thiên vương dẫn các viên Giám Thờ, Giám phó quỳ trước thềm son tâu:

- Muôn tâu! Kẻ mới bổ nhiệm làm Bật Mã ôn là Tôn Ngộ Không, vì chê chức quan bé nhỏ, nên hôm qua đã bỏ cung trời đi khỏi rồi.

Đang lúc đó, lại thấy Tăng Trưởng thiên vương dẫn các lính trời ở cổng Nam vào cung tâu:

- Không biết vì cớ gì Bật Mã ôn đã ra khỏi Cổng Trời.

Ngọc Hoàng nghe tâu, truyền lệnh ngay:

- Hai hàng thần tướng, hãy trở về chỗ cũ. Trẫm sẽ sai thiên binh, đi bắt con quái này.

Trong ban có Thác Tháp Lý Thiên vương và Na Tra thái tử bước ra tâu:

- Muôn tâu, kẻ bầy tôi nhỏ mọn, tuy bất tài cũng xin lĩnh thánh chỉ đi bắt loài yêu quái ấy.

Ngọc Hoàng mừng rỡ, liền phong cho Thác Thập Lý thiên vương làm Hàng Ma đại nguyên soái, Na Tra tam thái tử làm Đại thần Tam dài Hải Hội, lập tức mang quân xuống hạ giới.

Lý Thiên vương và Na Tra cúi đầu tạ từ, về thẳng bản cung, dẫn các Đầu mục, cho thần Cự Linh làm Tiên phong, tướng Ngự Đồ đi sau cùng, tướng Được Xoa dẫn đốc binh sĩ. Một lát ra khỏi ngoài Cổng Trời Năm, đến thẳng núi Hoa Quả, chọn chỗ cao phẳng hạ trại, truyền lệnh cho Cự Linh khiêu chiến.

Cự Linh được lệnh, nai nịt gọn gàng, vác búa Tuyên Hoa, tới cửa động Thuỷ Liêm. Thấy ở ngoài cửa động rất nhiều yêu ma, đều là loài sói trùng, hùm beo, nghênh ngang huơ gươm múa giáo, nhảy nhót hò hét.

Thần Cự Linh quát:

- Đồ súc sinh! Mau báo cho Bát Mã ôn biết ta là đại tướng nhà trời, vâng lệnh Ngọc Hoàng đến bắt nó về. Bảo nó mau mau ra hàng, thì chúng bay mới khỏi tan xác.

Bọn yêu quái vội vã truyền báo vào trong động.

- Tai hoạ rồi, tai hoạ rồi!

Hầu vương hỏi:

- Tại vạ gì?

Bọn yêu quái nói:

- Ngoài cửa có một viên tướng nhà Trời, gọi tới hàm quan Đại Thánh rồi nói: Ta vâng lệnh Ngọc Hoàng đến đây thu phục, bảo mau mau ra hàng, thì tha cho tính mạng chúng con.

Hầu vương nghe nói bảo:

- Mang mũ áo ra đây cho ta.

Rồi đội mũ Tử Kim quan, mặc áo giáp vàng, xỏ hài Bộ Vân, tay cầm gậy Như ý, dẫn quân ra cửa, dàn thành thế trận Cự Linh trông mắt nhìn Hầu vương đúng là:

*Mình mặc giáp vàng, màu ngời ngời
Đầu đội Kim Quan ánh lóng lánh*

*Tay cầm cây gậy đầu bịt vàng
Chân dận Hải Vân, trông rất bảnh
Một đôi mắt sáng tựa sao trời
Hai tai rủ vai trông ngang ngạnh
Thân hình biến hoá không thể lường
Tiếng nói vang vang như chuông khánh
Mồm nhọn răng chìa Bát Mã ôn
Ngóng nghênh chức làm Tể Thiên Thánh*

Cự Linh lớn tiếng gọi:

- Con khỉ kia! Mi có nhận được ta là ai không?

Đại Thánh nghe nói, vội hỏi:

- Mi là loài thần bọ ở xó nào. Lão Tôn này chẳng biết bao giờ. Hãy mau tự báo tên ra!

Thần Cự Linh nói:

- Con khỉ láo kia mi sao không nhận ra ta. Ta là Tướng Cự Linh Tiên phong bộ hạ của Thác Tháp Lý thiên vương trên trời cao nay vâng lệnh Ngọc Hoàng đến đây thu hàng mi. Mi mau cởi bỏ mũ áo, quy thuận ơn trời, tránh cho các loại súc sinh khắp núi bị tàn sát. Nếu mi chỉ nói một chữ "không" thì ta sẽ cho mi tan xác trong phút giây.

Hầu vương nghe nói, cả giận quát:

- Đồ thần bọ! Chớ có nỏ mồm, múa lưỡi. Ta chỉ cần đập một gậy là ngươi chết mất ngáp, nhưng sợ không có ai báo tin. Vậy tạm cho ngươi sống sót, mau trở về trời nói với Ngọc Hoàng rằng: Hắn không biết dùng người hiền tài. Lão Tôn này là kẻ có bản lĩnh tuyệt vời, tại sao hắn lại bảo ta chăn nuôi ngựa cho hắn? Mi thử nhìn mấy chữ trên lá cờ hiệu của ta kia. Nếu hắn theo đúng tên hiệu ấy mà phong chức quan cho ta, thì ta thôi không nói tới chuyện đao binh, tự nhiên trời đất yên lành. Nếu không làm theo, ta sẽ đánh thốc tới điện bái Linh Tiêu, làm cho hắn không ngồi yên được ở trên ngai Rồng đầu!

Thần Cự Linh nghe thế, chợt trừng mắt nhìn ra, thấy ngoài

cửa có cột cờ cao treo một lá cờ có viết bốn chữ lớn: "Tề Thiên Đại Thánh". Cự Linh cười khẩy mấy tiếng rồi nói:

- Con khỉ lão xược này, ngu ngốc không biết gì, dám làm Tề Thiên Đại Thánh à! Hãy thử ném một lưỡi búa của ta đây!

Nói rồi giơ búa bổ mạnh. Hầu vương không chút hoang mang, giơ gậy bịt vàng đón đỡ. Đúng là một cuộc xung sát:

*Gậy tên Như ý
Búa gọi Tuyên Hoa
Hai bên vừa chọt gặp gỡ
Búa gậy tới tấp chạm va
Một kẻ ngấm chứa thần diệu
Một kẻ khoác lác ba hoa
Sử dụng phép, phun mây nhả móc
Vung cánh tay, đất bốc cát loà
Thiên tướng thần thông vốn lắm thuật
Hầu vương biến hoá quá bao la
Gậy vung như rồng cuốn nước
Búa bổ như phượng xuyên hoa
Cự Linh danh tiếng động thiên hạ
Mà giờ võ nghệ lại thua xa
Đại Thánh nhẹ nhàng hươ gậy sắt
Đập đầu Cự Linh đینگ thịt da.*

Thần Cự Linh không chống cự nổi, bị Hầu vương đập gậy vào đầu, liền giơ búa lên đỡ. Bỗng nghe "rắc" một tiếng, cán búa đứt lăm đôi, phải vội vã bỏ chạy thoát mạng. Hầu vương cười bảo:

- Quân hèn nhát! Ta hãy tha cho, mau về mà báo tin đi.

Cự Linh về dinh, vào thẳng chỗ Lý Thiên vương, vội vã quỳ xuống lúng búng nói:

- Bật Mã ôn quả là thần thông quảng đại, mặt tướng đánh không lại, thua trận, xin về chịu tội.

Lý Thiên vương nổi giận quát:

- Thằng này làm nhục nhục khí quân ta, lôi cổ ra chém.

Ở bên vạt thấy Thái tử Na Tra bước ra vái tâu:

- Xin Phụ vương dẹp giận, hãy tha tội cho Cự Linh, đợi con ra trận một chuyến, xem tình hình ra sao.

Thiên Vương nghe lời can, bắt Cự Linh về dinh đợi tội.

Thái tử Na Tra liền mũ giáp chỉnh tề, chạy ra ngoài dinh, vạt tới động Thuỷ Liêm. Hầu vương đang lúc thu quân, thấy Na Tra Thái tử dũng mãnh xông tới, thật là một thái tử giỏi.

Chôm tóc ngang trên trán

Mái tóc chấm vai bên

Thần kỳ và mẫn tiệp

Thanh tú đáng ưa nhìn

Đúng là Kỳ lân ở thượng giới

Giống như chim phượng nơi cõi tiên

Nòi rồng tự nhiên không vẽ tạc

Tuổi trẻ tài cao khó kẻ xen

Mình đeo thần khí đủ sáu loại

Bay nhảy biến hoá rộng vô biên

Được Ngọc Hoàng truyền ban chiếu chỉ

Phong làm Hải Hội Hiệu Tam Đan

Đợi cho tới gần, Ngộ Không hỏi:

- Mi là con cái nhà ai? Đến chỗ ta có việc gì?

Thái tử Na Tra quát:

- Con khỉ yêu quái kia! Mi không nhận ra ta sao? Ta là Tam thái tử Na Tra, con Thiên vương Thác Tháp. Nay vâng lệnh Ngọc Hoàng đến bắt mi đây.

Ngộ Không cười hỏi:

- Thái tử nhãi con kia, răng sữa còn chưa rụng, lông tơ còn chưa khô, sao lại dám nói lão lếu thế? Ta hãy tha cho tính mạng không đánh mi. Mi hãy nhìn lên mấy chữ ở cờ hiệu của ta, rồi trở về tâu với Ngọc Hoàng phong cho ta Quan hàm đúng như

thế, thì sẽ không phải cất quân, ta sẽ quy phục. Nếu không vâng ý ta, ta sẽ đánh tới điện Linh Tiêu.

Na Tra ngẩng đầu nhìn thấy bốn chữ "Tể Thiên Đại Thánh", bèn nói:

- Con khỉ này có những phép thuật thần thông gì, mà dám tự xưng danh hiệu như thế. Hãy ném thử lưới gươm của ta đây!

Ngộ Không nói:

- Ta cứ đứng im không động, mặc cho người chém!

Na Tra cả giận, hét lớn một tiếng "Biến", sau đó, hoá luôn thành ba đầu, sáu tay, hung tợn tay cầm sáu thứ binh khí nào là: gươm chém yêu, dao bổ quái, dây trói yêu, chày nện quái, quả cầu thêu, trái lửa đỏ, ô ạt xông xáo đánh tới. Ngộ Không thấy thế, giật mình nói:

- Nhóc con này mà cũng có võ thuật thế! Không được lão lếu! Hãy xem phép thần thông của ta:

Rồi Đại Thánh cũng hô một tiếng "biến", và cũng hoá thành ba đầu, sáu tay, lại vung gậy bịt vàng ba lần, hoá thành sáu chiếc chống trả. Cuộc chiến thật là lay núi lở đất.

*Sáu tay Na Tra thái tử
Cùng Trời sinh Mỹ Thạch Hầu
Thực là tay đối thủ
Nào ngờ gặp gỡ nhau
Một kẻ vâng lệnh xuống hạ giới
Một kẻ quyết tâm khuấy Đảo Ngưu
Gươm báu chém yêu lưới rất sắc
Dao chém yêu khiến quỷ thần sầu
Dây trói yêu tựa con rắn lớn
Chày nện yêu to như chân trâu
Trái lửa đỏ tia lòe phụt phụt
Qua lại rồi rít quả cầu thêu
Đại Thánh điều khiển gậy Như Ý*

Đón trước giữa sau giỏi cơ mưu
Đánh nhau mấy hiệp chưa thua được
Thái tử trong lòng đã chịu đau
Lại đem binh khí biến hoá nữa
Trăm ngàn vùn vụt bỏ xuống đầu
Hầu vương chẳng sợ cười ha hả
Gậy sắt vù vù khắp trước sau
Lấy một hoá nghìn, nghìn hoá vạn
Khắp trời như rồng cuốn vào nhau
Làm cho các động yêu vương đều đóng cửa
Khắp núi yêu quái đều cúi đầu
Gươm thần nộ khí mây thăm đậm
Gậy sắt bịt vàng sang sáng reo.
Ở nơi ấy
Lính trời hò hét người người sợ
Ở nơi ấy
Bầy khỉ phát cờ gây lo âu
Hai bên đánh nhau ngày càng dữ
Ai được ai thua nào biết đâu

Na Tra và Ngô Không đều trở tài thần đánh nhau ba chục hiệp. Sáu loại binh khí của Na Tra biến hoá thành nghìn nghìn vạn vạn, gậy sắt bịt vàng của Tôn Ngô Không, cũng hoá thành nghìn nghìn. Trên trời như mưa sao sa, không phân thua được.

Số là Ngô Không tay khoẻ mắt tinh, trong khi đang loạn đả, Ngô Không bứt một chiếc lông hô "biến", hoá thành một Ngô Không "khác", tay cũng cầm gậy đánh vào Na Tra, còn Ngô Không thực thì lại nhảy vòng ra phía sau Na Tra, lấy gậy đập mạnh vào sườn trái. Na Tra đang lúc thi thố pháp thuật, chợt nghe thấy gậy vút, vội tránh né không kịp giờ tay, bị Ngô Không đánh cho một đòn rất đau phải bỏ chạy, thu hết các phép, thua trận quay về.

Lý Thiên vương đã sớm nhìn rõ tình hình tại trận, cấp tốc muốn đem quân ra trợ chiến. Không ngờ, Thái tử Na Tra vụt tới trước mặt, run sợ nói:

- Phụ vương ơi! Bật Mã ôn quả là một tay có bản lĩnh. Bao nhiêu pháp thuật của con mà cũng không thắng nổi hắn, lại còn bị hắn đánh bị thương ở sườn.

Thiên Vương cả sợ tái mặt hỏi:

- Con quái ấy ghê gớm thần thông như vậy, thì làm sao đánh thắng được nó.

Thái tử thưa:

- Ngoài động của hắn có treo một lá cờ, trên viết bốn chữ "Tề Thiên Đại Thánh", tự miệng hắn bảo, nếu nói với Ngọc Hoàng phong cho hắn làm "Tề Thiên Đại Thánh", thì mọi sự đều êm thấm. Bằng không được danh hiệu ấy, thì hắn sẽ đánh thốc tới điện bái Linh Tiêu.

Thiên Vương nói:

- Đã như thế, thì không cần đánh nhau với nó, hãy về thượng giới, đem điều đó tâu lên, để xin thêm binh mã, vây bắt lấy nó, cũng chưa muộn gì.

Thái tử bị đau, không thể chiến đấu, nên cùng Thiên vương về trời tâu bẩm. Ở đây không nói tới nữa.

Hầu vương thắng trận về núi, bảy mươi hai động yêu vương và sáu ma vương kết nghĩa đều đến chúc mừng. Trong động mở tiệc tương bưng, vui say vô hạn. Ngộ Không nói với sáu huynh đệ:

- Tiểu đệ đã xưng là Đại Thánh, vậy mọi người cũng nên xưng là Đại Thánh đi.

Ngư mã vương chột reo to:

- Hiền đệ nói có lý. Ta sẽ xưng là Bình Thiên Đại Thánh.

Giao ma vương nói:

- Tôi sẽ xưng là Phục Hải Đại Thánh.

Băng ma vương nói:

- Tôi sẽ xưng là Hồn Thiên Đại Thánh.

Sư Đà vương nói:

- Ta sẽ xưng là Di Sơn Đại Thánh.

Di Hâu vương nói:

- Ta sẽ xưng là Thông Phong Đại Thánh.

Ngu Nhung vương nói:

- Ta sẽ xưng là Khu Thần Đại Thánh.

Lúc ấy bảy Đại Thánh tự tôn tự nhận, vui chơi suốt ngày rồi mới chia tay.

Lại nói về Lý Thiên vương cùng với Tam Thái tử đưa dẫn các tướng thẳng đến điện Linh Tiêu, tâu:

- Chúng thần vâng lệnh thánh chỉ xuống hạ giới thu phục yêu quái Tôn Ngộ Không, không ngờ nó thần thông ghê gớm, nên không thể đánh thắng được, cúi mong Thượng Hoàng cho thêm quân tướng tiêu trừ.

Ngọc Hoàng nói:

- Chỉ có một con khỉ yêu quái, liệu ghê gớm gì mà phải xin thêm binh mã.

Na Tra lại gần tâu:

- Mong Thánh thượng tha tội chết cho thần, con khỉ yêu quái đó có một chiếc gậy sắt, lúc đầu đánh bại thần Cự Linh, tiếp đó lại đánh thần bị thương ở sườn. Ngoài cửa động có cắm một lá cờ, trên viết bốn chữ "Tề Thiên Đại Thánh", nó nói rằng: nếu được phong cho danh hiệu ấy, thì nó sẽ đem quân tới quy thuận. Bằng không cho nó chức quan ấy, nó sẽ đánh lên tới điện Linh Tiêu.

Ngọc Hoàng nghe xong, kinh sợ nói:

- Con khỉ yêu quái này sao dám can đảm, các tướng tá phải tức khắc đi trừ khử nó.

Đang lúc ấy, trong các ban chột có Thái Bạch Kim Tinh vụt bước ra tâu:

- Con khỉ yêu quái này chỉ biết nói ra, chứ không biết lớn nhỏ thế nào. Giờ muốn thêm quân đánh nhau với nó, một lúc không thu phục được nó, mà lại mệt quân. Chi bằng xin Thượng đế đại xá ra ơn, lại xuống chiếu chiêu an, và cho hắn làm "Tề Thiên Đại Thánh". Chúc này chỉ có hàm suông, không có chức quan, mà cũng không có lương bổng là hay hơn.

Ngọc Hoàng hỏi:

- Sao lại là "Làm quan mà không có bổng lộc?"

Kim Tinh tâu:

- Tên là Tề Thiên Đại Thánh, nhưng không giao công việc, không cấp lương bổng, chỉ nuôi ở trong vòng trời, để thu phục các tà tâm, làm cho nó không sinh ngông cuồng, thì may ra trời đất mới yên ổn, bốn biển mới thanh bình được.

Ngọc Hoàng nghe nói liền phán:

- Y lời tâu của khanh.

Tức thì sai viết chiếu thư, lại cho Kim Tinh mang đi.

Kim Tinh lại ra cửa Trời Nam, đến thẳng núi Hoa Quả, và nhìn vào phía ngoài động Thủy Liêm. Lần này khác hẳn lần trước, oai phong lẫm liệt, sát khí bùng bùng, các loài yêu tinh, thú nào cũng có, tất cả đều cầm gươm vác đao, hươu đao múa gậy, đang hò hét rầm rĩ tại chỗ. Trông thấy Kim Tinh, chúng đều xông tới. Kim Tinh cúi chào các Đầu Mục, nhờ mọi người đi báo tin cho Đại Thánh: "Ta là sứ giả Thượng Đế có thánh chỉ tới mời Đại Thánh".

Bọn yêu liền chạy vào báo tin:

- Ở ngoài kia có một ông già, nói là sứ giả nhà Trời, mang thánh chỉ tới mời

Ngộ Không nói:

- Đến đúng lúc. Đến đúng lúc. Chắc là Thái Bạch Kim Tinh ngày trước đây. Chuyến này mời ta lên trời, dù là quan tước chưa ổn, nhưng cũng là một chuyến đi tìm hiểu đường sá trong ngoài. Lần này lại tới, chắc là ý tốt!

Rồi sai các đầu mục mở cờ gióng trống, bày hàng tiếp đón. Đại Thánh đội mũ giáp, khoác áo bào đỏ vàng, đi giày Đạp Mây dẫn bày khỉ vượn ra cửa động, nghiêng mình thi lễ, và gọi to:

- Mời Lão Tinh vào, xin tha tội chậm đón tiếp.

Kim Tinh đảo bước đi tới, vào thẳng cửa động, đứng quay mặt về phương nam nói:

- Nay báo cho Đại Thánh, trước đây vì Đại Thánh hiềm chức quan nhỏ, rồi bỏ ngựa mã giám. Các quan viên lớn nhỏ ở đó tâu lên Ngọc Hoàng. Ngọc Hoàng phán bảo: Phàm đã trao cho quan chức, đều từ thấp lên cao, sao lại hiềm chức nhỏ". Tức thì có Lý Thiên vương dẫn Na Tra xuống hạ giới khiêu chiến. Không ngờ Đại Thánh thần thông quảng đại, nên bị thua trận, về tâu thiên đình: "Đại Thánh có treo một lá cờ, muốn làm "Tể Thiên Đại Thánh". Các tướng võ còn đang này nọ, những lão tôi mang hết sức hèn tâu vì cho Đại Thánh, để khỏi chuyện cất quân, và mời Đại Thánh nhận quan chức. Ngọc Hoàng chuẩn y. Nên bây giờ tôi mới tới đây mời.

Ngô Không cười bảo:

- Chuyến trước đã làm Lão Tinh vất vả, giờ lại được người quan tâm. Cảm ơn! Cảm ơn! Nhưng không biết trên trời có hàm quan Tể Thiên Đại Thánh không?

Kim Tinh nói:

- Lão phu này tâu xin quan hàm đó được phê chuẩn, nên mới dám lĩnh Thánh chỉ tới mời. Nếu quả có chuyện không ổn, đó chỉ là tội của già này.

Ngô Không cả mừng, khẩn khoản mời Kim Tinh ở lại yến tiệc, nhưng không được, bèn cùng nhau cười mây lành, lên cổng Trời Nam. Các tướng các quân ở đây đều khoanh tay đón chào. Vào thẳng điện Linh Tiêu. Kim Tinh lay, tâu:

- Thần vâng lệnh đi triệu Bát Mã ôn Tôn Ngô Không đã tới.

Ngọc Hoàng nói:

- Tôn Ngô Không lại đây. Nay cho người làm Tể Thiên Đại

Thánh, chức quan cao nhất rồi đấy. Nhưng nhất thiết không được làm lung tung.

Con khỉ này cũng ngẩng lên "dạ" một tiếng, rồi nói tạ ơn. Ngọc Hoàng liền sai hai quan coi việc kiến trúc, xây một phủ đệ Tề Thiên Đại Thánh ở phía bên phải vườn Bàn Đào. Trong phủ có hai Ty, một là Ty Yên Tĩnh, hai là Ty Ninh Thần. Các Ty đều có các quan viên giúp đỡ. Lại sai Ngũ Đầu Tinh quân dẫn Ngộ Không tới nơi làm việc, rồi ban cho hai bình ngự tửu, mười đoá hoa vàng, để cho yên lòng yên chí, không được làm lung tung.

Hầu vương vâng lệnh, ngay hôm đó cùng Ngũ Đầu Tinh quân tới phủ, mở bình rượu cùng mọi người uống cạn. Sau khi tiễn Tinh quân về dinh cũ, Ngộ Không mới hả lòng hả dạ, vui mừng thoái mái ở nơi Thiên cung, không chút vương ngại. Thực là:

*Trường sinh số chép tên Tiên đẹp
Thoát khỏi luân hồi muôn kiếp xưa*

Rồi thế nào? Xin đợi hồi sau sẽ rõ.

HỐI THỨ NĂM

KHUẤY VƯỜN ĐÀO, ĐẠI THÁNH TRỘM THUỐC VỀ CUNG TRỜI, CÁC THẦN BẮT YÊU

Rốt cuộc mà nói, Tể Thiên Đại Thánh là một con khỉ yêu quái, không phẩm trật hàm quan, cũng chẳng so sánh lương bổng cao thấp, nhưng chỉ cốt có danh hiệu là được. Các quan lại tiên trên hai ty của Phủ Tể Thiên, sớm chiều hầu hạ, ngày ba bữa ăn, đêm một giường ngủ, không chuyện bận bịu, tự do tự tại. Lúc rồi ngày Tết, họp bạn chơi đèn, giao du kết nghĩa. Thấy Tam Thanh, thì gọi "Lão", gặp bốn vua, thì gọi "Bệ Hạ". Với Cửu Diệu Tinh, tướng Ngũ Phương, Hai mươi Tám vì sao, bốn đại thiên vương, mười hai Nguyên Thần, năm phương Ngũ Lão, các tinh tướng khắp trời, thần Hà thần Hán, đều đối xử như huynh đệ. Hôm nay chơi miển đông, mai dạo khu Tây, đi mây về gió, hành tung không định.

Một sáng Ngọc Hoàng ngự châu, trong ban bộ chợt có Hứa Tinh Dương chân nhân bước ra quỳ lạy tâu:

- Nay có Tể Thiên Đại Thánh, suốt ngày rồi dãi, kết giao với các tinh tú trên trời, không kể cao thấp, đều gọi nhau là bạn. Sợ rằng sau này, nhàn rồi quá sinh sự, chi bằng giao cho hắn một việc, để khởi sinh ra chuyện khác.

Ngọc Hoàng nghe tâu, liền cho người vời triệu.

Hầu vương hôn hử đi tới nói:

- Bệ Hạ cho gọi Lão Tôn tới chắc có sự thăng thưởng?

Ngọc Hoàng nói:

- Trẫm thấy khanh nhàn rồi, nên muốn giao cho một việc.

Khanh hãy sớm tới chú ý trông coi vườn Bàn Đào.

Đại Thánh vui vẻ tạ ơn, ngẩng đầu "dạ" rồi rút lui.

Ngay sau đó, Đại Thánh bèn vào vườn đào tra xét. Trong vườn, có một vị Thổ địa ngăn lại, hỏi:

- Đại Thánh đi đâu?

- Ta phụng mệnh Ngọc Hoàng, tới cai quản vườn đào, nay đi tra xét.

Thổ địa vội vàng thi lễ gọi ngay lực sĩ chăm cây, lực sĩ dẫn nước, lực sĩ trồng quả, lực sĩ quét dọn... tới khấu đầu chào Đại Thánh, rồi dẫn đi xem. Những là:

Non tơ mơn mớn

Vành vạnh rành rành

Non tơ mơn mớn hoa chen lá

Vành vạnh rành rành quả trĩu cành

Quả trĩu đầu cành treo túi gấm

Hoa chen kẽ lá sáng long lanh

Khi nở khi nảy, ngàn năm chín

Không đông không hạ, muôn thuở nhanh

Quả chín trước say mê má ửng

Quả theo sau tròn trịa màu xanh

Khói lên da thắm mịn

Nắng toả vẻ hồng xinh,

Dưới gốc hoa kỳ cùng cỏ lạ.

Bốn mùa tươi tốt nét đa tình

Hai bên lâu đài cùng cung điện

Khắp trời rạng rỡ mây rắng quanh

Chẳng phải của thường nơi cung bấu

Dao Trì Vương mẫu tự vun lành.

Đại Thánh thăm thú hồi lâu, hỏi thổ địa:

- Ở đây có bao nhiêu gốc đào?

Thổ địa thưa:

- Có ba ngàn sáu trăm gốc: trước mặt đây là một ngàn hai trăm gốc, hoa xinh quả nhỏ, ba ngàn năm mới chín, người ăn vào trở thành tiên, sức tráng kiện, thân thanh thoi. Ở giữa có một ngàn hai trăm gốc, hoa đầy quả ngọt, sáu ngàn năm mới chín, người ăn vào thân thể bay bổng, trường sinh bất lão. Mè sau có một ngàn hai trăm gốc, thân vắn tía, quả sậm tươi, chín ngàn năm mới chín, người ăn vào thọ ngang trời đất, tuổi sánh càn khôn.

Đại Thánh nghe nói, mừng rỡ khôn xiết. Hôm ấy đi xem từng gốc, thăm hết đình gác, rồi về phủ. Từ đó giờ đi, cứ dăm ba hôm lại tới vườn chơi. Không giao du bè bạn, cũng không đi đâu khác.

Một hôm, thấy đầu cành cây già, đào chín quá nửa, Ngộ Không chợt nảy ý muốn nếm thử của lạ. Nhưng vì có các Thổ địa, Lục sĩ của vườn cũng như quan lại của Phủ đi theo, nên không tiện làm. Chợt nghĩ ra một kế, bảo:

- Các người hãy đi ra ngoài cổng chờ đợi, để ta lên đình nghỉ ngơi một lát.

Bầy tiên bèn rút lui. Hầu vương cởi bỏ mũ áo, trèo lên cây lớn, chọn những quả đào to chín mọng, hái ngắt rất nhiều, và ăn ngay trên cây một cách thoải mái. Ăn no bụng mới nhảy xuống gốc cây, rồi đội mũ, mặc áo gọi các tiên tới cùng về Phủ. Hai ba ngày sau, lại bày cách ăn trộm đào, mặc sức hưởng dùng.

Một sớm, Tây Vương mẫu cho mở yến tiệc, mở rộng gác bấu, tổ chức hội lớn ở Dao Trì, sai các tiên nữ Áo Hồng, tiên nữ Áo Xanh, tiên nữ Áo Trắng tiên nữ Áo Đen, tiên nữ Áo Tía, tiên nữ Áo Vàng, tiên nữ Áo Lục, đầu đội giỏ hoa tới vườn Bàn Đào hái quả về bày tiệc. Bầy tiên nữ tới vườn, thấy Thổ địa, Lục sĩ và quan lại hai Ty của Phủ Tế Thiên, đều ở đó, canh cửa. Các tiên nữ lại gần nói:

- Chúng tôi vâng lệnh Vương mẫu, tới đây hái đào về bày tiệc.

Thổ Địa nói:

- Các Tiên Nga hãy thư thả. Năm nay không giống như các năm trước. Ngọc Hoàng đã sai Tể Thiên Đại Thánh tới đây coi sóc, vậy phải báo cho Đại Thánh biết thì mới dám mở cửa vườn.

Tiên nữ hỏi:

- Đại Thánh ở đâu?

Thổ Địa nói:

- Đại Thánh ở trong vườn, vì mệt nên đang nghỉ ở trên đình.

Tiên nữ nói:

- Đã vậy phải đi tìm Đại Thánh tới ngay, không để lỡ việc.

Thổ Địa liền cùng các tiên nữ tiến vào. Khi tới Đình Hoa, chỉ thấy mũ áo, mà không thấy người. Tìm khắp bốn phía đều không thấy. Số là Đại Thánh dạo chơi một lát, ăn mấy quả đào, rồi hoá thành một bé con dài độ 2 tấc, nằm ngủ dưới một gốc cành lá rậm rạp.

Bấy tiên nữ nói:

- Chúng tôi vâng lệnh tới đây, tìm không thấy Đại Thánh, đâu dám về không.

Bên cạnh có một tiên lại nói:

- Các tiên nga đã vâng lệnh tới đây, vậy không phải ngần ngại gì. Đại Thánh tôi thường có thói quen dạo chơi, chắc lại ra khỏi vườn tìm bạn bè rồi. Các nàng cứ đi hái đào, chúng tôi sẽ nói giúp khi nào Đại Thánh trở về.

Các tiên nữ theo lời, vào vườn hái đào. Trước tiên, hái hai giành ở cây đầu, rồi hái ba giành ở cây giữa, đến cây sau thì thấy cây này hoa quả thưa ít hẳn đi, chỉ có mấy quả nùm còn xanh xanh. Những quả chín đã bị Hậu vương ăn rồi. Các tiên nữ nhìn đông nhìn tây, chỉ thấy ở cạnh nam có một quả đào nửa hồng nửa trắng.

Tiên nữ Áo Xanh vin cành xuống, tiên nữ Áo Hồng hái quả, rồi lại buông cho cành về chỗ cũ. Lúc ấy "Chú bé do Đại Thánh

biến hoá ra" đang ngủ ở dưới cành này, vì vậy tỉnh giấc. Đại Thánh liền hiện nguyên hình, móc lấy cây gậy bịt vàng ở kẽ tai, vung mạnh một cái, hét to:

- Các người là quái vật chốn nào, dám to gan vào hái trộm đào của ta.

Bảy tiên nữ hoảng sợ quỳ xuống một loạt nói:

- Xin Đại Thánh bớt giận. Chúng tôi không phải là yêu quái, mà là bảy tiên nữ được Vương mẫu nương vương sai tới hái đào tiên về mở tiệc Bàn Đào ở gác báu. Khi tới đây, đã gặp trước các thần Thổ địa của vườn, và đi tìm Đại Thánh nhưng không gặp. Chúng tôi sợ chậm việc của Vương mẫu, nên chưa gặp được Đại Thánh mà vẫn phải hái đào trước. Muôn ngàn mong thứ tội.

Đại Thánh nghe nói, đổi giận làm vui nói:

- Mời các Tiên Nga đứng dậy. Vương Mẫu mở tiệc thì mời những ai?

Tiên nữ nói:

- Theo các Hội tiệc trước đây, phía trời tây mời Phật Lão Bồ Tát, Thánh Tăng, La Hán, phía trời Nam, mời Quan Âm Nam Cự, phía trời đông mời Sùng Ân Thánh Đế, Tiên ông mười châu ba đảo, phía trời bắc mời Huyền Linh Bắc Cự, ở trung ương mời Hoàng Cự Hoàng Giốc đại tiên. Đó là các lão tổ năm nơi. Ngoài ra còn có Ngũ Đẩu tinh quân, và các vị Tam Thanh, Tứ đế, Thái ất thiên tiên của tám động trên, các vị Ngọc Hoàng Cửu Lũy, Hải nhạc thần tiên ở trên động giữa, cùng U Minh giáo chủ, Chủ thế địa tiên ở tám động dưới. Các Tôn Thần lớn nhỏ ở các Cung các điện, cũng đều về dự Hội Bàn Đào.

Đại Thánh cười hỏi:

- Thế có mời ta không?

Tiên nữ thưa:

- Chúng tôi chưa từng nghe thấy nói.

Đại Thánh nói:

- Ta là Tế Thiên Đại Thánh, có mời ta làm Tôn Khách của tiệc, thì có gì mà không được?

Tiên nữ nói:

- Đó là quy định của các Hội trước đây. Còn Hội năm nay không rõ thế nào.

Đại Thánh nói:

- Nói thế cũng đúng, chẳng trách các người. Vậy hãy đợi đấy để lão Tôn đi trước thăm dò tình hình xem có mời Lão Tôn hay không?

Rồi Đại Thánh niệm "chú", bắt "quyết", và nói với các tiên nữ: "Ở lại! Ở lại! Ở lại! Ở lại!"

Đây là phép "định thân" làm cho các tiên nữ bảy người đều trở người trắng mắt, đứng im dưới gốc đào. Đại Thánh cười mây lành, nhảy ra khỏi vườn, đi về phía Dao Trì. Đang đi thì thấy:

*Một trời quang đãng ánh long lanh
Năm sắc mây lành bay liên tiếp
Hạc trắng kêu vọng chín tầng cao
Cỏ chi ngàn lá màu tía đẹp
Ở giữa hiện ra một vị tiên
Tướng mạo trang nghiêm rất khác biệt
Rực rỡ cầu vòng sáng Ngân Hà
Lưng đeo túi bầu không sinh diệt
Tên là Xích Cước Đại La tiên
Giờ tới Bàn Đào mừng Thọ Tiết.*

Xích Cước đại tiên vừa gặp Đại Thánh, thì Đại Thánh cúi đầu nghĩ kế đánh lừa Xích Cước, để mình tới Hội Bàn Đào trước. Do đó hỏi ngay:

- Lão đạo sĩ đi đâu thế

Đại tiên nói:

- Vương mẫu mời dự tiệc Hội Bàn Đào

Đại Thánh nói:

- Lão đạo sĩ không rõ. Ngọc Hoàng thấy Lão Tôn có phép

"cân đầu vân" đi rất nhanh, nên sai Lão Tôn đi trước đón các vị, mời tới Điện Thông Minh dự lễ trước, rồi sau mới sang tiệc Hội Bàn Đào.

Xích Cước đại tiên là người thật thà, tin ngay là thực, chỉ nói:

- Mọi năm trình lễ ở Dao Trì. Tạ ơn sao năm nay lại đến điện Thông Minh trước rồi mới dự hội Dao Trì.

Nhưng rồi cũng đành quay hướng mây lành bay thẳng tới điện Thông Minh.

Đại Thánh niệm chú, lắc mình biến ngay đúng hình dạng Xích Cước đại tiên, rồi cưỡi mây tới Dao Trì. Chốc lát, đã đến Gác Báu, hạ thấp mây, rồi nhẹ nhàng đi vào phía trong. Chỉ thấy nơi ấy:

*Quỳnh thơm ngan ngát
Ráng đẹp xoay vân
Đài Dao phô sắc đẹp
Gác báu hương xa gần
Phượng lượn loan bay hình óng ả
Hoa vàng nụ ngọc bóng phù trầm
Trên bày chín rèm phượng lông rắng đỏ
Tám chiếc bàn lựa năm sắc
Hoa ngọc biếc ngàn bông
Trên bàn có gan rồng và tuỷ phượng
Tiệc đầy trăm vị đều quý báu
Quả lạ thức kỳ thấy thấy ngon.*

Cỗ tiệc bày biện chỉnh tề, nhưng chưa có vị tiên nào tới. Đại Thánh nhìn chưa khắp, chợt thấy một làn hương rượu thơm, quay đầu thấy dải hành lang dài có mấy tiên quan đang nấu rượu, Lực sĩ chuyển bả sai bảo mấy đạo nhân mang nước, chú bé đốt lò. Nơi ấy đã có mấy vò Quỳnh Tương, hương bay ngào ngạt Đại Thánh thêm chảy nước dãi, muốn uống, nhưng thấy ở đó đông người, bèn trở phép thần thông rút mấy chiếc lông cho vào miệng nhai nát, rồi phun ra, miệng hô "biến", hoá luôn ra

một lô con bọ gây ngủ bay thẳng vào mặt những tiên đang nấu rượu, làm cho họ tay mỗi, đầu gật mày nặng mắt nhắm, rồi bỏ việc đang làm, cùng ngủ ngáy luôn. Đại Thánh lại lấy các thức ăn quý lạ mang vào hành lang dài, rồi bê vò, nâng vại, uống rượu thoải mái. Ăn uống hồi lâu, say sưa cực kỳ. Nhưng chợt vỗ má sờ đầu nói:

- Không được! Không được! Lát nữa dự hội, các khách sẽ thấy quái lạ! Và họ bắt giữ ta thì chả ra sao! Chi bằng ta về Phủ ngủ.

Đại Thánh chệnh choáng khật khuông, say tí đi lung tung hoá ra nhầm đường, không về Phủ mà lại tới Cung Trời Đâu Suất. Vừa tới nơi, chợt tỉnh ra, nói:

- Cung Đâu Suất ở trên ba mươi ba tầng trời. Là tầng trời Ly Hận nơi ở của Thái thượng Lão Quân, sao mình lại lạc vào đây? Thôi cũng được! Từ trước tới giờ mình vẫn muốn gặp ông này mà chưa được. Nay nhân tiện đường, mình đến thăm chào ông ấy một chút cũng hay.

Nói rồi chỉnh đốn áo quần bước vào. Nhưng Lão quân không có ở đó, bốn bên cũng chẳng có người. Số là Lão quân cùng Phật Nhiên Đăng (Thấp Đèn) đang giảng đạo ở đài luyện đơn trên gác cao ba tầng. Các tiên đồng, tiên lại, và các quan tướng tiên đang đứng hầu chung quanh nghe giảng. Đại Thánh đi thẳng vào phòng thuốc tìm không gặp ai, chỉ thấy bên cạnh bếp luyện thuốc (tiên đan) trong lò đang có lửa cháy. Hai bên lò có đặt năm chiếc bầu (hồ lô). Trong bầu đựng toàn thuốc tiên đã được luyện chín. Đại Thánh mừng nói:

- Đây là những thứ rất quý của nhà tiên. Lão Tôn này từ khi đắc đạo, biết rõ mọi lẽ trong ngoài giống nhau, cũng muốn luyện thứ kim đan cứu ngũ này, không ngờ tháng ngày bặt bệ. Hôm nay có duyên, lại gặp vật này, nhân lúc Lão quân không có mặt, ta thử nếm mấy viên chơi.

Nói rồi dốc hết các bầu ra, và ăn tất cả các viên thuốc tiên, y như ăn đậu rang. Một lúc sau Đại Thánh no thuốc, tỉnh rượu lại tự suy nghĩ nói:

- Không được. Không được. Cái vạ này còn lớn hơn trời. Nếu kinh động tới Ngọc Hoàng thì nguy tới tính mạng. Thôi đi thôi! Chỉ bằng về hạ giới làm vua vậy.

Ngộ Không ra khỏi cung Đâu Suất, không theo lối cũ, mà ra cửa Tây, và dùng phép Tàng Hình trốn đi. Rồi cưỡi mây bay về núi Hoa Quả. Nhìn thấy cờ sí pháp phới, gương giáo ngời loá, thì ra bốn kiện tướng và yêu vương bảy mươi hai động đang diễn tập võ nghệ ở đó. Đại Thánh gọi to:

- Hỡi các người! Ta đã về đây!

Mọi người quăng ném khí giới, quỳ lạy nói:

- Đại Thánh khéo hờ hững! Bỏ chúng tôi đi lâu như thế, chẳng thèm ngó ngang gì nhau!

Đại Thánh nói:

- Có gì mà lâu! Có gì mà lâu!

Vừa nói vừa đi vào trong động. Bốn Kiện tướng thu xếp chỗ ngồi đầu đấy, cúi đầu làm lễ, rồi cùng nói:

- Đại Thánh lên trời đã 110 năm, vậy nhậm chức gì?

Đại Thánh cười nói:

- Ta nhớ mới độ nửa năm, làm gì mà nói tới một trăm mười năm?

Các Kiện tướng nói:

- Ở trên trời một ngày là bằng một năm hạ giới.

Đại Thánh nói:

- Mừng được chuyến này Ngọc Hoàng quả thực phong cho chức Tể Thiên Đại Thánh, cho Phủ Tể Thiên, lại cho lập hai Ty An Tĩnh, Ninh Thần, các Ty có tiên lại phục dịch. Sau thấy ta rồi rã, bảo ta cai quản vườn Bàn Đào. Nhân dịp Vương mẫu mở đại hội Bàn Đào, không mời ta, thế là ta không đợi mời và cứ tới Dao Trì trước, đem các thứ cổ tiên, rượu tiên đều ăn uống trộm hết. Lúc ở Dao Trì ra, lại lang thang lạc vào cung điện Lão quân, thế là lại nuốt trộm hết năm hồ lô (bầu) thuốc tiên. Vì ngại Ngọc Hoàng quở phạt, nên mới bỏ Cung Trời về đây.

Mọi người nghe nói rất mừng, liền bày tiệc chúc mừng, rót đầy một bát đá rượu Dừa dâng lên. Đại Thánh uống một hớp, rồi chép miệng nói:

- Không ngon! Không ngon!

Hai tướng Bằng, Ba nói:

- Đại Thánh ở Cung Trời, uống rượu tiên, ăn thuốc tiên, cho nên thấy rượu Dừa không ngon miệng. Cửa miệng có câu: "Dù ngon hay không, cũng là giọt nước quê hương".

Đại Thánh nói:

- Các người dù chẳng thân thích cũng là người chốn cũ. Sáng nay, khi ở Dao Trì, ta thấy hành lang có nhiều vò, vại, đều là loại rượu ngọc dịch, quỳnh Tương cả. Các người chưa được nếm qua. Đợi ta đi lấy trộm vài bình về đây, mỗi người nhấp thử nửa ly, thì sẽ trường sinh bất lão.

Bây giờ vui mừng khôn siết. Đại Thánh ra khỏi cửa động, dùng phép "Cân đầu - tàng hình" đến thẳng tới Hội Bàn Đào. Chỉ thấy những người ử men, chuyển nước, nhóm lò cùng đang ngáy khò khò. Thế là lập tức lấy hai tay ôm luôn vào nách bốn vò rồi dùng phép "Cân đầu" đưa về động. Bây giờ trong động vui mừng, mở hội "Rượu tiên", ai nấy làm vài ly, say sưa khoái lạc...

Lại nói về bảy tiên nữ bị Đại Thánh dùng phép "Định thân". Hết ngày đó mới tỉnh, mang giành hoa về tâu với Vương mẫu.

- Tể Thiên Đại Thánh dùng phép giam hãm, nên chúng con bây giờ mới về chậm thế này.

Wang mẫu hỏi:

- Các người hái bao nhiêu quả đầu.

Các tiên nữ nói:

- Chỉ có hai giành đào nhỏ, ba giành đào vừa, vào phía trong, không còn đào to. Có lẽ Đại Thánh đã ăn trộm hết rồi. Đang lúc định hỏi tìm, thì không ngờ Đại Thánh xuất hiện, tra hỏi tiệc tùng mời ai. Chúng con đem chuyện các Hội trước ra

nói, thế là hắn làm phép bắt chúng con "ở im" rồi chẳng biết đi đâu nữa. Cho tới bây giờ tỉnh lại mới ra về được đây.

Vương mẫu nghe chuyện, liền đi tìm Ngọc Hoàng, kể hết đầu đuôi. Vương mẫu nói chưa xong, lại thấy những người nấu rượu cùng các tiên quan khác tới tâu:

- Không biết người nào đó tới quấy rối Đại hội Bàn Đào, ăn trộm các trân hào hải vị, lại uống trộm các Quỳnh tương ngọc điệp.

Lại có bốn Đại thiên sư tới tâu:

- Có Thái Thượng Lão Tổ tới:

Ngọc Hoàng cùng Vương mẫu ra đón, Lão Tổ lễ xong, nói:

- Trong cung Lão tổ tôi, có luyện được một số thuốc tiên "Cửu Chuyển Kim Đan" (chín lần qua luyện kim) để chờ Bộ hạ mở Đại hội Đan Nguyên (Hội thuốc tiên), không ngờ bị trộm vào lấy hết, xin tâu trình Bộ Hạ rõ.

Ngọc Hoàng nghe tâu, hoảng sợ. Lát sau, lại thấy các tiên lại Phủ Tể Thiên tới tâu:

- Tôn Đại Thánh bỏ nhiệm vụ. Hôm qua đi chơi, nay cũng chưa về. Chả rõ đi đâu.

Ngọc Hoàng càng thêm nghi ngại. Lại thấy Xích Cước Đại tiên tới cúi đầu tâu:

- Thần được Vương mẫu bảo tới dự hội hôm qua, giữa đường chợt gặp Tể Thiên Đại Thánh nói với thần là có chiếu chỉ của Bộ Hạ vời tới Điện Thông Minh dự lễ, rồi mới sang Hội Bàn Đào. Thần nghe theo hắn tới điện Thông Minh, nhưng không thấy xe Rồng của Bộ Hạ, nên phải vội vã tới đây hầu.

Ngọc Hoàng càng cả sợ nói:

- Quân này giả chiếu chỉ, lừa gạt hiền khanh, mau sai Cử Soát Linh quan đi tìm tông tích nó.

Linh Quan vâng lệnh, ra ngoài Điện hỏi khắp biết được tường tận, về tâu:

- Kẻ làm rối loạn Cung Trời là Tể Thiên Đại Thánh.

Rồi kể hết lai lịch mọi việc, Ngọc Hoàng bực lắm. Sai ngay bốn Đại Thiên vương, cùng Lý Thiên vương và Thái tử Na Tra, dẫn 28 Tú, Cửu Diên tinh quan, 12 nguyên thần, năm phương yết đế, Bốn trụ công tào, Đông Tây tinh đầu, Nam Bắc hai thần, ngũ nhạc tứ độc, tinh tướng khắp Trời, cùng 10 vạn thiên binh, chăng 18 cái lưới Trời Đất ở hạ giới, quây chặt núi Hoa Quả, bắt cho được quân chân ngựa ấy về trị tội.

Các thần tức thì cất quân, rời Cung Trời. Chuyến này thực là:

*Gió Vàng ào ào trời mờ mịt
Mây tía ùn ùn đất tối đen.
Chỉ vì Khỉ quái lừa Thượng đế
Làm cho các thánh đánh phạm trần
Bốn đại thiên vương quyền Tổng chế
Năm phương Yết đế dẫn nhiều quân
Lý Thác giữ Trung quân chường liệu
Ác Na Tra tiên bộ tiên phong
Sao La Hầu đi đầu Kiểm điểm
Sao Kế Đô theo sau oai hùng
Sao Thái âm tinh thần phấn chấn
Sao Thái dương toả sáng bừng bừng
Ngũ hành tinh trở tài hào kiệt
Cửu Diệu tinh ra sức lập công
Nguyên thần tinh Tý Ngọ Mão Dậu
Thấy thấy là lực sĩ thiên thông
Ngũ uẩn, ngũ nhạc, đông tây dải
Lục Đinh, Lục Giáp, phải trái xong
Long thần Tứ Độc chia trên dưới
Hai mươi tám Tú vây trùng trùng
Giốc, Cang, Đê, Phòng làm Tổng lĩnh
Khuê, Lâu, Vị, Mão thao bay lừng
Đẩu, Ngưu, Hư, Nữ, Ngưu, Thất, Bích
Tâm, Vĩ, Cơ, ai nấy hào hùng*

Tĩnh, Quỷ, Liễu, Tinh, Tương, Dục, Chân
Thay phiên múa kiếm tỏ oai phong
Cười mây dề ráng xuống trần thế
Đến núi Hoa Quả đóng trại lòng

Thơ rằng:

Trời sinh Hầu vương nhiều biến hoá
Trộm thuốc trộm rượu khắp núi say
Chỉ bởi khẩu loạn Bàn Đào hội
Mười vạn lính trời bủa lưới vây.

Lúc ấy, Lý Thiên vương hạ lệnh cho thiên binh đóng dinh trại vây kín quanh núi Hoa Quả, tới mức một giọt nước cũng không lọt được ra ngoài. Trên dưới chăng dây 18 vòng thiên la địa võng (lưới trời lưới đất). Trước hết sai Cửu Diệu ác Tinh ra khiêu chiến. Cửu Diệu liền đem quân đến thẳng cửa động, chỉ thấy ngoài cửa động đang có nhiều khỉ vượn nhảy múa chơi bời, các Cửu Diệu to tiếng gọi:

- Lũ tiểu yêu kia! Đại Thánh chúng mi ở đâu? Ta là Thiên thần ở thượng giới, tới đây để bắt Đại Thánh làm phản của các người. Hãy vào bảo hần mau mau ra hàng. Nếu trái lệnh thì chúng mi sẽ bị tiêu diệt hết.

Tiểu yêu vội vã vào báo:

- Đại Thánh ơi! Tai vạ đến rồi, tai vạ đến rồi. Ngoài kia có chín gã hung thần miệng nói là thiên thần thượng giới, được lệnh tới đây bắt Đại Thánh.

Đại Thánh đang lúc uống rượu tiên cùng yêu vương 72 động và 4 kiện tướng, nghe thế vẫn thản nhiên nói:

Hôm nay có rượu hôm nay khước
Mặc kệ ngoài dinh mọi chuyện đời

Nói chưa dứt lại thấy một tiểu yêu vào báo:

- Chín gã hung thần, đang ở ngoài cổng chửi bới nói láo gây chiến.

Đại Thánh cười nói:

- Mặc kệ nó!

Thơ rượu hôm nay vui thoả đã

Công danh đừng hỏi lúc nào thành

Chưa dứt lời, lại một nhóm tiểu yêu khác vào báo:

- Đại Thánh! Chín hung thần đã phá cổng đánh vào trong rồi.

Đại Thánh cả giận nói:

- Bọn hung thần nhãi nhép, quả là lão lếu. Ta vốn chẳng muốn so đo hơn kém với chúng, sao chúng lại dám tới đây bằng nhằng với ta.

Rồi sai ngay Độc Giác (một sừng) quỷ vương, dẫn yêu vương 72 động ra trận. Ngộ Không dẫn 4 kiện tướng đi sau. Quỷ vương dẫn yêu binh, ra cửa đón đánh, nhưng bị chín hung thần ngăn chặn ở ngay chỗ cầu sắt, không sao xông ra được.

Đang hò hét, thì Đại Thánh tới, hô lớn: "Mở đường ra!" rồi giơ gậy sắt vung mấy lượt, cây gậy đang từ bé vụt hoá to và dài hơn hai trượng, đánh thẳng ra. Chín Diệu tinh chống đỡ không nổi, phải lùi lại. Rồi dàn hàng giữ trận thế, nói:

- Gã Bật Mã ôn không biết sống chết kia! Mi phạm 10 tội ác, trước ăn trộm đào, sau uống trộm rượu, làm loạn Đại hội Bàn Đào, lấy trộm thuốc tiên của Lão quân, lại lấy cắp rượu trên về đây chèn chén. Tội chống tội chất như thế mà mi không biết sao?

Đại Thánh cười nói:

- Những cái vật vãnh ấy là có thực! Nhưng bây giờ các người muốn gì ở ta.

Chín Diệu tinh nói:

- Ta phụng lệnh Ngọc Hoàng dẫn quân tới đây bắt người, mau mau quy hàng đi, đừng bắt sinh linh nọp mạng. Nếu không sẽ san phẳng núi này, lấp hẳn động này.

Đại Thánh cả giận nói:

- Liệu bọn hung thần nhãi nhép các người có pháp lực gì mà dám khoác lác. Xem Lão Tôn này cho một gậy.

Chín Diệu Tinh đều nhảy lên xông tới. Hầu vương không hề nao núng, vung cây gậy bịt vàng, che phải quạt trái, làm cho chín Diệu Tinh gân bắp đau như, gã nào gã ấy kéo lê khí giới, bỏ chạy vào trong trường báo với Thác Thập Lý Thiên vương:

- Hầu vương quả là hung tợn, chúng tôi đánh lại không nổi, thua trận về đây.

Lý Thiên vương vội điều 4 Đại thiên vương và 28 Tú cùng ra đánh nhau. Đại Thánh chẳng hề sợ hãi, dẫn Độc Giác Quỷ vương, các yêu vương 72 động và 4 Kiện tướng dàn thế trận ở ngoài cửa động.

Cuộc hỗn chiến này, vô cùng kinh khủng

Gió buốt ào ạt

Mây mù bốn bề

Phía trận ấy tung bay cờ sí

Phía trận này gươm giáo sáng loè

Cuồn cuộn mũ loa

Lớp lớp giáp xoe

Cuồn cuộn mũ loa ánh mặt trời, như đàn khánh bạc

Lớp lớp giáp xoe va vách đá, như núi băng đè.

Đao lưỡi lớn, múa loang ánh điện

Dáo cán dài, vùn vụt mây đi

Kích phương thiên rọi mắt hổ, như rừng vừng mọc

Gươm đồng biếc, chóing tử minh, như hàng cây che

Cung vòng nổ cứng tên lao vút

Côn ngắn mác quăm khiếp vô ngần

Đại Thánh với cây gậy Như ý

Vung qua vụt lại đánh thiên thần

Đám chém dữ dội chìm trời không dám tới

Núi non hùm sói chẳng dám gần

Đá bay cát chạy trời mù mịt

*Đất tung sỏi bốc đất bụi lấm
Chan chất soang soảng gấm vũ trụ
Hùng oai lẫm liệt kinh quý thần*

Đánh nhau từ giờ Thìn (8,9 giờ sáng) cho tới lúc mặt trời lặn. Độc Giác quý vương và yêu quái 72 động, đều bị Thiên thần bắt hết, chỉ có 4 kiện tướng và bảy khí núp ở trong động Thủy Liêm. Lúc này Đại Thánh đang múa gậy đánh lại 4 Thiên vương cùng Lý Thác Tháp, Na Tra thái tử ở lưng chừng trời. Đại Thánh thấy trời sắp tối, bèn bứt một nắm lông, cho vào mồm nhai rồi phun ra và hô "Biến". Tức thì hàng trăm ngàn Đại Thánh khác đều vung gậy bịt vàng đánh lui Na Tra thái tử và năm Thiên vương.

Đại Thánh đắc thắng, thu lại nắm lông, rồi quay về động, từ xa nhìn thấy ở đầu cầu sắt có bốn kiện tướng dẫn mọi người ra đón, nức nở khóc to ba tiếng, rồi lại ha hả cười to ba tiếng. Đại Thánh hỏi:

- Sao các người thấy ta lại vừa khóc vừa cười thế?

Bốn kiện tướng nói:

- Sáng nay đánh nhau, Độc Giác quý vương và yêu vương 72 động đều bị các thần bắt hết, bọn tôi trốn được, cho nên khóc, bây giờ thấy Đại Thánh đắc thắng trở về, không hề sảy sút gì cho nên cười:

Đại Thánh nói:

- Được thua là chuyện thường của nhà binh, người xưa từng nói: "Giết người một vạn thiệt hại ba ngàn". Huống chi những kẻ bị bắt chỉ là hổ báo, côn trùng, cây cỏ, đầu mục chứ đồng loại bọn ta có ai việc gì đâu. Vậy việc gì mà buồn rầu. Chúng tuy bị ta dùng phép "phân thân" đánh lui, nhưng chúng vẫn còn đóng trại dưới chân núi. Chúng ta cứ phòng thủ chặt chẽ, cứ cơm no, ngủ yên, ổn định tinh thần. Trời sáng ra ta sẽ dùng phép đại thần thông, bắt bọn thiên tướng, báo thù cho mọi người.

Bốn tướng cùng bảy khỉ uống mấy bát rượu dứa, rồi ngủ yên giấc.

Bốn đại tiên vương thu quân nghỉ đánh, mọi người đem các thứ hổ báo, sư tử, voi, côn trùng, cây cỏ bắt được đến báo công, nhưng chẳng ai bắt được một con khỉ nào. Sau đấy sắp xếp dinh trại, thưởng cho người có công, dặn dò các thiên binh chằng bủa thiên la địa võng, đều phải cầm kềm gõ hiệu, vây kỹ núi Hoa Quả, đợi sáng ra sẽ đại chiến. Mọi người được lệnh chia nhau canh gác các chốn. Thực là:

*Yêu hầu làm loạn kinh trời đất
Bủa lưới dăng vây suốt tối canh*

Chưa rõ sáng ra sẽ như thế nào. Hãy đợi hồi sau phân giải.

HỘI THỨ SÁU

QUAN ÂM TỚI HỘI HỘI ĐẦU ĐUÔI TIỂU THÁNH RA OAI BẮT ĐẠI THÁNH

Tạm không nói tới việc thiên thần vây quanh, Đại Thánh nghỉ ngơi.

Nói về Đại từ đại bi cứu khổ cứu nạn linh cảm Quan Thế Âm Bồ Tát ở núi Phổ-đà-lạc-gia bên biển nam, nhận lời mời của Vương Mẫu tới dự đại hội Bàn Đào, cùng đại đồ đệ Huệ Ngạn Hành Giả, đều tới điện bái Đạo Trì, thấy nơi đó vắng vẻ lạnh lẽo, tiệc cỗ lung tung, tuy có mấy vị Thiên tiên, nhưng không ai tới chỗ ngồi, và đều đang bàn chuyện rắc rối. Bồ Tát thì lễ cùng các Tiên, các Tiên kể lại mọi việc vừa qua. Bồ Tát nói:

- Đã không có Hội Yến, vậy chư vị có thể cùng bản tăng tới gặp Ngọc Hoàng.

Các Tiên vui cẻ đi theo. Đến trước điện Thông Minh, đã thấy có 4 Đại Thiên sư và Xích Cước đại tiên cùng nhiều người đều đang đón đợi Bồ Tát, và kể luôn chuyện Ngọc Hoàng buồn phiền, sai thiên binh đi bắt yêu quái chưa về. Bồ Tát nói:

- Tôi muốn yết kiến Ngọc Hoàng, xin nhờ tâu dùm.

Thiên sư Khâu Hoàng Tế, liền vào điện Linh Tiên tâu. Ngọc Hoàng cho vào. Lúc này đang có Thái Thượng Lão quân và Vương mẫu cùng ở đó.

Bồ Tát dẫn mọi người vào, lạy mừng Ngọc Hoàng xong, lại chào hỏi Lão Quân và Vương mẫu rồi cùng ngồi xuống, và hỏi luôn:

- Đại hội Bàn Đào như thế nào?

Ngọc Hoàng nói:

- Hàng năm đều mở hội vui vẻ, năm nay bị con yêu hầu làm loạn, thành ra chỉ có mời suông.

Bồ Tát hỏi:

- Con yêu hầu ấy ở đâu ra?

Ngọc Hoàng nói:

- Con yêu hầu đó do trứng đá núi Hoa Quả nước Ngạc Lai châu Đông Thắng thần hoá sinh ra. Thuở mới sinh ra, mắt đã có hào quang chiếu tới Phủ Bắc Đẩu. Thoạt đầu không để ý, tiếp đó thành tinh, hổ rống sợ hết, xoá tên trong sổ tử. Lúc ấy, có Long vương, Diêm vương tâu lên, Trẫm đã muốn bắt đi, nhưng Trường Canh Tinh quân lại tâu rằng "Ở cõi tam giới, phàm những loài có chín khiếu là đều có thể thành tiên". Vì vậy Trẫm cho thi hành chính sách thu phục hiền tài, cho gọi nó lên thiên giới, phong chức Bát Mã Ôn. Nhưng nó lại chê chức quan bé, phản lại thiên cung. Trẫm liền sai Lý Thiên vương và Na Tra thái tử đi dụ hàng, lại cho gọi lên thiên giới, và phong cho làm "Tề Thiên Đại Thánh", một chức quan không có bổng lộc. Nó vì nhàn rồi, thành ra lêu lổng đông tây. Trẫm lại sợ nó gây chuyện khác, nên bảo nó coi vườn Bàn Đào. Nó lại chẳng tuân theo pháp luật, ăn trộm hết quả to ở các cây đào già. Đến khi mở hội, nó là người không có tên trong sổ khách. Thế là nó lập kế hoạch lừa Xích Cước đại tiên, rồi biến hoá thành Xích Cước tới hội, ăn trộm cổ tiên, uống trộm rượu tiên. Sau đó lại ăn vụng thuốc tiên của Lão quân, lại lấy trộm thêm mấy vò rượu tiên đem về cho bày khỉ núi Hoa Quả cùng uống. Trẫm buồn phiền nên phái 10 vạn thiên binh và cho chăng bủa thiên la địa võng để thu phục nó. Đã một ngày trôi qua rồi mà chưa rõ tin tức. Chẳng biết được thua ra sao.

Bồ Tát nghe nói, tức thì bảo Huệ Ngạn Hành Giả:

- Người xuống ngay núi Hoa quả, thám thính tình hình.

Nếu gặp đánh nhau, thì phải giúp sức. Cốt yếu là phải lấy được tin tức chính xác đem về.

Huệ Ngạn Hành Giả chỉnh đốn áo quần, cầm chiếc gậy sắt, cưỡi mây xuống thẳng núi Hoa Quả. Tới nơi, thấy màn trời lưới đất bủa vây mấy lần kín mít, các dinh trại đều đông quân canh gác, bịt kín tới mức dòng nước cũng không lọt ra được. Huệ Ngạn dừng lại, gọi:

- Hồi binh lính canh trại, nhờ các người vào báo. Ta là Huệ Ngạn, Thái tử thứ hai của Lý Thiên vương tên là Mộc Soa, đại đồ đệ của Đức Quan Âm biến Nam tới đây thăm dò tình hình.

Thần binh dinh Ngũ Nhạc, liền báo truyền vào trong. Lập tức có chuột ngày Hư, gà ngày Mão, ngựa ngày Tinh, hổ ngày Phòng truyền lệnh tới dưới trướng. Lý Thiên vương sai mang cờ lệnh, mở lưới trời, cho Huệ Ngạn vào.

Bấy giờ, phương đông mặt trời mới mọc, Huệ Ngạn theo cờ lệnh tiến vào, lạy chào các Đại Thiên vương. Lý Thiên vương hỏi:

- Con ở nơi nào đến?

Huệ Ngạn thưa:

- Con theo Đức Bồ Tát tới dự Hội Bàn Đào. Bồ Tát thấy cảnh hội vắng vẻ, Dao Trì lạnh lẽo, liền dẫn các Tiên và con đi gặp Ngọc Hoàng. Ngọc Hoàng kể chuyện Phụ vương xuống hạ giới bắt yêu quái, đã một ngày rồi chưa thấy tin tức, được thua ra sao chưa rõ, nên Bồ Tát sai con đến đây thăm thính thực hư.

Lý Thiên vương nói:

- Hôm qua tới đây hạ trại, sai chín Diệu Tinh khiêu chiến, bị nó giở phép thần thông, đánh cho bại trận đều chạy về. Sau bọn ta đem quân ra, nó cũng dàn trận thế. Mười vạn thiên binh ta đánh nhau loạn xạ với chúng tới chiều, bị nó giở phép "phân thân" đánh lui. Khi thu quân, thì thấy bắt được một số hùm, beo, côn trùng, nhưng không bắt được nửa con khỉ nào. Hôm nay thì chưa xuất trận.

Nói chưa dứt, đã thấy ngoài cửa có quân vào báo:

- Gã Đại Thánh dẫn một toán hầu tinh đang khiêu chiến ở ngoài.

Bốn Đại Thiên vương và Lý Thiên vương cùng Na Tra thái tử bàn truyện ứng chiến, Mộc Soa nói:

- Thưa Phụ vương, Bồ Tát dạy con tới đây thám thính hư thực, nếu gặp đánh nhau thì phải giúp sức. Nay con dù bị bắt cũng xin ra trận, xem Đại Thánh nó thế nào?

Thiên Vương nói:

- Con theo Bồ Tát tu hành đã mấy năm, chắc cũng có chút ít thần thông, nhưng phải hết sức chú ý.

Mộc Soa hai tay hai côn sắt, thắt lại áo gấm thêu, chạy ra ngoài cửa trận, quát to:

- Tên nào là Tề Thiên Đại Thánh?

Đại Thánh giơ gậy Như ý, trả lời:

- Lão Tôn đây. Mi là đứa nào mà dám hỏi ta.

Mộc soa nói:

- Ta là Mộc Soa, Thái tử thứ hai của Lý Thiên vương, học trò của Quân Âm Bồ Tát, pháp danh là Huệ Ngạn.

Đại Thánh nói:

- Mi không ở biển nam mà tu hành, đến đây gặp ta làm gì?

Mộc Soa nói:

- Sư phụ bảo ta đến thám thính tình hình, thấy mi lão lếu, nên ra bắt mi đây.

Đại Thánh nói:

- Mi dám khoác lác thế! Chớ có chạy! Hãy ném một gậy của Lão Tôn này.

Mộc Soa không sợ, giơ côn sắt lên đỡ. Hai người đánh nhau ở lưng chừng mé ngoài dinh trại. Quang cảnh thực là:

*Côn với gậy không cùng loại sắt
Lính với lính, nhưng người không cùng*

Một bên là Thái Ất tán tiên gọi Đại Thánh
Một bên là học trò Quan Âm chính tông.
Côn sắt giáng xuống ngàn cân nặng
Lục đỉnh lục giáp bao thân công
Gậy Như ý từ đáy Ngân Hán
Của báu trấn biển mạnh vô cùng
Hai bên gặp nhau quả đối thủ
Đánh qua đánh lại mãi chưa xong
Côn sắt ngàn vạn lắt léo
Vòng lưng quật dài như gió lồng
Gậy sắt như mũi dáo chập lại
Chấn phải vụt trái kinh lạ lùng.
Trên trận cờ sí bay phần phật
Trong trận chiêng trống nổi từng từng
Muôn viên thiên tướng đứng bao bọc
Một động yêu hầu nom rất đông
Mây sâu mù quái, phủ mờ đất
Khói lang sát khí vút thiên cung
Hôm qua đánh nhau đã ghê gớm
Hôm nay tranh đua càng bão giông
Mộc Soa thua trận lại chạy trốn
Khen thay Hâu vương quả anh hùng

Đại Thánh giao chiến với Huệ Ngạn tới 5-6 chục hiệp, Huệ Ngạn cánh tay tê dại, không thể đương nổi, đỡ dứ một đường rồi thua chạy. Đại Thánh cũng thu quân khi vượn. Ngoài cửa doanh trại Lý Thiên Vương, Thiên binh lớn nhỏ đã xếp hàng đón Thái tử.

Thái tử đi thẳng vào cửa tướng, hơi thở còn dồn dập, hỗn hển nói với Tú Thiên vương, Lý Thác Thập, Na Tra:

- Đại Thánh ghê thật! Đại Thánh ghê thật! Thực là thần thông quảng đại! Con đây đánh không nổi, đành chịu thua mà chạy đấy!

Lý Thiên vương thấy vậy kinh sợ, lập tức sai viết biểu cầu viện, phái Đại Lực quý vương và Mộc Xoa Thái tử lên trời trình tấu.

Hai người này, không dám chậm trễ, xông ra khỏi thiên la địa võng, cưỡi mây lành vút lên. Chốc lát đã thẳng tới trước điện Thông Minh, gặp bốn đại Thiên sư, dẫn vào Linh Tiêu bảo điện, trình dâng biểu chương.

Huệ Ngạn lại gặp Bồ Tát. Bồ Tát nói:

- Người đi dò xét thế nào?

Huệ Ngạn thưa:

- Đệ tử lĩnh mệnh đến núi Hoa Quả, lệnh bày thiên la địa võng, gặp cả phụ thân và đã nói với người ý chỉ. Phụ vương nói: "Hôm qua đã giao chiến một trận với con khỉ ấy, chỉ bắt được mấy loài hổ, báo, voi, sư tử của nó, chứ chưa bắt được một con khỉ nào". Cha con đang trò chuyện thì nó lại đến khiêu chiến, đệ tử dùng gậy sắt đánh với nó năm sáu chục hiệp không thể thắng được, đành bại trận chạy về. Phụ thân vì thế đã sai Đại Lực quý vương cùng đệ tử lên trời cầu viện.

Bồ Tát cúi đầu suy nghĩ.

Lại nói Ngọc Hoàng mở bản tấu, thấy xin cứu viện thì cười:

- Con khỉ nôm này ghê gớm lại có nhiều thủ đoạn đến thế! Dám đối địch cả chục vạn thiên binh. Lý Thiên vương lại về xin cứu viện nữa, thì lấy đâu ra quân tướng mà giúp?

Ngọc Hoàng nói chưa dứt, Quan Âm chấp tay nói:

- Xin Bệ Hạ thư tâm, bản tăng sẽ cử một vị thần có thể bắt được con khỉ ấy!

Ngọc Hoàng hỏi:

- Vị thần nào?

Bồ Tát nói:

- Đó là Hiền thánh Nhị Lang Chân quân, cháu gọi Bệ Hạ bằng Cậu, hiện đang ở cửa sông Quán châu Quán, hưởng thụ

hương hoá hạ giới. Ngày xưa từng trừ diệt sáu yêu quái, lại có huynh đệ Mai Sơn và một ngàn hai trăm vị Thần Thảo đầu (đầu Cỏ), phép thuật thần thông quảng đại. Có điều vị ấy chỉ thích điều động, chớ không thích tuyên triệu. Bệ Hạ có thể ban một tờ chiếu chỉ, điều động vị thần giúp sức, thì có thể bắt được yêu hầu.

Ngọc Hoàng nghe nói liền xuống chiếu chỉ điều quân, và sai Đại Lực quý vương cưỡi mây đi tắt tới cửa sông Quán. Một lát đã tới miếu Chân Quân. Sớm có phán quan báo vào phía trong:

- Ngoài có sứ giả nhà Trời mang chiếu chỉ tới.

Nhị lang cùng huynh đệ ra cửa đón chiếu chỉ, đốt hương lên rồi tuyên đọc. Chiếu chỉ rằng:

Yêu hầu Tề Thiên Đại Thánh ở núi Hoa Quả làm loạn. Vì nó ở Cung Trời ăn trộm đào, trộm rượu, trộm thuốc tiên, quấy rối đại hội Bàn Đào, ta đã sai 10 vạn thiên binh và 18 thiên la địa võng, bao vây núi để đánh bắt. Nhưng chưa được. Nay đặc biệt điều động cháu cùng các huynh đệ kết nghĩa đến ngay núi Hoa Quả giúp sức tiêu trừ. Sau khi công thành sẽ trọng thưởng cho.

Chân Quân cả mừng nói:

- Xin Thái sứ trở về, tôi sẽ mang đao đi giúp sức.

Quý vương trở về trời.

Chân Quân liền gọi sáu huynh đệ Mai Sơn gồm bốn Thái uý Khang, Trương, Diêu, Lý và Tướng quân Quách Thân, Trục Kiên, tụ tập ở trước Điện nói:

- Vừa rồi Ngọc Hoàng điều động chúng ta đến núi Hoa Quả bắt yêu hầu, mời các vị cùng đi.

Mọi người đều vui vẻ xin đi. Tức thì dẫn bản bộ thần binh, cưỡi ừng giắt chó, khoác cung, đeo nỏ, thổi gió mạnh, chốc lát qua biển lớn Đông Dương, tới thẳng núi Hoa Quả. Thấy màn trời lưới đất trùng trùng điệp điệp, không vào được, bèn gọi to:

- Ta là Nhị Lang Hiển thánh Chân Quân, theo lệnh Ngọc Hoàng điều tới đây, bắt loài yêu hầu, mau mở cửa dinh trại cho vào.

Các thần truyền lệnh vào. Một lát, Lý Thác Thập và bốn đại thiên vương ra cổng trại đón tiếp. Làm lễ chào hỏi xong, hỏi tới chuyện được thua, Thiên vương liền đem mọi chuyện vừa qua ra kể. Chân Quân cười nói:

- Tiểu Thánh tới đây, ắt phải đấu phép biến hoá với nó. Các vị đừng chằng lưới phía trên, mà chỉ quây bốn chung quanh cho kỹ, rồi để tôi xuất trận. Nếu tôi thua, cũng không cần các vị giúp đỡ, nếu tôi được, cũng không cần các vị bắt trời nó, vì tôi đã có các huynh đệ hỗ trợ rồi. Chỉ xin Thác Thập thiên vương giúp tôi sử dụng kinh "chiếu yêu" ở giữa trời, để phòng nó thua trận, chạy trốn nơi khác thì phải soi rọi rõ ràng, không cho thoát.

Các Thiên vương ở bốn góc, các thiên binh đều bày thành thế trận.

Chân Quân dẫn 4 Thái úy, 2 tướng quân và 7 huynh đệ ra trận khiêu chiến, dặn dò các tướng, giữ chặt dinh trại, thu hết các chim ưng chó săn. Các Thảo thần tuân lệnh. Chân Quân tới ngoài động Thủy Liêm, thấy một bầy khỉ, hàng ngũ chỉnh tề, bày thành Trận Rồng. Giữa trận có một lá cờ, trên viết 4 chữ "Tề Thiên Đại Thánh". Chân Quân nói:

- Con khỉ lão lếu này, sao dám xưng chức Đại Thánh.

Sáu huynh đệ Mai Sơn nói:

- Hãy khoan bàn bạc, gọi nó ra thách đánh đã.

Bầy khỉ ở cửa trại thấy Chân Quân, liền đi báo tin. Hầu vương tức thì cầm gậy bịt vàng mặc giáp vàng, xỏ giày Bộ Vân, đội mũ vàng tới. Vút lên cửa trại, đưa mắt nhìn, thấy Chân Quân tướng mạo quả là thanh kỳ, đẹp đẽ. Thực là

*Dung nghi tuần tú, dáng dàng hoàng
Hai tai rủ vai, mắt sáng choang
Đầu đội mũ Phượng bay Ba Núi
Mình mặc áo lông ngỗng màu vàng
Giày vàng chung quanh dây rồng quấn
Đai ngọc thêu hoa Bát bảo ngang*

*Lưng đeo cây cung như vành nguyệt
"Hai lưỡi 3 mũi" tay cầm thương
Núi Đào bổ búa từng cứu mẹ
Đôi cọ bắn trúng đôi phượng hoàng
Diệt trừ tám quái tiếng tăm nổi
Bảy thánh kết nghĩa gọi Mai Sơn
Thanh cao không nhận Trời là họ
Ngông cuồng làm thần chốn Quán Giang
Xích thành hiển thánh anh linh rõ
Biến hoá không cùng gọi Nhị Lang.*

Đại Thánh nhìn thấy, cười lớn, giơ gậy, gọi to:

- Mi là tiểu tướng nơi nào, dám to gan tới đây thách đánh.

Chân Quân quát:

- Mi là đứa có mắt mà không có con người, nên không nhận ra ta. Ta là cháu gọi Ngọc Hoàng bằng Cậu, tên gọi Chiêu Huệ Linh Hiển Nhị Lang. Nay vâng lệnh trên tới đây bắt đứa giữ ngựa làm loạn cung Trời, mi vẫn còn chưa biết chết hả?

Đại Thánh nói:

- Ta nhớ trước đây, Ngọc Hoàng có cô em gái nhỏ phạm thế, xuống lấy chồng họ Dương, sinh được đứa con trai, từng bổ búa ở núi Đào thế là mi đấy ư? Ta muốn mắng mi mấy lời. Nhưng ta với mi chẳng có oán thù gì. Ta sẽ cho mi ném một gậy, chỉ tiếc cho tính mạng mi thôi. Đồ lang quân ranh con nhãi nhép, hãy mau mau quay về, gọi bốn gã Đại thiên vương ra đây.

Chân Quân nghe nói, trong lòng nổi giận quát:

- Con khỉ láo kia. Không được vô lễ. Hãy ném thử một lưỡi mác của ta đây!

Đại Thánh né người, giơ cây gậy bịt vàng quật lại. Hai bên đánh nhau thực là:

*Chiêu Huệ thân Nhị Lang
Tề Thiên Tôn Đại Thánh*

Một bên Hầu vương ngông nghênh coi thường
Một bên tướng tài quyết trở bản lĩnh
Hai kẻ chột gặp nhau
Mọi người đều hào hứng
Xưa chưa rõ nông và sâu
Hôm nay mới biết nhẹ cùng nặng
Gậy sắt múa rồng bay
Mác thần như phượng lượn
Trái đỡ, phải đâm
Trước đón, sau tránh
Bên trận này sáu huynh đệ Mai Sơn giúp sức
Bên trận kia bốn tướng quân truyền lệnh
Phất cờ gióng trống cùng nước lòng
Rúc còi gõ phèng thêm sức mạnh
Hai thanh đao múa chờ dịp may
Một qua một lại thấy kín cạnh
Gậy sắt vật quý đáy biển sâu
Biến hoá bay tung cực dũng mãnh
Chỉ chút sơ hở là toi đời
Chỉ chút chân chừ là mất mạng.

Chân Quân và Đại Thánh đánh nhau hơn ba trăm hiệp, chưa phân thua được. Chân Quân bèn ra oai thần, lắc mình một cái biến thành mình cao muôn trượng, như đỉnh hoa san, hai tay vung chiếc đao hai lưỡi ba mũi nhọn, má xanh, tóc đỏ hăm hăm nhằm vào đầu Đại Thánh chém xuống. Đại Thánh cũng trở phép thần thông biến hoá cao như Nhị Lang, giống ngọn núi Côn Luân, mặt tóc giống hệt, vung chiếc gậy Như ý bịt vàng chặn lại. Cuộc đánh ghê gớm khiến các nguyên soái Mã, Lưu run bắn bật, không phát vẩy nổi lá cờ; hai tướng Bàng, Ba khiếp sợ không nhắc nổi gươm đao nữa. Trên trận Khang, Trương, Diêu, Lý, Quách Thân, Trục Kiện truyền lệnh, tung các Thảo đầu thần (đầu cỏ) tới ngoài động Thuỷ Liêm, thả ung, chó, bắn cung nỏ, ra sức chém giết. Đuổi tan bốn kiện tướng khỉ quái, bắt

hai ba nghìn con. Bầy khỉ vút giáo quăng giáp, tung gươm ném mào, vừa chạy vừa la, lên núi chui động, giống như chim đêm sợ mèo dữ, tan tác tựa sao sa. Huynh đệ Mai Sơn đắc thắng, không nói ở đây.

Trong khi ấy, Đại Thánh chợt nhìn thấy bầy khỉ ở dinh trại mình sợ hãi chạy trốn tan tác, chợt thấy hoảng hốt, thu phép lại, cầm gậy chạy. Chân Quân thấy Đại Thánh thua, đuổi theo quát:

- Chạy đi đâu! Mau mau quy hàng thì tha chết cho.

Đại Thánh không ham đánh nữa, chỉ gắng chạy tới sát cửa động thì gặp 4 Thái úy Khang, Trương, Diêu, Lý và hai tướng quân Quách Thân, Trục Kiện, một loạt đưa quân ra ngăn chặn, quát:

- Con khỉ láo! Chạy đi đâu?

Đại Thánh luống cuống chân tay, liền biến chiếc gậy bịt vàng bé lại thành cây kim, rồi giắt bên mé tai, lách mình một cái, biến hoá thành con chim sẻ, bay lên đậu trên đỉnh ngọn cây. Sáu huynh đệ Mai Sơn, cuống quýt, tìm trước tìm sau, không thấy, cả thấy kêu lên:

- Con khỉ yêu quái chạy mất rồi! Con khỉ yêu quái chạy mất rồi.

Đang hò hét thì Chân Quân tới hỏi:

- Các huynh đệ đuổi đến chỗ nào rồi không thấy?

Các thần nói:

- Vừa vây bọc nó ở đây, mà giờ không thấy nữa.

Nhị Lang tròn mắt phượng nhìn, thấy Đại Thánh đã hoá thành con chim sẻ đậu ở ngọn cây, bèn thu pháp thuật, gập cây giáo, hạ cung nỏ, lách mình một cái biến thành chim Ưng đối, vỗ cánh bay lên bắt. Đại Thánh thấy thế, vỗ cánh hoá làm một con chim Đẻ Hồ già, bay vút lên trời. Nhị Lang lại lách mình biến thành con Hạc biển, xông lên mây bắt. Đại Thánh lại vút lao xuống khe, hoá thành con cá, nép trong nước. Nhị Lang đến bên khe, không thấy tung tích Đại Thánh trong bụng nghĩ thầm:

- Chắc con khỉ này xuống nước, hoá thành tôm cá. Đợi ta lại biến hoá bắt nó". Rồi biến thành con chim Bói Cá, bơi lênh bênh ở cuối khe, chờ đợi. Đại Thánh hoá thành cá đang thuận dòng bơi xuống, chợt thấy một con chim giống như Cắt, nhưng lông không xanh, giống cò nhưng không có mào, tựa Diệc nhưng chân không đỏ, bèn nghĩ bụng "Chắc là Nhị Lang nó biến hoá để chờ ta". Vội quay đầu, quấy mình rồi chạy.

Nhị Lang thấy một con cá quấy, giống Chép mà đuôi không đỏ, giống rô mà không có vây, giống Sộp mà không có dốm, tựa Mè mà mang mép không râu, sao nó thấy ta lại chạy? "Chắc là con khỉ biến hoá ra thôi". Bèn vượt lên đuổi theo, mổ một cái. Đại Thánh lặn xuống sâu, lại biến ra một con rắn nước, bơi vào gần bờ, luồn vào giữa bụi cỏ.

Nhị Lang mổ không được, thấy nước động, và nhìn thấy một con rắn, biết là Đại Thánh, bèn biến thành chim hạc đầu đỏ, thò mỏ dài, định kẹp rắn. Con rắn quấy một cái, hoá thành chim Bèo, đứng giữa đám cỏ bờ ven bờ. Nhị Lang thấy Ngộ Không biến ra chim Bèo, một loài chim vừa hèn kém, vừa dâm ô, không xứng đáng chơi bời với các loài chim Loan, Phượng, Cắt, Quạ, cho nên Nhị Lang không tới gần mà hiện nguyên hình, lấy cung tên ra bắn.

Đại Thánh thấy thế, nhảy tới phía sườn núi, biến hoá thành một toà miếu Thổ Địa, há to miệng như cửa miếu, răng hoá làm cánh cửa, đầu lưỡi hoá làm Bồ Tát, mắt hoá làm cửa sổ. Chỉ có cái đuôi là khó, bèn đặt ở phía sau biến thành một cây cờ.

Chân Quân đuổi tới sườn núi, không thấy con chim Bèo, mà lại có một toà miếu nhỏ, vội nhìn ngắm kỹ lưỡng, khi thấy cờ cắm ở sau miếu, cười nói:

- Đây đúng là con khỉ! Nó lại định lừa ta. Ta chả thấy ai lại cắm cờ ở sau miếu. Nó định cho ta bước vào cửa, thì cần ngoạm lấy. Đờn nào ta lại làm thế. Để ta đâm vào cửa sổ, rồi sau sẽ đập cánh cửa.

Đại Thánh nghe được câu đó, trung bụng hoảng sợ nói:

- Gay go to! Cánh cửa là răng của mình, cửa sổ là mắt của mình, nếu đập răng, móc mắt, thì sống sao được?

Rồi nhảy vút một cái biến mất giữa khoảng không.

Chân Quân chạy trước chạy sau rồi rít, chỉ thấy bốn Thái úy, hai tướng quân cùng kéo tới nói:

- Huynh trưởng đã bắt được Đại Thánh chưa?

Chân Quân cười nói:

- Cái con khỉ ấy mới rồi biến hoá ra toà miếu lừa ta. Ta đang định đâm mạnh vào cửa sổ, tung cánh cửa, thì nó lại vút biến đi không thấy tung tích nữa. Lạ thật! Lạ thật!

Mọi người đều ngạc nhiên, nhìn ra bốn phía cũng không thấy hình ảnh gì. Chân Quân nói:

- Các huynh đệ cứ ở đây canh gác, đợi ta đi tìm nó.

Nói rồi tung mình lên lưng chừng mây, thấy Lý Thiên vương đang giơ kính "Chiếu yêu", có cả Na Tra thái tử cùng ở đó. Chân Quân nói:

- Thiên vương có thấy Hầu vương ở đâu không?

Thiên vương nói:

- Nó chưa từng lên đây. Ta vẫn đang soi kính "chiếu yêu"

Chân Quân liền kể lại các chuyện hoá phép thần thông, bắt khỉ rồi nói:

- Nó biến hoá ra một toà đền miếu, tôi đang định đánh vào thì nó lại biến mất.

Lý Thiên vương nghe nói, liền giơ kính "chiếu yêu" nhìn khắp bốn phương, rồi cười ha hả nói:

- Chân Quân đi mau đi! Con khỉ ấy đang dùng phép tàng hình ẩn thân, vượt khỏi vòng vây, đi về phía sông Quán đầy.

Nói về Đại Thánh tới cửa sông Quán, lặn mình một cái, hoá đúng hình dạng Nhị Lang hạ mây, đi vào miếu. Lũ quỷ phán không nhận ra, thấy đều cúi đầu đón tiếp. Đại Thánh ngồi ở

gian giữa, kiểm tra tài sản, thấy các giấy tờ, ghi Lý Hồ dâng cúng tam sinh (trâu, dê, lợn) Tướng Long cầu phúc lành, Triệu Giáp xin con, Tiền Bính xin chữa bệnh... Đang lúc xem, có người vào báo:

- Lại có Chân Quân nữa tới.

Lữ Quý phán vội vã nhìn ra, hết thấy hoảng sợ. Chân Quân hỏi:

- Mới rồi có Tề Thiên Đại Thánh đến đây không?

Lữ quý phán nói:

- Không thấy Đại Thánh nào cả. Chỉ có một Chân Quân đang ở gian giữa kiểm tra công việc.

Chân quân đẩy cửa bước vào, Đại Thánh thấy thế, hiện nguyên hình nói:

- Lang quân không được lười thôi, miếu này đã thuộc về họ Tôn rồi.

Chân Quân giơ ngọn giáo thần "hai lưỡi ba mũi nhọn" đâm vào mặt Đại Thánh.

Đại Thánh né mình tránh, rồi lấy chiếc kim Thêu Hoa, vung một cái hoá thành cây gậy, xông lên đánh nhau. Hai bên xô sát âm ỉ tiến ra phía cửa, mù mây đầy trời, vừa đi vừa đánh nhau dẫn tới núi Hoa quả, làm cho Tứ Đại Thiên vương và mọi người đang ở đó, đề phòng càng gắt gao. Bọn Thái úy Khang, Trương đón tiếp và cùng Chân Quân bủa vây Đại Thánh.

Nói về Đại Lực Quý vương, sau khi đã điều động Chân Quân và sáu huynh đệ mang binh đi rồi, liền về Thượng giới báo cáo. Ngọc Hoàng cùng Bồ Tát Quan Âm, Vương mẫu và các tiên đang trò chuyện ở điện Linh Tiêu. Thượng Đế hỏi:

- Nhị Lang đã ra trận một ngày, sao chưa thấy báo.

Quan Âm chấp tay nói:

- Bần tăng mời Thượng Đế cùng Đạo tổ ra cửa Trời Nam xem xét hư thực ra sao?

Ngọc Hoàng nói:

- Đúng đấy.

Rồi cùng Đạo tổ, Quan Âm, Vương Mẫu và các tiên đi đến Cửa Nam. Sớm có thiên binh, lực sĩ mở cổng nhìn ra, chỉ thấy thiên binh chằng lưới vây chặt, bốn bề. Lý Thiên vương và Na Tra đứng ở không trung soi kính "chiếu yêu", Chân Quân đồn vây Đại Thánh vào giữa.

Bồ Tát nói với Lão Quân:

- Bần tăng tiến cử Nhị Lang thần, quả có phép thần thông đã vây khốn được Đại Thánh, có điều chưa bắt được nó. Bây giờ chúng ta phải giúp đỡ, quyết là bắt được nó.

Lão Quân nói:

- Bồ Tát dùng binh khí gì để giúp.

Bồ Tát nói:

- Tôi sẽ quăng các bình cảnh Dương liễu đựng nước xuống, ném vào đầu con khỉ, dù không đập chết được nó, thì cũng làm cho nó ngã, để cho Nhị Lang tiểu thánh bắt lấy.

Lão Quân nói:

- Bình của Bồ Tát bằng sành, ném trúng đầu nó thì tốt rồi, nhưng không trúng đầu mà lại trúng vào cây gậy sắt của nó thì vỡ nát ngay. Xin người đừng vội động thủ, đợi Lão quân này giúp đỡ một chút đã.

Bồ Tát hỏi:

- Lão Quân có vũ khí gì?

Lão Quân nói:

- Có, có, có.

Bèn vén tay áo trái lấy ở cánh tay ra một cái vòng, và nói:

- Vũ khí này luyện bằng thép Côn Ngô, lại được tôi thêm phép luyện đan vào, tạo cho nó một khí thiêng vô cùng biến hoá, lửa nước không làm gì được, lại có khuôn chụp mọi vật, gọi là

"vòng Kim Cương". Năm xưa khi qua Hàm Quan, giúp người thành Phật là nhờ có nó. Sớm tối đều có thể phòng thân. Đợi tôi ném xuống đánh nó.

Nói rồi, từ cửa trời quăng vòng bay vun vút xuống núi Hoa Quả, trúng vào đầu Hầu vương. Hầu vương đang mải đánh nhau với bảy thánh, không ngờ có vũ khí từ trời rơi xuống trúng đầu, đâm ra loạng choạng, ngã khuyu xuống, đang chực vùng lên chạy, thì bị con chó nhỏ của Nhị Lang thần chạy tới, cắn vào đuôi và bụng, nên lại vấp ngã lăn ra đất, và mắng:

- Đồ khốn, mi không cắn chủ mi mà lại cắn lão Tôn.

Chưa kịp vùng lên, đã bị bảy thánh ngăn lại, lấy dây trói, lấy cu liềm móc qua xương vai, không biến hoá được.

Lão Quân thu lại vòng Kim Cương, mời Ngọc Hoàng, Quan âm, Vương Mẫu cùng các tiên về điện Linh Tiêu ở dưới kia, Lý thiên vương cùng các thần, đều thu quân nhổ trại, tới chúc mừng Tiểu thánh, đều nói:

- Đây là công lao của Tiểu thánh

Tiểu thánh nói:

- Đây là hồng phúc Thiên tôn và quyền oai các thần, chứ tôi có công gì đâu.

Khang, Trương, Diêu, Lý cùng nói:

- Huynh trưởng bất tất phải nói nhiều, hãy áp giải con quái này lên trời gặp Thượng đế, xem đây nó ở đâu?

Chân Quân nói:

- Các hiền đệ chưa có tên ghi trong sổ trời, nên không được phép yết kiến Ngọc Hoàng. Để các thần binh áp giải; ta sẽ cùng các Thiên vương lên đó phụng chỉ. Các người ở đây dọn dẹp núi, xong thì về Sông Quán. Đợi ta lĩnh thưởng nhận công, sẽ cùng về ăn mừng.

Bốn Thái úy, hai tướng quân, theo lời. Chân Quân cùng các

thần cưỡi mây, hát khúc Khải Hoàn, dắc thắng về Trời. Không
mấy lúc, đến ngoài điện Thông Minh. Thiên sứ vào tâu.

- Bốn Đại Thiên vương và mọi người đã bắt được yêu hầu
Tề Thiên Đại Thánh về đợi lệnh.

Ngọc Hoàng liền sai Đại Lục Quỷ vương và Thiên binh, dẫn
tới đài "Chém yêu", phanh thây xé xác. Ôi! Thực là:

Ngông cuồng phen này hình phạt khổ

Anh hùng khí khái cũng là thôi!

Chưa biết tính mệnh Hầu vương ra sao, hãy đợi hồi sau sẽ rõ.

HỒI THỨ BẢY

GIỮA LÒ BÁT QUÁI, ĐẠI THÁNH TRỐN DƯỚI NÚI NGŨ HÀNH, VƯỜN TÂM THIỀN

*Phú quý công danh
Phận duyên định trước
Làm người không được hư tâm
Quang minh chính đạo
Trung lương quả phúc vô ngần
Mây may cần rõ, trời quở trách
Trước mắt vận tốt khó tới gần
Hỏi Đông quân nguyên cớ
Sao giờ họa hại khó khăn
Chỉ vì lòng kiêu muốn vô hạn
Không phân trên dưới, loạn khuyển răn.*

Nói về Tể Thiên Đại Thánh bị thiên binh áp giải tới đài "Chém yêu", trói vào cột, dao chém, búa bổ, dáo đâm, gươm phạt, không sao sây xát được mình mấy. Nam Đẩu Tinh sai các thần Lửa, tung lửa đốt, cũng không hề xém cháy. Lại sai các thần Sấm, sét chớp nhoáng nhoáng, cũng không rụng một cái lông.

Đại Lực Quỷ vương cùng mọi thần về tâu.

- Muôn tâu, không biết Đại Thánh này học được phép "hộ thân" ở đâu, mà chúng tôi dùng đủ cách dao chém, búa bổ, sấm đánh, lửa thiêu, cũng không làm rụng được một chiếc lông nào, bây giờ phải làm gì?

Ngọc Hoàng nghe tâu, phán:

- Nó như thế, thì trị thế nào bây giờ?

Thái Thượng Lão Quân tâu:

- Con khỉ đó ăn đào tiên, uống rượu tiên, lại nuốt trộm thuốc tiên, năm bầu thuốc cả sống cả chín của thần bị nó uống cả vào bụng, rồi vận dụng lửa "Tam muội" rèn luyện trở thành thân thể Kim Cương, không sao làm thương tổn được. Chi bằng để Lão quân thần đưa nó quăng vào lò Bát Quái, đốt bằng ngọn lửa Văn-Võ, luyện thuốc tiên, còn nó sẽ hoá ra tro bụi.

Ngọc Hoàng liền sai Lục đình Lục Giáp, dẫn Hầu vương giao cho Lão Quân. Lão Quân nhận lệnh ra đi và Ngọc Hoàng khen thưởng Nhị Lang Tiểu thánh, ban cho trăm đoá hoa vàng, trăm bình rượu ngũ, trăm viên thuốc tiên, châu báu, gấm vóc rất nhiều để mang về chia cho huynh đệ kết nghĩa. Chân Quân tạ ơn, trở về Sông Quán.

Lão Quân tới cung Đâu Suất, cỡi trời và tháo móc xương bả vai cho Đại Thánh, đẩy vào lò Bát Quái, rồi sai đạo nhân coi lò, chú bé nhóm lửa, quạt mạnh đốt lò. Lò này xây bằng Tám quẻ: Càn, Khảm, Cấn, Chấn, Tốn, Ly, Khôn, Đoài. Ngộ Không liền đứng ở vị trí "Cung Tốn". Tốn là gió, có gió thì không có lửa. Gió chỉ thổi khói cay tới làm đỏ ngầu đôi mắt, gây đau, "mắt lửa con người vàng".

Tháng ngày thấm thoát, không ngờ đã bảy bảy bốn bốn chín ngày, các độ lửa của Lão Quân đã đầy đủ. Chợt một ngày kia, mở lò ra lấy thuốc tiên. Đại Thánh lấy tay dụi dụi chùi nước mắt, bỗng nghe thấy đâu đó có tiếng động, bưng mở mắt thấy ánh sáng, Ngộ Không không chịu được, liền nhún mình một cái, nhảy khỏi lò Đan, ầm một tiếng, đập đổ lò Bát Quái, chạy vụt ra ngoài. Những người coi lò, đốt lửa cùng bọn Lục Đình Lục Giáp hoảng hốt tới ngăn chặn, bị đánh cho ngã dúi ngã dụi. Trông tướng Ngộ Không như một con hổ trán trắng, như con rồng một sừng, điên cuồng, quấy đảo. Lão Quân chạy theo nắm lấy, liền

bị Ngộ Không đánh cho một cái lặn chiêng rồi chạy thoát. Sau đó, móc luôn chiếc gậy Như ý ở vành tai ra, vung trước gió, vụt chốc to dài, và cứ thế lại làm náo loạn cung trời. Đánh phá đến nỗi Cửu Diệu tinh phải đóng chặt cổng, Tứ Thiên vương trốn biệt, Hầu Tinh kỳ lạ! Có thơ ghi nhận rằng:

*Ngay thuở ban đầu hợp tiên thiên
Muôn kiếp ngàn đời vẫn tự nhiên
Mờ mịt vô vi như Thái ất
Nhờn nhờ không động gọi Sơ huyền
Trong lò luyện mãi không chì cứng
Ngoại vật trường sinh vốn bản tiên
Biến hoá vô cùng lại biến hoá
Tam quy ngũ giới nói chi thêm*

(Tam Quy là theo Phật, theo Pháp, theo Sư. Ngũ là: không sát sinh, không tà dâm, không trộm cắp, không nói dối, không uống rượu).

Lại có thơ rằng:

*Một điểm linh quang khắp cõi trời
Gậy này thì cũng thế mà thôi.
Khi dài khi ngắn tùy lòng muốn
Dựng dọc xoay ngang mặc ý người*

Lại có thơ rằng:

*Đạo này khi vượt giống nhân tâm
Khỉ vượt là tâm ý từ thâm
Đại Thánh Tể Thiên đâu phải giả
Quan phong Bát Mã gọi tri âm
Ngựa hầu hợp tác tâm và ý
Buộc giữ sao cho khỏi sống tâm
Muôn dạng về Chân theo một lẽ.
Như Lai cũng bận chốn sơn lâm*

Phen này Hầu vương lại vung gậy sắt, bắt phân trên dưới,

đánh đông quật tây, không một vị thần nào chống lại nổi. Cứ thế đánh tới trong điện Thông Minh, ngoài điện Linh Tiêu, may có Vương Linh quan là người giúp việc của Hựu Thánh chân quân gác điện, thấy Đại Thánh tung hoành như vậy, liền đeo roi vàng tới gần ngăn lại nói:

- Con khỉ láo kia hãy dừng lại! Có ta ở đây. Không được càn rỡ.

- Đại Thánh chẳng nói năng gì, vung gậy đánh luôn. Linh Quan lấy roi ngăn đỡ. Hai bên quần nhau dữ dội ngoài điện Linh Tiêu.

Thực là:

*Một lớn trung lương tiếng tăm cao
Lừa trời dối trên thanh danh hoại
Một nọ một kia giằng co nhau
Hào kiệt anh hùng cũng gắng gỏi
Gậy sắt vung
Roi vàng vút
Chính trực vô tư sao nhấn nại
Một bên là Thái ất Lôi thanh hoá tôn
Một bên là Tề Thiên Đại Thánh Hầu viên quái
Roi vàng gậy sắt thấy tài hoa
Cũng là thần tiên vật bảo bối
Hôm nay tỏ oai phong tại điện Linh Tiêu
Trở hết tài năng rất khả ái
Một bên quyết tâm chiếm đoạt cung Đẩu Ngưu
Một bên hết sức bảo vệ chốn thượng giới
Đánh nhau giở đủ phép thần thông
Roi gậy lại qua không thắng bại*

Hai bên đánh nhau, chưa phân thắng bại. Hựu thánh chân quân lại sai tướng tá mang công vạ Phủ Sấm, điều 36 tướng Sấm cùng tới vây chặt Đại Thánh vào giữa, tiếp tục ác chiến. Đại Thánh chẳng chút nao núng, vung gậy Như Ý, che trái đỡ phải, đánh trước chặn sau. Một lúc thấy các thần Sấm tới tấp,

dao, kiếm, dáo, mác, roi, thùng, búa, rìu, câu liêm, cuốc xẻng đánh gập, Đại Thánh liền lắc mình một cái biến hoá thành ba đầu sáu tay, vung vẩy Như Ý hoá thành ba gậy, quay tít như guồng tơ, sáng loáng loáng, bay nhảy giữa trận. Các thần Sấm không dám tới gần. Thực là:

*Mình tròn tròn
Sáng rặc rặc
Người muôn đời này khó mà học
Vào lửa không thể thiêu
Vào nước không bị ngập
Ngồi ngồi một viên ngọc Ma Ni
Giơm dáo dác mác không thấm tháp
Khi thiện thành phật và thành tiên
Chốn ác sừng, lông tua tủa mọc
Vô cùng biến hoá loạn cung trời
Tướng sấm quân thần không bắt được*

Lúc ấy, các thần vây Đại Thánh vào một chỗ, nhưng không dám tới gần, đánh nhau hò hét làm kinh động tới Ngọc Hoàng. Ngọc Hoàng bèn truyền lệnh cho Du Dịch Linh quan và Dục Thánh Chân Quân sang phương Tây mời Phật Tổ tới hàng phục.

Hai vị Thánh được lệnh, đến thẳng núi Linh Sơn trước Chùa Lô Âm, thi lễ với bốn Kim Cương, và tám Bồ Tát rồi nhờ chuyển đạt tới Phật Tổ. Các thần theo vào dưới Toà Sen Báu báo cáo, Như Lai vờ tới. Hai vị Thánh lễ Phật ba vái, rồi đứng hầu dưới chỗ Toà Sen. Như Lai hỏi:

- Ngọc Hoàng có việc gì mà phiền hai vị tới đây?

Hai Thánh liền bạch:

- Trước đây, ở núi Hoa Quả có sinh ra một con Khỉ, nó giỏi phép thần thông, tụ họp bày khỉ làm loạn thế giới. Ngọc Hoàng xuống chiếu chiêu an, phong cho chức Bật Mã ôn. Nhưng nó chê chức quan nhỏ rồi bỏ đi. Bấy giờ đã sai Lý Thiên Vương và Thái tử Na Tra đi bắt, nhưng chưa được, Ngọc Hoàng lại xuống chiếu

chiêu an, phong cho làm Tế Thiên Đại Thánh, một chức quan không có bổng lộc. Tiếp đó, sai nó coi giữ vườn Bàn Đào. Nó ăn trộm đào, rồi lại tới Dao Trì, ăn trộm cổ, uống trộm rượu, náo loạn đại hội, say rượu lén vào cung Đâu Suất, ăn trộm thuốc tiên của Lão Quân, rồi lại bỏ Cung Trời. Ngọc Hoàng lại sai mười vạn thiên binh đi, nhưng cũng không bắt được nó. Sau đấy, Quan Âm Bồ Tát cử Nhị Lang Chân quân cùng huynh đệ kết nghĩa đi đánh, nó biến hoá ghê gớm. May nhờ có Lão Quân ném vòng Kim Cương trúng đầu, Nhị Lang mới bắt giữ được nó giải về. Ngọc Hoàng liền sai đem chém, nhưng dao đâm búa bổ, lửa thiêu sấm nhông, đều không làm nó bị thương. Lão Quân xin dẫn nó để cho vào lò lửa luyện thuốc. Bốn mươi chín ngày sau, mở vạc, nó lại nhảy ra khỏi lò Bát Quái, đánh đuổi thiên binh, vào thẳng điện Thông Minh, bên ngoài điện Linh Tiêu. Người giúp việc của Hựu Thánh Chân Quân là Vương Linh quan chặn lại và đánh nhau với nó. Ngọc Hoàng điều thêm ba mươi sáu tướng Sấm, vây chặt nó lại, nhưng không thể nào tới gần nó được. Tình hình khẩn cấp lắm. Vì thế, Ngọc Hoàng đặc biệt mời Như Lai tới cứu giá.

Như Lai nói với các Bồ Tát:

- Các người ở đây giữ gìn Pháp đường, không được rối loạn vị trí, đợi ta đi bắt yêu cứu giá.

Như Lai liền gọi hai tôn giả Anan và Già Diệp đi theo, tới thẳng cửa điện Linh Tiêu. Chợt nghe tiếng hô đình tai, biết là chỗ ba mươi sáu tướng Sấm đang vây chặt Đại Thánh. Phật Tổ truyền lệnh:

- Các tướng Sấm hãy nghỉ tay đao mác, mở vòng vây, gọi Đại Thánh ra đây, để ta hỏi hấn có những phép lực gì.

Các tướng lùi ra. Đại Thánh cũng thu pháp thuật, hiện nguyên hình, tức giận bùng bùng, lớn tiếng hỏi:

- Người là Thiện Sĩ nơi nào, sao lại dám đến ngăn chặn đao binh và hỏi ta?

Như Lai cười nói:

- Ta là Tôn Giả Thích Già Mâu Ni ở Thế giới Cực Lạc Phương Tây-Nam vô A di đà Phật- Nghe nói mi cần rồ làm loạn, luôn gây rối cung trời, chẳng biết là mi sinh trưởng ở đâu, đắc đạo năm nào, mà dám làm những điều bạo ngược như vậy?

Đại Thánh nói:

*Ta vốn là một vượn già núi Hoa Quả
Trời đất sinh thành tiên linh thiêng
Nhà cửa ở nơi Thuỷ Liêm động
Tìm bạn theo thầy học Thái Huyền
Trường sinh luyện được ít nhiều phép
Thần thông biến hoá rộng vô biên
Vì ở trần gian đất đai hẹp
Rắp lòng lên ở chốn Dao Thiên
Điện báu Linh Tiêu đâu riêng hẳn
Thay nhau làm Vua đời đời truyền
Người giỏi làm chủ, nhường ta chữa!
Anh hùng bởi thế mới vùng lên.*

Phật tổ nghe nói, ha ha cười nhạt bảo:

- Nhà ngươi chỉ là một con khỉ thành tinh, sao dám can đảm, muốn chiếm đoạt ngôi Rồng của Ngọc Hoàng? Thượng đế từ nhỏ tu trì, gian khổ trải qua một ngàn bảy trăm năm mươi kiếp, mỗi kiếp là mười hai vạn chín ngàn sáu trăm năm. Người thử tính xem, Người đã phải qua bằng ấy năm tháng, mới có thể hưởng thụ được đạo lớn không cùng cực. Người chẳng qua là một súc sinh mới được làm người, sao lại nói những lời khoác lác như vậy! Làm người cũng không đáng! Làm người cũng không đáng. Chỉ non yếu mà thôi! Hãy sớm quy y, không được nói bậy! Chỉ e gặp phải tay độc ác, thì tính mạng tan tành dây lát, đáng tiếc cho công phu bấy nay của nhà ngươi!

Đại Thánh nói:

- Ông ấy dù tu hành dài nhiều năm nhiều kiếp, nhưng cũng không nên chiếm lâu chỗ đó. Người ta thường nói: "Thay nhau

làm Vua Chúa. Sang năm tới nhà mình". Hãy bảo ông ta đi khỏi đây, và đem Cung Trời giao cho ta là xong mọi việc. Bằng không nhường, ta sẽ quấy nhiễu mãi, không bao giờ thanh bình được.

Phật Tổ nói:

- Nhà ngươi ngoài phép thần thông biến hoá ra, còn có tài năng gì nữa, mà đòi chiếm cảnh đẹp Cung Trời?

Đại Thánh nói:

- Phép thuật của ta nhiều lắm! Ta có phép thần thông biến hoá, muôn kiếp trường sinh. Lại có thể cân đầu vân, một vút đi là 10 vạn 8 ngàn dặm. Có sao không chiếm được ngôi trời!

Phật tổ nói:

- Ta với ngươi đánh cuộc nhé: nếu ngươi quả có tài như vậy, một cân đầu vân ra khỏi lòng bàn tay ta thì ngươi được cuộc, khỏi dùng binh đao khổ chiến tranh. Ngọc đế sẽ dời sang Tây phương, nhường cung trời cho ngươi đó. Nếu không ra khỏi được bàn tay ta, ngươi hãy về hạ giới làm yêu, tu thêm mấy kiếp rồi sẽ tranh hơn nữa nhé.

Đại Thánh nghe nói, cười thầm tự bảo:

- Như Lai này thực quá ngốc. Lão Tôn ta một cân đầu vân tới 10 vạn 8 ngàn dặm kia mà. Bàn tay Như Lai, vương trôn chưa đầy 1 thước, làm gì nhảy không được?

Bèn nhanh nhẩu nói to:

- Đã nói như vậy, ngươi có chịu làm ngay không?

Phật tổ nói:

- Làm được! Làm được!

Rồi xoè bàn tay phải, chẳng khác gì chiếc lá sen. Đại Thánh thu gậy Như Ý, dương hết thần uy, vút một cái nhảy vào giữa lòng bàn tay Phật tổ, rồi nói:

- Ta đi đây!

Lối mây rạng rỡ, mắt hút bóng hình. Phật tổ đưa mắt tuệ quan sát, thấy Hầu vương lướt như gió cuốn đường nhưng

chẳng dừng. Đại Thánh đang vút đi, chợt thấy năm cây cột thịt màu đỏ, loá ra một làn khí xanh. Đại Thánh nói:

- Chỗ này là đầu đường rồi. Phen này trở về, có Như Lai ghi nhận, nhất định mình sẽ ngồi trong điện Linh Tiêu rồi.

Rồi lại nghĩ thêm: "Ta hãy đánh dấu lại nơi đây, thì mới có cớ nói chuyện dễ dàng được với Như Lai". Bèn nhổ một chiếc lông, hà hơi tiên vào, gọi "Biến". Túc thì biến ra một chiếc bút lông đẫm mực, và viết ở trên một cây cột hàng chữ: "Tề Thiên Đại Thánh, đã tới đây chơi". Viết xong, thu lại chiếc lông. Lại cầu thả vãi ra một bãi nước tiểu ở dưới chân cột thứ nhất. Đại Thánh giở phép "Cân Đầu vân" trở về chỗ cũ, đứng trong tay Như Lai, nói:

- Ta đã đi và lại về đây. Nhà ngươi hãy bảo Ngọc Hoàng nhường cung trời cho ta.

Như Lai mắng:

- Ta đang giữ giọt nước tiểu của con vật yêu hầu đây. Mi đã đi khỏi bàn tay ta bao giờ?

Đại Thánh nói:

- Mi không biết, ta đã đi đến tận đầu trời, nhìn thấy năm cây cột thịt màu đỏ loá ra ánh xanh. Ta đã đánh dấu lại nơi ấy, mi có dám đi cùng ta đến nơi ấy xem không?

Như Lai nói:

- Không cần đi! Mi hãy cúi đầu xuống nhìn xem.

Đại Thánh tròn xoe "mắt lửa con người vàng" cúi nhìn xem, thì ra ngón tay giữa của Phật tổ có dòng chữ "Tề Thiên Đại Thánh, đã tới đây chơi". Ở kẽ tay lại có mùi nước giải khỉ tanh tanh. Đại Thánh giật mình nói:

- Làm gì có chuyện thế này được. Ta viết dòng chữ trên cột, sao bây giờ lại ở ngón tay hần. Chẳng lẽ lại có phép "biết trước" sao. Ta quyết không tin! Không tin! Đợi ta đi lại một lần nữa xem sao.

Đại Thánh vội tung mình định nhảy đi, thì bị Phật tổ lật bàn tay một cái, đem Hầu vương đẩy ra ngoài cửa Tây, rồi lấy

năm ngón tay hoá làm năm toà núi Kim, Mộc, Thủy, Hỏa, Thổ bên nhau, gọi là núi Ngũ Hành, nhẹ nhàng ép Đại Thánh xuống dưới. Các thần Sấm và A Nan, Già Diệp đều chấp tay ca ngợi:

- Giỏi quá! Giỏi quá!

*Năm xưa trứng hoá làm người trần
Lập chí tu hành quả đạo chân
Muôn kiếp không dời nơi cảnh đẹp
Một ngày có chuyện loạn tinh thần
Đôi trời lảo lếu thêm ngòi quý
Trộm thuốc khinh Tiên đủ mọi phần
Thối ác chất chồng nay chịu báo
Chả hay bao nữa khỏi giam thân.*

Phật Tổ Như Lai trừ được con yêu hầu rồi, liền gọi A-Nan, Già Diệp cùng về thế giới Cực Lạc. Lúc ấy có Thiên Bồng và Thiên Hựu vội vã ra ngoài điện Linh Tiêu nói;

- Xin Như Lai hãy thư thả một chút, Ngọc Hoàng đang tới đây.

Phật tổ nghe nói, quay đầu nhìn. Chốc lát, quả thấy có kiệu "Bát Cảnh", lọng báu "Cửu Quang", nhã nhạc tưng bừng, hát lời vô lượng, rắc hoa báu, toả hương thơm đi thẳng tới chỗ Phật tổ cảm tạ:

- Ôn nhờ phép lớn trừ dẹp yêu tà, mong Như Lai nán lại một ngày, để mời các tiên họp mặt cảm tạ.

Như Lai không dám trái ý, chấp tay tạ ơn, nói;

- Sư già này vâng lệnh Thiên tôn tới đây, nào có pháp lực gì. Đó chỉ là hồng phúc của đáng Thiên Tôn và các Thần. Đầu dám nhọc lòng chư vị cảm tạ.

Ngọc Hoàng truyền lệnh, sai ngay các thần Bộ Sấm, chia nhau mời các vị tiên, thánh ở ba Thanh, bốn Ngự, năm Lão, sáu Ty, bảy Nguyên, tám Cực, chín Diệu, mười Đô, cùng ngàn vạn chân thánh khác tới dự hội cùng tạ ơn Phật. Lại sai bốn Đại Thiên sư, Tiên nữ chín trời, mở cửa vàng Ngọc kinh, cung báu

Thái Huyền, quán ngọc Đông Dương, mời Như Lai lên ngôi toà thiêng Thất Bảo, sắp xếp nơi chỗ các ban, bày lên gan rồng tuỷ phượng, rượu ngon, bàn đào.

Không bao lâu, các vị Thiên Tôn Nguyên Thuỷ Ngọc Thanh, Linh bảo Thượng Thanh, Đạo Đức Thái Thanh, các Chân Quân, Tinh Quân, Tả Phù Hữu Bật, Na Tra, Huyền thỉ... cõ lọng song song, đều bưng châu báu ngọc ngà, hoa kỳ cỏ lạ tới trước Phật Tổ lạy tạ:

- Cảm tạ Như Lai thần thông vô lượng, thu phục yêu hầu. Đội ơn Đại Thiên Tôn cho vời tới yến tiệc. Chúng tôi thấy thấy đều tới tỏ bày tạ ơn. Xin Như Lai đặt tên cho đại hội này.

Theo đề nghị của các thần, Như Lai nói:

- Nếu muốn đặt tên, có thể gọi. "Đại Hội Trời Yên".

Các tiên lão đồng thanh nói:

- Hay lắm: Đại Hội Yên Trời! Hay lắm! Đại Hội Yên Trời.

Nói xong, ai nấy về chỗ, nâng ly chúc rượu, gảy đàn vẩy hoa. Thực là Hội vui.

Có thơ ghi nhận rằng:

*Yến tiệc Bàn Đào khỉ phá rối
Đại Hội Yên Trời hơn Bàn Đào
Cờ rồng kiệu phượng mây lành toả
Dải báu phướn ngọc khí tốt dào
Nhạc tiên ca hát âm thanh đẹp
Sáo ngà tiêu phượng đọng lan cao
Hương quỳnh quán quýt các tiên hợp
Vũ trụ thanh bình mừng Thánh triều.*

Mọi người đều vui mừng. Vương Mẫu nương nương dẫn một bảy tiên nga, tiên nữ, mĩ cô, mao nữ, thướt tha lằng lằng múa trước Phật Tổ, rồi làm lễ nói:

- Trước đây Hội Bàn Đào bị yêu hầu phá rối, không mời được các vị Phật, Tiên. Nay nhờ Phật tổ thần thông hàng phục

yêu hầu, mừng hội "Yên Trời", không vật gì đủ tạ ơn, chỉ xin tự tay ngắt mấy quả bàn đào lớn dâng lên.

Thực là:

*Nửa hồng nửa thắm ngắt ngon hương
Đẹp rẽ đào tiên vạn thuở trường
So với Vũ Lăng, còn kém quá
Sánh cùng Thiên Phủ lạ kỳ hơn
Minh mềm thớ tía đời khôn có
Hạt nhỏ mùi thanh khó thứ ngang
Thế chất đổi thay thêm tuổi thọ
Có duyên ăn được tự phi thường*

Phật Tổ chấp tay tạ lễ Vương Mẫu. Vương Mẫu lại cùng các tiên nữ tiên nga, hát hát, múa múa. Các tiên trong Hội, thấy đều tán thưởng Chính là:

*Ngào ngạt hương trời khắp toà
Hoa tiên nhụy tiên đậm đà
Cung ngọc cửa vàng rất vinh hoa
Thức ngon vật ngon vô giá
Thấy đều trường sinh vạn thọ.
Đời đời kiếp kiếp thêm ra
Biển xanh ruộng dâu chi sá kẻ
Tự thân không sợ không ngờ*

Wương Mẫu đang cùng các tiên cô tiên nữ hát, múa nâng ly qua lại, chợt lại thấy:

*Một làn thơm lạ sức nức mũi
Khắp toà kinh động mọi tinh tú
Thiên tiên, Phật tổ ngừng nâng ly
Ai nấy ngẩng đầu đưa mắt ngó
Giữa tầng mây cao hiện lão nhân
Tay cầm Linh Chi bay rờ rờ
Trong bầu đang đầy thuốc Vạn Niên*

Số bầu ghi danh ngàn Kỳ thọ
Trong động càn khôn thoả tự do
Giữa bầu ngày tháng từng thích thú
Dong chơi bốn biển vui thanh nhàn
Nhờn như mười châu lối xe cộ
Từng tới Bắc Đài say mây phen
Tĩnh ra trắng sáng lại như cũ
Đầu dài vai lớn mình hơi lùn
Ở phương Nam Cực gọi Lão Thọ

Thọ Tinh tới, ra mắt Ngọc Hoàng, chào hỏi Như Lai, nói lời cảm ơn:

- Lúc đầu nói yêu hầu bị Lão Quân đưa tới cung Đâu Suất bỏ lỡ, tưởng là sẽ yên ổn, không ngờ nó lại quấy phá. May được Như Lai khéo hàng phục, lại mở yến tiệc chào mừng, nên nghe tin mà tới, gọi là có chút cở Linh Chi và Kim đan ngộ biếc xin dâng hiến.

Thơ rằng:

Kim đan ngộ biếc dâng Thích Ca
Như Lai vạn thọ tựa Hằng sa
Thanh bình vui mãi gồm Tam Thặng
Yên ổn trường sinh chín phẩm hoa
Trong cõi Vô Tướng là Pháp chủ
Trên trời sắc không là Tiên nga
Càn khôn đâu đó đều gọi Tổ
Rờ rở thân vàng phúc thọ đa

Như Lai vui vẻ lĩnh nhận và cảm ơn. Thọ Tinh dự tiệc, nâng ly chúc phúc. Lại thấy Xích Cước đại tiên đến, quay về phía Ngọc Hoàng cúi đầu thi lễ xong, rồi tạ lễ trước Phật tổ, nói:

- Xiết bao cảm phục pháp lực, hàng phục yêu hầu. Gọi là có vài quả lê, mấy quả táo kính dâng.

Thơ rằng:

*Đại tiên Chân Đỏ, tảo lê xuân
Dâng biểu Di Đà chúc thọ trường
Đài sen thất bảo vững như núi
Toà báu Thiên Kim gấm vóc tràn
Thọ cùng trời đất là chuyện thực
Phúc sánh muôn khơi chẳng nói cuồng
Phúc thọ dồi dào rành thế mãi
Thanh nhàn cực lạc chốn Tây phương*

Như Lai lại cảm tạ, gọi A Nan và Già Diệp thu nhận các lễ vật, rồi tới chỗ Ngọc Hoàng dự yến tiệc. Mọi người đều say sưa chuẩn choáng. Chợt thấy Linh quan tuần tra vào báo:

- Đại Thánh lại nhô đầu lên rồi.

Phật Tổ nói:

- Không hề gì! Không hề gì!

Rồi rút trong tay áo ra một tờ thiếp viết sáu chữ vàng "Úm Ma Ni Bát Mê Hồng" đưa cho A Nan, bảo dán lên đỉnh núi. A Nan nhận thiếp, ra khỏi cửa trời, đến núi Ngũ Hành, dán chặt trên khối đá vuông. Lập tức toà núi ấy khép lại chỉ để một lỗ thông hơi và có thể giơ tay chân.

A Nan về báo:

- Đã dán thiếp rồi.

Như Lai bèn cáo từ Ngọc Hoàng và các thần, rồi cùng hai tôn giả ra ngoài cổng trời, lại mở lòng từ bi, niệm chú châm ngôn, giao cho một thần Thổ địa, cùng Hội đồng năm phương Yết đế canh giữ núi Ngũ Hành. Khi nào thấy Ngộ Không đói thì cho ăn viên sắt, khi nào khát thì cho uống nước đồng nấu chảy. Đợi tới khi nó hết kỳ lầm lỗi, sẽ có người tới cứu.

Thực là:

*Yêu hầu lớn mặt chống thiên đường
Lại bị Như Lai đánh bắt hàng
Khát uống nước đồng qua vận hạn*

Đói ăn viên sắt đợi thời gian
Tai trời khôn nạn khi cơ nhỡ
Sự thế thê lương muốn thọ trường
Nếu được anh hùng xoay xoả lại
Ngày sau phò Phật tới Tây phương

Lại có thơ rằng:

Lại trở oai hùng gây thế lớn
Hàng rồng phục hổ tỏ tài năng
Trộm đào trộm rượu chơi Thiên phủ
Nhận chiếu mang ơn tới Ngọc Kinh
Ác lỗi chất đầy mình chịu khổ
Thiện căn không dứt khí hồi dần
Quả nhiên thoát được bàn tay Phật
Đợi lúc triều Đường có thánh tăng

Không biết phải qua bao nhiêu năm tháng mới hết tai ương. Xin đợi hồi sau sẽ rõ.

HỎI THỨ TÁM

PHẬT TỔ GIẢNG KINH TRUYỀN CỤC LẠC QUAN ÂM VÀNG CHIẾU TỚI TRẦN AN

*Thử hỏi của thiên
Tham cầu vô số
Thường thường tới nơi hư ảo
Mài gạch làm gương
Chứa tuyết làm lương
Mê mẩn tháng năm mấy đạo
Lông nuốt biển to
Hạt cải nhét núi
Mỉm cười - Đầu đà vàng áo
Hiếu ra vượt mười cõi, ba Thừa
Ngưng đọng cả bốn sinh, sáu đạo.
Ai nghe được
Trước sườn đứt mớ
Dưới cây không bóng
Đỗ Vũ một kêu xuân báo
Tào Khê lời hiểm
Thú linh mây sâu
Nơi ấy cố nhân bật nở
Nghìn trượng vách băng
Năm tờ sen nở*

*Điện cũ rèm buông thõng thảo
Phút giây ấy
Hiếu rờ nguồn dòng
Sẽ gặp Long vương Tam Bảo.*

Bài từ trên gọi là "Tô vũ mạn".

Nói về Phật Như Lai từ biệt Ngọc Hoàng, về tới chùa Lô Âm, đã thấy ba ngàn vị Phật, năm trăm La Hán, tám Đại Kim Cương, rất nhiều Bồ Tát, thấy thấy đều cầm cờ phướn lọng báu, ngọc lạ hoa tiên, đứng sắp hàng trước dãy Linh sơn và dưới rừng Sa La (long não) đón tiếp. Phật tổ dừng mây lành, nói với mọi người.

- Ta dùng Bát nhã sâu xa, nhìn khắp ba cõi. Căn bản tính tình, cuối cùng tịch diệt, thấy đều hư không, chẳng có gì cả. Thu phục khỉ cuồng, ít người biết tới, sống chết bắt đầu, pháp tướng như vậy.

Nói xong, phóng hào quang xá lợi, khắp trời có bốn mươi hai câu vông trắng, nối liền nam bắc. Mọi người thấy thế, liền cúi mình vái lạy. Lát sau, thu lại mây lành ráng màu bước lên Đài sen, ngồi xếp bằng tròn nghiêm trang.

Ba ngàn vị Phật, năm trăm La hán, tám Kim Cương, bốn Bồ Tát, chấp tay tới gần làm lễ, hỏi:

- Kẻ nào loạn cung trời, quấy Hội Bàn Đào là ai?

Như Lai nói:

- Đó là một con yêu hầu ở núi Hoa Quả, tội ác đầy trời, không thể kể xiết. Các thần tướng thần tiên, không ai hàng phục nổi. Dù Nhị Lang bắt trời, Lão quân lửa thiêu, cũng không sao làm thương tổn được. Lúc ta tới nơi là đang khi các tướng sấm, diều vô dương oai, trở mọi phép thuật, ta đã ngăn lại cuộc đánh, và hỏi lai lịch y. Y nói y có phép thần thông, biết biến hoá, lại có phép "cân đầu vân", một đi xa mười vạn tám ngàn dặm. Ta đánh cuộc với y, dùng ngón tay hoá ra núi Ngũ Hành, ép nhốt y ở trong. Ngọc Hoàng mở cửa Ngọc cung trời, mời ta dự yến tiệc, mở hội lớn "Yên Trời" tạ ơn. Ta vừa từ nơi ấy về đây.

Mọi người nghe nói vui mừng, nói câu ca tụng. Tạ lễ xong, lui ra, ai về việc nấy. Cùng vui đạo trời. Quả là:

Ráng lành rạng Thiên Trúc
Cầu vòng rước Thế Tôn
Phương tây gọi Bắc nhất
Vua Pháp Vô Tướng môn
Thường thấy vườn đen dăng trái
Hương nai ngâm hoa
Loan xanh múa
Phượng đẹp ca
Rùa thiêng chúc thọ
Hạc tiên hiến linh chi
Yên hưởng vườn Kỳ tịnh độ
Sử dụng cõi pháp cung rồng.
Ngày ngày nở hoa
Giờ giờ chín quả
Tập Lăng, về Chân
Tham thiên chính quả
Không sinh, không diệt
Không bớt không tăng
Lâng lâng rắng khối tùy qua lại
Nóng lạnh không màng chả nhớ năm

Thơ rằng:

Đi về tự tại thoả ưu du
Chẳng sợ e chi cũng chẳng sầu
Thanh thản nhơn như miễn cực lạc
Đại thiên thế giới mặc xuân thu.

Phật tổ ở chùa báu Linh, một hôm gọi các Phật, La Hán, Yết đế, Bồ Tát, Kim Cương sư, sãi, mọi người tới, nói:

- Từ sau khi hàng phục khỉ cuồng, yêu trời, đã trải qua nhiều năm tháng, ở cõi trần phải tới năm trăm năm rồi. Hôm

nay gặp ngày rằm tháng bảy, ta có một chiếc chậu quý, trong chậu xếp đủ trăm thứ hoa kỳ, nghìn loại quả lạ, cùng các người vào hội "Vu Lan Bồn" (Tháo cỏi dây treo ngược, chủ yếu khuyên người ta hiếu đễ, hoà thuận với nhau) có nên không?

Mọi người đều chấp tay, lễ Phật ba lần, dự hội. Như Lai bảo A Nan bưng chậu báu hoa quả cho Già Diệp chia đều. Mọi người cảm kích, đều dâng thơ tạ

Thơ Phúc:

*Thế Tôn sao phúc sáng ngời lên
Phúc chứa càng sâu càng vững bền
Phúc đức vô cùng dài với đất
Phúc duyên mừng rỡ tiếp trời trên
Mùa màng ruộng phúc năm năm tốt
Biển phúc ơn lan tháng tháng liền
Phúc khắp cần khôn nhiều phúc nối
Phúc thân vô lượng thủy chu tuyền.*

Thơ Lộc:

*Lộc nặng như non chim phượng hót
Lộc theo năm tháng chúc Trường Sinh
Lộc theo muôn lộc mình khang kiện
Lộc hưởng ngàn chung đất thái bình
Lộc bổng ngang trời bền vững mãi
Lộc danh như biển lặng trong xanh
Lộc ân nối tiếp nhiều chiêm ngưỡng
Lộc tước không cùng vạn nước vinh.*

Thơ Thọ:

*Mừng dâng sao Thọ rước Như Lai
Cõi thọ vinh hoa nối mãi đời
Thọ quả khắp mâm sinh ráng tốt
Thọ hoa vẻ mới cảm Liên đài.
Thọ thơ thanh nhã thêm kỳ diệu*

*Thọ nhạc du dương khúc dạo tài
Thọ mệnh dài lâu cùng nhật nguyệt
Thọ như non biển mãi lâu dài.*

Các Bồ Tát dâng thơ xong, xin với Như Lai giảng rõ nguồn gốc. Như Lai bèn trình bày phép lớn, nêu cao chính quả, giảng giải kinh điển Tam Thừa, Lăng nghiêm năm lẽ. Lúc đó, rồng trời bao quanh, hoa như mưa rắc.

Thực là:

*Lòng thiện sáng láng trăm ngàn biển
Tĩnh thực láng láng vạn dặm trời.*

Như Lai giảng xong, nói với mọi người:

- Ta xem bốn bộ châu lớn, kẻ thiện kẻ ác, các nơi không giống nhau; Châu Đông Thắng Thần, kính trời lễ đất, tâm khí yên bình, Châu Bắc Cam Lộ, tuy thích sát sinh, chỉ nhằm ăn qua miệng, tính tình vụng về hồ hên, không tích sự mảy, Châu Tây của ta, không tham lam, không hiếu sát, giữ gìn tâm linh, tuy không giỏi giang nhất, người người hưởng thọ; chỉ có Châu Nam Thiệm Bộ, tham dân thích gây sự, giết nhiều giành lắm, chính là nơi miệng lưỡi hung tàn, hiểm ác thị phi. Nay ta có chân kinh Tam Tạng, có thể giúp người ta làm việc thiện.

Các Bồ Tát nghe nói, chấp tay làm lễ, tối trước Phật tổ, hỏi:

- Như Lai có ba Tạng Chân kinh gì?

Như Lai nói:

- Ta có một Tạng Pháp, bàn về Trời, một Tạng Luận, nói về đất, một Tạng Kinh nhằm tế độ quý. Ba Tạng cộng 35 bộ, một vạn năm nghìn một trăm bốn mươi bốn quyển, đó là kinh chân tu, lối vào Chính Thiện. Ta định truyền vào Đông Thổ, nhưng chúng sinh nơi ấy ngu xuẩn, phỉ báng lời đúng, không biết điều cốt yếu của pháp môn ta, lơ là đạo chính Du Da (Thích ứng). Ví có người nào giỏi pháp lực, sang Đông thổ tìm một thiện tín (tín đồ), khuyên hấn chịu khó, trèo muôn non, vượt muôn suối, đến chỗ ta lâu dài xin lấy chân kinh. mang về truyền lại ở đất Đông,

khuyến hoá chúng sinh, thì lại là một duyên phúc, điểm lành, cao sâu như núi biển. Ai chịu khó đi một phen nào?

Lúc ấy có Quan Âm Bồ Tát, tới gần Toà sen, lễ Phật ba lần nói:
- Đệ tử bất tài, xin sang Đông thổ tìm người lấy kinh.

Mọi người cùng nhìn vị Bồ Tát ấy:

*Lý đủ bốn đức
Trí đầy thân vàng
Biếc xanh chuỗi ngọc
Óng ánh vòng thơm
Tóc đen búi xoắn như rồng lượn
Dai thêu đong đưa cánh phượng hoàng
Cúc ngọc biếc, sóng lành bao toả
Quần cẩm nhung, dây vàng ánh, khí tốt dọc ngang
mày như trăng mới.
Đôi mắt tinh quang
Mặt ngọc trời xinh đẹp
Son hồng môi một làn
Bình sạch cam lộ luôn đầy ắp
Cành dương kèm bên luôn sẵn sàng
Gỡ tám nạn, độ chúng sinh, từ bi lân mẫn
Trấn núi Thái, ở biển nam
Cứu khổ theo lời cầu gọi
Gần xa Bình ứng muôn vàn,
Lòng lan, vui trúc tía
Tình huệ, ứa mây thơm*

Đó là:

*Chúa Từ Bi ở núi Lạc già
Quan Âm sống ở động Triều âm.*

Như Lai thấy thế, trong lòng rất vui, nói:

- Người khác đi không được, nên là Quan Âm Tôn Giả, phải có thần thông quảng đại mới đi được.

Bồ Tát nói:

- Đệ tử sang Đông thổ chuyến này, Người có điều gì dặn dò?

Như Lai nói:

- Chuyến này, nên đi xem đường xá, chỗ không đi trên Ngân hán, đi kiểu nửa mây nửa mù, nhìn ngắm núi sông, ghi rõ độ dài ngắn xa gần, để dặn kỹ những người đi lấy kinh. Vì ngại Thiên tín khó đi, nên ta cho năm thứ bảo bối.

Rồi gọi A Nan, Già Diếp, lấy ra một bộ cà sa gấm (áo liên quần), một cây gậy Tích chín vòng và bảo Bồ Tát:

- Cà sa và gậy tích, có thể để lại cho người đi lấy kinh dùng. Nếu chịu kiên tâm tới đây, mặc tấm áo cà sa của ta, có thể thoát khỏi luân hồi. Còn dùng gậy tích của ta, thì không gặp độc hại.

Bồ Tát lĩnh nhận. Như Lai lại lấy ra ba cái vòng, giao cho Bồ Tát và dặn:

- Ba vòng này trông giống nhau, nhưng mỗi chiếc có một công dụng khác nhau. Ta có ba câu chú "Kim", "Khẩn", "Cấp", nếu đọc đường đi người gặp yêu ma có phép thần thông quảng đại, người nên khuyên nhủ nó chịu khó học hỏi, đi theo người lấy kinh làm đồ đệ (học trò). Nếu nó không nghe theo người, có thể lấy một chiếc vòng chụp lên đầu nó, đọc một câu "chú", nó sẽ sững mắt, đau đầu, đau óc choáng váng, rồi thu phục chúng vào phía ta.

Bồ Tát nghe nói, vui mừng lạy tạ rồi cáo lui. Rồi gọi Hành Giả Huệ Ngạn đi theo. Huệ Ngạn sử dụng một cây côn sắt nặng ngàn cân, luôn luôn ở bên cạnh Bồ Tát, làm một đại lực sĩ hàng phục yêu ma. Bồ Tát liền đem cà sa cho vào một cái bọc, giao cho Huệ Ngạn đeo trên lưng. Bồ Tát giấu các vòng, cầm tích trượng, xuống núi Linh Thúc. Chuyến đi này:

Phật tử trở về theo nguyện cũ

Kim Thiên trưởng lão tới chiêm đàn.

Bồ Tát xuống chân núi, đã có Kim Đỉnh đại diện ở quán Ngọc Chân đón ở trước cửa, mời Bồ Tát dùng trà.

Bồ Tát không dám dừng nghỉ lâu, nói:

- Nay, tôi vâng mệnh Như Lai, sang Đông thổ tìm người đi xin Kinh.

Đại Tiên nói:

- Người đi lấy kinh bao giờ thì đến?

Bồ Tát nói:

- Chưa rõ, ước độ hai ba năm nữa, có thể tới đây.

Nói rồi từ biệt Đại tiên, đi theo kiểu nửa mù nửa mây, để ghi nhớ chặng đường.

Có thơ ghi nhận rằng:

*Muôn dặm tìm nhau thấy lặng yên
Mà rồi ai được ý khôn truyền
Tìm người mờ mịt rành như thế
Ta vốn bình sinh há ngẫu nhiên
Truyền đạo có nói thành nói lão
Nói điều không tin cũng hư truyền
Dốc lòng tìm thấy người tri kỷ
Chắc chắn mai này ắt có duyên*

Hai thầy trò đang đi, chợt thấy mệnh môn nước Nhược, đó là giới hạn sông Lưu Sa (ở Cam Túc, Trung Quốc có sông Nhược Thủy).

Bồ Tát nói:

- Đây đồ đệ, chỗ này lại khó đi. Người lấy kinh, thân phàm xương đục, làm sao mà vượt được.

Huệ Ngạn nói.

- Bạch sư phụ, thầy thử nhìn xem sông dài bao nhiêu.

Bồ Tát dừng bước mây nhìn ngó, chỉ thấy:

*Đông liền sa mạc
Tây giáp các nước Phiên
Nam đến Ô Quan
Bắc thông Thát Đát*

Lối qua hơn tám trăm dặm xa
Trên dưới có nghìn vạn dặm thăm
Nước trôi như lớp đất chuyển mình
Sóng cuộn ngất cao như ngọn núi
Mù mịt mù, mông mênh mông mênh
Mười dặm vẫn nghe muôn sóng dội
Bè tiên khó qua
Lá sen khó nổi
Cỏ cần chiều tà trôi bãi queo
Ráng vàng ngời ánh loáng dề dài
Nơi này chữ được khách buồn trầy
Đâu từng ghé nghỉ mấy ông chài
Cát bằng không nhận đậu,
Bến thăm vượn than hoài
Chỉ thấy đỏ rực cỏ hoa vui cảnh sắc
Rau tần ngan ngát thơm bờ bờ

Bồ Tát đang nhìn ngắm, thì thấy từ lòng sông bắn tung "ụp"
một tiếng, một con yêu quái vọt nổi lên, vô cùng dữ tợn. Nó trông:

Xanh chẳng xanh
Xám chẳng xám
Sắc màu khí ám
Dài chẳng dài
Ngắn chẳng ngắn
Chân cẳng đỏ sẫm
Mắt toé lông lánh
Tựa hai ngọn lửa rực hồng
Mồm choè ba góc
Như bát than nhà hàng thịt
Nanh nhọn nhô mũi sắc
Tóc đỏ rối bùng bùng
Gầm gào một tiếng như sấm dậy
Tung quấy hai chân tựa gió lồng.

Quái vật này tay cầm một cây gậy báu, nhảy lên bờ bắt Bồ Tát, bị Huệ Ngạn vùng thiết bổng ngăn lại, miệng quát "Chớ có chạy!" Quái vật bèn trở gậy báu tiếp chiến. Hai bên quần nhau trên bãi cát ven sông, một trận quyết đấu ác liệt thực kinh người:

Mộc xoa vùng thiết bổng
Hộ pháp hiển thần thông
Quái vật giơ bảo trượng
Dốc sức tỏ anh hùng
Hai con rắn bạc vẫy bãi cát
Một cặp thần tăng trước bến sông
Kìa một kẻ, oai ngăn dòng Lưu Sa khoe bản lĩnh,
Đây một bên, sức giúp Quán Âm lập đại công
Kìa một kẻ, sóng dồi nước cuộn
Đây một người, sương đội gió tung
Sóng dồi nước cuộn cần khôn sạm,
Sương đội gió tung nhật nguyệt mòn
Kẻ kia hàng yêu trượng
Thực chẳng khác hổ trắng rời non
Người này hồn thiết trượng
Quả như là rồng vàng nấu thân
Đằng kia bố vùng
Tìm rắn vạch cỏ,
Bên này bạt mạng,
Bắt chim bẻ thông
Đến nỗi tới mờ mịt, trăng sao linh lung,
Sương bùng bùng, trời đất mờ lung.
Kẻ kia ở mãi nước sâu thành ác nghiệt,
Người này mới rời núi Linh lập đầu công.

Hai bên tới tới lui lui, đánh vài chục hiệp, chưa phân thắng bại. Quái vật đỡ đòn thiết bổng, nói:

- Người là hoà thượng ở đâu, dám tới đương đầu với ta?

Mộc Xoa nói:

- Ta là Mộc Xoa Huệ Ngạn Hành giả, Thái tử thứ hai của Thác Tháp Lý Thiên Vương. Nay bảo hộ sư phụ ta tới Đông thổ tìm người đi lấy kinh. Người là yêu quái nào mà dám to gan cản đường?

Yêu quái bấy giờ mới tỉnh ngộ, nói:

- Ta nhớ là người theo Quan Âm Nam hải tu hành tại rừng Tử Trúc, cố sao lại tới đây?

Mộc Xoa nói:

- Trên bờ kia chẳng phải sư phụ ta sao?

Quái vật nghe nói, rối rít văng dạ, thu lại bảo trượng, nhường cho Mộc Xoa lối đi, thấy Quan Âm thì cúi đầu vái lạy, thưa rằng:

- Bồ Tát ơi, hãy thứ tội cho con, để con được thưa. Con không phải yêu quái, mà là Quyển Liêm đại tướng, hầu hạ xe loan ở điện Linh Tiêu. Chỉ vì trong hội bàn đào, lỡ tay đánh vỡ chén lưu ly, Ngọc đế đánh phạt tám trăm gậy, đầy xuống trần gian, biến ra hình dạng thế này. Lại cứ 7 ngày một lần, bị phi kiếm đâm vào lồng ngực hơn trăm cái mới thôi, cho nên khổ não thế này đây. Chẳng biết làm sao, đói rét khôn xiết, vài ba ngày lại nổi lên tìm bắt một khách qua đường ăn thịt. Không ngờ hôm nay ngu dại, gặp đúng Bồ Tát đại từ.

Bồ Tát nói:

- Người ở trên trời có tội, đã bị biếm truất, nay lại gây hại cho sinh linh, thực là tội càng thêm tội. Ta nay lĩnh ý chỉ Phật tổ, sang phương Đông tìm người lấy chân kinh. Sao người chẳng theo bọn ta, quy y quả thiện, đi cùng người lấy kinh làm đồ đệ, sang Tây Thiên bái Phật cầu kinh. Ta sẽ khiến phi kiếm không đâm vào người được nữa. Khi ấy công thành, tội xóa, lại phục chức cho người, vậy tâm ý thế nào?

Yêu quái nói:

- Con nguyện quy theo chính quả.

Lại hướng về phía trước thưa rằng:

- Bồ Tát ơi, con ở chốn này đã ăn thịt vô số người, trước nay bao lượt người qua đây lấy kinh đều bị con ăn cả. Đầu lâu của họ đều ném xuống sông, chìm dưới đáy nước. Dòng nước ở đây, lộng ngồng cũng không nổi được. Duy có đầu lâu của 9 người lấy kinh cứ nổi lên mặt nước chẳng thể nào chìm. Con cho là dị vật, đem xâu cả lại, làm trò chơi lúc rỗi. Lần này, chỉ sợ người lấy kinh không tới được đây, lại chả nhớ nhằng cả tương lai của con ư?

Bồ Tát nói:

- Sao lại không tới, người nên đeo ở dưới cổ, đợi người đi lấy kinh qua đây, tự khắc có việc dùng.

Quái vật nói:

- Đã đúng như thế, xin làm theo lời dạy bảo.

Bồ Tát bèn xoa trán làm phép rần, lấy chữ Sa làm họ, pháp danh là "Sa Ngộ Tĩnh". Lúc đó Sa Môn đưa Bồ Tát qua sông, rồi dốc lòng tu tỉnh, không hại sinh vật, chờ đợi người đi lấy kinh.

Bồ Tát từ biệt Sa, cùng Mộc Soa đi sang Đông thổ. Đi một lát lâu, thấy một toà núi, đầu núi ác khí bao bọc, không thể leo lên. Đang lúc định cưỡi mây bay qua núi, không ngờ có luồng gió giông bay tới, và xuất hiện một yêu ma. Trông rất hung ác. Chỉ thấy:

*Bèo sen nhớp nháp bám quanh mồm
Tai tựa quạt gồi mắt hoe vàng
Răng nanh nhọn hoắt tựa cào sắt
Mồm dài vươn như chậu lửa than
Kim khôi đội khít hai bên má
Áo giáp tơ chẳng như hổ mang
Tay cầm đinh ba nhọn tua tủa
Lưng đeo cung lớn nửa vầng trăng
Oai phong coi thường cả Thái tuế
Thiên thần cũng sợ khó ngang tàng.*

Nó xông tới, chẳng hỏi han gì, bổ đinh ba vào Bồ Tát, nhưng bị Mộc Soa ngăn, hét lớn:

- Đồ yêu quái. Không được vô lễ! Hãy trông cái gậy của ta đây.

Yêu quái nói:

- Gã hoà thượng này không sợ chết sao! Coi đây.

Hai bên đánh nhau ở chân núi. Kẻ xông kẻ đâm. Không rõ thua được. Thật là kinh khủng.

Yêu ma hung tợn .

Huệ Ngạn tài năng

Gậy sắt ngoáy trước ngực

Đỉnh ba nhăm mặt đâm

Đất cát bụi tung tới trời đất

Đá bay sỏi chạy kinh quỷ thần.

Đỉnh ba chín mũi nhọn hoắt vòng kêu loảng xoảng.

Một gậy đen sì, hai tay vung vãng

Một bên là thần linh nguyên soái

Một bên là thái tử Thiên vương

Một bên ở Phổ Đà làm hộ pháp

Một bên ở núi động làm yêu tinh

Phen này gặp nhau tranh hơn kém

Ai thua ai được khó rõ ràng

Hai bên đang đánh nhau, Quan Thế Âm ở lưng chừng trời, ném một bông sen, ngăn đôi đỉnh ba và gậy sắt. Quái vật giật mình, hỏi:

- Mi là Hoà thượng chốn nào, sao dám làm loá mắt ta.

Mộc Soa nói:

- Ta phải mở to con mắt của mi. Ta là đồ đệ Bồ Tát ở biển Nam. Vừa rồi là sư phụ ta ném hoa sen, mi không nhận ra được đâu.

Yêu quái nói:

- Bồ Tát biển Nam, có phải là Quan Thế Âm người đã trừ ba tai, cứu tám nạn không?

- Không phải người thì còn là ai?

Quái vật ném đinh ba, cúi đầu làm lễ, nói:

- Lão huynh! Bồ Tát bây giờ ở đâu. Xin phiền lão huynh đưa tôi tới tiếp kiến.

Mộc Soa ngẩng đầu lên trời, nói.

- Ai kia!

Quái vật nhìn lên làm lễ, lớn tiếng nói:

- Xin Bồ Tát tha tội! Tha tội cho!

Bồ Tát hạ tầng mây, bước tới gần, hỏi.

- Người là lợn rừng thành tinh, tác quái ở nơi nào, sao dám ngăn cản lối ta.

Quái vật nói:

- Con đây không phải là lợn, mà chính là nguyên soái Thiên Bồng ở Ngân Hà. Chỉ vì say rượu, trêu ghẹo Hằng Nga, nên bị Ngọc Hoàng phạt hai ngàn búa nện, đẩy xuống trần gian. Nhờ chút tính linh, những tướng đầu thai tìm lối thoát ân xá, nào ngờ lâm vào bụng lợn, nên hoá ra thế này. Con giết cả lợn mẹ, lợn con, chiếm khoảng núi này, ăn thịt người cho qua bữa. Không ngờ gặp phải Bồ Tát, mong người cứu thoát.

Bồ Tát hỏi:

- Núi này tên là gì?

Quái vật nói:

- Gọi là núi Phúc Năng. Trong núi có một hang, gọi là hang Vân Sạn. Ở đó vốn có Noãn Nhị Thư. Người ấy thấy con có võ nghệ nên mời về làm Gia Trưởng, lại bảo con ở rể. Không ngờ được một năm cô ấy chết. Mọi thứ trong hang, con được dùng hết. Ở đây đã lâu, chả có gì kiếm sống, đành ăn thịt người cho qua ngày. Muôn vãn mong Bồ Tát xá tội.

Bồ Tát nói:

- Người xưa đã nói: "Muốn có được tiền đồ. Đừng bỏ lỡ tiền đồ". Nhà người đã phạm pháp ở thượng giới, nay lại không sửa chữa lòng ác, giết người gây hoạ, cả hai tội đều đáng phạt.

Quái vật nói:

- Tiên đồ, tiên đồ, nếu theo lời người thì con nuốt gió mưa mà sống sao. Thường người ta bảo. "Theo phép quan bị đánh chết. Theo phép Phật bị đói chết". Thôi, thôi chi bằng lại bắt người, ăn thịt những mục béo mập! Còn hai tội, ba tội, ngàn tội, vạn tội cũng mặc!

Bồ Tát nói:

- Người có lòng tốt, trời sẽ làm theo. Nếu người muốn về chính quả, tự có chốn nuôi thân. Đời có năm thứ thóc lúa, đều có thể cứu đói, sao lại phải ăn thịt cho qua ngày?

Quái vật nghe nói, như người tỉnh mộng, bèn hướng về phía Bồ Tát, làm lễ, nói:

- Con muốn quay về chính đạo, nhưng đã phạm tội với trời, không còn cách gì cầu đảo nữa.

Bồ Tát nói:

- Ta vâng lệnh Phật tổ, sang Đông Thổ tìm người đi lấy Kinh. Người có theo người đồ làm đồ đệ, sang phương Tây một chuyến, lấy công chuộc tội, rồi sẽ được thoát mọi tai nghiệt.

Quái vật nói luôn:

- Xin theo! Xin theo!

Bồ Tát xoa đầu làm lễ "Thụ Giới", "trao phép răn", lấy mình làm họ, gọi là họ Trư (lợn), và đặt pháp danh là Trư Ngộ Năng. Từ đó tu hành về chính đạo, ăn chay, niệm Phật. Không ăn những thứ lá cay (hành, tỏi, hẹ, hồ tiêu, rau răm) và ba thứ thịt cá (chó, chim, cá), để chờ đợi người đi lấy kinh.

Bồ Tát lại cùng Mộc Xoa, từ biệt Ngộ Năng, đi lưng chừng mù mây. Đang đi, thấy giữa trời có con rồng ngọc lên tiếng gọi. Bồ Tát lại gần, hỏi:

- Người là rồng gì mà chịu tội ở đây?

Con rồng nói:

- Con là con Long Vương Ngao Thuận ở biển Tây, vì tung

lửa đốt cháy ngọc châu trên điện, nên vua cha tâu với Thiên đình về tội ngỗ nghịch. Ngọc Hoàng phạt treo ở đây, đánh ba trăm trượng, chắc rồi sẽ giết. Mong Bồ Tát cứu giúp, cứu giúp.

Quan Âm nghe nói, rồi cùng Mộc Xoa đi lên cửa Trời Nam. Có hai vị Thiên sư họ Khâu họ Trương, đón hỏi:

- Đi đâu?

Bồ Tát nói:

- Bần tăng muốn gặp Ngọc Hoàng.

Hai Thiên sư vào tâu. Ngọc Hoàng xuống điện đón tiếp. Thi lễ xong, Bồ Tát nói:

- Bần tăng vâng lệnh Phật sang Đông thổ tìm người đi lấy kinh, dọc đường gặp con rồng ngiệt mắc tội treo lủng, nên xin bái yết, tha cho nó, và giao cho bần tăng, để giáo hoá nó thành kẻ giúp việc cho người đi lấy kinh.

Ngọc Hoàng nghe nói, liền truyền lệnh ân xá, sai Thiên Tướng giải phóng và giao cho Bồ Tát. Con rồng nhỏ cúi đầu lạy tạ ơn cứu mạng, và xin theo Bồ Tát. Bồ Tát liền đưa nó vào hang sâu, đợi khi nào người lấy kinh tới, thì hoá làm con ngựa trắng, đi theo sang phương Tây lập công. Rồng con vâng lời, ở im trong hang. Không nhắc tới.

Bồ Tát dẫn Mộc Xoa qua ngọn núi này, lại đi tiếp về phía Đông. Không bao lâu, chợt thấy muôn lối sáng vàng, ngàn luồng khí lành. Mộc Xoa nói:

- Bạch sư phụ núi có sáng vàng kia, là núi Ngũ Hành. Hiện có bùa của Như Lai dán ở đó.

Bồ Tát nói:

- Đó chính là nơi nhốt Tề Thiên Đại Thánh, kẻ đã phá hội Bàn Đào, náo loạn cung trời năm nào đấy!

Mộc Xoa nói.

- Đúng vậy. Đúng vậy.

Hai thầy trò cùng lên núi, xem tờ thiếp dán, thấy sáu chữ

"Úm Ma Ni Bát Mê Hồng". Bồ Tát xem xong, than tiếc không thôi. Bèn làm một bài thơ. Thơ rằng:

*Tiếc nhẽ yêu hầu bỏ phép công
Năm xưa cần rõ tỏ anh hùng
Bàn Đào những giở trò tan hội
Đâu Suất gan liều trộm lén cung
Muôn vạn binh trời không địch nổi
Chín tầng thượng giới ngại oai phong
Từ phen chịu phép Như Lai Phật
Chả biết ngày nao lại lập công.*

Thầy trò đang trò chuyện, làm kinh động đến Đại Thánh ở hốc núi, gọi to:

- Ai ngâm thơ ở trên núi phê phán ta thế.

Bồ Tát nghe nói, đi thẳng xuống núi tìm xem. Các thổ địa, sơn thần, thiên tướng canh giữ Đại Thánh đến chào đón Bồ Tát, và dẫn tới chỗ Đại Thánh. Khi nhìn thì ra Đại Thánh đang bị giam trong một hộp đá, miệng nói được, nhưng thân thể bất động. Bồ Tát hỏi:

- Gã họ Tôn kia, có nhận được ta là ai không?

Đại Thánh mở to đôi mắt lửa con người vàng gật đầu, nói to.

- Sao lại không. Người là Cứu khổ cứu nạn Đại từ đại bi Quan Thế Âm Bồ Tát ở núi Phổ Đà Lạc Già biển nam. On người đoán hỏi. Tôi ở đây bằng ấy năm, chả một người quen biết nào tới tìm cả. Người ở đâu tới vậy?

Bồ Tát nói:

- Ta vâng mệnh Phật, sang Đông Thổ tìm người lấy kinh, nhân đi qua đây, nên ghé thăm người.

Đại Thánh nói:

- Như Lai lừa ta, nhốt ta ở núi này, đã hơn năm trăm năm không hề nhúc nhích, muôn vạn trông mong Bồ Tát, cứu vớt lão Tôn một phen.

- Tội nghiệp nhà người nặng nề, cứu ra rồi người lại gây tại hoạ, hoá thành vô ích.

Đại Thánh nói:

- Ta nay biết hối hận rồi! Chỉ mong xin bậc đại từ đại bi chỉ bảo đường lối, tình nguyện tu hành.

Đó mới là:

*Lòng người nảy một ý
Trời đất thấy đều hay
Thiện ác nếu không báo
Cần khôn ắt riêng tây.*

Bồ Tát nghe nói thế, lòng rất vui, bèn nói với Đại Thánh:

- Kinh Phật có câu: "nói ra điều lành, ngoài ngàn dặm đều tán thành. Nói ra điều ác, ngoài ngàn dặm đều phản bác". Người đã nói được như vậy, đợi ta đến nước Đường bên Đông Thổ tìm người đi lấy kinh, để người đó nhận làm đồ đệ, giữ gìn lễ giáo, theo cửa Phật ta, tu lại chính quả, có được không?

Đại Thánh nói liền:

- Xin theo! Xin theo!

Bồ Tát

- Đã có thiện quả, để ta đặt pháp danh cho người.

Đại Thánh nói:

- Ta đã có rồi, tên là Tôn Ngộ Không.

Bồ Tát lại mừng nói:

- Trước đây, ta có thu nạp hai người, cũng có chữ "Ngộ". Bây giờ người cũng có chữ "Ngộ", thế là phù hợp với họ, tốt lắm, tốt lắm. Cũng chả dận dò gì nữa. Ta đi đây.

Đại Thánh tỉnh ngộ, hướng lòng theo đạo Phật.

Bồ Tát vị tình, dốc ý hồi thân tăng.

Bồ Tát và Mộc Xoa dời chốn đó, đi thẳng về phía Đông,

không bao lâu tới Tràng An nước Đại Đường. Thu lại mây mù, hai thầy trò biến thành hai nhà sư ghẻ lở đi vào thành, không ngờ trời đã chiều. Đi tới một phố lớn, thấy có một toà miếu Thổ Thần. Hai người vào thắp hương, làm cho Thổ Địa và quỷ binh ở đó hoảng sợ. Khi biết là Bồ Tát, liền vái mời vào. Thổ Địa lại vội vào báo cho Thành Hoàng, Xã Lệnh và các thần ở khắp Tràng An, mọi người đều đến chào, nói:

- Xin Bồ Tát tha tội tiếp đón chậm trễ.

Bồ Tát nói:

- Các người không được hé lộ tin tức. Ta vâng lệnh Phật tổ, tới đây tìm người đi lấy Kinh. Nhờ đến miếu này ở tạm mấy ngày, khi nào tìm được chân tăng thì đi.

Các thần ai về chỗ nấy, bảo Thổ Địa tạm đến ở chỗ Thành Hoàng. Hai thầy trò tạm nấu thân hình ở đây.

Không biết tìm người đi lấy kinh là ai? Xin đợi hồi sau sẽ rõ.

十一

222

222

HỒI THỨ CHÍN

VIÊN THỦ THÀNH KHÉO TÍNH KHÔNG TÀ KHÚC LÃO LONG VƯƠNG VỤNG MUỘN PHẠM LUẬT TRỜI

Thơ rằng:

*Đô thành nước lớn đáng tham quan
Sông núi tứ bề toả dọc ngang
Bao thuở chúa vua vui dựng nghiệp
Xưa nay thiên hạ kể Tràng An*

Đây là nói về thành Tràng An ở tỉnh Thiểm Tây, là chốn đã trải nhiều đời đế vương đóng đô. Từ nhà Chu, Tần, Hán tới giờ, Ba châu hoa tựa gấm, tám sông vòng quanh thành. Ba mươi sáu đường phố toàn hoa liễu, bảy mươi hai toà lầu đàn sáo. Đối với các nước, là đầu thiên hạ. Thực là một nơi thắng cảnh cực kỳ.

Bấy giờ là lúc vua Đường Thái tông trị vì, đổi niên hiệu là Trinh Quán. Lúc này đã ở ngôi mười ba năm, năm Kỷ Ty. Hãy không nhắc gì tới tài năng anh hào tuấn kiệt của ông đối với việc dựng xây cơ nghiệp.

Ở bờ sông Kinh ngoài thành Tràng An, có hai người hiền tài. Một là ông chài, tên gọi Trương Sảo; một là ông kiếm củi, tên gọi Lý Định. Hai vị đều là các Tiến sĩ không đi thi, những sơn nhân biết chữ nghĩa.

Một hôm, ở trong thành Tràng An, đã bán hết củi trên vai, và cá trong giỏ, cùng vào quán rượu, ăn uống no say, đều mua theo một bình rượu men bờ sông Kinh, thông thả đi về nhà.

Trương Sảo nói:

- Bác Lý ạ, tôi nghĩ rằng những kẻ tranh danh, sẽ vì danh hại mình, những kẻ trục lợi, sẽ vì lợi thiệt thân, những kẻ hám tước, như ôm hùm mà ngủ, những kẻ mong ơn, như quán rần mà đi. Tóm lại, không bằng chúng ta, sống trong núi biển, nhờ nhờ thoải mái, cam đời đạm bạc, tùy duyên qua ngày.

Lý Định nói:

- Bác Trương nói rất có lý. Có điều nước biển của bác, không bằng non xanh của tôi.

Trương Sảo nói:

- Núi xanh của bác không bằng nước biển của tôi. Có bài từ "Bướm mền hoa" ghi nhận:

*Khói sóng muôn dặm con đồ nhỏ
Lặng tựa núi bông
Tây Thi ca vang gió
Lâng lâng danh lợi lòng không màng
Rồi vui mùi hương cùng cây cỏ
Mấy cánh sếu cò chẳng e sợ
Bờ liễu bãi lau
Vợ con cùng hôn hờ
Một giấc ngon lành sóng gió im.
Không nhục không vinh không buồn bã.*

Lý Định nói:

- Nước biển của bác không bằng non xanh của tôi cũng có bài từ "Bướm mền hoa" ghi nhận:

Lời rằng:

*Rừng mây đầy rẫy hoa thông thoáng
Im lắng lời oanh
Véo von làn sáo tản
Hong thưa lục đậm trời xuân ấm
Vút chốc sang hè chuyển ngày tháng*

*Lại gặt thu về thay đổi chóng
Hoa vàng thắm
Cùng say ngấm
Thoáng thời đông rét tới rất mau
Tiêu dao bốn mùa không người quản*

Ông Chài nói:

- Non xanh bên bác không bằng nước biếc bên tôi, dùng được nhiều vật tốt. Có bài "Giá cô thiên" (khoảng trời đa đa) ghi nhận:

*Làng tiên mây nước tháng ngày qua
Bể lái bơi chèo đó là nhà
Nấu canh cua tía lược tôm đỏ
Cạo sạch vẩy tươi, hằm ba ba
Nõn lau biếc
Rau rút xòa
Củ ấu đẹp như chiếc mào gà
Ngó tở, sen già, cần lá nõn
Rau muống rau răm, nhiều rau hoa.*

Tiêu phu nói:

- Nước biếc bên bác không bằng non xanh bên tôi, cũng nhiều thức ngon của lạ. Cũng có bài từ "Giá cô thiên" ghi nhận:

*Chót vót non cao giáp mây mờ
Lều cỏ mái gianh là nhà ta
Vịt gà béo nấy hơn cá ếc
Cây chồn thỏ hươu hơn tôm cua
Xuân thơm lá
Vàng dâu ta
Ngon lành măng trúc với sơn trà
Mận tía đào hồng mơ hạnh mọng
Táo chua lê ngọt quế thơm hoa*

Ông Chài nói:

- Thực tế non xanh bên bác không bằng nước biếc bên tôi.
Có bài từ "Tiên trời" ghi nhận:

*Một lá đồ con tùy qua lại
Lướt muôn khói sóng không sợ hãi
Buồng câu quăng lưới bắt cá tôm
Chẳng nấu dấm
Vẫn đảm vị
Vợ già con trẻ cùng tụ hội
Cá nhiều lại bán chợ Tràng An
Đổi lấy rượu ngon say toái loái (tuý luy)
Áo tôi làm chần, ngủ sương thu
Ngáy khò khò
Chẳng e ngại
Vinh sang cõi đời cũng chả ngơi.*

Tiểu phu nói:

- Nhưng nước biếc bên bác lại kém non xanh bên tôi. Cũng có bài tứ "Tiên trời" ghi nhận:

*Dưới chân kèo gianh che một mái
Thông trúc mai lan rất khả ái
Luôn rừng vượt núi kiếm của khô
Chẳng ai ngại
Tùy tay hái
Hoặc nhiều hoặc ít cho thế giới
Đem tiền mua rượu lòng khoan khoái
Bát sứ bình sành riêng thoải mái
Ngà ngà ngả lưng dưới góc thông
Không bắn khăn
Không sợ hãi.
Chả quản nhân gian thắng với bại.*

Ông Chài nói:

- Bác Lý! Núi non bên bác không bằng mặt nước bên tôi, cuộc sống thoải mái. Có bài "Trăng sông Tây" ghi nhận:

Lục đỏ đầy hoa trắng sáng
Lau vàng rồi lá gió rung
Trời xanh tím tấp sóng xa mờ
Lôi kéo một đám sao động
Cá to vào lưới hàng đàn
Rô con đập mối rồn sóng
Đem về sào nấu bữa ngon lành
Cười ngạo sông hồ nghe đồng vọng

Tiểu phu nói:

- Bác Trương ơi, mặt nước bên bác không bằng trắng núi bên tôi, cuộc sống thú vị hơn. Cũng có bài từ "Tây giang nguyệt" ghi nhận:

Lá uá dây khô khắp lối
Tre già cành mục đầy non
Nữ la, sắn khô mọc lan man
Chặt lấy dùng dây bó tròn
Sâu một đục thân dâu, liễu
Gió lay gãy ngọn trúc, thông
Nhặt về chắt đóng chống đông lạnh
Đổi rượu, đổi tiền, tùy lòng

Ông Chài nói:

- Núi non bên bác cũng có cái so sánh được, nhưng lại u nhã không bằng nước biếc bên tôi. Có bài "Tiên bên sông" ghi nhận:

Triều xuống đời dần con đồ nhỏ
Đêm khuya gác mái, ca dài
Áo tôi, trắng xé, rất u tĩnh
Cò ngủ không động giấc
Ráng mây rạng chân trời
Nằm co bên lách không vương vấn
Nắng cao đầu trúc còn ngời

*Tuỳ lòng mặc ý tự an bài
Quan châu phải đợi lạnh
Sao bằng ta thanh thời.*

Tiểu phu nói:

- U nhả bên nước biếc bác không thể nào bằng u nhả phía non xanh tôi. Cũng có bài từ "Tiên bên sông" ghi nhận:

*Lối thăm thu cao mang búa trầy
Chiều về gánh củi nghiêng vai
Hoa nội đừng đưa mái tóc cài
Rẽ mây tìm lối xuống
Đợi trăng gõ cửa ngoài
Vợ con mừng rỡ ra ngõ đón
Giường cỏ, gối gỗ, nghỉ ngơi
Nấu kê, luộc lê, tự phở bày
Trong vò rượu mới nấu
Say sưa sướng một đời.*

Ông Chài nói:

- Tất cả là những chuyện làm ăn kiếm sống của hai ta, bác không có được những cái lý thú khi thời tiết nhân rồi như tôi. Có thơ ghi nhận:

Thơ rằng:

*Rồi xem chân trời hạc trắng bay
Dừng thuyền bờ suối khép sài mây
Tựa mũi dầy trẻ xe dây cước
Cùng vợ buông chèo hóng lưới vây
Tĩnh định rõ ràng hay sóng lặng
Minh yên tự thấy gió hiu lay
Nón xanh tươi biếc tùy thời mặc
Áo mũ cung đình khó sánh đây.*

Tiểu phu nói:

- Thú vị lúc nhân rồi của bác kém nhân rồi của tôi nhiều. Cũng có thơ ghi nhận.

Thơ rằng:

Nhàn nhìn lơ lửng trắng bay mây
Ngôi lẻ lều gianh bóng trúc đây
Vô sự dây con trang sách học
Có khi cùng khách đối cờ vây
Mừng về chống gậy ca bên ngõ
Hứng tới mang đàn dạo gốc cây
Dép cỏ đai dây quần áo vải
Lòng thơ hơn mặc gấm the đây

Trương Sảo nói:

- Bác Lý ơi, hai chúng ta "Thực đã ngâm nga thoả đây đây.
Chi bằng gõ phách tụng li vàng. Nhưng những từ chương rời
rạc, không có gì hiểm lạ. Bây giờ hãy làm thơ dài, thử xem cuộc
trao đổi giữa Ngư, Tiều như thế nào?

Lý Định nói:

- Ý bác Trương rất hay, mời bác ngâm trước!

Trương Sảo liền ngâm:

Thuyền dừng khói sóng ngang dòng biếc
Nhà ở non sâu giữa nội đồng
Rất thích nước xuân cầu suối láng
Càng say vách đá sớm mây lồng
Cửa sông cá chép thương sào nấu
Sâu nhộng cành khô nướng lửa hồng
Câu lưới nhiều bề no đủ sống
Gánh đầy mọi việc vẫn thung dung
Đò con nằm ngửa xem chim nhạn
Lôi cỏ nghiêng vai lắng tiếng hồng
Tình đời tranh cãi không vương cuộc
Chốn thị phi kia chả mắc vòng
Bên khe phơi lưới như giăng gấm
Trên đá mài riu lưới sáng bong

Trăng thu vắng vặc thuyềnng câu lẻ
Vắng vẻ non xuân một bóng thông.
Cá nhiều đổi rượu vui cùng vợ
Củi lấm, đầy bầu, trẻ cũng chung
Tự chuốc tự ca tùy hứng thú
Hát dài hét lớn lộng làn giông
Gọi huynh đệ tới vui đồ bên
Mời bạn bè qua thoả núi đồng
Ra lệnh giờ tay luôn nhắc chén
Mở tờ viết chữ chậm trao chung
Luộc tôm nấu cua sớm sớm thích
Rán gà nướng vịt ngày ngày thông
Vợ nấu trà ngon, tình dịu nhẹ
Non thổi cơm thơm ý thung dung
Sáng ra nhắc gậy dò sóng nhỏ
Trời mọc gánh củi qua lối đông
Sau mưa mới tới bắt chếp sống
Trước gió vung riu đẻo cây thông
Ăn nấu tránh đời giả cầm điếu
Dấu tên đổi họ làm kẻ khùng

Trương Sảo nói:

- Bác Lý, vừa rồi tôi mạo muội đọc trước, bây giờ đến lượt
hiên huynh, rồi tiểu đệ sẽ xin tiếp ngay.

Lý ngâm:

Gió trắng ngông cuồng kẻ sơn dã
Sông hồ nhơ nhớt có hiên huynh
Thanh nhân có phận tùy thanh đạm
Không điều miệng tiếng vui thái bình
Đêm trăng lều gianh ngủ yên giấc
Trời tối nấu thân nón lá thanh
Với hồng nhận chơi bởi thoả ý
Cũng thông mai kết nghĩa thoả tình

Trong lòng chẳng bận điều danh lợi
Bên tai chẳng nghe tiếng đao binh
Thỉnh thoảng chuốc thêm một li rượu
Một ngày ba bữa cơm rau canh
Hai bó củi khô, cách kiếm sống
Một căn cầu nhỏ, kế mưu sinh
Rồi gọi con em mài rìu búa
Nhàn cùng lớp trẻ vá lưới lành
Xuân đến vui xem dương liễu thắm
Khi nhàn nhìn ngắm lách lau xanh
Trời hè tránh nắng dưới khóm trúc
Hóng mát tháng sáu hái ấu nhanh
Sương xuống gà mái thường làm bữa
Trùng dương (9/9) cua béo đầy mâm quanh
Mùa đông mặt trời cao ngọn trúc
Vẫn còn say sưa giấc ngon lành
Tám tiết trong non nhớn nhớ ý
Bốn mùa giữa hồ thanh thời tình
Cỏ rau vốn đậm nhiều tiên vị
Cần buồng thế tục không vướng hình
Ngoài ngõ cỏ nội hoa thơm ngát
Đầu thuyền sóng nước vỗ lạnh tanh
Yên thân chẳng kể ngôi khanh tướng
Chỉ định giàu hơn vạn lý thành
Mười dặm thành cao luôn canh gác
Nhiều điều eo óc chuyện công danh
Vui non vui nước thực là hiếm
Ơn trời ơn đất ơn thần minh

Hai người đã trao đổi từ chương, lại làm thơ đối đáp, khi tới chỗ rẽ về nhà, đều nghiêng mình chào từ biệt. Trương Sở nói:

- Lý huynh ơi! Đi đường phải cẩn thận đấy. Núi non thường có cọp. Lỡ như có gì nguy hiểm, thì đúng là "ngày mai đầu phố ít cố nhân".

Lý nghe nói, nổi giận:

- Huynh là đồ khốn! Bọn bè sống chết vì nhau, sao huynh lại rửa úm ta. Ta mà gặp cọp vồ, thì huynh chìm dưới sóng.

Trương Sảo nói:

- Cả đời ta cũng không bao giờ lật đồ.

Lý Định nói:

- Trời có gió mây bất chợt, người có hoạ phúc tạm thời. Sao huynh lại dám nói là giữ được an toàn vô sự.

Trương Sảo nói:

- Lý huynh ơi, tuy huynh nói thế, nhưng huynh không có tính toán, không bằng trong cuộc sống của ta có tính toán, nhất định không gặp những việc rủi ro.

Lý Định nói:

- Huynh kiếm sống ở mặt nước cực kỳ nguy hiểm, mờ mờ mịt mịt, có gì mà sờ mó.

Trương Sảo nói:

- Huynh không hiểu được. Ở phía tây thành Trường An này, phố phía tây, có một ông thầy xem quẻ. Hàng ngày tôi đều biểu ông ấy một con chép đuôi vàng, ông ấy dạy cho tôi một bài. Theo phương vị, trăm lần trăm được. Hôm nay tôi lại đi xem quẻ, ông ấy bảo tôi gieo lưới ở mé đông vụng sông Kinh, buông câu mé tây, chắc chắn sẽ bắt được nhiều tôm cá. Ngày mai gặp nhau ở thành, bán hàng mua rượu, sẽ lại trò chuyện với huynh.

Hai người từ biệt nhau.

Đó chính là: "Câu chuyện dọc đường, tai người trong cỏ". Số là sông Kinh có một quỷ Dạ Soa tuần tra, khi nó nghe tới câu "trăm lần trăm được", vội về ngay thủy cung, tâu với Long Vương

- Tai vạ rồi! Tai vạ rồi!

Long Vương hỏi:

- Tai vạ gì?

Dạ Soa nói:

- Thân đi tuần ở bờ sông, nghe hai gã chài và kiếm củi nói chuyện. Khi từ biệt, họ nói những câu nghe ghê gớm. Lão chài nói: Phố Tây thành Tràng An, có ông thầy xem quẻ, tính toán rất đúng, mỗi ngày lão chài biểu ông thầy một con cá chép, và ông ta lại bảo bác ấy chõ quăng lưới, buông câu. Nếu cứ bói đúng như thế, thì chả bao lâu nữa hết loài thủy tộc. Còn lấy gì mà làm đẹp Thủy phủ, lấy gì mà vượt sóng dâng triều, giúp đỡ oai lực Đại Vương?

Long Vương giận lắm, vội cầm gương, muốn đến ngay thành Tràng An, giết ông thầy bói. Các con Rồng, cháu Rồng, Quan Tôm, Đốc Cua, Quân sư Chầy, Thiếu khanh Rô, Thái tử Chép... một loạt ở bên cùng bước ra tâu:

- Đại vương hãy nén giận. Người đời có câu: "Những lời qua tai, đừng vội tin ngay". Đại vương đi chuyến này, tất nhiên có mây theo, mưa giúp, e rằng kinh động nhân dân Tràng An, rồi Ngọc Hoàng Thượng đế lại quở trách. Đại vương ẩn hiện không lường, biến hoá mọi vẻ, chỉ nên hoá thân làm một Tú sĩ, đến chơi Tràng An xem xét một chuyến. Quả có bọn ấy, sẽ giết trừ cũng không muộn. Còn nếu không, thì chả hoá ra càn rỡ hại người khác sao.

Long vương bèn bỏ gương báu, rồi cũng không dâng mây toả mưa, lên trên bờ, lác mình một cái, hóa ra một Tú sĩ áo trắng. Thực là:

*Phong tư đẹp đẽ
Thanh tú muôn phần
Khoan thai dáng dấp
Nhịp nhàng bước chân
Nói năng theo Khổng Mạnh
Lễ mạo giống Chu Văn
Mình mặc áo ngọc màu đậm vẻ
"Tiêu Dao" chứng chạc đầu vấn khăn.*

Rảo bước trên đường, đi thẳng tới phố Tây thành Tràng An.

Chỉ thấy đám đông, chen chen lấn lấn, ồn ào âm ỉ, trong đó có người đang sang sảng nói:

- Bản mệnh thuộc Rồng, khắc người thuộc Hổ, Dần, Thân, Tị, Hợi, tuy gọi hợp cục, e rằng phạm phải sao Thái Tuế.

Long vương nghe nói, biết là chỗ xem tướng số, bèn đi tới, rẽ mọi người, nhìn xem chỉ thấy:

*Châu ngọc bốn vách
Lụa là buồng quanh
Đỉnh trầm hương nghi ngút
Bình sứ nước long lanh
Hai bên Vương Duy nhiều tranh đẹp
Trên tường Quỷ Cốc treo cao hình.
Nghiên Đoan khô, mực Kim yên, ngọn bút lông
trắng tuyết
Hoả châu, số Quách Phác, bàn bày nhiều chân kinh.
Sáu hào quen thuộc
Tám quẻ thông tinh
Hiểu rõ lẽ trời đất
Rành chuyện mọi thần linh
La bàn định rõ kim Tý Ngọ
Khắp mặt tinh tú ghi rõ rành.
Kể việc sau, nói việc trước, tỏ như gương sáng
Bao nhà thịnh, bao nhà suy, rõ ngang thần minh
Tính việc tốt xấu
Đoán chuyện tử sinh
Lời ra như mưa gió
Bút hạ quẻ thần kinh
Biển hiệu có ghi rõ tên họ
Ông thầy thần toán Viên Thủ Thành*

Người này là ai? Chính là Viên Thủ Thành, chú ruột của quan coi Đài Khâm Thiên giám: Viên Thiên Cương. Ông này tướng mạo kỳ lạ, nghi dung tuấn tú, nổi tiếng khắp nước phán

đoán nhất thành. Long vương vào cửa chào hỏi ông thầy. Thi lễ xong, mời Long vương ngồi ghế cao, tiểu đồng dâng nước. Ông thầy hỏi

- Ngài tới có việc chi?

Long vương nói:

- Xin thầy xem cho một quẻ mưa nắng thế nào?

Ông thầy lấy tay rút thẻ xem, và đoán:

Mây mờ đỉnh núi, mù giăng rừng cây.

Nếu xem mưa ướt, đúng sáng ngày mai

Long vương hỏi:

- Ngày mai giờ nào mưa rơi? Mưa nhiều hay ít?

Ông thầy nói:

- Ngày mai giờ thìn mây giăng, giờ tỵ sấm động, giờ ngọ rơi mưa, giờ mùi mưa tạnh, cộng được ba thước ba tấc bốn mươi tám giọt.

Long vương cười nói:

- Câu này không phải đùa đâu. Nếu ngày mai có mưa đúng giờ giắc, số lượng, ta sẽ biếu ông năm mươi lạng vàng. Nếu không mưa, hoặc không đúng giờ, đúng số, nói thực với ông, ta sẽ phá cửa hàng của ông, đập nát bằng hiệu, đuổi ông ra khỏi Tràng An không được mê hoặc dân chúng.

Ông thầy vui vẻ trả lời:

- Cái đó là tùy ý ngài. Xin mời! Xin mời! Sáng mai sau cơn mưa lại tới.

Long vương từ biệt ra về Thủy phủ. Các thủy thần lớn nhỏ tiếp kiến, và hỏi:

- Đại vương xem quẻ ra sao?

Long vương nói:

- Có. Nhưng chỉ là ông thầy kiếm ăn nói láo. Ta hỏi bao giờ mưa. Hắn bảo ngày mai. Hỏi giờ nào, số lượng nước mưa, hắn

bảo giờ thìn mây giăng, giờ tỵ sấm động, giờ ngọ mưa, giờ mùi tạnh, được ba thước ba tấc 48 giọt. Ta đánh cuộc với hần, nếu đúng như hần nói, ta biểu vàng năm chục lạng. Nếu sai, ta sẽ phá hiệu, đuổi ra khỏi Tràng An, không cho lừa bịp dân chúng.

Các Thuỷ tộc cười nói:

- Đại vương là Tổng quản tám sông, là Long thần coi việc mưa, mưa hay không chỉ có đại vương biết. Sao hần dám nói bậy. Thế nào hần cũng thua cuộc rồi. Nhất định thua rồi.

Đang lúc các con rồng, cháu rồng, tôm, cua, cá mú cười vui, thì chợt ở trên không có tiếng gọi:

- Long vương sông Kinh ra đón chiếu chỉ.

Mọi người ngẩng đầu nhìn, thấy một lực sĩ áo vàng, tay cầm chiếu chỉ của Ngọc Hoàng, đang đi thẳng xuống Thuỷ phủ. Long vương hoảng hốt, sửa soạn áo quần ngay ngắn, đốt hương đón chiếu chỉ. Lực sĩ áo vàng quay về trời. Long vương lập tức mở phong bì ra xem, trên có viết:

Truyền lệnh Bát hà Tổng

Chớp loé và sấm ran

Sáng mai rải mưa xuống

Cho khắp thành Tràng An

Giờ và số lượng ở chiếu chỉ Ngọc Hoàng giống hệt lời phán của ông thầy. Long vương thấy thế, hồn phách hoảng loạn. Lát sau tỉnh dậy, nói với các thuỷ tộc.

- Cõi đời sao lại có người thiêng thế! Đúng là thấu trời suốt đất, nhưng chả lẽ lại thua cuộc hần sao!

Quân sư cá Chầy râu:

- Xin đại vương yên tâm! muốn được hần chả khó. Thần có một mẹo nhỏ, có thể làm cam mồm hần.

Long vương hỏi kế. Quân sư nói:

- Làm mưa sai giờ đi một chút, bớt đi mấy giọt, như vậy là quả đoán không đúng, sợ gì mà không được hần. Lúc ấy giật đổ biển hiệu, đuổi hần ra khỏi thành, có gì mà khó.

Long vương nghe lời tâu, không bắn khoan nữa.

Ngày hôm sau, tập hợp các thần gió, mây, sấm, chớp, đến thẳng trời Tràng An. Đợi đến giờ tỵ mới giăng mây, giờ Ngọ nổi sấm, giờ Mùi rắc mưa, giờ Thân tạnh hạt, và chỉ có ba thước linh bốn mươi giọt. Tức là bớt một giờ và bớt "ba tấc tám giọt".

Sau cơn mưa, cho các tướng tá về, Long vương lại hạ mây xuống, hoá thành vị Tú sĩ áo trắng, đến phố cửa Tây, gõ cửa nhà Viên Thủ Thành, không nói không rằng, giật biển, bẻ bút. Ông thấy ngồi yên trên ghế, không hề động dậy. Long vương đập cánh cửa, mắng:

- Đồ yêu quái nói bừa hoạ phúc, gây mê hoặc cho dân chúng! Quẻ của mi không thiêng, phán đoán sai bậy! Nói "giờ mưa" và "giọt mưa" không đúng. Mi vẫn ngiêm nhiên ngồi cao, cút đi ngay, ta tha tội chết cho!

Thủ Thành vẫn ngiêm nhiên không chút sợ hãi, ngẩng mặt lên trời, cười nhạt nói:

- Ta không sợ! Ta không sợ! Ta không có tử tội, chỉ sợ nhà người là có tội chết đấy! Có thể lừa bịp người khác, chứ không lừa bịp nổi ta đâu. Ta đã nhận ra người là ai rồi. Không phải Tú sĩ gì, mà là Long vương sông Kinh. Mi trái lệnh chiếu chỉ của Ngọc Hoàng, đổi giờ, bớt số, phạm vào luật trời. Mi khó mà tránh khỏi một nhát đao trên "Đài mổ Rong", sao lại còn dám tới đây mắng ta?

Long vương nghe nói, sợ hãi bủn rủn, tóc gáy dựng đứng, vội vã quăng cánh cửa, chỉnh đốn áo quần, quỳ lạy ông thầy nói:

- Xin thầy bớt giận. Vừa rồi là nói đùa thôi, ai ngờ đùa quá hoá thật, quả là vi phạm phép trời làm sao bây giờ! Mong thầy cứu cho một phen! Nếu không, dù chết tôi cũng không tha cho thầy.

Thủ Thành nói:

- Ta không cứu mi được, chỉ có thể chỉ con đường sống cho mi mà thôi.

Long vương nói:

- Xin thầy dạy bảo.

Ông thầy nói:

- Ngày mai giờ Ngọ ba khắc, mi bị dẫn đến chỗ quan Nhân Tào là Ngụy Trưng để xử chém, nếu mi muốn cứu mạng, phải mau mau tới cầu cứu với đương kim Hoàng đế là vua Đường Thái Tôn. Vì Ngụy Trưng là Thừa Tướng của vua Đường. Nếu ông ta thương tình, thì mới vô sự.

Long vương nghe nói, dân dân nước mắt cáo từ. Không ngờ lúc đó mặt trời đã lặn, ánh trăng vừa tỏ, chỉ thấy:

*Khói ngừng núi tía quạ mỗi về
Khách đường xa đã vào trọ quán
Đầu bãi nhận mỗi ngủ cát mềm
Sông Ngân Hán
Trống điểm canh
Đèn lửa thôn tro mờ ánh sáng
Gió lùa khói lò vắng đạo viên
Giấc mơ bướm bướm người không hiện
Trăng đời bóng hoa trên lan can
Đốm sao tản loạn
Giọt đồng rơi
Chẳng hay đêm khuya canh quá bán*

Long vương sông Kinh không về Thủy phủ, chỉ lơ lửng trên trời, đợi ngày hôm sau, hạ mây vén mưa, đi thẳng tới cung vua. Lúc này vua Đường đang nằm mơ thấy đạo chơi ngoài cửa cung, đạo trắng ngấm hoa. Long vương chợt hoá thành dáng người, tới trước quỳ lạy, miệng nói:

- Xin bệ hạ cứu mạng! Cứu mạng!

Thái Tôn hỏi:

- Nhà ngươi là ai? Trẫm sẽ cứu cho!

Long vương tâu:

- Bệ hạ là Rồng Thực, thân là rồng mang nghiệp chướng.

Thần vì phạm phép trời, nên sẽ bị quan Nhân Tào hiền thần của Bệ hạ là Ngụy Trưng xử chém vào giờ ngọ ba khắc trưa mai. Do đó, đến xin cầu cứu Bệ hạ.

Thái Tông nói:

- Nếu là Ngụy Trưng, trăm sẽ cứu mạng, nhà người cứ yên tâm mà đi.

Long vương vui mừng, cúi đầu tạ ơn ra về.

Lại nói Thái Tôn sau khi tỉnh giấc, đã thấy trống canh năm điểm ba tiếng.

Thái Tôn ra châu, tụ họp hai hàng văn võ. Chỉ thấy:

*Khói lồng cửa phượng
Hương ngát long lâu
Sáng lay động rèm đỏ
Mây lướt bóng cờ màu
Vua tôi hoà hợp như Nghiêu Thuấn
Lễ nhạc uy nghiêm giống Hán - Châu.
Thị vệ đèn, cung nữ quạt, song song toả bóng
Bình công múa, điệu kỳ lân, chồn chồn sáng lâu
Núi hô vạn tuế
Hoa chúc ngàn châu
Roi tơ ba lần quất
Mũ áo thấy cúi đầu
Hoa cung rờ rờ hương trời tụ
Liễu bờ buồng mềm, nhạc ngự tau
Màn trăn châu, rèm phủ thủy, móc vàng cao buộc
Quạt rồng phượng, quạt núi sông, kiệu báu dừng hầu
Văn quân anh tuấn
Võ tướng hùng hào
Lối ngự chia cao thấp
Thêm son bậc nối nhau
Thẻ vàng đai tía rành ba tượng
Đất thăm trời dài muôn năm sau.*

Các quan làm lễ châu xong, đầu về chỗ nấy. Vua Đường liếc nhìn mắt phượng, lướt qua mọi người, chỉ thấy phía quan văn có Phòng Huyền Linh, Đỗ Như Hối, Từ Thế Tích, Hứa Kinh Tôn, Vương Khuê v.v. Bên phía võ quan có: Mã Tam Bảo, Đoàn Chí Hiền, Âu Khai Sơn, Trình Giảo Kim, Lưu Hồng Kỷ, Hồ Kính Đức, Tần Thúc Bảo v.v...

Ai nấy uy nghi chững chạc, nhưng lại không thấy Thừa tướng Ngụy Trưng. Vua Đường vội Từ Thế Tích lên điện hỏi:

- Đêm qua Trẫm nằm chiêm bao, thấy một người tới lạy chào, nói là Long vương sông Kinh, vi phạm luật trời, sẽ bị quan Nhân Tào là Ngụy Trưng xử chém, tâu xin trẫm cứu mạng. Trẫm đã nhận nhời. Bây giờ trong ban lại không thấy mỗi Ngụy Trưng, là làm sao?

Thế Tích thưa:

- Nếu giấc mộng ấy đúng, thì lát nữa Ngụy Trưng tới châu. Bệ hạ đừng để cho ông ta ra khỏi đây. Chỉ cần qua một ngày nay, là có thể cứu mạng được con Rồng trong giấc mộng.

Vua Đường rất mừng, liền truyền chỉ, sai quan đi vời Ngụy Trưng vào châu.

Nói về Thừa tướng Ngụy Trưng, đêm ngồi xem thiên văn, đang lúc hương trầm ngào ngạt, chợt nghe có tiếng hạc kêu trên mây, thì ra đó là tiên sứ nhà trời, vâng lệnh Ngọc Hoàng xuống bảo tới giờ Ngọ ba khắc ngày mai phải chém đầu Long vương sông Kinh.

Ngụy Thừa tướng tạ ơn, tắm gội trai giới ba khắc, ở trong phủ mài gươm Tuệ, tập trung nguyên thần, và không vào châu. Khi thấy sứ giả của vua tới, thì lo sợ, vội vàng áo mũ cân đai chỉnh tề đi vào châu, tới trước ngai vàng, cúi đầu làm lễ tạ tội - Vua Đường nói:

- Khanh không có tội gì.

Lúc đó các quan vẫn đang châu hầu. Vua Đường bèn sai

cuốn rèm bãi châu, chỉ giữ Ngụy Trưng ở lại, cho đi kiệu vàng, cùng vào nội điện bàn việc nước. Khi gần tới cuối giờ tỵ đầu giờ ngọ, lại sai cung nhân đi lấy bàn cờ tới và bảo:

- Trẫm và khanh đánh một ván chơi.

Các cung nữ đã bày bàn cờ lên ngự án. Ngụy Trưng tạ ơn, ngồi chơi cờ cùng vua Đường.

Chưa biết được thua thế nào? Xin xem hồi sau sẽ rõ.

HỎI THỨ MƯỜI

HAI TƯỚNG QUÂN CỦA CUNG NGÂN QUỶ ĐƯỜNG THÁI TÔN ĐỊA PHỦ HOÀN HỒN

Nói về vua Thái Tôn với Ngụy Trưng chơi cờ ở ngự điện. Từng nước từng nước, dần bầy thế trận. Đúng như Kinh Lạn Kha (sách nói về cách đánh cờ) đã viết:

"Trọng cách chơi cờ, quý ở chỗ cân trọng phép chơi cờ, người cao thượng chiếm khoảng giữa, người thấp ở ngoài biên, người vừa vừa thường giữ các góc. Phép chơi cờ có nói:

*Thà thí một quân
Không bỏ lỡ nước
Có trước có sau
Có sau có trước
Hai mặt tiếp liền
Cùng tiến cùng bước
Rộng nhưng đừng hở hênh
Hẹp nhưng không bó chặt
Loay hoay gắng giữ một quân cờ
Không bằng thí quân mà được cuộc
Không nên đi những nước vu vơ
Luôn vững thế trận không sơ suất
Mình ít họ đông
Giữ cho trót lọt
Họ ít mình đông*

*Khuếch trương chiến lược
Khéo đánh thắng là không ganh
Khéo dàn trận là không đánh
Biết cách đánh thì không thua
Biết đánh thua là không loạn
Lúc đầu dùng binh để tập trung
Lúc sau dùng kỳ binh mà chiến thắng*

Phạm phía địch bỗng đứng mà dõn quân, là có ý đánh chiếm chỗ yếu, bỏ chỗ nhỏ vật mà không cứu, là có lòng mưu đồ chỗ to. Gặp đầu đi đấy, là người vô mưu, không suy nghĩ mà đi ngay, là ngu dại chuốc lấy thất bại. Kinh Thi có câu: "Chăm chăm giữ gìn, như đi vào hang" là như thế đó".

Vậy có thơ rằng:

*Bàn cờ là đất, quân là trời
Tạo hoá âm dương vẹn cả đôi
Còn những nước cao quyền biến giỏi
Lạn Kha năm trước đã vui cười.*

(Lạn Kha nghĩa là cán rìu mục, chuyện xưa kể có người tiểu phu mãi xem tiên đánh cờ, thời gian trôi qua rất nhiều, đến mức cán chiếc rìu đốn củi mục nát lúc nào không biết).

Vua tôi hai người đang chơi cờ, đúng tới lúc giờ Ngọ ba khắc, cuộc cờ chưa xong, Ngụy Trưng bỗng đứng nằm phục bên án, ngủ ngáy khò khò.

Thái Tôn cười nói:

- Hiền khanh thực là vì lo toan công việc non sông đất nước mà mệt mỏi, nên chỉ bất chợt ngủ ngay.

Rồi nhà vua để yên cho ngủ, không đánh thức.

Hồi lâu, Ngụy Trưng tỉnh dậy, phủ phục xuống đất nói:

- Thần đáng tội chết! Không hiểu tại sao vừa rồi đã ngủ gục, mong bệ hạ tha cho tội khinh mạn.

Thái Tôn nói:

- Khanh có tội gì mạn thượng đầu? Hãy đứng dậy đi, ta cùng khanh đánh ván cờ mới.

Nguy Trưng dậy tạ ơn, nhưng khi vừa đặt tay vào quân cờ, thì thấy ngoài cổng điện có tiếng gọi to. Số là Tần Thúc Bảo, Từ Mậu Công đem tới chiếc đầu rồng còn máu, đặt trước mặt vua và tâu:

- Tâu bệ hạ:

"Biển cạn sông khô từng đã thấy.

Còn đây vật lạ chưa từng nghe.

Thái Tôn và Nguy Trưng đứng lên hỏi

- Vật này ở đâu ra.

Thúc Bảo, Mậu Công nói:

- Ở ngoại ô phía nam, đầu phố chữ Thập, từ trên mây rơi xuống, nên hạ thần phải tâu lên:

Vua Đường hỏi Nguy Trưng

- Thế này là thế nào?

Nguy Trưng quay mình khấu đầu tâu:

- Đây là thần chém trong giấc mơ

Vua Đường nghe nói cả sợ, hỏi:

- Lúc hiện khanh ngủ gục, không hề thấy động dậy chân tay, lại không có dao gươm, làm sao lại chém.

Nguy Trưng tâu:

- Muôn tâu bệ hạ

Số là hạ thần

Mình ở trước chúa

Mơ xa đèn rồng

Mình ở trước chúa cờ tàn cuộc

Nhắm mắt mộng lung

Mơ xa điện ngọc cười mây rắng

Bất thần gươm vung

Con rồng này, vốn bị Thiên binh trói ở dài Chém Rồng. Hạ thần nói: mi phạm phép trời. Đáng là tội chết. Ta vâng lệnh trời. Chém ngươi hoá kiếp. Rồng nghe cúp móng khép vây chịu tội. Thần hăng hái vén tay tung lưỡi kiếm "Sung phong". Tiếng gươm vừa phạt - Đầu rồng rơi từ trên không.

Thái Tôn nghe nói, buồn vui lẫn lộn, mừng rằng: ngại khen Ngụy Trưng tội hiền, trong triều có bậc hào kiệt, lo chi núi sông không ổn. Thương rằng: trong mơ từng hứa cứu rồng, không ngờ việc lại như thế. đành gượng phẫn chấn, truyền lệnh cho Thúc Bảo đem đầu rồng treo nơi đầu chợ, cho dân chúng xem. Mặt khác khen thưởng Ngụy Trưng, các quan ra về.

Đến chiều vua về cung, trong lòng lo buồn, nhớ lại cảnh trong mơ, con rồng khóc lóc xin cứu mạng, nào biết đâu sự việc không thường, khó tránh hoạ loạn, suy nghĩ lúc lâu, chợt thấy tinh thần mỏi mệt, mình mẩy bứt rứt. Canh hai đêm đó, nghe ngoài cửa cung có tiếng gào khóc, Thái Tôn càng sợ hãi. Đang mơ mơ màng màng thì thấy Long vương sông Kinh, tay cầm chiếc đầu tươi máu, gọi to:

- Đường Thái Tôn! Trả lại mạng cho ta. Trả lại mạng cho ta. Đêm trước mi đã hứa cứu ta, sao hôm nay mi lại cho quan Nhân Tào giết ta. Mi ra đây, ta sẽ cùng mi tới chỗ Diêm vương.

Rồi nó lôi kéo Thái Tôn, làm âm làm ĩ. Thái Tôn lúng túng khó nói, bỏ hôi vãi khắp người. Đang lúc khó xử, thì thấy phía nam mây thơm quấn quít, ráng màu giáng giăng, rồi có một vị nữ chân nhân, tay cầm cành dương liễu vẫy một cái, con rồng không đầu, kêu khóc đi ra phía tây bắc.

Số là Bồ Tát Quan âm lĩnh ý Phật tổ, sang phương đông, tìm người đi lấy kinh, đang trọ nhà Thổ địa ở kinh thành Tràng An, đêm nghe tiếng quỷ thần kêu khóc, nên tới đây đuổi rồng, cứu vua. Con rồng đi tới âm ty, địa ngục bên kia.

Lại nói Thái Tôn tỉnh dậy, kêu gọi.

- Có ma! Có ma!

Làm cho hoàng hậu ba cung, phi tần sáu viện, cùng với thái giám run sợ, một đêm không ngủ. Tối canh năm, trăm quan vẫn vô đều châu chực ở ngoài cửa điện. Đợi tới sáng, không thấy vua ra ngự châu, thấy đều lo sợ bồn khoăn. Lúc mặt trời đã lên cao ba con sào, mới có thánh chỉ truyền ra.

- Lòng trăm bất an, các quan miễn châu.

Không ngờ qua dăm bảy ngày, các quan lo sợ, đều xin vào cung vấn an. Chỉ thấy Thái hậu có lệnh vời y quan vào cung chữa thuốc, mọi người đợi ở ngoài. Một lát thầy thuốc ra, mọi người hỏi bệnh. Thấy thuốc nói:

- Hoàng thượng mạch đập không đều, mạch thì gấp, nói lắm nhảm thấy ma quỷ, xem lại mạch đập, mười cái lại đổi, năm tạng vô khí, e rằng không qua bảy ngày.

Các quan nghe nói, cả sợ thất sắc. Đang lúc hoảng hốt, lại nghe có chiếu chỉ của Thái hậu truyền vời Từ Mậu công Hộ Quốc công, Uất Trì Cung vào gặp.

Ba người vâng lệnh, vội vào dưới lầu. Thi lễ xong, Thái tôn gượng giọng nói:

- Các chư khanh! Quả nhân đã mười chín năm cầm quân, đánh nam dẹp bắc, quét đông yên tây, khổ sở nhiều năm, chưa từng gặp ma quái. Hôm nay lại thấy quỷ.

Uất Trì Cung nói:

- Gây dựng giang sơn, giết bao nhiêu mạng, sao lại sợ quỷ?

Thái Tôn nói:

- Các khanh không biết đấy, ngoài cửa cung điện này, cứ đêm tối là có tiếng gạch ném ngói rơi, ma quỷ kêu gào, rất là khó chịu. Ban ngày còn được, đêm tối không ngăn cản được.

Thúc Bảo nói:

- Xin Bệ hạ yên tâm. Tối nay hạ thần cùng Kính Đức sẽ trấn giữ cửa canh. Xem có ma quỷ nào không?

Thái Tôn chuẩn lời tấu. Mậu Công tạ ơn lui ra. Tối hôm ấy,

hai người quần áo mũ giáp chỉnh tề, cầm rìu vàng, búa sắt canh giữ ngoài cửa. Hai vị tướng quân, trông thực là:

*Đầu đội Kim Khôi mũ lông lân
Vẩy rồng khải giáp ngang thân
"Hộ tâm" gươm báu ánh mây vân
Hàng cúc như sư tử
Ráng thêu đẹp đại cân
Một người đôi mắt phượng, ngôi sao trời sắc.
Một người con người sáng điện loá ánh trăng
Họ vốn là anh hùng hào kiệt công huân
Giờ lại ngàn năm canh gác cửa
Muôn thuở làm môn thần*

Hai tướng quân đứng châu hai bên cửa, suốt chiều tối tối, không thấy ma quỷ. Đêm đó Thái Tôn ở cung, ngủ ngon giấc, sáng ra cho triệu hai người vào điện, trọng thưởng và nói:

- Ta tự khi có bệnh tối nay, mấy tối mất ngủ, đêm qua nhờ uy thế hai tướng quân, nên ngủ rất yên ổn. Vậy các khanh, hãy lui về nghỉ ngơi, đợi chiều tối lại tới hộ vệ.

Hai tướng tạ ơn lui ra, nhờ vậy, hai ba đêm liền yên ổn. Nhưng nhà vua lại ít ăn, thành ra bệnh hơi nặng. Thái Tôn không nỡ để hai người vất vả, bèn cho vời Thúc Bảo, Kính Đức cùng các họ Đỗ, Phòng vào cung, dặn bảo:

- Mấy ngày qua tuy trẫm được yên ổn, nhưng hai tướng quân Tần, Hồ lại thức suốt đêm vất vả. Trẫm muốn bảo thợ vẽ khéo, vẽ hình hai tướng quân dán ở cửa, để cho họ đỡ vất vả, nên chăng?

Các quan vâng lệnh, chọn mấy hoạ sĩ, vẽ đúng chân dung hai họ Hồ, Tần, dán ở cổng. Đêm tối cũng vô sự.

Vài ba ngày sau, ở cửa Hậu Tế, lại thấy tiếng gạch ngói ném lung tung. Sáng ra, nhà vua lại cho vời gấp các quan vào cung, nói:

- Được mấy hôm liền không có chuyện, nhưng tối qua ở cửa cung sau lại có gạch ném.

Mậu công bước lên thưa:

- Cửa trước không yên, sai Kính Đức, Thúc Bảo trấn giữ. Cửa sau không yên, nên sai Ngụy Trưng trấn giữ.

Thái Tôn chuẩn tấu, lại sai Ngụy Trưng giữ cửa sau. Ngụy Trưng nhận lệnh, đem đó nai nịt gọn gàng, giắt thanh gươm trăm long, đứng trấn ở cửa Hậu Tể. Trông thực là một đấng anh hùng:

*Khăn xanh giải tía trước trán
Bào gấm đai ngọc ngang lưng
Gió lồng căng phồng đôi tay áo
Thần Đổ, Uất Lũy oai hùng
Chân đi đôi giày da sẫm
Tay cầm lưỡi mác sáng bong
Tròn xoe đôi mắt ngó bốn phía
Hỏi ma quỷ nào dám gần*

Một đêm suốt sáng, cũng không có ma quỷ. Nhưng mình mấy nhà vua nặng nề. Một hôm, Thái hậu cho triệu các quan vào cung bàn việc khâm liệm. Thái Tôn lại gọi Từ Mậu Công tới dặn dò việc quốc gia đại sự, có ý gửi gắm con thơ như Lưu Bị, chúa Thục năm xưa. Nói xong, tắm rửa, thay áo, nằm chờ giờ hoá.

Chợt có Ngụy Trưng ở bên cạnh, nắm lấy áo rồng, tâu:

- Xin Bệ hạ yên tâm, hạ thần có một cách làm cho Bệ hạ sẽ trường sinh.

Thái Tôn nói:

- Bệnh đã nguy kịch, làm sao mà giữ được.

Trưng nói:

- Thần có một phong thư dâng lên, Bệ hạ sẽ mang đến âm ty, giao cho Phán quan Thôi.

Thái Tôn hỏi:

- Thôi là ai?

Nguy Trưng nói:

- Thôi Cốc là quan hầu của Thái Thượng Hoàng trước đây, trước làm chức Lệnh châu Từ, sau thăng chức Thị lang bộ Lễ. Ngày còn nhỏ chơi với thần rất thân. Sau khi mất, ông ta làm Phán quan Phong đô coi sổ sinh tử, thường gặp thần trong mơ. Chuyến này Bệ hạ giao thư cho hần, hần sẽ nghĩ tới nỗi bầy tôi phận mỏng mà để bệ hạ quay về. "Chỉ cần hồn phách về dương thế. Chắc chắn long nhan lại để đô".

Thái tôn nghe nói, tay cầm thư cho vào vạt áo, nhắm mắt qua đời. Hoàng hậu, phi tần, ba cung sáu viện, thị thần, Thái tử, các quan văn võ ai nấy đều mặc áo tang, đứng hầu bên linh cữu đặt ở điện Bạch Hổ.

Lại nói về Thái Tôn, mơ mơ màng màng, linh hồn bay ra lầu ngũ phượng, chỉ thấy quân đội Ngự Lâm mời xa giá ra ngoài đi săn. Thái Tôn vui vẻ đi theo. Đi được một lúc, thì không thấy xe ngựa đâu nữa, mà chỉ có một mình lững thững nơi đồng cỏ hoang vắng. Đang lúc hoảng hốt tìm đường, thì thấy phía bên có người gọi to:

- Hoàng đế Đại Đường! Xin mời lại đây!

Thái Tôn nghe nói, ngẩng đầu nhìn, thấy người ấy.

*Đầu đội khăn thâm vãi mềm động
Lưng quấn sừng tê rô hộp vàng
Tay cầm hốt ngà mây lạnh tu
Mình mặc bào tơ ánh dịu dàng
Chân đi một đôi giày đế trắng
Dong mây duỗi rắng
Tay ôm cuốn sổ tử sinh, ghi rõ mất còn
Mái tóc bông bông hai vai rủ
Hàm râu quai nón quanh má vòng
Ngày xưa từng làm Đường Tể tướng
Bây giờ Xử án chốn Diêm cung*

Thái Tôn đi về phía đó, chỉ thấy người ấy quỳ xuống ven đường, miệng nói:

- Bệ hạ! Tha cho thân tội không đón rước từ xa.

Thái Tôn hỏi:

- Nhà ngươi là ai? Tại sao lại đón tiếp?

Người ấy nói:

- Nửa tháng trước, thân ở điện Sâm La, thấy Long vương sông Kinh thưa kiện Bệ Hạ làm sai lời hứa mà giết nó, do đó Tần Quảng đại vương ở điện thứ nhất sai ngay quỷ sứ đi mời Bệ Hạ, để đối án Ba Tào. Thân được biết chuyện, nên nay tới đây đón tiếp. Không ngờ tới chậm, mong tha tội, tha tội!

Thái Tôn hỏi:

- Nhà ngươi tên họ là chi? Làm chức gì?

Người ấy nói:

- Khi sinh thời, hạ thân hầu hạ đấng Tiên Quân làm chức Lệnh châu Tử, sau làm Thị lang bộ Lễ, họ Thôi tên Cốc. Nay ở âm ty, làm chức Phán quan Phong đô.

Thái Tôn mừng lắm, lại gần, đưa tay nói

- Tiên sinh vất vả quá. Quan giá tiền của trẫm là Ngụy Trưng, có một phong thư gửi cho tiên sinh, may quá lại gặp đúng.

Phán quan tạ ơn, hỏi thư ở đâu. Thái Tôn liền thò tay lấy thư đưa cho Thôi Cốc. Cốc lấy tạ nhận thư, bóc ra xem. Thư rằng:

"Nhục đệ Ngụy Trưng, cúi đầu gửi thư tới Đại Đô án Thôi lão tiên sinh, nhớ xưa giao du, âm dương như ở bên cạnh, chợt xa mấy năm, không được dây bảo. Chỉ những ngày lễ tết, rau quả cúng dâng, không rõ người có chứng giám? Lại ân tình cựu mang, trong mơ chỉ bảo, nói rõ Đại nhân giờ đã chức cao, nhưng vì âm dương cách biệt, mỗi người một phương, không thể gặp mặt. Nay nhân Thái Tôn văn Hoàng đế bỗng dựng ra đi, biết là tới Ba Tào đối án, chắc chắn sẽ gặp Huynh trưởng. Rất mong Đại nhân, nghĩ tới tình xưa, giúp đỡ một vài, để Bệ hạ của đệ trở về cõi.

dương, thì thực là đại nhân hết lòng yêu thương kẻ này - Lại xin cảm tạ. Thư khôn nói siết.

Phán quan ấy xem thư xong, vui vẻ nói:

- Chuyện hôm trước Ngụy nhân tào mớ chém Long vương, thần đã được biết và rất là ngợi khen. Lại ơn nhờ ông ấy chăm giúp bọn con cháu của thần, nay đã có thư. Xin Bệ hạ yên tâm, hạ thần sẽ xin đưa Bệ hạ về dương trần, lại lên ngôi báu.

Thái Tôn cảm tạ.

Hai người đang lúc trò chuyện, thì ở phía bên kia có hai Đồng Tử áo xanh, tay cầm chàng phan lọng báu, lớn tiếng gọi:

- Diêm vương có lời mời!

Thái Tôn bèn cùng Thôi Phán quan và hai đồng tử đi bộ tới trước. Chợt thấy một toà thành, cổng thành có treo biển lớn, tiêu đề: bảy chữ là "Cửa ải quý, địa phủ u minh". Các Đồng tử áo xanh rung chàng phan, dẫn Thái Tôn vào trong thành, theo phố mà đi. Chỉ thấy bên phố có tiên chủ Lý Uyên, anh Kiến Thành, em Nguyên Cát, bước ra nói:

- Thế Dân tới rồi.

Kiến Thành, Nguyên Cát liền xúm đến đòi mạng. Thái Tôn không kịp né tránh, bị họ tóm lấy, may được Thôi Phán quan sai một quỷ sứ mặt xanh nanh ngà ra đuổi Kiến Thành, Nguyên Cát, Thái Tôn mới đi thoát. Đi chừng vài dặm, thấy một toà nhà lợp ngói biếc rất ư đẹp đẽ. Thực là:

*Chon von muôn lớp gò mây đẹp
Thấp thoáng ngàn dải quán ráng hồng.
Nghênh ngang diêm bay đầu thú quái
Uyên ương muôn ngôi xếp linh lung
Cổng cấm mấy hàng đình đồng đỏ.
Cũi bày những thanh ngọc trắng trong
Cửa sổ sáng bay khói buổi sớm
Ngang rèm treo đèn ánh rực hồng*

Lầu đài mấy tầng mây chót vót
Hành lang điện báu lối đi thông
Vạc thú mây thơm phủ áo ngự
Đèn lồng lửa sáng quạt mình cung
Mấy cái đàn trâu bày phía trái
Đầu ngựa mấy cái bên phải dòng
Tiếp vong lữ quý thể vòng chuyển
Đưa phách chiêu hồn lựa trắng chùng
Gọi ngói tổng hội cửa âm ty
Điện Sâm La ấy chốn Diêm Công

Thái Tôn đang nhìn ngắm, chợt thấy hành lang có tiếng ngọc lan canh, hương tiên kỳ lạ, ngoài có hai đôi đèn nến, phía sau là 10 đức Diêm vương đang xuống thêm. Đó là Tần Quảng vương, Sở Giang vương, Tống đế vương, Ngũ quan vương, Diêm la vương, Bình đẳng vương, Thái Sơn vương, Đô Thị vương, Biên Thành vương, Chuyển luân vương. 10 vương đi ra điện báu Sâm La, nghiêng mình đón chào Thái Tôn. Thái Tôn nhún nhường không dám tới gần. 10 vương nói:

- Bệ Hạ là vua nhân gian, chúng tôi là quý vương âm phủ, phận chia ranh rẽ, hà tất khiêm tốn.

Thái Tôn nói:

- Trẫm mắc tội phải tới dưới trướng, dám đâu bàn chuyện âm dương, người quý.

Nhún nhường mãi, rồi Thái Tôn cũng phải bước lên điện Sâm La, thi lễ cùng 10 vị vương, chia ngôi chủ khách mà ngồi.

Một lát sau, Tần Quảng vương chấp tay bước lên nói:

- Rong quý sông Kinh hiện Bệ hạ đã hứa cứu y, mà sau lại giết y là thế nào?

Thái Tôn nói:

- Có lần đêm trẫm mơ thấy rong tới cầu cứu, quả là đã nhận lời tha tội. Không ngờ y phạm tội bị quan Nhân tào của trẫm là Ngụy Trưng chém chết. Trẫm đã tìm cách giữ Ngụy

Trung ở lại cung đánh cờ, nhưng không ngờ Ngụy Trưng lại nằm mơ và chém y. Đó là thể hiện sự thần cơ của quan Nhân tào, mà cũng là Long vương ấy phạm tội trời phải chết. Đâu phải là lỗi ở Trẫm.

Mười vị vương nghe xong, đáp lễ nói:

- Trước khi Long vương ấy ra đời, sổ Nam tào đã ghi rõ sẽ bị chết bởi tay Nhân Tào. Chúng tôi biết việc ấy từ lâu. Nhưng vì y tới thừa kiện, nên mời Bệ Hạ tới, để đối chứng Ba Tào. Chúng tôi đã cho y chuyển sinh luân hồi kiếp khác. Nay phiên Bệ Hạ giảng lâm, cúi xin tha cho tội dục dã.

Nói xong, sai Phán quan lấy sổ sinh tử ra xem thiên lộc của vua Đường bao lâu. Thôi Phán quan vội lấy quyển sổ ghi danh bạ vua chúa muôn nước ra xem một lượt. Chỉ thấy dưới chữ Đường Thái Tôn hoàng đế ở châu Nam Thiệm bộ có đề chữ số 13. Thôi Phán quan sợ quá, liền lấy bút thêm vào chữ "nhất" hai nét ngang nữa, thành chữ "tam": 33 năm. Sau đó trình lên. Các vương xem thấy ghi dưới tên Thái Tôn là 33 năm, ngạc nhiên hỏi:

- Đại vương lên ngôi đã bao lâu?

Thái Tôn nói:

- Tôi nay đã 13 năm.

Diêm vương nói:

- Xin Bệ hạ yên tâm, hãy còn hai mươi năm trời nữa. Thế là ăn đã rõ ràng, xin Bệ hạ trở về cõi dương.

Thái Tôn nghe nói, nghiêng mình cảm tạ. Mười vị Diêm vương sai Thôi Phán quan và Chu Thái Úy tiễn Thái Tôn hoàn hồn. Ra khỏi điện Sâm La, Thái Tôn lại hỏi mười vị vương.

- Những người già trẻ trong cung của tôi thế nào?

Mười vị vương nói:

- Đều yên ổn, chỉ có em gái Bệ hạ e không lâu.

Thái Tôn lại vái tạ, nói:

- Trẫm về dương thế, không có gì đền đáp, duy chỉ có mấy quả dưa bí thôi.

Mười vị vương mừng nói:

- Ở nơi chúng tôi đã có dưa hấu, bí đao, chỉ thiếu có bí ngô.

Thái Tôn nói:

- Trẫm về nhà sẽ cho gửi ngay.

Nói rồi từ biệt nhau.

Thái Úy Chu cầm chiếu Phồn hồn đi trước dẫn đường. Thôi Phán quan đi sau bảo vệ Thái Tôn, đi thẳng ra khỏi cửa âm ty. Thái Tôn đưa mắt nhìn, thấy không phải đường về, hỏi Phán quan.

- Nhầm lối rồi!

Phán quan nói:

- Không nhầm. Ở âm ty như thế, chỉ có đường đi không có đường về. Nay tiễn bệ hạ qua lối chuyển Luân Hồi đi ra. Một là để Bệ hạ tham quan địa phủ, một là để bệ hạ chuyển thai siêu sinh.

Thái Tôn chỉ đi theo hai người.

Đi chừng vài dặm, chợt thấy một toà núi cao, mây mù kín đất, đầy trời. Thái Tôn nói:

- Thưa tiên sinh! Đây là núi gì?

Phán quan nói:

- Đây là núi Bội âm ở U minh.

Thái Tôn sợ hãi nói:

- Trẫm đi qua sao được.

Phán quan nói:

- Bệ hạ cứ yên tâm, đã có bọn thần bảo vệ.

Thái Tôn run sợ đi theo hai người, lên sườn núi quay đầu nhìn lại. Chỉ thấy:

*Hình nhiều lối lôm
Thế lại gập ghềnh
Dựng như núi Thục
Cao tựa Lư xanh
Chẳng phải núi dương thế
Mà là chốn hiểm u minh*

Gai góc đầy rẫy những quỷ quái
Hốc đá nhấp nhô tà ma quanh
Bên tai không nghe tiếng chim thú
Trước mắt toàn là bọn yêu tinh
Gió âm buốt buốt, như thần linh nhả khói
Mù đen mông mênh, như ma quỷ phun tanh
Trông lên cao thấp chẳng phân biệt
Nhìn ra phải trái không rõ ràng
Trong đó, có núi, núi không cỏ
Trong đó, có khe, khe không nước dềnh
Bốn phía yêu ma quỷ quái ẩn nấp
Tứ bề đầu trâu, mặt ngựa dập dình
Gọi nhau loạn sạ
Quỷ đói khóc rình
Phán quan dẫn mạng, vội vã truyền phiếu
Thái Úy trao hồn, giấy tờ chuyển nhanh.
Bước chân vội, gió lốc cuốn cuộn.
Bọn thừa sai, rồi rít ngông nghênh.

Thái Tôn được phán quan bảo vệ, đi qua núi Âm. Lại trải qua nhiều nha môn, nơi nào cũng nghe kêu thương đing tai, ác quỷ ghê người. Thái Tôn lại hỏi:

- Đây là đâu?
- Phán Quan nói:
- Đây là 18 tầng địa ngục.

Thái Tôn hỏi

- Thế nào là 18 tầng.

Phán Quan nói:

- Xin nghe thần nói, ngục Điều Cân, U ủng, Hoả Khanh, vắng vẻ, phiến nào, đều là nói lúc sống làm nhiều nghiệp chướng. Chết đi phải ở đây. Ngục Phong Đô, Bạt Thiệt, Bác Bì, khóc than thê thảm, chỉ vì lúc sống bất trung, bất hiếu, miệng bụt lòng rắn. Ngục Ma nhai, Đồi Đảo, Xa Bạng... nát da rách

thịt, móc miệng vật răng, đó là bọn dối trá, bất công, lừa bịp hại người. Ngục Hàn Băng, Thoát Xác, Trù Trường... đầu bù tóc rối, mặt nhẵn mày ủng, đó là tội cân đong gian dối. Ngục Du Oa, Hắc ám, Dao Sơn... run rẩy đau khổ, đó là bọn côn đồ. Ngục Huyết Trì, A Tuy, Xứng Can, lột da bẻ gân, róc xương chặt cánh, đó là bọn cướp của giết người, hại nhiều súc sinh - Luôn luôn bị các quỷ tóc đỏ, mặt đen, đầu trâu, mặt ngựa, dùng gươm dao búa rìu đánh đập. Thực là:

*Người đời chó có làm gian dối
Quỷ thần rành rõ chẳng sót ai
Thiện ác cuối cùng đều có báo
Chỉ điều sớm muộn thế mà thôi.*

Thái Tôn nghe nói, trong lòng khiếp sợ. Đi không bao lâu, thấy một tốp lính quỷ, đều cầm chày phan, quỳ ở bên đường nói:

- Sứ giả cầu tới đón.

Phán quan quát cho đứng dậy, tiến lên trước dẫn đường cho Thái Tôn qua cầu vàng. Thái Tôn lại thấy bên cạnh có một chiếc cầu bạc, trên cầu đang có một số người trung hiếu, hiền lương, công bằng, chính đại, cũng có chàng phan dẫn đường. Bên cạnh lại có một cầu khác, gió lạnh khủng khiếp, sóng máu cuộn cuộn, tiếng gào khóc không dứt. Thái Tôn hỏi:

- Chiếc cầu kia gọi là gì?

Phán Quan nói

- Tàu Bệ Hạ, gọi là cầu Nại Hà (làn sao giề). Nếu tới nhân gian, cần nhớ kĩ mà kể lại. Dưới cầu đều là:

*Dòng trôi mạnh xiết mệnh mang
Hiểm nghèo chật hẹp đường lồi
Giống như dải lụa chẳng Trường Giang
Lại tựa lò than nơi Thượng giới
Khí âm lạnh lẽo rét buốt xương
Gió tanh lợm giọng khổ nghet mũi
Sóng cuộn âm âm, qua lại không một bóng con đò*

Chân trần, đầu bù, ra vào toàn là quỷ mắc tội.
Cầu dài mấy dặm
Hẹp chừng ba gang
Cao hơn trăm thước
Sâu thăm nghìn trùng
Trên không lan can tay vịn
Dưới cầu ác quỷ hung tàn
Mình đẩy gông kẹp
Phải leo cầu hiểm mà sang
Nhìn kẻ bên cầu thần tướng rất hung dữ
Trong sông hồn nghiệt, khổ muôn vàn.
Trên cây cành chạnh,
Treo đầy áo xanh đỏ tím vàng
Lờm chờm vách đá
Bọn dâm phụ, chửi cha mẹ chồng, ngồi ngón ngang
Rắn đồng, chó sắt thoả cấu xé
Rơi xuống Nại Hà mãi lấm than.

Thơ rằng:

Thường nghe quỷ khóc với thần gào
Sóng máu dâng đầy vạn trượng cao
Vô số đầu trâu cùng mặt ngựa
Gầm ghè trấn giữ cầu Làm Sao

Đang lúc nói, thì mấy sứ giả Cầu, sớm đã quay về. Thái Tôn lòng dạ lo sợ, gật đầu thở dài, lặng lẽ đau thương, đi theo Phán quan, Thái úy lần qua cầu Nại Hà, phía trước là thành Uổng Tử (chết oan uổng), chỉ thấy tiếng gào rõ ràng:

- Lý Thế Dân tới rồi! Lý Thế Dân tới rồi!

Thái Tôn nghe gọi, càng khiếp sợ thêm. Lại thấy một bọn quỷ vẹo lưng, gầy cánh, có chân, không đầu, ủa ra nắm giữ đều gọi to:

- Trả mạng ta đây! Trả mạng ta đây!

Làm cho Thái Tôn cuống quýt, né tránh, chỉ gọi:

SEN

- Thôi tiên sinh cứu ta! Thôi tiên sinh cứu ta!

Phán quan nói:

- Tâu bệ hạ, những người ấy đều do hồn quỷ, khói bụi 64 chốn, giặc cỏ 72 nơi, các vương tử, các đầu mục, thấy đều nghiệp oan, không ai nhận quản, không được siêu sinh (vượt lên cõi sống) lại không tiền gạo, thấy đều đói rét. Bệ hạ phải cho chúng ít tiền, hạ thần mới cứu được.

Thái Tôn nói:

- Quả nhân chỉ người không tới đây, lấy đâu ra tiền bạc.

Phán quan nói:

- Tâu Bệ hạ, ở dương gian có một người giàu có gửi vàng bạc ở âm ty. Bệ hạ có thể viết một bức văn tự vay, Tiểu Phán làm người bảo lãnh có thể mượn hẩn một kho, chia cho quỷ đói, mới đi qua được.

Thái Tôn hỏi:

- Người ấy là ai?

Phán quan nói:

- Hẩn là người phủ Khai Phong, họ Tướng tên Lương. Hẩn có 13 kho bạc ở đây, Bệ hạ có thể vay tạm của hẩn, khi về dương gian sẽ trả lại hẩn sau.

Thái Tôn mừng lắm, tự nguyện viết đơn giao cho Phán quan vay một kho để Thái uý chia phát.

Phán quan dặn dò:

- Những vàng bạc này, các người có thể chia đều nhau tiêu dùng, hãy để hoàng đế Đại Đường đi qua, mệnh ông ta còn lâu. Ta lĩnh mệnh mười vị vương, đưa ông ta hoàn hồn, và nói với ông ta khi về dương gian sẽ mở đại hội thủy lục, siêu sinh tịnh độ cho các người. Không được gây rối.

Bọn quỷ nghe nói, chia nhau vàng bạc, tạ ơn rút lui Phán quan sai Thái Uý lay động chàng phan linh hồn, đưa Thái Tôn ra khỏi thành "Uống Tử", đi trên con đường bằng phẳng sáng sủa.

Chưa hay đi đường nào ra. Xin xem hồi sau sẽ rõ.

HỐI THỨ MƯỜI MỘT

SỐNG LẠI, VUA ĐƯỜNG THEO THIÊN QUẢ ĐỘ HỒN, TIÊU VŨ TỚI CHÙA THIÊN

Thơ rằng:

*Trăm tuổi quang âm nước chảy mau
Một đời sự nghiệp biển rồi dâu
Hôm qua đôi má hoa đào đẹp
Nay tóc bên đầu tuyết trắng phau
Bạch nghĩ trần tàn hay truyện ảo
Tử quy tiếng gập muốn quay đầu
Xưa nay phúc đức dài năm thọ
Dù chẳng cầu thương vẫn vẹn màu.*

Lại nói Đường Thái Tôn đi theo Thôi Phán quan Chu Thái úy, thoát khỏi các chủ nợ oan trái, tiến về phía trước, nhưng tới chỗ "sáu ngã luân hồi", lại thấy người thì cười mây, mình mặc áo mây; người chia bùa, lưng đeo ấn cá vàng tăng ni, đạo tục, muông chạy, chim bay, ma quỷ, tấp nập đi trong các ngã luân hồi.

Vua Đường hỏi:

- Ý nghĩa chỗ này ra sao?

Phán quan tâu:

- Bệ hạ sáng lòng hiểu lẽ, cần phải nhớ lấy để truyền lại cho người dương gian cùng biết. Đây gọi là "Sáu ngã luân hồi",

ai làm thiện thì lên tiên, ai tận trung thì sinh nơi phú quý, ai hiếu thảo, sinh chốn phúc đức, ai công bằng, sinh làm người, ai tích đức, sẽ ở nơi giàu có, kẻ ác độc, chìm đắm lối quỷ.

Vua Đường nghe xong, gật đầu than rằng:

*Thực hay, thực là tài
Làm lành không hoạ tai
Lòng dạ luôn đau đầu
Đạo lành mở xa vơi
Đừng để ý ác dầy
Chắc chắn chịu đòn sai
Chớ nói không quả báo
Quỷ thần định rõ rồi.*

Phán quan dẫn vua Đường tới cửa "Sinh nơi quyền quý", bèn nói:

- Tàu Bệ hạ, đây là nơi "xuất đầu", Tiểu phán xin cáo về, Chu Thái úy sẽ dẫn đường một chặng nữa.

Vua Đường cảm tạ:

- Làm thiên tiên sinh phải vất vả đường dài xa.

Phán quan nói:

- Bệ hạ về tới dương gian, phải dựng mở "Đại hội Thủy Lục", để siêu độ cho những oan hồn vô chủ. Không được quên đầu. Ở âm ty không có tiếng oán, thì dương thế mới hưởng thái bình được. Phạm những chỗ bất thiện, nhất nhất phải sửa đổi. Khuyên nhủ rộng khắp người đời làm thiện, để cho con cháu đời sau của bệ hạ hưởng phúc lâu dài, núi sông bền vững.

Vua Đường nhất nhất nhận nhời, từ biệt Thôi Phán quan, đi theo Chu Thái úy vào cửa. Thái úy thấy trong cửa có một con ngựa Hải Lưu, yên cương sẵn sàng, vội mời vua Đường lên ngựa. Thái úy phò tá hai bên.

Ngựa đi như tên bay, sớm đã đến bên cầu sông Vị, chỉ thấy ở trên mặt sông, có hai con cá chép màu vàng đang quẫy sóng. Vua Đường thấy lòng vui, gò cương ngựa nhìn mãi.

Thái úy nói:

- Bệ hạ đi mau cho kịp giờ Thìn vào thành.

Nhưng vua Đường mãi mê nhìn, không chịu đi. Thái úy đập vào chân, nói to:

- Sao chưa đi! Đợi gì nữa!

Đập một tiếng đẩy cả người ngựa xuống sông Vị, thế là thoát chốn âm ty, về thẳng dương thế.

Lại nói về triều Đường bấy giờ có Từ Mậu Công, Tần Thúc Bảo, Hồ Kính Đức, Đoàn Chí Hiền, Mã Tam Bảo, Trình Giảo Kim, Cao Sĩ Liêm, Lý Thế Tích, Phòng Huyền Linh, Đỗ Như Hối, Tiêu Vũ, Phó Dịch, Trương Đại Nguyên, Trương Sĩ Hành, Vương Khuê và hai ban văn võ đều bảo vệ Thái tử Đông cung, cùng hoàng hậu, phi tần, cung nga, thị trưởng đang ở điện Bạch Hổ làm lễ tang. Bàn chuyện xuống chiếu phát tang, hiểu dụ thiên hạ, mời Thái tử lên ngôi. Lúc ấy Ngụy Trưng ở bên, bước ra nói:

- Xin các vị hãy khoan! Làm thế không được. Nếu báo cho châu huyện biết, e sẽ sinh chuyện. Hãy đợi thêm một ngày nữa, may sẽ hoàn hồn.

Hứa Kính Tôn nói luôn:

- Ngụy Thừa tướng nói không đúng. Xưa có câu: "Nước đổ khó thu, người chết không sống lại", sao ngài còn nói kiểu hão huyền, mê hoặc lòng người, là như thế nào?

Ngụy Trưng nói:

- Không dấu gì Hứa Tiên sinh, hạ quan từ bé có học được phép tiên, tính toán rất đúng, chắc chắn hoàng thượng không chết.

Đang trao đổi, chợt nghe trong quan tài có tiếng quát liên tiếp:

- Dìm ta chết đuối à! Dìm ta chết đuối à!

Hết thấy trăm quan văn võ và các hậu phi, thấy đều sợ hãi, ai nấy:

Mặt vàng như lá dâu cuối thu
Lưng gập như liễu xuân cành bẻ
Thái tử chân mềm, không sao chống gậy thẳng ngay
Quan hầu mất vía, mũ áo xộc xệch hiên lễ
Phi tần vấp ngã, như phù dung trúng gió cuồng
Thị nữ ngã nghiêng, như cánh sen bị mưa té
Các quan lo sợ, buốt xương ngầy người
Ngơ ngác si mê, mình run cây rẽ
Làm cho điện Bạch Hổ như sập cầu
Cả một đài tang rồi như chùa đổ

Lúc này, cung nhân chạy lung tung, chẳng ai dám tới gần linh cữu. Nhờ có Từ Mậu công chính trực, Ngụy thừa tướng oai nghi, Tần Quỳnh gan dạ, Kính Đức dũng mãnh, cùng tới trước quan tài, gọi to:

- Bệ hạ có điều gì chưa yên lòng, xin cứ nói với bọn thần, không nên tác quái, làm hoàng tộc sợ hãi.

Ngụy Trưng nói:

- Không phải tác quái, mà là Hoàng thượng hoàn hồn đấy! Mau mang khí giới lại đây.

Rồi mở nắp quan tài, quả thấy Thái Tôn ngồi ở trong, miệng vẫn kêu:

- Dìm chết đuối ta à! Sao không ai cứu?

Bọn Từ Mậu công tiến tới đỡ vua đứng lên nói:

- Bệ hạ tỉnh lại, không sợ. Có bọn thần hộ giá ở đây.

Vua Đường mở mắt, nói:

- Trẫm vừa qua nỗi rất khổ, né tránh tai nạn của bọn ác quỷ âm ty xong, thì lại xuất bị dìm nước mất mạng.

Các quan nói:

- Xin Bệ hạ yên tâm, không sợ, làm gì có nước ở đây?

Vua Đường nói:

- Trẫm cười ngửa, đang đi tới bờ sông Vị, thấy đôi cá chép

quấy sóng, thì bị Chu Thái tử đẩy cả người ngựa xuống sông, xuýt chết đuối.

Nguy Trưng nói:

- Bệ hạ còn chưa hết khí quý.

Vội sai Thái y dâng thuốc an thần, lại dâng cháo ngự. Uống liền hai ba lần, mới trở lại bình thường như mọi người khác. Kể từ lúc vua Đường tắt thở, đã qua ba ngày đêm, nay lại trở về dương thế làm vua.

Thơ rằng:

*Muôn thuở núi sông thay đổi nhanh
Trải qua nhiều đời bại với thành
Chu, Tần, Hán, Tấn, nhiều điều lạ
Ai giống vua Đường tử lại sinh*

Ngày chiều hôm ấy, các quan mời vua Đường về cung, rồi ai về nhà nấy. Sáng sau, cởi bỏ đồ tang, thay mặc áo chầu, người nào người ấy, mũ đen bào hồng, túi tía dây vàng, đứng ngoài cửa cung đợi chầu.

Nói về Thái Tôn từ sau lúc định hôn, lại uống thuốc, ăn cháo, rồi được các quan phò về cung, một đêm ngủ ngon, tinh thần tỉnh táo, sáng sớm hôm sau, trở dậy, oai nghi lắm liệt. Nhìn xem:

*Đầu đội mũ Xung Thiên
Mình mặc áo vàng tía
Thắt dây đai ngọc xanh
Chân đi dầy vừng đế
Dáng đường hoàng, hơn cả đương triều
Oai lắm liệt, hôm nay càng khoẻ
Một vua Đường có được thái bình
Sống lại một hoàng thượng họ Lý*

Vua Đường lên điện Kim Loan, tụ họp văn võ, sau khi "tung hô", ai về chỗ nấy. Thấy lời phán:

- Ai có việc thì tâu bày, không việc thì bãi châu.

Lúc ấy, ở bên đông có Từ Mậu Công, Ngụy Trưng, Vương Khuê, Đỗ Như Hối, Phòng Huyền Linh, Viên Thiên Cương, Lý Thuần Phong, Hứa Kính Tông v.v. Ở bên tây có Ân Khai Sơn, Lưu Hồng Cơ, Mã Tam Bảo, Đoàn Chí Hiền, Trình Giảo Kim, Tân Thúc Bảo, Hồ Kính Đức, Tiết Nhân Quý cùng nhau một loạt bước lên trước thêm ngọc trắng, quỳ tâu:

- Bệ hạ hôm trước nằm mơ sao lâu mới tỉnh giấc?

Thái Tôn nói:

- Hôm trước, sau khi cầm thư của Ngụy Trưng, trẫm thấy thần hồn ra khỏi điện, rồi quân Ngự Lâm rước trẫm đi săn, khi đang đi, bỗng không thấy người ngựa đâu nữa, rồi lại thấy Tiên vương và các tiên huynh ra cãi cọ. Đang lúc khó xử, thấy một người, khăn áo thâm, đó là Phán quan Thôi Cốc quát xua huynh đệ trẫm đi. Trẫm đưa thư của Ngụy Trưng cho ông ta. Đang xem, lại thấy sứ giả áo xanh, cầm chàng phan dẫn trẫm đi vào trong, đến điện Sâm La, nói chuyện với vua Diêm vương. Họ kể chuyện Long vương sông Kinh kiện trẫm về chuyện đã hứa cứu mạng mà sau lại giết. Trẫm kể hết mọi việc cũ. Họ bảo Ba Tào đã đổi án và đưa sổ "sinh - tử" ra tra tuổi thọ. Khi Thôi Phán quan đưa sổ. Diêm vương xem xong nói "trẫm được hưởng lộc 33 năm, nay mới có 13 năm, vậy còn thọ hai chục năm nữa, nên sai ngay Chu Thái úy và Thôi Phán quan đưa về. Khi từ biệt họ, trẫm có hứa tặng dưa, bí. Ở điện Sâm La ra, đi xem âm ty, thấy những kẻ bất trung bất hiếu, phi lễ phi nghĩa, dấy đạp ngũ cốc, dối trên lừa dưới, can dong điều toa, gian tà trộm cướp, dâm ô lừa lọc... đều chịu cảnh lửa thiêu, cối xay... nhiều lắm không xuể. Lại qua thành Uống Tử, thấy vô số hồn oan, đều ở các nơi ra ngăn đường, may có Thôi Phán quan đứng bảo lãnh, vay tạm một kho vàng bạc của ông Tướng Lương ở Hà Nam, phân phát cho bọn quỷ oan, mới lại đi được. Thôi Phán quan dặn dò kỹ khi trẫm về cõi dương, nhất thiết phải mở Đại hội Thủy Lục, để cầu siêu độ cho những linh hồn vô chủ ấy. Khi ra khỏi Sáu ngả luân

hồi, thì Chu Thái úy mời trăm lên ngựa. Ngựa đi như bay, tới bờ sông Vị. Trăm đang xem một đôi cá chép quẫy sóng, thì ông ta nắm lấy chân trăm, ẩy xuống nước, nhờ đó, trăm mới hoàn hồn.

Mọi người nghe nói, ai cũng mừng rỡ, rồi cho loan truyền tin đi khắp thiên hạ. Quan viên các phủ huyện đều dâng biểu chúc mừng. Chuyện này thôi không nhắc nữa.

Nói về Thái Tôn lại xuống chiếu đại xá các tội nhân trong thiên hạ, lại cho xem các bản án trọng phạm. Lúc ấy có quan án đưa danh sách hơn 400 tử tù lên duyệt. Thái Tôn tha cho về nhà, gặp gỡ bố mẹ huynh đệ, họ hàng để từ biệt, sang năm đúng ngày này lại tới toà nhận tội. Các phạm nhân tạ ơn ra về. Lại xuống chiếu phụ cấp cho những người cô quả. Lại cho hơn ba ngàn cung nữ già trẻ được lấy các quân lính. Từ đấy, trong ngoài đều yên. Có thơ ghi nhận:

Thơ rằng:

*Vua Đường ân đức lớn vô cùng
Đạo hơn Nghiêu Thuấn muôn dân mừng
Tử tù bốn trăm đều ra ngục
Oán nữ ba ngàn thấy đời cung
Thiên hạ các quan mừng thương thọ
Trong triều Tể Tướng mừng Ngồi Rồng
Lòng lành một niệm trời phù hộ
Mười bảy đời truyền phúc ấm chung.*

Thái Tôn sau việc giải toả cung nữ, cho tử tù về nhà, dán "chiếu" lên bảng, treo khắp nơi trong nước. Chiếu viết:

*Càn khôn rộng lớn
Trời trăng ngồi ngồi soi sáng
Vũ trụ mông mênh
Trời đất không dung gian đảng.
Dụng tâm lắt léo
Quả báo ngay ở trên đời*

*Làm lành, ít muốn
Phúc đức hậu thế dài lâu
Trăm ngàn mưu mẹo
Không bằng trọn vẹn phận người
Muôn trò cướp bóc
Bằng sao tiết kiệm mọi nơi
Đốc lòng từ thiện
Cần chi ra rá đọc Kinh
Ý muốn hại độc
Như Lai đâu có giúp mình.*

Từ đó, khắp thiên hạ đua nhau làm điều thiện. Một mặt yết bảng vờ hiền, tìm người cúng dâng dưa bí, mặt khác, mở kho, sai Ngạc quốc công Hồ Kính Đức mang vàng bạc tới phủ Khai Phong tỉnh Hà Nam trả nợ ông Tướng Lương.

Bảng treo ít ngày, có một hiền giả dâng dưa bí. Người ấy là Lưu Tuyền, quê ở châu Quân, nhà giàu có vạn quan tiền. Vợ Lưu là Lý Thuý Liên lấy cảnh thoa vàng gài đầu ra cúng nhà sư, bị Lưu mắng: "Là người không giữ đạo phụ nữ, tự tiện ra khỏi chốn phòng khuê". Lý thị uất ức, thắt cổ chết. Để lại một mụn con gái bé, suốt ngày gào khóc. Lưu Tuyền cay cực quá, không làm sao được, bèn tình nguyện bỏ nhà cửa, con cái, "chết để dâng dưa, bí" xin đến yết kiến vua Đường. Vua truyền chỉ bảo Lưu đến quán Kim Đình... đầu đội hai quả bí ngô, tay áo đeo tiền vàng, miệng ngậm thuốc.

Quả nhiên Lưu Tuyền làm theo. Linh hồn lại gặp quỷ sứ canh cửa quát:

- Mì là ai mà dám tới đây?

Lưu Tuyền nói:

- Tôi vâng lệnh vua Thái Tôn nhà Đại Đường mang dưa, bí tới biểu mừng vị Diêm vương.

Quỷ sứ vui vẻ dẫn vào. Lưu Tuyền đến thẳng điện Sâm La, thấy Diêm vương, liền dâng lên và nói:

- Phụng mệnh vua Đường, từ xa tới hiến dâng dưa bí, để tạ ơn mười vua khoan hồng.

Diêm vương cả mừng nói:

- Tốt lắm! Thái Tôn hoàng đế quả có đức độ giữ chữ tín.

Bèn nhận dưa, bí, và hỏi họ tên người vừa tới, què quán ở đâu. Lưu Tuyền nói:

- Tiểu nhân người châu Quân, tên là Lưu Tuyền, vì vợ là Lý Thuý Liên thất cổ chết, để lại mụn con gái, không ai coi giữ. Tiểu nhân tình nguyện bỏ nhà cửa, con cái, quên thân báo nước, để tới dâng bí tạ ơn các vương.

Mười vị vương nghe nói, liền cho Lý thị tới điện Sâm La. Vợ chồng gặp nhau, tỏ bày nỗi niềm trước đây, tạ ơn Diêm vương tha thứ. Diêm vương xem lại sổ sách, thấy vợ chồng nhà này, đều được hưởng phúc lên tiên, nên sai quỷ sứ mau đưa về dương thế. Quỷ sứ tâu:

- Lý Thuý Liên về âm đã lâu, thi thể nát ruỗng, hồn nhập về đâu được?

Diêm vương nói:

- Em gái vua Đường là Lý Ngọc Anh có tội phải chết, nay bảo Lý thị hoàn hồn về đó.

Quỷ sứ lĩnh mạng, lập tức đưa hai vợ chồng Lưu, Lý hoàn hồn. Gió âm vù vù đưa thẳng về Tràng An, đem hồn Lưu đẩy vào quán Kim Đình, đưa hồn Thuý Liên vào cung đình. Lúc ấy, công chúa Ngọc Anh, đang ở dưới bóng hoa, dạo chơi trên làn rêu xanh, chợt bị quỷ sứ đập mạnh một cái, ngã lăn ra chết. Quỷ sứ liền bắt hồn Ngọc Anh ra và đưa hồn Thuý Liên vào. Làm xong quay về cõi âm. Không nói tới nữa.

Các thị nữ trong cung, thấy Ngọc Anh ngã vấp chết, vội chạy vào điện Kim Loan, báo với ba cung Hoàng hậu:

- Công chúa nương nương ngã vấp chết tươi.

Hoàng hậu cả sợ, cho báo với vua. Thái Tôn nghe tâu, gật gật đầu than rằng:

- Việc này là có. Trẫm từng hỏi Diêm vương mười điện về sự bình an của thân thuộc, thì họ bảo "e ngại cho ngự muội". Nay quả như vậy.

Cung nhân xót thương, ra lại vườn hoa, lại thấy công chúa thoi thóp có hơi thở. Vua Đường nói:

- Chớ khóc! Chớ khóc! Đừng làm cho sợ hãi.

Nói rồi bước tới, lấy tay nâng đầu, gọi:

- Ngự muội tỉnh lại! Tỉnh lại!

Công chúa chợt vùng dậy, nói:

- Trượng phu đi chậm lại, đợi thiếp với!

Thái Tôn nói:

- Ngự muội, bọn ta ở đây cơ mà.

Công chúa ngẩng đầu, mở mắt nhìn, nói:

- Người là ai mà dám ngăn cản ta.

Thái Tôn nói:

- Là hoàng huynh, hoàng tẩu của muội.

Công chúa nói:

- Tôi làm gì có hoàng huynh, hoàng tẩu (chị dâu), nhà tôi họ Lý, tôi tên là Lý Thuý Liên. Chồng tôi tên là Lưu Tuyền, mọi người đều quê ở châu Quân, chỉ vì ba tháng trước đây, tôi cúng nhà sư một cành thoa vàng, bị chồng mắng vì việc đi ra khỏi buồng khuê, không giữ đạo vợ. Tôi bức dọc lấy lụa thắt cổ tự tử, để lại hai đứa con, ngày đêm gào khóc. Nay nhân chồng tôi vâng lệnh vua Đường, mang đưa bí xuống cõi âm biểu Diêm vương, nên Diêm vương thương xót, thả cho về, chồng tôi đi trước, tôi đuổi theo không kịp, vội quá vấp ngã. Các người vô lễ, không rõ đầu đuôi, sao lại cản trở tôi.

Thái tôn nói với các cung nhân:

- Có lẽ ngự muội mê hoảng, nói làm nhảm.

Rồi truyền lệnh cho Thái y Viện bốc thuốc, dìu Ngọc Anh về cung.

Vua Đường đang ở trên điện, chợt có người vào tâu:

- Tâu Bệ hạ, nay có người dâng đưa bí tên là Lưu Tuyền đã hoàn hồn, đang đợi ở ngoài chờ chiếu chỉ.

Vua Đường cả sợ, vội truyền lệnh cho vào, Lưu Tuyền quỳ lạy dưới thêm son.

Thái Tôn hỏi:

- Việc dâng đưa bí thế nào

Lưu Tuyền nói:

- Thần đội đưa bí đến thẳng cửa ải Quỷ Môn, được cho vào ân cần cảm tạ của Hoàng Thượng. Các vua Diêm vương mừng rỡ, đều nói: "Quả là Hoàng đế Thái tôn có đức, có tin".

Vua Đường hỏi:

- Người ở cõi âm thấy gì?

Lưu Tuyền nói:

- Thần không được đi xa, chỉ thấy Diêm vương hỏi họ tên quê quán. Thần thuật lại chuyện vợ thất cổ chết, rồi bỏ nhà cửa, con cái, tình nguyện dâng đưa bí, sau khi nghe xong, các vua ấy vội cho quỷ sứ dẫn vợ của thần tới gặp ở điện Sâm La, một mặt tra lại sổ Tử Sinh và bảo: Vợ chồng thần có phúc được lên tiên, nên sai quỷ sứ đưa hoàn hồn. Thần đi trước, vợ thần đi sau, may được hoàn hồn. Nhưng không rõ bây giờ vợ thần ở đâu.

Thái tôn sợ hãi hỏi:

- Thế Diêm vương có nói gì về vợ người không?

Lưu Tuyền nói:

- Diêm vương không nói gì. Chỉ thấy quỷ sứ tâu: "Lý Thuý Liên về âm đã lâu, không còn thi thể để hoàn hồn", và Diêm vương bảo "Ngự muội của vua Đường là Lý Ngọc Anh, hôm nay sẽ vấp ngã bị chết, hãy cho hoàn hồn vào thi thể Ngọc Anh. Thần không rõ Đường ngự muội ở đâu, nhà cửa thế nào, thần chưa tìm được.

Vua Đường nghe tâu, trong lòng mừng rỡ, nói với các quan:

- Khi từ biệt Diêm vương, trăm có hỏi tình hình quyền thuộc, họ bảo nói chung đều tốt, chỉ ngại ngụ muội mệnh kém. Mới rồi ngụ muội Ngọc Anh ra chơi vườn hoa, vấp ngã bất tỉnh, chết. Trăm cho vục dậy, hồi lâu tỉnh lại, miệng gọi "Trượng phu đợi thiếp với", trăm cho là nói nhảm, hỏi lại thì nàng nói cặn kẽ giống như lời Lưu Tuyền.

Nguy Trưng tâu:

- Ngụ muội không may mệnh yếu, khi tỉnh lại nói những điều như vậy đúng là vợ Lưu Tuyền mượn thầy hoàn hồn. Chuyện này đã có, xin mời công chúa ra đây, xem công chúa nói gì?

Liên sai phi tần vào cung mời. Lúc này, ở trong cung, công chúa đang khóc lóc âm ỉ.

- Tôi không uống thuốc, đây không phải nhà tôi. Nhà tôi lợp ngói mát mẻ, không giống các phòng ồm ầu này, cửa toàn dán những con chồn, cáo loè loẹt! Thả tôi ra! Thả tôi ra!

Bốn năm cung nữ, hai ba Thái giám dìu nàng lên điện. Vua Đường hỏi:

- Nhà người có nhận được mặt chồng không?

Ngọc Anh nói:

- Sao lại nói lạ thế! Chúng tôi lấy nhau từ hồi còn nhỏ, đã có con trai, con gái, sao lại không nhận được.

Vua Đường sai Nội quan đưa xuống điện. Công chúa xuống dưới điện, đến thẳng chỗ bậc thêm ngọc trắng, nhìn thấy Lưu Tuyền, liền ôm chầm lấy nói:

- Trượng phu đi đâu mà không đợi thiếp. Thiếp vấp ngã một cái, bị luôn những người vô đạo lý vây quanh làm khổ thế này là thế nào.

Lưu Tuyền nghe nói, nhưng khi nhìn người, thấy không giống mặt vợ mình, nên không dám nhận. Vua Đường nói:

- Đúng là "Núi tan đất sụt có người thấy. Bắt sống thay chết khó mà tin".

Thế rồi, vị vua có đạo tâm, liền cho đem tư trang, quần áo, ban thưởng hết cho Lưu Tuyền, coi như cửa hồi môn. Lại cho Lưu được miễn mọi lao dịch, và đưa công chúa về nhà. Hai vợ chồng liền lạy tạ ơn vua, vui vẻ cùng nhau về làng. Có thơ ghi nhận:

*Người đời sống chết vốn tiền duyên
Ngắn ngắn dài dài sẵn tự nhiên
Dâng bái Lưu Tuyền về dương thế
Mượn xác hoàn hồn Lý Thuý Liên*

Hai vợ chồng từ biệt vua Đường, về thẳng thành châu Quân, thấy nhà cửa, con cái nguyên vẹn, bèn dốc lòng theo thiện quả. Ở đây không nhắc tới.

Nói về Uất Trì Cung mang một kho vàng bạc tới phủ Khai Phong - Hà Nam tìm nhà Tướng Lương. Vốn là một nhà bán hàng ống máng nước sành. Tướng cùng vợ họ Trưng mỗi khi kiếm được tiền chỉ để đủ số chi tiêu, còn đem đến nhờ sư mua giấy mã vàng bạc, chất thành kho rồi đốt cúng, nhờ đó quả phúc tích lũy. Thành ra ở dương gian thì chỉ là một người nghèo ưa làm việc thiện, nhưng ở cõi kia thì lại bậc giàu có. Khi Uất Trì Cung mang kho vàng bạc tới, làm cho hai vợ chồng hồn bay phách lạc, lại có cả quan phủ sở tại, xe ngựa tấp nập ở ngoài cửa nhà mái gianh. Hai ông bà như ngây dại, chỉ quỳ ở đất, vái lạy, Uất Trì Cung nói:

- Mời các cụ đứng dậy, tôi tuy là quan Khâm sai, nhưng là người vâng lệnh nhà vua đem vàng bạc trả lại các cụ.

Ông Tướng run rẩy nói:

- Nhà tôi có cho ai vay vàng vay bạc bao giờ đâu. Làm sao dám nhận của cải không phân minh này.

Uất Trì Cung nói:

- Tôi cũng hỏi thăm, biết chuyện các cụ là người nghèo, nhưng bố thí cúng chùa, ngoài tiền chi tiêu cho gia đình, thì đều mua giấy vàng giấy bạc, đốt cúng, nên ở cõi âm hiện có kho tiền của cụ gửi. Vừa qua, vua Thái Tôn mất đi ba ngày, rồi lại hoàn

hồn sống lại, nhớ rằng khi ở cõi âm, có vay của cụ một kho vàng bạc, nên hôm nay ra lệnh đưa trả cụ đủ số. Cụ cứ giữ lấy. Tôi sẽ về tâu với nhà vua.

Hai vợ chồng họ Tướng chỉ cứ vái lạy hoài, mà không nhận, nói:

- Nếu chúng tôi mà nhận số vàng bạc này, e chỉ chóng chết mà thôi. Tuy là có đốt giấy vàng, giấy mã, nhưng đấy là chuyện cõi âm. Còn việc Hoàng thượng mượn vay vàng bạc ở cõi ấy, thì có gì làm bằng chứng. Chúng tôi quyết không dám nhận.

Uất Trì Cung nói:

- Nhà vua nói, khi vay các thứ của cụ ở cõi ấy, có Phán quan họ Thôi đứng ra bảo lãnh, cứ nhận lấy.

Tướng Lương nói:

- Có chết tôi cũng không dám nhận.

Uất Trì Cung thấy ông Tướng kiên quyết chối từ, bèn cho người về tâu vua rõ đầu đuôi. Vua Thái Tông nói:

- Thật là một cụ già lương thiện.

Tức thì truyền lệnh cho Hồ Kính Đức mang số tiền đó, sửa lại chùa, dựng Sinh Từ, mời sư tối trụ trì, coi như là trả nợ cho họ Tướng.

Chiếu chỉ tới nơi, Kính Đức trông về kinh đô bái vọng, đọc chiếu chỉ cho mọi người biết. Rồi đem số tiền đó mua một khoảnh đất không có dính líu tới ai, rộng hơn 50 mẫu, khởi công dựng chùa, đặt tên "Chùa Tướng quốc theo sắc lệnh nhà vua". Hai bên có Sinh Từ (thờ sống) hai vợ chồng Tướng Lương, dựng bia, khắc chữ, trên đề "Uất Trì Cung xây dựng". Tức là chùa Đại Tướng quốc ngày nay đó.

Việc xong, về tâu vua Thái Tông mừng lắm, lại tập hợp các quan, yết bảng mời nhà sư, mở "Đại hội Thủy Lục" để siêu sinh tịnh độ cho các cô hồn. Bảng yết ở khắp nơi. Quan viên các xứ đều tiến cử các cao tăng, đến Tràng An mở hội. Khoảng gần một tháng, nhiều vị sư các nơi đều tới. Vua Đường truyền chiếu cho

quan Thái sử thừa là Phó Dịch tuyển chọn các Cao tăng, chuẩn bị mở hội. Phó Dịch nhận được chiếu chỉ, liền dâng sớ ngăn việc mở hội Phù Đồ, nói rằng không có Phật. Biểu sớ viết:

"Bên nước Tây Vực, không có đạo vua tôi, cha con, lấy việc ba đường sáu đạo để lừa gạt người ngu - Nói chuyện tội đã qua, phán phúc đức sắp tới, miệng đọc lời Phạn, để hồng tránh việc, và sống chết thọ yếu, vốn là tự nhiên, hình phạt uy phúc, thuộc quyền vua chúa. Nay nghe những bọn dung tục, mượn chuyện cái gì cũng do Phật Vũ Từ năm Đế, ba Vương, chưa có Phật Pháp. Vua sáng tôi ngay, tháng năm lâu dài. Đến thời Hán minh đế, mới thờ thần Hồ, nhưng chỉ có sư ni Tây vực, tới đây truyền đạo. Thực là man di phạm vào Trung Quốc. Không đáng tin theo.

Thái Tôn xem biểu, bèn ném biểu giao cho các quan bàn bạc. Lúc ấy có Tế tướng Tiêu Vũ bước ra cúi lạy, tâu:

- Phật pháp đã thịnh trị, nhiều triệu đại, khuyên thiện ngăn ác, ngầm giúp nước nhà, không có lý gì phế bỏ. Phật là thánh nhân. Kẻ bảo không có thánh là không có pháp luật, xin nghiêm trị.

Phó Dịch liền trao đổi với Tiêu Vũ, nói:

- Lễ vốn ở chỗ thờ cha thờ vua, mà Phật bỏ nhà đi tu, đem kẻ thất phu chống thiên tử. Kế tiếp việc phản bội người thân. Tiêu Vũ không sinh đẻ ra ở bãi dẫu hoang, mà lại theo cái đạo không cha mẹ. Chính đúng vào câu "Kẻ coi thường chữ hiếu là không tôn trọng cha mẹ".

Nhưng Tiêu Vũ chấp tay nói:

- Việc đặt ra địa ngục, chính là vì hạng người như thế này.

Thái Tôn cho triệu quan Thái Bộc Khanh là Trương Đạo Nguyên, Trung thư lệnh Trương Sĩ Hành, hỏi việc thờ Phật cầu phúc, báo ứng ra sao. Hai người nói:

- Phật là chỗ thanh cao, nhân từ, khoan thứ, nhân quả đúng đắn mà Phật pháp hư không. Chu Vũ Đế chia ngôi ba

Giáo. Thiên sư Đại Tuệ có bài ca ngợi lễ huyền diệu sâu xa, chúng sinh cúng dâng thấy đều hiển linh, việc năm tổ sư đầu thai, Đạt Ma hiện chân tướng. Từ xưa tới nay, đều nói ba Giáo rất tôn nghiêm không có thể chê bai, không có thể bỏ nhắc. Cúi xin Bệ hạ minh xét.

Thái Tôn rất mừng nói:

- Các khanh nói rất hợp lý. Ấi còn có ý kiến gì khác là bắt tội.

Bèn sai Ngụy Trưng cùng Tiêu Vũ, Trương Đạo Nguyên mời các Đại Đức, chọn mặt Hành giả nổi tiếng làm chủ đàn tràng; mọi người cúi đầu tạ ơn, lui ra. Từ đó định ra hình luật, ai huỷ báng sư, Phật là bị chặt cánh tay.

Hôm sau, ba vị triều thần, triệu tập các sư ở đàn Sơn Xuyên, để bầu chọn một cao tăng đức hạnh bậc nhất. Người ấy là ai?

*Linh Thông vốn gọi là Kim Thiên
Chỉ vì lơ là lời Phật giảng
Thác xuống trần phàm chịu khổ nần
Sống giữa cuộc đời nhiều vận hạn
Đầu thai lại nhảm nhà cuồng hung
Khi chưa chào đời mắc ác tang
Cha là Trọng nguyên người họ Trần
Ông ngoại đang giữ chức Tổng quản
Xuất thân đã phải nạn trôi sông
Theo dòng Tràng Giang dạt tản mạn
Tới chùa Kim Sơn gặp duyên may
Nhờ được Hoà thượng vớt, nuôi dưỡng
Năm mười tám tuổi gặp mẹ thân
Tìm tới Kinh sư cầu cứu viện
Tổng quản Khai sơn mang đại quân
Kéo tới châu Hồng dẹp phản loạn
Trọng nguyên Quang Nhị thoát ngục tù
Cha con gặp nhau bao mừng sướng*

*Ngày nay lại được đội ơn trên
Trên gác Lãng yên danh tiếng rạng
Xin từ quan lộc nguyện tu hành
Ở chùa Hồng Phúc truyền đạo sáng
Tên riêng "Giang lưu cổ Phật nhi".
Pháp danh gọi là Trần Huyền Tráng,*

Hôm ấy, mọi người cử Pháp sư Huyền Tráng, người này từ nhỏ làm sư, lọt lòng mẹ đã chịu trai giới. Ông ngoại là Tổng quản Ân Khai Sơn, bố là Trần Quang Nhị, đỗ Trạng nguyên, làm chức Văn uý Đại học sĩ. Từ nhỏ không thích vinh hoa, dục lòng tu hành đạo Phật. Khi kiểm tra, thấy lai lịch tốt, đức hạnh cao, ngàn kinh muôn điển, thấy đều thông thạo, hiệu Phật lời tiên, không gì không rõ. Ba vị dẫn tới trước chỗ vua ngự, và tâu:

- Bọn hạ thần là Vũ, đội ơn thánh chỉ, tìm được vị cao tăng là Trần Huyền Tráng.

Thái Tôn nghe tên, suy nghĩ một lát, rồi hỏi:

- Có phải là con trai Trạng nguyên Trần Quang Nhị không?

Giang Lưu Nhi, trẻ trôi sông (tức là Huyền Tráng) cúi đầu thưa:

- Chính phải

Thái Tôn mừng nói:

- Quả là việc kén chọn rất chính đáng. Thực là một vị Hoà thượng đức hạnh thiện tâm đầy đủ. Trẫm sẽ ban cho chức "Tả tể tướng, Hữu tể tướng. Thiên hạ đại xiển đô tể tướng". Huyền Tráng cúi đầu tạ ơn, nhận chức quan Đại Xiển. Nhà vua lại ban cho một tấm cà sa ngũ sắc dát vàng, một cái mũ Tỳ lô, và bảo chú ý cầu lấy các bậc minh tăng, xếp đặt trật tự các sư sãi, viết ý chiếu chỉ, đem tới chùa Hoá sinh, chọn ngày lành tháng tốt, giảng diễn Kinh pháp.

Huyền Tráng lại lạy tạ lui ra, rồi đến chùa Hoá Sinh, tập hợp các sư, đóng nhiều giường sập, sửa sang công đức, chỉnh lý

âm nhạc. Tuyển được minh tạng lớn nhỏ là một ngàn hai trăm vị, chia thành ba nhà: Thượng đường, Trung đường, Hạ đường. Các thức thờ cúng đâu đấy đầy đủ. Định tới ngày mồng ba tháng chín năm nay, đúng giờ lành Hoàng Đạo, mở "Đại Hội Thủy Lục", bảy bảy bốn mươi chín ngày. Rồi làm biểu tâu lên. Thái Tôn cùng văn võ các quan, và hàng thân quốc thích, đều đúng kỳ đến hội, dâng hương nghe giảng.

Chưa biết ý nhà vua ra sao? Xin đợi hồi sau sẽ rõ.

HỘI THỨ MƯỜI HAI

HUYỀN TRẮNG LÒNG THÀNH MỞ ĐẠI HỘI QUAN ÂM HIỂN THÁNH HOÁ KIM THIỀN

Thơ rằng:

*Trình Quán rộng bay thứ mười ba
Bàn Kinh mở hội lệnh ban ra
Đàn tràng khai diễn muôn ngàn pháp
Đại nguyện tuyên dương rắng móc loa
Ôn huệ nhà vua chùa lớn dựng
Kim Thiền lột xác, đức nhuần xa
Rộng ban quả phúc không chìm đắm
Sau trước vui truyền đạo giáo ba.*

Niên hiệu Trình Quán 13, năm Kỷ Ty, tháng 9 (Giáp Tuất), mồng 3, giờ tốt Quý Mão. Pháp sư Đại hiền Trần Huyền Tráng, tụ tập một ngàn hai trăm vị cao tăng, đều ở chùa Hoá Sinh thành Tràng An khai diễn các bộ kinh quý. Sau khi ngự châu xong, nhà vua ngồi kiệu phượng xe rồng, cùng các quan văn võ, ra khỏi điện Kim Loan, đi thẳng tới chùa dâng hương. Nhìn xem loan giá thế nào? Thật là:

*Một trời khí tốt
Muôn ánh tường quang
Gió nhân phơ phất
Trời đẹp phi thường*

Ngàn quan đai áo chia sau trước
Năm vệ tinh kỳ xếp hai đường
Kim qua, phủ việt, từng đôi tẩm tấp
Đèn lụa, đỉnh trầm, dáng đội đàng hoàng
Rồng bay phượng múa
Ứng liệng diều ngang.
Nhà vua mình thánh
Bấy tôi trung lương
Phúc lớn ngàn năm hơn Thuấn Vũ
Thanh bình muôn thuở sánh Nghiêu, Thang

Lại thấy:

Cán lọng nghiêng, long bào động, dát dào sáng láng
Vòng ngọc ánh, quạt phượng xoè, đậm ấm sinh sang
Mũ châu đai ngọc
Dải lụa dây vàng
Hộ giá lính ngàn đội
Nâng kiệu tướng hai hàng
Nhà vua tẩm gọi trai giới, lòng thành kính Phật.
Quy y cầu thiện quả, mừng dâng nhang.

Xa giá vua Đường, sớm đã tới cổng chùa, truyền bảo tạm ngừng âm nhạc, nhà vua xuống kiệu, dẫn các quan vào thắp hương lễ Phật. Ba vòng lễ vái, ngẩng đầu nhìn xem, quả nhiên đạo trường nghiêm trang.

Chàng phan phấp phới
Ngang không lớp lớp ráng mây bay
Lọng báu huy hoàng
Giữa nắng ngời ngời hồng tia đẹp
Thế Tôn tướng mạo nghiêm trang
La Hán oai dung lẫm liệt
Bình cầm hoa tiên, đầy chùa cây gấm rõ ràng.
Lọ hồng đàn giáng.

*Ngút trời mây thơm nếp nếp
Quả ngon hoa mới đầy mâm
Bánh ngọt kẹo thơm chắt án
Cao tăng la liệt dọc chân kinh
Nguyên độ cô hồn qua khổ nạn*

Thái Tôn cùng các quan văn võ, lạy Trượng vàng Phật tổ, vái các La Hán. Pháp sư Đại Xiển đô cương Trần Huyền Tráng dẫn các nhà sư tới lạy chào vua Đường. Làm lễ xong, mọi người chia ngôi yên vị. Pháp sư dâng lên Thái Tôn "Bài văn tế độ cô hồn". Văn rằng:

*Đức lớn mênh mang
Đạo thiên tịch diệt
Thanh tịnh thiêng liêng
Khấp đầy ba giới
Ngàn biến vạn hoá
Đủ cả âm dương
Thể dụng chân thường
Vô cùng rất lớn
Xét cô hồn kia
Rất đáng thương xót
Nay vâng lệnh thánh Thái Tôn
Kén chọn các sư, tham thiền giảng pháp
Cửa sân phương tiện mở to
Con đồ Từ Bi rộng lối
Cứu giúp bể khổ chúng sinh
Thoát khỏi trầm luân sáu cõi
Dẫn về đường thực
Chơi nhởi khắp nơi
Vô vi thanh thản
Thuần phác đời đời
Nhân nay duyên lành, mời tới gác tía lầu son
Cùng vui hội lớn, thoát khỏi âm ty ngục tối*

*Sớm lên cực lạc tiêu dao
Qua chốn trời Tây thoải mái*

Thơ rằng:

*Hương Vĩnh thọ một lò
Sở siêu sinh mấy buộc
Diệu pháp toả mệnh mông
Khắp trời ơn mưa móc
Oan nghiệt thấy tiêu trừ
Cô hồn đều thoát ngục
Cầu yên vẹn nước nhà
Thanh bình muôn phúc lộc*

Thái Tôn xem xong, lòng dạ vui vẻ, nói với các nhà sư rằng:

- Các vị giữ vững lòng son, không được trễ tràng việc Phật.
Đợi sau khi công thành trọn vẹn, thấy đều hưởng phúc, trăm sẽ
trọng thưởng, quyết không phụ công lao.

Một ngàn hai trăm vị sư, nhất tề cúi đầu tạ lễ. Hôm ấy
xong ba bữa chay, vua Đường ra về. Hẹn ngày 7 hội chính, sẽ lại
tối dâng hương. Sắc trời đã chiều, các quan đều lui về. Thật là
quang cảnh chiếu đẹp:

*Muôn dặm trời chiều ánh nắng hoe
Dã ba cánh quạ liệng đường về
Đầy thành đèn đuốc nhà nhà lộng
Chính lúc thiền sư nhập định thì.*

Sáng hôm sau, Pháp sư lên đàn, tập hợp các sư tụng kinh
lễ Phật.

Lại nói về Bồ Tát Quan Thế Âm ở bể Nam, từ khi vâng
mệnh Phật Tổ, đến Tràng An tìm kiếm người lành đi lấy kinh,
đã lâu lâu mà chưa gặp vị Hành giả thực là đức hạnh. Chợt
nghe tin vua Thái Tôn tuyên dâng quả phúc, tuyển chọn Cao
tăng, mở bày Hội lớn, lại tìm được Pháp sư làm chủ đàn tràng,
tên là Giang Lưu Nhi (Đứa bé trôi sông) chính là con Phật nơi

cực lạc giảng sinh, lại chính là Trưởng lão do Bồ Tát dẫn đi đầu thai, nên Bồ Tát muôn phần mừng rỡ, bèn đem những bảo bối Phật cho ra ngoài phố, cùng với Mộc Xoa rao bán. Những bảo bối gì?

Một tấm áo cà sa gấm báu, một cây tích trượng chín vòng. Lại có ba chiếc vòng "kim" "khâu" "cầm", giữ kỹ dùng về sau - chỉ đem ra bán có áo và gậy.

Trong thành Tràng An, có mấy sư ngu xuẩn, lại chỉ có chút ít tiền. Khi thấy Bồ Tát hoá thành một vị sư ghê lở, mình mặc rách rưới, chân đất đầu trần, mang áo cà sa đẹp dễ lóng lánh, thì bước tới hỏi.

- Này ông sư ghê, áo cà sa của ông bán bao nhiêu tiền đấy?

Bồ Tát nói:

- Tấm áo này năm ngàn lạng, cây gậy này hai ngàn lạng.

Vị sư ngu xuẩn cười nói:

- Ông sư này điên rồi! Hai thứ vật tồi thế mà đòi bảy ngàn lạng bạc. Ngay tới thứ mặc vào thành Phật tổ, trường sinh bất lão, cũng chả được tới bằng ấy, mang đi! Chả ai mua đâu.

Bồ Tát không đôi co, lại cùng Mộc Xoa đi tiếp. Không bao lâu, tới cửa Đông Hoa, gặp lúc Tể tướng Tiêu Vũ vừa đi châu về, quân hầu đi trước quét tháo dẹp đường. Bồ Tát vẫn điềm nhiên không tránh, cầm tấm áo cà sa ngang đường thẳng tới chỗ Tể tướng. Tể tướng dừng ngựa lại xem, thấy áo cà sa óng ánh, liền sai người hầu hỏi giá bao nhiêu?

Bồ Tát nói:

- Cà sa năm ngàn lạng; Tích trượng hai ngàn lạng

Tiêu Vũ hỏi:

- Có cái gì quý mà đòi cao thế?

Bồ Tát nói:

- Cà sa có chỗ tốt, chỗ không; có chỗ đổi lấy tiền, có chỗ không.

Tiêu Vũ hỏi:

- Thế nào là có chỗ tốt, có chỗ không?

Bồ Tát nói:

- Mặc áo cà sa của tôi, thoát khỏi trầm luân, không sa địa ngục, không mắc tai nạn, độc hại, cọp báo, đó là chỗ tốt. Còn như sư ni dâm ô, tham lam, hoà thượng phá trai giới, kẻ phạm tục huỷ báng Phật pháp, thì khó lòng mà được mặc áo cà sa của tôi, đó là chỗ không tốt.

Tiêu Vũ lại hỏi:

- Thế nào là đổi lấy tiền, thế nào là không?

Bồ Tát nói:

- Không theo Phật pháp, không kính Tam bảo, gượng mua cà sa, tích trữ, thì phải lấy của họ bảy ngàn lạng. Đó là chỗ đổi lấy tiền. Còn như kính trọng Tam bảo, thấy thiện thì làm ngay, quy y đức Phật, chịu mọi tu hành, thì tôi sẽ đem cà sa, tích trữ biếu không, cùng kết duyên lành. Đó là chỗ không đổi tiền.

Tiêu Vũ nghe nói thêm mừng, biết là một người tốt, bèn xuống ngay ngựa, cùng Bồ Tát làm lễ tương kiến, miệng nói:

- Xin Đại Pháp trưởng lão lượng thứ cho Tiêu Vũ tôi. Hoàng đế Đại Đường tôi mười phần hiếu thiện, khắp triều văn võ, ai cũng vâng theo. Hiện nay đang mở "Đại hội Thuỷ Lục". Tấm áo cà sa rất đáng để cho Đại đô Xiển pháp sư Trần Huyền Tráng mặc. Xin mời trưởng lão cùng tôi vào triều kiến hoàng đế.

Bồ Tát vui vẻ đi theo, rảo bước vào thẳng trong nha Đông Hoa. Hoàng môn quan vào tâu, nhà vua truyền cho vào. Thấy Tiêu Vũ dẫn hai nhà sư ghé lở vào, vua Đường hỏi:

- Tiêu Vũ tới tâu việc gì?

Tiêu Vũ lạy phục trước thêm, nói:

- Lúc này, thần vừa ra khỏi cửa Đông Hoa, chợt gặp hai nhà sư muốn bán áo cà sa và gậy tích trữ. Thần nghĩ Pháp sư Huyền Tráng có thể mặc áo này, do đó dẫn nhà sư vào bệ kiến.

Thái Tôn mừng lắm, bèn hỏi giá áo cà sa. Bồ Tát và Mộc Xoa đứng dưới thêm, không làm lễ, khi nghe hỏi giá, liền đáp:

- Cà sa năm ngàn lạng, tích trượng hai ngàn lạng.

Thái Tôn hỏi:

- Áo cà sa ấy có gì tốt mà giá đắt thế?

Bồ Tát nói:

Áo cà sa này
Một sợi rồng khâu
Khỏi tai nạn đại bàng mổ đánh
Hạc dẹt một tơ
Sẽ thoát phàm vào nơi tiên thánh
Mỗi khi ngồi
Có muôn thần châu lễ,
Môi cử động
Có bầy Phật theo bên
Áo cà sa này
Do tầm băng nhả kém thành tơ
Thợ khéo tay ươm nên sợi
Tiên nga dệt cử
Thần nữ giường tơ
Vuông vuông thù hoa
Vạt vạt nổi gấm
Mặc vào đầy mình rắng đỏ quyền
Cởi ra một đoạn đẹp mây bay
Ngoài ba cửa trời ngời huyền quang
Trước năm dãy núi toả khí báu
Lớp lớp liền cánh sen Tây thiên
Rờ rờ tựa chòm sao Tinh đầu
Bốn góc đều có ngọc Dạ quang
Trên đỉnh đính viên châu Tổ mẫu
Dù chẳng sáng khắp cả thân hình
Cũng ngời đẹp hơn trong bát bảo

Áo cà sa này
 Khi nhàn xếp lại, ngàn tầng cánh rạng vòng nghề
 Gấp thánh mặc vào, khắp chốn quỷ thần kính động.
 Bên trên có như ý châu, ma ni châu, tịch trần châu,
 Định phong châu.
 Lại có mã não đỏ, san hô tía, dạ minh châu,
 Xá lợi tử
 Với trăng khoe sáng
 Hồng hơn ánh trời
 Lốp lốp khí tiên toả sáng ngang không
 Tầng tầng ánh lành, khắp chốn thế giới
 Soi sông núi, hỏ báo kinh
 Rọi hải đảo, cá rồng hãi
 Hai vật hai dây khoá vàng treo
 Cổ áo vòng bạch ngọc một dải

Thơ rằng:

Tam bảo nguy nga đạo rất tôn
 Bốn sinh sáu đạo giảng bàn chăm
 Sáng lòng hiểu rõ người trời phép
 Định tính lâu dài nối tuệ đấng
 Cực lạc trang nghiêm thân hộ vệ.
 Ngọc hồ trong sạch, tấm lòng băng
 Từ khi Phật chế cà sa ấy
 Muôn kiếp ai người xứng đáng chăng.

Vua Đường ở trên điện báu nghe nói, mười phần vui vẻ,
 lại hỏi:

- Bạch hoà thượng, gậy tích chín vòng có những gì quý.
- Bồ Tát nói:
- Gậy tích trượng của ta, thực là:

Khảm đồng rèn sắt chín vòng liền
 Chín đốt dây tiên mãi vững bền

*Tay chống không hề gân cốt mỏi
Xuống non nhẹ tựaong rắng mây quen
Ma Ha năm tổ chơi trời thăm
La Bốc tìm thân vượt đất liền
Chẳng nhuộm hồng trần dù một mảnh
Thần tăng mừng bạn tới Tây thiên*

Vua Đường nghe nói, liền sai mở áo cà sa, xem kỹ lưỡng, quả là một tấm áo quý bèn nói:

- Bạch Đại pháp Trưởng lão, không dấu gì Người, hiện nay trăm đang mở rộng thiện quả, trồng nhiều ruộng phúc, bây giờ đang tụ tập các vị sư ở chùa Hoá Sinh, lập đàn giảng kinh. Trong đó có một vị Đại Đức Hành giả, pháp danh là Huyền Tráng. Trẫm xin mua hai thứ này, để ban cho vị ấy. Vậy thực giá bao nhiêu?

Bồ Tát nghe nói, cùng Mộc Xoa chấp tay niệm Phật cúi mình, nói:

- Nếu có người đức hạnh, bản tăng xin biếu không, quyết không lấy tiền.

Nói xong, quay người đi luôn. Vua Đường vội sai Tiêu Vũ ngăn lại, rồi đứng ở trên thềm nghiêng mình, hỏi:

- Ban này, Đại Đức bảo cà sa năm ngàn lạng, gậy Tích trượng hai ngàn lạng, sao khi thấy trăm muốn mua, lại không đòi tiền nữa, hay là cho rằng trăm có ý cậy thế làm vua, mà cưỡng ép lấy không các thức của Người? Không thể như thế. Trẫm đã theo đúng giá để trả, Người không được từ chối.

Bồ Tát xua tay nói:

- Trước đây bản tăng đã phát nguyện, nếu thực gặp ai có lòng kính trọng Tam Bảo, thấy việc thiện vui lòng làm, quy y Phật tổ, thì sẽ không lấy tiền mà xin biếu tặng. Nay thấy Bệ hạ đức sáng, ưa làm việc thiện, kính lễ Phật pháp, lại thêm có cao tăng đức hạnh, tuyên dương đạo lớn, nên xin dâng biếu, quyết không lấy tiền. Bản tăng xin để lại áo, gậy và cạo từ.

Vua Đường thấy Bồ Tát ân cần như thế, mừng lắm, sai ngay quan Quang Lộc tự mở tiệc chay khoản đãi, nhưng Bồ Tát kiên quyết từ chối, ung dung ra đi. Lại nhằm hướng miếu Thổ địa lui về, ẩn tránh như trước.

Lại nói vua Thái Tôn ngự châu buổi trưa, sai Ngụy Trưng đi mời Huyền Tráng vào triều. Pháp sư đang lúc tập hợp sư sãi trên đàn giảng kinh lễ Phật, nghe có chiếu chỉ nhà vua, liền bước xuống đàn, chỉnh đốn áo quần, rồi cùng Ngụy Trưng yết kiến nhà vua. Thái Tôn nói:

- Mong cầu việc thiện, để vất vả tới Pháp sư, không có chút gì đền đáp. Sáng nay Tiêu Vũ gặp hai sư tự nguyện biếu một tấm cà sa viền gấm và một tích trượng chín vòng, nên bây giờ mời Pháp sư tới nhận về mà dùng.

Huyền Tráng cúi đầu tạ ơn. Thái Tôn nói:

- Nếu Pháp sư không chê, xin mặc thử cho trăm xem.

Trưởng lão liền giở tấm áo và mặc vào người, tay chống gậy tích, đứng hầu trước thêm. Mọi người hoan hỉ. Thực là Như Lai đồ đệ.

*Áo Phật vừa người như may đo
Uy nghi lắm liệt bao tuấn tú
Ánh sáng ngời ngời khắp căn khôn
Vẻ đẹp rõ ràng trùm vũ trụ
Lấp lánh minh châu trên dưới đeo
Lớp lớp tiền vàng trước sau rõ
Đâu la bốn mặt gấm viền quanh
Muôn vẻ dáng lành theo kỳ thú
Chùm hoa bát bảo làm cúc đơm
Dây nhung vòng vàng làm đai nhỏ
Cảnh Phật lớn nhỏ dần thấp cao
Tinh tú chia ngôi trước sau tỏ
Huyền Tráng Pháp sư rất có duyên
Trước mặt vật quý đáng hưởng thụ*

*Giống như La Hán ở trời cao
Hơn hẳn Đại Đức chốn Tây thố
Gậy tích tay cầm có chín vòng
Tì lô mũ đội vẻ hiển hậu
Thực là Phật tử chuyên không sai
Hơn hẳn Bồ Đề khắp mọi chỗ*

Ngay lúc đó, văn võ các quan đều đi tới chiêm ngưỡng, nhà vua vui mừng khôn xiết. Liền để Pháp sư mặc cà sa, chống tích trượng và cho hai đội lính hầu, cùng các quan tiễn ra cửa triều, rồi đi theo đường lớn, về chùa, trông giống như người đồ Trạng Nguyên được ban quan chức vinh quy. Huyền Tráng lại lạy tạ ơn huệ, ung dung đi trên đường phố Tràng An, dung nghi lắm biệt, tấp nập trước sau, người buôn kẻ bán, công tử vương tôn, tao nhân mặc khách, trai gái trẻ già, ai cũng xúm xít xem nhìn, khen ngợi:

- Đúng là Bồ Tát sống, A La Hán xuống trần.

Huyền Tráng đi thẳng vào chùa trong, các nhà sư đều ra đón. Khi thấy Pháp sư mặc áo cà sa, tay cầm tích trượng, ai nấy đều nói: "Địa tạng vương về rồi", sau đó mọi người đều làm lễ, đứng hầu hai bên. Huyền Tráng lên điện thắp hương làm lễ, rồi kể cho mọi người nghe ơn ban của nhà vua. Sau đó, cùng về chỗ ngồi. Lúc này, mặt trời đã gác non tây, thật là:

*Trời lặn khói mờ cây cỏ
Kinh thành, chuông trống vang rền
Ba hồi báo hiệu không đi lại
Phố phường sau trước đều yên
Trên chùa sáng trưng đèn lửa
Xóm xa vắng vẻ im lìm
Chúng tăng nhập định đọc kinh cũ
Chính lúc tu dưỡng đạo thiền*

Ngày giờ thấm thoát, đã tới ngày thứ bảy Hội chính. Huyền Tráng lại dâng biểu, mời nhà vua tới dâng hương. Lúc này,

tiếng lành đã đồn khắp thiên hạ. Thái Tôn tức thì ngự giá, cùng các quan văn võ, hậu phi, quốc thích, đi ngay tới chùa. Mọi người kinh thành, không kể già trẻ, sang hèn, đều tới chùa nghe giảng kinh. Lúc ấy Bồ Tát bảo với Mộc Xoa.

- Hôm nay là ngày Hội chính Thuỷ Lục, lấy một bầy tiếp với bầy bầy là được rồi. Ta với nhà ngươi, đi lẫn vào đám đông xem Hội ra sao, hai là xem Kim thiên tử có phúc phận sử dụng bảo bối của ta, ba là nghe họ giảng tới bộ kinh nào.

Hai người đi tới chùa. Đúng là "Có duyên gặp được người quen cũ. Bát nhã quay về chốn đạo xưa". Vào trong chùa xem, thực là Vương triều nước lớn, hơn hẳn cõi sa bà, vượt cả Kỳ viên Xá vệ, cũng chẳng kém gì nơi Thượng Sa - Thác - đề (nơi chùa lớn đông sư trụ trì tụ hội). Đây đó nhạc tiên trầm bổng, tiếng niệm Phật vang vang, Bồ Tát đến thẳng bên đàn, quả nhiên nhìn rõ tướng mạo Kim Thiên minh trí.

Thơ rằng:

*Người Sáng muôn nơi, không chút bận
Pháp sư Huyền Tráng giữa cao đài
Cô hồn tế độ trong mờ tối
Nghe đạo cao nhân thấy tới nơi
Bố thí tùy cơ tâm rộng lớn
Độ sinh theo ý Cửa Thiên vời
Lời Kinh Vô Lượng ran đây đó
Già trẻ ai ai thấy thoả vui*

Lại có thơ rằng:

*Nhân chơi cõi pháp giảng đàn chung
Cõi tục tương tri gặp gỡ cùng
Trước mắt nói ra ngàn vạn việc
Lại bàn trần kiếp rất nhiều công
Mây lành lan toả dài non núi
Lưới đạo giăng nhiều khắp thái không*

*Nhắc nhở người đời theo ý thiện
Mưa trời man mác rắc hoa hồng*

Ở trên đài, Pháp sư tụng kinh "Thụ sinh độ vong", giảng sách "An bang thiên bảo", lại đọc cuốn Khuyến tu công đức. Bồ Tát tới gần, đập vào đài báu, lớn tiếng hỏi:

- Hoà thượng này chỉ giảng giáo lý "Tiểu thừa", vậy có giảng được giáo lý "Đại thừa" không?

Huyền Tráng nghe nói, trong lòng cả mừng, vội đứng dậy, bước ngay xuống đài, chấp tay vái Bồ Tát:

- Lão sư phụ, xin tha cho đệ tử tội chậm đón tiếp. Hiện nay các tăng nhân chỉ giảng giáo lý Tiểu thừa. Không rõ giáo lý Đại thừa như thế nào?

Bồ Tát nói:

- Giáo lý Tiểu thừa của các người, không độ được các vong hồn siêu thăng, chỉ có thể luẩn quẩn trần tục mà thôi. Ta có bộ kinh "Đại thừa Phật pháp Tam tạng", có thể phổ độ cho vong hồn lên trời, có thể độ cho người hoạn nạn thoát khổ, có thể tu hành sống lâu vô lượng, như như tự tại.

Đang lúc giảng, có vị quan trông coi việc đèn hương, đến tâu với vua Đường.

- Pháp sư đang lúc giảng giải diệu pháp, thì bị hai gã sư ghê lở lói kéo xuống đài, nói quàng nói xiên.

Nhà vua truyền lệnh bắt giữ, mọi người dẫn hai nhà sư vào gian trong. Vị sư ấy không chào, không lạy, ngửa mặt nói:

- Bệ hạ hỏi ta điều chi?

Vua Đường nhận ra nhà sư, bèn hỏi:

- Có phải là vị Hoà thượng hôm trước biểu tặng cà sa đấy không?

Bồ Tát nói:

- Chính phải.

Thái Tôn nói:

- Người đã tới đây nghe giảng, chỉ nên dùng bữa cơm chay

là đủ, sao lại nói linh tinh với Pháp sư ta, làm rối loạn nhà kinh, lỡ cả việc Phật của ta.

Bồ Tát nói:

- Pháp sư của nhà vua giảng giáo lý Tiểu Thừa, không tế độ được vong linh lên thiên đường. Ta có kinh Đại Thừa Phật Pháp Tam Tạng, có thể cứu độ vong linh thoát khổ, sống mãi mãi.

Thái Tôn mừng rỡ hỏi:

- Bộ Kinh của Người ở đâu?

Bồ Tát nói:

- Ở nơi Phật Như Lai, chùa Lôi Âm, nước Tây Trúc bên trời Tây, có thể gỡ khỏi trăm oan kết, có thể diệt trừ mọi tai ách.

Thái Tôn nói:

- Người có ghi nhớ được không?

Bồ Tát nói:

- Ta nhớ được.

Thái Tôn cả mừng nói:

- Truyền cho Pháp sư hướng dẫn, mời lên đài khai giảng.

Bồ Tát dẫn Mộc Xoa bay lên đài cao, rồi cưỡi mây lành, vút lên chín tầng trời, hiện rõ nguyên hình cứu khổ, tay cầm bình sành với cành dương liễu. Bên trái là Mộc Xoa Huệ Ngạn, tay cầm côn, tinh thần hào hứng. Vua Đường mừng vui, hướng lên không vái lạy, các quan văn võ quỳ dâng hương. Khắp chùa, tăng ni, sĩ, nông, công, thương, ai nấy quỳ lạy, cầu đảo và nói:

- Lạy Bồ Tát! Lạy Bồ Tát!

Thực là:

Mây lành dăng lớp lớp

Hào quang ngời pháp thân

Chín tầng trời rờ rờ

Hiện rõ nữ chân nhân

Đầu đội mũ vàng, hoa châu cánh trả

*Khoác áo lam nhạt, rồng phượng quây quần
Trên ngực vành gương ngời sáng
Lưng vòng dây lụa tơ tằm
Trước mặt, anh vũ một chìm mơ điều hiếu nghĩa
Trong tay, một cành dương liễu, quét sạch mọi trầm luân
Long lanh đai ngọc
Sen vàng đôi chân
Ra vào ba ngàn cõi
Cứu khổ cứu nạn
Phật bà Quan Thế Âm*

Đường Thái Tôn vui mừng, quên cả giang sơn, các quan văn võ, quên cả lễ chầu, tất cả mọi người đều niệm:

"Nam vô Quan Thế âm Bồ Tát"

Thái Tôn lập tức truyền lệnh sai họa sĩ, vẽ tượng Bồ Tát. Lệnh vừa ban ra, đã chọn được một thợ vẽ giỏi các tượng thần thánh là Ngô Đạo Tử (người này về sau vẽ tranh tượng các Công thần treo ở gác Lăng Yên, Ngô lấy bút vẽ tranh chân dung Bồ Tát.

Đám mây lành đưa Bồ Tát dần dần xa đi, phút chốc đã không thấy ánh vàng đâu nữa. Chợt thấy từ trên trời rơi xuống một cánh thiệp, trên có mấy lời "tụng". Chữ viết rành rõ.

Tụng rằng:

*Kính dâng vua Đại Đường
Kính bấu ở Tây phương
Đường xa mười vạn tám ngàn dặm
Đại Thừa quả ân cần
Kính này về Thượng quốc
Giúp quý thoát trầm luân
Nếu ai chịu đi lấy
Chính quả hoá Kim thân*

Vua Thái Tôn thấy bản tụng, liền bảo các vị sư:

- Bây giờ hãy tạm nghỉ đại hội, đợi trăm sai người đi lấy kinh Đại Thừa về, sẽ lại lập đàn làm lễ trùng tu quả phúc.

Các quan thấy đều tuân lệnh. Lúc ấy, nhà vua hỏi:

- Ai sẽ lĩnh chiếu chỉ của trăm, sang trời tây lễ Phật xin Kinh.

Nhà vua vừa dứt lời, Pháp sư ở bên đã bước ra, tới trước mặt vua làm lễ và nói:

- Bần tăng dù bất tài, xin đem sức khuyến mãi đi lấy kinh dâng Bệ hạ, cầu mong gìn giữ giang sơn đất nước của nhà vua.

Vua Đường mừng lắm, bước tới lấy tay đỡ dậy nói:

- Pháp sư quả hết lòng trung lương, không sợ đường xá xa xôi, trèo đèo vượt suối, trăm xin nguyện cùng người kết làm huynh đệ.

Huyền Tráng cúi đầu tạ ơn. Vua Đường quả là người hiền đức, bèn cùng tới vái lạy bốn lạy, miệng gọi là: "Ngự đệ thánh tăng". Huyền Tráng vô cùng cảm kích, nói:

- Tâu Bệ Hạ, bần tăng có đức có tài gì đâu mà dám nhận ơn trời chiếu cố như vậy? Thần đi chuyến này, nhất định sẽ quên mình gắng sức, đi thẳng tới Tây Thiên. Nếu như không tới được đó, không xin được chân kinh, thì có chết cũng không dám trở về nước; và cam chịu mãi mãi trăm luân địa ngục.

Rồi cũng tới châm hương thể nguyện trước ban thờ Phật. Vua Đường rất vui, lập tức truyền lệnh quay xa giá về cung, đợi chọn ngày lành tháng tốt, sẽ cấp cho thông điệp xuất hành, mọi người cũng ra về.

Huyền Tráng cũng về chùa Hồng Phúc. Các sư sãi và mấy đồ đệ trong chùa biết việc đi lấy kinh, đều đến gặp mặt. Nhân hỏi:

- Nghe nói Pháp sư phát nguyện sang Tây Thiên có thực không?

Huyền Tráng nói:

- Có thể

Các đồ đệ nói:

- Bạch sư phụ, người ta thường bảo đường sang trời Tây xa xôi, lại có nhiều hùm báo yêu ma, chỉ sợ có đi mà không có về, khó toàn tính mạng.

Huyền Tráng nói:

- Ta đã nguyện thể rằng, nếu không lấy được chân kinh, thì sẽ vĩnh viễn trầm luân chốn địa ngục. Đã được ân sủng của nhà vua, không thể không tận trung báo quốc. Ta đi lấy kinh chuyến này mệnh mông mờ mịt, lành dữ khó lường.

Pháp sư lại nói:

- Các đồ đệ, khi ta đi rồi, hoặc hai ba năm, hoặc dăm bảy năm, nếu thấy ngọn cành thông quay đầu về phương đông, tức là ta sắp trở lại. Không thể, tức là ta không về nữa.

Mọi người bảo nhau nhớ kỹ câu đó.

Sớm hôm sau, vua Thái Tôn ngự chầu triệu tập các quan văn võ, viết thông điệp đi lấy kinh, đóng ấn bàn. Thông hành có quan Khâm Thiên giám tâu:

- Hôm nay là ngày tốt, nên xuất hành đi xa.

Vua Đường rất mừng. Lại có quan Hoàng Môn tâu:

- Ngự đệ Pháp sư đợi chiếu chỉ ở ngoài cửa.

Nhà vua cho vời vào điện bái và nói:

- Ngự đệ ạ, hôm nay là ngày xuất hành tốt. Đây là giấy tờ Thông Hành. Trẫm có một chiếc bát bằng vàng tía, tặng cho để đi đường dùng các bữa chay. Lại có hai người theo hầu và một con ngựa Ngân Chức để cưỡi. Vậy đệ có thể lên đường hôm nay.

Huyền Tráng rất mừng, liền tạ ơn nhận các thứ, và sốt sắng muốn đi ngay. Vua Đường và các quan tiễn ra ngoài cửa ô. Đã thấy các vị sư và học trò ở chùa Hồng Phúc mang các thứ quần áo rét, nóng của Huyền Tráng đang đợi ở đó.

Vua Đường thấy thế, truyền lệnh thu thập hành trang và ngựa, sau đó bảo quân hầu nâng bình rót rượu. Thái Tôn nâng chén, lại hỏi:

- Nhà hiệu của ngự đệ là gì?

Huyền Tráng nói:

- Bần tăng là kẻ xuất gia, chưa dám có tên Hiệu

Thái Tông nói:

- Hôm trước Bồ Tát có nói bên Tây Thiên có kinh Tam Tạng. Vậy ngự đệ lấy tên Tam Tạng làm Hiệu có được không?

Huyền Tráng lại tạ ơn, đỡ ly ngự tửu nói:

- Tâu Bệ hạ, rượu là một thứ rắn kiêng của nhà chùa, từ thuở bé tới giờ, thần chưa hề uống rượu.

Thái Tôn nói:

- Việc xuất hành hôm nay khác với mọi việc. Đây là rượu chay, chỉ uống một chút, để thấu tỏ tấm lòng tiến đưa của trẫm.

Tam Tạng không dám từ chối, lúc đang sắp uống, lại thấy nhà vua cúi đầu, lấy ngón tay nhặt một chút đất bỏ vào ly rượu, Tam Tạng không hiểu ý. Thái Tôn cười nói:

- Chuyến này ngự đệ sang Tây Thiên bao lâu sẽ về?

Tam Tạng nói:

- Chỉ khoảng ba năm, sẽ quay lại.

Thái Tôn nói:

- Tháng năm lâu dài, núi cách đường xa, ngự đệ uống ly rượu này "Hãy nhớ quê nhà một dúm cát. Chớ ham đất lạ vạn cân vàng".

Tam Tạng lúc đó mới hiểu ý, lại tạ ơn và uống hết, rồi từ tạ ra ngoài cửa thành mà đi. Vua Đường quay về Cung.

Chuyến đi này rồi sa sao, xin đợi hồi sau sẽ rõ.

HỎI THỨ MƯỜI BA

SA HANG HÙM, KIM TINH GIẢI NẠN
NÚI SONG XOA, BÁ KHÂM MỜI SƯ

Thơ rằng:

*Mừng được vua Đường xuống sắc phong
Khâm sai Huyền Tráng hỏi Thiên Tông
Bên lòng rèn luyện tìm Long huyết
Quyết chí tu hành vượt Thấu Phong.
Biên giới xa xôi nhiều ít nước
Núi mây phía trước vạn muôn trùng
Hôm nay biệt chúa sang Tây Trúc
Tìm đạo tham thiền tỏ sắc không*

Lại nói về Tam Tạng, ngày 12 tháng 9 năm Trinh Quán thứ 13, được vua Đường và trăm quan tiễn ra ngoài thành Tràng An. Đi liền một vài ngày, tới chùa Pháp Môn, Trưởng lão trụ trì chùa này, dẫn hơn năm trăm nhà sư, xếp hàng đôi, đón rước vào chùa dâng trà, sau tuần trà tới bữa trai. Khi ăn xong trời tối.

Đúng là:

*Bóng động trời sao thấp
Trắng sáng không bụi vẫn
Mây xa vọng tiếng nhạn
Xóm tây chày vài gần
Chim về đậu cây cổ*

*Kinh tụng giọng âm âm
Đệm cổ ngồi thiền định
Lặng lặng chuyển cảnh dần*

Dưới ánh đèn, các sư ngồi bàn chuyện Pháp sư vâng chiếu chỉ sang Tây Thiên lấy Kinh. Có người bảo đường đi nhiều sông dài, núi hiểm, có người nói dọc đường nhiều hổ báo, có người nói núi hiểm khó vượt qua, có người bảo lắm ma quái ác độc khó hàng phục. Tam Tạng ngồi im không nói, chỉ lấy tay chỉ vào tâm, gật gật đầu. Các sư không hiểu ý, chấp tay hỏi:

- Pháp sư chỉ vào tâm, gật gật đầu là thế nào?

Tam Tạng đáp:

- Tâm sinh thì các thứ ma quái sinh, tâm diệt thì các thứ ma quái diệt. Đệ tử này đã phát thệ ở chùa Hoá Sinh, lẽ nào không dám hết lòng. Chuyển này đi, nhất định tới Tây Thiên, lễ Phật xin Kinh, để cho bánh xe Pháp của chúng ta luôn luôn xoay chuyển, cầu cho vua Thánh và non sông vững bền.

Mọi người nghe nói, ai cũng khen ngợi, ca tụng, và đều gọi "Đại Xiển Pháp sư lòng trung mật đỏ", rồi mời Pháp sư đi nghỉ.

Sáng ra, trúc động trắng tàn lặn, gà gáy mây sớm bay. Các sư đều dậy, sửa soạn cơm nước. Huyền Tráng mặc áo cà sa, lên chính điện lễ Phật, khấn:

- Đệ tử Trần Huyền Tráng, sang Tây Thiên xin Kinh vì mất thịt u mê, chưa rõ hình dạng Phật sống, nay xin phát thệ, dọc đường gặp miếu thấp hương, gặp Phật lễ Phật, gặp tháp quét tháp. Chỉ mong đức Phật từ bi, sớm hiện mình vàng trượng sáu, ban cho chân Kinh, lưu truyền Đông thổ.

Khấn xong, về phương trượng dùng cơm chay. Ăn xong, hai người theo hầu đã đóng ngựa. Tam Tạng ra khỏi cửa chùa, từ biệt các sư. Mọi người không nỡ chia tay, đi tiễn xa mãi mười dặm đường, mới gặt nước mắt mà trở về. Tam Tạng bèn đi thẳng theo hướng tây. Lúc ấy đang cuối thu.

Xóm thôn cây trụi hoa lau rụng
Mấy gốc phong dương lá đỏ rơi
Đường xa mưa khói cố nhân vắng
Cúc vàng rậm
Núi chơi vơi
Lạnh nước, tàn sen, rêu rĩ người
Tàn trắng lục hồng trời sương tuyết
Ráng lời cò lẻ sông ngang trời
Mây nội lúa thưa bay ảm đạm
Chim én tới
Chim hồng đi
Xao xác lênh đênh tiếng lạc loài...

Thầy trò đi được mấy ngày thì tới thành Châu Cùg. Sớm có quan lễ và nhân dân của châu đón đợi, tiếp rước vào thành. Nghỉ qua đêm, sáng sau lại đi sớm. Dọc đường đói ăn khát uống, đêm nghỉ ngày đi. Vài ngày sau lại tới Vệ Châu Hà. Đây là biên giới nước Đại Đường. Đã có Tổng Trấn biên giới và sư ni bản xứ ra đón. Thấy nói là Pháp sư ngự đệ Khâm Sai, sang phương Tây cầu Kinh Phật, ai nấy đều cung kính tiếp rước vào trong thành, các sư mời về chùa Phúc Nguyên yên nghỉ. Các sư trong chùa lần lượt ra chào và sửa soạn bữa chay chiều. Ăn xong, dặn các người đi theo chăm sóc ngựa, tờ mờ sáng sau lên đường. Gà vừa gáy sớm, cho gọi người theo hầu, các sư trong chùa sửa soạn bữa chay sáng. Ăn xong, vượt biên giới.

Trưởng lão lòng dạ xốn xang, dậy quá sớm. Lúc đó mới là canh tư. Một đoàn 3 người một ngựa dẫn sương, theo ánh trăng sáng, đi khoảng mười dặm, thấy một ngọn núi, vạch cỏ tìm đường, cực kỳ gập ghềnh khó đi, chỉ sợ nhầm lối. Đang lúc nghi hoặc, chợt xảy chân, cả người lẫn ngựa đều rơi xuống hố.

Tam Tạng hoảng hốt, người theo hầu run sợ. Giữa lúc hoảng sợ, lại thấy tiếng hét to:

- Bắt đến đây! Bắt đến đây!

Trong cơn gió cuồng cồn dập, xuất hiện chừng năm sáu chục yêu quái kéo ra, lời Tam Tạng và người hầu lên rồi kéo đi. Pháp sư run rẩy, liếc mắt nhìn trộm thấy ma vương mười phần dữ ác.

Thật là:

*Oai hùng mình lẫm liệt
Dữ tợn đáng ghênh ngang
Mắt sáng như chớp loé
Tiếng to như sấm vang
Răng nanh nhô khỏi miệng
Lợi mép xéch hai mang
Mình mảy đầy găm vóc
Vai lưng khăn hoa quàng
Râu chổi sể tua tủa
Móng sắc nhọn như gươm
Hoàng công biển Đông sợ
Vua trán trắng núi nam*

Tam Tạng hồn phách tán loạn, hai người theo hầu sợ rúm tay chân. Ma vương hét trời, bọn yêu quái xúm lại, lấy dây trời ba người. Đang lúc chúng định xâu xé ăn thịt, thì lại thấy có tiếng ồn ào bên ngoài, có người vào báo:

- Có hai vị Hùng Sơn Quân và Đặc Xử Sĩ tới.

Tam, Tạng nghe nói, ngẩng đầu nhìn xem, thấy kẻ đi trước là gã đen sì. Dáng dấp ra vẻ:

*Hào hùng rất gan dạ
Nhanh mạnh vẻ toàn thân
Lợi nước cây sức mạnh
Oai mạnh vượt sơn lâm
Mơ lành vốn từng có
Nay riêng lộ tài năng
Cây xanh khéo vịn bẻ
Lạnh giá giới chống ngăn*

*Cũng có điều linh hiển
Vì thế gọi Sơn Quân.*

Lại thấy phía sau là một gã béo phì. Rõ là:

*Chót vót mũ hai sừng
Vai lưng gồ chễm chệ
Hầu hạ vốn nét quen
Bước chân rất trì trệ
Trâu đực nguyên là cha
Trâu cái chính là mẹ
Giúp được việc ruộng đồng
Tên là Đặc Xử Sĩ*

Hai gã lắc lư nghênh ngang đi vào, ma vương cuống quýt chạy ra đón tiếp.

Hùng Sơn Quân nói:

- Dẫn tướng quân! Toàn chuyện đặc ý. Xin mừng xin mừng!

Đặc Xử Sĩ nói:

- Dẫn tướng quân tư thế khác thường. Thực đáng mừng.

Thực đáng mừng.

Ma vương nói:

- Hai vị gần đây thế nào?

Sơn Quân nói:

- Cũng vẫn bình thường.

Xử Sĩ nói:

- Cũng tùy thời thôi.

Ba người cùng ngồi trò chuyện vui cười.

Khi thấy một người bị trói kêu rên thảm thiết. Gã đen sì hỏi:

- Ba người này ở đâu tới?

Ma vương nói:

- Họ tự dẫn thân tới

Xử Sĩ cười hỏi:

- Có thể đãi khách không?

Ma vương nói:

- Xin mời! Xin mời!

Sơn quân nói:

- Không nên dùng hết. Ăn hai, để dành một.

Ma vương vâng lời, sai tả hữu đem hai người đi theo, mổ bụng, khoét tim, bóc thịt. Đem đầu và tim gan biếu hai khách, còn mình thì ăn chân tay, thịt thừa cho các yêu quái. Rồi nghe tiếng nhai rau rầu như cọp ăn thịt dê, một loáng hết nhẵn. Còn trơ Trường lão cơ hồ chết ngất. Đó là khổ nạn đầu tiên khi vừa ra khỏi Trường An.

Đang lúc hoảng sợ, dần dần phương đông rạng sáng. Cũng là khi hai yêu quái ra về, đều nói:

- Hôm nay quá quả quá nhiều. Xin đợi bữa khác hết lòng đền đáp.

Nói xong cùng rút lui.

Không bao lâu, mặt trời hồng mọc cao. Tam Tạng mê man mờ mịt chẳng nhận rõ đâu là đông tây nam bắc. Đang lúc sắp mất mạng, chợt thấy một cụ già tay chống gậy đi tới, vẫy tay một cái, mọi dây trói đều đứt tung. Cụ già lại thổi một hơi vào mặt Tam Tạng mới dần sống lại, quỳ xuống đất lạy nói.

- Đa tạ lão trượng, đã cứu sống bản tăng.

Cụ già đáp lễ nói:

- Người đứng dậy. Xem có mất mát thứ gì không

Tam Tạng nói:

- Những người đi theo bản tăng, đã bị yêu quái ăn thịt rồi.

Chỉ không rõ ngựa và hành lý ở đâu.

Cụ già dùng gậy trở và nói:

- Có phải là ngựa và hai bọc đồ ở kia không.

Tam Tạng quay nhìn, quả là đồ vật của mình chưa bị mất mát, lòng dạ tạm yên, hỏi cụ già:

- Thưa lão trượng, đây là chốn nào? Lão trượng ở đâu tới đây?

Cụ già nói:

- Đây là núi Song Soa, sào huyết (hang ổ) của bọn hùm sói, sao người lại lạc vào nơi này.

Tam Tạng nói:

- Sáng sớm nay, bản tăng ra khỏi địa giới Hà Châu vệ, không ngờ đi sớm, trời mù đặc sương, bất chợt bị rơi vào đây. Thấy một ma vương rất hùng tợn, bắt trời bản tăng và hai người đi theo. Rồi lại thấy một gã đen chũi gọi là Hùng Sơn Quân, một gã béo gọi là Đặc Xử Sĩ đi tới, và gọi ma vương là Dẫn tướng quân. Ba đứa ăn thịt hai người theo hầu, mãi sáng ra mới giải tán. Không ngờ bản tăng lại có duyên phận lớn, may được gặp lão trượng tới đây cứu cho.

Cụ già nói:

- Đặc Xử Sĩ là tinh con trâu hoang, Sơn Quân là tinh con gấu đen - Dẫn tướng quân là tinh con cọp. Yêu tà chung quanh đều là tinh núi ma cây. Chỉ vì người bản tính trong sáng, do đó chúng không ăn thịt được. Người đi theo ta, ta dẫn đường cho.

Tam Tạng vô cùng cảm kích, đem bao dây vắt lên lưng ngựa, cầm dây cương giắt ngựa đi theo cụ già ra khỏi hầm hố, tới chỗ đường cái. Tam Tạng buộc ngựa ở bãi cỏ, quay mình lạy tạ cụ già. Cụ già cười lên mình con hạc trắng, hoá phép nổi gió, bay vút lên trời. Chỉ thấy gió rung rồi có một tờ giấy, trên viết bốn câu như sau:

*Ta là Tây phương Thái Bạch tinh
Vì người mà tới cứu sinh linh
Đường dài sẽ có thần tiên giúp
Chớ vị gian nan trễ việc Kinh*

Tam Tạng xem xong, hướng lên không vái lạy nói:

- Đa tạ Kim Tinh cứu khỏi nạn này.

Vái lạy xong lại giắt ngựa, một mình lủi thủi, đi về phía trước. Ngọn núi này thực là:

*Buốt ngăn ngắt gió mưa rừng
Tiếng ào ào nước đổ nước
Ngạt ngào hoa nội bay hương
Ngổn ngang đá loạn dây đặc
Nhảy chạy tung tăng vườn hươu
Từng bầy nai cây nhón nhác
Riu rít tạp nhiều tiếng chim
Bốn bề bóng người vắng ngắt
Vị trưởng lão, lòng run sợ không yên
Vó ngựa theo, run rẩy nặng bước*

Tam Tạng liều mình gắng sức, leo lên đỉnh núi. Đi độ nửa ngày đường, vẫn không thấy xóm làng, khói bếp. Trong bụng đã đói mềm, đường xá khắp khểnh. Đang lúc nguy cấp, lại thấy trước mặt có hai con hổ gào thét, phía sau có mấy con trăn quấn quanh, bên trái sâu độc, bên phải thú quái. Tam Tạng trở một mình, không có cách kế nào, đành lòng chờ theo mệnh giới. Thêm nữa, con ngựa mệt quá nhũn chân, ỉa đái vung vãi, rồi nằm lăn ra đây, quất roi không dậy, giật dây không đi. Khổ khiếp tới mức không chỗ nấp náu, thực là muôn phần thê thảm, chắc sẽ bỏ mạng, chả biết làm thế nào. Nói về Tam Tạng tuy có tai ách, nhưng lại có người cứu giúp. Đang lúc tính mạng cực kỳ nguy hiểm ấy, chợt thấy sâu độc, thú quái bỏ chạy, cộp dữ biến mất, trăn rắn trốn hết. Tam Tạng ngẩng đầu nhìn thấy một người, tay cầm dao sắt, lưng đeo cung tên, từ sườn núi đi ra. Quả là một trang hảo hán. Nhìn người ấy:

*Đầu đội mũ da báo
Mình mặc áo da dê
Lưng thắt đai sư tử
Chân đi giày lộc bi
Mắt to như con ốc
Râu bông như cỏ dê
Vai mang túi tên độc*

*Tay cầm cây đinh ba
Tiếng sấm vang đồi núi
Dũng mãnh chim muông ghê*

Tam Tạng thấy người ấy tới gần, bèn quỳ ở bên đường, chấp tay gọi to:

- Xin đại vương cứu mạng, xin đại vương cứu mạng.

Người ấy tới bên, ném cây đinh ba, lấy tay nâng Tam Tạng dậy, nói:

- Xin Trưởng lão đừng sợ. Tôi không phải kẻ xấu, mà là một người đi săn, họ Lưu tên là Bá Khâm, còn có tên là "Trần Sơn Thái Bảo". Tôi vừa mới tới, định tìm một vài con muông về làm bữa, không ngờ lại gặp người, quả là đường đột.

Tam Tạng nói:

- Bản tăng là một nhà sư nước Đại Đường, vâng lệnh sang Tây Thiên xin Kinh. Khi tới đây, chợt gặp hùm, sói, rắn, rết, bốn bề vây khốn, không sao đi được. May có Thái Bảo tới, nên thú dữ sợ bỏ chạy, cứu mạng cho bản tăng. Đa tạ! Đa tạ!

Bá Khâm nói:

- Tôi là người ở đây, chuyên nghề săn bắn cộp, bắt rắn kiếm sống, nên chúng sợ hãi bỏ chạy. Người từ Đại Đường tới, thì cũng là làng xóm với nhau. Đây vẫn là đất đai nước Đại Đường, tôi cũng là người dân triều Đường. Tôi với người cùng ăn gạo uống nước của nhà vua, là người một nước. Xin người đừng sợ, hãy đi theo tôi về nhà nghỉ ngơi. Sáng mai tôi sẽ tiễn chân người.

Tam Tạng mừng rỡ, cảm ơn Bá Khâm, giắt ngựa đi theo.

Vừa qua sườn núi, lại nghe tiếng gió vọng hun hút, Bá Khâm nói:

- Trưởng lão ngồi đây một chút. Chỗ có gió hú là mèo rừng tới. Đợi tôi bắn nó về làm bữa mời Người.

Tam Tạng nghe nói, lại run sợ, không dám đi nữa. Thái Bảo cầm cây đao, rào bước đi lên, thấy một con hổ vằn. Hổ thấy Thái Bảo, quay đầu chạy, Thái Bảo hét một tiếng.

- Đồ nghiệp súc, chạy đi đâu!

Con hổ thấy đuối gấp, quay lại giơ móng vô lấy, Thái Bảo cầm cây đinh ba đón đợi. Tam Tạng sợ rùn cả người, nằm lăn ra cỏ. Hoà thượng từ khi lọt lòng mẹ ra tới giờ, chưa bao giờ thấy cảnh ác đấu như thế này. Thái Bảo và hổ quần nhau ở dưới sườn núi. Trông thực là:

*Khí giận bừng bừng
Thái Bảo mũ bồng nhiều sức lực
Gió cuồng dạt dạt
Hổ vằn vồ nhảy bụi mù tung
Một bên nhe nanh giơ vuốt
Một bên xoay bước né lưng
Cây đinh ba dọc ngang loang loáng
Đuôi vằn sọc mây mù vấy vùng
Một bên muốn đâm thẳng vào ngực
Một bên muốn nuốt gọn đầu bồng
Tránh né được sống trên dương thế
Không tránh được phải xuống âm cung
Hổ vằn gào thét, núi rừng chim muông kinh sợ
Thái Bảo quát to, trời đất trắng sao rồi tung
Một bên mắt vàng lửa bốc lửa
Một bên mặt lớn giận đùng đùng
Đáng yêu Trấn Sơn Lưu Thái Bảo
Đáng sợ Chúa tể của thú rừng
Người cộp ham sống quyết thắng bại
Một chút sơ hở mạng đi tong*

Hai bên quần nhau một lúc, xem ra con cộp đã đuối sức, bị Thái Bảo đâm xọc đinh ba vào ngực, ngã lăn ra đất, máu chảy lai láng. Thái Bảo nắm đuôi hổ, lôi đi, mặt không đổi sắc, hơi thở bình thường, tới trước Tam Tạng, nói:

- Hay quá! Hay quá! Con mèo núi này đủ cho Trưởng lão ăn đủ mấy ngày đường.

- Đồ nghiệp súc, chạy đi đâu!

Con hổ thấy đuôi gấp, quay lại giờ móng vô lấy, Thái Bảo cầm cây đinh ba đón đợi. Tam Tạng sợ rún cả người, nằm lẩn ra cỏ. Hoà thượng từ khi lọt lòng mẹ ra tới giờ, chưa bao giờ thấy cảnh ác đấu như thế này. Thái Bảo và hổ quần nhau ở dưới sườn núi. Trông thực là:

*Khí giận bùng bùng
Thái Bảo mũ bông nhiều sức lực
Gió cuồng dạt dạt
Hổ vằn vồ nhảy bụi mù tung
Một bên nhe nanh giờ vuốt
Một bên xoay bước né lưng
Cây đinh ba dọc ngang loang loáng
Đuôi vằn sọc mây mù vấy vùng
Một bên muốn đâm thẳng vào ngực
Một bên muốn nuốt gọn đầu bông
Tránh né được sống trên dương thế
Không tránh được phải xuống âm cung
Hổ vằn gào thét, núi rừng chim muông kinh sợ
Thái Bảo quát to, trời đất trắng sao rồi tung
Một bên mắt vàng lửa bốc lửa
Một bên mặt lớn giận đùng đùng
Đáng yêu Trấn Sơn Lưu Thái Bảo
Đáng sợ Chúa tể của thú rừng
Người cọp ham sống quyết thắng bại
Một chút sơ hở mạng di tong*

Hai bên quần nhau một lúc, xem ra con cọp đã đuổi súc, bị Thái Bảo đâm xọc đinh ba vào ngực, ngã lẩn ra đất, máu chảy lai láng. Thái Bảo nắm đuôi hổ, lôi đi, mặt không đổi sắc, hơi thở bình thường, tới trước Tam Tạng, nói:

- Hay quá! Hay quá! Con mèo núi này đủ cho Trưởng lão ăn đủ mấy ngày đường.

Tam Tạng hết lời ca ngợi nói:

- Thái Bảo thực là vị Thần núi.

Bá Khâm nói:

- Có gì đâu mà người quá khen. Đây là do hồng phúc của Trưởng lão. Về thôi! Để sớm lột da, nấu thịt làm bữa khoản đãi Người.

Nói rồi, một tay cầm dao, một tay lôi xác hổ đi trước dẫn đường. Tam Tạng giắt ngựa theo sau. Quanh co quanh sườn núi, chợt thấy một toà sơn trang. Trước cửa thật là:

*Vút trời cây cổ
Đầy đường cỏ hoang
Muôn hang gió bụi lạnh
Ngàn núi thế ngang tàng
Một lối nội hoa hương ngào ngạt
Mấy chòm trúc thắm bóng râm lan
Mái lá phen tre rất đẹp đẽ.
Cầu đá, tường vôi, cảnh u nhàn
Vẻ thu hiu hắt
Khí sáng mênh mang
Đầu non bay mây trắng
Bên đường rơi lá vàng
Trong rừng núi thưa chim riu rít
Ngoài cửa trang trại chó sủa vang*

Bá Khâm về tới cổng, ném con hổ chết xuống đất rồi gọi:

- Gia nhân đâu?

Ba bốn gia đồng chạy ra, hình dạng rất quái lạ, bước tới lôi kéo con hổ đi. Bá Khâm dặn:

- Mau mau lột da làm thịt để mời khách

Sau đó mời Tam Tạng vào nhà. Tam Tạng lại lạy tạ ơn cứu sống. Bá Khâm nói:

- Người đồng hương với nhau! Có gì mà ơn với huệ

Uống trà xong, có một lão bà dẫn một thiếu phụ ra chào Tam Tạng. Bá Khâm nói:

- Đây là mẹ tôi và vợ tôi.

Tam Tạng nói:

- Xin mời cụ ngồi lên để bản tăng chào lạy

Lão bà nói:

- Trưởng lão là khách đường xa, xin giữ gìn sức khoẻ, không cần đa lễ.

Bá Khâm nói:

- Thưa mẹ! Trưởng lão đây là Khâm sai của vua Đường, vâng lệnh sang Tây Thiên lễ Phật xin Kinh. Ban nầy gặp con ở sườn núi, con nhớ tới tình làng nghĩa nước, nên mời về nhà nghỉ ngơi, sáng mai lại tiễn người lên đường.

Lão bà nghe nói, muôn phần vui vẻ nói:

- Tốt quá! Tốt quá! Đã mời người về đây, không được vội vã như vậy. Ngày mai giỗ bố con, hãy mời trưởng lão ở lại tụng kinh lễ Phật, ngày kia hãy tiễn người lên đường.

Bá Khâm tuy là Thái Bảo coi núi, nhưng rất hiếu thuận. Nghe lời mẹ nói, liền sắm sửa vàng hương, mời Tam Tạng lưu lại.

Trò chuyện một lát, không ngờ trời đã xế chiều. Người nhà đã dọn bàn, bày một mâm thịt hủ nấu, khói nóng bốc ngút. Bá Khâm mời Tam Tạng dùng tạm, rồi sẽ ăn cơm sau. Tam Tạng chấp tay nơi ngực nói:

- A di đà Phật, bản tăng không dám dẫu Thái Bảo, từ khi lọt lòng mẹ, là đi tu ngay, do đó không biết ăn mặn.

Bá Khâm nghe thế, ngẫm nghĩ một chút rồi nói:

- Thưa Trưởng lão nhà tôi bao đời nay, không biết ăn chay. Vì vậy nhà có măng tre, mộc nhĩ, rau khô, đậu phụ, cũng đều rán nấu bằng mỡ hươu nai, hổ báo, nên không còn chay nữa. Có hai cái nồi, cũng đều nấu mỡ, giờ biết làm thế nào?

Tam Tạng nói:

- Xin Thái Bảo đừng bận lòng. Người cứ dùng bữa. Bàn tăng tôi đảm ba ngày không ăn cơm, cũng có thể nhịn chịu được, vì không dám phá giới.

Bá Khâm nói:

- Lỡ ra chết đói thì làm thế nào?

Tam Tạng nói:

- Ông được Thái Bảo cứu thoát khỏi cọp dữ, ví có chết đói cũng hơn làm mồi cho hổ.

Mẹ Bá Khâm nghe nói thế bèn gọi bảo:

- Con không phải bàn suông với Trưởng lão nữa. Mẹ đã có bữa ăn chay mời Người dùng.

Bá Khâm hỏi:

- Thức ăn chay thế nào?

Bà mẹ nói:

- Con đừng lo, mẹ khắc có thức ăn chay.

Nói rồi gọi con dâu lấy chiếc nồi nhỏ hơn vào lửa cho hết dầu mỡ, rồi cọ rồi rửa, sau đó lại đặt lên bếp. Trước tiên là nấu lưng nồi nước sôi, lại đổ đi, vò lá Du núi cho vào nấu làm nước uống. Tiếp đó lấy kê, đậu nấu chín, kèm rau khô luộc, sôi vào hai bát đầy, bung đặt lên bàn. Bà cụ nói với Tam Tạng:

- Mời Trưởng lão dùng thức chay, đây là những thức tự tay già này và con dâu, nấu rất là chay tịnh để mời Người.

Tam Tạng đứng lên tạ ơn, sau đó mới ngồi. Bá Khâm cho kê một chiếc bàn ở bên cạnh, trên bày đầy các thứ thịt hổ, cây hương, trần, chồn, thỏ, lại có thịt nai khô, và mình ngồi ăn để tiếp bữa chay của Tam Tạng. Đang định cầm đũa, thấy Tam Tạng chấp tay tụng kinh, thế là Bá Khâm không dám động đũa, vội đứng ngay lên ở bên cạnh. Tam Tạng niệm mấy câu, rồi nói:

- Xin mời thụ trai.

Bá Khâm hỏi:

- Vừa rồi Hoà thượng niệm Kinh ngắn có phải không?

Tam Tạng nói:

- Đó không phải là Kinh, mà là mấy câu "chú" đọc khi ăn.

Bá Khâm nói:

- Các vị xuất gia cũng đa sự, ăn cơm cũng phải tụng tụng niệm niệm.

Sau bữa chay, thu dọn bát đĩa, trời cũng quá trưa. Bá Khâm dẫn Tam Tạng đi vào nhà phía sau, qua một lối hẹp, tới toà nhà mái cỏ, mở cửa bước vào trong, thấy bốn vách treo mấy cây cung nỏ cứng, một ống tên, trên sà nhà có vết hai miếng da cọp còn vết máu. Chân tường dựng nhiều đao thương, đinh ba, gian giữa có hai chiếc ghế. Bá Khâm mời Tam Tạng ngồi. Tam Tạng thấy mùi hôi, máu tanh, không dám ngồi lâu, rồi đi ra gian nhà cỏ. Lại đi tiếp thêm ra sau nhà, thấy một khu vườn rộng, rất nhiều luống cúc nhụy vàng, và những cây phong lá đỏ. Lại nghe thấy một tiếng "hô", rồi có mười con hươu và một đàn nai vàng, thấy người, chúng ngơ ngác nhưng không sợ hãi. Tam Tạng nói:

- Những hươu này có lẽ là Thái Bảo nuôi ở nhà?

Bá Khâm nói:

- Cũng giống như mọi nhà ở Trường An, người có tiền thì gom góp của cải châu báu, người có trang trại thì tích lũy thóc ngô, còn bọn săn bắn chúng tôi thì nuôi một ít muông rừng, để phòng ngày mưa gió không đi săn bắt được.

Hai người vừa đi vừa trò chuyện, bất giác chiều mờ, lại quay về nhà trên nghỉ ngơi.

Sớm hôm sau, mọi người trong nhà đều dậy, chuẩn bị cơm chay mời Trưởng lão, xin Người bắt đầu tụng kinh. Trưởng lão rửa sạch tay, cùng Thái Bảo thắp hương làm lễ Gia đường. Tam Tạng gõ mõ, niệm mấy câu chân ngôn Tịnh Khẩu nghiệp, lại niệm mấy câu thần chú Tịnh thân tâm, rồi sau mở quyển kinh Độ vong. Tụng xong, Bá Khâm lại nhờ viết lá sớ cúng, lại tụng kinh Kim Cương, kinh Quan Âm, giọng tụng sang sảng. Tụng

kinh xong, ăn bữa chay trưa. Lại tụng kinh Pháp Hoa, kinh Di Đà rồi kinh Khổng Tước. Kể chuyện các nhà sư tẩy bỏ nghiệp chướng. Khi trời chiều, dâng hương hoa, đốt vàng mã, sớ cúng, lễ Phật xong, đều đi nghỉ.

Lại nói về vong linh người cha Bá Khâm. Sau khi được siêu thoát cảnh trầm luân, hồn về báo mộng cho gia đình nhà chủ: "Ta ở âm ty khổ nạn ghê gớm, lâu ngày không được siêu sinh. Nay may gặp Thánh tăng, niệm mấy quyển kinh, giải hết các tội nghiệp, Diêm vương cho người đưa về đất thịnh Trung Hoa, thác sinh vào nhà giàu sang rồi. Mọi người nhà phải tạ ơn Trưởng lão, tiễn người lên đường, không được lơ là, không được trễ nải. Ta đi đây! Đó đúng là:

*Muôn phép trang nghiêm rành ý nghĩa
Cứu vong thoát khổ cảnh trầm luân*

Khi người nhà tỉnh mộng, mặt trời đã lên cao. Vợ của Bá Khâm nói:

- Nay Thái Bảo, tối qua tôi nằm mơ thấy cha về báo ông ở âm ty khổ nạn khôn siết, lâu ngày không được siêu sinh, may nhờ có Thánh tăng tụng kinh giải thoát cho mọi tội nghiệp, nên Diêm vương đã cho về đầu thai ở gia đình một nhà giàu có, và dặn nhà ta phải tạ ơn Trưởng Lão, không được lơ là, trễ nải. Ông nói xong ra cửa đi luôn, gọi ông không thừa, giữ lại không ở, tỉnh ra hoá giấc mơ.

Bá Khâm nói:

- Ta cũng nằm mơ như thế. Chúng ta phải vào thưa lại với mẹ.

Hai người đang định đi, thì thấy bà mẹ gọi:

- Bá Khâm con, tối đây nghe mẹ kể chuyện.

Hai vợ chồng đến trước giường, bà mẹ nói:

- Các con ạ! Đêm qua mẹ nằm mơ mừng thấy cha con về báo giờ đã được siêu độ, thoát mọi tội nghiệp, đầu thai vào một nhà giàu có ở Trung Quốc.

Vợ chồng Bá Khâm nghe mẹ nói, cười vui nói:

- Chúng con cũng nằm mộng đúng như vậy, đang định tới thưa bẩm với mẹ, ai ngờ mẹ lại kể cho nghe trước.

Bèn gọi mọi người nhà dậy, thu xếp đồ đạc lên ngựa, rồi cả nhà đều tới trước Tam Tạng, lạy tạ nói:

- Đa tạ Trưởng lão đã giúp đỡ cho vong phụ chúng tôi được siêu sinh, thoát nạn, ơn nghĩa này biết bao giờ đền đáp được hết.

Tam Tạng nói:

- Bần tăng có tài cán gì đâu mà dám nhận điều cảm tạ.

Bá Khâm liền đem chuyện cả nhà ba người đều nằm mơ kể cho Tam Tạng nghe. Tam Tạng cũng rất vui mừng.

Sau khi ăn sáng, Bá Khâm lại lấy 1 lạng bạc trắng tạ ơn. Tam Tạng không nhận. Cả nhà khẩn khoản van nài, nhưng Tam Tạng vẫn không nhận và nói:

- Chỉ mong người phát lòng từ bi tiễn chân một chặng đường, là quý hoá lắm rồi.

Cả nhà không biết làm thế nào, vội làm một ít lương khô ăn đường, và Bá Khâm đi tiễn. Tam Tạng vui vẻ nhận quà. Vâng lời mẹ, Bá Khâm bảo hai ba người nhà mang khí giới cùng đi với mình tiễn chân Tam Tạng ra đường lớn. Phong cảnh núi rừng vô cùng tươi đẹp.

Đi chừng nửa ngày, thấy ở trước mặt có một núi lớn, lởm chởm chót vót cao giáp mây xanh. Tam Tạng đi vất vả tới chân núi, trong khi Thái Bảo leo lên núi như đi trên đất bằng. Đến lưng chừng núi, Bá Khâm quay mình đứng ở bên đường nói:

- Thưa Trưởng lão, tới đây Người tự đi lấy, tôi xin quay về.

Tam Tạng nghe nói, vội xuống ngựa nói:

- Xin Thái Bảo đi với tôi một chặng nữa.

Bá Khâm nói:

- Thưa Trưởng lão, người chưa rõ, đây là núi Lương Giới, nửa phía đông thuộc về nước Đại Đường ta, còn nửa tây thuộc

nước Thát Đát. Hồ lang bên ấy nó không chịu phục tôi. Tôi không thể sang bên ấy được. Xin người tự đi thôi.

Tam Tạng lo ngại, lấy tay vén vạt áo, rưng rưng mắt lệ như không muốn chia tay. Đang lúc hai bên đang dùng bữa từ biệt ấy, thì chợt nghe chân núi có tiếng hô như sấm ran gọi:

- Sư phụ của ta tới rồi! Sư phụ của ta tới rồi!

Tiếng gào làm Tam Tạng ngỡ ngàng người, còn Bá Khâm cũng phát hoảng.

Người gào gọi đó là ai? Xin đợi hồi sau sẽ rõ.

HỐI THỨ MƯỜI BỐN

VƯỜN THEO CHÍNH ĐẠO SÁU GIẶC MẤT TÂM

Thơ rằng:

Phật tức tâm chứ tâm tức Phật
Tâm Phật xưa nay đều bảo vật
Nếu biết không vật lại không tâm
Sẽ nên chân như pháp thân Phật
Pháp thân Phật
Khó hình dáng
Một khối sáng tròn gồm muôn tướng
Cái thể vô thể, là chân thể
Cái tướng vô tướng là chân tướng
Không sắc, không không không không - không
Không tới, không nhằm, không quay hướng
Không lạ, không giống, không có không
Khó bỏ khó lấy khó, nghe ngóng
Trong ngoài sáng thiêng khắp chốn cùng
Một nước Phật trong một hạt cát
Một hạt cát gồm ngàn cõi lớn
Một thân tâm mà muôn phép chung
Biết được, nên rõ "Vô tâm quyết"
Không nhuộm không động thành tịnh nghiệp
Thiện ác ngàn điều không làm gì.
Đó là Na mô Thích già diệp.

Nói về Lưu Bá Khâm và Đường Tam Tạng hoảng sợ khi nghe tiếng gọi:

- Sự phụ tới rồi:

Bọn người nhà nói:

- Đây là tiếng gọi của con vượn già trong chiếc hộp đá dưới chân núi:

Thái bảo Lưu nói:

- Đúng nó đấy! Đúng nó đấy!

Tam Tạng hỏi:

- Con vượn già nào vậy?

Thái Bảo nói:

- Núi này trước có tên là núi Ngũ Hành, sau vì vua nước Đại Đường ta đánh dẹp, mở mang về phía Tây, nên đổi tên là núi Lương Giới (hai biên giới). Năm qua, tôi từng nghe có cụ già kể chuyện. Khi Vương Mãng cướp ngôi nhà Hán, trời gieo trái núi này xuống để trấn áp một con Quỷ thần, nó không sợ nóng lạnh, không cần ăn uống. Lại sai thổ thần coi giữ nó, khi nó đói thì cho ăn viên sắt, khát thì cho uống nước đồng, vì thế từ trước tới nay, nó không hề đói khát. Vừa rồi tiếng gọi, chắc là nó. Xin trưởng lão đừng sợ. Chúng ta đi xuống phía chân núi xem sao.

Tam Tạng đành theo mọi người, giắt ngựa xuống núi. Đi chừng vài dặm, thì thấy một chiếc củi đá, quả có một con quỷ, đang nhô đầu lên, giơ tay, vẫy rồi vẫy rít, nói:

- Sự phụ! Sao bây giờ người mới tới? Người đến đúng lúc quá! Đúng lúc quá! Hãy cứu ta ra, ta sẽ bảo vệ người sang Tây Thiên.

Trưởng Lão tới gần nhìn kỹ, thấy:

*Miệng nhọn, má choắt
Mắt lửa người vàng
Trên đầu, râu chổng chát
Trong tai, giây dợ lan
Mái đầu ít tóc, xanh cỏ mọc*

*Dưới cằm không râu, củ ấu ngang
Mũi đầy bùn, mi đầy đất, mười phần nhếch nhác
Ngón tay thô, bàn tay mập, bụi cát loang loang
Mình được điều thân mình chuyển động
Giọng điệu rõ ràng
Nói năng tuy linh lợi
Mình mấy không rành rang.
Đó là Tôn Đại Thánh năm trăm năm trước
Sáng nay thoát nạn bị trời giam*

Lưu Thái Bảo mạnh dạn tiến tới gần, nhổ cỏ ở mái đầu con khỉ, kéo dây ấu ra khỏi cằm, rồi hỏi:

- Người có gì muốn nói

Con khỉ đó nói:

- Ta chẳng có chuyện gì, cứ bảo vị Sư phụ kia lại đây, ta hỏi một câu.

Tam Tạng nói:

- Người muốn hỏi ta điều gì?

Con khỉ nói:

- Người có phải là khâm sai của Vua Đông Thượng sang Tây Thiên lấy kinh không?

Tam Tạng nói:

- Đúng là ta. Người hỏi để làm gì?

Con khỉ nói:

- Ta là Tề Thiên Đại Thánh, năm trăm năm trước, đại náo cung Trời, vì phạm tội nói dối trời, nên bị Phật Tổ đày ở đây. Bữa trước có Quan Âm Bồ Tát, vâng lời Phật Tổ sang Đông tìm người lấy kinh. Ta xin với Bồ Tát cứu cho, thì Bồ Tát khuyên ta chớ có hành hung, quy y Phật pháp, dốc lòng bảo vệ người đi lấy kinh sang phương Tây lễ Phật, sau khi thành công sẽ có chuyển biến tốt. Vì vậy, ngày đêm mong ngóng, chờ đợi Sư phụ tới cứu ta thoát thân. Ta xin bảo vệ người đi lấy kinh và xin làm đồ đệ của người.

Tam Tạng nghe nói, lòng đầy vui mừng nói:

- Người tuy có lòng lành, lại được Bồ Tát chỉ dẫn, nguyện làm sa môn. Nhưng ta không có rìu búa, thì làm sao cứu được người ra.

Con khỉ nói:

- Không cần rìu búa. Nếu sư phụ bằng lòng cứu ta, ta tự có cách thoát ra.

Tam Tạng nói:

- Ta bằng lòng cứu người, nhưng làm sao người thoát ra được.

Con khỉ nói:

- Trên đỉnh núi này, Đức Phật có niêm dán mấy chữ vàng. Sư phụ cứ lên núi, bóc mấy chữ ấy ra là ta tự thoát khỏi.

Tam Tạng nghe lời, quay lại van nài với Lưu Bá Khâm:

- Thái Bảo ơi, tôi với người lên đỉnh núi xem sao!

Bá Khâm nói:

- Chả rõ thật giả thế nào.

Con khỉ gào to:

- Thật đấy, quyết không dám nói sai ngài đâu.

Bá Khâm đành gọi người nhà giữ ngựa, và cùng Tam Tạng leo lên cao nữa. Bứt dây, rẽ cành, lên tới một chỗ cao, quả nhiên thấy ánh vàng ngời chói, khí tốt toả rộng, có một khối đá vững lớn, trên có dán tám bùa, để sáu chữ vàng. Đó là: "Úm Ma Ni Bát Mê Hồng".

Tam Tạng tới gần, quỳ xuống, quay vào hòn đá, nhìn các chữ vàng, lạy mấy lạy, rồi hướng về phía Tây cầu khẩn.

- Đệ tử Trần Huyền Trang, vâng lệnh đặc biệt đi xin kinh, nếu quả có phận nhận đồ đệ, bóc được chữ vàng, cứu được khi thân, cùng đến Linh Sơn. Bằng không phải thân phận đồ đệ, mà là quái vật hung hãn, lừa dối đệ tử, không thành quả phúc, thì không bóc được.

Khẩn xong lại vái. Vái xong, tiến tới, nhẹ nhàng bóc mấy

chữ vàng, thì thấy một làn gió thơm như bàn tay cầm lấy tấm bùa bay lên không, rồi có tiếng gọi.

- Ta là thần coi giữ Đại Thánh. Hôm nay hấn hết nạn, nên ta mang bùa trở về trình lên đức Như Lai.

Tam Tạng, Bá Khâm và những người cùng đi kinh ngạc, nhìn lên trời vái theo. Rồi đi thẳng xuống chân núi, đến bên cũi đá, nói với con khỉ:

- Bóc bùa rồi. nhà ngươi ra đi!

Con khỉ vui mừng, gọi bảo:

- Sự phụ! Xin người đi khỏi đây một quãng, tôi sẽ thoát ra, khỏi làm người kinh hoảng.

Bá Khâm nghe nói, dẫn Tam Tạng và những người theo hầu đi về hướng đông. Được chừng năm, bảy dặm, lại nghe tiếng con khỉ gọi to:

- Đi xa nữa! Đi xa nữa!

Tam Tạng lại đi thêm xuống chân núi, thì nghe thấy một tiếng nổ long trời lở đất, mọi người đang hoảng sợ, đã thấy con khỉ đỏ xọc, quỳ trước ngựa Tam Tạng, nói:

- Thưa Sư phụ, con đã ra đây rồi.

Rồi vái Tam Tạng bốn vái, sau đó, đứng ngay dậy, quay về phía Bá Khâm, chào và nói:

- Cảm ơn đại nhân đã đưa tiễn Sư phụ tôi, lại đa tạ người đã vút bỏ giúp những cớ rề ở mặt tôi.

Con khỉ tạ ơn xong, thu xếp hành lý, và chuẩn bị giắt ngựa, con ngựa thấy thế, run rẩy khụy chân đứng không vững. Bởi lẽ, trước đây con khỉ này là Bát mã ôn, cai quản các ngựa trên trời, có những phép tài, nên con ngựa trần phàm này gặp phải là sợ.

Tam Tạng thấy ý tứ thực có lòng tốt, giống hệt như một người trong sa môn, liền gọi:

- Họ tên của đồ đệ là gì?

Hầu vương nói:

- Con họ Tôn.

Tam Tạng nói:

- Thầy sẽ đặt cho con một Pháp danh để tiện việc xưng hô.

Hầu vương nói:

- Sư phụ không phải bận tâm, con vốn đã có pháp danh, gọi là Tôn Ngộ Không.

Tam Tạng vui mừng nói:

- Tên ấy cũng rất hợp với tôn phái của ta. Hình dáng con nói chung cũng giống như một tiểu đầu đà, để thầy đặt thêm cho một tên khác nữa là Hành Giả (người tu hành) có được không?

Ngộ Không nói:

- Tốt lắm! Tốt lắm!

Từ lúc này lại gọi là Tôn Hành Giả -

Bá Khâm thấy Tôn Hành Giả sốt sắng thu thập hành lý chuẩn bị đi, bèn quay mình vái Tam Tạng và nói:

- Trưởng Lão đã may thu nhận được đồ đệ tốt, quả là rất đáng mừng, rất đáng mừng. Người này chắc chắn đi được! Tôi xin phép cáo từ.

Tam Tạng cúi mình làm lễ tạ ơn nói:

- Nhờ được Thái Bảo giúp đỡ, muôn vàn cảm tạ. Khi về phủ, nhờ người cho gửi lời chào Thái Thái và quý phu nhân, bần tăng này quấy quả quá nhiều, xin đợi ngày về, sẽ tới đáp lễ.

Bá Khâm đáp lễ. Hai bên chia tay.

Tôn Hành Giả mời Tam Tạng lên ngựa, tự mình đi trước, vai đeo hành lý, mình trần truồng, rảo bước đi trước. Không bao lâu vượt khỏi núi Lương giới.

Chợt thấy một con hổ, quấy đuôi gầm gừ đi tới. Tam Tạng đang ở trên ngựa, hoảng sợ. Hành Giả đứng ở ven đường vui vẻ nói:

- Sư phụ đừng sợ, nó mang quần áo lại cho đệ tử đây.

Nói rồi, đặt hành lý xuống, giơ tay lên vành tai lấy ra một

cái kim, đón chiều gió, múa quay một vòng đã trở thành cây gậy sắt. Hành Giả cầm gậy, cười bảo:

- Cái bảo bối này, năm trăm năm nay chưa từng dùng tới, hôm nay lấy ra kiểm tẩm áo mặc đây.

Dứt lời, bước rảo, đón đường con hổ, quát:

- Đồ nghiệt súc. Mày đi đâu?

Con hổ co mình lại ép sát đất, không dám động đậy, rồi bị Hành Giả đập một gậy vào đầu, máu đỏ tung toé, răng nanh, bay văng như châu ngọc. Huyền Tráng thấy thế sợ quá, ngã khỏi yên ngựa, miệng cắn ngón tay nói:

- Trời ơi! Trời ơi! Hôm trước Lưu Thái Bảo đánh hổ còn phải dành dặt với nó hàng nửa ngày trời. Bây giờ Tôn Ngộ Không chẳng tốn sức gì chỉ đập một gậy mà hổ toi bời, thực là tài giỏi lại gặp kẻ giỏi hơn!

Hành Giả kéo xác hổ lại nói:

- Sư phụ tạm nghỉ ngơi một chút, đợi đồ đệ lột trần da nó ra mặc làm áo đi đường.

Tam Tạng nói:

- Nó làm gì có quần áo?

Hành Giả nói:

- Sư phụ cứ để con tự lo liệu.

Nói rồi, Hành Giả nhổ một sợi lông của mình, đưa ngang miệng thổi hơi tiên, hô một tiếng "Biến", tức thì biến ra một con dao bầu, lách vào bụng hổ, lột lấy toàn bộ tấm da, và cắt bỏ đầu, móng, làm thành tấm da vuông bốn mặt, rồi ướm thử vào mình nói:

- Hơi rộng một chút, có thể chia thành hai tấm.

Và cầm dao, lại cắt thành hai miếng, lấy một miếng áp vào ngực, rồi dứt một sợi dây mây bên đường thắt chặt lại, che kín được phần mình phía dưới. Hành Giả nói:

- Sư phụ ơi, ta lại đi thôi. Đến một nhà nào đó, sẽ mượn kim chỉ khâu lại sau, cũng chả muộn.

Nói rồi, Hành Giả cầm gậy sắt, vuốt một chút, gậy nhỏ lại như chiếc kim, giắt vào mang tai, quảy hành lý, mời Tam Tạng lên ngựa.

Dọc đường, Tam Tạng ngồi trên ngựa hỏi:

- Ngộ Không! Cây gậy sắt mà người vừa dùng để đánh cọp, sao bây giờ không thấy?

Hành Giả cười nói:

- Thưa Sư phụ, người chưa rõ, cây gậy ấy nguyên là ở cung Rồng biển Đông, nó có tên gọi "Thanh sắt thần bám đáy sông Thiên Hà" hoặc là "Gậy bịt vàng như ý". Năm xưa, đại náo cung trời, nhờ có nó, mà muốn biến hoá to nhỏ thế nào tuỳ mình. Ban nãy, con đã biến nó thành một cây kim, giắt trên mang tai. Khi nào cần dùng mới lấy ra.

Tam Tạng nghe nói mừng thầm, lại hỏi:

- Ban nãy con cọp thấy người, nó lại không động dậy nhúc nhích, cứ để cho người đánh là tại sao?

Ngộ Không nói:

- Chả đâu gì Sư phụ, chẳng cứ hổ, mà cả tới rồng, thấy đệ tử cũng không dám vô lễ. Lão Tôn có phép thần biến hoá hàng long phục hổ, nghiêng biển dốc sông, trông mặt biết được ý nghĩ, nghe tiếng đoán được tâm trí, lớn thì khắp vũ trụ, nhỏ thì một ngọn lông, biến hoá khôn lường, ẩn hiện khó biết. Lột một tấm da hổ thì có gì là lạ. Hễ gặp chỗ khó chỗ gì, lại giở "bản sự" (nghề riêng) ra thôi!

Tam Tạng nghe nói vậy, lòng dạ càng thêm thư thái, dõng ngựa, đi tới. Hai thầy trò vừa đi vừa trò chuyện, không ngờ đã tới lúc mặt trời lặn. Chỉ thấy:

*Hừng hực ánh chiều nắng xế
Chân trời góc biển mây loang
Núi non chìm tím tổ riu rít
Bay vào rừng nâu hàng đàn.*

*Từng cặp từng cặp muông thú
Rủ nhau cùng về động hoang
Một lưỡi trăng chiếu lơ lửng
Trời cao sao mọc muôn ngàn*

Hành Giả nói:

- Xin Sư phụ đi gắng chút nữa, trời tối rồi. Phía kia đậu cây rậm rạp, chắc là có người ở. Thầy trò ta sẽ đến sớm sớm để tìm nơi trọ đêm.

Tam Tạng giục ngựa đi thẳng tới chỗ đó. Đến trước trang trại, Hành Giả đặt hành lý xuống, chạy tới, gọi:

- Mở cửa! mở cửa!

Một cụ già chống gậy từ phía trong đi ra, mở cửa "kẹt" một tiếng, khi nhìn thấy hình dạng Hành Giả, mình quần tẩm da hổ, hung ác như thiên lôi, sợ quá rún cả chân, khuyu xuống ú ớ:

- Ma quỷ tới, ma quỷ tới.

Tam Tạng bước lại gần, đỡ ông cụ, nói:

- Lão thí chủ đừng sợ, đây là đồ đệ của bản tăng, không phải ma quỷ đâu.

Cụ già ngẩng lên nhìn, thấy Tam Tạng mặt mũi sáng sủa, lúc đó mới hoàn hồn hỏi:

- Người là hoà thượng chùa nào tới, sao lại đưa quỷ ác vào nhà tôi như vậy?

Tam Tạng nói:

- Bản tăng tôi người nước Đường, sang Tây Thiên lễ Phật lấy kinh, dọc đường qua đây, trời tối, nên xin trọ nhờ quý chủ một đêm, mai sớm tờ mờ là đi ngay. Rất mong cụ làm ơn bố thí.

Ông cụ già nói:

- Người tuy là người Đường, nhưng kẻ hung ác kia thì không phải.

Ngộ Không lớn tiếng nói:

- Cái ông già này không có mắt - Sư phụ ta là người nước

Đường, ta là học trò. Ta chả phải người Đường người Mật gì cả. Ta là Tể Thiên Đại Thánh, người nhà của ông cũng có người biết ta đấy. Ta cũng từng thấy ông rồi.

Ông già nói:

- Người gặp ta ở đâu?

Ngô Không nói:

- Khi con nhỏ, chả có lúc ông đã đi kiếm củi hái rau ở trên mặt ta rồi ư?

Ông già nói:

- Tên này nói láo! Mi ở đâu? Ta ở đâu? Sao ta lại kiếm củi hái rau ở trên mặt mi?

Ngô Không nói:

- Con ta nói bậy quá! Mi không nhận ra ta rồi. Ta vốn là Đại Thánh ở trong Hộp Đá núi Lương Giới. Mi thử nhìn kỹ xem

Ông già mới hơi nhớ ra nói:

- Mi cũng có hơi giống đấy, nhưng làm sao mà lại ra được.

Ngô Không đem chuyện Bồ Tát khuyên nhủ làm việc thiện, để đợi vị sư nhà Đường tới bóc bùa giải thoát, kể cho ông già nghe. Ông già nghe xong, bèn sụp xuống lạy, mời Tam Tạng vào trong nhà, rồi gọi vợ và con cái ra chào, và kể lại chuyện, mọi người ai nấy đều rất vui mừng. Lại sai pha trà, uống xong, ông già hỏi Ngô Không:

- Đại Thánh bao nhiêu tuổi rồi?

Ngô Không hỏi lại:

- Ông năm nay bao nhiêu tuổi?

Ông già nói:

- Tôi một trăm ba chục tuổi.

Hành Giả nói

- Thế thì chỉ vào hàng mấy đời cháu chắt của ta. Năm nay bao nhiêu tuổi thì ta không nhớ rõ. Chỉ biết là ta ở dưới chân núi này đã năm trăm năm.

Ông già nói.

- Đúng là có thế. Các cụ tôi ngày xưa từng kể, núi này từ trên trời rơi xuống, và úp giam một vị thần Khỉ. Đến bây giờ ngài mới được giải thoát. Khi tôi còn nhỏ, gặp người, trên đầu người có cỏ, má người có bùn, thì không sợ. Bây giờ mặt không bùn, đầu không cỏ, trông hơi gầy đi một chút, mà lưng lại quần một tấm da cạp, thì có khác gì quỷ quái.

Người nhà nghe nói thế, đều cười ầm lên. Lão nhân dịu nhẹ bảo mọi người đi làm cơm chay. Ăn xong, Ngộ Không hỏi:

- Lão họ gì?

Cụ già nói:

- Tôi họ Trần.

Tam Tạng nghe nói, đứng dậy vòng tay nói:

- Lão thí chủ cùng họ với bản tăng.

Hành Giả nói:

- Sư phụ họ Đường, sao lại bảo cùng họ.

Tam Tạng nói:

- Trước kia ta cũng họ Trần, quê ở trang Tư Hiền, quận Hoàng Nông, châu Hải Triều Đường, đi tu pháp danh là Trần Huyền Tráng. Vì vua Đường nhận ta là làm em nuôi, đặt tên Tam Tạng, họ Đường, nên mới gọi là Đường Tăng.

Cụ già thấy gặp người cùng họ lại càng vui thêm. Hành Giả nói:

- Lão Trần ạ, muốn phiền ông một chút. Ta đã năm trăm năm nay không được tắm rửa. Giờ muốn xin lão một ít nước ấm cho thầy trò ta tắm gội, khi lên đường sẽ có lời cảm tạ.

Ông già liền bảo người đun nước, chuẩn bị buồng tắm, lại thắp đèn sáng. Hai thầy trò tắm rửa xong, ngồi trước đèn. Hành Giả nói:

- Lão Trần, còn có một việc phải quấy quả lão, nếu có kim chỉ xin cho ta mượn.

Ông già nói:

- Có, có, có.

Tức thì bảo người vợ mang kim chỉ ra đưa cho Hành Giả. Hành Giả để ý nhìn thấy Sư phụ lúc tắm gội có cởi ra một chiếc áo vải trắng nhỏ bằng sợi đàn, chưa mặc vào, liền cầm lấy khoác lên thân mình, và bỏ tấm da hổ ra, đem khâu liền làm một nếp khăn gấp, quấn ngang lưng, lấy dây mây thắt lại và đi tới trước Sư phụ nói:

- Lão Tôn hôm nay ăn mặc thế này, so với hôm qua thầy thấy ra sao?

Tam Tạng nói:

- Tốt, tốt, tốt! Ăn vận thế mới đúng dáng bộ Hành Giả. Đồ đệ đừng chê chiếc áo cũ ấy, người giữ lấy mà mặc.

Ngộ Không vâng dạ rồi nói:

- Đa tạ Thầy đã cho. Đa tạ thầy đã cho.

Nói rồi Hành Giả đi lấy cỏ cho ngựa ăn. Mọi việc xong xuôi. Ai nấy đều đi nghỉ.

Sáng hôm sau, Ngộ Không dậy, mời Sư phụ lên đường. Tam Tạng mặc áo, bảo Hành Giả thu gọn chăn gối, hành lý. Sắp từ biệt, đã thấy ông già chuẩn bị sẵn nước ấm và cơm chay. Ăn xong mới đi. Tam Tạng lên ngựa, Hành Giả dẫn đường. Đói ăn khát uống, ngày đi đêm nghỉ. Lại gặp thời tiết chuyển mùa đông, chỉ thấy:

*Ngàn rừng cây gầy lá sương đỏ
Đầu núi mấy gốc thông trắc xanh
Nụ mai chưa nở hương man mát
Ngày ngắn đêm dài, tiết tiểu xuân
Cúc tàn sen lụi sơn trà tốt
Cây lạnh già giờ thân cành,
Suối quanh dòng uốn chảy róc rách
Đầy trời mây nhạt tuyết mong manh.*

*Gió bắc ào ào đập quần áo
Về chiều lạnh buốt chịu sao đành.*

Hai thầy trò đi thêm một lúc, chợt bên đường có tiếng huýt, rồi sáu gã cầm gươm đao, cung tên, nhảy ra, hét to:

- Hoà thượng kia đi đâu! mau để ngựa và hành lý lại đây, chúng ta sẽ tha chết cho mà đi.

Tam Tạng sợ hãi rụng rời, ngã ngựa xuống đất, không nói nên tiếng, Hành Giả lấy tay đỡ dậy và nói:

- Sư phụ yên tâm, chả có chuyện gì. Bọn này đến để biểu quần áo và đồ đạc cho thầy trò ta đấy.

Tam Tạng nói:

- Ngộ Không! Nhà ngươi không nghe thấy gì ư? Chúng bảo thầy trò ta để ngựa và hành lý lại, mà ngươi lại nói là chúng tới biểu chúng ta quần áo và đồ đạc.

Hành Giả nói:

- Thầy ở đây coi giữ hành lý và ngựa, đợi Lão Tôn ra tay một chuyến xem sao.

Tam Tạng nói:

- Một bàn tay khoẻ không địch lại được hai nắm tay. Hai cánh tay không bằng bốn tay. Chúng nó sáu đứa to lớn, mà nhà ngươi bé nhỏ lột choắt thế này, thì chống chọi làm sao được chúng?

Hành Giả vốn người gan dạ, chả nói năng gì, cứ bước tới phía trước, chấp hai tay vào ngực, vái chào sáu gã, nói:

- Các vị có gì mà ngăn đường bần tăng?

Những kẻ kia nói:

- Bọn ta là những Đại Vương chặn đường, là Chúa núi có hảo tâm. Tiếng tăm lừng lẫy từ lâu, sao ngươi không biết. mau mau để các thứ lại, rồi ta tha cho mà đi. Còn như nếu chỉ nói một nửa tiếng "không" thì chúng ta sẽ làm cho xương tan thịt nát.

Hành Giả nói:

- Ta cũng là một Đại Vương Tổ Truyền "Chúa núi nhiều đời", sao lại chưa từng nghe đại danh của các vị bao giờ cả!

Bọn kia nói:

- Nhà ngươi đã không biết thì ta nói cho mà hay. Một người tên là "Mắt thấy mừng", một người là "Tai nghe giận", một người là "Mũi ngửi thích" một người là "Lưỡi nếm ngẫm", một người là "Ý thấy muốn", một người là "Thân vốn lo".

Ngộ Không cười nói:

- Thì ra là sáu tên giặc cỏ! Các ngươi không biết ta là người xuất gia, là chủ nhân của các ngươi, mà lại dám cản đường. Hãy mang các thứ của báu cướp bóc được ra đây, chia đều làm bảy phần, ta sẽ tha tội cho.

Nghe nói, lũ giặc mừng thì mừng, giận thì giận, yêu thì thích, ngẫm thì ngẫm, muốn thì muốn, lo thì lo. Cả bọn xông lên hò hét loạn:

- Lão Hoà thượng này lão thực; đã chẳng có một chút lễ vật gì, lại đòi chia của nả của chúng ta.

Bọn giặc vung gươm đâm giáo xông tới bổ vào đầu Hành Giả. Độp! Chát! bảy tám chục lần chém xuống, mà Ngộ Không vẫn thản nhiên như không biết gì.

Lũ giặc hét lên:

- Cái lão hoà thượng này rắn đầu thực!

Hành Giả cười to nói:

- Mới rồi xem chừng chúng bay đánh mãi cũng mỏi tay rồi. Hãy đợi lão Tôn lấy chiếc kim nhỏ ra chơi.

Lũ giặc nói:

- Lão sư này là một thầy lang châm cứu biến hoá ra. Bọn ta không có bệnh tật gì, sao lại giả chuyện châm cứu ra nói.

Hành Giả giơ tay lên mang tai, lấy ra một chiếc kim, vung trước gió, nháy mắt hoá ra chiếc gậy sắt to, rồi nói:

- Đừng có chạy! Để Lão Tôn thử một tay.

Lũ giặc cuống quýt chạy tán tác, Hành Giả đuổi theo đánh chết cả lũ, rồi lột quần áo, lấy hết tiền bạc, cười ha hả chạy về nói:

- Xin mời Sư phụ đi thôi, lũ cướp đó Lão Tôn giết sạch rồi.

Tam Tạng nói:

- Mi thực là gây vạ. Bọn chúng là kẻ cướp chặn đường đòi tiền, ví có bắt đưa tới cửa công cũng chưa đáng tội chết. Mi dù tài giỏi, đáng ra chỉ xua đuổi chúng đi, sao lại đánh chết hết. Đó là vô cớ hại tính mạng kẻ khác, như vậy thì tu làm Hoà thượng sao được. Tu hành quét đất e đau kiến. Thương xót thiêu thân rớt đĩa đèn, sao mi không cân nhắc hay dở mà một loáng đánh chết cả. Chẳng còn một tí gì là chút lòng Từ Bi Hiếu Thiện. Đây là chỗ núi rừng không ai tra xét, chứ ở nơi thành thị, lỡ có người đụng vào mi, mi cũng hành hung, vung gậy đánh người. Ta tuy là người tu hành lương thiện cũng không thoát thân được.

Ngộ Không nói:

- Sư phụ ơi! Đệ tử không đánh chết chúng, chúng sẽ đánh chết Sư phụ mất thôi.

Tam Tạng nói:

- Ta là người tu hành, có chết cũng không dám hành hung. Ta có chết cũng chỉ một người, còn mi lại giết sáu mạng, thì nói thế nào, nếu việc này đưa tới cửa quan, dù phụ thân mi có là quan, cũng không bênh che nổi.

Hành Giả nói:

- Không dấu gì Sư phụ, năm trăm năm trước, khi làm Vua làm quan ở núi Hoa quả, Lão Tôn cũng đã giết rất nhiều, như thầy nói, giá có phải tới cửa quan, thì cũng chả ai làm gì được.

Tam Tạng nói:

- Chỉ vì không có ai cai quản mi, nên mi mới làm loạn cõi người, mới phải chịu cái nạn giam cầm năm trăm năm. Nay đã đi tu làm Sa môn, lại cứ hành hung như thuở trước, giết hại con người, thì không thể đến được trời Tây, không làm được Hoà thượng! Ác quá! Ác quá!

Tôn Ngộ Không từ trước không chịu được những lời nói mắng nhiếc, nay thấy Tam Tạng luôn mắng nhiếc, trong lòng tức tối, không nín được, nói:

- Người đã nhiếc tôi không làm được hoà thượng, không sang được Tây Thiên, hà tất phải cầu nhàu mắng chửi tôi như thế. Tôi đi cho rảnh chuyện đây.

Tam Tạng chưa kịp trả lời, Ngộ Không, nhảy vút lên, nói một tiếng:

- Lão Tôn đi đây!

Tam Tạng vội ngoảnh lại, đã không thấy đâu nữa, chỉ nghe thấy vút một tiếng về phía đông, khiến Sư trưởng trở trọi một mình, râu rĩ than thở, vừa thương vừa oán, nói:

- Cái tên này cứng đầu rắn mặt đến thế! Ta mới nói vài câu, sao y đã bỏ đi mất tăm mất tích rồi! Thôi, cũng là cái số ta không nuôi được đồ đệ, có thêm người giúp đỡ! Bây giờ muốn tìm y thì biết tìm đâu, muốn gọi thì ta không thưa. Đi thôi, đi thôi! Thôi đành phải quyết tâm, liều mạng sang Tây Trúc, không dựa vào ai được.

Sư trưởng thu xếp hành lý để lên mình ngựa, rồi một tay chống gậy, một tay dắt ngựa, thê thê thăm thăm đi theo hướng Tây. Đi được một lúc, ở đường núi đằng trước mặt, thấy có một bà lão tuổi già, tay mang một tấm áo bông, trên áo có một cái mũ hoa. Tam Tạng thấy bà cụ đến gần, vội vàng dắt ngựa tránh ra bên đường, để nhường lối đi. Bà lão hỏi:

- Sư trưởng ở đâu ra mà lủi thủi râu rĩ so ro một mình đến đây?

Tam Tạng nói:

- Đệ tử được đức vua bên Đông Độ sai sang Tây Thiên lễ Phật cầu chân kinh.

Lão bà nói:

- Tây phương Phật ở chùa Lô Âm nước Thiên Trúc, cách

đây mười vạn tám nghìn dặm, người thì một mình một ngựa, không bằng hữu, không đồ đệ, làm sao mà đi được.

Tam Tạng nói:

- Trước đây, đệ tử có một đồ đệ, y tính nết hung tợn, mới nói vài câu, y đã không chịu nghe, vút cái bỏ đi mất.

Bà lão nói:

- Ta có một tấm áo dài bằng vải bông, một cái mũ giát hoa vàng, để cho con ta dùng. Nó mới đi tu được ba ngày, chẳng may chết non mất, ta đến chùa nó ở, khóc than một hồi, rồi từ biệt Sư phụ, mang hai chiếc mũ, áo này về làm kỷ niệm. Sư trưởng ạ, người đã có đồ đệ, ta biểu người bộ mũ áo này.

Tam Tạng nói:

- Cảm ơn lão mẫu đã ban cho, nhưng đồ đệ của đệ tử đã bỏ đi, đệ tử không dám vâng lĩnh.

Lão bà hỏi:

- Hắn đi lối nào?

Tam Tạng nói:

- Chỉ nghe đánh vút một tiếng, rồi đi về phía đông mất.

Bà lão nói:

- Gần phía đông là nhà ta ở, tất nhiên y đến đấy. Ta còn có một bài chú, gọi là "Định tâm chân ngôn", lại gọi là "Khẩn cô nhi chú", người nhắm đọc thuộc lòng, nhớ lấy cho kỹ, không được hở cho người khác biết. Ta sẽ đi theo kịp y, bảo trở về người sẽ đưa mũ áo này cho y vận, nếu sai bảo không nghe, cứ đọc bài chú ấy, y sẽ không dám hành hung, và cũng không dám bỏ đi nữa.

Tam Tạng cúi đầu tạ ơn. Bà lão liền hoá ra một đạo hào quang đi về bên đông. Tam Tạng biết là Quan Âm Bồ Tát trao cho bài chân ngôn ấy, vội vàng quét sạch đất, thấp hương quay về đằng đông lễ bái. Lễ rồi thu xếp mũ áo, bỏ vào giữa tay nải, ngồi ở mé đường, học bài Định tâm chân ngôn, học đi học lại mấy lần, đọc thuộc trơn, nhớ thật kỹ.

Lại nói Ngộ Không bỏ sư phụ, vút một cái ở trên mây đã đến Đông Dương đại hải, bước từ trên mây bước xuống, mở đường, rẽ nước, thẳng lối đến trước Thủy tinh cung. Long vương vội ra đón tiếp, mời vào trong cung, chào hỏi xong, Long vương nói:

- Gần đây được tin Đại Thánh hết nạn, không đến mừng được! Tưởng chừng người đã sửa soạn về núi tiên, động cũ rồi.

Ngộ Không nói:

- Ta cũng định tâm như vậy, nhưng lại làm hoà thượng.

Long vương nói:

- Sao lại làm hoà thượng?

Ngộ Không nói:

- Nhờ có Quan Âm Bồ Tát khuyến thiện, bảo ta tu chính quả, theo vị Đường tăng bên Đông Độ sang Tây phương báí Phật, quy y đại đạo Sa Môn, gọi là Hành Giả.

Long vương nói:

- Rất đáng mừng, đáng mừng! Có như thế mới gọi là cải tà quy chính, rắn dựng lòng lành được. Nhưng sao không sang bên tây, lại trở về đông.

Hành Giả cười nói:

- Chỉ vì Đường Tăng không biết người. Có mấy đứa giặc cỏ cướp đường, bị ta đánh chết. Đường Tăng cứ cầu nhàu nói thế nọ thế kia. Ngài bảo lão Tôn này chịu làm sao nổi, nên ta bỏ đi, định về núi cũ, nhân đến đây xin chén trà uống.

Long vương nói:

- Cảm ơn người đã tới thăm.

Các con rồng cháu rồng bưng trà ra.

Uống trà xong. Hành Giả ngoảnh đầu nhìn thấy trên vách treo một bức tranh "Cầu Dĩ dâng giấy" bèn hỏi:

- Đây là cảnh gì?

Long vương nói:

- Đại Thánh sinh ở đời trước, nên việc ở đời sau ngài không nhận ra. Bức tranh này vẽ tích "Cầu Dĩ ba lần dâng giấy".

Hành Giả nói:

- Thế nào là ba lần dâng giấy?

Long vương nói:

- Vị tiên này là Hoàng Thạch Công, còn gã này là Trương Lương đời nhà Hán. Thạch Công ngồi ở trên cầu Dĩ, thốt nhiên đánh rơi chiếc giày xuống dưới cầu, gọi Trương Lương nhặt lên. Gã này vội vàng nhặt mang lên, quỳ dâng trước mặt. Luôn ba lần như thế. Trương Lương không có vẻ khinh nhờn, trề nải chút nào cả. Vì mến yêu gã ta siêng năng, cẩn thận, nên cứ đến đêm, Thạch Công lại dạy gã ta học sách thiên thư để ra giúp nhà Hán. Quả nhiên sau gã giỏi mưu tính ở trong màn trướng, mà quyết kế thắng ở ngoài nghìn dặm. Sau khi thái bình rồi, y từ chức vào rừng, theo học Xích Tùng Tử, được thành tiên đạo. Đại Thánh ạ! Nếu ngài không bảo vệ Đường Tăng, không chịu đựng khó nhọc, không chịu nghe dạy bảo, thì rồi ngài chỉ là một thứ yêu quái, đừng tưởng được nên chính quả đâu.

Ngộ Không nghe nói, lặng thinh hồi lâu không nói năng gì.

Long vương nói:

- Đại Thánh nên lo xa, chớ vì việc trước mắt, mà lỡ cả tương lai.

Ngộ Không nói:

- Ngài đừng dài lời nữa, lão Tôn lại đi hộ vệ sư phụ đây!

Long vương vui vẻ nói:

- Đã như vậy, không dám giữ chơi lâu, mong Đại Thánh sớm phát lòng từ bi ngay, không nên để sư phụ chờ lâu.

Hành Giả thấy Long vương giục già đi ngay, bèn vội vàng đứng dậy, ra khỏi rốn bể, từ biệt Long vương cười mây đi thẳng.

Đương đi thì gặp Nam Hải Bồ Tát, Bồ Tát hỏi:

- Tôn Ngộ Không, tại sao nhà ngươi không nghe lời dạy bảo, không bảo vệ Đường Tăng, lại đến đây làm gì?

Hành Giả sợ hãi, đứng trên tầng mây, làm lễ nói:

- Trước kia ơn lời Bồ Tát dặn, quả có vị sư bên Đường triều đến bóc đạo bùa yểm đi, cứu được đệ tử ra. Đệ tử theo làm đồ đệ, người lại chê trách là hung hãn, đệ tử mới tránh ẩn một hồi, bây giờ lại xin đi theo để bảo hộ.

Bồ Tát nói:

- Đi ngay đi, đừng có nghĩ vẩn nghĩ vơ.

Nói xong, ai đi đường nấy. Vút chốc, Hành Giả nhìn thấy Đường Tăng buồn thiu ngồi ở mé đường, liền tiến đến trước hỏi:

- Sư phụ, sao không đi, lại ngồi ở đây làm gì?

Tam Tạng ngừng đầu nói:

- Con đi đâu thế? Làm cho thầy đi không dám đi, động không dám động, cứ phải ở đây đợi con.

Hành Giả nói:

- Con đến nơi lão Long vương ở Đông Dương đại hải kiếm chén trà uống.

Tam Tạng nói:

- Người xuất gia không nên nói dối, con đi khỏi chưa đầy một giờ, mà đã nói là đến cung Long vương uống trà ư?

Hành Giả cười nói:

- Chẳng giấu gì sư phụ, đệ tử biết phép cưỡi mây "cân đầu", cứ một vòng cân đầu là mười vạn tám nghìn dặm, cho nên đi về ngay được.

Tam Tạng nói:

- Ta mới nặng lời, nói qua một tí, mà con đã giận dỗi vùng vàng bỏ đi. Nhưng con có tài giỏi, đi kiếm được trà uống, ta không đi được, đành ngồi đây nhịn đói, hẳn con cũng thương tình.

Hành Giả nói:

- Sư phụ, nếu người đói lòng, đồ đệ sẽ đi xin ít cơm chay để người lót dạ.

Tam Tạng nói:

- Không cần xin cơm chay. Trong đây hãy còn ít lương khô của bà mẹ Lưu Thái Bảo cho, con lấy bát mức ít nước, để ta ăn uống xong, sẽ đi.

Hành Giả mở khăn gói, thấy có mấy mẩu bánh gạo rang để ở giữa bao, bèn lấy ra đưa cho sư phụ; lại thấy trong bọc có một tấm áo dài, một cái mũ giát hoa vàng sáng quắc.

Hành Giả nói:

- Áo mũ này sư phụ mang ở Đông Độ sang đây ư?

Tam Tạng thuận miệng trả lời:

- Áo mũ ấy ta vẫn đội, vẫn mặc lúc còn nhỏ. Đội mũ ấy, không phải dạy kinh, cũng biết tụng kinh; mặc áo ấy, không cần giảng lễ, cũng biết làm lễ.

Hành Giả nói:

- Vậy sư phụ cho con để con dùng!

Tam Tạng nói:

- Chỉ sợ không vừa, nếu mặc vừa thì lấy mà dùng.

Hành Giả cởi áo trắng cũ ra, mặc chiếc áo dài vải bông, vừa vặn kích thước như đã đo trước. Lại lấy mũ đội lên đầu. Thấy Ngộ Không vừa đội mũ xong, Tam Tạng không ăn lương khô nữa, miệng lầm nhảm đọc bài chú "khẩn cô" một lượt, Hành Giả bỗng kêu:

- Đau đầu quá! đau đầu quá!

Sư phụ không ngừng, lại đọc thêm mấy lượt, làm cho Hành Giả đau quá, ngã lăn kên xuống, dứt tung mũ giát hoa vàng ra. Tam Tạng sợ y dứt mất vòng vàng, liền ngừng không đọc nữa. Hành Giả không thấy đau nữa, lấy tay sờ lên đầu, thấy có cái gì như một sợi chỉ bằng vàng, thắt chặt ở mé trên, ăn rẽ ra rồi tháo không ra, dứt không đứt nữa. Ngộ Không lấy kim ở trong tai ra, đập lấy đập để vào bên trong bên ngoài cái vành. Tam Tạng sợ y đập đứt ra mất, lại lầm bầm đọc chú, y lại đau như trước, y đau đến nổi tay bắt chuồn chuồn mình chống lộn ngược, tía tai đỏ mặt, mắt sưng húp mình tê dại. Tam Tạng

thấy như thế, lòng không nở, thôi không đọc nữa. Hành Giả lại hết đau ngay. Hành Giả nói:

- Thế ra sư phụ đọc thần chú để hành úm con!

Tam Tạng nói:

- Ta đọc đây là đọc "khẩn cô kinh", chứ có đọc chú hành úm con bao giờ đâu?

Hành Giả nói:

- Sư phụ lại đọc xem nào!

Tam Tạng lại đọc, Hành Giả lại đau, vội kêu:

- Đừng đọc nữa! Đừng đọc nữa! Hễ đọc thì lại đau, thế là làm sao?

Tam Tạng nói:

- Từ nay con đã nghe lời thầy dạy bảo chưa?

Hành Giả nói:

- Xin vâng theo!

Tam Tạng lại nói:

- Con còn hỗn láo nữa thôi?

Hành Giả nói:

- Xin chừa!

Tuy ngoài miệng Hành Giả vâng dạ, nhưng trong bụng vẫn ngầm ngầm bực tức, lấy kim ra vung một cái, biến thành gậy sắt, nhằm đầu Đường Tăng đánh xuống. Đường Tăng hoảng sợ, đọc luôn ba lượt thần chú. Hành Giả ngã lăn ra đất, không nhấc tay lên được, phải buông rời rơi sắt, miệng kêu:

- Sư phụ! con hiểu rồi, đừng đọc nữa! Đừng đọc nữa!

Tam Tạng nói:

- Mi sao được lừa dối, dám đánh lại ta?

Hành Giả nói:

- Con đâu dám đánh, xin sư phụ cho biết ai đã truyền cho người phép này.

Tam Tạng nói:

- Có một bà lão truyền cho ta đó.

Hành Giả cả giận nói:

- Bà lão ấy nhất định là Quan Thế Âm! Có sao lại hại ta như vậy, ta phải sang tận Nam Hải đánh cho một trận!

Tam Tạng nói:

- Người đã dạy ta phép ấy, hẳn là người đã biết trước; Nếu con lần đến, người lại không niệm cho chết lần ra sao?

Hành Giả thấy Đường Tăng nói có lẽ, không dám ra đi, mới hồi tâm lại, quỳ xuống đất van lơn:

- Thưa sư phụ, Quan Âm dùng phép này để lung lạc đồ đệ, bắt theo sư phụ sang Tây Thiên. Con không dám đến trêu người, sư phụ cũng đừng chấp câu nói dối, đồ đệ tình nguyện bảo hộ người, không dám nản lòng.

Tam Tạng nói:

- Đã vậy, đỡ ta lên ngựa đi!

Hành Giả mới hết lòng hết sức, phấn khởi tinh thần, mặc cái áo dài vải bông, đóng yên cương, thu xếp hành lý, đi sang phía Tây.

Muốn biết sau này thế nào, xin xem hồi sau sẽ rõ.

HỒI THỨ MƯỜI LĂM

NÚI RẮN CUỐN, MỌI THÂN NGẤM GIÚP KHE ỨNG SẦU, Ý MÃ THẮNG CƯƠNG

Hành Giả hầu hạ Tam Tạng, tiến sang phương Tây, đi đã mấy ngày, tiết tháng chạp trời rét, gió bắc vi vu, lớp băng lóng lánh. Hai người toàn đi trên những vách đá cheo leo, đường khắp khểnh, đỉnh cao hẻm trở, núi chon von. Tam Tạng ngồi trên mình ngựa, xa nghe thấy tiếng nước rào rào ghê tai, bèn ngoảnh đầu gọi:

- Ngộ Không! Tiếng nước reo ở đâu thế?

Hành Giả nói:

- Con nhớ chỗ này gọi là núi Rắn cuốn, khe Ứng sầu, chắc là nước reo ở trong khe ấy.

Nói chưa dứt lời, ngựa đã đến bờ khe, Tam Tạng dừng cương xem, chỉ thấy:

*Róc rách mạch nước luôn mây chảy
Lớp lớp sóng trong rục ánh hồng
Mưa đêm vang dội nơi hang thâm,
Mây sớm, màu tươi loá quầng không.
Nghìn thước sóng cao phun chuỗi ngọc,
Một luồng nước réo lộng cơn nồng.
Chảy xuôi khói sóng muôn trùng vút
Cò cốc quên nhau lướt chả hồng*

Đương lúc hai thầy trò mãi xem phong cảnh, thì nghe đánh "sâm" một cái, tiếng vang lên ở giữa lòng khe. Một con rồng nhô đầu, vượt sóng, rẽ nước, choài lên sườn núi, đến quắp lấy Tam Tạng, khiến Hành Giả hoảng sợ, vội vàng quẳng hành lý xuống, ôm lấy Tam Tạng xuống ngựa, rồi quay đầu chạy miết. Rồng đuổi theo không kịp, trở lại nuốt chửng con ngựa bạch còn đóng nguyên cả yên cương, rồi lại lặn xuống khe.

Hành Giả đưa sư phụ lên đến đôi cao ngôi, rồi trở lại quấy hành lý và dắt ngựa, chỉ còn thấy có hành lý, chứ ngựa thì không thấy. Y đành đem hành lý đến trước mặt sư phụ nói:

- Sư phụ ạ, con rồng ác nghiệp ấy không thấy đâu, con ngựa cũng sợ chạy đâu mất.

Tam Tạng nói:

- Đồ đệ làm thế nào mà tìm được ngựa bây giờ?

Hành Giả nói:

- Xin sư phụ cứ yên tâm, để con đi xem đã.

Đánh vút một cái y đã nhảy lên trên không, bắt lửa con người vàng, lấy tay che cho khỏi chói, nhìn khắp bốn bề, không thấy tung tích con ngựa đâu hết. Ở trên mây bước xuống. Hành Giả đến nói với Tam Tạng:

- Sư phụ ạ, có lẽ con rồng ấy ăn thịt mất ngựa rồi, con nhìn đâu cũng không thấy.

Tam Tạng nói:

- Đồ đệ, miệng con rồng to bao nhiêu mà con ngựa còn cả yên cương, nó lại ăn hết được? Có lẽ nó sợ hãi, giụt cương chạy vào hốc núi nào đó, con đi xem kỹ lại lượt nữa.

Hành Giả nói:

- Sư phụ chưa biết tài con, hai con mắt này, ban ngày trông thấy việc lành dữ ở ngoài nghìn dặm, từ con chuồn chuồn bay cũng còn trông thấy, huống hồ con ngựa lại nhìn không thấy sao!

Tam Tạng nói:

- Nếu nó ăn thịt mất ngựa rồi thì làm sao được! Khổ chưa, ngàn sông vạn núi, làm thế nào mà đi được!

Nói xong, nước mắt giàn giụa, Hành Giả thấy sư phụ khóc, không nén được tính nóng, bèn to tiếng nói:

- Sư phụ đừng làm cái trò bịn rịn như thế! Hãy cứ ngồi yên, để lão Tôn này đi tìm con vật kia bắt nó phải đền lại ngựa.

Bấy giờ Tam Tạng lại giữ lại, và nói:

- Đồ đệ, con đi tìm nó ở đâu? Chỉ sợ nó nấp ở dưới nước xô lên, thì cả ta cũng chết. Bấy giờ người ngựa đều mất thì làm thế nào?

Hành Giả nghe nói thế, lại càng bức tức, gầm lên như sấm:

- Sư phụ chẳng ra thế nào cả, muốn có ngựa cưỡi lại không muốn cho con đi, cứ ngồi ôm mớ hành lý này thì ở đây đến già à?

Hành Giả dương hò hét âm ỉ chưa nguôi cơn tức, bỗng nghe thấy tiếng người nói ở trên không, kêu gọi:

- Tôn đại thánh đừng phiền, Đường ngự đệ chớ khóc. Chúng tôi là những người được Bồ Tát sai đi ngầm hộ vệ lấy kinh.

Tam Tạng nghe nói vội vàng lễ lạy.

Hành Giả nói:

- Các người có bao nhiêu, báo danh cho biết, để còn điểm mục.

Các thần nói:

- Chúng tôi là Lục Đinh, Lục Giáp, Ngũ Phương Yết Đế, Tứ Trục Công Tào, mười tám vị Hộ Giáo Già Lam, chia nhau luân lưu trực nhật đợi lệnh.

Hành Giả nói:

- Hôm nay ai bắt đầu?

Các Yết Đế nói:

- Đến lượt Đinh, Giáp, Công Tào, Già Lam. Còn Ngũ Phương Yết Đế chúng tôi thì chỉ có Kim Đầu Yết Đế là đêm ngày ở luôn bên cạnh.

Hành Giả nói:

- Đã vậy, ai không phải trực nhật hãy lui, chỉ Lục Đình thần tướng cùng trực nhật Công Tào và các Yết Đế ở lại trông nom sự phụ, để lão Tôn đi tìm con nghiệt long ở dưới khe, bắt nó đem trả lại ngựa ta.

Các thần tuân lệnh. Tam Tạng mới yên tâm, ngồi ở sườn núi đá, dặn dò Hành Giả phải cẩn thận. Hành Giả nói:

- Sư phụ cứ yên tâm!

Hành Giả bèn thắt áo dài bông lại, xắn quần da hổ lên, vác gậy sắt bịt vàng đi tới khe sâu, đứng trên lưng chừng mây, ngay trên mặt nước, kêu to:

- Con cá thu bùn khốn kia, trả lại ngựa cho ta, trả lại ngựa cho ta!

Con rồng đã ăn thịt con ngựa bạch của Tam Tạng núp ở dưới đáy khe, nấu hình im tiếng, bỗng nghe thấy tiếng người kêu mắng đòi ngựa, nó không nén nổi tức tối, vội vươn mình rẽ sóng nhảy lên, nói:

- Kẻ nào dám mở miệng động đến ta ở cửa bể này?

Hành Giả nhìn thấy nó, quát to một tiếng:

- Đứng chạy! Trả lại ngựa ta đây!

Và múa gậy đánh vào đầu. Con rồng giương nanh múa vuốt lại quắp. Hai bên đánh nhau một trận quyết liệt ở mé khe, quả là kiêu hùng. Chỉ thấy:

Rồng xoè vuốt nhọn,

Khỉ múa roi vàng.

Bên kia râu xoà dây ngọc trắng.

Bên này mắt loé ánh đèn vàng.

Kia: dưới râu, ngọc châu phun mây năm sắc

Đây: trong tay, roi sắt múa trận cuồng phong.

Bên kia là oan nghiệt quên cha mẹ

Bên này là yêu tinh dối Ngọc Hoàng

Hai bên đều đầy ải vì tai nạn.

Nay muốn thành công trở tài năng.

Qua qua lại lại, đánh nhau một hồi lâu, con rồng thấy sức mềm gân mỗi không thể chống nổi, bèn quay mình, chuồn ngay xuống nước, ẩn dưới đáy khe sâu, không nhô đầu lên nữa. Hành Giả mắng chửi không ngớt miệng, nó cũng vẫn cứ giả điếc.

Hành Giả không biết làm thế nào, đành phải trở về nói với Tam Tạng:

- Sư phụ ạ! Con quái vật ấy, đánh nhau với đồ đệ một hồi lâu, nó khiếp sợ, tháo chạy, chỉ lẫn ở trong nước không dám thò ra nữa.

Tam Tạng nói:

- Chưa biết thực hư thế nào, có chắc nó ăn thịt ngựa của ta không?

Hành Giả nói:

- Nói như sư phụ ấy, nếu nó không ăn, việc gì nó phải động lòng ra đánh nhau với lão Tôn?

Tam Tạng nói:

- Lần đánh hổ hồi trước, con chẳng từng nói là có tài hàng long phục hổ đấy ư? Làm sao lần này lại không hàng phục được con rồng ấy?

Nguyên con khỉ này vốn không chịu được những câu người ta khích bác, thấy Tam Tạng nói vớ vẩn một câu, liền phát oai thần lên nói:

- Không cần phải nói! Không cần phải nói! Để lão Tôn lại đi độ tài cao thấp với nó!

Nói đoạn, bèn rảo bước chạy đến bờ khe, giở phép thần thông, giốc sông quấy bể, làm cho khe Ưng Sầu sâu hoắm trong suốt đến đáy, bị quấy đục lên tựa như sóng trào trên chín khúc sông Hoàng Hà. Con nghiệt long ở đáy khe, đứng ngồi không yên, trong lòng nghĩ ngợi nói:

- Thế mới thực phúc bất trùng lai, họa vô đơn chí. Ta vừa thoát tội trời phạt chết, chưa đầy một năm ở đây, tuý duyên qua ngày, lại gặp phải tên ma quái như thế này đến định hại ta!

Nó càng nghĩ càng phiền, không chịu được nhục, nghiêng chặt răng, nhảy vọt lên quát mắng:

- Mi là con ma chết toi ở đâu tới đây, dám khinh ta như vậy!

Hành Giả nói:

- Ta ở đâu hay không ở đâu chẳng bận gì đến mi, cứ đem ngựa trả lại ta, sẽ tha cho tính mạng.

Con rồng nói:

- Con ngựa của mi ta nuốt vào bụng mất rồi, ọe ra thế nào được nữa! Không trả mi, mi làm cái gì nào?

Hành Giả nói:

- Không trả ngựa sẽ ăn gậy, ta chỉ đánh chết mi để bắt đền mạng cho con ngựa của ta thôi.

Hai bên lại đánh nhau ở sườn núi, mới được mấy hợp, con rồng thực không đương nổi, vùng mình một cái thành con rắn nước, rúc vào trong bụi cỏ.

Hành Giả cầm roi đuổi theo, vạch cỏ tìm rắn, chẳng thấy tăm hơi đâu, liền tức giận, khối bốc bảy khiêu, niệm thần chú "úm" một tiếng, lập tức gọi Thổ địa đương phùng, Sơn thần bản xứ đến. Sơn thần Thổ địa nhất tề chạy đến quỳ xuống nói:

- Sơn thần, Thổ địa kính chào!

Hành Giả nói:

- Giờ mắt cá chân ra đây, đánh cho mỗi người năm roi kiến diện, cùng với lão Tôn giải phiền đây!

Hai thần cúi đầu kêu van tha thiết:

- Mong Đại Thánh rộng lượng cho chúng tôi xin thưa.

Đại Thánh nói:

- Các ngươi nói gì?

Hai thần nói:

- Đại Thánh bị khốn đã lâu, tiểu thần không biết người được ra hồi nào, vì thế không đến đón tiếp. Chỉ mong ngài tha tội.

Hành Giả nói:

- Đã thế thì tha đánh cho. Ta hỏi các người ở trong khe Ưng Sâu có con rồng quái nào ở đâu đến, dám ăn cướp con ngựa trắng của sư phụ ta mà ăn thịt?

Hai thần nói:

- Từ trước tới nay, Đại Thánh không có sư phụ, ngài vốn là một vị Hồn nguyên thượng chấn không phục trời, không phục đất, làm sao còn có ngựa của sư phụ nào nữa?

Hành Giả nói:

- Các người cũng không biết, chỉ vì cái tội chống trời dõng trên, ta phải chịu khổ hạn năm trăm năm tròn. Nay nhờ ơn Bồ Tát khuyến thiện, sai vị chân tăng bên Đường triều cứu ta ra, bảo ta theo người làm đồ đệ sang Tây Thiên lễ Phật cầu kinh, tới đây mất con ngựa trắng của sư phụ ta.

Hai thần nói:

- Nguyên do là như thế này. Trong khe từ xưa không có ma, chỉ sâu hoắm và rộng thoáng, nước trong suốt đến đáy, chim chóc không dám bay qua. Vì nước trong soi rõ hình ảnh, chim bay qua tưởng là chim đồng loại của mình ở dưới, thường bay sà xuống nước, cho nên mới có tên "khe sâu Ưng Sâu". Chỉ có mấy năm trước đây, khi Quan Âm Bồ Tát đi tìm hỏi người lấy kinh, người có cứu một con rồng ngọc đưa nó đến ở đây, bảo nó đợi người lấy kinh, không được làm điều gì trái, chỉ có lúc đói nó mới lên bờ bắt chim chóc hoặc hươu nai đem về ăn. Không hiểu sao nó lại không biết như vậy, ngày nay lại xúc phạm đến Đại Thánh.

Hành Giả nói:

- Lần đầu tiên nó còn dám đấu chọi với lão Tôn, uốn lượn được mấy hợp. Lần sau thì lão Tôn chửi mắng nó cũng không dám ra, nhân thế mới giở phép giốc sông quấy bể, quấy lộn khe nước, nó phải chui lên, cũng toan chống đỡ, không dè cây gậy của lão Tôn nặng quá, nó không đỡ nổi, liền biến thành con rắn nước rúc vào đóng cỏ, ta đuổi theo tìm không thấy tung tích đâu cả.

Thổ địa nói:

- Đại Thánh không biết, con suối này có hàng nghìn hàng vạn cái lỗ, cho nên làn sóng ở đây vỗ đi sâu xa. Có lẽ nó chui vào cái lỗ nào rồi. Đại Thánh cũng không cần tức giận, tìm tòi ở đây nữa. Muốn bắt con vật ấy, cứ mời Quan Âm Bồ Tát đến, tự nhiên là thu phục được nó.

Hành Giả nghe nói, gọi Sơn thần, Thổ địa cùng về ra mắt Tam Tạng, thuật rõ lại việc trước. Tam Tạng nói:

- Nếu phải đi mời Bồ Tát đến bao giờ mới về được? Bần tăng đói rét chịu thế nào được?

Nói chưa dứt lời đã nghe thấy Kim Đầu yết đế ở trên không kêu to.

- Đại Thánh bắt tất phải đi, tiểu thần xin đi mời Bồ Tát đến.

Hành Giả rất mừng nói to:

- Phiền người, phiền người! Đi mau lên nhé! Đi mau lên nhé!

Yết đế vội vàng cởi mây đi thẳng đến Nam Hải. Hành Giả dẫn dò Sơn thần Thổ địa giữ gìn hộ vệ sư phụ, Công tào trực nhật đi tìm thức ăn chay, còn chính mình thì đi tuần hành nơi bờ khe.

Kim Đầu yết đế cởi mây đã đến Nam Hải, dừng đám mây lành, bước chân xuống, đi thẳng tới rừng trúc tía trên Lạc Già sơn. Nhờ có Kim Giáp chư thiên cùng Mộc Xoa Huệ Ngạn chuyển tấu cho, liền được vào yết kiến Bồ Tát. Bồ Tát hỏi:

- Người đến đây có việc gì?

Yết đế nói:

- Đường Tăng bị mất ngựa ở khe sâu Ưng Sâu, núi Rắn Cuốn, làm cho Tôn đại thánh hết đường lui tới, kịp khi hỏi thổ thần bản xứ, họ nói là bị con nghiệt long mà Bồ Tát đã đưa tới khe ấy ăn thịt mất rồi. Đại Thánh sai tiểu thần đi cầu Bồ Tát đến thu phục nó, đòi trả lại ngựa cho người.

Bồ Tát nghe xong nói:

- Con vật ấy là con của Tây Hải Ngao Thuận, chỉ vì châm lửa đốt ngọc minh châu trên điện, cha nó tâu tội ngộ nghịch lên thiên đình, nó bị xử tội chết. Ta đã đích thân đến xin Thượng đế đưa nó về đây, bảo nó làm ngựa cho Đường Tăng cưỡi, sao nó ăn thịt ngựa của Đường Tăng? Đã thế để ta đến xem.

Bồ Tát bước xuống đài sen, ra khỏi động tiên, cùng Yết đế cưỡi mây lành rực rỡ đi qua Năm Hải mà tới. Có thơ ghi nhận:

Phật dạy mật da tam tạng kinh.

Bồ Tát khuyến thiện khắp trường thành.

Ma ha diệu ngữ thông trời đất.

Bát nhã chân ngôn cứu chúng sinh.

Nên để Kim Thiên còn giáng thế.

Và cho Huyền Tráng lại tu hành,

Chỉ vì khe suối Ưng Sáu cách

Hoá ngựa, rồng con phải biến hình.

Không mấy chốc, Bồ Tát và Yết đế đã đến núi Rắn cuộn. Dừng mây lành, đứng lại trên không trung, cúi đầu nhìn xuống, thấy Tôn Hành Giả đương đứng ở bờ khe chúi máng. Bồ Tát sai Yết đế gọi y lên. Yết đế không đi qua nơi Tam Tạng, đến thẳng bờ khe nói với Hành Giả:

- Bồ Tát đã tới!

Hành Giả nghe nói, vội cưỡi mây lên trên không, nói to ở trước mặt người:

- Người là sư tổ bảy phật giáo từ bi, có sao lại làm phép hại lão Tôn?

Bồ Tát nói:

- Ta cho mi là cái giống ngựa lưu gan dạ nhưng giống khi đồ dít què mùa! Ta đã hết sức chú ý độ được người lấy kinh đến, đã dặn đi dặn lại người đó cứu sống mi, chẳng ơn ta thì chớ, còn cần nhân cái gì.

Hành Giả nói:

- Vàng! Người tốt với lão Tôn lắm! Người đã tha tội ra thì cứ để cho lão Tôn được tiêu dao vui thích, chơi đùa cho rảnh. Trước đây, người ở ngoài bể, người đã đón gặp lão Tôn, nói kháy mấy câu, bảo lão Tôn về hết lòng hết sức hầu hạ Đường Tăng, sao lại còn đưa cho y một cái mũ hoa, lừa cho lão Tôn đội lên đầu để chịu khổ? Người đem cái vòng đai ấy gắn chết ở mãi trên đầu lão Tôn này, lại dạy y niệm cái quyển chú "Khẩn cô nhi" gì đó, để cho lão hoà thượng cứ đọc đi đọc lại, làm cho đầu lão Tôn đau ê đau ảm, đau khổ đau sở, thế chả phải làm hại lão Tôn là gì?

Bồ Tát cười nói:

- Mi rõ đồ khi! Không nghe lời dạy bảo, không chịu chính quả. Nếu không làm như thế để câu thúc, mi lại lừa trên dối trời thì còn tốt gì! Mi lại gây ra tai vạ như trước, lấy ai mà cai quản, thu phục mi? Phải có cách trị mi như thế thì mi mới chịu theo đường lối Du đà!

Hành Giả nói:

- Công việc đó, lão Tôn xin nhận là mình làm mình chịu, nhưng sao người lại đem con rồng ác nghiệt có tội đưa đến chỗ này thành tinh, để cho nó ăn thịt mất ngựa bạch của sư phụ lão Tôn? Thế là phóng túng cho kẻ xằng làm bậy, rất là bất thiện.

Bồ Tát nói:

- Con rồng đó, ta đã thân đến tâu với Thượng Đế đưa nó về đây, cốt để làm ngựa cho người lấy kinh cuối, nhà người tưởng con ngựa phạm trần ở Đông Độ đem lại, đi được thiên sơn vạn thủy à? Làm thế nào mà đến được Linh Sơn, đất Phật? Phải có con long mã ấy mới đi tới nơi được.

Hành Giả nói:

- Hình như nó sợ hãi lão Tôn, trốn lẩn không dám ra, biết làm thế nào?

Bồ Tát gọi Yết đế bảo:

- Nhà người đến bờ khe gọi to: Ngao Thuận long vương

Ngọc Long tam thái tử hãy đi ra, có Nam Hải Bồ Tát ở đây, nó sẽ ra ngay.

Yết đế đi đến bờ khe, gọi hai ba lần. Con rồng nhỏ vượt nước rẽ sóng, chạy ra biến thành người, cười mây lên không trung, đến trước Bồ Tát lễ nói:

- Trước đây đội ơn Bồ Tát cứu sống, ở đây chờ đợi đã lâu, vẫn không thấy tin tức người lấy kinh.

Bồ Tát trở vào Hành Giả nói:

- Người này không phải là đại đồ đệ của người lấy kinh ư?

Con rồng con nhìn thấy nói:

- Bạch Bồ Tát, người này là kẻ dối dịch với con. Ngày hôm qua con đói bụng, trót ăn thịt mất con ngựa của y, y cậy có sức khỏe, đánh con khiếp đảm chạy trốn. Y lại đến chửi mắng, con cứ phải đóng cửa không dám ra. Y chưa từng nói ra một tiếng "lấy kinh" nào cả.

Hành Giả nói:

- Mi lại không hỏi ta họ tên, thì ta nói ra làm gì?

Rồng nhỏ nói:

- Ta chẳng hỏi người là con ma ở đâu tới đây là gì? Người quát luôn: "Ở đâu với chẳng ở đâu thì hỏi làm gì? Cứ trả ngựa đây". Nhà người có nói ra một nửa chữ Đường bao giờ?

Bồ Tát nói:

- Con khỉ này chỉ cậy sức khỏe, không chịu khen ai bao giờ? Lần này đi, lại còn phải quy thuận là khác. Khi người ta hỏi, nói ngay ra hai tiếng "lấy kinh", có phải người ta quy phục ngay, không phải nhọc sức không.

Hành Giả vui mừng vâng theo. Bồ Tát đứng lên, lấy viên minh châu ở dưới cổ con rồng ra, đem càn dương liễu dúng vào nước cam lồ, phất vào mình nó, rồi thổi hơi tiên vào, hô một tiếng:

- Biến!

Con rồng biến ngay ra như nguyên hình con ngựa bạch trước. Bồ Tát lại ngỏ lời dặn dò:

- Nhà ngươi nên dụng tâm trả hết nghiệp chướng, sau khi thành công sẽ vượt hạng rồng thường, trả lại mình vàng chính quả cho nhà ngươi.

Con rồng ngậm miệng im thít, chỉ tâm tâm niệm niệm vâng nhận lời dặn. Bồ Tát bảo Ngộ Không dẫn y về ra mắt Tam Tạng và nói:

- Thôi ta về bể đây!

Hành Giả nín lấy Bồ Tát không buông ra và nói:

- Lão Tôn không đi đâu, lão Tôn không đi đâu! Đường sang bên tây thì gặp ghềnh vất vả như thế, lại phải bảo hộ nhà sư phạm trần, bao giờ mới đến được? Tính mạng lão Tôn cũng khó toàn, còn thành được công quả gì nữa! Lão Tôn không đi đâu! Lão Tôn không đi đâu!

Bồ Tát nói:

- Ngày xưa khi chưa thành người, mi còn biết hết lòng tu tỉnh. Bây giờ đã thoát khỏi thiên tai, sao lại đâm ra lười biếng? Trong môn phái ta lấy tịch diệt làm thực. Cần phải có lòng tin chính quả. Giả sử có gặp phải chỗ đau mình khổ nhọc, ta cho người được kêu trời trời ứng, gọi đất đất thưa. Còn đến lúc không tài nào thoát nạn, ta cũng sẽ đến cứu. Người lại đây, ta tặng cho mấy pháp thuật.

Bồ Tát đem cành dương liễu ra, hái lấy ba lá, để vào sau gáy Hành Giả, hô:

"Biến" tức thì hoá thành ba sợi lông cứu mạng và nói:

- Nếu gặp phải lúc không còn trông cậy ai cứu giúp được có thể đem ra dùng, tuy cơ ứng biến, sẽ cứu khỏi hết tai nạn cấp bách.

Nghe mấy lời nói hay ấy, Hành Giả mới cảm tạ đức Bồ Tát đại từ đại bi. Gió thơm quanh quất, mây đen lằng lằng. Bồ Tát đã chuyển bay thẳng về núi Phổ Đà.

Hành Giả từ trên mây bước xuống, nắm lấy bờm con long mã đến trước Tam Tạng nói:

- Thưa sư phụ, có ngựa đây rồi!

Tam Tạng trông thấy rất mừng nói:

- Đồ đệ, con ngựa hôm nay so với trước sao lại béo hơn? Con tìm thấy nó ở đâu thế?

Hành Giả nói:

- Thầy vẫn còn trong giấc mơ à? Vừa đây Kim hầu yết đế đi mời Bồ Tát đến, bắt con rồng ở dưới khe hoá làm con ngựa bạch của ta, lông bờm như cũ, vì thiếu yên cương cho nên lão Tôn phải nắm bờm dẫn về.

Tam Tạng kinh sợ nói:

- Bồ Tát ở đâu, để ta đến tạ ơn người.

Hành Giả nói:

- Bây giờ Bồ Tát đã về tới Nam Hải rồi, không phải làm phiền nữa.

Tam Tạng liền đắp mô đất, cắm hương, trông về nam mà lạy. Lạy xong đứng dậy, cùng Hành Giả thu xếp hành lý lên đường. Hành Giả cho Sơn thần, Tgổ địa về, dặn dò Yết Đế, Công Tào, rồi mời sư phụ lên ngựa.

Tam Tạng nói:

- Ngựa không có yên cương, cưỡi làm sao được? Hãy đi tìm một cái thuyền qua sang bên kia khe rồi sẽ liệu sau.

Hành Giả nói:

- Sư phụ thật không biết thời thế chi cả! Ở nơi rừng hoang này đào đâu ra thuyền. Con ngựa này ở đây đã lâu, biết rõ luồng nước, cứ cưỡi nó làm cái thuyền qua khe là được.

Tam Tạng không biết làm thế nào, đành phải theo lời Hành Giả, cưỡi ngựa không. Hành Giả gánh hành lý. Đi tới bờ khe, đã thấy một ngư ông chở một cái mảng bằng gỗ, từ phía đầu nguồn thuận dòng đẩy xuống. Hành Giả trông thấy lấy tay vẫy gọi:

- Lão chài ơi! Lại đây, lại đây! Chúng ta là người bên Đông Độ đi lấy kinh. Sư phụ tôi qua đây không sang được, lão lại đây chở người sang hộ một chút.

Ngư ông nghe nói, đẩy ngay mảng tới. Hành Giả mời Tam Tạng xuống ngựa, đỡ lấy hai bên, Tam Tạng trèo lên mảng, túm mao ngựa, để hành lý xuống. Ngư ông chèo đi như bay, chốc đã sang bên kia Ung Sầu, lên bờ bên tây, Tam Tạng bảo Hành Giả mở khăn gói lấy mấy đồng tiền giấy Đại Đường đưa trả ngư ông. Ngư ông đẩy mảng ra nói:

- Không lấy tiền! Không lấy tiền!

Rồi thuận lối giữa dòng mịt mịt mờ mờ đi mất. Tam Tạng rất ân hận chỉ còn biết chấp tay cảm tạ. Hành Giả nói:

- Sư phụ bất tất phải để ý. Sư phụ không nhận ra người đó sao? Người ấy là thuỷ thần ở khe này, không dám không đến tiếp lão Tôn, tha đánh cho là tốt còn dám lấy tiền!

Sư phụ nghe nói, nửa tin nửa ngờ, lại cưỡi ngựa không yên, đi theo Hành Giả thẳng ra đường cái, nhằm hướng tây mà đi. Thực là: Rộng lớn chân như cỡi Phật. Thành tâm rõ tính đến Linh Sơn. Hành Giả cùng đi với thầy, bỗng chốc đã thấy mặt trời gác núi. Chỉ thấy:

Mây thưa lờn vờn.

Trăng núi mịt mù

Đầy trời sương xuống lạnh lùng.

Bốn phía gió lùa thấu thịt.

Chim lẻ bay ngang bãi rộng sông.

Ráng chiều sáng toả núi xa thấp.

Non trơ một vượn hót,

Rừng thưa nghìn cây reo.

Đường dài không vết người qua lại

Muôn dặm thuyền đêm đầy mái chèo.

Tam Tạng ngồi trên mình ngựa, nhìn xa, chợt thấy bên đường có một trang viên, liền nói:

- Ngộ Không, có nhà không ở trước mặt, có thể vào nhờ ngủ trọ một đêm, sáng mai sẽ đi.

Hành Giả ngừng đầu lên, nói:

- Thưa sư phụ, không phải nhà người đâu ạ!

Tam Tạng nói:

- Sao lại không phải?

Hành Giả nói:

- Nếu là nhà người sao lại không có loài chim muông thú cá, đây chắc là một toà am miếu.

Thầy trò đương nói thì đã đến ngoài cửa. Tam Tạng xuống ngựa, thấy trên cửa có ba chữ "đền Lý Xã" liền tiến bước vào trong, có một ông già cổ đeo tràng hạt, chấp tay đón tiếp, miệng nói:

- Mời sư phụ ngồi.

Tam Tạng vội vàng đáp lễ, lên điện làm đại lễ tượng thần. Ông già liền gọi đồng tử pha trà. Uống trà xong Tam Tạng hỏi ông già:

- Miếu này sao lại là "Lý Xã"?

Ông già nói:

- Tệ xứ đây là nước Hạp Tất ở Tây Phiên, đằng sau miếu có một xóm nhà ở. Mọi người cùng phát tâm lòng thành bỏ tiền ra xây ngôi miếu này. Lý là nghĩa đất của làng, Xã nghĩa là thổ thần một xã. Cứ đến lệ mùa xuân cày, mùa hạ bừa, mùa thu gặt, mùa đông vào kho, là đều biện lễ tam sinh hoa quả ra miếu tế xã, cầu cho bốn mùa mát mẻ, ngũ cốc phong đăng, lục súc béo tốt đấy ạ!

Tam Tạng nghe nói gật gù khen ngợi:

- Chính là: *Khỏi nhà mới ba dặm, tục làng đã khác rồi*. Dân làng chúng tôi lại không có lệ hay ấy.

Ông già hỏi:

- Quý hương ở đâu ta?

Tam Tạng đáp:

- Bần tăng ở nước Đại Đường bên Đông Thổ, vâng chỉ sang Tây Thiên lễ Phật cầu kinh, đường qua quý hương đây nhân khi trời tối, xin vào ngủ trọ trong thành miếu một đêm, sáng mai đi sớm.

Ông già nghe nói, rất là vui vẻ nói luôn mấy tiếng "không kịp đón tiếp" rồi gọi đồng tử dọn cơm chay. Ăn cơm xong, Tam Tạng cảm tạ.

Hành Giả tinh mắt, thấy ngoài hiên có cái dây vắt quần áo, bèn chạy ra dứt xuống làm dây cột căng ngựa.

Ông già cười nói:

- Con ngựa này ăn trộm ở đâu thế?

Hành Giả phát giận nói:

- Ông lão này ăn nói không biết thế nào là hay dở! Chúng tôi là thánh tăng đi lễ Phật lại còn biết ăn trộm ngựa.

Ông già cười nói:

- Không phải ăn trộm, sao lại không có yên cương, đi dứt dây vắt áo nhà người ta?

Tam Tạng xin lỗi nói:

- Đồ đệ vô lễ, chỉ được cái hay nóng nảy. Con muốn buộc ngựa sao không xin cụ cái chảo, lại dứt dây vắt quần áo? Thưa cụ, người đừng ngờ, đừng ngờ. Chẳng giấu gì cụ, ngựa của tôi không phải của ăn trộm. Hôm vừa rồi từ bên đông sang đến khe Ưng Sâu, vẫn có một con ngựa bạch đủ cả yên cương.

Không ngờ ở trong khe có con rồng nghiệt chướng thành tinh ở đây, nó nuốt chửng con ngựa của tôi còn đóng nguyên cả yên cương. May đồ đệ tôi có chút bản lĩnh, lại nhờ được Quan Âm đến tận khe ấy bắt rồng, bắt nó biến thành y nguyên con ngựa bạch của tôi cười trước, lông mao cũng vậy để chở tôi sang Tây Thiên lễ Phật. Nay qua khe chưa đầy một ngày đã đến thánh miếu cụ đây, thành thử chưa mua được yên cương đây ạ!

Ông lão nói:

- Sư phụ đừng ngại, già này nói đùa đấy, không ngờ vị đồ đệ cao quý lại tưởng thật. Hồi còn trẻ tôi cũng làm ra tiền, lại thích cưỡi ngựa hay, chỉ vì luôn mấy năm vận hạn, bị cháy nhà, tang tóc đến bây giờ không còn gì cả, đành phải đi làm thủ từ thấp hương thờ thành hoàng. May có nhà thí chủ ở sau miếu bố

thí cho qua ngày. Tôi đây hãy còn một bộ yên cương là một vật bình sinh tôi rất yêu quý, mặc dù bản cùng, tôi vẫn không chịu bán. Vừa nghe lão sư nói qua, Bồ Tát còn cứu hộ rồng thần, bảo nó hoá làm ngựa để cho người cưỡi, nữa là tôi lại già từng này tuổi đầu không biết giúp đỡ chút ít sao! Ngày mai tôi nguyện đưa yên cương để người thăng lên ngựa mà cưỡi, xin người vui lòng nhận cho.

Tam Tạng nghe nói, xiết bao cảm tạ. Lại đã thấy đồng tử bưng cơm chiếu ra. Cơm xong, thấp đèn lên, sắp giường, chiếu để mọi người yên nghỉ.

Đến sáng hôm sau, Hành Giả trở dậy nói:

- Sư phụ ạ, hôm qua ông lão từ có nói cho bộ yên cương ngựa, hồi mà lấy, không thể để nói cuội được.

Nói chưa dứt lời, đã thấy ông lão bê đến một bộ yên cương, các thúc bàn dân, bành, cương, dây quang, nhất thiết các vật dùng vào con ngựa đều có đủ cả, để ở ngoài hiên nói:

- Thừa sư phụ, xin kính biểu người bộ yên cương.

Tam Tạng trông thấy hết sức vui vẻ, bảo Hành Giả đóng vào ngựa xem có vừa không. Hành Giả lấy từng thứ ra xem, quả là đồ tốt. Có áng thơ ghi nhận. Thơ rằng:

*Yên thêu sao bạc ánh long lanh
Đệm ngò óng ánh chỉ vàng quanh
Bàn đạp mấy tầng nhung dán kỹ
Tơ tía dây cương quấn mấy vành
Chùm vàng đầu da kết bịt
Quạt mây vẽ thú múa tung hoành
Hàm thiếc tôi bằng thép nung tốt
Hai bên dải lông khô kết thành*

Hành Giả trong bụng mừng thầm, đem yên cương đóng vào lưng ngựa, thấy đúng như là đã đo ước trước.

Tam Tạng lạy tạ ông già. Ông già luống cuống đỡ dậy nói:

- Chết nổi, chết nổi! Có gì đáng tạ!

Ông già cũng không giữ lại, mời Tam Tạng lên ngựa. Sư trưởng ra khỏi cửa, vịn yên ngựa, nhảy lên. Hành Giả quảy hành lý. Ông già thò tay vào túi lấy ra một cái roi ngựa, lại là một cái roi gióc bằng da, nắm bằng cây song, dưới cuối nắm có luồn một vòng dây bằng gân hổ, đứng ở bên đường khép nép đưa lên nói:

- Thánh tăng, tôi còn một cái roi cấp nách, đưa biếu nốt người.

Tam Tạng ở trên ngựa tiếp lấy nói:

- Ôn người bố thí, ơn người bố thí!

Đương lúc hỏi chuyện, đã không thấy ông già đâu nữa, kịp khi nhìn lại đến Lý Xã thì chỉ còn là đám đất trụi. Ở trên không nghe thấy có tiếng người nói:

- Thánh tăng ạ, thật quá xuềnh xoàng với người. Tôi là sơn thần thổ địa Lạc Già sơn, được Bồ Tát sai mang yên cương đến cho các vị, các vị nên gắng sức sang Tây Thiên, không nên trễ nải một phút nào cả.

Tam Tạng vội vàng nhảy xuống ngựa, trông lên trên lễ tạ nói:

- Đệ tử người trần mắt thịt, chưa biết mình thần mất thánh, xin tha tội cho, phiền người chuyển đạt lên Bồ Tát, xin đội ơn sâu vạn bội.

Nói rồi cứ sụp đầu lễ mãi, không biết bao nhiêu mà kể, Bèn mé đường, Tôn đại thánh khanh khách cười xoa, rồi tiến lên nín lạy Đường Tăng nói:

- Sư phụ ạ, đứng đây, y đã đi xa rồi, không nghe thấy lời cầu khẩn, chẳng trông rõ nổi rập đầu, còn lạy gì nữa?

Tam Tạng nói:

- Đồ đệ hay nhỉ! Khi ta lễ bái, con chẳng lễ lại đứng cười đùa là nghĩa lý gì?

Hành Giả nói:

- Sư phụ có biết không, cái đồ giấu đầu hở đuôi ấy đáng lễ

phải đánh cho một trận mới phải. Chỉ vì nể mặt Bồ Tát, tha đánh cho là tốt, còn dám nhận lễ của lão Tôn nữa kia à? Lão Tôn từ thuở bé đã nêu trang hảo hán, không biết lễ ai hết, cả đến Ngọc Hoàng Thượng Đế. Thái Thượng Lão Quân cũng chỉ có một lời chào mà thôi.

Tam Tạng nói:

- Đồ hư, không ra dáng là người, đừng nói hảo huyền nữa, hãy đứng lên đi! Mau lên đường kéo lỗ độ đường!

Sư phụ bèn đứng dậy thu xếp hành lý lên đường.

Lần này đi được bình yên luôn hai tháng, chỉ gặp những người La La, Hồi Hồi, lang trùng hổ báo. Ngày tháng thoi đưa, đã sang xuân tiết, chỉ thấy núi rừng khoe gấm biếc, cây cỏ rộ mầm xanh, hoa mai rụng hết, mất liễu mỏ to. Thấy trò đương khi ngắm cảnh, mặt trời đã khuất non tây. Tam Tạng dừng ngựa nhìn xa thấy trong khe núi có lầu đài thấp thoáng, điện các lờ mờ. Tam Tạng nói:

- Ngộ Không, này con nhìn xem đấy là đâu?

Hành Giả ngẩng đầu nhìn và nói:

- Nếu không phải là đền miếu, thì cũng là một ngôi chùa, chúng ta đi nhanh lên, đến đấy ngủ trọ.

Tam Tạng vui vẻ theo lời, phóng ngựa đi thẳng tới nơi.

Chưa biết nơi đó là đất nào, xem tới hồi sau sẽ rõ.

HỐI THỨ MƯỜI SÁU

VIỆN QUAN ÂM, SƯ LỪA BẢO BỒI NÚI HẮC PHONG, QUÁI TRỘM CÀ SA

Hai thầy trò giục ngựa tiến lên, thẳng đến trước cửa xem xét, quả nhiên là một ngôi chùa. Chỉ thấy nào là: *tầng tầng điện gác; lớp lớp nhà phòng. Ngoài cửa tam sơn, muôn ánh mây xanh cao ngất chần. Trước nhà ngũ phúc, nghìn hàng ráng đỏ quăn chung quanh; hai lối trúc tùng, không thảng không năm u nhả quá: một rừng hoè trắng, có nhan có sắc đẹp tươi nhiều. Lại thấy lâu chiêm trống ngất trời; tháp phù đồ chót vót. Sư toạ thiền định tĩnh; chim véo von trên cây. Tịch tịch không trần càng tịch tịch; thanh hư có đạo thật thanh hư.*

Thơ rằng:

*Kỳ viên chùa lớn ẩn hang sâu.
Cảnh đẹp sa bà chẳng kém thua
Tĩnh độ quả nhiên đời hiếm có,
Non xanh thiên hạ thấy về sư*

Tam Tạng xuống ngựa, Hành Giả hạ gánh xuống, đang chực đi vào, đã thấy một vị sư ở trong đi ra:

*Mũ đội trâm cài đẹp
Áo mặc không vết nhơ
Tai đeo đôi vòng bạc,
Lưng thắt một dây tơ*

*Giày rơm đi êm nhẹ,
Mồ cái đôi tay khua.
Trong miệng luôn tụng niệm
Nam vô lại nam vô.*

Tam Tạng trông thấy, đứng ra một bên chào hỏi. Hoà thượng ấy vội vàng đáp lễ, cười nói:

- Không dám! Người ở đâu tới đây? Mời người vào trong chùa xơi nước.

Tam Tạng nói:

- Đệ tử từ bên Đông Độ được phái sang chùa Lô âm lễ Phật cầu kinh, đường đi đến đây, trời đã tối, xin cho ngủ trọ một đêm.

Hoà thượng nói;

- Mời người vào trong, mời người vào trong.

Tam Tạng gọi Hành Giả dắt ngựa đến. Hoà thượng chợt nhìn thấy tướng mạo Hành Giả, có vẻ sợ sệt hỏi:

- Người dắt ngựa kia là của quái gì thế?

Tam Tạng nói:

- Nói khê! Nói khê chứ! Y có máu nóng, nếu nghe thấy người nói là của quái gì thế, y phát cáu ngay. Y là đồ đệ tôi.

Hoà thượng sợ rùng mình, cắn móng tay nói:

- Xấu xí quái gở như thế, cũng dùng làm đồ đệ.

Tam Tạng nói:

- Người không rõ đấy thôi, tuy xấu xí vậy, nhưng là người rất hữu dụng.

Hoà thượng cùng Tam Tạng và Hành Giả đi vào trong chùa. Ở trong chùa, nơi chính điện, có bức đại tự "Quan Âm thiên viện"

Tam Tạng rất mừng nói:

- Đệ tử đội ơn Bồ Tát rất nhiều, chưa được bái tạ, nay được đến chùa ta đây, như thấy mặt người, được dịp bái tạ.

Hoà thượng nghe nói, tức thì sai đạo nhân mở cửa điện, mời Tam Tạng vào làm lễ. Hành Giả buộc ngựa để hành lý rồi cùng Tam Tạng lên điện. Tam Tạng cúi mình, ngực rạp xuống đất, khấu đầu trước tượng vàng. Hoà thượng liền đi đánh trống.

Hành Giả đi khua chuông. Tam Tạng phủ phục trước bàn thờ, lòng thành kính vái. Cầu nguyện xong rồi, hoà thượng ngừng đánh trống, Hành Giả vẫn cứ khua chuông hoài, lúc thưa mau, khua liên tiếp hồi rất lâu.

Đạo nhân nói:

- Làm lễ xong rồi, còn đánh chuông làm gì?

Hành Giả mới buông vỗ chuông, cười nói:

- Người không rõ, tôi làm hoà thượng một ngày thì đánh chuông cả một ngày.

Lúc ấy làm kinh động cả mọi sư lớn nhỏ trong chùa. Các vị sư trưởng phòng trên phòng dưới nghe thấy đánh chuông rồi loạn chạy cả ra nói:

- Gã quê mùa nào khua chuông trống âm ỉ lên thế?

Hành Giả chạy ra quát một tiếng và nói:

- Đó là Tôn ngoại công các người khua đùa đấy,

Các vị hoà thượng nhìn thấy, sợ ngã lăn quay ra, bò lóp ngóp ở dưới đất, nói:

- Thưa ông thiên lôi!

Hành Giả nói:

- Thiên lôi còn là bậc cháu ta cơ. Thôi đứng dậy, đứng dậy. đừng sợ hãi. Chúng ta là lão gia nhà Đại Đường bên Đông Độ.

Các sư mới lễ tạ, lại nhìn thấy Tam Tạng, nên đều yên lòng, không sợ hãi nữa. Trong bọn, có người chủ viện nói:

- Mời lão gia vào trong phương trượng xơi nước.

Hành Giả bèn tháo yên cương, dắt ngựa, mang hành lý, chuyển đi qua chính điện, thẳng tới phòng sau, theo thú tự ngồi xuống.

Chủ viện dâng trà rồi lại dọn cơm chay. Trời hãy còn sớm. Tam Tạng nói cảm ơn chưa dứt lời, đã thấy hai chú tiểu đồng đỡ một vị sư già từ mé sau đi ra.

*Đầu đội mũ tỳ lô vương, đỉnh dát đá mắt mèo xanh
Mình mặc áo nhung có vạt chéo, tà viền lông chim
trả sáng lòe*

*Dận đôi giày sư bát bảo
Chống cây gậy khảm ngôi sao
Khắp mặt nếp nhăn, giống hệt Ly Sơn lão mẫu
Cặp mắt mờ tit, khác nào Đông Hải Long vương.
Răng rụng hở môi, gió lọt lợi
Khom khom lưng gù eo thắt*

Các sư nói:

- Sư tổ đã đến.

Tam Tạng cúi mình làm lễ nói:

- Thưa lão viện chủ, đệ tử kính chào.

Vị sư đáp lễ, lại theo thứ bậc ngồi xuống.

Sư già nói:

- Vừa rồi các đồ đệ nói có vị lão gia bên Đường triều tới chùa, nên tôi ra tiếp kiến.

Tam Tạng nói:

- Vừa tới nơi bảo viện đây, chưa biết phải trái thế nào, xin thứ lỗi cho.

Sư già nói:

- Không dám! Không dám!

Nhân lại hỏi:

- Lão gia từ Đông Độ sang đây, đi bao nhiêu đường đất?

Tam Tạng nói:

- Ra khỏi biên giới Trường An hơn năm nghìn dặm, qua núi Lương Giới, thu được một chú tiểu đồ. Cứ thế đi đến nước Hạp

Tất, mất đến hai tháng ròng, cũng khoảng năm sáu nghìn dặm mới tới quý xứ đây.

Sư già nói:

- Cũng xa tới một vạn dặm rồi. Đệ tử một đời sống thừa, đến cửa chùa này cũng chưa từng ra khỏi, thật đúng là "Ngồi đáy giếng nom trời". Cái hạng gỗ mục!

Tam Tạng lại hỏi:

- Lão viện chủ năm nay bao nhiêu tuổi?

Sư già nói:

- Hai trăm bảy mươi tuổi rồi!

Hành Giả nghe thấy nói:

- Còn là cháu muôn đời của ta!

Tam Tạng nghe tiếng, lờm y một cái như bảo:

- Giữ miệng, không biết cao thấp, không được khích bác làm gì!

Sư già hỏi lại:

- Lão gia năm nay bao nhiêu tuổi?

Hành Giả nói:

- Không dám nói.

Sư già cũng chỉ cho là câu nói ngớ ngẩn chẳng thêm để ý, cũng chẳng hỏi lại nữa, chỉ gọi pha trà. Chú tiểu bưng một cái khay ngọc mỡ dê, có ba cái chén chè màu lam bít vàng; một chú nữa bưng cái ấm đồng bạch, rót ba chén nước trà thơm, thật là sắc đẹp hơn nhị lựu, mùi thơm tựa quế hoa. Tam Tạng trông thấy ngợi khen nói:

- Đồ chè đẹp! Đồ chè đẹp, thực là thức ăn ngon, đồ dùng đẹp.

Sư già nói:

- Chả tổ rờm mắt, rờm mắt! Lão gia ở bên thiên triều thượng quốc, thiếu gì của báu, như thế đồ dùng này có gì đáng quá khen? Lão gia từ bên thượng quốc lại đây, có bảo bối gì cho đệ tử xem với.

Tam Tạng nói:

- Đáng tiếc rằng tôi ở bên Đông Độ không có bảo bối gì. Nếu có thì đường xá xa xôi, cũng không mang đi được.

Hành Giả ở bên cạnh nói:

- Hôm trước con thấy có tấm áo cà sa ở trong khăn gói, chẳng phải bảo bối là gì? Lấy ra cho người coi xem sao?

Các sư nghe nói cà sa, mọi người đều cười nhạt.

Hành Giả nói:

- Các người cười cái gì?

Viện chủ nói:

- Vừa rồi lão gia bảo cà sa là bảo bối thì thật buồn cười. Cứ nói cà sa, chúng tôi cũng có tới hai ba mươi tấm. Còn như sư tổ chúng tôi, người đã làm hoà thượng ở đây tới hai trăm sáu mươi năm, có tới bảy tám trăm tấm!

Hành Giả nói:

- Dem ra đây xem.

Lão hoà thượng già này cũng là người có tính hay khoe khoang, liền gọi người đạo nhân mở cửa kho, bọn đầu đà khuân vác, khiêng ra mười hai cái hòm để ở giữa sân, mở khoá ra, đem giá áo đặt ở hai bên, bốn bề chăng dây, giở ra từng tấm áo cà sa, vắt lên, rồi mời Tam Tạng ra xem, quả nhiên đầy nhà gấm vóc, bốn vách lụa là!

Hành Giả xem hết một lượt, đều là những thứ thêu hoa dát gấm, thùa chỉ đính vàng, cười nói;

- Tốt! tốt! Tốt! Cất đi! Cất đi! Ta cũng mang cà sa của chúng ta ra cho mà xem.

Tam Tạng níu Hành Giả lại, khế nói:

- Độ đệ, khoe giàu với người ta làm gì, chúng ta đơn thân ở đây, chỉ sợ có việc xảy ra.

Hành Giả nói:

- Xem tấm áo cà sa, có gì mà e sợ.

Tam Tạng nói:

- Con chưa hiểu việc đời. Người xưa có câu: "Những vật trên kỳ ngoạn hoả, chớ để cho những kẻ tham lam gian dối trông thấy". Nếu để cho họ trông thấy, tất động lòng tham; đã động lòng tất phải bày ra mưu này kế nọ. Nếu con là người sợ tai vạ, họ đòi phải đưa ra cho họ thì thôi; nếu không sẽ tan xương nát thịt cũng chỉ vì thế, chứ không phải việc nhỏ đâu.

Hành Giả nói:

- Cứ yên tâm! Cứ yên tâm! Đều ở lão Tôn này hết!

Rồi không để cho nói nữa, vội vàng chạy đi lấy bao dây cửi ra. Tắm áo hấy còn bọc hai lần giấy dầu mà đã có hào quang sáng rực. Khi đã mở bọc giấy lấy cà sa ra, thì dây nhà sáng chói, rợp cửa hồng tươi. Các sư trông thấy, người nào người ấy đều vui vẻ ngợi khen. Thật là tắm cà sa kỳ diệu. Trên đầu có:

*Trăm bề khéo léo mình châu rủ
Muôn vẻ lạ lùng báu Phật trao,
Trên dưới râu rồng tơ nhuộm tía,
Bốn bên túi phượng gấm hoa đào,
Mặc vào quý dữ hồn tan tác
Ngó tới ma thiêng xác bỏ nhào,
Nhờ có thiên tiên may giúp khéo,
Chân tăng mới được xỏ tay vào.*

Lão hoà thượng già nhìn thấy tắm bảo bối như thế, quả nhiên động lòng gian, tiến lên, quỳ gối trước mặt Tam Tạng, sa nước mắt nói:

- Đệ tử đây thật là vô duyên!

Tam Tạng đỡ dậy nói:

- Lão viện sư có điều gì muốn nói?

Y nói:

- Tắm bảo bối này của lão gia vừa mở ra, thì trời vừa tối, khốn nỗi mắt tôi kèm nhèm, nhìn không được rõ, chẳng phải là vô duyên ư?

Tam Tạng nói:

- Xin thấp đèn lên để người coi cho rõ.

Sư già nói:

- Bảo bối của lão gia đã sáng quắc, lại đốt đèn nữa, mắt càng quáng thêm, còn xem kỹ làm sao được!

Hành Giả nói:

- Vậy người cần xem như thế nào mới kỹ?

Sư già nói:

- Nếu lão gia rộng lòng tin, cho đệ tử mang về hậu phòng, xem thật kỹ một đêm, sáng mai xin đem giả, để lão gia đi sang Tây Thiên, không biết tôn ý thế nào?

Tam Tạng nghe nói giật mình kinh ngạc, oán trách Hành Giả nói:

- Chỉ tại con! Chỉ tại con!

Hành Giả cười nói:

- Sợ gì họ chứ? Để tôi bọc lại cho họ mang đi mà xem, nếu có việc gì xảy ra lão Tôn bảo đảm hết.

Tam Tạng ngăn lại không được. Hành Giả cầm cà sa đưa cho sư già và nói:

- Người cứ mang đi, chỉ cần sáng mai phải đúng hẹn trả lại chúng ta, không được đánh rách, làm bẩn.

Lão sư già vui sướng quá, sai tiểu đồng yêu quý mang cà sa đi ngay. Y lại dặn bảo các sư quét dọn chùa đằng trước cho sạch sẽ, kê hai cái giường mây có đủ chăn gối, mời hai vị lão gia yên nghỉ; một mặt lại dặn sửa soạn cơm chay sáng mai để tiễn chân. Mọi người giải tán. Thấy trò bèn đóng cửa nhà chùa đi ngủ.

Hoà thượng kia lừa được áo cà sa vào tay, đem về hậu phòng, nhìn cà sa kêu gào khóc lóc, làm cho các sư ở trong chùa không dám đi ngủ trước. Tiểu đồng tin yêu cũng không biết làm thế nào, bèn đi báo với các sư và nói:

- Sư tổ khóc đến mãi canh hai vẫn chưa thôi.

Có hai đồ đệ tin yêu nhất, tiến lên nói:

- Thưa sư tổ, sao người lại khóc?

Sư già nói:

- Ta khóc ta vô duyên xem không được bảo bối của Đường Tăng!

Bọn tiểu hoà thượng nói:

- Sư tổ tuổi hạc đã cao, lẫn mất rồi, cái áo cà sa của họ, để ngay trước mặt cứ giở ra mà xem, hà tất phải khóc lóc.

Sư già nói:

- Nhưng mà xem không được lâu. Năm nay ta đã hai trăm bảy mươi tuổi, mặc qua mấy trăm tấm cà sa, làm gì được có cái áo cà sa ấy của Đường Tăng, làm gì được làm Đường Tăng?

Tiểu nói:

- Sư tổ lẫn rồi. Đường Tăng chỉ là một vị sư lang thang bỏ làng bỏ nước. Người đã tuổi cao, hưởng dụng nhiều, cũng sướng lắm rồi, lại còn muốn làm sự đi lang thang như họ để làm gì?

Sư già nói:

- Ta tuy được ở nhà, nhàn hạ vui với cảnh già, nhưng chưa được vận áo cà sa ấy, giá mà chỉ được mặc vào mình một ngày thì chết mới nhắm mắt được, cũng là đáng đời đã đi tu ở dương gian này.

Các sư nói:

- Thật là lẫn thân! Người muốn mặc áo của họ thì có khó gì? Ngày mai chúng đồ đệ sẽ giữ họ ở lại đây một ngày, người sẽ mặc một ngày, giữ họ lại mười ngày thì người sẽ mặc mười ngày, thế là được, tội gì mà khóc lóc khổ sở như thế?

Sư già nói:

- Ví thử có giữ họ được hàng năm chẳng nữa cũng chỉ mặc được thế thôi, rút cục cũng không giữ được lâu dài!

Đương khi bàn bạc có một tiểu hoà thượng tên gọi Quảng Trí ló đầu tọc chạy ra nói:

- Sư tổ muốn giữ được lâu dài cũng chẳng khó.

Sư già nghe nói vui vẻ ngay lên hỏi:

- Con có cao kiến gì?

Quảng Trí nói:

- Thầy trò Đường Tăng đi đường xa vô cùng mệt nhọc, bây giờ ngủ say rồi. Chúng ta có mấy tay sức khỏe, cầm gươm cầm giáo mở cửa chùa ra, vào giết ngấm đi, đem thi thể chôn ở vườn sau, chỉ bọn mình biết với nhau thôi, lại chiếm tất cả ngựa bạch, hành lý, cả sa một thể, để làm vật báu truyền gia, chẳng phải là một việc làm lâu dài cho con cháu ư!

Hoà thượng già nghe nói rất vui vẻ, lau nước mắt nói:

- Tốt! Tốt! Tốt! Kế ấy rất hay!

Tức thì sai chuẩn bị gươm giáo.

Trong đó lại có một tiểu hoà thượng nữa, tên gọi Quảng Mưu, cũng là sư đệ của Quảng Trí, tiến lên nói:

- Kế ấy không hay. Nếu muốn giết họ, cần phải dò la động tĩnh đã; cái lão mặt trắng thì còn dễ, chứ cái lão mặt lông lá thì khó đấy: vạn nhất giết nó không được, lại chẳng hoá gieo tai gieo vạ cho mình ư? Con có một cách không cần phải gươm đao gì hết, không biết tôn ý người thế nào?

Lão sư già nói:

- Con ta có cách gì?

Quảng Mưu nói:

- Theo cách của tiểu đồ này, bây giờ tụ tập hết thầy mọi người lớn nhỏ ở các phòng bên đông sơn. Mỗi người phải có một bó củi khô, chất vào ba gian chùa kia phóng đốt lên, bọn kia muốn chạy cũng không có lối ra, ta lại đốt ráo cả ngựa nữa, như thế là những nhà ở trước núi sau núi đều trông thấy, sẽ cho là tụ bọn họ không cẩn thận để lửa cháy hết ngôi chùa của ta. Hai lão hoà thượng đó đều không ra tro cả sao? Mà ta lại che được mắt mọi người. Cả sa chẳng phải là vật báu truyền gia của chúng ta ư?

Bọn hoà thượng nghe nói, không ai là không vui vẻ đều nói:

- Giỏi! Giỏi! Giỏi! Kế ấy lại càng giỏi hơn, giỏi hơn!

Bèn sai các phòng vác củi lại. Ôi! Các kế ấy thật là làm cho: Tuổi thọ lão sư vừa tận số, Quan Âm thiền viện chốc ra tro!

Trong chùa này nguyên có bảy tám mươi gian phòng, lớn nhỏ có hơn hai trăm người, đêm hôm ấy, mỗi người khuân một bó củi chất kín hết đằng sau, đằng trước nhà chùa, bốn mặt vây chặt không có lối ra, sắp xếp đều vào đấy, chỉ đợi châm lửa.

Lại nói thầy trò Tam Tạng đã yên nghỉ. Nhưng Hành Giả là một loại khỉ thiêng, tuy nằm ngủ đấy, nhưng vẫn lưu thần luyện khí mơ mơ, mòng mòng, mắt vẫn tỉnh; chợt nghe thấy tiếng chân người chạy đi chạy lại ở bên ngoài, sột soạt xếp củi rào rào như gió, trong lòng sinh nghi hoặc nói:

- Đêm khuya canh vắng, làm sao lại có tiếng chân người đi lại? Hay là trộm cướp định đến mưu hại chăng?

Hành Giả vùng trở dậy, toan mở cửa đi ra, lại sợ sư phụ thức dậy, y liền hoá phép, rung người một cái, biến ra một con ong mật. Hành Giả thấy các sư ôm rơm khuân củi, đã chất kín chung quanh chùa, châm lửa đốt. Hành Giả liền cười thầm, nói một mình.

- Quả đúng như lời sư phụ mình! Nó định hại tính mạng chúng ta, để mưu lấy cà sa của ta, cho nên mới sinh lòng độc ác như thế. Chỉ muốn đem gậy đánh cho nó một trận, nhưng ta lại không nỡ đánh, chỉ một roi là chúng chết hết, sư phụ lại quở ta hành hung. Thôi được! Thôi được! Thôi được! Ta sẽ cho nó một võ tương kế tựu kế, cho chúng nó chết một thể!

Hành Giả bèn nhào một cái, đã lên tới Nam Thiên môn làm cho mấy ông Bàng, Lưu, Cầu, Tất nghiêng mình, Mã Triệu, Ôn quan cúi rạp nói:

- Hồng rồi, hồng rồi! Ông mãnh đại náo thiên cung lại tới rồi!

Hành Giả xua tay nói:

- Liệt vị miến lễ cho, đừng sợ. Tôi đến tìm Quảng Mục thiên vương đây!

Hành Giả nói chưa dứt lời, lại gặp ngay Quảng Mục thiên vương đi ra sớm, đón tiếp Hành Giả, nói:

- Đã lâu không gặp, đã lâu không gặp! Trước đây nghe thấy Quan Âm Bồ Tát lên cầu thượng đế xin mượn Tú Trục Công Tào, Lục Đinh Lục Giáp cùng Yết Đế bảo hộ Đường Tăng sang Tây Thiên lễ Phật lấy kinh, nói là người đã làm đồ đệ cho vị sư ấy, hôm nay sao lại còn rồi lên đây?

Hành Giả nói:

- Xin hãy khoan nói chuyện cách biệt. Đường Tăng qua đường, gặp bọn người xấu, định châm lửa đốt người. Công việc rất là khẩn cấp, ta mới phải đến gặp ngài mượn cái "túi tránh lửa", để cứu sư phụ ta, ngài mang mau ra đây cho ta dùng, dùng xong tức khắc trả lại.

Thiên vương nói:

- Người nhầm rồi! Đã là bọn xấu đốt lửa, chỉ nên rưới nước mà cứu người, cố sao mà lại còn mượn túi tránh lửa.

Hành Giả nói:

- Người biết đâu công việc ở bên trong. Dem nước cứu chữa, không cháy lên được, thì lại trúng phải kế của nó. Cứ cho ta mượn cái túi, trùm cho Đường Tăng vô sự, còn mặc kệ nó, cho nó chết thiêu. Mau lên! mau lên! Bây giờ mượn mất rồi. Chớ để lỡ việc của ta ở dưới ấy.

Thiên vương cười nói:

- Con khỉ này lại vẫn nổi lòng bất lương lên như thế, chỉ cốt lấy mình, không nghĩ đến ai cả.

Hành Giả nói:

- Mau lên! Mau lên! Đừng có múa mép nữa, hỏng hết công việc rồi!

Thiên vương không dám từ chối, bèn lấy túi đưa ra cho Hành Giả.

Hành Giả đỡ lấy, từ trên mây bước thẳng xuống nóc chùa, đem túi trùm lấy Đường Tăng và con ngựa trắng cùng hành lý. Rồi tự đi tới đầu phòng phượng trưng của sư già ở sau chùa, ngồi xuống xem, bảo vệ tấm cà sa.

Khi bọn kia châm lửa, Hành Giả quay mình đọc thần chú bất quyết, trông về phương đông, hớp một hơi thổi ra, tức thì một trận gió thổi lửa bốc âm âm cuộn cuộn. Lửa to quá! Lửa to quá! Chỉ thấy:

*Khói đen mờ mịt, trên trời chẳng thấy một ngôi sao;
Lửa đỏ bừng bừng, dưới đất rực hồng ngàn vạn dặm.
Lúc mới đầu, như khúc rắn vàng;
Càng sau nữa, tựa con ngựa máu.
Phương nam tam kiệt thoả anh hùng.
Hồi lộ đại thần khoe pháp lực.
Củ nỏ cây khô lửa bén?
Nói làm chi ông Toại dùi cây;
Dầu sôi trước cửa ngọn rừng rực.
Hơn cả Lão quân khi nấu thuốc.
Có phải vô tình lửa cháy, hay đâu hữu ý cố hành hung!
Nếu chẳng trừ tai, thành ra giúp ác.
Gió theo lửa thổi, nóng bay lên muôn trượng ngất cao
Lửa lừa gió tung
Bụi cát bốc chín tầng tiêu hán.
Đùng đùng, đẹt đẹt, kêu hơn pháo tết lúc năm tàn.
Đóp đóp, đoàng đoàng, nổ quá súng rền nơi chiến địa.
Đốt cho Phật ngự tại tòa sen không lối chạy, sư trong
phòng tỉnh hết đường ra.
Chiến thắng như Xích Bích thiêu quân
Cháy cung A Phòng ngụt lửa.*

Thật là đốm lửa tý ty, đốt trụi cả muôn khoảnh ruộng. Gió to lửa bốc, chỉ trong giây phút cả một toà Quan Âm viện, chỗ nào cũng đỏ rực. Bấy giờ các sư vác hòm đồ sọt, khuân ghế xách

nổi, kêu la khắp chùa, tiếng vọng lên đến cả trời. Tôn Hành Giả đem túi tránh lửa trùm lên mặt trước nhà chùa chính, bảo vệ mé sau phương trượng, còn các nơi khác, lần lượt từ sau tới trước, bén lửa cháy hết. Thực là: rực trời lửa đỏ huy hoàng, tường vách hào quang chói lọi.

Nào ngờ, lúc lửa bốc cháy, làm kinh động đến một loài thú quái trong núi.

Cách Quan Âm viện chừng hai mươi dặm về phía nam, có ngọn núi Hắc Phong, trong núi có Hắc Phong động, trong động có một yêu tinh đang ngủ, vươn mình tỉnh giấc, thấy ánh sáng thấu qua cửa sổ, tưởng là trời sáng nên trở dậy, nhìn về phía chính bắc, thấy lửa cháy sáng rực, yêu tinh rất sợ nói:

- Ôi! Hẳn là Quan Âm viện bị cháy rồi! Bọn hoà thượng không cẩn thận để xảy ra hoạ hoạn, ta phải đến cứu chữa giúp họ!

Yêu tinh liền bay lên cuời mây đến chỗ khói lửa, quả nhiên lửa bốc rợp trời, nhà cửa mặt trước sạch không, hai bên hành lang lửa mới bén, nó rảo bước đi vào, đương lúc hồ hết lấy nước, thấy nhà sau không cháy, trên nóc nhà có một người đứng thổi gió. Yêu tinh biết vậy, đi luôn vào trong nhà, nhìn xem thấy gian nhà có hào quang phóng ra, trên yên có một cái khăn gói bằng chiên xanh, nó cởi ra xem, thấy một tấm áo cà sa bằng gấm, là vật quý báu của nhà Phật. Thấy cửa tối mờ, nó chẳng chữa cháy mà cũng không gào lấy nước nữa, nằng lùn tấm cà sa, chạy vội như đi đánh cướp, cuời mây bay thẳng về sơn động.

Trận hoả tai này cháy mãi đến canh năm, trời đã sáng mới tắt. Các sư trần trần, trụi trụi, khóc khóc, kêu kêu, chạy cả đến đồng tro tàn tìm đồng sắt, bồi than vụn, nhặt bạc vàng. Có kẻ đứng bên vách đổ, đánh cổ lợp nhà: có người đứng trước tường trơ, đánh nổi làm bữa, kêu oan kể khổ, âm ỉ xôn xao.

Lại nói Hành Giả lấy túi tránh lửa, lộn nhào một cái, lên tới Nam Thiên môn, trao trả Quảng Mục thiên vương nói:

- Cảm ơn đã cho mượn! Cảm ơn đã cho mượn!

Thiên vương thu lấy nói:

- Đại Thánh rất thực thà, tôi chỉ lo người không trả lại bảo bối, còn biết đâu mà tìm.

Hành Giả nói:

- Lão Tôn có phải là người lừa dối đâu? Thế nào là "mượn rồi lại trả, có mượn nữa không khó".

Thiên vương nói:

- Xa cách đã lâu, mời người vào trong cung nói chuyện một lúc, người nghĩ thế nào?

Hành Giả nói:

- Lão Tôn không được như xưa, ngồi tán chuyện mục ghế ra đâu. Bây giờ đi bảo vệ Tam Tạng, chẳng được lúc nào rồi, xin để lần sau.

Liên từ biệt Thiên vương, ở trên mây xuống. Mặt trời đã mọc, vội đi vào tiền đường, vùng mình biến thành con ong mật bay vào, hiện ra nguyên hình, đứng nhìn thấy sư phụ vẫn ngủ.

Hành Giả gọi:

- Sư phụ! Trời sáng rồi, dậy đi thôi.

Tam Tạng mới tỉnh giấc, vươn mình ngồi dậy nói:

- Ủnhi!

Tam Tạng mặc xong quần áo mở cửa đi ra, chợt ngừng đầu nhìn chỉ thấy vách đồ tường xiêu, chẳng còn thấy lâu đài điện vũ đâu cả, thất kinh nói:

- Trời ơi! Sao mà đền đài đâu cả, chỉ có trơ ra tường không thế kia, sao thế?

Hành Giả nói:

- Sư phụ hãy con mê ngủ! Đêm qua cháy chùa đấy!

Tam Tạng nói:

- Sao ta chẳng thấy gì?

Hành Giả nói:

- Đây là lão Tôn bảo vệ sư phụ, thấy sư phụ ngủ say không dám khua dậy.

Tam Tạng nói:

- Con đã có phép giữ được ngôi nhà chùa này, sao không đi giữ những nhà khác khỏi cháy.

Hành Giả nói:

- Xin nói để sư phụ rõ. Quả đúng như lời người nói hôm qua, họ thích tắm cà sa của chúng ta, nên lập mưu đốt chết thầy trò ra. Nếu lão Tôn không biết, bây giờ xương đã ra tro cả rồi.

Tam Tạng nghe lời, kinh sợ nói:

- Chính bọn họ đốt à?

Hành Giả nói:

- Chẳng họ thì con ai?

Tam Tạng nói:

- Hay là tại thấy họ khinh thường con, mà con làm ra thế?

Hành Giả nói:

- Lão Tôn đâu lại là người hèn hạ làm điều bất lương như thế! Thực là chính tay họ đốt. Lão Tôn thấy lòng họ độc ác quá, không đi chữa cháy, chỉ thêm cho họ một luồng gió nữa.

Tam Tạng nói:

- Trời ơi là trời! Lửa cháy phải lấy nước giúp người ta, sao còn thổi gió?

Hành Giả nói:

- Sư phụ không thấy cổ nhân có câu: "Người không lòng hại hổ, hổ chẳng dạ hại người". Họ không đốt lửa, làm gì lão Tôn thổi gió!

Tam Tạng nói:

- Cà sa ở đâu, hay là cháy mất rồi?

Hành Giả nói:

- Không việc gì! Không việc gì! Cà sa không việc gì! Để ở nhà phượng trưng, không bị cháy.

Tam Tạng tức giận nói:

- Mặc kệ nhà ngươi, nếu hư hỏng, ta sẽ niệm thần chú, niệm thần chú, ngươi sẽ bỏ đời.

Hành Giả phát sợ nói:

- Sư phụ, đừng niệm, đừng niệm! Lão Tôn đi tìm áo cà sa về trả, để lão Tôn đi lấy về rồi ta lên đường.

Tam Tạng liền dắt ngựa đi tới. Hành Giả gánh hành lý ra khỏi cửa ngoài, thẳng tới nhà phương trượng phía sau.

Bọn hoà thượng đương than khóc, chợt nhìn thấy thầy trò Tam Tạng dắt ngựa quảy hành lý tới, người người hồn xiêu phách lạc nói:

- Oan hồn đòi mạng đã tới nơi!

Hành Giả quát to:

- Oan hồn đòi mạng nào? Mau đem trả ngay áo cà sa cho ta!

Mọi sư quỳ hết cả xuống rạp đầu nói.

- Lão gia ơi! Oan đã có nhà oan nợ đã có chủ nợ. Có cần đòi mạng thì chúng tôi không dính dáng gì hết. Chỉ tại chú Quảng Mưu và lão hoà thượng già bần mưu định kế hại người đấy, xin đừng bắt chúng tôi đền mạng.

Hành Giả quát to nói:

- Các ngươi là một lũ súc sinh! Ai đòi mạng các ngươi làm gì! Hãy đem trả cà sa cho chúng ta lên đường.

Trong bọn có một vài hoà thượng bạo dạn nói:

- Lão gia ạ! Chư vị đã bị thiêu chết ở nơi thiên đường, giờ lại đến đòi cà sa, vậy thì là người hay là ma?

Hành Giả cười nói:

- Cái lũ nghiệt súc này! Ở đây làm gì bị cháy, các ngươi đi ra xem lại mặt trước thiên đường, rồi sẽ lại đây nói chuyện.

Mọi sư lớp lớp đứng dậy đi ra đằng trước xem xét, thấy từ cánh cửa ngăn ngoài thiên đường trở ra không bị cháy chút nào

cả. Mọi người sợ hãi, nhận thấy Tam Tạng là bực thần tăng. Hành Giả là Tôn hộ pháp, liền chạy cả lên quỳ lạy nói:

- Chúng con có mắt cũng như mù, không biết chân nhân xuống hạ giới. Cà sa của người ở nơi sư tổ tại nhà phượng trưng phía sau ạ!

Tam Tạng đi qua năm bảy tầng tường đổ vách xiêu, thở than không ngớt. Thấy nhà phượng trưng quả không bị cháy, mọi sư vào trong gọi;

- Sư tổ ơi! Đường Tăng là bực thần nhân, không bị chết cháy, giờ đây chỉ thấy hại của nhà mình! Mang ngay áo cà sa trả lại, để người lên đường.

Lão hoà thượng đã không thấy áo cà sa, nhà cửa trong chùa lại bị đốt cháy, đương lúc muôn phần phiến não lại nghe nói như thế, biết trả lời thế nào? Nghĩ đi nghĩ lại quanh co, không đường tiến thoái, liền khom lưng rảo bước, đập mạnh đầu vào tường.

Có thơ ghi nhận:

*Thảm thương sư mốc rất ngu dại
Thêm uống cho đời thọ lão ông
Hòng cướp cà sa truyền vĩnh viễn.
Biết đâu của Phật khó theo cùng
Muốn điều dễ dãi mà trường cửu
Thì lại toi bồi uống hết công
Quảng Trị, Quảng Mưu vô dụng cả.
Hai người ích kỷ hoá tay không.*

Các sư hoảng sợ khóc than:

- Sư tổ đập đầu tự sát rồi, cà sa lại chẳng thấy, biết làm thế nào?

Hành Giả nói:

- Chúng bay là một phường trộm cướp! Ra đây, khai rõ tên tuổi, để lão Tôn tra xét từng tên!

Viện chủ các phòng trên phòng dưới khai hết tên những

hoà thượng, đầu đà, tiểu đồng, đạo nhân trong chùa, viết thành hai tờ, cộng là hai trăm ba mươi tên. Hành Giả mời sư phụ ngồi lên trên, rồi gọi từng tên, kiểm tra mặt từng người, bắt phải cởi hết áo ra, tra xét minh bạch, đều không thấy có cà sa. Lại bắt khiêng hết hòm xiểng ở trong các phòng ra, từ đầu đến cuối, tìm lục rất kỹ, chẳng thấy tung tích gì. Tam Tạng trong lòng buồn bực, tức giận Hành Giả không để đầu hết, ngồi ở bên trên đọc ngay thần chú. Hành Giả ngã lăn đùng ra đất, ôm đầu không tài nào chịu nổi, chỉ kêu:

- Đừng niệm nữa! Đừng niệm nữa! Để lão Tôn tìm cà sa về trả.

Các sư thấy vậy, thấy đều sợ hãi nẹp tiến lên, quỳ gối khuyên xin, Tam Tạng mới dừng miệng không niệm chú nữa. Hành Giả đứng phắt lên, giở gậy sắt ở trong tay ra, toan đánh bọn hoà thượng, Tam Tạng ngăn lại quát:

- Con khỉ này, đầu đau thế vẫn không sợ à? Còn chực vô lễ! Hãy dừng tay, chớ có đánh người. Cùng ta thẩm xét lại một lượt nữa đã.

Mọi sư sụp xuống lạy vái kêu van Đường Tăng.

- Lão gia tha tội cho, thật chúng con chưa từng trông thấy, tất cả đều tại cái lão chết toi kia cả. Đêm hôm qua, y nhìn thấy áo cà sa của người, y khóc mãi cho đến canh khuya, xem cũng chẳng dám xem, chỉ nghĩ làm sao mà lấy dứt được áo ấy làm của báu gia truyền, y bày mưu định kế toan đốt chết lão gia. Từ lúc lửa bốc cháy, gió thổi to, mọi người chúng con chỉ mãi chữa cháy, chạy đồ vật, chẳng biết cà sa đi đằng nào mất.

Hành Giả tức giận, đi vào trong nhà phương trượng, lôi mấy cái xác chết ra ngoài, lột quần áo khám xét rất kỹ, nhưng không thấy cà sa đâu cả; Hành Giả lại đào trong phương trượng sâu ba thước, cũng không thấy tăm tích. Hành Giả bèn ngẫm nghĩ hồi lâu hỏi:

- Chỗ các người đây có yêu quái nào thành tinh không?

Viện chủ nói:

- Lão gia không hỏi thì biết đâu mà nói. Ở chúng tôi đây; về bên chính đông nam, có toà núi Hắc Phong, trong động Hắc Phong có Hắc đại vương. Cái lão chết kia thường đến giảng đạo với hắn. Chỉ có hắn là yêu tinh, không còn có ai khác nữa.

Hành Giả nói:

- Núi ấy cách đây bao nhiêu xa?

Viện chủ nói:

- Chỉ có hai mươi dặm, hề trông thấy ngọn núi là phải.

Hành Giả nói:

- Sư phụ yên tâm, không phải nói nữa, đích đây là con quái ăn cắp, không còn phải ngờ vực gì nữa.

Tam Tạng nói:

- Chỗ ấy cách xa đây những hai mươi dặm, sao lại đoán là nó?

Hành Giả nói:

- Sư phụ không trông thấy ngọn lửa ban đêm, sáng rực muôn dặm, chiếu ba từng trời, đừng nói hai mươi dặm, ngay đến hai trăm dặm cũng trông thấy! Đúng là tên này trông thấy lửa bốc chiếu sáng, nhân cơ hội ấy, lẳng lặng lẻn vào, thấy cà sa của ta là vật báu, tất nhiên trong lúc lộn xộn, ăn trộm đem đi. Để lão Tôn đi tìm nó.

Tam Tạng nói:

- Con đi rồi thì ta trông cậy vào ai?

Hành Giả nói:

- Cái đó không hề chi, đã có thần linh ngấm bảo hộ sư phụ, ở đây, con sẽ gọi mấy hoà thượng đến hầu hạ.

Liên gọi mấy hoà thượng đến dặn:

- Các người cho mấy người đem chôn lão chết này đi, mấy người hầu hạ sư phụ ta, trông nom ngựa bạch của ta.

Các sư vâng lời.

Hành Giả lại nói:

- Các người không được vâng cho trôi miệng, đợi ta đi xong

là bỏ. Hầu hạ sư phụ, mặt mũi phải tươi tỉnh, nuôi ngựa bạch phải đủ cỏ, nước; nếu có mảy may sai sót, sẽ cho các người nếm thử gậy này.

Nói đoạn lấy gậy ra, đánh vào tường gạch bị thiêu cháy một cái, tường nát ra như cám, làm rung động cả tám chín bức tường khác. Các sư trông thấy sợ rùn cả người, đều chảy nước mắt, rạp đầu nói:

- Gia gia yên tâm mà đi, chúng con xin hết lòng hết sức, cung phụng lão gia, không dám trễ nải.

Hành Giả bèn cưỡi mây đi đến núi Hắc Phong tìm áo cà sa. Chính là:

*Kim Thiên ra khỏi đất kinh kỳ
Chống gậy sang Tây vượt hiểm nguy
Hổ báo sài lang đâu cũng có,
Công thương sĩ khách ít người đi,
Sư hèn nước khác sinh lòng ghét
Đại Thánh Tề thiên phải tỏ uy.
Lửa bốc gió to chùa cháy trụ
Gấu đen đêm trộm áo đem đi.*

Chưa biết lấy được cà sa hay không, lành dữ thế nào, xin xem hồi sau sẽ rõ.

HỒI THỨ MƯỜI TÁM

TÔN HÀNH GIẢ ĐẠI NÁO NÚI HẮC PHONG QUAN THẾ ÂM THU PHỤC LOÀI YÊU GẤU

Tôn Hành Giả lộn nhào một cái, nhảy lên, làm cho các hoà thượng lớn nhỏ, đầu đà, tiểu đồng và đạo nhân ai nấy đều ngẩng mặt lên trời làm lễ, nói:

- Gia gia nguyên là một vị thần đi mây về gió, giáng hạ xuống đây, hèn nào mà lửa cũng không đốt cháy được. Chúng tôi ân hận mình chỉ là bọn trâu già không biết người, dám manh tâm làm liều, ngày nay chuốc lấy hại vào mình!

Tam Tạng nói:

- Chư vị đứng dậy, đừng ân hận nữa. Tìm được cà sa, sẽ xong hết các việc; chỉ sợ tìm không thấy, đồ đệ của ta vốn tính nóng nảy; tính mạng chưa biết ra thế nào, e rằng một người cũng không thoát được.

Các sư nghe câu đó ai cũng bắn khoăn, lo lắng, cầu trời phát nguyện chỉ mong cho tìm thấy cà sa, để mọi người được an toàn tính mạng.

Lại nói về Tôn đại thánh lên trên không trung, xoay lưng một cái, đã đến núi Hắc Phong, dừng lại trên mây, nhìn kỹ lưỡng, quả là một hòn núi đẹp; vả lại đương thời tiết mùa xuân, chỉ thấy:

Muôn suối dồn trôi
 Nghìn non khoe đẹp,
 Chìm kêu người chẳng thấy
 Hoa rụng cây còn thơm,
 Mưa qua vách đá liên trời biếc,
 Gió cuốn chòm thông tựa chân phong.
 Cỏ núi xanh, hoa đồng nở.
 Sườn núi chênh vênh, dây leo chẳng chặt
 Rừng gỗ xinh sinh, đỉnh non chót vót,
 Không gặp nhà ẩn dật
 Chẳng thấy chủ tiểu phu
 Dưới khe đôi hạc uống
 Trên đá vượn quay quanh
 Ốc nhồi từng đóng phô màu xám.
 Bụi rậm nhô cao vẻ núi thanh.

Hành Giả đương ngắm nghía phong cảnh núi, chợt nghe thấy có tiếng người nói ở trong bụi cỏ thơm, liên rón gót, náu mình ở dưới sườn núi, liếc mắt nhìn trộm. Nguyên đây là ba yêu ma, ngồi bệt xuống đất chuyện trò, đứa ngồi trước là một chàng da đen, bên tả là một gã đạo nhân, bên hữu là một tú sĩ áo trắng, cùng nhau bàn cao nói rộng, giảng những điều bắc vạc, đắp bờ, tán sa, luyện thủy ngân, trộn bạch tuyết với chì, theo bâng môn ngoại đạo. Đương khi trò chuyện, chàng da đen cười nói.

- Ngày kia là sinh nhật ta, mời hai ngài quá bộ, chiếu cố, chiếu cố.

Tú sĩ áo trắng hỏi:

- Năm nào cũng đến mừng thọ đại vương, lẽ đâu năm nay lại không đến.

Chàng đen nói:

- Đêm vừa rồi ta bắt được bảo bối gọi là áo Phật cấm lan, thật là một vật quý giá. Ngày mai, ta về lấy nó làm lễ thọ, mở yến tiệc to, mời tất cả các đạo quan trên núi đến ăn mừng áo

Phật. Ta sẽ gọi hội ngày mai là "hội áo Phật" có được không?

Đạo nhân cười nói:

- Hay! Hay! Hay! Ngày mai ta sẽ đến trước bái thọ, ngày kia lại đến dự yến.

Hành Giả nghe nói được áo Phật nhất định cho là bảo bối của mình, không nén được cơn giận nữa, chạy ra khỏi khe núi, hai tay giơ gậy sắt lên quát to:

- Gớm cho bọn giặc yêu quái chúng bay! Mi ăn trộm áo cà sa của ta lại định mở "hội áo Phật" à! Dem trả ngay lại cho ta đây!

Rồi hét một tiếng "đừng chạy!", múa roi nhằm đầu tên đen đánh xuống, làm cho y sợ hãi, hoá ra gió, chạy trốn. Đạo nhân cười ngựa mây chạy thoát. Hành Giả chỉ vớ được anh tú sĩ áo trắng choảng cho một gậy chết tươi, xách lên xem thì ra con rắn hổ mang hoa trắng, Hành Giả cúi tiết, vằm ra năm bảy đoạn, rồi đi thẳng vào núi sâu tìm anh chàng đen. Chuyển qua núi nhọn, vượt hết non cao, lại thấy một toà động phủ sừng sững trước vách núi đứng dựng. Chỉ thấy:

Yên hà mở mặt

Cửa sắc sờ.

Tùng bách um tùm ngô rợp xanh

Cầu đi gỗ khô ghép

Núi dốc dây leo quanh

Chim ngậm nhệ vàng vào hố thẳm

Hương giấm khóm thơm lên đài xa

Ở trước cửa thời thường hoa nở, gặp gió hương đưa

Oanh vàng quanh bụi liễu bên đê,

Bướm trắng liệng bóng đào bờ suối

Tuy là nội cỏ chẳng nên khoe

Cũng chẳng kém bông lai thẳng cánh.

Hành Giả đi đến trước, thấy có hai cánh cửa đá đóng rất chặt, trên cửa có một phiến đá đặt ngang để rõ sáu chữ to "Núi Hắc Phong, động Hắc Phong", liền giơ gậy quát to:

- Mở cửa!

Tiểu yêu ở bên trong ra mở cửa hỏi:

- Nhà người là ai, dám đến cửa động tiên à?

Hành Giả quát mắng:

- Cái đồ nghiệt súc chết toi kia! Ở đây là gì mà dám xưng là động tiên? Mi xưng được chữ "tiên" à? Mau mau đi vào báo với cái tên đen nhà mi, bảo nó đem trả ngay áo cà sa của lão gia đây, ta sẽ tha chết cho cả lò nhà chúng bay!

Tiểu yêu vội vàng chạy vào trong cấp báo:

- Thưa đại vương! "Hội áo Phật", không thành mất! Ở ngoài cửa có vị hoà thượng mặt lông lá như ông thiên lôi đến đòi áo cà sa!

Gã đen kia vừa bị Hành Giả đuổi từ sườn núi chạy về, vừa mới đóng cửa xong, ngồi chưa nóng chỗ, đã thấy tiểu yêu vào báo, như thế nghi bụng:

- Cái tên này không biết ở đâu đến, lại hỗn láo như thế, dám đến trước cửa ta khoác lác!

Liên sai lấy mũ và áo giáp, nai nịt xong xuôi, cầm cây giáo có dây thao đen, ra ngoài cửa. Hành Giả tay cầm gậy sắt đứng ở ngoài cửa, đảo mắt nhìn thấy quái vật kia, quả là đứa hung hiểm:

*Mũ sắt như cối sơn lửa thẫm,
Áo giáp vàng ánh chói huy hoàng
Bào đen, vén tay buông dọc thẳng
Tua lụa thả chùng dài thắt ngang.
Ngọn giáo ngù thâm cầm vững chắc.
Đôi dầy da quạ bước nghênh ngang
Mắt thau người đỏ nhanh như chớp.
Ấy chính núi rừng Hắc đại vương.*

Hành Giả cười thâm nói:

- Cái tên này chẳng khác gì hòn than mới lấy ở lò ra, chắc ở đây làm nghề đốt than để sinh nhai, sao người lại đen nhem như cột nhà cháy?

Quái vật thét to một tiếng dữ dội:

- Mi là sư mô gì, dám to gan đến nơi ta ở đây!

Hành Giả cầm gậy sắt, xô đến trước mặt, thét to một tiếng:

- Không lời thôi, mang ngay áo cà sa trả lại ông ngoại mi đây!

Quái vật nói:

- Mi là hoà thượng ở chùa nào, áo cà sa của mi mất ở đâu, sao lại dám đến đây đòi hỏi?

Hành Giả nói:

- Cà sa ta để ở nhà phương trượng sau chùa Quan Âm, ngay phía bắc núi này, chỉ vì chùa ấy bị đốt cháy, chính mi đã nhân lúc lộn xộn đánh cắp mang về, định mở "hội áo Phật" mừng thọ, còn chối cãi gì? Mang ngay trả, ta sẽ tha chết cho! Nếu chối nửa điều, ta sẽ đập đổ núi Hắc Phong, bắt hết yêu ma cả động chúng bay nghiền tan như cám.

Quái vật nghe nói, khanh khách cười nói:

- À ra đám cháy hôm qua là mi đốt! Mi đứng ở trên nóc phương trượng, hành hung thổi gió, nay ta đã lấy cà sa về đây, mi định làm gì? Mi ở chùa nào đến đây, tên họ là gì? Có tài giỏi gì, dám khoác lác như vậy!

Hành Giả nói:

- Mi chưa nhận được ông ngoại nhà mi đó thôi! Ông ngoại nhà mi họ Tôn, tên gọi Ngộ Không Hành Giả, đồ đệ Tam Tạng pháp sư bên Đại Đường thượng quốc. Nếu hỏi tài giỏi của lão Tôn, nói ra thì nhà mi sẽ hỗn xiêu phách lạc, chết lản quay ra!

Quái vật nói:

- Ta chưa từng biết nhà ngươi có tài giỏi gì. Hãy nói ra cho ta nghe thử.

Hành Giả nói:

- Con ơi! Hãy đứng vững mà nghe cho kỹ!

Ta là:

Từ nhỏ thân thông lăm thủ đoạn
 Gió mây biến hoá thật anh hào.
 Sữa mình nuôi tính qua ngày tháng.
 Vượt khỏi luân hồi mạng chẳng sao.
 Một tấm lòng thành theo học đạo.
 Tìm lên hái thuốc núi Linh cao
 Trên núi Linh Sơn có tiên trưởng.
 Mười vạn tám nghìn tuổi sống lâu.
 Lão Tôn theo học làm đồ đệ.
 Trường sinh dạy dỗ đúng phép màu
 Đơn dược trong thân đều đủ cả
 Bên ngoài tìm kiếm uống công lao.
 Truyền cho bài quyết thiên tiên lạ,
 Căn bản không bền, khó theo nhau
 Tự chiếu sáng lòng ngồi yên tĩnh
 Khảm ly thân ấy đất trời giao
 Muôn việc chẳng lo do quả dục,
 Sáu căn thanh tịnh không lao đao
 Đối già ra trẻ không gì khó.
 Nhập thánh siêu phàm lối lên.
 Ba năm gìn giữ thành tiên thể,
 Khác hẳn phàm trần bị nấu sào
 Ba đảo mười châu đi đến cả,
 Bên trời góc bể thoả tiêu dao
 Sống lâu đã quá ba trăm tuổi,
 Chưa được bay lên chín tầng sao
 Xuống bể Long vương dâng bảo bối
 Có cây gậy sắt tỏ anh hào
 Hoa Quả núi xưa làm chủ tướng,
 Thủy Liêm động cũ họp đàn yêu.
 Ngọc hoàng có chiếu mời ta đến,
 Phong chức Tể thiên phẩm trật cao.
 Điện Linh Tiêu bao phen đại náo

Vườn Vương mẫu mấy lượt trộm đào
Thiên binh mười vạn đến vây bắt,
Tầng tầng lớp lớp những gương dao.
Thiên vương thua chạy về thiên giới,
Đâm trúng Na Tra cũng chạy nhào
Hiển thánh chân quân tài biến hoá
Bị lão Tôn bị đánh ngã mấy tao
Đức Phật Quan Âm mời Thượng đế.
Ra cửa Nam xem đánh rất lâu
Thái thượng lão quân đến đánh giúp.
Nhị lang liền bắt được trời vào!
Hàng yêu cột nọ đem ra trời,
Thần binh sai đến chém đầu bêu,
Dao đâm, vô đập đều không chết,
Lại bảo thiên lôi nhóm lửa thiêu,
Lão Tôn thực có nhiều thủ đoạn,
Chẳng hề sợ hãi non nao
Lão quân vứt bỏ vào trong vạc,
Thần lửa nấu nung vẫn hát ngao
Đủ ngày mở nắp ta ra thẳng,
Roi sắt cầm tay phá thiên tào,
Tung hoành đây đó không ai địch,
Ba mươi ba trời thấy xông xao
Đức Phật Như Lai, ra phép thánh,
Ngũ Hành núi lớn ép lưng vào,
Năm trăm năm lẻ không ra được,
May gặp Tam Tạng bên Đường triều
Ta nay quy y, sang đất Phật,
Đến chùa Lô Âm kính Phật cầu
Mi đi hỏi khắp trong trời đất
Yêu quái nào hơn được ta nào?

Quái vật nghe xong cười nói:

- Thế ra mi là Bát mã ôn náo thiên cung, có phải không?

Hành Giả rất bức khi nghe người ta gọi mình là Bát Mã Ôn, nên nổi giận quát:

- Mi là giặc quái, đã lấy trộm cà sa không chịu trả, còn nói xược lão gia! Đừng có chạy! Xem gậy đây!

Chàng đen né mình tránh, múa giáo dài đón đánh lại. Hai bên đánh nhau rất kịch liệt:

*Gậy Như ý, giáo thao đen.
Hai người tranh tài ngoài cửa hang
Nhè bụng, mặt, đâm bổ
Nhắm tay, sọ, thọc ngang
Bên này gươm đánh tới,
Bên kia vung ngọn thương
Hùm trắng nấp núi vờ móng vuốt,
Rồng vàng nằm bên, chuyển vọi vàng
Phun mây ngũ sắc, nhả ánh hào quang,
Hai gã yêu tiên thật khó lường,
Một người tu chính Tề thiên thánh
Một kẻ thành tinh Hắc đại vương.
Tại sao xảy ra chuyện tranh đấu?
Chỉ vì cà sa hoá bất lương.*

Quái vật đánh nhau với Hành Giả chừng hơn mười hợp chưa phân được thua, dần dần đã đến trưa, chàng đen giờ giáo gạt nói:

- Hai chúng ta hãy thu binh, ta đi ăn cơm đã, sẽ ra đấu với mi sau.

Hành Giả nói:

- Cái tuồng nghiệt súc nhà mi, cũng học đòi làm hảo hán? Hảo hán gì mới có nửa ngày đã đòi ăn cơm? Như lão Tôn bị dè ở dưới chân núi, hơn năm trăm năm, cũng chưa từng uống một hớp nước, thì chết đói ở đấy à? Đừng có giở trò! Không đi được! Trả lại áo cà sa, ta mới cho đi ăn cơm.

Con quái vật vung giáo một cái, quay mình vào động, đóng cửa đá lại, gọi tiểu đồng về, sửa soạn bày tiệc, viết thiệp mời ma vương các núi đến dự hội mừng.

Hành Giả phá cửa đá không vỡ, đành phải trở lại Quan Âm viện. Các sư ở đây đã mai táng lão hoà thượng già, đều ở trong nhà phương trượng hầu hạ Đường Tăng.

Cơm sáng ăn rồi, lại dọn cơm trưa. Đường lúc thêm canh thay nước, đã thấy Hành Giả ở trên mây xuống, các sư lay đón vào phương trượng, ra mắt Tam Tạng.

Tam Tạng nói:

- Ngộ Không con đã về? Cà sa ra sao?

Hành Giả nói:

- Đã tìm ra manh mối. Sớm nay thực không oan lão hoà thượng này. Đúng là con yêu quái ở núi Hắc Phong ăn trộm. Lão Tôn ngầm đi tìm nó, thấy nó cùng với một chàng tú sĩ áo trắng và một đạo nhân già, ngồi trên bãi cỏ thơm nói chuyện. Thật là không ai khảo mà xưng, bỗng nhiên tự nó nói ra: ngày kia là sinh nhật nó, sẽ mời những vua quý đến ăn mừng: đêm mới rồi nó được tấm áo Phật cẩm lan, định đem làm lễ thọ, bày một tiệc lớn gọi là "Hội mừng áo Phật". Lão Tôn xô đến trước mặt, đánh cho một gậy, tên đen kia hoá ra gió chạy mất, đạo nhân cũng không thấy, chỉ đánh chết được tên tú sĩ áo trắng thì hoá ra là một con rắn lớn hoa trắng thành tinh. Con vỏi vàng đuổi tới cửa động, gọi nó ra đấu. Nó đã nhận là ăn trộm áo rồi. Đánh nhau nửa ngày, chưa phân thua được, quái vật vào động để ăn cơm trưa, đóng chặt cửa động, sợ không dám ra. Lão Tôn mới về thăm sư phụ, báo tin trước. Cà sa ở đâu đã biết rồi, không lo nó không trả lại.

Các sư nghe nói, người thì chấp tay, người thì rập đầu, đều niệm cầu "Nam vô a di đà phật! Ngày nay đã tìm ra manh mối, chúng tôi mới thoát chết!".

Hành Giả nói:

- Các người chưa nên vui mừng, sung sướng vội, cà sa chưa tới tay, sư phụ vẫn chưa đi được. Trừ bao giờ có cà sa rồi, mới mời sư phụ lên đường được. Các người lúc đó mới thật yên vui; nếu có việc gì xảy ra, lão Tôn có thể diên tiết ngay được! Có cơm ngon, nước chè đặc để sư phụ xơi không, có cỗ ngon cho ngựa ăn không?

Các sư đều vâng dạ luôn miệng nói:

- Có! Có! Có! Không dám mảy may sai sót với lão gia ạ!

Tam Tạng nói:

- Nửa ngày nay, từ khi con đi, ta đã ba lần uống trà nóng, hai lần dùng cơm chay; họ không dám sơ suất đâu, chỉ cần con phải hết lòng hết sức đi tìm cho được cà sa mang về.

Hành Giả nói:

- Đùng vội! Đã lần ra mối manh, phải bắt kỳ được tên kia, bắt nó trao trả nguyên vật. Xin cứ yên tâm! Yên tâm!

Đương trở chuyện, người viện chủ phòng nhất lại dọn cơm chay mời Tôn lão gia ăn. Hành Giả ăn qua loa, lại cười mây đẹp đi tìm lần nữa. Đương đi đường thấy một tiểu yêu nách bên phải cắp một cái hộp bằng gỗ hoa lê, từ đường cái đi lại. Hành Giả đoán chắc là ở trong hộp có đựng thư từ gì, liền giơ ngay gậy lên nhằm đúng đầu nó giáng một nhát. Thương hại thay! Cái đánh quá tay làm cho thịt nó nát ra như cháo. Hành Giả lòi xác nó ra mé đường, mở hộp ra xem, quả có một tờ thiếp mời:

"Tôi là Hung bì, cúi đầu lạy kính dâng lên đan phòng vị đại tiên Kim Trì lão thượng nhân: thường được ban ơn, vô cùng cảm kích. Đêm qua nhìn thấy cháy chùa, có lỗi không đến cứu được, tin rằng lão tiên cũng chẳng xảy ra tai nạn. Sinh này ngẫu nhiên được một tấm áo Phật, muốn mở hội vui, sửa bữa tiệc hoa, kính dâng thưởng thức. Đúng ngày kính mời đại tiên quá bộ đến chơi, xin cảm ơn trước. Thư đưa trước hai ngày".

Hành Giả xem xong, khà khà cười nói:

- Cái lão già mặt dày kia thật là đáng chết, không còn oan uổng chút nào! Thì ra nó kết đảng với yêu tinh, thảo nào mà nó

sống hai trăm bảy mươi tuổi. Chắc là yêu tinh đã truyền cho nó pháp thuật nhỏ mọn gì đó, nên nó mới sống lâu được như thế. Lão Tôn còn nhớ hình dáng lão kia, để ta biến ngay ra vị hoà thượng đó, đi vào trong động quái, xem nó để cà sa của ta ở nơi nào; nếu có thể, ta sẽ lấy đem về, đỡ phải dùng sức.

Đại Thánh đọc câu thần chú, đốn gió biến hoá, đúng như lão hoà thượng kia, giấu gậy sắt đi, rảo bước tới cửa động gọi cửa. Tiểu yêu mở cửa ra, ngó thấy hình dung như thế, vội chạy đi báo:

- Bẩm đại vương, Kim Trì trưởng lão đã đến.

Quái vật kinh sợ nói:

- Vừa mới sai tiểu yêu mang thiệp đi mời bây giờ chắc chưa đến nơi, làm sao ông ta lại đến nhanh được như vậy? Chắc tiểu yêu chưa gặp ông ta; đây hẳn là Tôn Hành Giả bắt ông ta đi đòi cà sa. Chả chơi! Cất cà sa đi đã, đừng để ông ta trông thấy.

Hành Giả đi đến cửa trước, nhìn thấy trong sân, trúc từng đũa thắm, đào lý khoe tươi, từng chùm hoa nở, khắp chốn hương lan, cũng là một nơi tiên động. Lại thấy hai cánh cửa có hai câu đối:

Yên ở rừng sâu không tục luy.

Nhà trong tiên động hưởng thiên chân.

Hành Giả nghĩ bụng.

- Tiểu tử này cũng vào dạng siêu trần thoát tục, một quái vật hiểu đời đây!

Bèn vào trong cửa, rồi lại tiến lên nữa, đến tầng cửa thứ ba, đều là cột vẽ, tường chạm, cửa lớn cửa nhỏ, sơn vẽ sáng sủa. Chàng đen kia mặc lụa nỡn màu xanh thắm, phủ ngoài một chiếc áo hoa màu xanh nhạt, đầu đội khăn thâm, chân dậnm giày da hươu, trông thấy Hành Giả đi vào, liền chỉnh đốn lại khăn áo, xuống thêm đón tiếp nói:

- Kim Trì lão hữu, luôn mấy hôm không được tiếp, xin mời người ngồi, mời người ngồi!

Hành Giả làm lễ ra mắt, chào nhau xong, ngồi xuống yên ổn uống trà. Uống trà xong, yêu tinh nghiêng mình nói:

- Vừa cho mang thư đi mời ngày kia lại chơi, sao hôm nay lão hữu đã hạ cô?

Hành Giả nói:

- Tôi tự lại chơi, không dè giữa đường lại gặp người cầm thiệp mời, thấy có "Hội vui áo Phật", nên mới vội vàng đi tới, xin cho xem trước nào.

Quái vật cười nói:

- Lão hữu lầm rồi! Cà sa ấy của Đường Tăng để ở nơi người, người lại chưa trông thấy hay sao mà đến đây đòi xem?

Hành Giả nói:

- Bản tăng có mượn về, vì đêm khuya chưa kịp gỡ ra xem, ngờ đầu lại bị đại vương lấy mang đi; nơi núi hoang lại bị hoả tai, cháy mất hết nhà cửa. Đồ đệ của Đường Tăng lại có một tay dũng mãnh, trong lúc rối ren, đã tìm gặp mọi nơi cũng không thấy. Thì ra đại vương có hồng phúc đã thu được áo, cho nên mới lại đây chào mừng.

Đương khi trò chuyện, thấy tiểu yêu đi tuần núi về báo:

- Đại vương ạ! Vạ to rồi! Tên tiểu hiệu mang thư mời đã bị Tôn Hành Giả đánh chết ở mé đường cái, rồi Hành Giả biến ra làm Kim Trì trưởng lão đến lừa lấy áo Phật đây.

Yêu quái kia nghe nói, nghĩ bụng:

- Ta đã bảo trưởng lão sao hôm nay lại đi nhanh thế, quả nhiên là hẩn.

Vội nhảy lên rút ngọn giáo, đâm luôn Hành Giả, Hành Giả vội lấy gậy ở trong tai ra, hiện rõ bản tướng, gạt đỡ mũi giáo, đấu nhau từ trong nhà, nhảy ra sân, rồi đến ngoài cổng, làm cho mọi yêu ma già trẻ, lớn bé trong động đều táng đờm kính hèn. Trận đấu này ở trên đầu núi, so với lần trước khác hẳn. Thật là:

Hầu vương to gan làm hoà thượng
Chàng đen linh tính giấu áo đi
Lời đi tiếng lại thời cơ khéo,
Ứng biến tùy cơ chẳng lỗ thì.
Muốn thấy cà sa không thấy được.
Mới hay bảo bối rất huyền vi.
Tiểu yêu tuần núi về thừa bả,
Lão quái đâm khùng vợi trở uy.
Tại núi Hắc Phong ở cửa động
Giao phong gây giáo quyết tranh trì.
Gây đỡ giáo dài tiếng soang soảng.
Giáo ngắn gây sắt bật sáng loè,
Ngộ Không biến hoá đời ít có.
Thần thông yêu quái dễ ai bì
Yêu quyết giữ áo để mừng thọ,
Tôn chưa được áo chưa chịu về?
Phen này khổ chiến phân cao thấp.
Phật sống lâm phạm khó giải vi.

Hai bên từ động đánh nhau lên đỉnh núi, từ đỉnh núi đánh nhau lên tầng mây, cuốn gió phun mù, cát bay đá lở, đánh nhau cho đến khi mặt trời lặn về tây, chưa phân được thua. Quái vật nói:

- Họ Tôn hãy dừng tay, hôm nay trời đã tối, đánh nhau không tốt! Người hãy về đi! Đợi sáng mai, ta và người sẽ quyết sống chết.

Hành Giả nói:

- Nhãi con đừng có chạy, đánh nhau phải cho ra đánh nhau, không nên đổ cho trời tối!

Rồi y vác luôn gậy đánh bừa vào bất kỳ đâu hay mặt, quái vật lại hoá ra trận gió mát, quay về bản động, đóng chặt cửa đá, không ra nữa.

Hành Giả không biết làm cách nào, đành phải trở về Quan Âm viện. Từ trên mây bước xuống, Hành Giả gọi ngay:

- Sư phụ!

Tam Tạng đương mỗi mắt ngong ngóng mong chờ. Chợt thấy Hành Giả đến trước mặt, rất mừng, nhưng lại không thấy Hành Giả cầm áo cà sa, lại sợ hỏi:

- Làm sao lần này vẫn không lấy được áo cà sa về.

Hành Giả lấy một bức thư ở trong túi ra, đưa cho Tam Tạng và nói:

- Sư phụ ạ, tên quái vật với lão già mặt dày chết toi kia vốn là bè bạn. Tên quái vật sai một đứa tiểu yêu mang thiệp này đến mời lão đến dự "Hội áo Phật". Lão Tôn đã đánh chết tên tiểu yêu ấy, hoá làm lão hoà thượng, tiến vào trong động, lừa nó kiếm chén trà uống, định bảo nó lấy cà sa cho xem, nó không chịu mang ra. Ai ngờ đương ngồi chơi, bị ngay một đứa tuấn nãi chạy về báo tin. Tên yêu quái liền đánh nhau với lão Tôn, mãi đến tối không phân được thua. Nó thấy trời tối, chuồn vào trong động, đóng chặt cửa đá lại. Lão Tôn không biết làm thế nào, phải tạm trở về.

Tam Tạng nói:

- Thủ đoạn con so với nó thế nào?

Hành Giả nói:

- Con cũng chẳng hơn bao nhiêu, đánh ngang nhau thôi!

Tam Tạng mới giở bức thư ra xem, rồi đưa ra viện chủ, bảo:

- Sư phụ người chẳng hay cũng là yêu tinh sao?

Viện chủ hoảng sợ quỳ xuống, nói:

- Thưa lão gia, sư phụ tôi là người, chỉ vì Hắc đại vương đã tu luyện thành người, thường đến chùa giảng kinh với sư phụ tôi, y đã truyền cho sư phụ tôi thuật dưỡng thần phục khí, cho nên gọi nhau là bằng hữu.

Hành Giả nói:

- Bọn hoà thượng này không có yêu khí, người nào cũng đầu tròn đội trời, chân vuông đạp đất, nhưng so với lão Tôn thì

có to béo hơn một chút, không phải là yêu tinh. Thấy xem trong bức thư có viết "thị sinh hùng bi" nhất định lão ta là gấu đen thành tinh rồi.

Tam Tạng nói;

- Xưa cổ nhân có nói: "Gấu đồng loại với dưới trời" đều là loại thú, sao lại thành tinh được?

Hành Giả nói:

- Lão Tôn là loại thú làm được "Tề thiên đại thánh", có khác gì hân? Đại để các vật trong thế gian, hễ có đủ chín khiếu, đều có thể tu hành thành tiên cả.

Tam Tạng lại nói:

- Con vừa nói là thủ đoạn của con chỉ ngang với nó, thì làm thế nào mà thắng nó để lấy được cà sa về?

Hành Giả nói:

- Không cần! Không cần. Con đã có cách!

Đương khi bàn luận, các sư lại bưng cơm chiều, mời hai thầy trò thụ trai. Ăn xong, Tam Tạng bảo đốt đèn, lại đến thiền đường chùa nghỉ ngơi. Các sư đều xếp hàng bên tường, tựa vào vách, phủ gianh, nắp vào hàng rào mà ngủ, để nhà phượng trưng đằng sau cho viện chủ. Phòng trên phòng dưới đều yên nghỉ. Bấy giờ đã yên tĩnh, chỉ thấy:

Sông Ngân bóng hiện

Đền ngọc quang

Đầy trời tinh tú sáng

Mặt nước sóng trong ngần

Im phắc bốn bề, núi mờ chim ngủ.

Dưới khe chài tắt lửa.

Trên tháp đèn tối sầm.

Đêm trước trên chùa chuông trống rộn

Tôi nay tiếng khóc khắp xa gần

Đêm hôm ấy, Tam Tạng nằm ở thiền đường, chỉ lo lắng về

tắm cà sa, không tài nào ngủ được, chợt giật mình, thấy ánh sáng rọi vào cửa sổ, vội trở dậy gọi:

- Ngộ Không! Trời sáng rồi, dậy mau đi tìm cà sa!

Hành Giả giật mình tỉnh dậy, đã thấy các sư đứng hầu, dâng nước trà xong.

Hành Giả nói:

- Các người phải để ý hầu hạ sư phụ ta, lão Tôn đi đây!

Tam Tạng ở trên giường bước xuống, ngăn lại nói:

- Con đi đâu bây giờ?

Hành Giả nói:

- Có thể việc này là do Quan Âm Bồ Tát làm trái lẽ. Ngài đã có ngôi chùa này được người ở đây thờ cúng, mà lại để cho yêu tinh ở liền hàng xóm. Đồ đệ sẽ đến Nam Hải để tìm Người, nói chuyện cho Người rõ, nói với Người đến hỏi yêu tinh lấy cà sa trả ta.

Tam Tạng nói:

- Con đi đến bao giờ thì về?

Hành Giả nói:

- Sớm thì vào lúc ăn cơm xong, muộn thì đến trưa là phải thành công. Các vị hoà thượng ở đây phải hầu hạ sư phụ ta cho tử tế nhé! Lão Tôn đi đây!

Dứt tiếng ra đi là không thấy đâu nữa. Phút chốc đã đến Nam Hải. Đứng dừng trên mây nhìn xem, chỉ thấy:

Bể xa man mác, ngăn nước liền không

Mây xanh trùm vũ trụ, khí sáng chiếu non sông.

Nghìn tầng sóng tuyết thét trời xanh,

Muôn đợt khói lồng ồn ngày trắng.

Nước bay bốn cõi âm vang, cuộn cuộn vòng quanh

nghe dậy sấm

Nói chỉ thế nước. Ngó tới trung gian

Từng núi bấu lờ mờ năm sắc đỏ, đen, tía, lục xanh, vàng.
Mới biết Quan Âm vui thắng cảnh.
Thử xem Nam Hải Lạc Già sơn.
Đẹp sao!
Núi non cao ngất, ngọn chấm từng mây.
Trung gian muôn thức hoa thơm, trăm nghìn cỏ đẹp.
Gió lay cây bấu, nắng ánh sen vàng.
Điện Quan Âm lợp ngôi lưu ly.
Động Trào Âm cánh cửa đôi môi.
Dưới bóng dương xanh sáo hót vang.
Trong khóm trúc tía công múa khéo
Oai nghiêm Hộ pháp, trên tảng đá hoa
Hùng tráng Mộc Tra trước thềm mã não.

Hành Giả ngắm nghía mãi cảnh lạ phi thường, rồi dừng mây bước xuống, thẳng tới dưới rừng trúc. Có chư tiên đón tiếp, nói:

- Trước đây Bồ Tát cô nói chuyện với chúng tôi. Đại Thánh đã quy thiện, rất được ngợi khen. Nay đã đi theo bảo vệ Đường Tăng, sao lại đến đây?

Hành Giả nói:

- Đi bảo vệ Đường Tăng, nhân vì dọc đường có chút việc, phải tới tìm Bồ Tát, phiền người thông báo cho.

Chư tiên đến cửa động thông báo. Bồ Tát gọi vào. Hành Giả tuân theo đi vào, đến trước đài sen làm lễ.

Bồ Tát hỏi:

- Nhà người tới đây có việc gì?

Hành Giả nói:

- Sư phụ đệ tử dọc đường thấy một ngôi chùa thờ Người. Người đã được dân gian thờ cúng, còn để cho Hắc hùynh tinh ở ngay hàng xóm, nó ăn trộm mất áo cà sa của sư phụ đệ tử. Mấy lần lão Tôn đến đòi, nó không trả, nay phải đến đây đòi ở Người đó!

Bồ Tát nói:

- Con khỉ này nói năng tầm bậy thế à! Đã là hùynh tinh ăn

trộm áo cà sa nhà người, sao lại đến đây đòi ta? Đều chỉ tại đồ khỉ nhà người to gan, giở bảo bối ra khoe khoang, cho bọn tiểu nhân trông thấy. Nhà người lại còn hành hung, gọi gió phát hoả, đốt mất hạ viên là nơi dừng mây trú bước của ta, lại còn đến đây nói dối hủ!

Hành Giả thấy Bồ Tát nói như thế, biết rằng người hiểu cả việc quá khứ và tương lai, hoảng sợ, sụp lạy nói:

- Bồ Tát tha tội cho đệ tử. Công việc quả có như thế, chỉ vì quái vật không chịu trả áo cà sa, sư phụ lại đọc thần chú, lão Tôn không chịu được đau, nên mới đến cầu khẩn Bồ Tát, xin Bồ Tát rủ lòng từ bi, giúp đệ tử đi bắt yêu quái, để lấy lại áo đi sang Tây Thiên.

Bồ Tát nói:

- Quái vật ấy có nhiều thần thông, cũng chẳng kém gì nhà người. Thôi được, nể mặt Đường Tăng, ta và người cùng đi một chuyến.

Hành Giả nghe nói, lạy hai lạy tạ ơn, mời Bồ Tát ra cửa cùng cưỡi mây lành đi mau đến núi Hắc Phong; đến nơi, dừng mây bước xuống, theo đường đi vào động.

Đương đi, thấy một gã đạo nhân từ trong sườn núi đi ra, tay bưng một cái khay bằng pha lê, trong khay để hai viên tiên đơn, gã này đương tiến lên, bị Hành Giả va vào lưng, rồi giở luôn gậy sắt ra, nhằm đúng đầu giáng xuống một nhát, óc vọt toé ra, máu chảy lênh láng. Bồ Tát kinh hoàng nói:

- Cái con khỉ này, lại hung hãn thế rồi! Người ta đã không ăn trộm cà sa, lại không quen biết nhà người, chẳng có oán thù gì, tại sao lại đánh chết người ta?

Hành Giả nói:

- Bồ Tát không nhận được hấn. Hấn ta là bè bạn với con Hắc Hùng tinh. Hôm nọ nó cùng với một người tú sĩ áo trắng nữa, cùng nhau ngồi ở bỏi cỏ thơm trò chuyện. Ngày kia là sinh nhật Hùng tinh, mời hấn đến ăn mừng "Hội áo Phật". Hôm nay

hắn đến mừng thọ trước, ngày mai mới đến dự "Hội áo Phật", vì thế đệ tử mới nhận ra được. Chắc là hôm nay hắn đến mừng thọ con yêu ấy.

Bồ Tát nói:

- Đã vậy thì cũng thôi!

Hành Giả xách đao nhân lên xem, thì là một con chó sói màu gio, bên cạnh có một cái khay, dưới đáy có khắc chữ: "Lăng Hư Tử chế".

Hành Giả nhìn thấy cười nói:

- May quá! May quá! Cũng là tiện ích cho lão Tôn, Bồ Tát cũng bớt được sức. Yêu quái này thật là không kháo mà xưng, hôm nay con kia nhất định phải thua!

Bồ Tát nói:

- Ngộ Không nói vậy là thế nào?

Hành Giả nói:

- Bạch Bồ Tát, Ngộ Không này có một câu nói gọi là tương kế tựu kế, không biết Bồ Tát có y cho không?

Bồ Tát nói;

- Nhà người nói di.

Hành Giả nói:

- Bạch Bồ Tát, Người coi hai viên tiên đơn đặt ở trong khay này chính là lễ vật của chúng ta ra mắt yêu ma. Đằng sau khay có khắc bốn chữ "Lăng Hư Tử chế", rõ là thứ dẫn mối chúng ta vào với yêu ma. Nếu Bồ Tát y lời đệ tử, đệ tử sẽ giúp người tìm ra một kế không cần phải động đến can qua, cũng không phải nhọc sức chinh chiến, yêu ma bị ôn dịch tới nơi ngay, áo Phật cũng hiện ra trước mặt; Bồ Tát mà không y, thì Bồ Tát về tây, Ngộ Không về đông, áo Phật đem biếu cho nó, còn Đường Tam Tạng thì chỉ tro người không ra mà thôi!

Bồ Tát cười nói:

- Con khỉ bẻm mép nhỉ?

Hành Giả nói:

- Không dám, chính là một mẹo thực.

Bồ Tát nói:

- Mẹo nhà ngươi như thế nào?

Hành Giả nói:

- Khay ấy khắc "Lăng Hư Tử chế" thì chắc rằng đạo nhân gọi là Lăng Hư Tử. Bạch Bồ Tát, nếu người y lời đệ tử, xin người biến ra đạo nhân, đệ tử thì nuốt đi một viên đơn biến ra một viên to hơn một chút. Bồ Tát sẽ bưng khay đựng hai viên tiên đơn đến mừng thọ con yêu ấy. Ta nhường viên to cho nó, đợi khi nó bỏ vào miệng nuốt, lão Tôn sẽ ở bên trong làm việc, nếu nó không chịu trả lại cà sa, lão Tôn sẽ đem gan ruột nó cuộn vào nhau lôi ra.

Bồ Tát không có mẹo gì khác, phải gật đầu y lời.

Hành Giả cười nói:

- Thế nào?

Bồ Tát mở lòng từ bi quảng đại, pháp lực vô biên, ức vạn hoá thân, trong phút chốc đã biến ra Lăng Hư tiên tử:

*Áo tiên bay phấp phới
Bước lâng lâng gió hờ
Mặt trời hơn từng bách
Sắc đẹp đời đều thua
Đi nhanh không dừng lại
Chưa từng thấy bao giờ
Tóm lại về một pháp
Tự nhiên thân chân như*

Hành Giả nhìn nói:

- Đẹp quá! đẹp quá! Thế là Bồ Tát là yêu tinh hay yêu tinh là Bồ Tát?

Bồ Tát cười nói:

- Ngộ Không, Bồ Tát, yêu tinh, đều là nhất niệm. Nếu bàn cho đến gốc, đều là không có.

Hành Giả trong lòng tỉnh ra, liền quay mình biến thành một viên tiên đơn:

*Khắp mâm đầu cũng có
Tròn sáng chưa rõ ràng
Ba ba nhào nước trộn
Sáu sáu ngón vẽ tròn.
Nung đỏ vàng rực rỡ
Trong lộng trắng sáng choang.
Bên ngoài thuỷ ngân bọc
Đâu phải vật tầm thường.*

Hành Giả biến ra viên đơn to hơn một chút, Bồ Tát nhận rõ, bưng khay pha lê, đi thẳng tới trước cửa động quái nhìn vào.

*Hang sâu vách dựng
Ngọn núi mây bay
Trắc xanh thông thắm
Gió động rừng đầy
Yêu quái vào ra, người ít tới
Cảnh này tiên ở cũng là hay
Núi có khe suối
Róc rách dòng trôi đàn nhạc đầu dây
Rừng hang hươu, hạc
Thâm u sáo trúc, đôi động ngất ngây
Đây dịp yêu tiên hàng phục Phật
Rộng lòng thương xót thoả xưa nay*

Bồ Tát nhìn xong, trong lòng vui thâm nói:

- Loài yêu nghiệt chiếm giữ núi này, nhưng cũng có chút duyên phận với đạo.

Nhân đó, chợt nảy dạ từ bi.

Đi tới cửa động, lũ tiểu yêu canh cửa có nhiều đứa nhận ra nói:

- Lăng Hư tiên trưởng đã tới!

Lũ chúng chia nhau một mặt đi báo, một mặt tiếp đón vào.

Yêu tinh ra cửa đón tiếp nói:

- Kính chào Lăng Hư Tiên trưởng quang lâm, nhà gianh được sáng sửa.

Bồ Tát nói:

- Tiểu đạo kính biểu một viên tiên đơn để làm lễ thọ.

Hai người chào nhau xong, đều ngồi xuống, nói chuyện việc xảy ra hôm trước. Bồ Tát không trả lời, bụng khay đơn nói:

- Gọi là chút lòng thành của tiểu đạo.

Nói đoạn đưa viên to ra mời yêu quái, nói:

- Chúc đại vương sống lâu nghìn tuổi!

Yêu tinh cũng nhật một viên đưa lên Bồ Tát nói:

- Xin cùng dùng với Lăng Hư Tử.

Mời xong, yêu tinh mới nuốt, viên thuốc vừa mới bỏ vào miệng đã thuận miệng trôi tuột xuống. Hành Giả hiện nguyên hình, đánh miếng tứ bình, yêu tinh ngã vật xuống đất. Bồ Tát hiện lại bản tướng, bắt yêu tinh trả lại áo Phật. Từ trong mũi yêu tinh. Hành Giả đã chui ra. Sợ yêu tinh vô lễ. Bồ Tát lấy ra một cái vành chụp lên đầu nó. Yêu tinh đứng dậy, cầm giáo toan đâm Hành Giả. Bồ Tát đã lên trên không, đọc câu thần chú, yêu quái lại đau đớn, quăng cả giáo ra, quần quai dưới đất.

Trên không trung. Tôn Hành Giả cười vang, dưới mặt đất Hắc Hùng tinh ngã lộn.

Bồ Tát nói:

- Nghiệt súc, bây giờ mi đã quy y chưa?

Yêu quái vâng lời nói:

- Xin tình nguyện quy y, xin người tha tội!

Hành Giả sợ lỡ công việc, ý muốn đánh chết yêu quái.

Bồ Tát vội ngăn lại nói:

- Đừng có giết, ta sẽ có việc dùng đến nó!

Hành Giả nói:

- Cái quái vật ấy, chẳng đánh chết đi, còn dùng nó làm gì nữa?

Bồ Tát nói:

- Đằng sau núi Lạc Già của ta, chưa có người trông coi, ta muốn đem nó về đây làm thần giữ núi!

Hành Giả cười nói:

- Thật là vị từ bi cứu khổ, sinh linh nào cũng không nỡ hại. Giá mà lão Tôn có câu thần chú ấy, đọc ngay cho nó một nghìn lần! Hồi này mà có nhiều gấu đen, cứ bảo đến là xong.

Yêu quái tỉnh dậy, thấy vẫn hầy con đau, liền quỳ ngay xuống đất, van vãn:

- Người tha tội cho, xin theo chính quả!

Bồ Tát trên mây bước xuống, cho yêu tinh cắt tóc thụ giới, bảo y trả áo cà sa, rồi cầm giáo dài đi theo hầu hạ.

Gấu đen từ đó đã tâm mới định, nét xấu đến đây chữa.

Bồ Tát bảo:

- Ngộ Không, người đi về thôi, phải hầu hạ Đường Tăng tử tế, từ sau không được bậy bạ sinh sự nữa!

Hành Giả nói:

- Đội ơn Bồ Tát xa xôi tới đây, đệ tử xin đưa chân người về.

Bồ Tát nói:

- Miễn đưa chân.

Hành Giả bèn mang cà sa, cúi đầu từ biệt. Bồ Tát cũng đem gấu đen, thẳng về biển lớn. Có thơ ghi nhận:

*Mây lành rờ rờ minh vàng động,
Sắc sỡ muôn vầng khéo điểm trang,
Cửu vết nhân gian đầy trắc ẩn,
Nhìn chung pháp giới hiện sen vàng.
Tới nơi có ý truyền kinh kệ.
Đi khỏi không còn chút gợn vương.
Yêu quái yên thân về bể rộng.
Cà sa cửa Phật lại sinh sang,*

Chưa biết sau này ra sao, xin xem hồi sau sẽ rõ.

HỐI THỨ MƯỜI TÁM

CHÙA QUAN ÂM, ĐƯỜNG TÀNG THOÁT NẠN NHÀ CAO LÃO, ĐẠI THÁNH TRỪ MA

Hành Giả từ biệt Bồ Tát, từ trên mây bước xuống, treo áo cà sa lên cây kỳ nam thơm, lấy gậy sắt ra, đánh vào trong động Hắc Phong, chẳng thấy một mống tiểu yêu nào cả. Nguyên vì chúng thấy Bồ Tát hiện thân, yêu quái bị đánh ngã vật ngay xuống đất, bèn vội vàng chạy tan hết cả. Hành Giả liền nổi hung, đem chất củi nỏ vào tất cả các tầng cửa, đằng trước đằng sau, châm lửa đốt cháy một loạt, làm cho động Hắc Phong cháy thành "động hồng phong", rồi cấp áo cà sa, cởi mây lành bay về hướng bắc.

Tam Tạng mong Hành Giả đi mãi không về, trong lòng rất nghi hoặc, không biết là Bồ Tát không đến, hay là Hành Giả thác có ra thế để trốn đi. Đang lúc hồ nghi, nghĩ vơ nghĩ vẩn, chợt thấy mây tía sáng rực ở trên không. Hành Giả đã xuống thêm, quỳ nói:

- Sư phụ ạ, cà sa về đây rồi!

Tam Tạng rất mừng. Mọi sư không một ai không mừng rỡ, nói:

- Tốt quá! tốt quá! Tính mạng chúng tôi đến hôm nay mới thật là được toàn vẹn.

Tam Tạng tiếp lấy cà sa nói:

- Ngộ Không, sáng hôm nay khi con ra đi, có hẹn đến lúc ăn cơm trưa xong, sao mãi bây giờ mặt trời lặn mới về?

Hành Giả đem việc mời Bồ Tát làm phép biến hoá thu phục được yêu ma, nói lại một lượt. Tam Tạng nghe nói, bảo đặt hương án, châu về phương nam lễ vái xong rồi nói:

- Đồ đệ bây giờ đã lấy lại được áo Phật rồi, nên sắm sửa hành lý ra đi thôi.

Hành Giả nói:

- Chớ vội, chớ vội. Hôm nay trời đã chiều rồi, không phải là lúc ra đi, đợi đến sáng mai đi sớm.

Các sư quỳ cả xuống nói:

- Tôn lão gia nói phải, một là trời chiều, hai là chúng tôi có chút lòng thành phát nguyện; nay may được bình an, có bảo bối rồi, đợi chúng tôi làm lễ tạ, mời lão gia thụ phúc, chia lộc cho, chúng tôi sẽ tiễn hành người sang Tây.

Hành Giả nói:

- Phải, phải!

Những vị hoà thượng này đều túi đã rỗng không, bòn mót ở trong đồng than, còn ít vốn liếng nào, đều bỏ cả ra sửa soạn một lễ cúng chay, đốt mấy tờ giấy tiền, cầu bình an vô sự, đọc mấy quyển kinh tiêu tai giải ách. Đến chiều tối công việc xong xuôi. Sáng sớm hôm sau, tắm chải cho ngựa, thu gói hành lý ra đi. Các sư tiễn chân mãi xa mới về. Hành Giả đi dẫn đường, lúc ấy đương vào thời tiết mùa xuân ấm áp, chỉ thấy:

*Lối cỏ vó ngựa dấu in chân.
Tơ vàng liễu rủ lộ thanh tân.
Đào hạnh đầy rừng khoe điểm lệ,
Tiết la leo giậu thoả tinh thần.
Chân dê trời ẩm ướt ương ngạnh.
Khe núi hoa thơm bóng bướm gần
Thu hết, đông qua, xuân quá nửa.
Năm nào sang lấy được kinh văn?*

Thầy trò đi luôn năm bảy ngày trên đường hoang vắng,

chợt một hôm trời đã về chiều, xa xa trông thấy có thôn xóm.
Tam Tạng nói:

- Ngộ Không, con xem đằng kia có toà sơn trang ở gần, chúng ta đến đây xin ngủ trọ một đêm, sớm mai sẽ lại đi.

Hành Giả nói:

- Hãy để lão Tôn đi xem lành dữ thế nào đã, rồi sẽ liệu tính sau.

Tam Tạng gò cương ngựa lại. Hành Giả để mắt xem xét, thực là:

*Giậu tre kín mít
Nhà cỏ trùng trùng,
Ngất trời cây nội đón mời
Nước uốn cầu khe soi cửa.
Bên đường dương liễu lối xanh rì.
Trong vườn hoa nở hương thơm ngát.
Mặt trời lúc này đã về tây,
Khấp chồn núi rừng chim đua hót,
Bữa chiều khói bếp
Mọi nơi đường ngõ ghé trâu về.
Gà lợn ăn no nằm góc bếp.
Ông già hàng xóm hát đê mê.*

Hành Giả xem xong nói:

- Mời sư phụ đi, nhất định ở đây có thôn xóm nhà dân tử tế, có thể ngủ trọ được.

Tam Tạng giục ngựa, đến đầu thôn, thấy một thiếu niên, đầu đội khăn vải bông, mình vận áo chàm, cầm dù đeo bao, xắn quần vén áo, chân dận một đôi giày cỏ ba tai, hăm hăm hổ hổ, đi vội ra đường cái, Hành Giả thuận tay giữ lại hỏi:

- Thí chủ đi đâu? Ta hỏi thí chủ một chút. Đây gọi là địa phương gì?

Người kia chỉ chục giăng ra, miệng cầu nhàu nói:

- Trang trại tôi không còn ai nữa sao? Cứ phải tôi mới đáng hỏi?

Hành Giả cười nói:

- Thí chủ chớ giận. "Tiện cho người là tiện cho mình". Thí chủ nói cho ta biết tên địa phương ở đây, thì có hại gì? Ta cũng sẽ giải hết phiền não cho thí chủ.

Người kia giằng ra không được, tức mình nhảy loạn lên kêu:

- Có khổ không kia chứ! Gia trưởng mắng nhiếc đã chịu không nổi, lại gặp phải cái gã đầu hôi này, làm rầy rà mình nữa!

Hành Giả nói:

- Thí chủ có tài gỡ được tay ta ra thì cứ việc đi thôi.

Người này giằng bên nọ, kéo bên kia, chẳng thể nào gỡ ra được, lại cứ như cái kim cặp chặt lấy, làm cho hấn tức giận, quang khấn gỏi xuống, vút dù đi, cả hai tay, cào vào Hành Giả tới tấp. Hành Giả một tay xách hành lý, một tay nắm chặt tay người kia, để tha hồ cho y giằng kéo, nhưng y không tài nào giằng ra được. Hành Giả càng giữ chặt, y càng phát nóng, thét lên như sấm. Tam Tạng nói:

- Ngộ Không, đằng kia chẳng có người lại là gì? Hỏi người khác cũng được, giữ người ta làm gì, buông y ra thôi.

Hành Giả cười nói:

- Sư phụ không biết, nếu hỏi người khác lại chẳng có thú vị gì, cứ phải hỏi hấn thì mới có lợi.

Người kia bị Hành Giả giữ chặt không buông, đành phải nói ra:

- Xứ này là biên giới nước Ô Tư Tạng, nơi đây là Cao Lão trang. Những người ở trong xóm già nữa là họ Cao, cho nên mới gọi là Cao Lão trang. Anh buông tôi ra thôi!

Hành Giả lại nói:

- Hành trang thí chủ thế này, không phải là đi đường gần. Thí chủ nói thực với ta, thí chủ cần đi đâu, thực có việc gì, ta sẽ buông người ra.

Người kia không biết làm thế nào, đành phải đem sự tình ra nói thực:

- Tôi là người nhà Cao thái công, tên là Cao Tài. Thái công nhà tôi có cô con gái út, tuổi mới đôi mươi, chưa từng gả bán cho ai. Ba năm trước đây, bị một con yêu tinh cướp mất. Yêu tinh ấy lấy cô ta đã ba năm ròng. Thái công nhà tôi không bằng lòng, thường nói: "Con gái mà lấy yêu tinh, không phải là kế lâu dài, một là bại hoại gia môn, hai là không có thân gia đi lại". Thái công nhà tôi chỉ muốn đuổi yêu tinh đi, nhưng đời nào nó chịu đi; nó lại giam cô ở nhà sau, khoá chặt cửa, đã nửa năm nay, không cho ra gặp gỡ người nhà. Thái công cho tôi mấy lạng bạc, bảo đi tìm pháp sư trừ nã yêu quái. Từ lúc ấy, tôi chẳng được lúc nào ngơi chân, đi hết đây hết đó, đã mời ba bốn người, toàn là những hạng hoà thượng toi cơm, đạo sĩ bị thịt, không trừ được yêu tinh. Lão Thái công vừa mắng tôi một trận, nói tôi không được tích sự gì, lại cho tôi năm lạng bạc nữa làm lộ phí, bảo tôi lại đi tìm pháp sư về hàng phục nó. Không ngờ gặp ngay hoà thượng tướng nhà trời cản trở, làm nhỡ độ đường của tôi, thế là tức bực cả trong lẫn ngoài, vạn bất đắc dĩ tôi mới phải giằng co với người. Ngờ đâu người lại có pháp thuật, giằng không ra được, tôi phải nói tình thực, vậy người buông tôi ra.

Hành Giả nói:

- Rất may cho người, ta sẽ cứu cho, thế mới là sự tình đúng khớp với nhau, như hợp bốn với sáu là mười. Người cũng không cần phải đi xa, cho tốn tiền vô ích, chúng ta không phải là bọn hoà thượng coi toi, đạo sĩ bị thịt, mà thực có bản lĩnh bắt được yêu ma, chính là "một là chiếu cố lang trung, hai là lại chữa khỏi mất". Phiền người về thưa chuyện với gia chủ, bảo chúng ta là Ngự đệ Thánh tăng của nhà vua bên Đông Độ khâm sai sang Tây Thiên lễ Phật cầu kinh, lại giỏi cả bắt yêu quái nữa.

Cao Tài nói:

- Hoà thượng đừng làm lỡ tôi, tôi đương tức bực đây, không

nên lừa dối. Chẳng có pháp thuật gì, không bắt nổi yêu tinh, lại để lụy cho tôi phải chịu mắng chửi ư?

Hành Giả nói:

- Quyết không để lỡ cho người, người cứ đưa ta về nhà.

Người kia không biết làm thế nào, đành phải khoác khăn gói, cầm lấy dù, quay mình trở về, đưa hai thầy trò đến ngoài cửa, nói:

- Thưa hai vị sư trưởng, mời các vị hãy ngồi tạm ở tàu ngựa này một chút, để tôi vào báo với ông chủ tôi đã.

Hành Giả mới buông người kia ra, bỏ hành lý xuống, dắt ngựa, hai thầy trò ngồi ở bên cửa, chờ đợi:

Cao Tài vào qua cổng, đi thẳng lên nhà giữa, vừa hay gặp Cao Thái Công.

Thái Công quát mắng:

- Cái đồ súc sinh ăn hại nhà mi, sao không đi tìm thầy, còn trở về làm gì?

Cao Tài hạ khăn gói, buông dù ra, nói:

- Thưa với chủ nhân được rõ, tiểu nhân này vừa mới ra đến đầu đường, gặp ngay hai vị hoà thượng, một người cưỡi ngựa, một người gánh hành lý, nắm chặt lấy, hỏi đi đâu. Máy lần tiểu nhân không chịu nói, nhưng vì bị giữ chặt quá, không làm thế nào mà giằng ra được, đành phải đưa công việc nhà ta ra nói hết cho họ biết. Họ rất vui vẻ, muốn bắt yêu quái giúp nhà ta.

Cao lão nói:

- Họ ở đâu đến đây?

Cao Tài nói:

- Họ nói là Ngự đệ Thánh tăng bên Đông Độ, nhà vua sai sang Tây Thiên lễ Phật cầu kinh.

Thái Công nói:

- Hoà thượng ở xa đến, sợ không được cao tay. Bây giờ họ ở đâu?

Cao Tài nói:

- Họ ngồi đợi ở ngoài cửa.

Thái Công vội vàng thay quần áo, cùng với Cao Tài ra đón tiếp, gọi to:

- Kính chào sư trưởng!

Tam Tạng nghe tiếng, vội quay mình đi tới trước mặt. Ông già đội một cái khăn lượt thâm, mặc một cái áo gấm Ba Thục màu lá tỏi, dận đôi giày da nhé, thắt dây lưng màu lục sẫm, vui vẻ chạy ra đón chào:

- Kính chào hai vị sư trưởng!

Tam Tạng đáp lễ. Hành Giả đứng yên không động. Ông già thấy tướng mạo Hành Giả hung ác, không dám chào hỏi. Hành Giả nói:

- Sao không chào lão Tôn?

Ông già có vẻ sợ hãi, gọi Cao Tài mắng:

- Cái tướng trẻ nhãi nhép có giết ta không? Trong nhà đã có ông con rể mà mướn, đuổi đi không được, sao lại còn dẫn ông thiên lôi về hại ta?

Hành Giả nói:

- Ông già Cao, ông sống lâu làm gì cho uống, chẳng hiểu gì hết! Nếu chỉ lấy tướng mạo mà xem người, sẽ chẳng đúng. Lão Tôn này tuy xấu xí, nhưng rất tài giỏi, bắt được yêu tinh, đuổi được ma quỷ, tróc nã được gã con rể, trả lại cô con gái cho nhà ông, thế là tốt rồi, hà tất cứ chăm chăm e ngại tướng mạo.

Thái Công nghe nói, sợ rủa người, gắng gượng tinh thần nói:

- Mời người vào!

Hành Giả thấy mời, mới dắt ngựa bạch, bảo Cao Tài quảy hành lý cùng Tam Tạng đi vào. Chẳng cần biết hay dở thế nào, Hành Giả đem ngay ngựa buộc vào cột hiên nhà, kéo một cái ghế chéo quang dầu, mời Tam Tạng ngồi, rồi lại kéo một cái ghế nữa ngồi ở bên cạnh. Cao lão nói:

- Vị sư trưởng này, quen như người trong nhà, không câu nệ gì cả.

Hành Giả nói:

- Ông bằng lòng lưu ta ở đây nửa năm, mới thật là quen.

Ngồi yên đầu đấy, Cao lão hỏi:

- Vừa rồi tôi thấy cháu nó nói; hai vị trưởng lão từ Đông Độ tới đây có phải không?

Tam Tạng nói:

- Vâng. Bần tăng vâng mệnh triều đình sang Tây thiên lễ Phật cầu kinh, nhân đi qua bảo trang đây, xin cho ngủ trọ một đêm, sớm mai sẽ đi.

Cao lão nói:

- Thế ra hai vị sư trưởng đến ngủ trọ, sao lại nói biết bắt quái?

Hành Giả nói:

- Nhân vì sự ngủ trọ, tiện bắt mấy con yêu quái chơi. Xin hỏi nhà ta đây có bao nhiêu yêu quái?

Cao lão nói:

- Trời ơi! Lại còn bao nhiêu nữa! Chỉ có một ông rể yêu quái, cũng làm cho tan nát ra đấy!

Hành Giả nói:

- Lão đem chuyện yêu quái có pháp thuật thế nào, nói hết đầu đuôi cho ta nghe, để ta bắt nó cho lão.

Cao lão nói:

- Trong họ chúng tôi đây, từ xưa tới nay, không hề nghe nói, yêu ma tác quái gì. Chỉ vì già này không có con trai, sinh được ba mụn con gái, đứa lớn tên là Hương Lan, đứa giữa là Ngọc Lan, đứa bé út là Thuý Lan. Hai đứa lớn đã gả chồng cho người cùng trang, chỉ còn con bé út, định gả chồng gửi rể, mong rằng cùng ở chung làm ăn với nhau, nuôi một chàng rể dưỡng lão, trông nhà giữ cửa, làm lụng, di phu. Ba năm trước đây, có một anh chàng hình dáng cũng khá đẹp đẽ, hấn nói là quê ở trên núi

Phúc Lãng, họ là Trư, trên không có cha mẹ, dưới không có huynh đệ; xin đến ở rể. Già này vụng về, thấy nó là kẻ không dây không rể như thế, cho ngay vào làm rể. Khi mới đến, hấn cũng cần mẫn lắm, cày ruộng xới đất, không cần cày bừa, không cần trâu, gặt lúa đỡ khoai chẳng cần liềm hái; sáng đi tối về thực ra cũng tốt, chỉ có một điều, mặt mũi hấn lại hay biến đổi.

Hành Giả nói:

- Biến đổi như thế nào?

Cao lão nói:

- Khi mới đến, hấn là một người đen béo, đến sau thì biến ra một chàng gầy, mõm dài tai lớn, sau gáy có lông bờm, thân thể thô lỗ đáng sợ; đầu, mặt chẳng khác gì hình dáng con lợn, dạ dày lại rất lớn, mỗi bữa ăn hết bốn năm đấu gạo! Hấn điếm tâm buổi sáng, cũng phải hơn trăm cái bánh mới lửng dạ. Được cái chỉ ăn chay thôi, chứ lại ăn mặn uống rượu nữa thì cơ nghiệp điền sản nhà tôi như thế này, chỉ không đến nửa năm là sẽ hết sạch sành sanh mất!

Tam Tạng nói:

- Làm khoẻ, tất phải ăn nhiều chứ.

Cao lão nói:

- Ăn còn là việc nhỏ, hấn ta lại biết cả di mây về gió, đá chạy cát bay, làm cho tất cả hàng xóm láng giềng, đều không được ở yên. Hấn lại bắt con Thuý Lan giam vào nhà sau, đã nửa năm nay không trông thấy mặt, không biết sống chết thế nào. Vì thế tôi mới biết nó là yêu quái, nên phải mời pháp sư trừ khử nó đi!

Hành Giả nói:

- Việc đó có khó gì, lão cứ yên tâm, đêm nay thế nào ta cũng sẽ bắt được nó, bảo nó phải viết tờ rầy vợ, trả lại cô con gái cho lão, lão tính thế nào?

Cao lão rất mừng nói:

- Tôi cho hấn ở rể chưa bao lâu, hấn đã làm bại hoại thanh

danh tôi, xa cả họ hàng, thế mà chỉ bắt nó làm tờ rầy vợ thôi ư? Nhờ người trừ cho đến tận gốc rễ hộ đi cho.

Hành Giả nói:

- Dễ thôi! Dễ thôi! Đợi đến đêm khuya, sẽ biết hay dở!

Ông già rất mừng, sai lau sạch bàn ghế, bày biện cơm chay. Ăn cơm xong thì trời vừa tối.

Ông già hỏi:

- Dùng binh khí gì, phải bao nhiêu người đi theo, xin cho biết để sắp đặt trước.

Hành Giả nói:

- Tôi đã có binh khí sẵn.

Ông già nói:

- Hai vị chỉ có cây tích trượng này, thì đánh làm sao được yêu tinh kia?

Hành Giả liền lấy ở trong tai ra một cái kim, đón gió vung một cái, biến ra một cây gậy sắt bịt vàng, thất cổ bông, bảo với Cao lão: "Lão xem cái roi này so với binh khí nhà lão thế nào? Có đánh được yêu quái không?"

Cao lão lại nói:

- Đã có binh khí rồi, nhưng có cần người đi theo không?

Hành Giả nói:

- Ta không cần người đi theo, chỉ cần có mấy cụ tuổi già phúc hậu, ngồi tiếp chuyện sư phụ ta, ta mới dễ người ở đây mà đi được. Rồi ta đi bắt yêu tinh về, lấy cung trước mặt mọi người, trừ tận gốc giúp lão.

Ông già liền sai gia đồng đi mời mấy ông bạn cũ đến chơi, một lúc họ đều đến đủ. Chào hỏi xong đầu đầy, Hành Giả nói:

- Sư phụ yên tâm ngồi chơi, lão Tôn đi đây! Lão đưa ta đến nhà sau xem chỗ yêu tinh

Cao lão bèn đưa Ngô Không tới đầu cửa nhà sau.

Hành Giả nói:

- Lão cầm chìa khoá ra đây.

Cao lão nói:

- Người hãy xem đây, nếu dùng được chìa khoá, đã không phải mời người.

Hành Giả cười nói:

- Ông cụ này, tuổi tác đã cao, mà không biết nói đùa, ta nói như thế thử lão, lão tưởng là thật.

Hành Giả tiến lên, sờ vào cửa thì ra cái khoá trắng thau, liền cầm gậy sắt đập một cái. Cánh cửa tung ra, ở trong tối om. Hành Giả nói:

- Cao lão, lão vào mà gọi cô con gái của lão một tiếng xem có ở trong ấy không?

Ông lão hăng hái gọi to:

- Con ba!

Nhận được là tiếng bố dễ gọi, người con gái bèn đáp chẳng ra hơi:

- Cha ơi, con ở trong này!

Hành Giả giương cặp mắt vàng, nhìn kỹ vào bóng tối, xem cô con gái kia hình dáng thế nào, chỉ thấy:

Tóc mây không gỡ bỏ rồi

Mặt ngọc chẳng lau bụi đây

Một tấm lòng lan như cũ.

Mười phần sắc đẹp tàn phai.

Môi đỏ xám xịt hết máu

Lưng ong lợm khộm rã rời.

Sầu vò võ nhận thừa mày

Vẻ run rẩy giọng đắng cay

Cô gái đi ra, trông thấy Cao lão, ôm chầm lấy bố khóc oà lên, Hành Giả nói:

- Hãy khoan khóc! Hãy khoan khóc! Ta hỏi cô, yêu quái ở đây đi đâu?

Người con gái nói:

- Hồi này, sáng là ra đi, đến tối mới về, cười mây đập gió, chẳng biết lui tới nơi đâu. Vì hấn biết rằng, cha thiếp định tống cổ hấn đi, nên lúc nào cũng phòng bị, cứ sớm đi tối về như vậy.

Hành Giả nói:

- Không cần nói nữa. Ông già hãy đưa con gái về đằng nhà trước, thư thả rồi hãy nói chuyện, để mặc lão Tôn ở đây đợi nó. Nếu nó không về, xin lão chớ trách; nếu nó mà về, sẽ xin vì lão đào cây đến rễ.

Ông già rất vui vẻ, đưa con về đằng nhà trước.

Hành Giả dùng phép thần thông, nhào người biến hoá ra đúng hình dung người con gái, một mình ngồi ở trong phòng chờ đợi yêu tinh. Một lúc sau, một cơn gió thổi, thật là đá lở, cát tung.

*Lúc đầu chỉ hui hui hây hây
Càng về sau mịt mịt mờ mờ
Rộng càn không
Không trở ngại
Đập hoa bẻ liễu như nhỏ vừng
Gãy cây xô rừng như phát cỏ
Nghiêng sông dốc biển quỷ thần sầu
Nát đá lở non trời đất quá
Ngậm hoa hươu nai mất dấu chân
Ngắt quả khỉ vượn mê ngoài bãi
Bảy tầng thép sắt chạm Phật đầu
Tám mặt chàng Phạn loạn đảo cái
Rừng vàng cột ngọc lay bật lên
Trên mái tơ bời bay loạn ngói
Nhắc chèo ông lái phát lời nguyên
Đẩy đồ mau đưa dê lợn lại
Nền xưa đất cũ tro đèn thờ
Long vương bốn bể về châu vãi
Bên biển đâm nát thuyền Dạ Thoa
Trường thành quá nửa sạt lán trại*

Cơn gió cuồng lướt tới, yêu tinh từ trên không bước xuống, quả nhiên hình dạng xấu xí, mặt đen lông ngắn, tai lớn mõm dài, vận một cái áo vải xanh chẳng ra xanh, xám không ra xám, thắt một cái khăn tay vải hoa.

Hành Giả cười thâm nghĩ bụng:

- À ra cái của quái này!

Hành Giả không ra đón tiếp, cũng chẳng hỏi han, cứ nằm ở trên giường, làm ra vẻ ốm, miệng rên rỉ luôn luôn không ngớt, Yêu quái không biết thực giả, đi vào trong phòng ôm chầm lấy, chực hôn một cái. Hành Giả cười thâm nghĩ bụng:

- Nó đến ghẹo lão Tôn đây!

Bèn giả vờ nũng nịu, tát khế vào cái mõm dài con yêu, rồi đẩy luôn một cái. Yêu nhao đi, ngã lăn xuống dưới đất. Nó nhồm dậy, vịn vào bên giường nói:

- Thư thư, sao hôm nay nàng lại giận ta như thế? Chắc lại vì ta về muộn hẳn thôi?

Hành Giả nói:

- Không giận! Không giận!

Yêu quái nói:

- Đã không giận ta, sao lại đẩy ta ngã?

Hành Giả nói:

- Sao hôm nay chàng lại giở cái trò hèn mạt, chực ôm lấy thiếp mà hôn? Hôm nay thiếp hơi khó ở, chứ nếu những lúc mạnh khỏe, thiếp thường ra mở cửa chờ chàng. Thôi! Cởi quần áo ra đi ngủ.

Yêu quái không hiểu ý, cũng cởi áo ra. Hành Giả trở dậy chạy ra, ngồi trên cái thùng không. Yêu quái trở vào, vỗ một cái như trước, nhưng vỗ không thấy người, bèn gọi:

- Nàng ở đâu? Cởi áo đi ngủ thôi!

Hành Giả nói:

- Chàng cứ ngủ đi, thiếp còn đi tiểu, sẽ ngủ sau.

Yêu quái cởi áo lên giường trước, Hành Giả bỗng nhiên thở dài nói:

- Tào hoá thấp rồi!

Yêu quái nói:

- Nàng bực chi vậy! Tào hoá sao lại thấp, từ khi ta đến nhà nàng, tuy có dùng mất một ít cơm nước, nhưng cũng không phải là ăn không. Ta cũng đã từng xới đất khơi cừ, khuôn ngói gạch, cấy ruộng bừa nương, gieo mạ cấy lúa, sinh cơ lập nghiệp. Thân nàng hiện nay, mình mặc áo gấm, tay đeo xuyến vàng, bốn mùa có hoa quả hưởng dụng, tám tiết thừa rau dưa nấu nướng, nàng còn chuyện gì không xứng tâm vừa ý mà thở ngắn than dài, kêu là tào hoá thấp rồi!

Hành Giả nói:

- Không phải vì thế. Hôm nay cha mẹ ném ngói ném gạch qua tường vào chửi mắng thiếp cực khổ.

Yêu quái nói:

- Chửi mắng những gì?

Hành Giả nói:

- Cha thiếp nói rằng, chúng ta đã kết làm vợ chồng với nhau, chàng là con rể ở trong nhà rồi, mà chẳng có một tí thể thống gì. Mặt mũi thì ghê tởm, chẳng chơi bời với huynh đệ rể, chẳng đi lại với họ hàng, lại còn đi mây về gió, chẳng biết tung tích ở đâu, tên họ là gì, làm cha mẹ mất cả tiếng tăm, gia phong bại hoại, vì thế mà chửi mắng, cho nên thiếp phiền não.

Yêu quái nói:

- Ta tuy xấu xí quê mùa, nhưng muốn tuần tú thì có khó gì! Khi ta mới đến đã nói chuyện rồi, người đã bằng lòng mới kén ta làm rể, ngày nay sao lại nói như vậy! Nhà ta ở động Vân Sơn, núi Phúc Lăng, lấy tướng mạo làm họ, cho nên là họ Trư, quan danh là Trư Cương Liệp. Nếu người còn hỏi, nàng cứ thế mà nói:

Hành Giả mừng thầm tự nghĩ:

- Yêu quái thật thà lắm, chưa dùng hình phạt, đã xưng mình hạch đến thế. Đã biết rõ quê quán, tên họ, dù sao chẳng nữa cũng bắt được nó.

Hành Giả nói:

- Này, người định mời pháp sư đến trừ nã chàng đây.

Yêu quái cười nói:

- Ngủ đi! Ngủ đi! Đừng đếm xỉa đến họ. Ta có phép biến hoá ghê gớm, có cây đinh ba chín răng, sợ gì pháp sư, hoà thượng, đạo sĩ? Ngay đến ông già nhà có lòng thành mời được Đấng ma tổ sư trên chín tầng trời xuống hạ giới, cũng chỉ là bạn quen với ta, chẳng dám làm gì ta đâu.

Hành Giả nói:

- Người định mời ông Tê Thiên Đại Thánh họ Tôn năm trăm năm trước đã đại náo thiên cung đến trừ nã chàng đây!

Yêu quái nghe đến cái tên ấy đã có phần sợ hãi, nói:

- Nếu đã như vậy thì at đi thôi, hai ta không thành vợ chồng nữa.

Hành Giả nói:

- Sao chàng lại đi?

Yêu quái nói:

- Cái tên "Bật Mã Ôn" náo thiên cung ấy có nhiều pháp thuật, chỉ sợ đánh nó không được, sẽ mất tiếng tăm.

Nói rồi, mặc quần áo, mở cửa, đi ra bên ngoài, nhưng liền bị Hành Giả giữ chặt lại. Hành Giả vuốt mặt một cái, hiện ra nguyên hình, quát to:

- Yêu quái kia đi đường nào? Người hãy ngẩng đầu lên nhìn xem ta là ai?

Yêu quái quay nhìn, thấy Hành Giả, nghe rằng đầu mõm, mắt lửa con người vàng, đầu tròn, mặt có lông, chẳng khác gì

thiên lôi sống, làm cho nó nhún cả chân tay, "soạt" một tiếng, giạt đứt áo, hoá ra trận gió cuồng thoát thân trốn chạy, Hành Giả vội vàng vác gậy sắt đuổi theo, đánh vào gió một roi, yêu quái hoá ra muôn đạo hoả quang, chạy về núi mình ở, Hành Giả cười mây đuổi theo đằng sau, kêu to:

- Chạy đi đâu! Miên trời, ta đuổi đến cung Đẩu Ngưu, mi xuống đất, ta đuổi xuống đến ngục Uổng Tử.

Ôi chưa biết lần này đuổi mãi đến đâu, thắng bại thế nào, xin xem hồi sau sẽ rõ.

HỒI THỨ MƯỜI CHÍN

HANG VÂN SAN, NGỘ KHÔNG THU BÁT GIỚI NÚI PHÙ ĐỔ, TAM TẠNG NHẬN TÂM KINH

Yêu quái hoá ra ánh lửa chạy đằng trước, đại thánh cười ráng đẹp đuổi theo sau. Đường đi, chợt thấy một toà núi cao, yêu tinh tụ kết hồng quang lại, hiện rõ bản tướng, chui vào trong động, lấy cây đinh ba chín răng ra đánh nhau. Hành Giả quát to nói:

- Yêu quái! Mi là ma ở đâu đến? Làm sao biết được danh hiệu lão Tôn? Tài nghệ mi thế nào, nói thực ngay ra, sẽ tha chết cho!

Yêu quái nói:

- Mi cũng chưa biết thủ đoạn ta hử! Đến đây đứng cho vững, ta nói cho mà nghe, Ta:

*Từ nhỏ sinh ra tính vụng về,
Ưa nhàn thích biếng, ăn chơi miết;
Tu thân dưỡng tính chẳng màng chi
Hỗn độn lòng mê ngày tháng kiệt.
Đương khi lêu lổng gặp chân tiên,
Đem chuyện hàn ôn giảng rõ rệt.
Khuyên ta nghĩ lại chớ hoang toàng
Hại sinh sẽ chịu nhiều oan nghiệt.
Đến khi tận số xuống âm ty,
Tám nạn ba ương hồi không kịp.*

Nghe lời ý chuyển, muốn tu hành
 Thấy nói, lòng tin, cầu bí quyết.
 May có duyên đây được theo thầy,
 Chỉ rõ thiên quan cùng địa khuyết,
 Truyền cho cứu chuyển luyện hoàn đơn
 Ngày tháng học hành không biết mệt.
 Trên từ nê hoàn giữa đỉnh đầu
 Dưới tận bàn chân nơi dũng huyết,
 Rồi qua thận thuỷ đến cuống họng vòng quanh
 Dẫn tới đan điền giữ ôn nhiệt
 "Hài nhi, tiểu nữ" ⁽¹⁾ hợp âm dương
 Chỉ với thuỷ ngân chia nhật nguyệt
 Ly rồng khảm hổ dễ điều hoà,
 Rùa thiêng hút hết qua vòng huyết.
 Ba hoa đầu đội được về nguồn
 Năm khí châu trời thông thấu triệt.
 Công phu viên mãn biết bay cao
 Từng cặp thiên tiên ra đón tiếp.
 Sáng trưng mây đẹp sinh dưới chân
 Khoẻ mạnh, lừng lừng, châu đế quyết
 Ngọc Hoàng mở tiệc hội quần tiên,
 Đều cấp chia phẩm thành sắp xếp
 Sắc phong Nguyên soái quản ngân hà
 Tổng đốc thuỷ quân giữ phù tiết.
 Chỉ vì Vương mẫu hội bàn đào
 Khách mời đến Dao Trì, dự tiệc.
 Một khi rượu đã uống mê man
 Xiêu vẹo lẫn chiêm, say nhậu nhết
 Cây tài sấn đến cung Quảng Hàn
 Tiên tử phong lưu ra báiyết.

⁽¹⁾ Đạo giáo gọi chỉ là trẻ con, thuỷ ngân là gái nhỏ.

Thấy người gái đẹp, phách hồn xiêu
Lòng tục năm xưa lửa chưa diệt.
Chẳng còn trên dưới thấp cao gì.
Níu lấy Hằng Nga toan những việc...
Ba lần bảy lượt chẳng ứng theo
Tránh bắc, lẫn tây, lòng chẳng thiết
Mê gái hơn trời, tiếng thét vang
Xuýt nữa nhà trời cũng đổ ẹp
Linh quan đem chuyện tâu Ngọc Hoàng
Hôm ấy số mạng tưởng như sụp.
Vây chặt Quảng Hàn chẳng ai hay
Lui tới không đường, đành chịu chết,
Thiên thần sấn đến bắt ta đi
Rượu còn ngà ngà đâu có khiếp
Giải đến Linh Tiêu châu Ngọc Hoàng
Theo đúng luật hình phải trăm quyết.
Nhờ có Thái Bạch Lý kim tinh
Đứng xin ân xá lời tha thiết.
Tha chết đánh cho hai nghìn chày.
Thịt nát máu rơi xương nát bét.
Phóng sinh đuổi khỏi chốn thiên tào.
Xuống núi Phúc Lăng mutu lập nghiệp.
Chỉ vì có tội thác sinh nhầm.
Tên tục gọi là Trư Cương Liệp.

Hành Giả nghe xong nói:

- Thế ra mi là Thiên Bồng thủy thần xuống hạ giới, thảo nào mi biết danh hiệu lão Tôn.

Yêu quái nói:

- Hừ! Cái đồ Bật mã ôn dối trên lừa dưới nhà mi, hồi xưa đã gây tai vạ, làm cho chúng ta khó nhọc biết bao, ngày nay lại tới đây lừa người! Chớ có vô lễ, hãy ném thử một đinh ba.

Hành Giả không chịu tha thứ, giờ ngay gây sát, nhằm đầu

Trư đánh xuống. Hai người chọi nhau ở trên không trung lúc đêm khuya, thật là:

Hành Giả mắt vàng như điện chớp
Yêu ma mắt xoáy tựa ngân hoa
Bên này kẻ khạc ra mù tía
Bên kia người thở nhả ráng ra.
Hơi thở ráng vân quang xó tới.
Miệng phun mù tía đêm sáng lòe.
Gậy vàng bọc
Cào đinh ba
Hai kẻ anh hùng thật
Một người là Đại Thánh xuất thế
Một người là Nguyên soái chốn xa
Kẻ kia vì mất oai nghi thành quái vật
Kẻ này tránh khỏi khổ nạn, khoác cà sa
Đinh ba đánh dọc, rồng giờ móng
Gậy sắt đón ngang, phượng cánh xoà
Kẻ này nói:
"Mi rẽ duyên người như giết bố!"
Kẻ kia nói:
"Người cường gian gái đồ dâm tà!"
Nói giễu cợt, ồn quát tháo
Roi đỡ đinh đâm luôn lại qua
Đánh mãi đến khi trời sắp sáng.
Yêu tinh tay chân như rụng ra

Hai người đánh nhau từ khoảng canh hai cho mãi đến lúc rạng đông. Yêu quái không thể chống đỡ được nữa, thua trận chạy trốn, lại hoá ra trận gió cuồng chui thẳng vào trong động, đóng chặt cửa lại, không trở ra nữa. Hành Giả nhìn thấy ở ngoài cửa, có cái bia đá trên khắc ba chữ "Động Vân Sơn". Trời sáng rõ, Hành Giả tự nhủ trong lòng:

- Sợ sư phụ chờ đợi, ta hãy về báo cho người biết, rồi trở lại bắt yêu quái cũng chưa muộn.

Tức thì cười mây trở về ngay Cao Lão trang.

Lại nói Tam Tạng suốt đêm không ngủ, cùng với các cụ già trò chuyện, bàn việc xưa nay. Đường lúc mong đợi, thì thấy Hành Giả đứng ở ngoài sân. Hành Giả thu giấu gậy sắt đi, chĩnh đốn y phục, bước lên trên nhà nói:

- Thưa sư phụ, đồ đệ đã về!

Các cụ lão lay xuống một loạt nói:

- Phiền người khó nhọc quá!

Tam Tạng hỏi:

- Ngộ Không, con đi cả đêm, bắt được yêu tinh ở đâu?

Hành Giả nói:

- Sư phụ ạ, yêu tinh đó không phải ma quỷ ở phạm trần, mà cũng không phải sơn tinh, quái thú. Hắn vốn là Thiên Bồng nguyên soái xuống phạm trần, chỉ vì đầu thai lầm, nên mặt mũi hình dáng tựa như con lợn, kỳ thực linh tính vẫn còn, y nói lấy tướng mạo làm họ, gọi là Trư Cương Liệp. Lão Tôn quai gậy sắt đánh nó từ nhà sau, nó hoá ra một trận cuồng phong trốn chạy, bị lão Tôn đánh một gậy vào luồng gió, nó lại hoá ra một đám hoả quang, bay thẳng về sơn động của nó, lấy ra một cây đinh ba chín răng, đánh nhau với lão Tôn suốt đêm, đến khi trời đã sắp sáng, nó khiếp đảm bỏ chạy vào động, đóng chặt cửa lại không ra nữa. Lão Tôn toan đánh phá cửa, quyết sống mái với nó, sợ sư phụ ở đây nghi ngại mong chờ, nên hãy trở về báo qua tin tức.

Hành Giả nói đoạn, Cao lão đã đến trước mặt quỳ gối nói:

- Thưa sư trưởng, chưa bắt được nó, tuy người đuổi được nó đi, sợ khi người đi rồi, nó lại trở lại, biết khu xử thế nào? Dù sao cũng phiền người bắt cho kỳ được, trừ cho đến rể, mới không lo về sau. Lão phu này không dám quên ơn, xin có trọng tạ. Tôi sẽ nhờ huynh đệ thân hữu làm giấy sớ đôi gia tài điền sản phần người. Làm sao mà đào cây đánh rể được, khỏi huỷ hại đến thanh danh họ Cao nhà tôi.

Hành Giả cười nói:

- Ông cụ này không biết phân hạn. Yêu quái kia cũng từng nói với tôi, y tuy dạ dày to đầy, ăn mất ít cơm của nhà ông, nhưng cũng làm cho ông được nhiều việc tốt, mấy năm trời, ông kiếm ra bao nhiêu là tiền, đều là nhờ sức của y cả. Y chưa từng ăn hại bao giờ, hỏi ông sao lại đuổi đi? Cứ ý nói ra, y là thần tiên xuống hạ giới, làm ăn cho nhà ông, chưa hề làm hại con gái nhà ông, thiết tưởng một người con rể như thế cũng là môn đăng hộ đối, có gì mà bại hoại gia thanh. Cứ để y ở lại cũng được.

Cao lão nói:

- Thưa sư trưởng, tuy không hại gì đến phong hoá, nhưng tiếng tăm đồn đại không được tốt; động một tí người ta lại nói: "Nhà họ Cao kén được chàng rể yêu tình! Chịu làm sao nổi câu nói ấy kia chứ?

Tam Tạng nói:

- Ngộ Không, con đã giúp cụ được thế rồi, cũng nên giúp cho đến tận cùng, mới là có trước có sau.

Hành Giả nói:

- Đệ tử mới nói thử đùa ông cụ thế thôi. Đi lần này, nhất định bắt được nó về đây, để mọi người xem. Đừng có lo buồn nữa!

Rồi nói:

- Cao lão ạ, hãy trông nom sư phụ cho tử tế, ta đi đây!

Hành Giả vừa nói đoạn, đã vô hình vô ảnh, nhảy đến đỉnh núi, vào thẳng cửa động, lấy gậy sắt đánh một hồi vào hai cánh cửa nát ra như cám, miệng thì mắng nhiếc;

- Đồ ngu ngốc chết toi này, ra ngay mà đánh nhau với lão Tôn!

Yêu quái đang khừ khừ ngủ ở trong động, nghe thấy tiếng phá cửa vang động, lại nghe thấy tiếng chửi mắng "chết toi chết tiệt", không nén được cơn tức giận, vội vác đinh ba, hăng máu chạy ra ngoài quát to lên mắng:

- Tên Bạt Mã Ôn lão xược kia! Ai chòng ghẹo gì mi mà dám

đến đánh phá cửa động ta. Mi thử mở to mắt ngó điều luật xem:
"Ai đập cửa lớn mà vào, sẽ can tội chết tạt phạm!"

Hành Giả cười nói:

- Cái tên cóc kia! Ta đập phá cửa lớn, còn có cách biện bạch, chứ mi cưỡng chiếm con gái nhà người ta, không có ba người làm mối, sáu người ghi nhận, lại không có trà rượu, là can tội chết đó!

Yêu quái nói:

- Đừng nói nhảm nữa, hay coi đình ba lão Trư đây!

Hành Giả giờ gậy đỡ, nói:

- Cái đình ba của mi có phải đồ dùng để xới đất, giống rau khi ở cho nhà lão Cao đó không? Có hay ho gì mà bảo ta phải sợ mi!

Yêu quái nói:

- Mi nhảm rồi! Đình ba của ta không phải là vật trần phàm đâu? Hãy lắng nghe ta nói:

*Đây là thép nỏ luyện nên thân
Mài giũa thành công sáng thanh khiết
Lão quân ra sức búa rèn hoài.
Huỳnh hoặc tự thân giốc than tiếp
Ngũ Phương, Ngũ Đế dụng tâm cơ,
Lục Giáp Lục Đinh coi ráo riết
Rèn thành chín chiếc răng ngọc ngà,
Đúc được hai cái vòng kim điệp.
Mình khắc lục diệu bay năm sao,
Thân in bốn mùa cùng tám tiết.
Ngắn dài trên dưới đình cần khôn
Trái phải âm dương chia nhật nguyệt,
Sáu hào thần tướng theo đúng đường.
Tám quẻ trăng sao tùy hàng xếp
Tên là Thượng bảo Tôn kim ba
Dâng đức Ngọc Hoàng trấn kim khuyết.*

Ta đã tu hành Đại La tiên.
Được giữ để làm người bạn thiết.
Phong làm Nguyên soái hiệu Thiên Bồng
Trao cho đình ba làm ngự tiết.
Gió lên lửa cháy phóng hào quang.
Buông xuống gió lồng bay tuyết đẹp.
Thiên tào thần tướng phải kinh hồn,
Địa phủ Diêm vương đều sợ sệt.
Nhân gian không có loại nhường này,
Thiên hạ càng thiếu sắt đặc biệt.
Theo mình biến hoá rất vừa lòng,
Tự ý phi thăng dùng chủ quyết.
Quen nhau bao thuở chưa từng rời
Đeo đẳng mấy năm không ly biệt.
Ngày ăn ba bữa chẳng rời tay.
Đêm ngủ năm canh bạn cố kết.
Đã từng mang đến hội Bàn đào.
Đã từng đưa đi châu Đế khuyết.
Nhân chuyện say rượu hoá thành hung
Chỉ vì cậ tài nên bị thiệt,
Trên trời đầy xuống dưới phạm trần,
Hạ giới đã làm nhiều ác nghiệt.
Ở trong động đá ăn thịt người.
Về trại Cao trang lấy vợ đẹp.
Đình này:
Xuống bể lật tung tổ giao long.
Lên núi hang hùm sói xua hết,
Mọi đồ binh khí đừng có bàn,
Duy có đình của ta tốt nhất.
Đánh nhau chiến thắng khó gì đâu.
Đôi chọi nên công không thấy mệt.
Có sợ gì mi: đầu đồng, óc sắt, tám thân gang.
Đình ba đã giáng thì hồn tan khí hết!

Hành Giả nghe xong thu gậy sắt lại, nói:

- Gã gốc kia không cần múa mép nữa! Lão Tôn sẽ nhô đầu ra ở đây, cho nhà ngươi bổ một nhát, xem có thể hồn xiêu khí tán được không nhé!

Yêu quái giờ ngay đình ba lên, gắng hết sức lực bổ xuống một nhát, chỉ thấy đình ba vọt lửa ra sáng nhoáng, không thấy sót một tí da đầu, khiến y nhún cả tay ra, nói:

- Đầu tốt quá! Đầu tốt quá!

Hành Giả nói:

- Nhà ngươi cũng không biết à? Nhân vì lão Tôn náo thiên cung, ăn trộm tiên đơn, đánh cắp bàn đào, xoáy trộm ngự tửu, được Tiểu thánh Nhị Lang bắt được, giải về trước cung Đẩu Ngưu, chúng thiên thần đem lão Tôn ra nào búa bổ, chày khảo, kiếm chém, giáo đâm, hoả thiêu, sét đánh, không tổn hại chút nào; lại bị Thái thượng lão quân bắt bỏ vào lò bát quái, đem hoả thần hun luyện, hun ta thành mất lửa người vàng, đầu đồng, tay sắt. Nếu không tin, ngươi bổ thêm mấy nhát nữa, xem ta có đau hay không?

Yêu quái nói:

- Con khỉ nhà ngươi, ta nhớ rằng hồi ở thiên cung, nhà ngươi ở động Thuỷ Liêm, núi Hoa Quả, nước Ngao Lai bên Đông Thắng Thần châu, lâu nay không nghe thấy tiếng tăm. Làm sao bây giờ lại đến cửa ta lừa dối? Hay là ông bố vợ ta đi mời nhà ngươi về?

Hành Giả nói:

- Bố vợ nhà ngươi không đi mời ta. Mà vì lão Tôn cải tà quy chính, bỏ đạo theo sư, bảo vệ một vị em nhà vua Đại Đường bên Đông Đô, tên gọi là Tam Tạng pháp sư, sang Tây Thiên lễ Phật cầu kinh, đi tới Cao trang ngụ trọ, nhân Cao lão nói chuyện ra, cầu sư phụ bắt nhà ngươi để cứu con gái ông ấy.

Yêu quái nghe nói, vội buông đình ba xuống, khép nép thưa hỏi:

- Người lấy kinh ở đâu, phiền huynh đưa tôi đến ra mắt.

Hành Giả nói:

- Nhà ngươi muốn ra mắt người để làm gì?

Yêu quái nói:

- Tôi đã được Quan Thế Âm khuyến thiện, vâng chịu giới hạnh của người, ăn chay ở sạch: và dặn nếu theo người đi lấy kinh sang Tây Thiên lễ Phật cầu kinh, lập công chuộc tội trở về chính quả. Tôi chờ đợi mấy năm không thấy tin tức. Hôm nay mới biết huynh là đồ đệ người, sao không nói ngay ra việc lấy kinh, lại chỉ hung hăng đến đây đánh tôi?

Hành Giả nói:

- Mi lại bẻm mép man trá lừa ta để tìm lối thoát thân, chứ gì? Nếu mi thực lòng muốn bảo vệ Đường Tăng, không chút gì dối trá, hãy ngẩng lên trời phát thệ, ta sẽ đưa mi về ra mắt sư phụ.

Quái vật quỳ xuống, rạp đầu sì sụp khẩn vái:

- A di đà phật, Nam mô phật! Nếu con không thành tâm thực dạ, còn phạm vào tội trời, sẽ bị băm thây làm muôn mảnh!

Hành Giả thấy y khẩn vái phát nguyện nói:

- Đã như thế, nhà ngươi hãy châm lửa đốt hết chỗ ở đi, ta mới đưa nhà ngươi đi.

Yêu quái lại đem xếp cây lau và các cây gai góc vào cửa động, châm lửa đốt lên, phút chốc động Vân Sơn chỉ còn là cái lò ngói vỡ.

Đoạn nói với Hành Giả:

- Bây giờ tôi không còn vướng vít gì nữa, huynh hãy đưa tôi đi thôi.

Hành Giả nói:

- Nhà ngươi đưa đỉnh ba đây cho ta!

Yêu quái đem ngay cái đỉnh ba giao cho Hành Giả. Hành Giả bèn nhổ một sợi lông thổi hơi tiên vào hồ "biển", liền biến ra một cái dây thừng đánh ba vòng, tiến đến, bắt quặt hai tay yêu quái về sau lưng. Yêu quái cũng quặt tay lại đằng sau, để cho Hành Giả trói lại. Hành Giả lại nắm lấy tai kéo đi và bảo

- Đi mau! Đi mau!

Yêu quái nói:

- Cầm long lỏng chú, huynh nặng tay lắm, nắm tai tôi đau quá!

Hành Giả nói:

- Không thể cầm lỏng được! Chẳng ai trông nom được nhà người! Người ta thường nói "lợn lành trời chặt". Đợi về ra mắt sư phụ, nếu quả nhà người thực lòng, sẽ tha nhà người ra.

Có thơ ghi nhận:

*Kim tính cương cường trị được Mộc
Vượn kim bắt được Mộc rồng về
Kim theo Mộc thuận đều là một
Mộc mến kim nhân cùng phát huy
Một chủ một khách không ngăn cách
Ba giao ba hợp rất huyền vi
Tĩnh tĩnh vui vẻ chính lành tụ
Cùng tới Tây phương vịn một bề*

Hai người đi trên lưng chừng mây trở về Cao gia trang.

Chốt lát, đã về tới nơi, Hành Giả xách cặp đinh ba, tay nắm tai yêu quái nói:

- Nhà người hãy nhìn người ngồi trên nhà khách xem. Sư phụ đấy nhé!

Những người thân hữu nhà họ Cao và cả Cao lão, chợt thấy Hành Giả bắt được yêu quái, chới giật cánh khuỷu, túm tai điệu về, ai nấy đều vui vẻ chạy ra ngoài sân, nói:

- Sư trưởng! Sư trưởng! Y đúng là con rể nhà tôi đấy!

Yêu quái tiến lại, hai tay vẫn dang sau, quỳ gối lạy trước mặt Tam Tạng nói:

- Sư phụ! Nếu biết biết sư phụ nghỉ ở nhà nhạc phụ con, con đã lại bái tiếp rồi, không đến nỗi nhiều sự rắc rối.

Tam Tạng nói:

- Ngộ Không, sao con lại hàng phục được y về đây bái tạ?
- Hành Giả mới buông tay ra, cầm cán đinh ba gõ vào đầu nói:
- Chú ngốc, hãy nói đi!

Yêu quái đem việc Bồ Tát khuyến thiện, thuật kỹ lại một lượt. Tam Tạng rất mừng liền gọi:

- Cao Thái Công, cho lấy hương án ra có việc!

Cao Lão vội vàng mang hương án ra. Tam Tạng rửa tay đốt hương, trông về bể Nam lễ bái khẩn nguyện:

- Đội thánh ơn của Bồ Tát rất nhiều!

Các ông già cũng thấp hương làm lễ. Lễ xong, Tam Tạng lên nhà khách ngồi, bảo Hành Giả tha cho Trư. Hành Giả dướn mình một cái, thu người lại, dây trói tự sổ ra. Yêu quái lại bắt đầu lễ vái Tam Tạng, xin theo sang Tây Thiên, và lạy Hành Giả nhường người đến trước là anh, gọi Hành Giả là sư huynh.

Tam Tạng nói:

- Đã theo thiện quả ta mà xin làm đồ đệ, ta sẽ đặt tên cho để tiện sớm hôm kêu gọi.

Y nói:

- Thưa sư phụ, khi Bồ Tát cho thế phát thụ giới, đã đặt tên cho rồi, gọi là Trư Ngộ Năng.

Tam Tạng cười nói:

- Tốt! Tốt! Sư huynh con là Ngộ Không, con là Ngộ Năng, đều là tôn phái trong pháp môn nhà ta cả.

Ngộ Năng nói:

- Đệ tử được thụ giới hạnh của Bồ Tát, đã đoạn tuyệt ngũ huân, tam yển, ăn chay giữ sạch, ở nhà nhạc phụ, không bao giờ ăn mặn, ngày nay được gặp sư phụ, xin cho phá giới một bữa.

Tam Tạng nói:

- Con đã đoạn tuyệt ngũ huân, tam yển, ta lại đặt thêm cho con biệt danh, gọi là Trư Bát Giới.

Chú ngốc kia vui mừng nói:

- Xin tuân lệnh của thầy.

Vì thế từ đây lại gọi là Trư Bát Giới.

Cao lão thấy yêu quái cải tà qui chính như vậy, lại càng mừng rỡ, liền sai gia đồng sửa soạn bày tiệc, kính tạ Đường Tăng.

Bát Giới tiến lên níu lấy áo Cao lão nói:

- Xin cho nhà con ra đây chào mừng bố chồng, anh chồng.

Hành Giả cười nói:

- Hiền đệ, đệ đã theo đạo sa môn làm hoà thượng, từ nay về sau, không được nói đến cái tiếng "nhà tôi" nữa. Trong thế gian chỉ có đạo sĩ lấy vợ, chứ không có hoà thượng lấy vợ bao giờ? chúng ta hãy đến bàn ăn, theo thứ bậc ngồi xuống, ăn bữa cơm chay rồi sẽ lên đường sang Tây Thiên cho sớm sửa.

Cao lão bày tiệc, mời Tam Tạng ngồi trên. Hành Giả và Bát Giới ngồi ở hai bên tả hữu, gia quyến ngồi dưới. Cao lão mở chai rượu chay, rót một chén đầy, làm lễ điện trời đất rồi sau bưng mời Tam Tạng. Tam Tạng nói:

- Chẳng giấu gì Thái Công, bản tăng ăn chay từ khi ở trong bụng mẹ, lúc còn bé đã không ăn mặn.

Cao lão nói:

- Vẫn biết lão gia dùng chay, nên không dám dùng thức ăn tạp, rượu này cũng trai tịnh, mời người xơi một chén cũng không hề gì cả.

Tam Tạng nói:

- Cũng vẫn không dám uống rượu, vì rượu là điều giới thứ nhất.

Ngộ Năng phát hoảng nói:

- Sư phụ, đồ đệ từ khi ăn chay, chưa từng cai rượu.

Ngộ Không nói:

- Lão Tôn này, lượng rượu tuy hẹp, uống không hết một chum, nhưng cũng chưa từng cai rượu.

Tam Tạng nói:

- Đã vậy thì huynh đệ mỗi người uống một ít rượu chay thôi, nhưng không được say sưa để lỡ việc.

Thế là hai người tiếp lấy chén rượu mọi người mừng, chiếu theo chỗ ngồi như cũ, dự bữa tiệc chay, nói không xiết cổ bàn thịnh soạn, thức ăn thừa thãi.

Thầy trò ăn xong. Cao lão bưng ra một mâm sơn son, lấy ra hai trăm lạng bạc vụn, để ba vị sư trưởng dùng làm tiền đi đường, lại đưa ra ba cái áo cộc bông để ba người mặc phủ ở ngoài. Tam Tạng nói:

- Chúng tôi là sư hành cước, đến nhà xin bữa, qua đâu xin đấy, lấy kim ngân lụa vải làm gì?

Hành Giả đến gần thò tay bốc lấy một nắm đưa cho Cao Tài nói:

- Hôm trước anh đưa sư phụ ta đến đây, ngày nay thu được một người đồ đệ, chẳng có gì tạ ơn, gọi là có ít bạc vụn, anh cầm tạm mà dùng mua đôi giày rơm mà đi, sau này hễ có yêu tinh, làm ơn lại mách bảo cho ta mấy đứa, sẽ có quà tạ.

Cao Tài nhận lấy cúi đầu tạ ơn.

Cao lão lại nói:

- Sư phụ đã không chịu nhận vàng bạc, xin nhận cho mấy tấm áo vải thô này, để tỏ chút lòng thành.

Tam Tạng lại nói:

- Tôi là người xuất gia, ăn hối lộ mọi sợi tơ sợi tóc thì muôn kiếp không tu được. Thôi thì những quả, bánh ở trên tiệc ăn còn thừa, xin cho một ít mang đi, để dùng làm lương khô là đủ.

Bát Giới ở bên cạnh nói:

- Sư phụ, sư huynh, các vị không nhận bạc thì thôi, nhưng tôi đã làm rề nhà ông cụ mấy năm, cứ tính công nhật cũng tới ba thạch gạo.

Rồi nói với Cao lão:

- Thưa trưởng nhân, áo dài của con, đêm hôm qua bị sư

huynh xé rách mắt rồi, xin cho con một cái cà sa bằng gấm xanh; giày cũng rách rồi, cho con một đôi giày mới.

Cao lão nghe nói, không dám từ chối, bèn mua ngay một đôi giày mới, và đưa chiếc áo ngắn ra đổi lấy quần áo cũ.

Bát Giới nghênh nghênh ngang ngang, từ già nói:

- Gửi lời chào mẹ vợ, dì nhớn dì bé, huynh đệ rể, cậu cô chú bác, tôi hôm nay đi làm hoà thượng, không kịp đến chào, xin chớ trách. Thừa trượng nhân, bố hãy trông nom nhà con cho cẩn thận, hễ lấy không được kinh, trở về hoàn tục, con lại trở về nhà bố, ở rể làm ăn như trước.

Hành Giả quát mắng:

- Đố khốn! Đừng có nói nhảm!

Bát Giới nói:

- Không phải nói nhảm, chỉ sợ lỡ xảy ra điều gì thì đệ sẽ lỡ cả hoà thượng, lỡ cả vợ, hoá ra xôi hỏng bỏng không cả.

Tam Tạng nói:

- Đừng nói vớ vẩn nữa, chúng ta hãy đi cho sớm.

Rồi đó, thu xếp hành lý, Bát Giới quảy lên vai, Tam Tạng nhảy lên cưỡi con ngựa trắng, Hành Giả cầm gậy sắt đi trước dẫn đường. Một đoàn ba người, từ biệt Cao lão và các người thân đi sang phương Tây.

Thơ rằng:

*Cây cối tứ bề mây ráng cao
Đường triều Phật tử khá gian lao
Đôi lòng bữa chực cơm ngàn hộ
Trời lạnh kim châm mỏng áo bào
Ý ngựa giữ gìn không trễ nải
Dạ hầu nem nếp chớ lao đao
Tĩnh tình hoà định duyên may hợp
Hoa đẹp trắng tròn cảnh vẹn sao*

Ba người đi đã được một tháng bình yên vô sự. Đã qua địa

giới nước Ô Tư Tạng, ngẩng đầu chợt thấy một ngọn núi cao.
Tam Tạng dừng roi gò ngựa nói:

- Ngộ Không, Ngộ Năng, trước mặt có núi cao, các con phải cẩn thận, cẩn thận.

Bát Giới nói:

- Không hề gì. Núi này gọi là núi Phù Đồ, trong núi có một vị Ô Sào thuyết sư tu hành ở đấy. Lão Trư cũng thường gặp người.

Tam Tạng nói:

- Vị sư ấy là người thế nào?

Bát Giới nói:

- Người cũng là bậc đức hạnh, vẫn nhủ đồ đệ đi theo người tu hành, nhưng đệ tử không đi.

Thầy trò chuyện vãn, chẳng mấy chốc, đã trèo lên núi. Núi đẹp thay! Chỉ thấy:

Phía nam núi lấm thong trắng biếc.

Bên bắc non liễu lục, đào hồng.

Chim rừng dẫu giọng vang tai hót,

Hạc núi cao bay thẳng cánh dong.

Hương ngát lưng, trăm hoa tô vẽ đẹp

Xanh mơn mớn, muôn cỏ màu tươi cùng

Nước trôi cuộn cuộn khe sâu dưới

Từng từng mây lượn ngang trời không.

Mới thực:

Phong cảnh lạ thường rất u nhã

Không ai qua lại vắng mênh mông

Sư phụ ngồi ở trên ngựa xa trông, ở đằng trước cây hương cỗi có một nếp nhà gianh, bên tả có hươu nai dâng hoa, bên hữu có khỉ vượn cúng quả. Trên ngọn cây có loan xanh phượng đỏ hót vang, gà gấm bạc đen từng lũ.

Bát Giới trở nói:

- Có phải Ô Sào thuyết sư đấy ư?

Tam Tạng giờ rời giục ngựa, đến tận gốc cây.

Thiền sư thấy ba người đi tới, tức thì rời khỏi nơi thiền tọa, từ trên cây bước xuống. Tam Tạng xuống ngựa lễ chào.

Thiền sư đỡ dậy nói:

- Thánh tăng đứng dậy. Không kịp đón! Không kịp đón!

Bát Giới nói:

- Kính chào thiền sư.

Thiền sư kinh ngạc hỏi:

- Nhà ngươi là Trư Cương Liệp ở Phúc Lăng sơn, thế nào lại có duyên lớn, được cùng đi với Thánh tăng?

Bát Giới nói:

- Năm trước Bồ Tát khuyến thiện, xin theo người là đồ đệ.

Thiền sư rất mừng nói:

- Tốt! Tốt! Tốt!

Lại chỉ Hành Giả hỏi:

- Vị này là ai?

Hành Giả cười nói:

- Lão thiền sư nhận được sư đệ sao lại không nhận được ta.

Thiền sư nói:

- Vì quen biết ít.

Tam Tạng nói:

- Y là đại đồ đệ của bản tăng tên gọi Tôn Ngộ Không.

Thiền sư cười nói:

- Thật là không phải.

Tam Tạng lễ hai lễ hỏi:

- Xin hỏi người chùa Đại Lôi âm ở nơi đâu?

Thiền sư nói:

- Còn xa! Còn xa! Mà dọc đường có nhiều hổ báo khó đi.

Tam Tạng ân cần để ý, lại hỏi:

- Đường còn xa lắm không ạ?

Thiền sư nói:

- Đường sá tuy xa, nhưng thế nào cũng có ngày đến, chỉ là ma chướng khó trừ. Ta có một quyển "Đa tâm kinh" năm mươi tư câu, tất cả có ba trăm linh hai chữ. Nếu gặp nơi ma chướng, cúi đọc kinh này, tự nhiên vô sự.

Tam Tạng lạy phục xuống đất khẩn cầu. Thiền sư liền đọc kinh truyền cho:

*Quan tự tại Bồ Tát
Tụng kinh Bát nhã ba la mật
Xem ra ngũ uẩn đều không
Độ trì mọi khổ ách
Này Xá lợi tử.
Sắc không khác không
Không khác sắc sắc.
Sắc tức là không
Không tức là sắc
Thụ, Tướng, Hành, Thức
Cũng đều không khác
Này xá lợi tử
Do đó các pháp không tướng
Không sinh không diệt
Không như không sạch
Không thêm không bớt
Do đó, trong không không sắc
Không thụ, tướng, hành, thức
Không mắt, tai, mũi, lưỡi, minh ý
Không sắc thanh, hương vị, sờ chạm
Không nhãn giới
Không cả vô ý thức giới
Không vô minh
Cũng không vô minh tận*

Rồi tôi không già chết
Cũng không lão tử tận
Không khổ tịch diệt đạo
Không trí cũng không được
Vì lẽ không được gì
Nên thành Bồ Tát.
Theo Bát nhã Ba la mật
Lòng không e ngại.
Vì không e không ngại
Cũng không sợ hãi
Xa rồi mộng tưởng đảo điên
Cuối cùng tới cực lạc nát bàn
Các Phật hạ đời
Đều Tụng kinh Bát nhã
Tu được vô lượng chính giác
Nên đạt đại thần
Nên đạt đại minh
Va là vô thượng
Cùng là Vô đẳng
Trừ được mọi khổ
Chân thực lạ kỳ.

Đây là bản kinh tóm tắt chân tu nhập môn thành Phật.

Thiên sư truyền kinh xong, toan cười mây về Ô Sào, nhưng bị Tam Tạng níu lại, hỏi đường sang Tây Thiên xa xôi thế nào. Thiên sư cười nói:

Đường sá không khó đi,
Hãy nghe ta phân phó:
Nghìn núi, nghìn sông sâu,
Nhiều chương, nhiều quỷ sứ,
Như gặp chốn hiểm nguy
Yên tâm đừng hoảng sợ.
Đi tới Ma Nhĩ Nhai

*Nghiêng bàn chân đi bộ.
Coi chừng rừng Hắc Tùng,
Cáo yêu ra triệt lộ,
Tinh linh khắp kinh vua.
Ma vương đầy mọi chỗ:
Hổ già ngồi công đường,
Sói xanh làm chủ bộ
Sư tử, voi xưng vương
Hổ báo đều làm chúa.
Lợn rừng quấy hành trang.
Thủy quái trước mặt đỏ
Khỉ đá sống lâu năm.
Đương nổi cơn thịnh nộ,
Nên hỏi người đã quen
Sang Tây họ biết rõ.*

Hành Giả nghe lời cười nhạt nói:

- Chúng ta đi thôi, bất tất hỏi ai, cứ hỏi lão Tôn này.

Tam Tạng vẫn chưa hiểu ý ra sao. Thiền sư hoá đạo ánh sáng vàng trở lại Ô Sào. Sư trưởng ngẩng lên lạy tạ. Hành Giả trong lòng căm tức, giơ gậy sắt đánh lên bừa phứa, chỉ thấy hoa sen muôn đoá nở, mây đẹp chắn muôn vòng. Hành Giả dù có tài dốc sông quấy bể, cũng không bám vào được một sợi mây ở Ô Sào.

Tam Tạng thấy vậy ngăn Hành Giả lại nói:

- Ngộ Không, đây là một vị Bồ Tát, con định phá sào huyệt của người làm gì?

Hành Giả nói:

- Lão lại mắng huynh đệ chúng con.

Tam Tạng nói:

- Người giảng dẫn đường lối sang Tây Thiên, chứ có mắng con đâu?

Hành Giả nói:

- Sư phụ biết đâu? Lão nói: "Lợn rừng quấy hành trang" là mắng Bát Giới, "Khỉ đá sống lâu năm", là chửi lão Tôn này. Sư phụ hiểu làm sao được!

Bát Giới nói:

- Sư huynh nguôi giận, thiền sư hiểu hết việc quá khứ, vị lai. Xem câu "Thủy quái trước mặt đỏ", chẳng biết có nghiệm không. Thôi hãy tha cho lão.

Hành Giả thấy hoa xen mây lành, gần ngay Ô Sào, đành mời sư phụ lên ngựa, xuống núi, đi sang Tây Thiên. Chuyển đi này:

*Vì chưng phúc đức nhân gian ít
Thành thử tai ma rừng núi nhiều.*

Chưa biết việc đi ra sao, xin xem hồi sau sẽ rõ.

HỐI THỨ HAI MƯƠI

NÚI HOÀNG PHONG, ĐƯỜNG TÀNG GẬP NẠM, ĐÓN GIỮA RỪNG, BÁT GIỚI LẬP CÔNG

Có bài Kệ rằng:

*Pháp từ tâm sinh ra
Lại theo tâm mà diệt
Sinh diệt là do ai
Mời người tự phân biệt
Đã là tự tâm mình
Sao bảo tâm kẻ khác?
Chỉ cần chịu gắng công
Tìm sắt ở máu huyết
Bện thừng xuyên mũi quạ
Hư không nhập vào hết
Cắm ở cây vô vi
Đừng để nó đổ nát
Chớ nhận giặc làm con
Tâm pháp đều đoạn tuyệt
Đừng dạy nó lừa mình
Một đôn giáng đón trước
Hiện tâm cũng vô tâm
Hiện pháp, pháp cũng bết
Khi không thấy trâu người
Trời cao sáng xanh biếc
Trăng thu tròn một vầng
Đó đây khó phân xét.*

Bài Kệ này do Huyền Tráng Pháp sư viết sau khi thấu triệt qua kinh "Đa Tâm". Hàng ngày người luôn tụng niệm, tâm linh ngồi sáng

Lại nói ba thầy trò đi đường, ăn gió nằm mưa, đội trăng, mặc sao, lại đã sang tiết trời hè nóng nực, chỉ thấy phong cảnh:

*Hoa tàn bướm hững hờ,
Cây cao tiếng ve chen
Lửa lưu lập lòe tầm cuộn tổ,
Nước hồ hương mới ngát bông sen*

Chiều hôm ấy, ba người trông thấy một thôn trang ở liên rìa núi. Tam Tạng nói:

- Tôn Ngộ Không ơi! Con trông kia, mặt trời đã khuất núi, bể đông ngọc tỏ tỏ gương nga. May lại có một nhà ở rìa đường, thầy trò ta đến xin ngủ trọ một đêm, sáng mai sẽ đi.

Bát Giới nói:

- Đúng đấy, lão Trư con cũng hơi đói rồi, hãy đến đấy xin cơm chay ăn, mới có đủ sức gánh hành lý.

Hành Giả nói:

- Con ma nhớ nhà này, mới xa nhà mấy ngày đã lại cầu nhàu rồi!

Bát Giới nói:

- Bì thế nào được với huynh là người ăn khói uống gió. Đệ theo sư phụ mấy hôm nay đói lử người ra rồi, huynh có thấy không?

Nghe thế, Tam Tạng nói:

- Ngộ Năng à! Con hãy còn nặng lòng tại gia, chưa phải là người xuất gia. Con hãy trở về thôi!

Chàng ngốc sợ hãi, quỳ xuống nói:

- Thầy đừng nghe sư huynh con. Huynh ấy nói điều đấy. Con không oán giận gì hết. Con là thằng ngây dại, thẳng ruột ngựa, chỉ nói là đói bụng rồi, tìm nhà xin cơm chay ăn thôi. Huynh ấy đã mắng con là con ma nhớ nhà. Thưa sư phụ! Con

đã chịu giới hạnh của Bồ Tát, lại nhờ được sư phụ xót thương, xin quyết hầu hạ sư phụ sang Tây Thiên. Con xin thề rằng không chút nản lòng. Đã gọi là tu hành khổ hạnh, sao lại không phải là xuất gia?

Tam Tạng nói:

- Vậy thì đứng dậy!

Chàng ngóc vùng dậy, cầu nhàu hăm hực, quấy hành lý lên, chỉ còn việc cố sống cố chết, cúi rạp xuống đất chạy theo, phút chốc đã đến ngôi nhà ở rìa đường. Tam Tạng xuống ngựa. Hành Giả đón dây cương. Bát Giới để hành lý xuống, rồi đứng nghỉ cả dưới bóng cây. Tam Tạng chống tích trượng chín vòng, tháo dây mây, sửa lại áo, đội mũ lá, đi đến ngoài cửa, thấy một ông già ngồi nghiêng trên giường, lẩm rẩm niệm Phật. Tam Tạng không dám hỏi to, rón rén sẽ đến trước mặt:

- Kính chào thí chủ!

Ông già bước vội xuống đất, sửa lại khăn áo, ra cửa đáp lễ:

- Kính chào sư phụ! Cụ ở đâu ta tới đây? Đến nhà chúng tôi có việc gì?

Tam Tạng nói:

- Bần tăng là hoà thượng nhà Đại Đường bên Đông Thổ, vâng lệnh vua, sang chùa Lô Âm, vái Phật cầu kinh. Đến đây gặp trời tối, xin cụ làm ơn cho ngủ trọ.

Ông cụ già lắc đầu xua tay nói:

- Đi sang Tây Thiên không được đâu. Lấy kinh ở Tây Thiên khó lắm, nên sang Đông Thiên thôi!

Tam Tạng không nói ra miệng, trong lòng ngẫm nghĩ:

- Bồ Tát đã chỉ bảo là sang Tây, sao ông cụ này lại bảo sang Đông? Đông phương làm gì có kinh?

Tam Tạng ngập ngừng lo sợ không đáp.

Hành Giả vốn tính hung hăng, nhịn không nổi, tiến lên quát to:

- Lão nhân kia, lão đã già, mà chẳng biết gì hết. Chúng ta là những người xuất gia từ phương xa đến ngủ trọ, lại đưa ra những câu gở miệng dọa dẫm chúng ta. Nhà lão có chật hẹp, không có chỗ ngủ, chúng ta sẽ ra gốc cây ngồi một đêm, không dám quấy quả lão đâu.

Ông già ôm chầm lấy Tam Tạng nói:

- Sư phụ không nói gì mà đồ đệ người, cái anh má hóp, mồm nhô dẩu, mắt đỏ ngầu như con ma ốm thế kia, tại sao lại định sinh sự với tôi là người già lão?

Hành Giả cười:

- Cái lão này không có mắt. Những cái hào nhoáng chỉ để mà nhìn, chứ không ăn được đâu. Lão Tôn ta tuy nhỏ người, nhưng đã tu luyện đầy công, mình đồng da sắt còn thua.

Ông già nói:

- Chắc chú này cũng cao tay lắm?

Hành Giả nói:

- Ta không dám nói khoe, rồi cụ sẽ rõ.

Ông già nói:

- Quê quán chú ở đâu, sao lại cắt tóc đi tu?

Ngộ Không nói:

- Lão Tôn nguyên xưa quê ở Đông Thắng Thần châu, thuộc bể đông, nước Ngạc Lai, núi Hoa Quả, động Thủy Liêm, từ thuở nhỏ đã học làm yêu quái, xưng danh là Ngộ Không; có tài năng làm đến chức Tề Thiên Đại Thánh. Chỉ vì không chịu mệnh trời, đại náo thiên cung, gây ra nhiều đường tai nạn. Ngày nay tiên tai thoát nạn, quay đầu về sa môn, đi tìm chính quả, bảo vệ sư phụ tôi được vua Đường sai sang Tây Trúc bái Phật cầu kinh, thì còn sợ gì núi cao đường hiểm, bể rộng sóng cồn nữa! Lão Tôn ta lại tróc được quái, trừ được ma, bắt rồng chẹn hổ, lên trời xuống nước, chẳng thiếu món gì. Nếu nhà cụ đây có ma quái ném đá, ném gạch kêu gọi, cửa mở gì, ta xin trấn cho.

Ông già nghe xong câu chuyện, khanh khách cười:

- À ra vị hoà thượng dẻo miệng xin ăn.

Hành Giả nói:

- Có lão nói dai thì có. Đi theo sư phụ đã nhọc lử, còn hơi đâu mà nói dai!

Ông già nói:

- Ấy là chú mệt lử, không muốn nói đấy. Nếu không thì lão chết lẫn ra với những tiếng quát tháo của chú rồi. Chú đã cao tay như thế, thì sang Tây Thiên được đấy. Thế tất cả có mấy người? Xin mời vào trong nhà yên nghỉ.

Tam Tạng nói:

- Cảm ơn thí chủ quá thương, chúng tôi có ba người.

Ông già hỏi:

- Còn người nữa ở đâu?

Hành Giả lấy ta chỉ nói:

- Cụ này hoa mắt rồi, người ngồi ở gốc cây kia, chẳng phải là gì?

Ông già vội ngẩng đầu nhìn, vừa trông thấy mặt Bát Giới, sợ bỏ vĩa, vừa chạy vừa ngã. Ông nhảy bừa vào trong nhà, kêu âm lên:

- Đóng cửa mau! Đóng cửa mau! Có yêu quái hiện lên đấy!

Hành Giả ngăn lại nói:

- Cụ đừng sợ! Không phải yêu quái đâu, sư đệ ta đấy.

Ông già run cầm cập:

- Ối trời ơi! Hoà thượng gì mà vị nào cũng xấu thế?

Bát Giới tiến lên nói:

- Lão trượng, nếu cụ lấy tướng mạo mà xét đoán người, thì hoàn toàn sai lầm, chúng tôi tuy xấu, nhưng làm được việc cả đấy.

Ông già đương nói chuyện với ba người ở trước cửa, thì thấy hai người thiếu niên với một lão bà từ phía nam trở về, theo sau

có ba, bốn em bé đi cấy về, người nào cũng quần xắn đến đầu gối, đi chân không.

Họ trông thấy một con ngựa trắng, một gánh hành lý và tiếng người lao xao ở trước cửa, chưa biết ra sao, vội chạy ô cả vào hỏi xem có việc gì.

Bát Giới nhô đầu ra, vẫy tai mấy cái, chầu mồm dài ngáp ngáp, làm cho mấy người hoảng sợ, trốn chạy lung tung, ngã xiêu ngã vẹo. Tam Tạng cuống quýt kêu gọi:

- Đừng sợ! Đừng sợ! Chúng tôi là sư đi lấy kinh không phải ma quái gì đâu.

Ông già vội ra ngoài cửa đỡ bà già dậy, và nói:

- Bà hãy đứng dậy, đừng sợ. Đây là sư cụ ở bên nhà Đường đấy mà. Diện mạo đồ đẽ ngài hơi xấu một chút, nhưng trong lòng họ tốt. Bà hãy đưa các con về.

Bà già đi vào với ông già, hai anh thanh niên dẫn các em bé vào nhà trong.

Tam Tạng ngồi trên giường tre kê ở trên lầu, oán trách nói:

- Đồ đẽ ơi! Mặt mũi chúng con đã xấu xí, ăn nói lại thô lỗ, làm cả nhà người ta điên đảo, thật chỉ làm rầy cho thầy thôi!

Bát Giới nói:

- Không giấu gì thầy, từ khi đi theo thầy, con cũng đã bảnh giai lên một chút đấy chứ. Như cái ngày ở trại Cao lão, giá mà con chầu cái mồm ra, hai tai ve vẩy ve vẩy, thì hàng mấy chục người phải chết khiếp.

Hành Giả nói:

- Chú ngọc đừng nói quàng nữa, hãy giấu kín cái xấu đi.

Bát Giới nói với Tam Tạng:

- Sư phụ hãy nghe Ngộ Không nói đấy, tướng mạo con người là do tự nhiên sinh thành ra, cất giấu thế nào được?

Hành Giả nói:

- Hãy giấu cái mồm có bộ răng bừa cào ấy vào trong ngực,

đừng có cháu ra, còn hai cái tai quặt là thì quặt lại sau gáy, đừng có ve vẩy, như thế chẳng phải cất giấu là gì?

Bát Giới đành giấu mõm, quặt tai, cúi đầu đứng hầu thầy.

Hành Giả gánh hành lý vào trong nhà, dắt ngựa buộc vào gốc cây.

Ông già dẫn một thiếu niên tay bưng cái khay đựng ba chén trà đến mời. Trà nước xong, nhà chủ lại sai sửa soạn cơm chay.

Người thiếu niên lấy một cái bàn mộc đã thủng và hai cái ghế gậy chân khập khểnh để ở ngoài sân, mời ba thầy trò ra ngồi chơi mát.

Tam Tạng nói:

- Cụ họ gì?

Ông già đáp:

- Tôi họ Vương.

- Cụ được mấy các anh, các chị?

- Có hai thằng con và ba đứa cháu.

Tam Tạng nói:

- Xin có lời kính mừng cụ, kính mừng cụ!

Tam Tạng lại hỏi:

- Cụ năm nay bao nhiêu tuổi?

Ông già nói:

- Tôi đã sáu mươi mốt tuổi.

Hành Giả nói:

- Tốt quá! Hoa giáp trùng phùng!

Tam Tạng lại hỏi:

- Ban nãy cụ nói kinh ở Tây phương khó là thế nào?

Ông già đáp:

- Kinh không phải là khó lấy, chỉ có đường đi rất khó khăn. Về đằng tây thôn chúng tôi, cách xa chừng trên dưới ba mươi dặm, có một hòn núi, gọi là núi Hoàng Phong tám trăm dặm, trong đó có

nhiều yêu quái. Tôi nói khó lấy kinh là thế đấy. Nhưng đồ đệ sư phụ đây có nhiều thủ đoạn cao cường thì vẫn đi được.

Hành Giả nói:

- Không ngại! Không ngại! Đã có lão Tôn và sư đệ, chúng nó muốn là yêu quái gì, cũng không dám trêu chúng ta.

Đương trò chuyện thì người con trai đã bung cơm đến bày lên trên bàn, và nói:

- Xin mời chúng trai!

Tam Tạng vừa chấp tay tụng kinh ăn cơm, thì Bát Giới đã ngón luôn một bát; Tam Tạng đọc xong mấy câu kinh, thì chú ta đã làm luôn ba bát.

Hành Giả nói:

- Cái bộ túi cơm này y như đồ quý đối vậy.

Thấy hần ăn như chớp, ông già biết ý liền gọi người nhà bảo:

- Vị này có lẽ đói, mau mang thêm cơm lên đây!

Chú gốc thực là một chàng to dạ dày, cầm cổ ăn luôn một lúc mười mấy bát cơm. Tam Tạng, Hành Giả mỗi người ăn không đầy hai bát. Bát Giới vẫn chưa ngừng, cứ chén hoài.

Ông già Vương nói:

- Vội vàng chẳng có sơn hào hải vị gì. Không dám mời nhiều, xin dâng lên một liên cơm nữa.

Tam Tạng, Hành Giả đều nói:

- Xin đủ.

Bát Giới nói:

- Ông lão này dấm dớ lắm! Ai xem bói với ông mà ông cứ nói năm hào, sáu hào hoài, có còn cơm thì cứ mang ra đây.

Chú gốc ăn một lèo hết cả cơm của nhà người ta, mà vẫn nói rằng mới được nửa bữa.

Cơm xong, người nhà cất dọn mâm bát, thu xếp chỗ ngủ ở ngay chiếc giường tre dưới lầu.

Sáng sớm hôm sau, Hành Giả đóng ngựa, Bát Giới sửa soạn hành lý. Ông già bảo vợ sắm thức điểm tâm, mời thầy trò Tam Tạng. Ăn xong, ba người cảm ơn từ biệt ra đi.

Ông già nói:

- Dọc đường nếu có xảy ra sự gì, mời các vị lại trở về nhà tôi.

Hành Giả nói:

- Cụ chớ bàn chùn thế, chúng ta là người xuất gia, không bao giờ quay về cả.

Nói đoạn thầy trò thẳng cương, quẩy gánh lên đường.

Ôi! Đi lần này:

Hắn sang Tây Trúc không đường tốt

Tất gặp yêu ma xảy nạn to.

Ba người đi chưa tới nửa ngày, đã thấy một ngọn núi cao vô cùng hiểm trở.

Đi tới chân núi, Tam Tạng ngừng cương ngắm cảnh. Quả là:

Non cao chót vót,

Đường lối gập ghềnh.

Đèo dốc khe sâu,

Suôi reo hoa nở,

Núi dù không cao mấy, đỉnh non liền với tầng mây

Nước dẫu chẳng sâu nào, đáy giếng tiếp liền địa phủ.

Đằng trước núi; mây bay lớp lớp, quái thạch trùng trùng,

Muôn nghìn trượng, đỉnh mê hồn cao ngất.

*Sườn núi có động rồng uốn khúc, trong hang có nước rõ
lạnh tanh.*

Lại có, bầy hươu nai chạy nhảy, đàn khỉ vượn nô đùa.

Khe sâu như hang hổ, nước rã tựa rồng ngoi.

Trên cửa động gió ù ù thổi.

Dưới cỏ xanh chim vút vút bay.

Chợt đâu bầy ác thú chạy qua, người trông thấy kinh

hồn hoảng vía.

*Chính là lúc núi hang xáo lộn, động đảo thành non.
Khói bốc nhuộm thành muôn trượng ngọc.
Khói sương mờ bọc mấy tầng cao.*

Sư phụ giật cương, vó câu khoan bước. Tôn Ngộ Không dừng mây tiến chậm. Trư Bát Giới gánh bước từ từ. Đường nhìn núi non, chợt thấy một trận gió lốc dừng dừng nổi dậy. Tam Tạng ngồi trên mình ngựa sợ hãi hỏi:

- Ngộ Không ơi! Nổi gió rồi đấy!

Ngộ Không nói:

- Gió thì mặc gió, thời khí bốn mùa có gì đáng sợ!

Tam Tạng nói:

- Không phải gió thường, gió này độc lắm.

Hành Giả nói:

- Sao thầy biết là không phải gió thường?

Tam Tạng nói:

- Con xem gió này:

*Tung bay cuộn cuộn, thổi ào ào.
Mịt mịt mờ mờ tít tít thăm cao.
Qua núi nghìn cây đua sức thét.
Vào rừng muôn gốc cố lay chào,
Liều tợ bên bãi lay tung rế.
Hoa lá trong vườn gió sặc sào
Thu lưới thuyền chài mau gác mái
Hạ mui đồ khách vội buông neo.
Nửa đường chinh phu lạc mất lối
Trong non chú tiểu bước lao đao
Trong rừng quả tiên khỉ vượn chạy
Giữa lùm hoa thơm hươu nai vào
Trước hang thông trúc gốc gốc đổ
Dưới động tre vầu lá lá chao
Gió cát loạn bay mù trời đất
Sóng dài biển rộng sóng dữ gào*

Bát Giới tiến lên ngăn Hành Giả lại nói;

- Sư huynh ạ, gió to quá, chúng ta hãy nấu vào chỗ kín.

Hành Giả cười nói:

- Chú hèn lắm, thấy gió to tìm chỗ ẩn, thắng hoặc gặp mặt yêu quái thì làm thế nào?

Bát Giới nói:

- Huynh không nghe thấy ư? Tránh nhan sắc như tránh kẻ thù, tránh gió táp như tránh tên nổ ư? Chúng ta ẩn nấu một lúc có hại gì đâu?

Hành Giả nói:

- Đừng có nói nữa, để ta vốc một nắm gió nghe xem sao.

Bát Giới cười nói:

- Sư huynh nói khoác không đâu, đời nào lại vốc được gió, mà có vốc được, thì nó lại lọt ra ngay chứ?

Hành Giả nói:

- Chú biết đâu ta có phép vốc gió.

Hành Giả để cho đầu gió đi qua, đến cuối gió mới vốc lấy nghe, thấy có hơi tanh, nói:

- Quả nhiên không phải gió tốt, cứ như cái mùi gió này nếu không phải là gió cạp thì cũng là yêu quái, nhất định sẽ lắm chuyện đây.

Nói chưa dứt lời, đã nhìn thấy ở dưới sườn núi có một con hổ sặc sỡ quật đuôi nhảy vọt ra, làm cho Tam Tạng đang ngồi trên mình ngựa hoảng sợ ngã lộn xuống đất, hồn bay phách lạc, Bát Giới buông hành lý xuống cầm lấy đinh ba, không đợi Hành Giả, xông lên trước quát to:

- Quái vật, mi chạy đâu?

Nói rồi nhảy xổ tới bổ luôn vào đầu hổ. Con cạp đứng thẳng lên, lấy móng chân phải đằng trước móc vào ngực, kéo đến soạt một tiếng, trút cái lột ấy ra, đứng ở bên đường, trông rất là hung ác. Thật là:

Toàn những máu đỏ lòe mình mẩy
Cặp giò tròn lẳn chẳng đầy gân
Tóc đầu bùng bùng như lửa bốc
Đôi mi dựng thẳng tường sắt gang
Bốn nanh đối hàng trắng nhọn hoắt
Long lanh nhô một cặp mắt vàng
Hung hăng có sức gào thật lớn
Xa gần thấy đều nghe oang oang.

Quái vật quát:

- Hãy khoan, hãy khoan, ta không phải ai xa lạ. Ta là tiên phong của Hoàng Phong đại vương đây. Vâng nghiêm lệnh của Đại vương ta đi tuần trên núi, bắt mấy đứa phạm phu để làm đồ nhấm. Mày là sư mô ở đâu, dám dùng binh khí đánh ta?

Bát Giới quát mắng:

- Mi là đồ quái vật không nhận được ta. Chúng ta đây không phải bọn phạm phu qua đường, mà là đồ đệ của vị Ngự đệ nhà Đại Đường Tam Tạng, phụng chỉ sang Tây phương lễ Phật cầu kinh, mày khôn hồn thì xéo đi cho thấy trò ta đi, đừng quấy rối sư phụ ta, thì sẽ tha cho. Nếu cứ ngông cuồng như trước, cái đỉnh ba này sẽ không tha thứ cho đâu.

Yêu ma không để cho nói, chạy xông đến, đứng giữ miếng, đánh thẳng vào mặt Bát Giới. Bát Giới vội né mình, rồi múa đũa ba bổ lại. Quái vật tay không, quay mình chạy miết. Bát Giới đuổi theo. Quái vật chạy đến sườn núi, lấy ra một ngọn đao bằng đồng đỏ giấu ở trong đám cỏ, rồi quay lại, múa đao đón đánh. Hai người ở sườn núi, kẻ đánh đi, người đỡ lại, chọi nhau rất kịch liệt.

Hành Giả đỡ Đường Tăng dậy nói:

Sư phụ hãy ngồi dậy, đừng sợ hãi gì hết, để lão Tôn đi giúp Bát Giới đánh đuổi con yêu đi!

Tam Tạng ngồi xuống, trong lòng lo sợ, miệng đọc Đa tâm kinh.

Hành Giả vác gậy sắt quát to:

- Bắt lấy nó!

Lúc ấy Bát Giới đã dốc hết tinh thần, quái vật thua chạy miết.

Hành Giả quát:

- Không tha nó! Đuổi cho kịp!

Hai người kẻ đỉnh ba, người gậy sắt, đuổi tuột xuống núi. Yêu quái bủn rủn chân tay, dùng phép "Kim thiên thoát xác" (Con ve lột xác) sụp xuống một cái, hiện nguyên hình là một con mãnh hổ. Hành Giả và Bát Giới không chịu bỏ, theo miết con hổ định trừ tận gốc. Quái vật thấy thế, lại móc vào bụng trút lột ra, lấy nhiều cỏ đập lên xác hổ, hoá ra trận cuồng phong chạy về lối cũ. Nó chợt nhìn thấy Đường Tăng đương tụng kinh Đa tâm, liền đến bắt luôn, rồi cưỡi gió cấp đi. Thật đáng thương cho Đường Tăng:

Giang Lưu số đoán nhiều tai nạn

Cửa Phật tu hành rất khó khăn.

Quái vật bắt Đường Tăng đem về đến cửa động, làm tắt trận cuồng phong, bảo người canh cửa rằng:

- Chú vào báo đại vương: Hổ tiên phong bắt được một nhà sư, còn đợi lệnh ở ngoài cửa.

Động chủ liền truyền lệnh cho hấn vào.

Hổ tiên phong lưng đeo hai con dao đồng đỏ, hai tay ôm Đường Tăng, tiến vào quỳ nói:

- Kính tâu đại vương, tiểu tướng là kẻ bất tài, được đại vương sai đi tuần trên núi, gặp một vị hoà thượng, hấn ta là ngự đệ nhà Đại Đường bên Đông Thổ, tên là Tam Tạng pháp sư, sang tây phương bái Phật cầu kinh, xin bắt điệu về tàm làm đồ nhắm.

Tên động chủ nghe nói giật nảy mình nói:

- Trước đây ta nghe người ta đồn rằng Tam Tạng pháp sư là một vị thần tăng phụng sắc chỉ vua Đường đi lấy kinh, ông ta có

một người đồ đệ tên là Tôn Ngô Không, thần thông quảng đại, pháp lực cao cường, nhà người làm thế nào mà bắt được ông ta?

Tiên phong nói:

- Ông ta có hai tên đồ đệ, tên đến trước là một chàng mồm dài, dùng một cây đinh ba có chín cái răng. Lại một tên nữa dùng một cái gậy sắt bọc vàng, hắn có đôi mắt lửa đồng tử vàng, xốc tới đánh nhau với tiểu tướng, bị tiểu tướng dùng phép "Kim Thiên thoát xác", thoát thân trốn ra, bắt luôn hoà thượng, đem dâng đại vương, gọi tổ chút lòng thành kính dâng bữa nhăm.

Động chủ nói:

- Chớ có làm thịt vội!

Hổ tiên phong nói:

- Thưa đại vương, thấy thức ăn không ăn gọi là dở chứng.

Động chủ nói:

- Nhà người không biết. Ăn thịt thì có khó gì, chỉ sợ hai gã đồ đệ tìm đến gây lôi thôi, chưa được ổn tiện. Bây giờ hãy đem lão ta trói vào cọc định phong, đợi dăm ba hôm, hễ không thấy hai gã kia đến quấy rối, bấy giờ sẽ tùy thích làm nem, làm chạo, đem rán, đem kho, có thú không. Một là để cho hắn sạch sẽ trong người, hai là để tránh miệng tiếng, rồi ta tự do đánh chén, thì ngon lành biết mấy.

Tiên phong rất mừng nói:

- Đại vương lo xa nghĩ sâu rất là cao kiến.

Hắn liền gọi bọn tiểu yêu đem Tam Tạng đi.

Bảy tám yêu cạnh đấy chạy ồ ra, đem Đường Tăng trói lại, chẳng khác gì gà con bị quạ vồ. Thật là:

Khốn cùng Tam Tạng mong Hành Giả

Gặp nạn Thần tăng nhớ Ngô Năng.

Tam Tạng nói một mình:

- Đồ đệ chúng con bắt ma, đánh quái ở đâu, mà thầy thì bị

ma quái bất thế này. Đến bao giờ mới thoát nạn, cơ cực thay! Chúng con có đến ngay mà cứu thầy ra; nếu chậm trễ thì mạng thầy sẽ khó toàn vẹn.

Vừa nói vừa than thở khóc lóc.

Hành Giả, Bát Giới hai người đuổi cộp chạy xuống sườn núi, nhìn rõ con hổ ngã lăn ra ở rìa núi. Hành Giả gờ gậy hết sức đánh một nhát đến nổi đau cả tay, Bát Giới lại bồi thêm một đỉnh ba nũa, răng đỉnh ba bặt long lên thì ra đấy chỉ là một cái da hổ trùm lên một hòn đá, trông như con hổ nằm. Hành Giả hoảng sợ nói:

- Bị trúng kế nó rồi!

Bát Giới hỏi

- Trúng kế gì?

Hành Giả nói:

- Cái này gọi là phép "Kim Thiên thoát xác" nó lấy da hổ trùm lên đây rồi chạy trốn. Chúng ta về ngay tìm sư phụ, không khéo vào tay nó rồi!

Hai người vội vàng chạy về thì chẳng thấy Tam Tạng đâu nữa.

Hành Giả gầm lên như sấm nói:

- Nó bắt mất sư phụ rồi, làm thế nào bây giờ?

Bát Giới tay dắt ngựa, mắt rơi lệ, miệng than thở:

- Trời hỡi trời! Bây giờ biết tìm kiếm ở đâu?

Hành Giả nói:

- Chớ khóc! Chớ khóc! Khóc sẽ mất hết chí khí hăng hái. Nó chỉ ở quanh núi này, chúng ta phải kịp đi tìm.

Hai người đi tuột vào trong núi, trèo đèo vượt đỉnh một hồi lâu, đã thấy một cửa động sâu hoắm vào sườn núi. Hai người dừng bước xem xét, quả là hung hiểm.

Chỉ thấy:

Vách đá chon von,

Lối đi ngoắt ngoéo.

Rặng thông khóm trúc rườm rà,
Bụi liễu, cây ngô xanh biếc
Sườn non quái vật lô nhô
Rừng sâu bầy chim riu rít.
Nước suối trong veo vỗ vách đá,
Nước sương lạnh buốt thấm đường đi.
Mây nổi từng từng
Cỏ dao lớp lớp
Cáo thỏ chạy tung tăng
Hươu nai chọi hì hục
Sườn dốc dây mây leo lủng lẳng
Khe sâu khóm bách mọc lô nhô.
Chót vót chon von hơn núi Thái
Hoa bay chim hót quá Thiên thai.

Hành Giả nói:

- Hiền đệ a, đệ hãy đem hành lý giấu vào hốc núi, dắt ngựa vào chỗ kín, đừng để lộ ra, để ta đến cửa đánh nhau. Phải bắt sống yêu tinh mới cứu được sư phụ.

Bát Giới nói:

- Chẳng phải dặn dò, huynh đi ngay cho.

Hành Giả sửa lại áo quần, vác gậy đi tới trước cửa, thấy có sáu chữ lớn "Hoàng Phong linh - Hoàng Phong động" Hành Giả tay cầm gậy, chân đứng kiểu chữ đinh, quát to.

- Yêu quái kia, đưa giả ngay sư phụ ta đây, để ta khỏi phá tan sào huyệt, san phẳng chỗ trú chúng bay!

Bọn tiểu yêu nghe tiếng, đứa nào đứa ấy sợ run lên, vội chạy vào trong cấp báo:

- Thưa đại vương! Tai vạ tới nơi rồi!

Hoàng Phong quát hỏi:

- Việc gì thế?

Bọn tiểu yêu nói:

- Ở ngoài cửa có một vị hoà thượng miệng như miệng thiên lôi, mặt đầy lông lá, tay cầm cây gậy sắt to kích, đòi sư phụ đẩy ạ.

Tên động chủ kinh sợ, gọi Hồ tiên phong đến bảo:

- Ta cho người đi tuần núi, chỉ cần bắt mấy con trâu núi, lợn rừng, hươu to, dê béo, sao lại bắt Đường Tăng để đồ đệ người ta đến cửa đòi hỏi, làm thế nào bây giờ?

Tiên phong nói:

- Đại vương cứ yên tâm, đừng lo ngại gì hết. Tiểu tướng tuy bắt tài, sẽ đem năm mươi tên tiểu hiệu, bắt luôn cả Tôn Hành Giả nào đó về thịt luôn thể.

Động chủ nói:

- Ở đây, ngoài các đầu mục lớn nhỏ ra, ta còn có năm bảy tiểu hiệu nữa, tùy người lựa chọn lấy bao nhiêu cũng được. Ta sẽ tình nguyện kết làm huynh đệ với người. Chỉ sợ không bắt nổi rồi hại đến mình, bấy giờ người đừng có oán ta.

Hồ quái nói:

- Xin cứ yên tâm, để cho tôi đi.

Nói đoạn dẫn năm mươi tên tinh tráng, phát cờ khua trống, lưng giắt hai con dao đồng, nhảy ra cửa động quát to:

- Mi là hoà thượng con khỉ ở đâu tới đây kêu la rầm rĩ, định làm cái gì?

Hành Giả thét mắng:

- Mi là con vật lột da, đã dùng cái trò ma trút lột, bắt sư phụ ta mang đi, lại còn hỏi ta muốn gì? Muốn tốt thì đưa ngay sư phụ ta ra đây, sẽ tha chết cho.

Hồ quái nói:

- Sư phụ mi ta đã bắt để đại vương ta làm đồ nhắm rồi. Mi biết điều thì về đi, bằng không ta sẽ bắt nốt mi làm thịt luôn thể, chả phải là "mua một con lại được thêm một con" ư!

Hành Giả uất giận, hàm răng nghiến lại, cặp mắt tròn xoe, cầm gậy sắt quát to:

- Mi có tài giỏi gì, dám mở miệng nói láo! Đừng có chạy, xem gậy đây.

Tên Tiên Phong vội múa đao chống đỡ.

Một trận rất ác liệt, cả hai bên đều trở tài năng. Thật là:

*Quái vật chỉ là quả trứng ngỗng
Ngộ Không lại là trứng ngỗng đá
Dao kia đồng đỏ đầu gậy này,
Trứng chọi với đá ắt sẽ vỡ
Ngỗng ngan tranh nhau với phượng loan
Sẻ non đời nào thắng được quạ?
Quái kia phun gió ào núi non
Ngộ Không thở khói ngất trời đỏ
Giao tranh chưa được năm ba hồi
Tiên phong mất vía chân tay, rã
Quay mình thua trốn chạy như bay,
Ngộ Không đuổi ngay không buông thả
Hổ quái không chống nổi, quay mình trốn chạy.*

Trước kia nó trót đã khoác lác trước mặt động chủ, bây giờ không dám chạy vào động, bèn chạy tắt ra dốc núi tránh ẩn. Hành Giả khi nào chịu bỏ, vác gậy sắt đuổi theo, la hét vang trời. Khi vừa đuổi tới chỗ hốc núi, ngẩng đầu lên trông thấy Bát Giới đương chặn ngựa ở đấy. Chợt nghe tiếng hò hét, Bát Giới ngoảnh lại nhìn, thì ra Hành Giả đương đuổi hổ quái, bèn buông luôn ngựa ra, né người, bỏ ngay cho một dinh ba vào đầu. Tiên phong đáng thương kia "thoát thân muốn vượt ra ngoài lưới, ngờ đầu lại gặp ngay ông chài". Nó bị Bát Giới cho một dinh ba, chín lỗ trào ra máu đỏ, trên đầu óc trắng chảy tuôn theo. Có thơ ghi nhận:

*Năm bảy năm xưa học chính tông.
Ăn chay theo đúng đạo chân không.
Thực lòng giúp đỡ Đường Tam Tạng.
Mời tôi Sa Môn đã lập công.*

Bát Giới dận lên lưng hổ quái, hai tay cầm đinh ba bổ nữa.
Hành Giả thấy vậy rất mừng nói:

- Hiền đệ làm thế tốt đấy. Nó dẫn mấy chục đứa tiểu yêu quèn dám đánh nhau với ta, bị ta đánh bại, không dám chạy vào động, chạy ra đây để bỏ mạng, nhờ có đệ đánh tiếp, không thì nó lại trốn mất.

Bát Giới nói:

- Có phải nó thổi gió để bắt sư phụ đấy không?

Hành Giả nói:

- Chính nó! Chính nó!

Bát Giới nói:

- Huynh đã hỏi được sư phụ ở đâu chưa?

Hành Giả nói:

- Con yêu này bắt sư phụ vào trong động, định cùng với thằng đại vương nào đó đánh chén. Lão Tôn bực quá mới đánh đồn nó đến đây, được đệ kết liễu mạng nó rồi. Công lao này ở đệ cả. Đệ cứ giữ ngựa và hành lý, ta sẽ mang cái thầy ma này trở lại cửa động khiêu chiến. Phải bắt cho kỳ được con yêu già mới cứu được sư phụ.

Bát Giới nói:

- Đúng lắm! Đúng lắm! Nếu huynh đánh bại lão yêu, lại đuổi nó ra đây, đệ sẽ đón đường bổ chết ngay.

Hành Giả một tay cầm gậy sắt, một tay xách xác hổ chết, đến thẳng cửa động. Chính là:

*Pháp sư có nạn gặp yêu quái,
Huynh đệ hoà nhau đánh tà ma*

Chưa biết đi lần này có hàng phục được yêu quái, cứu được Đường Tăng hay không, xin xem hồi sau sẽ rõ.

HỒI THỨ HAI MƯƠI MỐT

HỘ PHÁP LÀM NHÀ LƯU ĐẠI THÁNH TU DI LINH CÁT DẸP PHONG MA

Năm mươi tên tiểu yêu tan tác, vác cờ rách, trống thùng, chạy vào trong động cấp báo:

- Thưa đại vương, Hồ tiên phong đánh không lại lão hoà thượng mặt lông lá, bị nó đuổi mãi xuống dưới chân núi phía đông.

Lão yêu nghe nói rất phiền não, đương khi cúi đầu ngẫm nghĩ tìm cách đối phó, lại có một tên tiểu yêu canh cửa chạy vào báo:

- Thưa đại vương, Hồ tiên phong bị lão hoà thượng mặt đầy lông lá đánh chết rồi. Nó đang đứng ở trước cửa động quát mắng thách đánh.

Con yêu già nghe rồi lòng càng thêm phiền não, nói:

- Cái tên này thực không biết điều! Ta chưa ăn thịt sư phụ hần, mà nó đã giết mất tiên phong của ta, tức thật! Tức thật! Ta thường nghe nói tên Hành Giả nào đấy, để ta ra xem, nó chín đầu tám đuôi gì, cũng bắt về để đền mạng cho Hồ tiên phong.

Nói đoạn liền gọi đưa khí giới ra. Các tiểu yêu mang mọi thứ đến. Tên yêu quái mặc áo giáp chỉnh tề, vác cái đĩa bằng gang ba chạc, dẫn lũ yêu tinh ra cửa động. Đại Thánh đương đứng ngoài cửa, chợt thấy yêu tinh chạy ra, vẻ rất hung tợn. Nhìn xem nó ăn vận thế nào:

Mũ kim khôi sáng quắc
Áo giáp vàng rỡ ràng.
Cặp lông trĩ phát phơ lượn gió,
Áo bào là phủ lụa nhạt vàng
Đai lưng tựa rồng vươn chồi lợi,
Hội kính đeo quanh mắt huy hoàng.
Giày da hươu hoa hoè nhuộm sắc,
Quần viên gấm lá liễu điểm trang
Tay cầm ngọn dĩa ba chạc sắc,
Có kếm gì đâu Hiên thánh lang,

Tên lão yêu ra tới cửa, liền quát to:

- Đứa nào là Tôn Hành Giả!

Hành Giả chân giẫm lên thây hổ, tay cầm cây gậy Như ý, trả lời:

- Ông ngoại mi đây! Trả ngay sư phụ ta!

Yêu quái nhìn thấy Hành Giả hình dáng bĩ ổi, mặt mũi gầy guộc, cao không đầy bốn thước, bèn cười nói:

- Đánh thương! Đánh thương! Ta tưởng mi là một trang hảo hán, ngang trời dọc đất thế nào, chẳng hoá ra cái con quỷ ốm thế kia ấy à!

Hành Giả cười nói:

- Thằng nhãi con không có mắt, ông ngoại mi tuy nhỏ bé thế này, nhưng nếu mi lấy cán dĩa đánh vào đầu ta một nhát, ta sẽ cao lên sáu thước.

Yêu ma nói:

- Đầu mi rắn nhĩ, hãy ném một cán đây!

Hành Giả thản nhiên không tỏ ý sợ sệt gì.

Quả nhiên yêu quái đánh vào đầu Hành Giả một nhát, Hành Giả vận mình một cái, chân dài đủ sáu thước, người liền cao vút lên hơn một trượng, làm cho yêu quái phải dừng tay, tức tối nói:

- Tôn Hành Giả! Sao mi lại đem cái phép biến hoá hộ thân ra đùa ta thế! Hãy lại đây đấu sức cùng ta!

Hành Giả cười nói:

- Con ơi! Người ta thường nói: "Nghĩ tình không nỡ đánh, đã đánh chẳng còn tình". Tay ông ngoại mi nặng lắm, không biết mi có chọi nổi cây gậy này không?

Quái vật không để cho nói hết, vác đĩa đâm luôn vào bụng Hành Giả.

Đại Thánh là người từng trải, biết rằng tay sành sỏi thì không hoang mang, hoang mang là không sành sỏi, liền đưa gậy sắt đánh miếng "ô long lược địa" ⁽¹⁾ gạt cái đĩa ra, lại đánh luôn vào đầu yêu quái. Hai người đánh nhau kịch liệt trước cửa động Hoàng Phong. Thực là:

Yêu vương nổi giận, định bắt Đại Thánh đền mạng tiên phong

Đại Thánh ra oai, muốn trừ yêu ma cứu sư phụ

Đĩa tới gậy đỡ

Gậy đánh đĩa ngăn.

Một người là Trấn sơn đô thống soái.

Một người là hộ pháp Mỹ Hầu vương.

Ban đầu còn đánh đỡ qua loa, đến sau mới đấu đá kịch liệt.

Ngon đĩa chạc nhọn sáng quắc,

Cây roi bằng sắt nạm vàng.

Chạm phải thì hồn về âm phủ

Đánh vào thì phách đến Diêm cung.

Đều nhờ ở tay nhanh mắt tinh,

Lại cạy vào sức khoẻ thân hùng.

Hai bên đều liều chết quên mình.

Chưa biết ai còn, ai mất.

Lão yêu đánh nhau với Hành Giả hơn ba mươi hiệp không phân được thua, Hành Giả muốn lập công, liền dùng thủ đoạn

⁽¹⁾ Rỗng đen quét đất, một miếng võ của Trung Quốc.

phân thân, tay nhổ một sợi lông, bỏ vào miệng nhai nát, phun lên trên không, hô một tiếng "biến", tức thì biến thành một trăm mười vị Hành Giả, cùng ăn vận như nhau, mỗi người tay cầm một cây gậy sắt, vây chặt yêu quái ở trên không. Yêu quái sợ hãi, cũng gỡ phép ra, quay ngay mặt về phương tống, há miệng ba lần thổi ra một hơi, tức thì một trận gió vàng từ trên không cuốn tới.

*Se se lành lạnh cuồng trời đất
Không hình không bóng xoay cát vàng
Xuyên rừng thốc núi thông mỡ gầy
Bóc đất tung bụi núi đá tan
Hoàng hà cuộn sóng đục ngầu ngầu
Sông Tương dòng siết dòng xoáy chuyển
Trên trời sao động cung Đẩu Ngưu
Đánh nhau tới bởi Sâm La Điện
Năm trăm La Hán hò rầm trời
Tám Đại Kim Cương đều náo loạn
Văn Thù lạc mất sư tử xanh
Phổ Hiền, thỏ trắng cũng chạy biến
Chân Vũ rùa rắn lạc cả bày
Tỷ Đồng la lừa bày yên đệm
Người buôn luôn miệng khấn vái trời
Ông đồ tay lạy, mồm cầu nguyện
Tinh mạng dừng theo khói sóng trôi.
Danh lợi sóng tàn theo nước chuyển
Non tiên động phủ tối mờ mờ
Đảo biển Bồng Lai mờ ám quỵên.
Lão Quân khói trời lo luyện đan
Thọ tinh cánh quạt cũng khép kín
Vương mẫu đang lúc tới Bàn Đào
Làn gió cuốn đứt giải lụa yếm
Nhị Lang lạc lối thành Quán châu
Na Tra cũng khó rút thanh kiếm*

Thiên Vương không thấy tháp Thủ Tâm
Lỗ Ban cũng treo Đe vàng kiếm
Cửa báu Lôi Âm nghiêng ba tầng
Cầu đá Triệu châu đứt hai phiến
Một vầng trời đỏ không hào quang
Mấy dải Ngân hà sao chẳng sáng
Núi nam núi bắc rồi rít chim
Hồ đông hồ tây nước dón đến
Sóng mái gãy cây chả gọi nhau
Mẹ con chia lìa khó tìm kiếm
Long vương khắp biển tìm Dạ Xoa
Thần sấm chồn chồn hỏi roi điện
Diêm vương mười điện gọi Phán quan
Đầu trâu, mặt ngựa nháo thập điện
Gió này thổi nghiêng núi Phổ Đà
Làm kinh Quan âm bay một quyển
Bãi biển sen trắng hoa bay bay
Thổi nghiêng Bồ Tát mười hai viện
Từ thời Bàn cổ cho tới nay
Chưa từng thấy cơn gió ác hiểm
Ào ầm ào
Càn khôn tưởng chừng nổ tung ra
Muôn dặm non sông đều rung chuyển

Yêu quái phát ra trận cuồng phong, thổi những tiểu Hành Giả của Tôn đại thánh lên hết trên không như chiếc xe kéo sợi quay tít. Hành Giả hoảng sợ phải thu sợi lông lại, cầm gậy xông lên đánh, lại bị yêu quái nhằm đúng mặt phi ra một miếng gió vàng, làm cho cặp mắt lửa đồng tử vàng nhắm nghiền lại, không mở ra được. Vì thế Hành Giả không dùng được gậy sắt nữa, đành phải thua trận. Yêu quái thu gió về động.

Trư Bát Giới thấy trận gió vàng nổi to, trời đất tối sầm lại, bèn dắt ngựa, giữ hành lý, nằm phục trong hốc núi, không dám mở mắt, chẳng dám ngừng đầu, luôn miệng đọc kinh cầu

nguyên, chẳng biết Hành Giả được thua ra sao, sư phụ sống chết thế nào. Đương khi lo ngại, đã thấy gió tắt trời quang, vội ngừng đầu trông về phía cửa động, thì không thấy đánh nhau nữa, không nghe tiếng chiêng trống gì, Bát Giới không dám đến cửa động, vì không có người trông ngựa giữ hành lý, thật là tiến thoái lưỡng nan, lo sợ không ngớt. Đương lúc ấy, thấy Tôn đại thánh từ đằng tây quất thảo đi tới, y mới nghiêng mình đón tiếp nói:

- Sư huynh, gió to quá! Huynh ở đâu về vậy?

Hành Giả vung tay nói:

- Từ khi lão Tôn làm người, chưa từng thấy trận gió nào to. Con yêu già cầm một ngọn dĩa ba chạc sắt, đánh nhau, đánh đến hơn ba mươi hiệp bị lão Tôn làm phép hoá thân vây chặt đánh nó; nó rất nguy cấp, mới thổi trận gió này, quả là hung ác, dồn dập làm ta đứng không vững. Ta phải thu phép thuật lại, trốn về. Hừ, gió to, hừ, gió to! Lão Tôn cũng biết hô phong, cũng biết hoán vũ, nhưng chưa từng gặp trận gió nào dữ như trận gió yêu tinh này.

Bát Giới nói:

- Sư huynh, yêu tinh ấy võ nghệ thế nào?

Hành Giả nói:

- Võ nghệ cũng khá lắm, ngang sức lão Tôn, chỉ vì trận gió dữ, khó mà được nó.

Bát Giới nói:

- Như thế thì làm thế nào mà cứu được sư phụ?

Hành Giả nói:

- Việc cứu sư phụ hãy nói chuyện sau. Không biết ở đây có thầy lang chữa bệnh đau mắt không? Hãy đi mời ông ấy đến chữa mắt cho ta.

Bát Giới nói:

- Mắt huynh làm sao?

Hành Giả nói:

- Ta bị yêu quái thổi phì gió vào mặt, mắt sinh ra đau xót, bây giờ nước mắt cứ trào ra.

Bát Giới nói:

- Đại huynh ạ! Trên lưng chừng núi cao, trời lại sắp tối, đừng nói thầy thuốc làm chi, ngay đến chỗ ngủ cũng không có.

Hành Giả nói:

- Chỗ ngủ thì chẳng khó. Ta chắc rằng yêu tinh chưa dám hại sư phụ, chúng ta hãy lần ra đường cái, tìm nhà ngủ trọ, sáng sớm ngày mai, sẽ trở lại hàng phục yêu ma vậy.

Bát Giới nói:

- Đúng đấy! Đúng đấy!

Bát Giới dắt ngựa, quấy hành lý, ra khỏi hốc núi, đi lên đường cái. Lúc ấy trời đã sắp tối, nghe thấy ở phía nam sườn núi có tiếng chó cắn. Hai người dừng lại xem thì có một trang viên, lấp lánh có bóng đèn sáng. Hai người bất chấp có lối đi hay không, rẽ cỏ mà đi thẳng đến tận ngoài cửa, chỉ thấy:

*Cỏ chi mướt mướt màu biêng biếc
Đá trắng nhờ nhờ phủ rêu xanh
Lập lòe đóm đóm sáng lại sáng,
Chằng chịt rừng cây cành liền cành.
Mùi lan phưng phức.
Khóm trúc thanh thanh
Suối trong qua khe lượn
Trắc cỏi dựa sườn quanh.
Hẻo lánh ít khi du khách tới
Cửa ngoài hoa nội nở tung hoành.*

Hai người không dám tiện tiện đi vào, chỉ đứng gọi to một tiếng:

- Mở cửa! Mở cửa!

Một ông già dẫn mấy người nông phu trẻ tuổi, cầm đinh ba chổi xể ở trong nhà đi ra, hỏi:

- Ai đấy? Ai đấy?

Hành Giả khúm núm nói:

- Tôi là đồ đệ của vị thánh tăng nhà Đại Đường bên Đông Thổ, sang tây phương bái Phật cầu kinh, nhân đi qua núi này bị Hoàng Phong đại vương bắt mất sư phụ, chúng tôi chưa cứu ra được. Trời đã tối, tìm đến nhà ta đây xin ngủ trọ một đêm, cúi mong người cho phương tiện, phương tiện.

Ông già trả lời:

- Thật thất lễ quá! Đây là nơi mây nhiều người ít, vừa chợt nghe tiếng gọi cửa, sợ là bọn hồ tinh hồ dữ, hay quân giặc cướp trên núi, không biết là hai vị trưởng lão, xin mời các vị vào, xin mời các vị vào.

Hai huynh đệ dắt ngựa, quấy hành lý đi vào trong nhà, buộc ngựa buông gánh xuống, ngồi chơi với trang lão. Lại có người hầu dâng trà lên. Uống trà xong, người nhà bưng mấy bát cơm vùng ra; hai người ăn cơm xong, người nhà lại dọn dẹp chần gối mời đi nghỉ.

Hành Giả nói:

- Giá mà đừng ngủ còn tốt hơn. Xin hỏi cụ, ở xứ ta đây có ai bán thuốc đau mắt không?

Ông già nói:

- Vị nào đau mắt?

Hành Giả nói:

- Chẳng giấu gì cụ, chúng tôi là người xuất gia, từ trước tới nay không có bệnh, cho nên không biết bệnh đau mắt.

Ông già nói:

- Đã không đau mắt, hỏi thuốc làm gì?

Hành Giả nói:

- Hôm nay chúng tôi đi cứu sư phụ ở Hoàng Phong động, không dè yêu quái phun ra một luồng gió thổi vào mắt tôi đau buốt, nước mắt chảy ra dàn dụa, cho nên cần tìm thuốc đau mắt.

Ông lão nói:

- Tôi coi bộ trưởng lão, hãy còn ít tuổi, sao lại nói dối thế? Gió của Hoàng Phong đại vương đó thật là tệ hại. Gió ấy không phải là gió xuân thu, gió từng trúc, hay là gió đông, gió tây, gió nam, gió bắc đâu...

Bát Giới nói:

- Tôi thiết tưởng là gió giáp não, gió tai dề, gió đại ma, gió thiên đầu thống, có phải không?

Ông già nói:

- Không phải, không phải. Gió ấy gọi là "Tam muội thần phong".

Hành Giả nói:

- Sao cụ biết?

Ông già nói:

- Gió ấy, thổi ra trời đất tối, thổi cả quỷ thần sâu, đá vỡ núi non lở, mạng người chằng vào đâu. Các người nếu gặp gió ấy thổi lên, đừng có hòng sống, trừ ra đó là thần tiên mới được vô sự.

Hành Giả nói:

- Quả vậy! Quả vậy! Chúng tôi tuy chẳng phải là thần tiên, nhưng thần tiên còn là bọn sau chúng tôi. Làm chết ngay được cái mạng này thì khó lắm, có cái là nó thổi vào làm cho tôi đau mất thế thôi!

Ông lão nói:

- Như vậy thì cũng là khá đấy. Ở chúng tôi đây không có ai bán thuốc đau mắt. Già này có gặp được bậc dị nhân, truyền cho phương thuốc gọi là "cao ba hoa chín hạt" chữa khỏi các bệnh đau mắt gió.

Hành Giả nghe lời, cúi đầu khấp nép nói:

- Xin người cho một ít tra thử,

- Ông lão ưng lời, mang ra một cái lọ con bằng đá mã não, mở nút ra, lấy trăm ngọc khêu ra một ít tra cho Hành Giả, dặn

bảo không được mở mắt, yên tâm ngủ một giấc, sáng mai sẽ khỏi. Tra thuốc xong, ông già và bọn thiếu niên vào nhà trong.

Bát Giới cởi tay dây, lấy chân đệm ra mời Hành Giả đi ngủ, Hành Giả nhắm mắt quờ quạng.

Bát Giới cười nói:

- Tiên sinh quờ gậy dò đường hử?

Hành Giả nói:

- Cái đồ ngốc ăn cám bã nhà mi, lại còn muốn cho người ta mù nữa hử?

Chú ngốc khúc khích cười thâm đi ngủ. Hành Giả ngồi trên đệm, chuyển vận thần thông, mãi đến quá canh ba mới ngủ.

Chốc đã canh năm gần sáng. Hành Giả vượt qua mặt, mở bừng mắt ra nói:

- Quả nhiên là thuốc hay, so với trước sáng sủa hơn nhiều.

Rồi ngoảnh đầu nhìn lại đằng sau. Ô, sao chẳng thấy nhà cửa gì hết, chỉ còn trơ ra mấy cây hoè cổ, liễu cao, thì ra hai huynh đệ ngủ trên bãi cỏ gà.

Bát Giới tỉnh dậy nói:

- Sư huynh, huynh nói gì thế?

Hành Giả nói:

- Đệ mở mắt ra mà xem.

Chú ngốc vội ngẩng đầu, chẳng thấy nhà cửa đâu cả, vội vùng đứng dậy nói:

- Ngựa tôi đâu rồi?

- Chẳng buộc ở trên cây kia là gì?

- Hành lý đâu?

Hành Giả nói:

- Ở ngay bên cạnh đệ đây thôi!

Bát Giới nói:

- Bọn nhà này cũng lừa nhác thật. Dời nhà đi nơi khác

chẳng thêm gọi chúng mình một tiếng? Để cho lão Trư này biết mà tiễn tống một ít trà quả. Chắc là họ đi trốn sợ lý trưởng biết, nên mới dọn chạy ban đêm. Thật là khổ! Chúng mình ngủ như chết ấy! Làm sao họ đỡ nhà, mà lại không có một tiếng động?

Hành Giả khanh khách cười nói:

- Đồ ngốc, đừng nói nhảm nữa, hãy nhìn tờ thiếp gì dán ở trên cây kia kia.

Bát Giới tiến lên, lấy tay lột xuống, thì ra trên mặt tờ giấy có bốn câu tụng rằng:

*Nhà đây không phải nhà phạm tục
Hộ pháp Già lam điểm hoá ra.
Thuốc thánh chữa cho người khỏi mắt,
Hết lòng trừ quái chó chần chờ*

Hành Giả nói:

- Cái bọn cường thần này, từ khi đòi long mã đến nay, chưa từng tính số, hôm nay lại đến chót nhả với ta.

Bát Giới nói:

- Sư huynh đừng có làm phách, sao họ lại phải chịu phục để huynh gọi tính số?

Hành Giả nói:

- Đệ chưa biết đấy thôi. Những vị Hộ Pháp, Già Lam, Lục Đinh, Lục Giáp, Ngũ Phương Yết Đế, Tứ Trục Công Tào đó, vâng pháp chỉ Bồ Tát, bảo hộ ngầm sư phụ ta. Đã báo danh rồi, chỉ vì đã có đệ, chưa hề dùng đến họ, cho nên mới không điểm danh họ.

Bát Giới nói:

- Sư huynh, họ đã vâng pháp chỉ Bồ Tát ngầm bảo hộ sư phụ, cho nên không hiện rõ bản thân, vì thế mới điểm hoá ra trang trại tiên, huynh không nên quở họ. Hôm qua, họ lại tra thuốc đau mắt cho huynh, lại sửa soạn cho chúng ta một bữa cơm chay, cũng đã hết lòng lắm đấy chứ! Đừng quở mắng họ nữa, chúng ta phải đi cứu sư phụ thôi.

Hành Giả nói:

- Người huynh đệ nói phải lắm. Từ đây đến cửa động Hoàng Phong không xa mấy, đệ cứ ở yên đây, trông ngựa, coi hành lý, đừng ra khỏi rừng, để lão Tôn đi nghe ngóng xem sao, sẽ lại đánh nhau với nó.

Bát Giới nói:

- Đúng đấy! Phải dò tin đích xác xem sư phụ sống chết thế nào, giả sử sư phụ chết rồi, mỗi người chúng ta sẽ tìm đường tìm nẻo; nếu mà chưa chết, chúng ta phải hết sức hết lòng.

Hành Giả nói:

- Đừng bàn nhảm, ta đi đây!

Hành Giả nhảy vọt người lên, thẳng tới cửa động. Cửa hãy còn đóng, mọi người ngủ say. Hành Giả không gọi cửa, cũng không làm kinh động bọn yêu quái, tay cầm quyết miệng đọc thần chú, quay mình một cái, biến con muỗi chân hoa, thật là bé nhỏ khéo léo.

Tí teo mình nhỏ đốt đau

Ve ve tiếng bé như sấm

Phong lan màn the khéo ra vào

Đang khoái khí trời âm ảm

Chỉ sợ quạt phẩy khói hun

Riêng e lửa đèn sáng chói

Nhẹ nhàng nhỏ nhỏ chích rất nhanh

Bay vào trong động yêu quái

Hành Giả trông thấy con tiểu yêu đang ngáy khê khê liên châu vào mặt một phát. Con yêu giật mình tỉnh dậy kêu:

- Cha ơi! muỗi to quá, đốt nổi tịt lên!

Rồi bừng mắt ra nhìn, nói:

- Trời sáng rồi!

Kẹt một tiếng, hai cửa mở ra. Hành Giả ve ve bay vào trong động, nghe thấy lão yêu đương dặn dò các cửa phải cẩn thận, một mặt sai chúng thu dọn binh khí.

Lão yêu nói:

- Trận gió ngày hôm qua chưa thổi chết được Hành Giả, hôm nay thế nào nó cũng lại đến, hể nó lại đây, ta sẽ cho nó toi mạng.

Hành Giả nghe đoạn, bay ra phòng khách rồi vòng về đằng sau, thấy một cái cửa đóng rất kín. Hành Giả lách qua khe cửa vào trong thấy một khu vườn hoang. Đường Tăng bị trói vào một cái cọc ở giữa vườn. Sư phụ nước mắt ràn rụa tâm tâm niệm niệm chỉ nghĩ không biết Ngô Không và Ngô Năng hiện giờ ở đâu? Hành Giả dừng cánh, đậu lên đầu trọc sư phụ và nói:

- Sư phụ ơi!

Đường Tăng quen tiếng liền nói:

- Ngô Không ơi! Ta chết mất thôi! Con ở đâu gọi ta thế?

Hành Giả nói:

- Con ở trên đầu thầy, xin thầy chớ lo âu, đừng phiền não. Chúng con phải bắt cho kỳ được yêu quái thì mới cứu được thầy.

Đường Tăng nói:

- Đồ đệ ơi! Bao giờ mới bắt được yêu quái!

Hành Giả nói:

- Con hổ quái bắt thầy trước đã bị Bát Giới đánh chết rồi, chỉ có tên lão yêu, nó có thứ gió rất lợi hại. Sư phụ hãy yên tâm, chỉ trong ngày hôm nay, phải bắt cho được. Thầy đừng khóc nữa, con đi đây.

Thế rồi Hành Giả ve ve bay về đằng trước, thấy lão yêu đương ngồi điểm danh các đầu mục. Chợt có một tiểu yêu phát cờ lệnh tiến lên nói.

- Thưa đại vương. Tôi đi tuần núi, vừa ra khỏi cửa, nhìn ngay thấy lão hoà thượng mồm dài tai to ngồi ở trong rừng, nếu không chạy mau thì bị nó tóm cổ, còn lão hoà thượng mặt lông lá thì không thấy đâu cả.

Lão yêu nói:

- Hành Giả không thấy ở đâu, có lẽ bị gió thổi chết rồi. Thế là hết đi cầu cứu!

Lữ yêu nói:

- Nếu thổi chết được hần thì may cho chúng mình quá, chỉ sợ thổi không chết, nó lại mời thần binh đến thì làm thế nào?

Lão yêu nói:

- Sợ quái gì thần binh, trừ có Linh Cát Bồ Tát, ngoài ra ta không sợ gì hết,

Hành Giả ở trên rường nhà, nghe nó nói câu ấy, xiết bao mừng rỡ, lập tức bay ra, hiện nguyên hình, tới giữa rừng gọi:

- Trư đệ ơi!

Bát Giới nói:

- Huynh đi đâu thế? Vừa rồi con yêu mang cờ lệnh đến, bị tôi đồn cho một trận.

Hành Giả cười nói:

- Nhờ có đệ đấy. Lão Tôn biến ra con muỗi bay vào trong động thăm dò sư phụ. Thấy sư phụ bị nó trời vào một cái cọc, đương ngồi khóc. Lão Tôn đến yên ủi bảo đừng khóc rồi lại bay về phòng khách. Chợt thấy tên cầm cờ lệnh hỗn hển chạy về tâu báo việc bị đệ đuổi chạy và không thấy ta đâu. Thằng yêu đoán xằng nói bậy rằng ta bị gió thổi chết rồi. Chúng nó lại nhắc đến việc đi cầu thần binh, chính nó lại cung ra một người, hay biết bao! Hay biết bao!

Bát Giới vội hỏi:

- Nó cung ra người nào?

Hành Giả nói:

- Nó bảo chẳng sợ ai hết; trừ Bồ Tát Linh Cát ra thì không ai cản nổi sức gió của nó. Hiềm vì ta không biết Linh Cát ở phương nào?

Đương khi hai người bàn bạc, chợt nhìn thấy ở trên đường cái có một cụ già đi qua. Trông hình dạng cụ thì thấy:

Khoẻ mạnh không cần chống gậy.

Tóc râu trắng xoá bóng bóng

*Gầy còm gân guốc vẫn khoẻ.
Lim dim cặp mắt mơ màng.
Rút cổ khom lưng nhẹ bước.
Mi dài mắt đỏ tựa tiên đồng,
Nhìn xem dung mạo như ai nhỉ,
Có phải Thọ Tinh xuống núi không?*

Bát Giới nhìn thấy rất mừng nói:

- Sư huynh ạ! Người ta thường nói: "Muốn biết đường quanh núi, nên hỏi kẻ qua đường", huynh thử hỏi ông cụ này xem thế nào.

Hành Giả giấu gậy sắt đi, buông vạt áo xuống, tiến lên nói:

- Chào cụ ạ!

Cụ già lâm bầm trả lời và hỏi:

- Ông là hoà thượng ở đâu? Tới nơi đồng hoang này có việc gì?

Hành Giả nói:

- Chúng tôi là đồ đệ vị thánh tăng, hôm qua sư phụ tôi bị lạc, cụ làm ơn cho biết Linh Cát Bồ Tát ở nơi nào?

Cụ già nói:

- Linh Cát ở về phương nam, cách đây ba nghìn dặm đường, ở đấy có một ngọn núi gọi là Tiểu Tu di. Trong núi có một ngôi đạo trường, là nơi giảng kinh của Bồ Tát. Các người đến đấy cầu kinh à?

Hành Giả nói:

- Không phải cầu kinh, tôi có chút việc đến phiên Bồ Tát; không biết đi theo đường nào?

Cụ già lấy tay trở về phương nam nói:

- Cứ đi theo con đường ngoằn ngoèo kia kìa.

Lừa cho lúc Hành Giả ngoảnh lại nhìn, ông cụ già hoá ra một cơn gió rồi không thấy đâu nữa. Trên đường thấy một cánh thiệp, trong có bốn câu thơ:

*Kính gửi Tề thiên đại thánh biết
Già đây chính là Lý Trường Canh
Núi Tu di có Phi long trượng
Linh Cát vâng lời Phật tu hành*

Hành Giả nhặt lấy cánh thiệp, quay mình xuống núi.

Bát Giới nói:

- Huynh ạ! Mấy hôm nay chúng ta xúi quẩy quá. Hai ngày liền đều thấy ma giữa ban ngày. Cái lão hoá gió biến đi là ai thế?

Hành Giả đưa cánh thiệp cho Bát Giới. Đọc hết lượt.

Bát Giới nói:

- Trường Canh là ai nhỉ?

Hành Giả nói

- Trường Canh là danh hiệu của Tây phương Thái Bạch Kim Tinh.

Bát Giới vội vàng quỳ xuống, vái lên trên không nói:

- Ân nhân, ân nhân, nếu không được người tâu lên Ngọc đế cho, thì cái mạng lão Trư này đã toi rồi.

Hành Giả nói:

- Đệ là người biết ơn đầy, nhưng chó có thò ra, chỉ nên ẩn núp trong rừng sâu, chần ngựa và coi hành lý cho cẩn thận, để ta đến núi Tu Di mời Bồ Tát đến.

Bát Giới nói:

- Đệ hiểu rồi, huynh nên đi mau lên. Lão Trư nay đã học kiêu con rùa, lúc nào phải rút cổ thì rút lại.

Hành Giả nhảy lên trên không, cưỡi mây đi thẳng về phương nam, nháy mắt đã qua ba nghìn dặm đường rất là mau chóng. Phút chốc đã thấy một ngọn núi cao. Trong hốc đá, quả có một ngôi chùa, tiếng chuông khánh du dương, mùi hương bay ngào ngạt.

Đại Thánh đi tới trước cửa, thấy một đạo nhân, cổ đeo tràng hạt, miệng niệm Phật.

Hành Giả nói:

- Kính chào đạo hữu!

Đạo nhân cúi mình đáp lễ hỏi:

- Trưởng lão ở đâu tới đây?

Hành Giả nói:

- Đây có phải là nơi giảng kinh của Linh Cát Bồ Tát không?

Đạo nhân nói:

- Vâng! Trưởng lão muốn hỏi gì?

Hành Giả nói:

- Phiến đạo hữu chuyên báo giùm. Tôi là đồ đệ của Tam Tạng pháp sư, ngự đệ nhà Đại Đường bên Đông Thổ, tên là Tề Thiên Đại Thánh, Tôn Ngộ Không Hành Giả. Nay có chút việc muốn phiến đến Bồ Tát.

Đạo nhân cười nói:

- Chúc danh nhiều thế, nhớ thế nào được.

Hành Giả nói:

- Thôi thế chỉ nói Tôn Ngộ Không là đồ đệ của Đường Tăng.

Đạo nhân y lời chuyển báo lên giảng đường. Bồ Tát mặc áo cà sa, đốt hương ra đón. Đại Thánh bước tới cửa, nhìn vào trong thấy:

Đây chùa gấm vóc, khắp điện trang nghiêm.

Các môn đồ đều tụng pháp kinh hoa,

Các thầy sãi thầy rung chuông gõ mõ.

Trên bàn cúng Phật, đều là tiên quả tiên hoa

Trước án an bài, toàn những vị chay vị nhạt.

Sáng trưng đuốc ngọc, soi tới tầng mây;

Thơm ngát ló nhang, hương bay nghi ngút

Vừa lúc giảng xong ngồi nhập định

Mây trắng lớp lớp quanh ngọn thông.

Gươm tuế tróc thu ma quỷ.

Ba la bát nhả thực nhiệm màu thay!

Vị Bồ Tát chỉnh áo mũ ra đón mời Hành Giả lên chùa, ngồi nơi khách vị. Bồ Tát gọi pha trà, Hành Giả nói:

- Xin vô phép thôi. Hiện nay sư phụ tôi bị nạn ở núi Hoàng Phong, kính xin Bồ Tát ban đại pháp lực, hàng phục yêu ma, cứu thoát sư phụ tôi với.

Bồ Tát nói:

- Vâng pháp chỉ đức Như Lai, tôi ở đây trấn áp Hoàng Phong quái. Như Lai trao cho tôi một viên "định phong đơn", một cây "phi long bảo trượng". Tôi đã tha chết cho nó, cho về núi tu hành, không được hại người làm ác. Thế mà ngày nay nó dám trái giáo lệnh, định hại sư phụ người, thực là tôi có lỗi.

Bồ Tát muốn lưu Hành Giả ở lại dùng cơm chay, nhưng Hành Giả từ chối. Bồ Tát liền cầm phi long trượng cùng Đại Thánh lên mây đi thẳng.

Không mấy chốc đã đến núi Hoàng Phong. Bồ Tát nói:

- Đại Thánh ạ! Con yêu quái nó sợ tôi lắm, tôi cứ đứng trên mây này, một mình Đại Thánh xuống gây chiến với nó, dù nó ra đây, tôi sẽ làm phép.

Hành Giả y lời, ở trên mây nhảy xuống, không nói năng gì hết, cầm gậy sắt phá tan cửa động, quát to:

- Yêu quái! Trả ngay sư phụ ta đây!

Lũ tiểu yêu sợ hãi chạy vào cấp báo. Yêu quái nói:

- Con khỉ này thực là vô lễ, vẫn không biết phục tài, lại còn đập phá cửa ta. Ra chuyến này ta phải thổi gió cho nó chết đi mới được.

Bèn nai nịt như trước, vác đĩa gang ra. Trông thấy Hành Giả, nó không nói năng gì, đâm luôn đĩa vào bụng. Đại Thánh né mình tránh, rồi múa gậy sắt kháng cự. Đánh được vài hiệp, quái vật ngoảnh mặt về phương тонн, sắp há miệng hô phong. Tu Di Linh Cát ở trên không, lao phi long trượng xuống, miệng đọc thần chú, cây trượng hoá ra con rồng vàng chín móng, giơ hai móng quặp lấy yêu ma, cầm đầu đập xuống sườn núi ba lần, hiện ra nguyên hình là một con chuột lông vàng.

Hành Giả sấn tới, giơ roi sắt toan đánh, Bồ Tát ngăn lại nói:

- Đại Thánh đừng giết nó. Tôi còn phải đưa nó về ra mắt

Như Lai; nguyên nó là con chuột ở chân núi Linh Sơn đã tu hành đắc đạo, vì ăn trộm dầu ở trong chén lưu ly, đèn bị mờ tối đi, nó sợ Kim Cương bắt hỏi, nên mới trốn đến đây, lại ở đây tác quái, Như Lai xét nó không đáng tội chết, cho nên giao tội áp quản, nếu nó còn hại người gây nghiệt thì bắt về Linh Sơn; nay nó lại hỗn với Đại Thánh, chực hại Đường Tăng, tôi phải bắt nó đến bạch với đức Như Lai, định rõ tội trạng, mới có công lao chớ.

Hành Giả nghe lời, cảm ơn Bồ Tát. Linh Cát cười mây về phương tây.

Trư Bát Giới ở trong rừng, đương nghĩ tới Hành Giả, đã nghe thấy ở sườn núi có tiếng gọi:

- Sư đệ Ngộ Năng, dắt ngựa quảy hành lý lại đây, mau!

Chú ngọc nghe biết là tiếng Hành Giả, vội vàng thu xếp chạy ra khỏi rừng, ra mắt Hành Giả nói:

- Sư huynh, công việc ra sao?

Hành Giả nói:

- Mời Linh Cát Bồ Tát đem một cây phi long trượng đến bắt được yêu tinh; nguyên nó là con chuột lông vàng thành tinh; Bồ Tát đã đem nó về Linh Sơn ra mắt Như Lai. Bây giờ ta và chú đi cứu sư phụ.

Bát Giới bấy giờ mới vui vẻ mừng rỡ.

Hai người đánh vào trong động, đem cả ổ giảo thảo, yêu hồ, đồn lại, lấy đinh ba, gậy sắt đánh cho một chập chết hết, rồi đi đến vườn sau cứu sư phụ.

Sư phụ ra khỏi cửa hỏi:

- Hai chúng con làm thế nào mà bắt được yêu tinh, làm thế nào mới cứu được ta?

Hành Giả đem việc Bồ Tát hàng phục yêu ma nói lại một lượt. Sư phụ tạ ơn khôn xiết kể. Huynh đệ đem những thức chay trong động bày ra ăn uống, rồi mới đi tìm đường cái sang phương tây.

Muốn biết sau này ra sao, xin xem hồi sau sẽ rõ.

HỒI THỨ HAI MƯƠI HAI

BÁT GIỚI ĐẠI CHIẾN SÔNG LƯU SA MỘC XOA VÀNG LỆNH BÁT NGỘ TÌNH

Ba thầy trò Đường Tăng thoát nạn ra đi, không dấy một ngày đã qua khỏi núi Hoàng Phong, thẳng lối sang phương tây, một mạch toàn là đường lối bằng phẳng. Thời giờ thấm thoát, hết hạ sang thu, chỉ thấy những ve lạnh kêu càn càn liêu ử, sao đại hoả (sao tâm) rời về tây. Đường đi, nhìn thấy con sông to nước chảy, sóng vỗ cuộn cuộn, Tam Tạng ngồi trên mình ngựa, gọi hỏi:

- Đồ đệ, chúng con xem; mé trước sông to nước lớn thế kia, sao không thấy có thuyền nào qua lại, chúng ta làm thế nào mà sang sông được?

Bát Giới nhìn rồi nói:

- Quả là hỗn sóng, không thuyền nào qua được.

Hành Giả nhảy lên không trung, lấy tay che trên mắt mà nhìn, cũng hoảng sợ nói:

- Sư phụ ơi! thật là khó khăn, thật là khó khăn. Con sông này cứ như sức lão Tôn chỉ vịn lưng một cái là sang bên kia, nhưng mà sư phụ thì rất khó sang, muôn năm khó mà qua được.

Tam Tạng nói:

- Ta nhìn không thấy bờ sông bên kia, phòng chừng rộng độ bao nhiêu?

Hành Giả nói:

- Có tới trên dưới tám trăm dặm.

Bát Giới nói:

- Làm thế nào mà anh biết được rộng như thế?

Hành Giả nói:

- Chẳng giấu gì hiền đệ, cặp mắt của lão Tôn, ban ngày thường trông thấy việc lành dữ ngoài nghìn dặm, ta vừa ở trên không trung nhìn thấy rõ, sông này chiều dài thì chưa biết bao nhiêu, nhưng mới thấy chiều ngang cũng phải đến tám trăm dặm.

Đường Tăng lo lắng phiền não, quay ngựa trở lại, chợt thấy ở trên bờ có một cái bia đá. Ba thầy trò chạy cả lại xem, ở mé trên có khắc ba chữ "Lưu Sa hà", ở giữa bia có khắc bốn hàng chữ đăng tả nhỏ:

*Lưu Sa tám trăm rộng
Nhược thủy sâu ba nghìn
Lông ngan không nổi được.
Hoa lau cũng phải chìm.*

Ba thầy trò đang mãi xem bia, chợt nghe tiếng sóng vỗ tựa non, nước dâng như núi, ầm một tiếng ở giữa dòng sông, một yêu quái nhô lên rất là hung tợn.

*Đầy đầu tóc đỏ rối bay tung
Hai mắt tròn xoe tựa đèn lồng,
Chẳng rám, chẳng xanh, da xám ngắt.
Như sấm, như trống, tiếng ùng ùng
Áo lông ngang mình khoác vàng thẫm.
Lưng thất đôi vòng mây trắng bong.
Chín cái sọ khô đeo trước cổ.
Tay cầm bảo trượng rất cuồng ngông*

Yêu quái quay như cơn gió lốc, chạy lên trên bờ, đến vỗ Đường Tăng. Hành Giả vội vàng ôm lấy sư phụ, quay mình chạy thoát lên trên bờ cao. Bát Giới buông hành lý xuống, giơ đinh ba lên, nhằm đầu yêu quái bổ xuống; yêu quái đưa bảo

trường ra đờ, hai bên đánh nhau ở bờ sông Lưu Sa, thật là một trường đại chiến.

*Bờ chín rặng
Gây trừ quái
Hai người đánh nhau bên mép sông
Bên này Tổng đốc Đại Thiên bồng
Bên kia trích hạ Quyền liêm tướng
Năm xưa từng gặp nhau Linh Tiêu
Hôm nay đấu nhau xem ai thắng
Một bên lừa bỏ móng rồng vươn
Một bên gây đập gãy ngà tượng
Một thứ không đầu không mặt mây
Một thứ đánh tới đều trúng hướng
Một bên yêu tinh chiếm lâu dòng Lưu Sa
Một bên tu hành quy y Phật Vô Lượng*

Hai người qua qua lại lại đánh nhau hai mươi hiệp, chưa phân được thua.

Đại Thánh bảo hộ Đường Tăng, dắt ngựa giữ hành lý, thấy Bát Giới đánh nhau với yêu ma, giận lắm môi nghiêng lợi, xát tay giờ dấm, nhìn không được muốn chạy ra đánh, bèn giở gậy sắt ra nói:

- Sư phụ cứ ngồi đây, đừng sợ hãi, để lão Tôn chơi với nó một trận.

Sư phụ giữ thế nào cũng không được, Hành Giả đánh vút một cái đã đến bên cạnh. Nguyên vì yêu quái và Bát Giới đánh nhau đương hăng, khó bề phân giải, bị Hành Giả giơ cây gậy sắt nhắm đầu yêu quái đánh xuống, yêu quái vội vàng quay mình, hoảng hốt né tránh, chui tuột xuống sông Lưu Sa.

Bát Giới tức nhảy lên nói:

- Huynh ơi! Ai bảo huynh lại đây. Tay nó đã dờ ra rồi, chỉ dấm ba hiệp nữa là đệ tóm được nó. Thấy huynh hung ác, nó bỏ trốn mất, giờ biết làm thế nào!

Hành Giả cười nói:

- Chẳng giấu gì hiền đệ. Từ khi hàng phục con quái Hoàng Phong tới nay, đi đường kể đã hàng tháng, chẳng được mớ đến gậy. Trông thấy đệ với nó đánh nhau rất ngon, lại ngứa nghề nhảy xuống định chơi nhau với nó, ngờ đâu nó không dám chơi bỏ chạy mất.

Hai người khoác tay nhau, cười cười nói nói, đi về chỗ Đường Tăng.

Đường Tăng hỏi:

- Có bắt được yêu quái không?

Hành Giả nói:

- Con yêu không dám đánh nhau, vội chuồn xuống đáy nước mất rồi.

Tam Tạng nói:

- Yêu quái ở đây đã lâu, nông sâu nó biết rõ. Dòng nước Nhược không bờ bến thế này, lại không có thuyền bè, phải có người thuộc sông nước dẫn đi mới được.

Hành Giả nói:

- Đúng thế đấy. Người ta thường nói: "Gần mực thì đen, gần đèn thì sáng", nó ở đây đã lâu, hẳn thuộc sông nước. Chúng ta hề bắt được nó thì đừng giết, mà bảo nó đưa sư phụ qua sông rồi sẽ hay.

Bát Giới nói:

- Huynh đừng bàn tán nữa, xin nhường cho huynh đi bắt trước, để lão Trư ngồi bảo vệ sư phụ.

Hành Giả cười nói:

- Hiền đệ ạ, cái đó huynh không dám nhận. Việc dưới nước, lão Tôn thực không quen, muốn đi tay phải cầm quyết, miệng đọc thần chú tị thủy rẽ nước mới đi được. Không thì phải biến ra tôm cá, rùa rùa, ba ba thì mới đi lọt. Chứ nếu đánh nhau thì dù đỉnh núi, trên mây, gay go đến bao nhiêu, lão Tôn này đều làm được hết, chỉ có ở dưới nước là đành chịu.

Bát Giới nói:

- Lão Trư hồi làm Tổng đốc Thiên Hà, cai quản tám vạn thủy tinh, có học được chút về nước. Chỉ sợ dưới nước nó có nhiều họ hàng, dây mơ rễ má túm lại, đánh không nổi, ngộ bị nó tóm được thì làm thế nào?

Hành Giả nói:

- Đệ xuống nước đánh nhau với nó, đừng có ham đánh lấy được, cứ vờ thua đủ nó lên bờ, ta sẽ đến giúp.

Bát Giới nói:

- Phải đấy! Đệ đi luôn.

Nói rồi, liền cởi áo gấm, tháo giày, cầm đinh ba rẽ nước chạy xuống, dùng cái ngón nghề ngày trước, dè sóng tiến thẳng xuống đáy nước.

Quái vật thua trận, chạy về, đương ngồi thở hổn hển, bỗng nghe thấy tiếng nước réo, như có người xô tới, vội đứng dậy nhìn, đã thấy Bát Giới cầm đinh ba rẽ nước tới. Yêu quái vác trượng ngăn lại, quát to:

- Hoà thượng kia đi đâu? Hãy coi chừng, thần trượng ta không nể đâu.

Bát Giới nói:

- Mi là yêu quái gì, dám ở đây cản đường?

Yêu quái nói:

- Mi không biết đó thôi, ta đây không phải là yêu quái, mà cũng không phải bọn vô danh.

Bát Giới nói:

- Mi đã không phải là yêu quái, tại sao lại sống ở đây hại người? Chính danh họ tên là gì, cứ thực khai ra, ta sẽ tha tính mạng cho.

Yêu quái nói:

*Từ nhỏ sinh ra đã khoẻ ghê
Chân trời góc biển thương lại vãng.*

Anh hùng lừng tiếng khắp đâu đâu,
Hào kiệt con nhà thật ra dáng.
Muôn nước chín châu đều có mặt,
Năm hồ bốn biển thoả dong chơi.
Tìm thầy học đạo khắp non nước,
Lắm lúc dò lên tận cổng trời.
Học lấy chân truyền để độ thân,
Ngày đêm luyện tập rất chuyên cần,
Vân du thắng cảnh thường lui tới
Bể thẳm non cao có vết chân,
May sao gặp được vị chân nhân,
Đạo pháp truyền cho đã nhập thân,
Gột rửa lần lần lòng tục tử,
Rồi sau giải thoát nhẹ toàn thân,
Nước thân từ mi về đầu lưỡi,
Lửa gan cuống họng xuống tâm nang
Dày công tu luyện lòng cao thượng.
Lên tận Linh tiêu bái Ngọc Hoàng,
Thượng Đế vui lòng liền hạ chỉ,
Quyển Liêm đại tướng sắc ban ra.
Thiên môn các tướng đều tôn trọng
Coi sóc Linh Tiêu bậc nhất ta.
Tay cầm một ngọn hàng yêu trượng,
Sáng chói lưng đeo tám hồ bài
Trên đầu đội mũ kim khôi lớn,
Mình mặc bào vàng vẻ rất oai
Hộ giá đi về ta dẫn đầu
Ra vào châu chực ta là trưởng.
Chỉ vì Vương mẫu đến Bàn Đào
Mở hội Dao Trì mời các tướng.
Sẩy tay đánh vỡ ngọc pha lê
Các vị thiên thần thấy sợ ghê
Ngọc Hoàng nhìn xuống không vừa ý

Hội họp phiên châu hạ bút phê
Cách hết quan hàm lột mũ áo.
Điều đi xử chém tại hình trường,
Nhờ ơn Xích Cước thiên tiên cứu
Xá tội ơn trời rộng lượng thương,
Ơn trời tha chết được toàn sinh
Đẩy xuống Lưu Sa ở một mình,
No bụng ngủ khoèo nơi đáy nước.
Đói lòng rẽ sóng kiếm ăn quanh:
Chú tiểu gặp tổ là toi mạng,
Gã chài ven sông cũng bỏ mình
Bao nhiêu người đã chui vào ruột
Chính thực ta đây quỷ sát sinh
Mi dám hành hung tới cửa ta.
Nay ta đương đói bụng đây mà.
Dẫu rằng thô kệch nhưng dùng tạm
Nướng chả làm nem đánh chén khà.

Bát Giới cả giận nói:

- Mi là đồ khốn kiếp, có mắt cũng như mù. Ta nhẹ hơn cái bọ nước, mi dám bảo ta là thô kệch, định làm nem nướng chả. Có lẽ mi cho ta là một thỏi thịt khô, đừng có hồn! Hãy ném một ngọn đinh ba của ông tổ mi đây!

Yêu quái thấy đinh ba đánh tới, dùng ngay miếng "phượng gập đầu" để tránh.

Hai người từ trong nước rẽ dòng, giẫm sóng lên trên mặt nước. Đánh nhau ghê gớm hơn trước.

Hai người lại đánh nhau đến hai giờ nữa, mà không phân được thua, thực là:

*Tướng Quyền Liêm
Thiên Bồng Soái
Đều hiểu thần thông thực là giỏi
Người này gây hàng yêu giờ cao*

Người kia bừa chín răng vọt khoái
 Đạp sóng rung núi non
 Tung dòng mờ thế giới.
 Dữ như thái tuế quạt chàng Phan
 Ác tựa Tang môn đẩy Bảo cái
 Một bên son sắt bảo vệ Đường Tăng
 Một bên chồng chất tội lỗi làm Thuỷ quái
 Bừa bỏ một nhát chín dòng trôi
 Gậy vọt khiến cho hôn phách hãi
 Ra sức dằng co nhau
 Quyết tâm là đánh bại.
 Xét ra chỉ vì người lấy kinh
 Khí giận xông trời không cản nổi.
 Làm cho mè trôi trăm chếp long vẩy tươi
 Mai Rùa mu giải đều thiệt hại
 Tôm càng đỏ cũng toi mình
 Các thần thuỷ thủ đều khẩn vái
 Chỉ nghe sóng dôn nước cuốn tựa sấm rền
 Nhật nguyệt kinh hoàng trời đất tối
 Châu đồng chọi chổi sắt
 Khánh ngọc đôi chuông vàng.

Hành Giả đứng hộ vệ Đường Tăng, mắt dăm dăm nhìn hai người đánh nhau ở dưới mặt nước không muốn nhúc nhích, bỗng thấy Bát Giới phát trượt ngọn đinh ba, thua chạy về phía bờ sông bên đông. Quái vật đuổi theo gần tới bờ. Hành Giả không nhìn được, bèn để sư phụ một mình, vác gậy sắt chạy đến bên sông choảng luôn xuống đầu yêu tinh. Con yêu không dám nghênh chiến, vút một cái lặn xuống đáy nước. Bát Giới phát câu nói:

- Cái ông Bật Mã Ôn thật là khỉ! Giá mà từ từ, để ta lừa nó tới chỗ cao, huynh sẽ đứng chặn ở dưới sông, không cho nó chạy trốn, có phải là tóm được không? Bây giờ nó chạy mất rồi, đòi nào lại dám ra nữa.

Hành Giả cười nói:

- Chú gốc ơi! Đừng câu nữa. Chúng ta hãy trở về bạch với sư phụ.

Bát Giới cùng Hành Giả về nơi gò cao ra mắt Tam Tạng. Tam Tạng nghiêng mình nói:

- Đồ đệ khó nhọc quá!

Bát Giới nói:

- Nói chi đến khó nhọc, chỉ có làm cách nào mà đưa được sư phụ qua sông mới là vẹn toàn.

Tam Tạng nói:

- Mới rồi đồ đệ giao chiến với nó ra sao?

Bát Giới nói:

- Võ nghệ của nó ngang sức với con thôi. Đương đánh nhau, con giả vờ thua, nó vừa chạy đến bờ sông, nhìn thấy sư huynh giờ gậy lên, thế là nó chạy mất.

Tam Tạng nói:

- Vậy thì làm thế nào?

Hành Giả nói:

- Bây giờ trời tối rồi, sư phụ tạm ngồi trên bờ sông này, để lão Tôn đi xin cơm ăn đã. Ta nghỉ một đêm, mai sẽ hay.

Bát Giới nói:

- Phải đấy! Huynh đi luôn đi.

Hành Giả nhảy lên trên mây, đi thẳng về phía bắc, đến thôn trang xin ít cơm chay, mang về hiến lên sư phụ.

Tam Tạng nói:

- Đồ đệ xin cơm, giá mà hỏi người ta được cách thức qua sông, chẳng hơn đánh nhau với con quái ấy ư?

Hành Giả nói:

- Nhà người ta ở xa lắm, cách đây năm bảy nghìn dặm, họ biết gì mà hỏi thêm vô ích.

Bát Giới nói:

- Huynh lại nói khoác rồi. Năm bảy nghìn dặm mà huynh đi về chóng thế?

- Đệ biết đâu phép cân đầu vân của lão Tôn chỉ quãng người đi một cái là mười vạn tám nghìn dặm xa rồi. Cái quãng đường năm bảy nghìn dặm đó, ta chỉ gặt đầu, uốn lưng một cái là xong, có khó khăn gì.

Bát Giới nói:

- Dễ dàng như thế, huynh công quách sư phụ qua sông, cũng chỉ gặt đầu uốn lưng một cái là xong, hà tất phải đánh nhau khó nhọc với yêu quái làm gì?

Hành Giả nói:

- Đệ cũng biết cưỡi mây, sao không công sư phụ đi?

Bát Giới nói:

- Sư phụ thịt xương phạm tục, nặng như núi Thái sơn, đệ công thể nào được. Phải là huynh có phép "cân đầu vân" mới được.

Hành Giả nói:

- "Cân đầu vân" chỉ là cưỡi mây đi nhanh thôi, chứ còn công không nổi, thì tôi công làm sao? Từ xưa đã nói: "Cấp Thái Sơn nhẹ như hạt cải, dắt người phạm khôn thoát bụi hồng". Cũng như yêu tinh hung ác kia, có phép hút người, thổi gió, nhưng chỉ dềnh dang ở mặt đất được thôi, chứ mang lên trên không thì không được. Những phép ấy, lão Tôn này biết hết, lại còn thạo cả phép ẩn thân, độn thổ nữa. Nhưng sư phụ phải đi khắp hết nước ngoài, không vội siêu thoát bề khổ ngay được, vì thế mà một bước cũng khó. Ta và đệ chỉ là người đi bảo hộ, giữ sao cho khỏi hại tới tính mạng người, chứ không gánh đỡ khổ sở cho người được, cũng không tự mình lấy được kinh; nếu chúng ta có đến trước bạch Phật, Phật cũng chẳng giao kinh cho đệ với ta đâu.

Bát Giới nghe nói, cung kính vâng lời. Ba thầy trò ăn cơm nhạt, rồi ngủ ở bờ sông Lưu Sa.

Sáng hôm sau. Tam Tạng nói:

- Ngộ Không ơi! Bây giờ con tính sao?

Hành Giả nói:

- Chẳng tính sao cả, Bát Giới lại xuống nước đi.

Bát Giới nói:

- Huynh thì chỉ được cái thế, bắt đệ xuống nước hoài.

Hành Giả nói:

- Hiền đệ ơi! Lần này huynh không nóng nảy nữa, cứ để cho đệ lừa nó lên bờ, huynh sẽ đứng chẹn ở dưới lợi sông, không để nó trốn thoát, phải bắt nó cho kỳ được.

Bát Giới rửa sạch mặt mũi, gắng hết tinh thần, hai tay vác đỉnh ba ra bờ sông, rẽ nước xuống sào huyết yêu quái. Yêu quái vừa ngủ dậy, nghe tiếng động nước, vội giương mắt ra nhìn, thấy Bát Giới vác đỉnh ba đi tới, nó chạy ra ngăn lại quát:

- Khoan, khoan, hãy coi trượng đây!

Bát Giới đưa đỉnh ba ra đỡ nói:

- Cái thứ gây chống dám ma của mi làm cái trò gì mà dám gọi ông tổ mi coi trượng!

Yêu quái nói:

- Cái đồ xuẩn mầy biết gì, phải biết:

Bảo trượng ta đây vinh dự to

Vốn là thoi dẹt ở nguyệt giới

Ngô Cương lựa một cành tốt tươi

Thợ mộc Lỗ Ban đã tạo lại

Trong lòng đỏ ôi tựa hoàng kim.

Ngoài mặt long lanh như ngọc mới

Tên là bảo trượng phục yêu ma

Canh giữ Linh Tiêu bắt ma quái

Từ thuở sắc phong đại tướng quân

Ngọc hoàng ban xuống để tùy thân

Biến dài rút ngắn tùy mình muốn

Hoá nhỏ thành to đủ phép thần.
Từng đi hộ giá tới Bàn Đào
Thượng giới nhiều phen đến hội trào.
Trực diện được cùng thần thánh họp.
Nâng rèm đón tiếp khách ra vào.
Nuôi thành linh tính gây thần thông
Không giống phàm trần dùng khí giới.
Từ khi phải đuổi khỏi cửa trời
Tuỳ thích dọc ngang nơi biển bãi
Xuất thần nhập quỷ không phải thường
Gươm dao thiên hạ đều sợ hãi
Cái thứ đỉnh ba cùn của mi
Đem mà xới đất vun rau cải

Bát Giới cười nói:

- Mi chỉ là con vật hay lừa dối. Thôi vun rau vun cải gì cũng được, chỉ sợ bỏ cho một nhát, mi sẽ không có chỗ dấn cao. Chính vết răng chảy tràn máu ra, dù có không chết đi nữa, cả đời mi sẽ thành tật.

Quái vật đứng giữ miếng rồi lại đánh nhau, lần này mới thật ghê gớm:

Vung gậy báu
Quật đỉnh ba
Nói năng không hiểu, chẳng tộc thuộc
Chỉ vì thân gỗ khắc thân dao.
Đến nỗi đánh nhau không tiếc sức
Không kém hơn
Chẳng thua được
Sóng cồn dòng tung bao lục đục
Kẻ này khí giận bốc bùng bùng
Kẻ kia đau lòng khó nhẫn nhục
Bừa bỏ gậy phang đưa anh tài
Nước cuộn Lưu Sa gây ác độc

*Hơi bồng bồng
Thở hồng hộc
Chỉ vì Đường Tăng sang Tây Trúc
Bừa cào vồn khéo tay
Gậy báu từng thành thuộc
Một bên giơ bừa cào dử lên bờ
Một bên níu gậy ghìm dưới nước
Tiếng vàng sấm sét khiếp cá rồng
Trời mở đất tối quỷ thần nấp*

Lần này đánh nhau tới ba mươi hiệp, chưa rõ hơn thua. Bát Giới lại dùng chước trá bại, vác đỉnh ba chạy miết. Quái vật lại đuổi theo sau, sóng trào nước cuộn. Tới bờ sông, Bát Giới quát mắng:

- Mi lên đây! Đến nơi cao ráo, chân đạp xuống đất đánh nhau mới thú.

Quái vật mắng lại:

- Mi định lừa ta lên bờ, để đũa khác đến đánh hôi hủ! Mi có giỏi xuống đây, để lại đánh nhau ở dưới nước với ta!

Thì ra quái vật đã biết rồi, chỉ đánh nhau với Bát Giới ở mé sông, không chịu lên bờ.

Hành Giả thấy yêu quái không chịu theo lên bờ, rất là nóng tiết, tức rằng không được vồ ngay lấy nó.

Hành Giả nói:

- Thưa sư phụ! Người ngồi ở đây, để con sửa cho nó biết cái ngón "quạ cắp gà con".

Hành Giả liền dùng phép "cân đầu", nhảy lên trên không, rồi trụt xuống định quắp lấy yêu quái.

Đương khi yêu quái và Bát Giới chửi lộn nhau, chợt nghe thấy tiếng gió thổi, yêu quái vội ngừng đầu nhìn thấy Đại Thánh đương từ trên mây trụt xuống, vội thu bảo trượng, dậm nhào xuống nước, mất tăm mất tích chẳng thấy đâu nữa. Hành Giả đứng ở trên bờ sông nói với Bát Giới:

- Hiền đệ ạ! Con yêu nó không chịu lên bờ sông, biết làm thế nào?

Bát Giới nói:

- Khó khăn lắm! Đánh không được nó đâu, đệ đã đưa hết khí lực từ khi còn bú mẹ ra mỗi ngang sức với nó.

Hành Giả nói:

- Ta về bạch với sư phụ

Hai người trở về gò cao, đem việc khó khăn bạch với Đường Tăng. Đường Tăng rưng rưng nước mắt nói:

- Khó khăn như thế, biết làm thế nào mà qua sông được!

Hành Giả nói:

- Sư phụ không nên phiền não. Quái vật ẩn kín dưới đáy nước, thực là khó xử. Bát Giới ạ! Đệ ở đây, trông coi sư phụ, đừng có đánh nhau với nó nữa, để ta chạy ra Nam Hải một phen.

Bát Giới nói:

- Huynh định ra Nam Hải làm gì?

Hành Giả nói:

- Trông nom công việc lấy kinh đều là ở Bồ Tát, cả đến việc giải thoát chúng ta đều ở người cả. Ngày nay đến đây bị nghẽn lối, không tìm người thì còn tìm ai. Chúng ta đến cầu người còn tốt hơn là cứ ở đây đấu nhau với yêu tinh.

Bát Giới nói:

- Phải đấy! Huynh có đến thì bạch giùm cho một câu cảm tạ Bồ Tát đã chỉ giáo.

Đường Tăng nói:

- Ngộ Không! Có đi cầu Bồ Tát, thì nên đi ngay, chớ nên trì hoãn.

Hành Giả cười "cân đầu vân" thẳng tới Nam Hải. Chưa đầy nửa giờ đã đến núi Phổ Đà. Vụt chốc từ trên mây sa xuống, đến rừng Tử Trúc, có hai mươi bốn vị thiên thần đến hỏi:

- Đại Thánh ở đâu lại?

Hành Giả đáp:

- Sư phụ tôi gặp nạn, tôi đến yết bái Bồ Tát.

Các vị thiên thần nói:

- Mời ngài ngồi chơi, để chúng tôi đi báo.

Các vị thiên thần trực nhật đến cửa động Trào Âm báo vào:

- Tôn Ngộ Không có việc xin triều kiến.

Bồ Tát đương cùng với Phủng Châu long nữ dựa lan can xem hoa ở bên hồ bảo liên, nghe lời báo chuyển về Vân Nham, mở cửa gọi vào. Hành Giả chỉnh tề áo khăn, bước vào cúi đầu làm lễ.

Quan Âm hỏi:

- Sao nhà ngươi không đi bảo hộ Đường Tăng, đến đây có việc gì?

Hành Giả nói:

- Kính thưa Bồ Tát, trước đây sư phụ đệ tử thu được một người đệ đệ tên là Trư Bát Giới ở Cao lão trang, ơn nhờ Bồ Tát cho pháp danh là Ngộ Năng. Vừa đi qua núi Hoàng Phong, đến sông Lưu Sa rộng tám trăm dặm. Đây là nơi Nhược thủy ba nghìn, sư phụ đệ tử đã khó bề sang qua, dưới sông lại có một yêu quái, võ nghệ cao cường, nhờ có Ngộ Năng đã ba lần đánh nhau với nó, nhưng không thắng được, bị nó cản trở không qua được sông. Khẩn cầu Bồ Tát rủ lòng từ bi tế độ cho.

Bồ Tát nói:

- Ngươi lại giở lối hách dịch, không chịu nói chuyện về Đường Tăng phải không?

Hành Giả nói:

- Chúng đệ tử cốt chỉ bắt lấy nó, bảo nó đưa sư phụ qua sông. Việc sông nước thì đệ tử lại không tinh, chỉ có Ngộ Năng tìm vào sào huyệt nó thôi. Trong khi nói, có lẽ không nhắc đến chuyện đi lấy kinh.

Bồ Tát nói:

- Con yêu tinh ở Lưu Sa hà là Quyển Liêm đại tướng xuống

trần. Ta đã đem thiện tín khuyến hoá, bảo y phải bảo hộ người đi lấy kinh. Nếu nhà người nói ra là người bên Đông Thổ đi lấy kinh, y sẽ quy thuận ngay không còn gây sự với các người nữa.

Hành Giả nói:

- Yêu quái bây giờ sợ sệt, không dám lộ ra, trốn biệt dưới đáy nước, làm thế nào cho nó quy thuận được

Bồ Tát lấy hồ lô đỏ ra, gọi Huệ Ngạn dặn dò:

- Nhà người mang hồ lô này đi ngay với Tôn Ngộ Không đến Lưu Sa hà. Nhà người chỉ đứng trên mặt nước, gọi một tiếng "Ngộ Tĩnh" là hấn ra ngay. Trước hết, dẫn hấn đến quy y Đường Tăng, sau thì tháo chín cái sợ hấn đeo trong người bày thành cửu cung để hồ lô vào giữa sẽ thành một con thuyền để đưa Đường Tăng sang sông Lưu Sa.

Huệ Ngạn vâng lệnh, mang hồ lô cùng Ngộ Không ra khỏi nơi rừng trúc tía.

Không mấy chốc, hai người đứng ở trên mây, đã trông thấy bờ sông Lưu Sa. Trư Bát Giới nhận được Mộc Xoa, Hành Giả, bèn dẫn sư phụ đến đón tiếp. Mộc Xoa và Tam Tạng chào nhau xong, lại đến chào Bát Giới, Bát Giới nói:

- Nhờ ơn Tôn giả chỉ giáo, được thầy Bồ Tát, lão Trư tuân theo pháp giáo, nay mừng được bái đạo sa môn, từ đây chưa được cảm tạ, xin thứ lỗi cho.

Hành Giả nói:

- Đừng chuyện vớ vẩn nữa, chúng ta hãy đi gọi cái tên ấy ra.

Tam Tạng hỏi:

- Gọi ai?

Hành Giả nói:

- Lão Tôn ra mắt Bồ Tát, bạch lại việc trước. Bồ Tát bảo yêu quái sông Lưu Sa là Quyển Liêm đại tướng xuống trần, vì có tội ở trên trời, bị đày xuống sông này biến thành quái. Được Bồ Tát khuyến hoá, hấn đã nguyện quy thuận theo sư phụ sang

Tây Thiên, Chỉ vì chúng ta không nói tới việc đi lấy kinh, nên phải đánh nhau khổ sở. Nay Bồ Tát sai Mộc Xoa mang hồ lô đến, cùng với hắc làm ra thuyền pháp, đưa sư phụ qua sông.

Tam Tạng không ngớt lời lạy tạ. Rồi khấp nép nói với Mộc Xoa:

- Dám mong Tôn giả làm ngay cho!

Mộc Xoa bưng hồ lô, đi trên lưng chừng mây, tới mặt nước sông Lưu Sa, lên tiếng gọi to:

- Ngộ Tĩnh! Ngộ Tĩnh! Người lấy kinh ở đây đã lâu, tại sao lại không quy thuận?

Yêu quái vốn sợ Đại Thánh, nên quay về đáy nước, đương nghỉ ngơi, chợt nghe tiếng gọi pháp danh mình, biết rõ là Bồ Tát; lại nghe nói: "Người lấy kinh ở đây." Hắc không còn sợ sệt nữa, rẽ sóng nhảy ra. Nhìn thấy Mộc Xoa, Hành Giả, hắc miệng cười vui vẻ, tiến lên làm lễ:

- Kính chào Tôn giả, bây giờ Bồ Tát ở đâu?

Mộc Xoa nói:

- Bản sư chưa tới, sai ta đến trước, nhủ người theo làm đồ đệ Đường Tăng, và dặn người lấy chín sọ người vằn đeo ở trên cổ hợp với hồ lô này, bày theo cửu cung, kết thành một con thuyền pháp, đưa Đường Tăng sang qua Nhược thủy.

Ngộ Tĩnh nói:

- Người lấy kinh ở đâu?

Mộc Xoa lấy tay trở lên bờ nói:

- Người ngồi ở trên cao kia kìa.

Ngộ Tĩnh nhìn thấy Bát Giới liền nói:

- Con quái vật này ở đâu đến, đánh nhau với tôi luôn hai ngày, có nói gì đến việc đi lấy kinh đâu.

Lại trông thấy Hành Giả, bèn nói.

- Cả cái ông oắt con này nữa, đánh hôi rất ghê. Tôi chịu thôi, chẳng đi đâu!

Mộc Xoa nói:

- Kia là Bát Giới, đây là Hành Giả, đều là đồ đệ Đường Tăng, cùng theo Bồ Tát khuyên hoá, sợ cái gì. Ta cùng người đến ra mắt Đường Tăng.

Ngộ Tĩnh mới thu bảo trượng lại, sửa lại quần áo, đi lên trên bờ, quỳ gối trước mặt Đường Tăng nói:

- Kính thưa sư phụ. Đệ tử có mắt như mù, không nhận ra sư phụ, dám làm điều vô phép, xin tha tội.

Bát Giới nói:

- Cái đồ ương ách nhà mi, không quy y ngay, chỉ chực đánh nhau với ta là nghĩa lý gì?

Hành Giả nói:

- Hiền đệ! Đừng có trách hấn. Cái đó là tại chúng mình không nói chuyện đi lấy kinh và xưng họ tên ra đó thôi!

Đường Tăng nói:

- Người có thành tâm quy y đạo Phật không?

Ngộ Tĩnh nói:

- Trước đây đệ tử đội ơn Bồ Tát dạy bảo, lấy tên sông làm họ, đặt pháp danh là Sa Ngộ Tĩnh, lẽ đâu không theo sư phụ.

Đường Tăng nói:

- Vậy thì được!

Liên gọi Ngộ Không lấy giới đao cắt tóc cho hấn. Hành Giả y lời lấy giới đao ra cạo trọc đầu Ngộ Tĩnh. Ngộ Tĩnh lạy Tam Tạng, rồi lại ra lạy Ngộ Không, Bát Giới kết làm huynh đệ. Tam Tạng thấy hấn hành lễ đúng phong độ nhà chùa, nên lại gọi là Sa hoà thượng.

Mộc Xoa nói:

- Đã giữ theo đạo già môn, không nên nói nhiều. Xin làm thuyền pháp ngay cho.

Ngộ Tĩnh không dám chậm trễ, tháo sọ trên cổ ra, lấy dây kết làm cừ cung, để hồ lô của Bồ Tát vào giữa mời sư phụ xuống dìa sông. Sư phụ bước lên thuyền pháp, ngồi vào khoang

giữa, nhìn chẳng khác một con đò. Bát Giới Ngộ Tĩnh ngồi hai bên đò Đường Tăng, Hành Giả đứng sau đò dắt ngựa. Mộc Xoa đi trên lưng chừng ủng hộ đằng trước. Sư phụ yên ổn qua sông Lưu Sa, gió lặng sóng êm, qua nơi Nhược thủy, thật là thuyền chạy như bay. Không mấy chốc đã sang tới bên kia, vượt qua sóng gió. Không phải giẫm bùn lội nước, chân ráo tay khô, vô vi thanh tịnh. Thấy trò bước chân lên đất, Mộc Xoa thu lại hồ lô, lên tầng mây bạc, còn chín sọ khô hoá thành chín vệt gió âm biến đi mất hết. Tam Tạng bái tạ Mộc Xoa, lễ Bồ Tát.

Chính là:

*Mộc Xoa về thẳng nơi biển cả
Lên yên Tam Tạng lại sang Tây*

Chưa biết bao giờ cầu được chân kinh, thành được chính quả, xin xem hồi sau sẽ rõ.

HỒI THỨ HAI MƯƠI BA

TAM TẠNG KHÔNG QUÊN GỐC BỐN THÁNH THỦ LÒNG THIÊN

Bốn thầy trò đã giác ngộ chân như, thoát vòng trần tục, chẳng chút bận thân, thẳng đường cái thênh thang sang Tây Trúc.

Trải bao non xanh nước biếc, xem bao cỏ nội hoa đồng, ngày tháng thoi đưa lại tới cuối thu. Thật là:

*Lá phong đỏ đầy núi
Hoa vàng gió chiều rung
Ve già lười ran tiếng
Dê buồn giọng nào nùng
Sen xanh rách tàn quạt
Chanh vàng chùm thơm lừng
Chỉ thoáng mấy hàng nhạn
Từng chấm ngang xa không*

Đi một hồi, trời vừa xế bóng. Tam Tạng nói:

- Đồ đệ ơi! Trời đã chiều rồi, đi tìm chỗ trọ chứ?

Hành Giả nói:

- Sư phụ nói sai rồi. Người xuất gia thì phải nằm sương gối tuyết, trải gió tắm mưa, tới đâu là nhà đấy, sao lại đi hỏi tìm chỗ ngủ?

Bát Giới nói:

- Huynh ơi! Huynh đi tay không, nên không thương đến

người gánh nặng. Từ lúc qua sông Lưu Sa, chỉ những trèo non lội suối, gánh nặng trĩu trên vai, đệ không tài nào chịu nổi nữa. Cũng nên tìm chỗ trọ, một là kiếm lưng cơm chén nước, hai là di dưỡng tinh thần, mới hợp đạo lý.

Hành Giả nói:

- Đồ lười, nói như vậy là có ý oán hận. Vẫn còn cái thói như khi còn ở Cao lão trang. Quên ý lại vào người, không được đâu. Đã là người theo đạo Sa Môn, thì phải chịu đắng nuốt cay mới làm được đồ đệ.

Bát Giới nói:

- Huynh có biết gánh hành lý nặng bao nhiêu không?

Hành Giả nói:

- Từ khi có đệ và Sa Tăng, ta có gánh nữa đâu mà biết nặng nhẹ.

Bát Giới nói:

- Huynh để đệ kể cho mà nghe:

*Hai đôi sọt bằng mây
Tám dây thừng buộc thắt.
Còn sợ mưa thấm vào.
Mấy lần chần bọc chặt
Đòn gánh dè trên vai
Hai đầu đóng đinh sắt bịt đóng
Gậy chín vòng bằng sắt
Áo nan đai mây, mũ lá lợp*

Hành lý nặng như thế gánh hết ngày ấy sang ngày khác thì lão Trư chịu làm sao được. Để chỉ có huynh mới là đồ đệ của sư phụ, còn đệ thì làm thằng đi gánh thuê.

Hành Giả cười nói:

- Đồ ngốc! Đệ nói với ai thế?

Bát Giới nói:

- Đệ nói với huynh đấy!

Hành Giả nói:

- Đùng có nói bậy. Ta chỉ sẵn sóc sư phụ, còn đệ và Sa Tăng phải chuyên trông nom hành lý, chẵn dất ngựa, nếu sai, gây ta sẽ phang cho.

Bát Giới nói:

- Ấy chỗ nói đánh. Đánh là lấy thịt đè người. Đệ vẫn biết tính huynh cao thượng chẳng thêm gánh đầu. Nhưng còn con ngựa của sư phụ cao lớn béo tốt kia, chỉ công một vị hoà thượng thôi, giá mà huynh cho nó đỡ hộ mấy thức, thì cũng là tình huynh đệ đấy.

Hành Giả nói:

- Đệ bảo nó là ngựa thường sao? Hắn là con trai vua Tây hải long vương Ngao Thuận, gọi tên là Long mã tam thái tử. Chỉ vì đốt cháy ngọc minh châu ở trên điện, bị bố kiện là ngỗ nghịch, phạm tội tội trời. Nhờ được Quan Âm Bồ Tát cứu mạng cho ở khe Ưng Sâu để đợi sư phụ, Bồ Tát đến tận nơi cửa sừng lột vẩy, trích hạt châu ở dưới cổ ra, mới biến làm con ngựa, tình nguyện đeo sư phụ sang Tây Trúc bái Phật, đó đều là công quả của từng người, đệ không nên tị nạnh.

Sa Tăng nghe thấy bèn hỏi:

- Huynh ạ! Thế có phải rỗng thật không?

Hành Giả nói:

- Rỗng thật!

Bát Giới nói:

- Huynh ạ! Đệ thấy cổ nhân có câu: "Rỗng biết hút mây cười mưa, dất lở cát bay, có tài khua bể dốc sông, thừa sức nhổ non rẩy núi", sao đây đệ thấy hắn đi ì ạch lắm.

Hành Giả nói:

- Đệ muốn hắn chạy nhanh, ta bảo hắn chạy nhanh cho mà xem.

Đại Thánh liền nện gậy sắt một cái, loè ra muôn đạo mây

rực rỡ. Con ngựa trông thấy cây gậy, sợ bị đánh, dậm hoảng, bốn cẳng chồm lên như bay, chạy vụt đi. Tam Tạng người yếu, ghì lại không được. Nó phi thẳng tới sườn non, mới bước thong thả. Tam Tạng mới thôi thở, ngẩng đầu nhìn, thấy xa trong bụi thông um tùm, có ngôi nhà thật là huy hoàng lộng lẫy:

*Cửa trông trắc biếc,
Nhà gần núi xanh,
Mấy cây tùng muôn mượt,
Một dãy trúc thanh thanh.
Bên cầu hoa lan hương bát ngát,
Cạnh tường khóm cúc sương long lanh
Vòi nề tường vách,
Gạch lát chung quanh.
Nhà cao rất tráng lệ,
Phòng lớn rộng thênh thênh,
Chẳng có trâu, dê, không chó, lợn;
Mùa màng chắc là đã hoàn thành,*

Tam Tạng giọng cương khoan bước, các đồ đệ kéo nhau đến xem. Hành Giả hỏi:

- Sư phụ có bị ngã không?

Tam Tạng quả mắng:

- Đồ hư ở đâu, tí nữa thì ngã.

Hành Giả cười nói:

- Sư phụ đừng có mắng con. Tại Bát Giới chề ngựa đi chậm, nên con cho nó chạy nhanh một tí đấy!

Chú ngựa ta theo ngựa phải rảo cẳng, thở lên hồng hộc, miệng lảm bầm câu gậy:

- Thôi! Thôi! Chỉ biết mình thôi, không đếm xỉa đến ai hết, người ta gánh đã nặng ề cổ, lại còn đùa bắt chạy theo ngựa.

Tam Tạng nói:

- Đằng kia thấy có một trang viện, chúng ta đến đấy hỏi trọ.

Hành Giả nghe nói, vội ngẩng đầu lên nhìn, quả thấy mây lành vây bọc, khí đẹp bao trùm, biết là thần tiên biến hoá, nhưng không dám lộ thiên cơ, chỉ nói:

- Tốt lắm! Tốt lắm! Chúng ta đến xin hỏi trợ.

Tam Tạng xuống ngựa, nhìn thấy một toà lầu cao nguy nga tráng lệ. Sa Tăng để hành lý xuống, Bát Giới dắt ngựa nói:

- Nhà này giàu sang quá chừng!

Hành Giả toan đi vào, Đường tăng ngăn lại nói:

- Ta là người xuất gia, nên tránh những sự hiềm nghi, chớ có tự tiện vào. Hãy đợi khi có người đi ra, sẽ lễ phép hỏi trợ mới được.

Bát Giới buộc ngựa, ngồi dựa dưới chân tường, Tam Tạng ngồi trên mặt cái trống đá. Hành Giả, Sa Tăng ngồi ở bên, đợi mãi chẳng có ai ra. Hành Giả vội vã đi vào trong cửa. Thấy một ngôi nhà to ba gian hướng nam, rèm, màn, cuốn cao, trên treo một bức hoành phi vẽ núi thọ bửu phúc, hai bên cột thếp vàng, dán một đôi câu đối giấy đỏ viết:

Bên cầu liễu yếu tơ chiều muộn.

Trước viện mai thơm tuyết điểm xuân.

Ở giữa đặt một cái kỷ nhang sơn then, trên kỷ đặt lư hương đồng, chung quanh có sáu ghế dựa, hai bên tường treo tranh tứ quý.

Hành Giả đương đứng xem trộm, chợt dằng cửa sau có tiếng chân người; một bà đã đứng tuổi đi ra, thỏ thẻ hỏi:

- Người nào, đến nhà đàn bà goá làm gì?

Hành Giả vội khấp nép nói:

- Tiểu tăng từ nhà Đại Đường bên Đông Thổ, phụng chỉ sang Tây Thiên bái Phật cầu kinh, thầy trò bốn người, qua tới quý viện, trời đã tối, vào đây xin lão Bồ Tát cho ngủ trọ một đêm.

Người đàn bà vui vẻ đáp:

- Ba vị nữa ở đâu? Mời cả vào đây.

Hành Giả gọi to:

- Mời sư phụ vào.

Tam Tạng cùng Bát Giới, Sa Tăng dắt ngựa quảy hành lý vào. Người đàn bà ra đón. Bát Giới đưa mắt nhìn trộm, thấy mũn vận nào là:

*Mặc áo gấm nhuộm màu quan lục,
Cổ quần khăn hồng
Quần nhung thêu cánh nhạn vàng,
Chân đi hài đỏ, tóc tết đôi món,
Tựa hai con rồng cuốn trên đầu.
Chiếc lược ngà, như vành nguyệt dè trên mái phượng.
Mái tóc hoa râm đầu chớm điểm
Hoa tai lông lánh cặp minh châu.
Dù không son phấn xuân còn đậm.
Tuổi trẻ phong lưu khó át nhau!*

Người đàn bà thấy ba người, lại càng vui vẻ, lễ phép mời vào trong nhà. Chào hỏi xong xuôi, mời mọi người ngồi chơi xơi nước. Một nữ đồng nhỏ hầy còn xoa tóc, từ sau bình phong đi ra, đặt chiếc khay vàng trên đế chén ngọc, hương trà thơm ngát, hoa quả ngọt ngào. Người đàn bà vén tay áo, nâng chén mời mọi người uống. Uống nước xong, lại sai dọn cơm chay.

Tam Tạng vòng tay hỏi:

- Thưa Lão Bồ Tát, quý tính người là gì? Quý địa đây tên gọi là gì?

Người đàn bà đáp:

- Đây là đất Tây ngưu Hạ châu. Tôi họ Giả ⁽¹⁾, chồng tôi họ Mạc, Bố mẹ chồng không may mất sớm, vợ chồng thừa hưởng tổ nghiệp, của cải vạn quan, ruộng tốt nghìn khoảnh, chúng tôi xấu số, không có con trai, chỉ sinh ra được ba cháu gái. Chẳng

⁽¹⁾ Đây là một kiểu chơi chữ mạc = giả là không; mạc cũng là không.

may năm trước nhà tôi bị mất, một mình ở goá, đến nay đã mất tang. Ruộng nhà để lại, huynh đệ quyền thuộc chẳng có. Muốn đi lấy chồng khác, lại khó bỏ cơ nghiệp mà đi. May có trưởng lão quá bộ giảng lâm, thầy trò bốn vị, nhà tôi mẹ con bốn người, ý muốn ngồi nhà cưới chồng, vừa chẵn bốn cả. Chả rõ tôn ý thế nào?

Tam Tạng nghe nói, vờ cầm giả điếc, nhắm chặt mắt lại, im lặng không đáp.

Người đàn bà nói:

- Nhà tôi đây có hơn ba trăm khoảnh ruộng cấy và hơn ba trăm khoảnh ruộng màu, trại trồng hoa quả hơn ba trăm khoảnh, trâu bò hơn một nghìn con, lừa ngựa từng bầy, lợn dê vô số. Trại đồng cỏ, cộng tới sáu bảy mươi nơi. Thóc trong hầm ăn tám chín năm không hết; là lúa mặc mấy chục năm vẫn còn; tiền bạc tiêu sài cả đời thừa thãi, chẳng thiếu gì trưởng gấm chần hoa, thôi đủ hết kiếng vàng xuyên bạc. Thầy trò nhà ngài mà biết thay lòng đổi dạ, làm rể hàn môn, sẽ được tự do tự tại, hưởng dụng vinh hoa, chẳng còn hơn đi sang Tây vất vả khổ sở ư?

Tam Tạng chỉ như ngây như dại, chẳng nói nửa lời.

Người đàn bà nói:

- Tôi sinh giờ dậu, ngày mồng ba, tháng ba năm Đinh Hợi. Nhà tôi hơn tôi ba tuổi, tôi năm nay bốn mươi năm. Con cháu lớn tên là Chân Chân, năm nay hai mươi tuổi, cháu giữa tên là Ái Ái, mười tám tuổi, cháu út tên là Liên Liên, mười sáu tuổi, đều chưa gả bán cho ai. Tôi tuy xấu xí, nhưng các cháu đều có chút nhan sắc. Việc nữ công thêu thùa, các cháu thạo cả. Vì rằng nhà tôi trước hiếm hoi, nên nuôi nấng các cháu cũng như con trai. Ngày còn nhỏ, các cháu được đi học, biết làm thơ, làm câu đối. Tuy là ở nơi rừng rú, nhưng chúng tôi không đến nỗi quê mùa thô tục, tưởng cũng có thể kết đôi với các ngài được. Nếu làm gia trưởng nhà này, ăn sung mặc sướng, chẳng hơn bát sành áo thâm, giày rơm nón lá ư?

Tam Tạng ngồi ở phía trên, chẳng khác gì trẻ con kinh sợ

sét, ễnh ương phải trời mưa, sợ rúm cả người lại, cặp mắt trắng dã ngoảnh lại nhìn đằng sau. Nghe nói đến giàu sang như thế, gái đẹp như thế. Bát Giới lại thấy ngứa ngáy, ngồi trên ghế, như kim châm vào hông, nghiêng bên nọ, ngả bên kia, nhin không nổi, bèn chạy ngay lên ôm choàng lấy sư phụ nói:

- Sư phụ ơi! Bà đây nói chuyện với sư phụ, tại sao sư phụ cứ làm thỉnh, cũng phải quan tâm đến một tý chứ!

Tam Tạng giật mình ngoảnh lại xì một tiếng, gạt mắng Bát Giới:

- Đồ hư đồn! Chúng ta là người xuất gia, há lại để cho mỗi phú quý động lòng, về yêu kiều mê chí, còn làm được trò trống gì?

Người đàn bà cười nói:

- Khổ lắm! Khổ lắm! Đi tu thì có gì tốt?

Tam Tạng nói:

- Thưa nữ Bồ Tát, người tại gia thì có gì tốt?

Người đàn bà nói:

- Xin ngài hãy yên tâm, tôi sẽ nói cái tốt của người tại gia để ngài nghe: Có thể như sau:

Mùa xuân tha thướt áo quần là

Mùa hạ thường sen mặc áo sa.

Thu tới làm men ngâm rượu nếp.

Đông về sưởi ấm say lâu hoa.

Bốn mùa hưởng thụ đều sung sướng.

Tám tiết ăn chơi đủ ngọc ngà.

Trướng gấm màn the đèn nến tỏ.

Còn hơn mỗi miệng niệm Di-đà

Tam Tạng nói:

- Thưa nữ Bồ Tát, người tại gia đầy vinh hoa, thừa phú quý, ăn mặc đẹp, giai gái đề huề, thực là đầy đủ, nhưng chúng tôi xuất gia cũng có chỗ tốt, xin nói để người nghe:

*Xuất gia lập chí vốn phi thường.
Rũ sạch tơ tình chẳng chút vương.
Ngoài miệng không hề lời ái dục.
Trong lòng đã sẵn tốt âm dương.
Công thành việc trọn châu kim khuyết,
Giá sạch lòng trong lại cố hương.
Gấp mấy tại gia mê rượu thịt.
Túi cơm giá áo có ai màng!*

Người đàn bà nghe lời phát cáu nói:

- Lão hoà thượng khốn kiếp, sao dám vô lễ! Nếu ta không nể nhà người từ bên Đông Thổ lặn lội tới đây, sẽ tổng cổ ra. Ta đã thực lòng thực dạ, đem cả gia sản kén các người làm rể, người lại nói hỗn với ta như thế. Người đã thụ giới, phát nguyện không chịu phá giới thì thôi. Trong bọn thủ hạ, để lại cho ta một người cũng được, sao người cứ khăng khăng thế?

Tam Tạng thấy người đó phát cáu, giả vờ ừ hử nói:

- Ngộ Không ở đây nhé?

Hành Giả nói:

- Từ thuở nhỏ, con không biết làm cái việc ấy, sư phụ bảo Bát Giới ở lại.

Bát Giới nói:

- Huynh đừng có đùa thế! Phải bàn bạc cho kỹ đã.

Tam Tạng nói:

- Hai chúng con không bằng lòng, thế thì bảo Ngộ Tĩnh ở đây vậy.

Sa Tăng nói:

- Đệ tử được Bồ Tát khuyến hoá, đã chịu giới hạnh đợi sư phụ, từ khi sư phụ thu nhận, con lại được giáo huấn theo hầu sư phụ chưa được hai tháng, chưa từng làm được nửa phần công quả, sao sớm đã tính chuyện giàu sang? Thà chết con cũng cứ sang Tây Thiên, quyết không làm cái việc đổi lòng.

Người đàn bà thấy mọi người từ chối, vội quay mình trở vào bình phong, đóng chặt cửa nghênh lại, bỏ mấy thầy trò ở nhà ngoài, cơm nước không có, chẳng ai đi ra.

Bát Giới trong lòng bực tức, oán trách Đường Tăng:

- Sư phụ không biết liệu việc, cứ ruột ngựa tuần tuốt tuần ra. Người nói cần phải dè về sau chứ, cứ ầm ư ậm ừ, lừa họ lấy bữa cơm chay chén đã, hưởng một đêm thoải mái, ngày mai thuận hay không thuận, là ở như thầy trò mình chứ. Họ đóng cửa không ra thế này, thầy trò bếp lạnh tro tàn, cả đêm chịu làm sao được.

Ngộ Tĩnh nói:

- Nhị huynh ạ, hay anh ở quách lại làm rể nhà họ cho rảnh:

Bát Giới nói:

- Hiền đệ chớ có nói đùa, hãy bàn bạc cho kỹ đã.

Hành Giả nói:

- Bàn bạc quái gì! Nếu đệ bằng lòng, thì nói với sư phụ, làm thân gia với bà ta, đệ sẽ làm một chàng rể rể, nhà họ lắm tiền nhiều thóc thế vậy, nhất định sẽ được bù lại món hồi môn béo bở, sửa soạn bữa tiệc hội thân to tát, chúng ta cũng được đánh chén, chú mình ở đây hoàn tục, chẳng tiện cả hai bề ư?

Bát Giới nói:

- Nói ra thì như thế đấy, nhưng không lẽ đệ đã thoát tục, lại hoàn tục, bỏ vợ lại lấy vợ.

Sa Tăng nói:

- Nhị sư huynh trước đã có bà chị rồi à?

Hành Giả nói:

- Đệ chưa biết đấy, đệ ấy xưa là con rể ông Cao thái công ở Cao lão trang nước Ô Tư Tạng, nhân bị lão Tôn thu phục, đành phải bỏ vợ trước theo sư phụ sang Tây Thiên bái Phật. Cậu ta nghĩ chuyện ly biệt đã lâu, lại nhớ đến khi xưa, cho nên vừa nghe đến là bứt rứt ngay. Chú ngốc ơi! Đi làm rể đi thôi, phải lấy thêm ta mấy lạy, ta sẽ xí xóa đi cho.

Bát Giới nói:

- Nói nhảm! Nói nhảm! Lòng vả cũng như lòng sung! Chỉ mang lão Trư ra mà bêu diếu! Người ta thường có câu: "Hoà thượng là con ma dối trong sắc giới". Anh nào mà không muốn được như thế? Chẳng qua chỉ làm bộ làm tịch, ra diếu ta đây kẻ giở, đem việc lành bàn ra việc dữ. Hiện giờ chè nước chẳng thấy đâu, đèn đóm không ai sẵn sóc, dù người có nhịn suông đêm nay, nhưng con ngựa ngày mai nào là đèo người, nào là đi đường, mà phải nhịn đói cả đêm, cứ đem mà lột da cho rảnh. Các huynh cứ ngồi đấy, lão Trư đi chặn ngựa đây!

Thế là chú ngựa vội vội vàng vàng, cưỡi cương ngựa ra, dắt tuột đi.

Hành Giả nói:

- Sa Tăng ngồi hầu sư phụ ở đây nhé, ta đi theo xem hấn chặn ngựa ở đâu.

Tam Tạng nói:

- Ngộ Không muốn đi xem thì cứ đi, nhưng chớ có trêu chọc y.

Hành Giả nói:

- Dê tử hiếu rồi.

Hành Giả ra ngoài hành lang, lách người một cái, biến ra con chuồn chuồn đỏ, bay qua cửa sổ theo dõi Bát Giới.

Chú ngựa dắt ngựa đi, chỗ có cỏ không cho ngựa ăn, quát quát tháo tháo, giục ngựa đi về đằng cửa sau, đã thấy người đàn bà với ba cô con gái đứng ở ngoài cửa sau, xem hoa cúc, chơi đùa. Trông thấy Bát Giới đi tới, ba cô con gái lẩn vào trong nhà, người đàn bà đứng ở trước cửa hỏi:

- Tiểu hoà thượng đi đâu thế?

Chú ngựa buông dây cương xuống, tiến lại dạ một tiếng nói:

- Thưa mẹ, con đi chặn ngựa ạ!

Người đàn bà nói:

- Sư phụ nhà chú thật là lắm to. Làm rể nhà tôi, chẳng hơn là làm sư vai vác tay mang, thất thiếu đi sang Tây ư?

Bát Giới cười nói:

- Các người ấy vâng chỉ ý vua Đường, không dám trái mệnh vua, không chịu làm việc ấy. Vừa rồi bọn họ cứ vun vào cho con ở nhà ngoài, nhưng con còn ngại ngùng, chỉ sợ mẹ lại chê con mồm dài tai to thôi! Mẹ về nói với các cô ấy, không cần phải kén chọn như vậy.

Bát Giới nói thêm:

- Ngay như Đường Tăng nhà con, nhân tài tuấn tú đấy, cũng được việc gì đâu! Con tuy xấu nhưng lại có mấy câu khẩu chú.

Người đàn bà nói:

- Anh nói cái gì?

Bát Giới nói: Con

*- Tuy dánh người xấu xí
Chăm chỉ có chút công
Vì làm nghìn mẫu ruộng,
Trâu bò không cần dùng.
Đinh ba bổ một chập
Giồng cấy kịp thời xong.
Không mưa sẽ cầu vũ,
Thiếu gió sẽ hô phong.
Nếu e nhà cửa thấp
Sẽ xây hai ba tầng.
Sân vườn bẩn thỉu liền quét sạch
Cống cừ ùn tắc sẽ khơi thông.
Công to việc lớn con kiêm cả
Lên trời xuống đất đủ tài năng.*

Người đàn bà nói:

- Đã làm nổi việc nhà như vậy, hãy về thương lượng với sư phụ, nếu không có chuyện gì rắc rối, sẽ cho anh làm rể.

Bát Giới nói: - Không cần thương lượng gì hết, ông ấy có phải bố đẻ con đâu, làm hay không làm, do ở con cả.

Người đàn bà nói:

- Thôi được! Thôi được! Để tôi vào nói cho những đứa con gái biết.

Nói đoạn lẩn vào trong nhà, đóng chặt cửa sau lại. Bát Giới cũng chẳng chặn ngựa, dắt tuột tới trước cửa. Có biết đâu Đại Thánh đã biết hết mọi việc, xòe cánh bay về, hiện lại bản tướng, ra mắt Đường Tăng nói:

- Sư phụ, Ngộ Năng chặn ngựa đã về.

Tam Tạng nói:

- Nếu ngựa không được chặn, chỉ sợ rún vó không đi được.

Hành Giả cười âm lên, đem việc Bát Giới và người đàn bà tâm sự với nhau thế nào, nói lại hết từ đầu đến cuối. Tam Tạng cũng nửa tin nửa ngờ.

Một lát sau, chú ngựa dắt ngựa về buộc lại.

Tam Tạng hỏi:

- Con chặn ngựa rồi chứ?

Bát Giới nói:

- Không có cỏ non, chẳng chặn ở đâu được,

Hành Giả nói:

- Không có chỗ chặn, thế có chỗ nào ngựa được dắt không?

Bát Giới nghe câu ấy biết là lộ việc, so đầu rứt cổ, chum mõm chau mày, chẳng rằng chẳng nói. Bỗng nhiên kẹt một tiếng, hai cánh cửa mở, hiện ra một đôi đèn đỏ, một chiếc lư hương, khói bay nghi ngút, chuỗi ngọc leng keng, người đàn bà đã dẫn ba cô gái đi ra nói:

- Chân Chân! Ái Ái! Liên Liên! Các con đến kính chào các vị hoà thượng.

Ba cô con gái đứng sắp hàng ở dưới sân, chấp tay chào hỏi, quả nhiên là tuyệt sắc.

Cô nào cô ấy đều là:

Mặt hoa da phấn, mày liễu môi son
Yêu kiều nên quốc sắc, yếu điệu bực khuynh thành
Đai thêu phất phới tuyết trần
Vòng ngọc long lanh chói đất
Miệng cười tựa anh đào hàm tiếu
Chân đi như lan xạ phun hương
Châu báu đầy đầu, không xiết thoa vàng trăm bạc
Hương hoa khắp áo, nồn nà vóc ngọc minh nga.
Ngu Cơ không bén mảng
Tây Tử chẳng vào đâu.

Thực là:

Cửu thiên tiên nữ từ trời xuống
Nguyệt điện Hằng nga ở Quảng hàn!

Tam Tạng chấp tay cúi mặt. Hành Giả dương dương chẳng thềm dếm xỉa. Sa Tăng ngoảnh mặt đi. Chỉ có Bát Giới mắt la mảy lét, tính dâm rối loạn, bể dục bùng sôi, rứt rề khế nói:

- Phiền các nàng quá bộ. Mẹ hãy mời các nàng đi về.

Ba người con gái bước vào trong bình phong, để đôi đèn lồng ở lại. Người đàn bà nói:

- Bốn vị trưởng lão đã định để vị nào ở lại làm rể chúng tôi chưa?

Ngộ Tĩnh nói:

- Chúng tôi định để họ Trư lại làm rể nhà ta.

Bát Giới nói:

- Người huynh đệ đừng có đùa thế. Phải để mọi người bàn tính đã chứ!

Hành Giả nói:

- Còn bàn tính gì nữa! Hai bên đã trò chuyện thoả thuận ở đằng cửa sau rồi. Đã mấy lần gọi mẹ, còn bàn tính quái gì? Sư phụ là thân gia bên giai. Bà là thân gia bên gái. Để lão Tôn làm bảo chúng. Sa Tăng làm người mối. Không cần xem ngày ở Ngọc

hạp, hôm nay là ngày thiên ân thương cát, đệ đến lễ sư phụ rồi vào làm lễ.

Bát Giới nói:

- Không được! Không được! Sao lại dễ dàng thế!

Hành Giả nói:

- Đồ ngốc! Đừng có vờ vĩnh, đã gọi mẹ mấy mươi lần lại còn làm bộ. Đi luôn đi, dẫn cả chúng ta vào đánh chén với!

Hành Giả một tay túm lấy Bát Giới, một tay ngăn người đàn bà, và nói:

- Xin trao cho bà tân lang.

Bát Giới vờ dùng dằng không muốn đi. Người đàn bà liền gọi tiểu đồng và dặn:

- Con lau bàn ghế, bưng cơm chay ra mời ba vị trưởng lão xơi. Ta còn dẫn chú rể vào phòng.

Một mặt truyền cho gia đình sửa soạn tiệc lớn, sáng mai mời khách. Mọi người vâng lệnh. Ba thầy trò ăn cơm xong, ngủ tại phòng khách.

Bát Giới theo mẹ vợ vào trong, đi khuất phòng nọ đến phòng kia, trùng trùng điệp điệp, va chạm lủng củng, suốt trán sây chân. Bát Giới nói:

- Thưa mẹ! Đi thông thả đợi con với, con chưa biết lối.

Người đàn bà nói:

- Đây mới là kho đựng thóc, kho đựng của, phòng xay giã, vẫn chưa đến bên nhà bếp.

Bát Giới nói:

- Thật là phong thể nhà đại gia!

Lại đi ngoắt ngoéo một hồi nữa, mới đến phòng chính nhà trong.

Người đàn bà nói:

- Con ơi! Sư huynh con nói hôm nay là ngày thiên ân cát

nhật, cho con vào làm rể, ta quên khuấy đi mất, không làm lễ tơ hồng, vậy con hãy lạy mẹ tám lạy.

Bát Giới nói:

- Mẹ dạy rất đúng. Mời mẹ ngồi lên để con lạy mấy lạy, vừa là lạy tổ tiên, vừa là lạy mẹ. Hai lễ làm một lúc, bớt được nhiều việc.

Bà mẹ vợ cười nói:

- Được đấy! Được đấy! Quả là một chàng rể gọn việc. Mẹ ngồi đây, con lạy đi!

Đầy nhà đèn nến sáng rực. Bát Giới khom lưng quỳ xuống. Lạy xong nói:

- Thưa mẹ! Em nào lấy con ạ?

Mẹ vợ nói:

- Thật là khó khăn. Muốn gả đứa nhớn thì sợ đứa thứ hai tị, gả đứa thứ hai thì đứa thứ ba tị, gả đứa thứ ba thì đứa nhớn tị, cho nên chưa quyết định xong.

Bát Giới nói:

- Thưa mẹ! Nếu vậy, gả cả ba em cho con, khỏi phải tranh nhau, làm rối gia đạo.

Mẹ vợ nói:

- Lẽ nào lại thế! Một mình con mà chiếm cả ba con gái ta thì không được.

Bát Giới nói!

- Mẹ nói thế chứ, người ta ba hầu bảy thiếp thì sao? Giá mà lấy thêm mấy cô khác nữa, con rể mẹ vẫn nhận được. Khi con ít tuổi, có học được lối ngao chiến, có bao nhiêu vợ, con cũng ở được vừa lòng.

Mẹ vợ nói:

- Ta có một cái khăn mặt, con trùm lên đầu, phủ kín mặt, làm phép cầu trời kén vợ, cho ba con gái đi qua trước mặt, hễ quờ được đứa nào thì lấy đứa ấy.

Bát Giới vâng lời, tiếp lấy khăn mặt trùm lên đầu

Có thơ ghi nhận:

*Ngu si không thấu rõ nguyên do.
Gươm đục đâm mình chẳng biết lo
Từ trước vẫn tin Chu lễ dạy.
Ngày nay chủ rể phủ khăn đầu*

Bát Giới trùm khăn mặt lên đầu, cẩn thận gọi:

- Thưa mẹ! Mẹ bảo các cô ấy đi qua chưa?

Bà mẹ gọi:

- Chân Chân! Ái Ái! Liên Liên! Chúng con ra cầu trời kén chồng cho.

Bát Giới nghe tiếng thấy tổ xông xáo, mùi lan xạ ngạt ngào như tiên nga giáng thế, vội vàng thò dài tay ra vờ. Vờ hết bên nọ sang bên kia mà chẳng vớ được ai. Qua qua lại lại chẳng biết bao lần, mà chẳng quờ được cô nào. Quờ sang bên đông thì vớ phải cột nhà, quờ sang bên tây thì vớ phải bức vách. Đầu thì choáng váng, đứng lên không vững, ngã bổ nhào xuống. Đứng trước thì cột, đằng sau thì tường, thành thử sưng mồm bêu đầu, ngồi trên mặt đất, thở hổn hển gọi:

- Mẹ ơi! Con gái mẹ tinh khôn thế. Chẳng quờ được cô nào, biết làm thế nào?

Người đàn bà cất khăn trùm đầu Bát Giới ra, nói:

- Con ơi! Không phải chúng nó tinh khôn đâu, cứ nhường nhau, không chịu kén con đấy.

Bát Giới nói:

- Thưa mẹ! Các cô ấy không bằng lòng lấy con, mẹ lấy quách con vậy.

Người đàn bà nói:

- Con rể giỏi nhỉ! Bất chấp già trẻ, đòi lấy cả mẹ vợ! Con gái ta rất khéo tay, mỗi đứa có thêu một cái áo lót trăn châu nên gấm. Bây giờ cho con mặc thử, mặc vừa áo đứa nào thì gả đứa ấy cho.

Bát Giới nói:

- Vâng! Vâng! Vâng! Mẹ đem cả ba cái áo ra đây, con mặc vừa áo cô nào, sẽ lấy cô ấy.

Người đàn bà vào buồng, chỉ mang ra một cái áo đưa cho Bát Giới. Bát Giới cởi luôn áo ngoài ra, mặc áo lót vào, chưa kịp cài khuy, đã ngã lăn ra đất. Thì ra Bát Giới đã bị mấy cái thùng trời chập lại, đau đớn vô cùng. Người đàn bà không thấy đâu nữa.

Đường Tăng. Hành Giả, Sa Tăng ngủ dậy, mặt trời đã mọc. Mở mắt nhìn ra, lâu đài đã biến đi đâu mất, hóa ra mấy thầy trò ngủ ở giữa rừng thông. Đường Tăng sợ hãi, vội gọi Ngộ Không. Sa Tăng nói:

- Sư huynh ạ! Thôi đích thị là chúng ta gặp ma rồi!

Đại Thánh đã biết rõ, tùm tùm nói:

- Ma quỷ gì?

Sư phụ nói:

- Con xem thầy trò ta ngủ ở đâu thế này?

Hành Giả nói:

- Ngủ trong rừng thông, thú quá, không biết chú ngốc chuộc tội ở đâu?

Sư phụ nói:

- Sao lại chuộc tội?

Hành Giả nói:

- Mẹ con bà trong nhà này, chính là vị Bồ Tát đến biến hoá ở đây, đợi thầy trò mình, có lẽ đã biến đi từ nửa đêm rồi. Chỉ khổ cho Bát Giới chịu tội thôi.

Đường Tăng nghe nói, chấp tay lên trán lễ tạ. Chợt trông thấy một tờ thiếp dán ở cây thông. Sa Tăng lột xuống đưa cho sư phụ. Trong có tám câu thơ:

*Lê Sơn Lão mẫu chẳng trần phàm
Bồ Tát Quan Âm đã hạ san
Phổ Hiền, Văn Thù đến Khách*

*Biến làm gái đẹp ở rừng ngang
Đường Tăng có đức không như tục
Bát Giới chưa thôi hoá tục gian
Tâm ý từ đây nên sửa lỗi
Không thì đường sá khó vô vàn*

Đường Tăng, Hành Giả, Sa Tăng đương đọc bài thơ, bỗng thấy tiếng Bát Giới kêu lớn ở trong rừng sâu:

- Sư phụ ơi! Trói chết con rồi! Cứu con với! Từ sau con không dám thế nữa

Đường Tăng nói:

- Nghe như tiếng Ngộ Năng kêu ở đâu?

Ngộ Tĩnh nói:

- Phải đấy!

Hành Giả nói:

- Mặc kệ y! Chúng ta đi thôi!

Đường Tăng nói:

- Bát Giới tuy ngây ngốc, nhưng trong lòng hồn hậu, lại có sức khoẻ, gánh được hành lý. Ta phải theo lệnh chỉ Bồ Tát, cho y đi theo. Chắc từ đây về sau, y chẳng dám thế nữa.

Sa Tăng thu thập chăn chiếu xếp vào gánh, Tôn Hành Giả cỡi ngựa đóng yên cương, dẫn Đường Tăng vào rừng. Chính là:

*Theo chính tu hành nên cẩn thận
Rửa lòng ái dục để quy chân.*

Chú ngọc lành dữ thế nào xin xem hồi sau sẽ rõ.

THIÊN SƠN VẠN THỦY

HỒI THỨ HAI MƯƠI BỐN

NÚI VẠN-THỌ, ĐẠI TIÊN LƯU BẠN CŨ QUÁN NGŨ-TRANG, HÀNH GIẢ TRỘM NHÂN SÂM

Lại nói về ba người đi xuyên vào trong rừng, thấy Bát Giới bị trói ở trên cây, đau đớn vô cùng, kêu la âm ỷ.

Hành Giả chạy đến, cười nói:

- Con rể quý nhĩ! Còn không dậy đi tạ thân và báo hỉ với sư phụ, cứ nằm ì ra đấy? Khổ, nhức mầu đâu? Hiên thê đâu? Sao treo giai tể chặt chẽ thế này!

Chú ngốc Bát Giới thấy Hành Giả mĩa mai thì xấu hổ nghiêng răng, ngậm miệng, chẳng dám kêu rên. Sa Tăng nhìn thấy, trong lòng bất nhẫn, để hành lý xuống, cởi trói cho. Bát Giới vô cùng xấu hổ, cúi đầu cảm tạ mọi người. Có bài Tây giang nguyệt ghi nhận:

*Sắc là thanh kiếm hại hình
Tham nó hăn là gặp nạn
Gái tơ đôi tám tuổi đang xuân.
Còn hơn dạ xoa hung tợn.
Căn bản chỉ có một điều
Dù cho lợi nhỏ không hám
Từ nay tư cách quyết giữ gìn
Giữ kỹ chó nên phóng đàng.*

Bát Giới đắp đất cắm hương, trông lên trên không làm lễ.
Hành Giả nói:

- Sư đệ có nhận được những vị Bồ Tát nào không?

Bát Giới nói:

- Đệ đã hôn mê ngã ngất đi như vậy, hoa cả mắt ra rồi, còn biết là ai nữa.

Hành Giả cầm tờ thiếp đưa cho Bát Giới. Bát Giới nhìn thấy tờ tụng, lại càng hồ thẹn.

Sa Tăng cười nói:

- Nhị sư huynh tốt phúc đến thế, được cả bốn vị Bồ Tát đến kết thân.

Bát Giới nói:

- Người huynh đệ đừng bêu diếu nữa, không ra con người rồi! Từ nay trở đi, không bao giờ dám làm xằng nữa! Dù có mỗi một võ óc ra, cũng chỉ ghé vai vác, theo sư phụ sang Tây thiên.

Tam Tạng nói:

- Đã nói như vậy là được đấy!

Hành Giả dẫn sư phụ lên đường cái, đi được hồi lâu, chợt thấy có núi cao chặn lối. Tam Tạng ghìm ngựa dừng roi, nói:

- Đồ đệ, trước mặt có núi, rất nên cẩn thận, sợ có yêu ma tác quái, làm hại bọn ta.

Hành Giả nói:

- Bền ngựa đã có ba chúng con, còn sợ gì ma quỷ?

Vì thế Đường Tăng an tâm tiến bước. Nhìn đằng trước chỉ thấy một toà núi cao thật là đẹp:

Núi cao chót vót, thế chênh vênh

Mạch gốc Côn lân tới, đỉnh vút tận không trung

Hạc trắng thường đậu trên cây trúc

Vượn đen hay đen vúi dây mây

Rừng tạnh nắng soi, nghìn lớp sương hồng quanh quất

Gió đưa hương thơm, muôn tầng mây đẹp lưng lờ.

Chỉ thấy nào:

*Ngọn Nghìn năm, ngọn Ngũ phúc, ngọn Phù dung,
hào quang phóng cao cao vời vời*

*Hòn Vạn tuế, hòn Răng hùm, hòn Tam Thiên, mây
lam lổ nhố, tầng tầng*

Trước sườn cỏ tốt, trên núi mai thơm

Cỏ chi lan thơm mơn, bụi gai góc um tùm

*Rừng sâu phượng hợp nghìn chim, động cổ kỳ lân coi
vạn thú.*

Khe suối thêm xuân, lượn lượn quanh quanh quán quít:

Núi non thêm vẻ, trùng trùng điệp điệp quanh co

*Lại thấy những: lục như hoè, đỏm như trúc, xanh như
thông. Như cũ nghìn năm sâm uất; trắng thì mạn đồ*

thị đào, biếc thì liễu, vẫn nguyên muôn thuở tốt tươi

Rồng ngâm, hổ thét; hạc múa, vượn kêu

Hươu nai trong khóm hoa ra

Loan xanh nhìn trời hót gió. Quả thật non tiên và đất phúc

Bồng Lai, lãng Uyển có hơn gì!

Lại thấy; hoa tàn hoa nở trên đầu núi

Mây lại, mây quang giữa đỉnh non

Tam Tạng ngồi trên ngựa vui vẻ nói:

- Đồ đệ, từ khi ta sang Tây Thiên, đi qua nhiều núi sông, đều là những nơi hiểm trở chót vót, không đâu đẹp tựa núi này. Quả nhiên là nơi u nhã phi thường, nếu mà đường đã gần tới Lôi Âm, chúng ta phải chỉnh đốn trang nghiêm để ra mắt Thế Tôn mới được.

Hành Giả cười nói:

- Sớm thế! Mau thế! Đã đến thế nào được!

Sa Tăng nói:

- Sư huynh ơi! Đến Lôi Âm còn bao nhiêu xa?

Hành Giả nói:

- Mười vạn tám nghìn dặm. Mười phần chưa được một phần.

Bát Giới nói:

- Huynh ơi! Vậy đi mấy năm mới tới nơi?

Hành Giả nói:

- Cũng có thể như sức hai đệ phải đi mất hơn mười ngày mới tới; Như sức ta, một ngày cũng đi được năm mươi lần, mà vẫn chưa lặn mặt trời; Còn sư phụ nhà mình mà đi thì không nói! Không nói!

Tam Tạng nói:

- Ngộ Không, con bảo đến bao giờ sẽ tới?

Hành Giả nói:

- Sư phụ đi từ bé đến già, già rồi lại trẻ lại, độ nghìn lần già trẻ như thế vẫn còn khó. Chỉ mong sư phụ làm sao mà thành kính, tâm tâm niệm niệm rằng quay đầu là đến ngay Linh Sơn.

Sa Tăng nói:

- Sư huynh, nơi đây tuy chưa phải là Linh Sơn, nhưng nhìn cảnh trí này, hẳn là có người tử tế ở trong

Hành Giả nói:

- Nói đúng đấy. Không có ma quỷ đâu! Nhất định là nơi thánh tăng tiên tử. Chúng ta hãy đi thông thả ngắm cảnh.

Lại nói toà núi này tên gọi là Vạn Thọ sơn, trong núi có một ngôi quán, gọi là Ngũ Trang quán, trong quán có một tiên ông, đạo hiệu là Trấn Nguyên Tử, hỗn danh là Dữ Thế Đồng Quân. Trong quán có một thứ báu lạ, là khi hỗn độn vừa phân, hồng mông mới rõ, trời đất chưa mở mang, mà cây linh này đã sản sinh. Bốn đại bộ châu trong thiên hạ, chỉ có Tây Ngưu Hạ châu Ngũ Trang quán có cây ấy, gọi tên là "Thảo hoàn đơn", lại có tên là "Nhân sâm quả". Ba nghìn năm mới nở hoa, ba nghìn năm mới kết quả, lại ba nghìn năm nữa mới chín, tính ít ra phải một vạn năm mới ăn được. Hình như trong một vạn năm đó, chỉ ra được ba mươi quả. Hình dáng quả ấy, khác nào đứa trẻ mới sinh

chưa được ba ngày, tứ chi, ngũ quan đủ cả. Người nào có phúc được người quả ấy một lần, sẽ sống được ba trăm sáu mươi tuổi, ăn một quả, sẽ sống bốn vạn bảy nghìn năm.

Hôm ấy, Trần Nguyên đại tiên nhận được thiệp của Nguyên Thủy thiên tôn mời tới cung Di La thượng thanh thiên, nghe giảng về "Hỗn nguyên đạo quả". Dưới đại tiên môn đã thành tiên không biết bao nhiêu mà kể. Hiện nay vẫn còn bốn mươi tám đồ đệ, đều đã đắc đạo toàn chân. Hôm ấy, tiên ông dẫn bốn mươi sáu vị lên thượng giới nghe giảng, để lại hai vị ở lại trông nhà. Một vị gọi là Thanh Phong, một vị gọi là Minh Nguyệt. Thanh Phong mới có một nghìn hai trăm ba mươi tuổi. Minh Nguyệt vừa đúng một nghìn hai trăm tuổi.

Trần Nguyên tiên dẫn dò:

- Ta không dám trái với thiệp mời của đức Đại thiên tôn, bảo đến cung Di La nghe giảng, hai người ở nhà nên cẩn thận. Bất nhật có một cố nhân đi qua đây, không được đón tiếp trễ nải. Phải đem hai quả nhân sâm biếu người xơi, tạm tỏ tình cố cựu.

Hai tiên đồng nói:

- Vị cố nhân của sư phụ là ai? Xin dạy cho biết để tiện tiếp đãi.

Đại tiên nói:

- Vị đó là Đại Đường thánh tăng bên Đông Thổ, đạo hiệu là Tam Tạng pháp sư. Người là một vị hoà thượng sang Tây Trúc bái Phật cầu kinh.

Tiên đồng cười nói:

- Khổng Tử có nói: "Không cùng một đạo, không chơi bời với nhau". Chúng ta là Thái Ất huyền môn, sao sư phụ lại quen biết vị hoà thượng đó?

Đại tiên nói:

- Chúng con không rõ: vị hoà thượng đó là Kim Thiên Tử đầu thai, người là đồ đệ thứ hai của Phật Như Lai bên Tây Trúc, năm trăm năm trước, có quen biết nhau ở hội Lan Bồn. Chính người đã bưng trà mời ta, Phật tử kính ta, nên gọi là cố nhân.

Hai tiên đồng vâng lời sư phụ. Khi ra đi, Đại tiên còn dặn với:

- Quả đã có số, chỉ đưa ra hai quả, không được lấy nhiều...

Thanh Phong nói:

- Khi mở vườn, mọi người đã cùng nhau được ăn hai quả, chỉ còn hai mươi tám quả, không dám lấy nhiều.

Đại tiên nói:

- Đường Tam Tạng tuy là cố nhân, nhưng phải phòng bị bọn thủ hạ của người, chớ để họ biết.

Hai tiên đồng tuân mệnh. Đại tiên dẫn đồ đệ lên thiên giới.

Bốn thầy trò Tam Tạng đang du ngoạn trên núi, ngẩng đầu nhìn thấy mấy tầng lầu gác ẩn trong rừng thông.

Đường Tăng nói:

- Ngộ Không! Con xem đây là xứ gì?

Hành Giả nói:

- Đây không phải là quán vũ, chắc là một ngôi chùa, chúng ta đi đến tận nơi sẽ rõ.

Đi một lát thì tới cửa. Nhìn thấy:

*Rặng thông mát mẻ, lối trúc thanh u
Hạc trắng đón đưa, vườn hẫu dăng quả
Ao rõ bóng cây dài, đá nứt chòm hoa nở
Cung điện uy nghiêm mây tía phủ
Lâu đài tráng lệ rặng hồng bông
Thật là nơi phúc địa linh khu
Chính thực chốn bồng lai thiên cảnh.
Thanh hư nhân sự ít
Tĩnh mịch, đạo tâm nhiều
Chìm xanh đưa thư Vương mẫu tới
Loan hồng mang sách Lão quân về
Về xem đạo đức cao siêu.
Rõ là chốn thần tiên man mác*

Tam Tạng xuống ngựa, nhìn thấy một tấm bia ở trước cửa về bên tay phải, khắc mười chữ lớn "Vạn thọ sơn phúc địa, Ngũ trang quán động thiên".

Trưởng lão nói:

- Đồ đệ a! Đúng là một toà quán vũ.

Sa Tăng nói:

- Thưa sư phụ! Cảnh vật đẹp dễ thế này, ở trong hản là có người tốt, chúng ta hãy thử vào chơi, khi nào đã hết hành trình quay trở về đông, nơi này cũng là một cảnh đẹp.

Hành Giả nói:

- Đúng lắm!

Mọi người cùng tiến vào. Tới lần cửa thứ hai có dán đôi câu đối:

*Phủ thân tiên trường sinh bất lão,
Nhà đạo sĩ cùng thọ với trời.*

Hành Giả cười nói:

- Lão đạo sĩ nói khoác bịp người, năm trăm năm trước, lão Tôn đại náo thiên cung, trước cửa Lão quân cũng chưa từng thấy câu này đấy.

Bát Giới nói:

- Kệ họ. Cứ đi vào, biết đâu họ không phải là một nhà đạo đức.

Mấy người vào trong lần cửa thứ hai, thấy hai tiểu đồng từ trong quán vội vàng chạy ra. Hình dung như sau:

*Thanh kỳ cốt cách vẻ tiên dung
Vừa chấm ngang vai mái tóc bông.
Mũ đạo tự nhiên, vạt sương tía
Áo bông phấp phới tay gió phồng
Trên lưng đai rủ đầu long kết
Dưới gót giày thêu miệng cảm nhung.
Phong thái khác thường không lẫn tục,
Minh Nguyệt, Thanh Phong hai đạo đồng*

Hai đồng tử lễ phép đón tiếp:

- Kính chào lão sư phụ, mời người vào trong nhà.

Tam Tạng vui vẻ theo đồng tử vào chính đường.

Đây là một toà điện lớn nằm gian trông hướng nam, cửa toàn trạm hoa nổi trên sáng chói mờ. Đồng tử đẩy then, mở cửa mời Tam Tạng vào trong điện. trên vách treo hai chữ "Thiên Địa" thật to, thêu ngũ sắc, ở dưới đặt một hương án sơn son, trên bày chiếc lò hương bằng vàng, có cả hương nến.

Đường Tăng thấp hương cắm vào lò, vái ba vái. Vái xong ngoảnh lại nói:

- Thưa tiên đồng! Ngũ Trang đây thật là Tây phương tiên giới, sao không thờ Tam Thanh. Tứ Đế, La Thiên chư tổ, lại chỉ treo thờ hai chữ "Thiên Địa".

Đồng tử cười nói:

- Chẳng giấu gì sư phụ, hai chữ này chữ đầu thì không nói, chữ chữ dưới thì không dám hưởng hương hoa của chúng tôi. Sư phụ chúng tôi khiêm tốn đấy thôi. Tam Tạng nói:

- Khiêm tốn là thế nào?

Đồng tử nói:

- Sư phụ chúng tôi, Tam Thanh là bề bạn, Tứ Đế là cố nhân, Cửu Diệu là đàn em, Nguyên Thần là hạ lân.

Hành Giả nghe nói cười lăn ra.

Bát Giới hỏi:

- Sư huynh cười gì thế?

Hành Giả nói:

- Cứ bảo ta hay bịa chuyện. Tiểu đạo đồng này mới già khoác lác.

Tam Tạng hỏi:

- Lệnh sư phụ ở đâu?

Tiên đồng nói:

- Đức Thiên Thuỷ nguyên tôn có thiếp mời sư phụ chúng tôi

đến cung Di La Thanh thiên nghe giảng "Hỗn nguyên đạo quả" nên không có nhà.

Hành Giả nghe thế, tức quá quát to:

- Nhãi ranh này! Không biết gì hết. Nói thánh nói tướng. Ở Di La cung ai là Thái Ất thiên tiên? Mời cái đồ khốn nhà mi đến giảng cái gì?

Tam Tạng thấy Hành Giả phát tức, sợ đồng tử nói lại, sinh ra cãi cọ, bèn gạt đi, nói:

- Ngộ Không! Đừng có đôi co. Chúng ta vừa vào lại đi ngay, như thế vô tình quá. Thường có câu: "Cò vạc không ăn thịt cò vạc". Sư phụ họ đi vắng, gây sự làm gì! Đồ đệ hãy ra cổng đi chặn ngựa, Sa Tăng coi hành lý, Bát Giới cởi bao dây lấy gạo, mượn nổi thổi nhờ bữa cơm ăn, trả họ tiền củi lửa: Mỗi người một việc, ta nằm nghỉ một lúc, cơm xong sẽ đi.

Ba người y lời đi làm.

Minh Nguyệt, Thanh Phong trong bụng xiết bao khen ngợi:

- Hoà thượng thực là thánh bên Đông phương giảng thế, chân nguyên sáng suốt. Sư phụ dặn ta tiếp đãi tử tế, đem nhân sâm ra mời để tỏ tình cũ. Lại bảo phải đề phòng đừng để bọn đồ đệ biết, xôn xao bàn tán. Quả nhiên ba người đồ đệ mặt mũi hung ác, tính tình thô lỗ. May là lại mời các ngài ra cả ngoài rồi, nếu để ở bên cạnh, sao khỏi các ông chẳng trông thấy quả nhân sâm được!

Thanh Phong nói:

- Không biết vị hoà thượng đó có phải là bạn cũ của sư phụ không? Ta thử ra hỏi lại xem kéo nhảm.

Hai đồng tử bèn tiến đến hỏi:

- Người có phải là Đường Tam Tạng bên Đại Đường sang Tây Trúc lấy kinh không ạ?

Tam Tạng lễ phép đáp:

- Vâng! Chính là bản tăng. Sao tiên đồng lại biết tên tôi?

Đồng tử nói:

- Trước khi đi, sư phụ có dặn phải đón tiếp người, không ngờ người đến gấp ngay, không ra đón được. Mời lão sư ngồi chơi xơi nước.

Tam Tạng nói:

- Không dám

Thanh Phong nói:

- Chúng ta phải theo lời sư phụ, đi lấy quả đi.

Hai đồng tử trở về phòng. Một người cầm cái cù nèo bằng vàng, một người bưng một cái mâm, lòng mâm có lót chiếc khăn lụa, đi vào trong vườn nhân sâm. Thanh Phong trèo lên cây, lấy cù nèo giắt quả, rồi hai người đem về nhà, nói với Đường Tăng:

- Kính thưa Đường sư phụ! Ngũ Trang quán chúng tôi đất hoang màu xấu, chẳng có gì kính biếu, gọi là thổ ngơi có vài quả xấu, để người giải khát.

Tam Tạng nhìn thấy, sợ run cầm cập, lùi ra ba thước, nói:

- Lạ quá! Lạ quá, năm nay được mùa, sao ở đây lại đói đến nỗi phải ăn thịt người. Đây là đứa bé mới đẻ chưa được ba ngày, sao lại mời tôi giải khát?

Thanh Phong nghĩ bụng:

- Lão hoà thượng này, xét lời ăn tiếng nói chỉ là mình trần mắt thịt, không biết của quý ở non tiên ta.

Minh Nguyệt nói:

- Quả này gọi là quả nhân sâm, mời người chừa một quả, không sao cả.

Tam Tạng nói:

- Bậy! Cha mẹ hoài thai, biết bao khổ sở mới đẻ ra con. Chưa được ba ngày sao lại lấy dùng làm quả được?

Thanh Phong bèn nói:

- Quả này ở trên cây đấy.

Tam Tạng nói:

- Nói nhảm! Nói nhảm! Cây nào lại kết thành người được!
Bưng ngay đi!

Hai đồng tử thấy Tam Tạng cố ý từ chối, đành phải bưng vào trong phòng. Hai người bảo nhau:

- Mấy quả này mới rày rà, để lâu ủng ra không ăn được.

Thế là hai người ở trong phòng, mỗi người ăn một quả.

Dè dàu tai vách mạch rừng, câu chuyện này lại lọt vào tai người khác.

Nguyên nhà phòng làm kế ngay bên bếp, bên kia nói gì, bên này cũng nghe thấy. Bát Giới nấu cơm ở trong bếp. Lúc trước nghe nói lấy cù nèo vàng và mâm, hắn đã để ý. Sau lại nghe nói thấy Đường Tăng không biết là quả nhân sâm, đem về phòng ăn với nhau, miệng thêm rở dãi, bụng bảo dạ: "Làm thế nào được một quả nếm của mới xem sao. Nhưng mình đương bận việc rồi rít, có rồi đâu mà lấy được, hãy đợi Hành Giả tới đây sẽ bàn chuyện". Bát Giới đứng ở trong bếp, chẳng nghĩ gì đến thổi nấu, chốc chốc lại ló đầu ra.

Một lúc lâu, Hành Giả dắt ngựa về, buộc vào gốc cây hoè, rồi quay trở vào đằng sau.

Bát Giới lấy tay vời rồi rít gọi:

- Lại đây! Lại đây!

Hành Giả đi vào cửa bếp nói:

- Nheo nhéo gì thế? Cơm không đủ ăn hử? Để cả cho sư phụ ăn, chúng ta sẽ đi xin.

Bát Giới nói:

- Không phải thiếu cơm. Trong quán này có của quý, huynh có biết không?

Hành Giả hỏi:

- Của quý gì thế?

Bát Giới nói:

- Có nói ra, huynh cũng chưa từng thấy; có đưa cho huynh cũng chẳng biết là gì.

Hành Giả nói:

- Sao để lại kinh ta thế. Năm trăm năm trước, ta học được phép tiên, góc biển bên trời, chỗ nào không có vết chân, cái gì là cái không trông thấy.

Bát Giới nói:

- Quả nhân sâm huynh đã trông thấy chưa?

Hành Giả nói:

- Cái đó thực chưa trông thấy. Chỉ nghe nói quả nhân sâm là thứ thảo hoàn đơn, ăn nó sẽ được sống lâu. Bây giờ ở đâu có?

Bát Giới nói:

- Ở đây có. Cậu đồng tử đã bứt hai quả dâng sư phụ. Sư phụ nhà mình không nhận ra, bảo là đứa trẻ mới đẻ được ba ngày, không dám ăn. Bọn đồng tử tham lam quá! Sư phụ mình không ăn, đáng lẽ họ phải biếu chúng mình mới phải chứ. Đằng này họ lại giấu chúng mình, đem vào trong phòng bên, mỗi anh một quả, ngấm ngấm ăn hết tiết, làm đệ thêm rở dãi, muốn làm một quả ném mùi mới lạ. Huynh là người linh lợi, khe lên vào trong vườn, kiếm vài quả, chúng ta ném thử xem sao?

Hành Giả nói:

- Cái đó khó gì, để ta đi!

Bát Giới kéo lại dặn:

- Huynh ạ! Lúc này đệ nghe thấy họ nói với nhau ở trong phòng, phải lấy bằng cái cù nèo vàng cơ đấy. Huynh nên cẩn thận, chớ để lộ chuyện ra.

Hành Giả nói:

- Hiểu rồi!

Đại Thánh bèn dùng phép tàng hình, lên vào trong phòng. Nguyên là hai đạo đồng ăn quả xong, lại lên điện nói chuyện với Đường Tăng. Hành Giả tìm cù nèo vàng, vác ra đằng sau, mở tung hai cánh cửa ngó vào. Ô! Thì ra một toà hoa viên:

Phên son giậu báu, non bộ chung quanh
Hoa lạ tranh đẹp với vừng hồng
Trúc ngọc đưa xanh cùng mây biếc
Ngoài đình chuốt chén, một vòm liễu lục khói pha xanh
Trước gác trông trắng, mấy khóm kiêu tùng màu lẫn tím.
Phơ phất đỏ: lựu gấm thê u
Mườn mượt xanh: cỏ vóc trải
Nom mơn mớn lan bích sa;
Chảy rì rì, nước sườn núi
Cây đan quế, trên giếng vàng toả bóng, ngọn cầm hoè
luôn giàn ngọc nở hoa

Đào nghìn lá, lá hồng chen là trắng
Cúc chín thu màu đỏ lẫn màu vàng
Gió đỏ mi lấp lánh mầu đơn đình,
Giàn dâm but tiếp liền khu thực được
Chuồng hươu lồng bạc
Ao rộng giếng tròn,
Nhìn không hết quân tử trúc lác đác chả sợ sương.
Lão từng khinh thường gió bắc
Lại có chuồng hạc nhà hươu
Hồ vương, ao trời
Suốt trời ngọc nổi
Đất nở bông vàng
Gió bắc lay mờ trăng
Xuân tới hải đường hồng.
Cảnh tiên bậc nhất chốn nhân gian
Hoa cỏ đứng đầu Tây Vực,

Hành Giả ngắm nghía mãi, lại thấy một lần cửa, đẩy cửa
nhìn vào lại là một vườn rau:

Rau cỏ bốn mùa trông đủ
Rau cần, rau nghệ, cây gừng
Măng trúc, dưa gang, bầu bí

Mừng tươi, húng, hẹ, tỏi, hành
Dưa chuột, bí đao, mướp đắng
Bầu canh, cà pháo đều trồng
Rau rền, rau muống, đậu nành.
Rau tía ngổ xanh kinh giới.
Hành Giã cười nói:

- Đây cũng là một nhà đạo sĩ tự giồng lấy mà dùng.

Qua vườn rau lại thấy một từng cửa. Mở ra ngó vào. Ài chà! Giữa vườn có một cây cổ thụ, cành xanh thơm ngát, lá biếc rườm rà, cao tới hơn nghìn thước, lá to dựa vào thân cây như tàu lá chuối, quanh gốc đến bảy tám trượng. Hành Giã đứng dưới nhìn lên, cành ở bên nam lộ ra một quả nhân sâm, y như đứa bé mới đẻ. Chỉ có cái núm dính vào cành cây, đầu gập gù, chân tay khuỷu khoàng, gió thổi qua, tựa hồ có tiếng kêu. Hành Giã mừng rỡ khôn xiết, trong bụng tấm tắc khen thầm: "Thực là hiếm có! Thực là hiếm có!", liền bám vào gốc cây trèo vút lên trên.

Nguyên là lần thứ nhất trèo cây ngắt trộm quả, nên Hành Giã lấy cù nèo quèo một cái, quả rụng lộp độp. Hành Giã cũng tụt luôn xuống đi tìm, nhưng chẳng thấy đâu cả. Lại vạch cỏ rế lau, tuyệt vô tung tích. Hành Giã tự nhủ:

- "Lôi thôi thực! Có lẽ nó có chân, chạy mất hết rồi, nhưng nó nhảy qua tường thế nào được? Thôi phải rồi, chính lão thổ địa giữ vườn không để cho lão Tôn đánh cắp nên thu mất cả rồi!"

Hành Giã bèn lấy tay, bắt quyết, miệng niệm thần chú, "úm" một tiếng, gọi thổ địa đến. Vị này cúi chào Đại Thánh nói:

- Kính thưa Đại Thánh, ngài gọi tiểu thần đến có việc gì truyền bảo?

Hành Giã nói:

- Người còn lạ gì, lão Tôn đây là một đạo chích long trời lở đất, nào trộm bàn đào, lấy ngự tửu, cắp linh đơn, chưa có ai dám đòi ăn ghe với ta. Ngày nay ta lấy trộm một quả nhân sâm, có sao người dám tranh phần của ta? Trái quả ở trên cây, con

chim bay qua nhìn thấy còn có phần, ta ăn một quả, liệu có hại gì? Sao ta vừa quèo xuống, người đã cuồn đi thế?

Thổ địa nói:

- Xin Đại Thánh chớ mắng oan tiểu thần. Của quý đó là vật của địa tiên, tôi là quỷ tiên, lấy làm sao nổi? Đến người cũng không có phúc được người nữa là.

Đại Thánh nói:

- Không lấy thì làm sao ta vừa quèo xuống đã biến dâu mất rồi?

Thổ địa nói:

- Đại Thánh chỉ biết ăn nó được sống lâu, chứ không biết đến cái xuất xứ của nó.

Hành Giả hỏi:

- Xuất xứ thế nào?

Thổ địa nói:

- Của báu này ba nghìn năm mới nở hoa, ba nghìn năm mới kết quả, lại ba nghìn năm nữa mới chín. Trước sau một vạn năm chỉ kết được ba chục quả. Người nào có phúc, người được một hơi sẽ sống tới ba trăm sáu mươi tuổi; ăn được một quả, sẽ thọ tới bốn vạn bảy nghìn năm. Chỉ phải cái "Ngũ hành tương khắc" thôi.

Hành Giả nói:

- Ngũ hành tương khắc là thế nào?

Thổ địa nói:

- Quả này gặp kim thì rụng, gặp mộc thì khô, gặp thủy thì hoá, gặp hỏa thì héo, gặp thổ thì vào. Khi ngắt thì phải dùng kim khí mới quèo xuống được, đừng vào cái mâm lót vải, nếu hít phải hơi gỗ là héo ngay, ăn vào vô ích. Khi ăn phải đừng vào đĩa, dùng nước trong để chiêu. Nếu gặp lửa sẽ héo đi thành vô dụng, gặp thổ sẽ chui vào đất mất. Cái quả Đại Thánh vừa quèo xuống, cũng chui vào đất mất rồi, đất ấy sẽ cứng ra bầm không

lỗ, bổ không vào, luôn bốn vạn bảy nghìn năm như thế. Nó còn rắn hơn sắt nguội. Có thể người ta ăn vào, mới trường sinh chứ. Nếu không tin, Đại Thánh bổ xuống một cái mà xem.

Đại Thánh lấy roi sắt quật đến choang một nhát, đất chẳng có vết gì. Đại Thánh nói:

- Quả vậy! Quả vậy! Cái gậy của ta đánh vào đá phải nát, sắt phải quăn. Làm sao đánh đất lại không lún tí nào? Lão Tôn trót mắng oan người, thôi mời người trở về.

Thổ địa trở về bản miếu.

Hành Giả nghĩ cách rồi lại trèo lên cây, một tay cầm cù nèo vàng, một tay cầm vật áo vải bông dài túm lại như cái túi làm đồ hứng, men cành rẽ lá, quèo được ba quả bỏ vào trong túi áo, tụt xuống đi thẳng về nhà bếp. Bát Giới cười nói:

- Huynh có lấy được không?

Hành Giả nói:

- Sao lại không? Lão Tôn đã tóm được về đây. Quả này cũng không nên giấu Sa Tăng, gọi hắn một tiếng.

Bát Giới lên tiếng gọi:

- Sư đệ Ngộ Tĩnh ơi! Lại đây!

Sa Tăng xách hành lý đến nhà bếp hỏi:

- Huynh gọi đệ có việc gì?

Hành Giả giở túi ra hỏi:

- Cái gì đây?

Sa Tăng trông thấy nói:

- Quả nhân sâm.

Hành Giả nói:

- Tốt quá, đệ lại biết đấy. Được ăn ở đâu thế?

Sa Tăng nói:

- Đệ có được ăn ở đâu. Ngày xưa còn làm Quyển Liêm đại tướng, đi hộ giá đến dự yến bàn đào, thường thấy các vị thần

tiên nơi hải ngoại mang tới làm lễ thọ Vương Mẫu. Đệ chỉ được nhìn, chứ không được ăn. Huynh cho đệ nếm một quả.

Hành Giả nói:

- Đấy, mỗi người một quả.

Ba người chia nhau mỗi người một quả. Bát Giới miệng to ruột rộng, khi nghe thấy bọn đồng tử ăn quả, ma dối đã thúc bách, cho nên vừa cầm lấy quả, dút thỏm vào mồm, trêu tráo vài cái là nuốt ực, trợn cả mắt lên. Rồi quay hỏi Hành Giả và Sa Tăng:

- Huynh đệ ăn nó thế nào?

Sa Tăng nói:

- Ấ ngon lắm!

Bát Giới nói:

- Mùi vị nó ra sao?

Hành Giả nói:

- Ngộ Tinh ạ! Mặc kệ hần! Đệ đã ngốn trước rồi, còn hỏi gì?

Bát Giới nói:

- Thưa huynh! Đệ ăn vội quá không được nhắm nháp thưởng thức mùi vị như hai người, chẳng biết mùi vị ra sao cả. Đệ cũng chẳng biết nó có hột hay không nữa. Sư huynh, đã thương thì thương cho trót. Con ma tham thực đã dẹp yên rồi, giờ cho xin ít nữa, để lão Trư nhai kỹ nhắm nháp thử xem ra làm sao.

Hành Giả nói:

- Đệ không biết đủ, cái này có phải là cơm mì đậu mà bảo nốc cho lắm. Một vạn năm mới chín có ba chục quả, chúng ta mỗi người được ăn một quả đã là phúc rồi, không phải nhỏ đâu. Thôi! Thôi! Đủ rồi.

Nói đoạn, cầm cù nèo vàng luồn qua cửa sổ, lao bừa vào trong phòng, chẳng đếm xỉa gì đến nữa.

Bát Giới hãy còn thèm, miệng cầu nhà cầu nhà. Dè dặt hai người đạo đồng trở về phòng, lấy nước chè đem mời khách,

nghe thấy Bát Giới đang bí bợ nói nhân sâm ăn hãy còn thêm, giá mà được quả nữa ăn thì mới thoả. Thanh Phong nghe thấy, sinh nghi nói:

- Minh Nguyệt à! Cái lão hoà thượng mồm dài đương nói: "Nếu được quả nhân sâm nữa mà ăn..." Đệ nghe thấy không? Sư phụ đã căn dặn phải đề phòng bọn đồ đệ biết đến mà bàn tán. Hay là họ đã đánh trộm của báu của chúng mình chẳng?

Minh Nguyệt ngoảnh đầu lại nói:

- Huynh ơi! Hồng cả rồi. Cù nèo vàng sao lại rơi xuống đất thế này! Chúng ta ra vườn xem nào.

Hai người vội vội vàng vàng chạy đi, thấy cửa vườn đã mở, Thanh Phong nói:

- Chính tay tôi đóng cửa vườn, ai mở ra thế này?

Bèn vội chạy qua vườn hoa, thấy cửa vườn rau cũng bị mở. Thanh Phong bèn chạy vội vào vườn nhân sâm, đứng dưới gốc nhìn lên, đếm từng quả. Đếm đi đếm lại chỉ có hai mươi hai quả. Minh Nguyệt nói:

- Huynh có biết tất cả có bao nhiêu không?

Thanh Phong nói:

- Có.

Minh Nguyệt nói:

- Tất cả có ba mươi quả. Sư phụ mở vườn, đã chia cho chúng ta hai quả, còn hai mươi tám quả, vừa rồi lấy thết Đường Tăng hai quả, hỏi bốn quả nữa đi đâu? Nói chi nữa! Quân này lấy trộm rồi, phải đến máng cho Đường Tăng một trận.

Hai người ra khỏi vườn, chạy thẳng lên điện, xía xối vào mặt Đường Tăng máng nhiếc thậm tệ. Lời thô, tiếng tục, nói không ngượng mồm, sừng sộ còn đồ, hung hăng dúc lác. Đường Tăng không chịu nổi nói:

- Làm cái gì ầm lên thế? Hãy thư thả nào! có việc gì cứ thư thả mà nói, bất tất phải quát tháo.

Thanh Phong nói:

- Lão diếc hử? Tôi nói tiếng man mọi gì mà không nghe thủng? Đồ đi ăn cắp nhân sâm, mà không cho người ta nói à?

Đường Tăng nói:

- Quả nhân sâm nó thế nào?

Minh Nguyệt nói:

- Vừa mới mang cho mà ăn, lão bảo là đứa bé mới đẻ không ăn đấy thôi.

Đường Tăng nói:

- A di đà phật! Tôi trông thấy các món ấy đã sợ hết hồn đi rồi, đâu dám ăn nữa. Có đói đến chết, cũng không dám ăn trộm vật ấy, chớ có máng oan tôi.

Thanh Phong nói:

- Lão tuy không ăn, nhưng bọn thủ hạ lão đã lấy trộm.

Tam Tạng nói:

- Cái đó cũng có lẽ, đừng diếc lác nữa, hãy để tôi gọi chúng đến hỏi, nếu quả chúng ăn trộm, tôi bắt chúng phải bồi thường.

Minh nguyệt nói:

- Còn đến! Dù có tiền thì cũng chả mua ở đâu được!

Tam Tạng nói:

- Nếu không đâu có thì người ta đã có câu nói "nhân nghĩa đáng nghìn vàng", bắt chúng tạ lễ lại. Biết có phải chúng hay không?

Minh Nguyệt nói:

- Đích là chúng rồi, chia nhau không đều, cãi cọ rầm rĩ ở đằng kia còn gì!

Tam Tạng gọi:

- Tất cả đồ đệ lên đây!

Sa Tăng nghe tiếng nói:

- Hồng to! Việc lộ rồi! Sư phụ gọi chúng ta, tiểu đồng đương mắng nhiếc, không phải lộ chuyện thì còn là gì?

Hành Giả nói:

-- Xấu hổ chết mất! Miếng ăn quá khẩu thành tào, giờ mà nói thực thì đích là chúng mình ăn cấp rồi. Chi bằng cứ chối phát đi là hơn.

Bát Giới nói:

- Phải đấy! Phải đấy! Cứ chối phát đi!

Ba người bèn ra khỏi nhà bếp, đi lên trên điện.

Chưa biết họ chối cãi ra sao, xin xem hồi sau sẽ rõ.

HỎI THỨ HAI MƯƠI LĂM

TRẦN NGUYÊN TIÊN ĐUỐI BẮT NGƯỜI LẤY KINH TÔN HÀNH GIẢ ĐẠI NÁO NGŨ TRANG QUÁN

Ba huynh đệ đưa nhau lên nói với Tam Tạng:

- Thưa sư phụ! Cơm sắp chín rồi, người gọi chúng con có việc gì?

Tam Tạng nói:

- Không phải ta hỏi cơm. Trong quán này có quả nhân sâm, nó tựa như hình người thế nào ấy, trong chúng con, ai đã lấy trộm?

Bát Giới nói:

- Con thật không biết, chưa từng thấy nó thế nào.

Thanh Phong nói:

- Anh nào cười là đúng.

Hành Giả nói lớn:

- Ta nhất sinh hay cười, không thấy quả, lại cấm cả người ta cười à?

Tam Tạng nói:

- Đồ đệ hãy nguôi giận, chúng ta là người xuất gia, không được nói dối, không được ăn cắp. Nếu đã trót ăn, ra xin lỗi, tạ lễ, việc gì phải cãi vã thế?

Hành Giả nghe sư phụ nói đúng lẽ, liền thú thực nói:

- Thưa sư phụ! Không phải tại con, chỉ vì Bát Giới cách tường thấy đạo đồng ăn quả nhân sâm, muốn làm một quả ném

chơi, y bảo con đi lấy ba quả cho huynh đệ chúng con mỗi người một quả, bây giờ trót ăn mất rồi, biết làm thế nào?

Mình Nguyệt nói:

- Lấy tất cả bốn quả, lão hoà thượng này còn leo lẻo nói không ăn cấp.

Bát Giới nói:

- A đi đà phạt! Lấy bốn quả, chỉ đem có ba quả chia nhau, à ra huynh đã giấu đi một quả.

Bát Giới lại quay ra bô bô phát khùng.

Hai tiểu đồng thấy được sự thực lại càng mắng tợn, làm cho Đại Thánh tức đẩy đến tận cổ, mắt lửa tròn xoe, cầm roi sắt đồ xuống đất, nghĩ thầm:

- Lũ đồng tử thật là khả ố, không biết nể nang! Thôi được, hãy chịu nhịn bay cái đã. Ta sẽ cho mi một vố xem chúng bay sẽ ăn vào đâu.

Hành Giả nhớ một sợi lông đằng sau gáy, biến ra Ngô không giả đứng cạnh Đường Tăng cùng với Ngô Năng, Ngô Tinh nghe chửi mắng, còn chính mình thì xuất thân, nhảy lên trên không, ra vườn nhân sâm, nhờ gốc cây đánh gậy sắt vào đến choang một cái, rồi lấy sức dờn non dốc biển, đẩy cây đổ lăn kênh ra:

Cành gãy lá rơi, cây bật gốc,

Đạo nhân mất đứt thảo hoàn đơn.

Đại Thánh đẩy đổ cây, lần cành tìm quả, chẳng thấy quả nào nữa. Thì ra của quý ấy gặp kim thì rụng, gậy sắt là kim khí, đánh vào là quả rơi xuống, lại gặp đất, cho nên bao nhiêu quả vào đất mất cả, Hành Giả nói:

- Tốt lắm, thế bọn ta mới hả giận!

Xong việc trở về thu sợi lông lại, bọn người mất thịt tai phàm không thấy gì hết.

Bọn tiên đồng mắng nhiếc đã lâu, Thanh Phong nói:

- Minh Nguyệt ạ! Lão hoà thượng này chịu nhịn thực, chúng ta mắng như tát nước, lâu thế mà chẳng dám ho he gì. Hay là họ không ăn trộm. Thẳng hoặc cây cao lá kín, ta đếm không hết, lại mắng oan cho họ cũng không biết chừng. Chúng ta đi đếm lại xem nào!

Minh Nguyệt nói:

- Phải đấy!

Hai người bèn đưa nhau ra tới vườn thì, ôi thôi! Cây đổ cành tan, quả không lá rụng, khiến Thanh Phong chân tay bủn rủn. Minh Nguyệt hồn phách tiêu tan. Có thơ ghi nhận:

*Tam Tang sang Tây tới Thọ Sơn,
Ngộ Không cắt đứt Thảo hoàn đơn.
Cành khô lá rụng không còn rễ,
Minh Nguyệt, Thanh Phong sợ hết hồn.*

Hai người nằm lăn ra đất, nói mê nói sáng:

- Thôi chết rồi! Làm hại cây hoàn đơn trong Ngũ Trang quán, dòng dõi tiên ta sẽ bị đoạn tuyệt. Sư phụ trở về, biết nói thế nào?

Minh Nguyệt nói:

- Huynh đừng kêu ca nữa! Chúng ta cứ chinh tề mũ áo, kéo bọn hoà thượng sợ hãi. Việc này chẳng phải ai lạ, chính cái tên mặt thiên lôi đã làm phép xuất thần, huỷ hại cây quý của chúng ta. Có bảo nó thì nó cãi biện, tranh cãi với họ, tất phải đánh nhau, mà đánh nhau thì họ bốn mình hai, địch thế nào được? Không gì bằng cứ nói lừa họ là lúc này mình đếm nhầm, quả vẫn còn đủ, giả vờ xin lỗi họ. Cơm họ thổi đã chín, đợi khi họ ăn, thêm cho họ ít thức ăn. Khi họ đang ăn cơm, anh đóng một cửa, tôi đóng một cửa, cửa nào cửa ấy khoá hết lại, không cho họ đi. Đợi sư phụ về, tùy người xử trí. Vả chẳng họ là bạn cũ của sư phụ, tha cho họ, cũng tùy ý sư phụ; không tha họ thì nhân chúng ta đã bắt giữ cả rồi!

Thanh Phong nói:

- Có lý lắm.

Hai người giả vờ tươi tỉnh, ra bộ vui cười, trở về chính điện, khép nép nói với Đường Tăng:

- Thưa sư phụ! Vừa rồi chúng tôi nói năng lỗ mãng, xin tha lỗi cho.

Tam Tạng nói:

- Cái gì cơ?

Thanh Phong nói:

- Chúng ta đi đếm lại, quả vẫn còn đủ, chỉ vì cây cao lá rậm, ban nãy đếm hãy còn sót.

Bát Giới được thể nói:

- Cậu còn trẻ con, chẳng biết cái gì, mắng vùi mắng dập, oan cho chúng tôi! Không còn ra giống người!

Hành Giả biết tởng rồi, miệng không nói ra, trong bụng nghĩ thầm:

- Nói láo! Nói láo! Cây đã đi đời vẫn còn nói bừa... Mi có phép cải tử hồi sinh à?

Tam Tạng nói:

- Vậy thì đi dọn cơm ăn.

Bát Giới bắc nồi cơm, Sa Tăng lấy bát đũa. Hai đạo đồng bưng ra, nào dưa chuột giâm tương, cà giâm tương, rau muống luộc, đậu ngâm dấm, dưa muối, rau cải, đến bảy tám món mời thầy trò dùng cơm. Lại mang ra một ấm chè và bốn cái chén. Bốn thầy trò vừa bưng bát cơm lên, hai đạo đồng đứng hai bên đóng sập cửa lại, lấy khoá khoá chặt.

Bát Giới cười nói:

- Cậu này lạ thể, ăn cơm lại phải đóng cửa, phong tục ở đây sao mà không tốt thế?

Minh Nguyệt nói:

- Chính thế, chính thế, hay dở cứ ăn xong sẽ mở cửa.

Thanh Phong quát mắng;

- Ta bảo cho quân ăn cắp đầu trọc là cái phường trộm cướp tham lam! Đã ăn vụng quả tiên nhà ta, phạm vào tội thiện tiện đến vườn tược người ta ăn hoa quả, lại còn dẩy đổ cây tiên, huỷ hoại rễ tiên trong Ngũ Trang quán chúng ta, bay lại còn nói ra đáng à? Muốn đến Tây Phương ra mắt Phật, hoạ chăng có quay lưng đun xe luân hồi thác sinh lần nữa!

Tam Tạng nghe nói, buông bát cơm xuống, uất lên như đá dè trên bụng. Đồng tử khoá hết cả chùa trước, chùa sau, đoạn lại đến chính điện, chửi rửa tội ác, giặc nợ giặc kia, riết cho đến gần tối, mới đi ăn cơm. Cơm xong, về phòng nghỉ.

Tam Tạng oán trách Hành Giả nói:

- Cái đồ khỉ nhà mi, lần nào cũng gây tai vạ! Mi đã ăn trộm quả nhà người ta, hãy chịu nhin người ta đi, để cho người ta mắng chửi qua loa mấy câu thì thôi, sao còn dẩy đổ cây của người ta. Nếu cứ đem việc này ra thưa kiện đến cửa công, dù mi có là người nhà quan chưởng nữa, cũng không thông được.

Hành Giả nói:

- Sư phụ đừng mắng nữa, tội trẻ ranh ngu cả rồi, đợi cho chúng ngu say, đương đêm ta ra đi là xong.

Sa Tăng nói:

- Huynh ạ, mấy lần cửa đều khoá cả, họ đóng rất kín, làm thế nào mà ra được?

Hành Giả cười nói:

- Không sao, lão Tôn đã có phép.

Bát Giới nói:

- Lo gì huynh không có phép, huy biến ra con sâu con bọ gì đó, chui lỗ thủng bay ra, chỉ khổ cho chúng đệ không biết biến hoá, ở đây giờ đầu chịu báng!

Đường Tăng nói:

- Nếu y làm cái trò ấy, không để cho chúng ta cùng đi, ta sẽ đọc mấy câu kinh cũ, y sẽ không chịu nổi.

Bát Giới nghe lời, vừa bực vừa buồn cười nói:

- Sư phụ người nói gì vậy? Ở trong Phật giáo, con chỉ nghe nói kinh Lăng Nghiêm, kinh Pháp Hoa, kinh Khổng Tước, kinh Quan Âm, kinh Kim Cương, chứ chưa hề nghe nói cái nào là cầu kinh cũ bao giờ.

Hành Giả nói:

- Sư đệ không biết, cái vành chụp ở trên đầu ta là của Quan Âm cho sư phụ đây, sư phụ đánh lừa ta dõ vào, tức thì nó bắt rẽ liền, không tài nào lấy ra được nữa - gọi là "khẩn cô nhi chú", lại còn gọi là "khẩn cô nhi kinh", câu kinh cũ của người là thế đó. Hề người tụng niệm, ta đau đầu ngay, chỉ vì cái phép ấy mới làm khó dễ cho ta. Sư phụ, người đừng đọc, con quyết không phụ người, phải làm cho mọi người cùng ra.

Xong câu chuyện, trời đã tối, phút chốc, trăng đã mọc ở phương đông.

Hành Giả nói:

- Bây giờ bốn bề đã yên lặng, trời lại sáng trăng, chính là lúc ra đi rất tốt.

Bát Giới nói:

- Huynh ạ! chớ có nói khoác, các cửa đóng hết, đi ra lối nào?

Hành Giả nói:

- Hãy coi thủ đoạn của ta đây!

Hành Giả bèn cầm gậy sắt trong tay, dùng phép giải toả, chỏ vào cửa một cái, chỉ nghe thấy choang một tiếng, khoá kép mấy lần của đều rơi xuống hết, cánh cửa cọt kẹt mở ra.

Bát Giới cười nói:

- Pháp thuật giỏi thật! Cứ gọi ngay anh thợ rèn đánh búa vào, cũng không mở nhẹ nhàng được thế.

Hành Giả nói:

- Cái cửa quèn này, đã lấy gì làm hiểm lạ, cả đến cửa Nam thiên, ta chỉ trở một cái là mở toang ra ngay.

Tam Tạng ra khỏi cửa, nhảy lên mình ngựa, Bát Giới quấy hành lý, Sa Tăng dắt ngựa, theo đường sang Tây mà đi.

Hành Giả nói:

- Mọi người hãy đi chậm chậm, để ta vào chiếu cố cho mấy tiểu tử này ngủ rõ một tháng liền.

Tam Tạng nói:

- Đồ đệ, không được hại tính mạng người ta, không thì lại phạm vào tội cướp của giết người đó!

Hành Giả nói:

- Con hiểu rồi.

Hành Giả lại trở vào, thẳng tới cửa phòng ngủ của các tiểu đồng, trong lưng có mang sẵn mấy con sâu ngủ, nguyên là vật được cuộc với Tăng Trường Thiên Vương ở cửa Đông Thiên ngày trước. Hành Giả bắt ra hai con, lùa qua lỗ cửa sổ, bắn thẳng vào mặt đồng tử; hai người khò khò ngủ tít. Không tỉnh dậy được nữa. Đoạn rồi, Hành Giả bước lên mây đi theo Đường Tăng sang Tây Thiên.

Đêm hôm ấy, ngựa không dừng vó, đi mãi đến sáng. Tam Tạng nói:

- Cái con khỉ này làm chết ta thôi! Làm khổ ta một đêm không ngủ được.

Hành Giả nói:

- Không nên cứ oán trách mãi, trời đã sáng rồi. Người hãy vào bóng cây trong rừng ở mé đường, nghỉ ngơi một lúc, lấy lại tinh thần để mà đi.

Đường Tăng đành phải xuống ngựa, ngồi dựa vào rễ cây thông làm giường tạm thời. Sa Tăng hạ gánh xuống đánh giấc. Bát Giới gối đầu lên hòn đá ngủ khò. Riêng Tôn đại thánh vẫn tỉnh táo, trèo lên cây vịn cành chơi nhảy. Bốn thầy trò nghỉ ngơi.

Lại nói, vị đại tiên tan hội ở Nguyên Thủy cung ra, đem các tiểu tiên ra khỏi cung Đâu suất, thẳng xuống Dao thiên, hạ

đám mây xuống, đã tới cửa Ngũ Trang quán trên Vạn Thọ sơn. Đại tiên nhìn thấy cửa quán mở to, mặt đất sạch sẽ liền nói:

- Thanh Phong, Minh Nguyệt cũng chăm chỉ đấy, trước kia mặt trời lên cao ba trượng, cũng chưa cửa mình, ngày nay thấy đi vắng, lại chịu khó dậy sớm, mở cửa quét nhà.

Mọi người vui vẻ, lên đến trên diện, đèn hương không có, dấu người vắng teo, chẳng thấy Minh Nguyệt, Thanh Phong đâu cả.

Chúng tiên nói:

- Có lẽ nhân khi thầy trò vắng nhà, họ đã vợ đồ vật bỏ đi rồi.

Đại tiên nói:

- Đâu lại có thế! Người đi tu tiên, còn dám xấu bụng đến thế ư! Có lẽ đêm qua, khi đi ngủ, quên không đóng cửa, sáng hôm nay vẫn chưa thức giấc.

Chúng tiên đến cửa phòng xem, quả nhiên cửa phòng đóng chặt, hai tiên đồng ở trong khò khò ngủ mê, mặc dù đập cửa kêu la, không tài nào gọi tỉnh dậy được. Chúng tiên phá cánh cửa chạy vào, khênh giường xuống đất, hai người cũng vẫn không tỉnh.

Đại tiên nói:

- Các con ạ! Những người thành tiên, tinh thần đầy đủ, không thiết ngủ nữa, sao lại mê mê đến thế này? Hay là có kẻ nào đùa nghịch chăng? Dem ngay nước lại đây.

Một đạo đồng vội lấy nửa chén nước đệ lên đại tiên. Đại tiên miệng đọc thần chú, hớp một ngụm nước, phun vào mặt tức thì giải được ma ngủ.

Hai người tỉnh dậy, mở mắt vuốt mặt, ngừng đầu lên nhìn, nhận ra là tiên sư Dữ Thế Đồng Quân cùng các vị tiên huynh, bèn lạy nói:

- Sư phụ ạ! Vị cố nhân của người, vị hoà thượng ở phương đông tới, vốn là một đám trộm cướp rất là hung tợn.

Đại tiên nói:

- Đừng sợ hãi, cứ thông thả nói ta nghe.

Thanh Phong nói:

- Sư phụ đi được ít ngày, quả có vị Đường Tăng bên Đông Thổ, và ba người đồ đệ, cả ngựa nữa là năm. Chúng con không dám trái mệnh sư phụ, hỏi rõ nguồn gốc, thấy hai quả nhân sâm dâng lên, vị sư ấy người trần mắt thịt không biết của quý của tiên gia, lại bảo là đứa bé mới đẻ chưa được ba ngày. Chúng con mời mỗi miệng y không chịu ăn, nên chúng con chia nhau mỗi người một quả. Không dè ông ta có ba người đồ đệ, một người họ là Tôn tên là Ngộ Không Hành Giả trộm bốn quả ăn mất. Đệ tử chúng con đến vận hỏi, trong khi lời qua tiếng lại, cũng nói mất mấy câu thất thổ, lão hoà thượng ấy có vẻ bất bình, ngầm dùng thủ đoạn xuất thần, khổ quá.

Hai đồng tử nói đến đấy, nước mắt rơm rớm.

Các tiên hỏi:

- Bị lão hoà thượng ấy đánh hủ?

Minh Nguyệt nói:

- Không bị đánh, nhưng mà nó đun đổ mất cây nhân sâm rồi.

Vị đại tiên nghe xong, không giận dữ nói:

- Đừng khóc nữa! Người họ Tôn đó là vị Thái Ất tán tiên, thân thông quảng đại, đã từng đại náo thiên cung, nó đun đổ cây cổ thụ của ta. Vậy chúng con có nhận được mặt chúng không?

Thanh Phong nói:

- Chúng con có nhận được.

Đại tiên nói:

- Vậy thì đi theo ta. Các đồ đệ khác sửa soạn các hình cụ, đợi ta bắt về sẽ đánh cho một trận.

Chúng tiên vâng lệnh. Đại tiên cùng Thanh Phong, Minh Nguyệt đi đuổi bắt Đường Tăng, trong khoảnh khắc đã đi xa nghìn dặm. Vì rằng Đường Tăng cho ngựa đi cả đêm chỉ được một trăm hai mươi dặm, mà Đại tiên ở trên mây chỉ một lúc đã đi hơn chín trăm dặm rồi. Tiên đồng nói:

- Thưa sư phụ! Người ngồi ở gốc cây kia là Đường Tăng.

Đại tiên nói:

- Ta trông thấy rồi, chúng con trở về sửa soạn dây dợ, mình thấy sẽ bắt hắn.

Thanh Phong liền trở về trước.

Đại tiên ở trên mây xuống, chuyển mình biến thành một vị nhà tu qua đường. Vị đó ăn vận gọn gàng:

*Khoác tấm áo trăm mụn
Giữa mình thắt dây lưng
Phát trần cầm phe phẩy
Trống cơm vỗ bập bùng
Chân dận đôi dày đỏ,
Đầu đội chiếc khăn nhung
Gió lùa tay áo rộng
Miệng hát khúc trăng trong.*

Đại tiên đi thẳng tới gốc cây, chào Đường Tăng:

- Bần đạo kính chào trưởng lão.

Đường Tăng vội vàng đáp lễ:

- Chúng tôi không dám.

Đại tiên nói:

- Trưởng lão ở đâu ta tới đây, lại ngồi nghỉ ở chỗ này?

Đường Tăng đáp:

- Bần tăng ở bên Đại Đường sang Tây Thiên lấy kinh, qua tới đây, ngồi nghỉ tạm một lúc.

Đại tiên giả vờ hỏi:

- Trưởng lão từ bên đông lại, vậy người có đi qua nơi núi hoang dã của bần đạo không?

Đường Tăng nói:

- Bảo sơn của tiên cung ở đâu ạ?

Đại tiên nói:

- Vạn Thọ sơn, Ngũ Trang quán là nơi bần đạo trụ trì.

Hành Giả có tật giật mình, vội chối:

- Thưa không! Chúng tôi đi lối đường cái.

Đại tiên chỉ vào mặt cười nói:

- Con khỉ chết toi kia, mi còn giấu ai? Chính mi đã ở đây, đun đồ cây nhân sâm, đương đêm trốn đi, còn vờ vẩn gì. Đừng hòng đi thoát, hãy trở lại đền cây ta.

Hành Giả nghe nói tức bực, không để cho Đại tiên nói, vác gậy sắt đánh luôn vào Đại tiên. Đại tiên né mình nhảy lên trên mây. Đại Thánh cũng nhảy lên theo. Trên không trung, Đại tiên hiện rõ chân tướng:

*Đầu đội mũ vàng nuột,
Mình vận áo cánh lông
Chân đi đủ giày dép
Đại tư quần ngang hông
Như chàng trai béo khỏe
Mặt xinh đôi má hồng
Ba chòm râu quanh mép,
Hai món tóc buông chùng
Đánh nhau không khí giới,
Phất trần phẩy ngang lưng*

Hành Giả bất chấp, vác gậy đánh phứa. Đại tiên đưa phất trần đón trước đỡ sau được ba hiệp, rồi người dùng phép "càn khôn trong tay áo" đứng trên từng mây, giương tay áo đón gió, hốt lên một cái, dồn cả bốn thầy trò và con ngựa vào trong tay áo. Bát Giới nói:

- Hồng to! Chúng ta bị gói vào trong đây rồi.

Hành Giả nói:

- Ngốc ạ! Chúng ta bị nhốt vào trong tay áo đấy

Bát Giới nói:

- Nếu vậy không hề chi! Để đệ lấy đinh ba bở ra một lỗ, chui thoát ra ngoài.

Nói đoạn lấy đinh ba ra bổ lung tung, nhưng chẳng ăn thua gì. Tay áo sờ vào thì mềm, mà bổ vào thì rắn hơn đá.

Đại tiên cười mây trở về Ngũ Trang quán, gọi đồ đệ đem dây dợ đến. Chúng tiên tấp nập mang tới. Đại tiên làm như trò múa rối, bắt Đường Tăng ở trong tay áo ra trói vào cột ngoài hiên, lại kéo ba đồ đệ ra, trói mỗi người vào một cột, ngựa buộc ở ngoài sân, bỏ cho ít cỏ, hành lý để ở chái nhà.

Rồi bảo đồ đệ:

- Đồ đệ, hoà thượng này là người xuất gia, không nên dùng dao gươm, không nên dùng búa rìu, hãy đi lấy roi da ra đây cho ta, đánh cho hắn một chập, để cho hết hơi nhân sâm của ta.

Chúng tiên vội vàng đi lấy roi ra. Roi này không phải da trâu, da dê, da hươu, da ghé gì, nguyên là da rồng chế làm roi thất tinh. Đại tiên sai một tiểu tiên có sức khỏe, cầm roi đánh. Tiểu tiên hỏi:

- Thưa sư phụ, đánh kẻ nào trước?

Đại tiên nói:

- Đường Tam Tạng là người trên không biết tôn trọng, đánh y trước.

Hành Giả nghe nói trong bụng nghĩ thầm:

- Cụ hoà thượng nhà mình không chịu được đòn, giả sử roi kia đánh người một chập thì người chết mất, chẳng hoá ra ta đã tạo cái nghiệp chướng ấy ư?

Nhịn không được, Hành Giả liền mở miệng nói:

- Tiên sinh làm rồi, trộm quả là ta, ăn quả là ta, dun cây đổ cũng là ta, sao lại không đánh ta trước, đánh người làm gì?

Đại tiên cười nói:

- Con khỉ này nói có vẻ nhỉ! Vậy thì đánh nó trước.

Tiểu tiên hỏi:

- Đánh bao nhiêu?

Đại tiên nói:

- Chiêu theo số quả, đánh ba mươi roi.

Tiểu tiên liền giơ roi vụt xuống, Hành Giả sợ phép nhà tiên lớn, gương mặt nhìn kỹ, xem đánh vào đâu, thì ra đánh vào chân. Hành Giả vận mình một cái hô "biến"! liền biến thành cặp giò sắt nguội, xem họ đánh ra sao. Tiểu tiên từng roi từng roi vụt vào, đánh đủ ba mươi roi, trời vừa đúng trưa.

Đại tiên lại dặn bảo:

- Còn phải đánh cả Tam Tạng về tội dạy bảo không nghiêm, phóng túng đồ đệ làm bậy nữa.

Tiểu tiên lại giơ roi toan đánh.

Hành Giả nói:

- Tiên sinh vẫn lầm, khi ăn trộm quả, sư phụ ta không biết; lúc ấy người ngồi nói chuyện với hai đạo đồng của tiên sinh ở trên điện, chỉ có huynh đệ chúng ta làm việc này. Ví sử có phạm tội giáo huấn bất nghiêm chăng nữa, ta là đệ tử, cũng được chịu thay, xin lại cứ đánh ta thôi!

Đại tiên nói:

- Con khỉ này tuy là kẻ giáo hoạt gian ngoan, nhưng có chút lòng hiếu thảo. Đã vậy thì lại đánh hấn!

Tiểu tiên lại đánh ba mươi roi nữa. Hành Giả cúi đầu nhìn xuống, cặp giò đã sáng bóng như gương, chẳng thấy tí gì đau đớn. Lúc bấy giờ trời đã xế chiều.

Đại tiên nói:

- Hãy đem roi đi ngâm nước, sáng mai sẽ khảo đả nữa.

Tiểu tiên mang roi đi ngâm, người nào người nấy về phòng ăn cơm chiều xong, mọi người đi nghỉ.

Tam Tạng nhỏ hai hàng nước mắt, oán trách ba người đồ đệ nói:

- Các người gây ra tai vạ, phiền lụy cho ta phải chịu tội ở đây, làm thế nào mà thoát được?

Hành Giả nói:

- Sư phụ đừng trách nữa, đánh thì đánh con trước, người vẫn không phải đòn, lại còn than vãn cái gì?

Đường Tăng nói:

- Dù không bị đánh chằng nữa, cũng bị trời ê ẩm cả người ra.

Sa Tăng nói:

- Sư phụ, lại còn con bị trời phụ ở đây nữa.

Hành Giả nói:

- Đừng ai lèo nhèo nữa, nghỉ một lát sẽ đi.

Bát Giới nói:

- Sư huynh lại nói khoác, cái dây day phun nước, trời chặt đến thế, chứ chẳng như then cài ở trên điện để huynh làm phép giải toả mở được cửa mà đi đâu?

Hành Giả nói:

- Chẳng phải nói khoe mẽ, sợ gì cái dây day xe ba phun nước của họ ấy. Đến ngay hạng dây chảo to như cái đầu, ta cũng chỉ coi như gió thu.

Đương khi trò chuyện, trời đã bốn bề yên lặng, ngỗ vắng người thưa. Hành Giả co người nhỏ lại, thoát khỏi dây trời ra, nói:

- Sư phụ đi thôi!

Sa Tăng phát hoảng nói:

- Sư huynh cứu chúng đệ với!

Hành Giả nói:

- Nói bé chứ, nói bé chứ!

Hành Giả đi cỡi trời cho Tam Tạng, thả Bát Giới, Sa Tăng xuống, sửa lại áo quần gọn gàng, đóng yên cương lên ngựa, lấy hành lý ở xối nhà: cùng nhau ra khỏi cửa quán.

Hành Giả quay bảo Bát Giới:

- Đệ đi dẫn cho ta ngay bốn cây liễu ở bờ khe mang về đây.

Bát Giới nói:

- Lấy để làm gì?

Hành Giả nói:

- Có việc phải dùng đến, nhanh lên, nhanh lên!

Chú ngựa có sức khỏe, chạy đi luôn, ngoạm mỗi cây một miếng là hạ luôn bốn cây làm một vác chạy về. Hành Giả bẻ hết cành đi, hai huynh đệ lại mang vào trong, dựa ở chỗ những cái cột đã trói mọi người. Đại Thánh tụng niệm thần chú, cắn đầu lưỡi lấy tí máu phun vào thân cây hô "biến". Một cây biến ra sự phụ, một cây biến ra chính mình, hai cây biến ra Bát Giới và Sa Tăng, đều đúng như hệt, tướng mạo cũng giống, hỏi thì nói gọi thì thưa. Hai người mới rảo bước đi theo sự phụ. Cả đêm ngựa không dừng vó, trốn khỏi Ngũ Trang quán.

Đi mãi đến khi trời sáng bạch, Tam Tạng ngồi trên mình ngựa, xiêu xọ ngáp dài.

Hành Giả nhìn thấy gọi:

- Sự phụ yếu quá! Người xuất gia gì mà ngáp thế kia? Lão Tôn đến nghìn đêm không ngủ, cũng chẳng thấy nhọc mệt chút nào cả! Thôi hãy xuống ngựa, kéo người qua lại trông thấy, người ta cười cho. Hãy tạm nghỉ ở nơi khuất gió ẩm áp trên sườn núi một lát sẽ đi.

Tạm gác việc thầy trò tạm trú ở giữa đường. hãy nói việc Đại tiên. Sáng ngày thức dậy, ăn xong cơm chay sáng, Đại tiên ra đến chính điện, truyền mang roi lại, ra lệnh:

- Hôm nay đánh đến Tam Tạng.

Tiểu Tiên gơ roi nhìn Đường Tăng nói:

- Đánh nhà ngươi nhé!

Cây liễu cũng trả lời:

- Đánh đi.

Tiểu Tiên veo veo đánh luôn ba mươi roi, rồi cầm roi đi đến chỗ Bát Giới nói:

- Đánh nhà ngươi nhé!

Cây liễu cũng trả lời:

- Đánh đi.

Khi đánh đến Sa Tăng, cây liễu cũng trả lời "đánh đi". Kịp khi đánh đến Hành Giả, lúc ấy Hành Giả đang ở đường, đột nhiên rừng mình một cái nói:

- Hồng quách rồi!

Tam Tạng nói:

- Sao vậy?

Hành Giả nói:

- Đệ tử lấy bốn cây liễu làm bốn thầy trò mình, cứ tưởng rằng hôm qua họ đã đánh con hai trận, hôm nay họ không đánh nữa, ngờ đâu họ lại đánh vào hoá thân con, cho nên con thấy rừng mình. Thu phép lại thôi!

Hành Giả vội vàng đọc thần chú thu phép lại.

Người đạo đồng sợ hãi, buông roi da ra nói:

- Sư phụ ạ, người bị đánh đầu tiên là Đại Đường hoà thượng, lần này con đánh một hồi, thấy toàn là rễ cây liễu cả.

Đại Tiên nghe nói, khà khà cười nhạt, khen ngợi khôn xiết nói:

- Tôn Hành Giả thật là một gã Hầu vương giỏi. Ta đã từng nghe nói y đại náo thiên cung, giăng địa võng thiên la, cũng không bắt được. Quả có thể thực. Mi đã trốn chạy thì thôi, có sao dám trối mấy cây liễu ở đây, mạo tên thay thế? Quyết chẳng tha mi, phải đuổi bắt lại!

Đại tiên bèn nhảy ngay lên trên mây, đi về bên Tây, nhìn thấy bọn hoà thượng đeo bao quấy túi, thúc ngựa đang chạy. Đại tiên ở trên mây nhảy xuống gọi:

- Tôn Hành Giả! Chạy đi đâu! Trả cây nhân sâm đây!

Bát Giới nghe tiếng nói:

- Xin sư phụ hãy giữ gói chữ "thiện" lại, chúng con đành phải hành hung, kết quả cái mạng hẩm đi, mới đi lọt được.

Đường Tăng run lập cập, chưa kịp trả lời, ba người đã kẻ

gậy sắt, người dinh ba, người bảo trượng, vây Đại tiên vào giữa, đánh lấy đánh để, cực kỳ ác chiến.

Có thơ rằng:

*Ngộ Không chẳng biết Trấn Nguyên tiên
Pháp thuật linh thông, đạo thật huyền.
Ba món thần binh tài hữu dụng,
Một cây chổi phát phép vô biên.
Đỡ trên gạt dưới như trò trẻ
Đón trước rào sau vẻ thần nhiên
Giờ lại bắt về không thoát nạn,
Bao giờ mới đến được Tây Thiên?*

Ba huynh đệ liền vác binh khí, xông vào đánh tới tấp. Trấn Nguyên Tiên vung phát trần đón đỡ. Khoảng nửa giờ sau, Nguyên Tiên liền vung tay áo, chụp cuốn cả bốn thầy trò lẫn hành lý, con ngựa rồi cưỡi mây bay về. Các tiên đồng ra đón tiên sư vào ngồi trên điện. Xong xuôi, Trấn Nguyên Tiên bèn mở ống tay áo, giốc cả bọn ra, sai trời Đường Tăng dưới gốc cây hòe thấp, trời Bát Giới và Sa Tăng vào hai hàng cây ở hai bên, còn Hành Giả thì bị gô cổ lăn lóc dưới đất. Hành Giả nghĩ:

- Chắc là sắp tra hỏi đấy!

Lát sau, trời buộc đã xong, đại tiên sai người đem đến mười súc vải dài. Đại Thánh cười bảo Bát Giới:

- Này Bát Giới! Lão đạo kia khá tốt bụng đã đem vải tới, may áo dài cho chúng ta đấy - Tiết kiệm một chút, may cái áo chùng cũng hay chán!

Các tiểu tiên đã đem vải tự dệt lấy ra sân. Đại tiên phán bảo:

- Hãy dùng vải quần bọc Đường Tăng, Bát Giới và Sa Tăng lại. Các tiểu tiên ủa tới làm theo lệnh.

Hành Giả cười:

- Khá! Khá! Khá! Té ra khâm liệm cho cánh mình!

Chớp mắt sau đã quần bọc xong, Đại tiên truyền đem sơn ra.

Các tiểu tiên liền đem sơn, quét kín lượt vải ngoài, chỉ để cho bọn Đường Tăng hở đầu và mặt ra ngoài bờ vải mà thôi.

Bát Giới gào lên:

- Ông già ôi, mé trên chẳng lo gì, nhưng mé dưới phải chừa ra cho một lỗ hổng để chúng tôi phóng uế chứ!

Đại tiên lại hạ lệnh khiêng chiếc chảo lớn ra.

Hành Giả cười:

- Bát Giới ơi, may quá! Khiêng chảo ra chắc là để nấu cơm cho chúng ta chén đấy nhỉ!

Bát Giới:

- Cũng đành! Chén một bữa rồi làm quỷ no mà lại hay kia đấy!

Các tiểu tiên khiêng chảo lớn ra đặt trước thêm. Đại tiên truyền nhóm củi thổi lửa, rồi bảo:

- Đổ đầy dầu vào chảo, đun sôi lên, rồi ném Tôn Hành Giả vào, nướng giòn hán đi, báo thù cho cây nhân sâm.

Hành Giả nghe nói mừng thầm:

- Trúng ý lão Tôn đấy, đã lâu nay chưa tắm, ngứa ngáy khó chịu, hay dỡ hãy tắm đã. Xin đa tạ thịnh tình!

Một lát sau, dầu sôi. Đại Thánh lại chú ý, cũng sợ phép tiên, ngộ lỗ vào đấy mà trở tay không kịp thì khốn. Bèn nhìn ra bốn phía, bên đông có đài xem mặt trời, bên tây có con sư tử đá, Hành Giả lén ra mé tây, nhả ra một giọt máu ở đầu lưỡi, phun vào con sư tử đá, hô "biến", liền biến ra hình dạng bản thân. Hành Giả nằm chịu trời đấy, còn chính mình thì xuất thân, nhảy lên từng mây, cúi đầu nhìn xuống.

Chúng tiên bảo với Đại tiên dầu đã sôi. Đại tiên sai:

- Khênh Hành Giả xuống.

Bốn người khênh không nổi, tám người cũng không nổi, thêm bốn người nữa, cũng không nổi, chúng tiên nói:

- Con khỉ lưu luyến với đất thế, oắt con mà nặng ghê! phải bảo hai mươi tiểu tiên mới khênh nổi, quăng vào nổi đánh

"choang" một tiếng, thùng nổi, vọt cả dầu sôi vào mặt chúng tiên đứng quanh ở đấy, ai nấy đều bị bỏng.

Tiểu đồng đun bếp kêu to:

- Thùng nổi rồi! Thùng nổi rồi!

Tiểu đồng chưa dứt lời, thì dầu đã chảy hết, đáy nổi bị vỡ. Dưới đáy trơ ra một con sư tử đá.

Đại tiên rất bực nói:

- Con khỉ toi này rất mực vô lễ, dám nhờn ở trước mặt ta! Mi chạy thì thôi, sao được làm hư bếp của ta? Con khỉ này bắt nó uống công, khác gì đập cát, gột thủy ngân, đuổi hơi bất bồng. Thôi, tha cho mi! Cởi Đường Tam Tạng ra, lấy nồi khác đun để báo thù cho cây nhân sâm.

Chúng tiên vâng lệnh lột vải sơn ra.

Hành Giả ở trên không, nghe tường tận, nghĩ bụng:

- Sư phụ nguy mất. Nếu họ bỏ vào vạc dầu, chỉ một lúc là chết, hai lúc là trương lên, ba bốn lúc thì rửa hết thịt. Ta phải cứu người mới được!

Đại Thánh liền ở trên mây nhảy xuống, đến khoanh tay nói:

- Đừng lột vải sơn ra nữa. Ta xin chịu vào vạc dầu.

Đại tiên quát mắng:

- Con khỉ chết toi! Có sao mi làm hỏng bếp của ta?

Hành Giả cười nói:

- Ngài gặp ta thì cái bếp ấy hỏng, có việc gì đến ta. Vừa cũng toan tự linh phần thưởng nước dầu, thang dầu sôi của ngài quá yêu, chỉ vì một đại tiểu tiện, nếu phóng uế vào nồi, sợ bẩn nồi của ngài, không nấu ăn được. Bây giờ xong việc rồi, xin vào trong nồi. Đừng đun sư phụ ta, đun ta là đủ.

Đại tiên nghe nói, khanh khách cười, từ trong điện đi ra, ôm giữ chặt lấy Đại Thánh.

Chưa biết nói năng điều gì, xin xem hồi sau sẽ rõ

HỐI THỨ HAI MƯƠI SÁU

NƠI TAM ĐẢO, NGỘ KHÔNG TÌM THUỐC NƯỚC CAM TUYẾN, BỒ TÁT CHỮA CÂY

Thơ rằng:

*Vào đời gắng giữ câu nhường nhịn
Tu luyện ôn tồn phải nhớ ghi
Chữ nhẫn giữ gìn không xảy chuyện
Lại không dôi bực luôn kiên trì
Ở ngôi tướng sĩ đừng tranh chấp
Hiền thánh sao cho đủ đức nghi
Cứng rắn lại rồi va cứng rắn
Cuối cùng "không" cả chả là chi.*

Trần Nguyên Tiên niú Hành Giả nói:

- Ta vẫn biết người có tài năng, lại cũng được nghe tiếng tám nhà người, chỉ vì người trái phép, dối trá có tài đánh tháo đến đâu cũng không thoát khỏi tay ta được. Ta sẽ cùng người đến tận Tây Thiên vào bạch Phật tổ, ít nhất người cũng phải đền cây nhân sâm của ta. Người đừng có giở thần thông ra nữa.

Hành Giả nói:

- Thừa tiên sinh! Sao người lại hẹp bụng thế! Chữa cây sống lại thì có khó gì? Nếu ngài cho biết trước, thì không đến nỗi giao tranh.

Đại tiên nói:

- Không đánh dễ thường ta tha cho người!

Hành Giả nói:

- Ngài thả sư phụ ta ra, ta sẽ biếu ngài phương thuốc chữa cây sống lại, ngài tính sao?

Đại tiên nói:

- Nếu nhà người có phép thần thông chữa cây sống lại, ta sẽ kết làm huynh đệ với người.

Hành Giả nói:

- Không cần, cứ thả mọi người ra, ta sẽ chữa cây sống lại.

Tin chắc họ không trốn thoát. Đại tiên liền sai thả Tam Tạng, Sa Tăng, Bát Giới ra. Sa Tăng nói:

- Sư phụ ạ! Không biết sư huynh đã gỡ trò ma gì ra đây.

Bát Giới nói:

- Trò ma gì? Nó là câu chuyện thoát thân, cây đã chết, còn chữa sống được! Chẳng qua là đánh cái bài chuẩn, thác ra tìm thuốc chữa cây để đi lấy một mình, bỏ mặc chúng ta ở đây.

Tam Tạng nói:

- Hắn không dám bỏ chúng ta, thử hỏi xem hắn đi tìm thuốc ở đâu.

Bèn gọi:

- Ngộ Không! Sao con lại nói lừa tiên trưởng, thả cho chúng ta ra?

Hành Giả nói:

- Con nói thực, sao lại bảo lừa dối?

Tam Tạng hỏi lại:

- Vậy thì con đi cầu ở đâu?

Hành Giả đáp:

- Cổ nhân có câu "phương thuốc từ ngoài bể tới". Con về đến tận Đông Dương đại hải, đi khắp tam đảo thập châu, hỏi thăm các vị tiên ông, thánh lão, cầu lấy phép cải tử hoàn sinh, chữa cho kỳ được cây kia sống lại.

Tam Tạng nói:

- Con đi mất độ mấy ngày?

Hành Giả nói:

- Chỉ trong ba ngày.

Tam Tạng nói:

- Vậy thì y lời con, hẹn cho ba ngày. Trong ba ngày mà về thì thôi, quá hẹn ta sẽ đọc kinh đầy.

Hành Giả nói:

- Xin tuân mệnh.

Hành Giả sửa lại quần da hổ, đến nói với Đại tiên:

- Xin tiên sinh cứ yên chí, ta đi sẽ về ngay, nhờ ngài trông nom sư phụ cho, mỗi ngày ba bữa nước, sáu bữa cơm, không được khiếm khuyết; nếu để thiếu thốn, khi ta về sẽ đẩy đổ lò bếp. Quần áo có bẩn, phải giặt cho sư phụ ta. Để da vàng ra không được, để gầy đi, ta không đi đâu. .

Đại tiên nói:

- Người cứ đi, ta không để người phải nhịn đói đâu. Hành Giả từ biệt Ngũ Trang quán, nhảy lên trên không, thẳng tới Đông Dương đại hải. Ở trên không trung, nhanh như chớp nhoáng, thoáng tựa sao sa, đã tới Bồng lai tiên cảnh.

Hành Giả ở trên mây bước xuống, xem xét kỹ càng, thật là một vùng cảnh đẹp. Có thơ rằng:

*Đất thánh làng tiên đẹp tốt sao,
Bồng Lai chia hợp trấn ba đào.
Đài reo bóng lộn khung trời lạnh,
Cửa lớn vòng soi, mặt bể cao.
Năm sắc yên hà, vang sáo ngọc.
Chín từng tinh đấu, bắn kim ngao
Tây Tri Vương mẫu thường lui tới,
Kính biểu làng tiên mấy chuyến đào*

Hành Giả nhìn kỹ cảnh tiên, rồi thẳng tới Bồng Lai. Đường khi đi vào, chợt nhìn thấy ba vị lão trượng đương đánh cờ ở dưới bóng cây. Người ngồi xem là Thọ tinh, còn Phúc tinh và Lộc tinh thì đánh cờ, Hành Giả tiến lên nói:

- Chào các lão đệ!

Ba vị nhìn thấy, xoa bỏ ván cờ đáp lễ:

- Đại Thánh đi chơi đâu?

Hành Giả nói:

- Lại đây chơi với các ông.

Thọ tinh nói:

- Tôi nghe Đại Thánh đã bỏ đạo thần tiên theo đạo phật, bảo hộ Đường Tăng sang Tây Trúc lấy kinh, suốt ngày bôn ba nơi rừng núi, còn lúc nào rỗi mà đi chơi.

Hành Giả nói:

- Chẳng giấu gì các ngài, nhân đi sang Tây phương, giữa đường có chút trở ngại, lão Tôn đến phiền các ngài, chẳng biết có sẵn lòng không?

Phúc Tinh hỏi:

- Ở địa phương nào, trở ngại việc gì, xin cho biết rõ, chúng tôi còn liệu.

Hành Giả nói:

- Chúng tôi có việc trở ngại ở Vạn Thọ sơn, Ngũ Trang quán.

Ba vị nghe nói giật mình hỏi:

- Ngũ Trang quán là cung tiên của Trấn Nguyên Tiên. Hay người đã đánh cắp quả nhân sâm đấy?

Hành Giả cười nói:

- Ăn trộm có đáng là bao?

Ba vị nói:

- Đồ khỉ! Chẳng biết xấu tốt gì hết. Quả ấy người được nó, đã sống lâu tới ba trăm sáu mươi tuổi; ăn một quả, thọ được bốn

vạn bảy nghìn năm, tên là "vạn thọ thảo hoàn đơn". Đạo của chúng tôi còn kém xa. Họ đắc đạo rất dễ, thọ ngàn tuổi trời, chúng tôi còn phải dưỡng tính, luyện khí, tồn thần, điều hoà long hổ, lấy khảm bù li, tốn phí biết bao công phu. Khắp thiên hạ chỉ có một cây linh thụ ấy thôi, sao người lại bảo có đáng là bao?

Hành Giả nói:

- Linh thụ mấy linh thiếp gì, ta làm cho nó đổ kênh đứt cả rễ rồi!

Ba vị sợ hãi:

- Sao lại đứt rễ.

Hành Giả nói:

- Hôm trước, chúng ta ở trong quán của họ, vị Đại tiên đi vắng, chỉ có hai cậu tiểu đồng, tiếp đãi sư phụ ta, có đưa hai quả nhân sâm ra mời thầy ta, thầy ta không nhận ra, cứ bảo là đĩa hải đồng mới để chưa được ba ngày, mời đi mời lại không ăn; hai cậu đồng tử đem đi ăn hết, không hề nhường cho chúng ta. Lão Tôn liền đi lấy trộm ba quả, ba huynh đệ chúng ta chia nhau ăn. Đồng tử không hay biết, bèn mắng là giặc nọ giặc kia không ngớt miệng. Lão Tôn phát cáu, lấy gậy đánh vào cây của họ một cái, đổ vật xuống đất, quả ở trên cây mất hết, lá rụng chác rời, rễ tung cành gãy, đã chết khô rồi. Không ngờ đồng tử đóng cửa vít chúng ta, bị lão Tôn dùng phép giải toả trốn đi. Sáng hôm sau, tiên sinh trở về đuổi theo, trong khi vấn đáp, ăn nói không được hoà thuận, sinh ra đánh nhau với ông ta, bị ông ta vung một cái, mở cửa tay áo ra, một tay áo chụp hết cả chúng ta đem về, lấy dây ràng dợ trời, tra khảo roi vọt, đánh luôn một ngày. Đêm hôm ấy chúng ta lại trốn, ông ta lại đuổi theo, lại chụp được như trước, ông ta tay không có tác sát, chỉ cầm cái phất trần đón đỡ. Ba thứ binh khí của ba huynh đệ chúng ta không làm thế nào đánh lại ông ta được. Lần này ông ta cũng sắp đặt như trước, lấy vải bó sư phụ và hai sư đệ ta rồi quét sơn, đem ta bỏ vào vạc dầu. Ta lại làm phép thoát thân trốn ra, đánh vỡ tung cả vạc. Ông ta thấy nã không được ta, cũng có vẻ ngại. Lão

tôn mới giảng hoà với ông ta, bảo tha sư phụ, sư đệ ta ra, ta cam đoan chữa cây sống lại, hai nhà mới được an ninh. Ta thiết tưởng phương thuốc từ bề vào, cho nên mới tới thăm cảnh tiên, hỏi ba vị lão đệ, có phương thuốc chữa cây, truyền cho ta một bài, cứu cho Đường Tăng thoát khổ thoát nạn.

Ba vị nghe lời, trong lòng cũng buồn nói:

- Cái ông khỉ này, chẳng biết người chú nào cả. Trần Nguyên Tiên là tổ địa tiên, chúng ta là tôn phái thần tiên, người tuy đắc đạo thần tiên, vẫn là Thái Ất tán số, chưa vào chính tông, thoát khỏi tay người ta sao được? Nếu như đánh giết những con muông chạy chim bay, giống có vây có vỏ, thì chỉ dùng viên đan lúa mạch của chúng ta cũng có thể cứu sống được, còn như cây nhân sâm ấy là giống cây tiên, chữa thế nào được? Không có thuốc, không có thuốc đâu.

Hành Giả nghe nói không có phương thuốc, đôi mày chau lại hàng nghìn ngấn.

Phúc tinh nói:

- Đại Thánh, ở đây không có hoặc ở nơi khác có, việc gì phải phiền não?

Hành Giả nói:

- Không có phương chữa đi hỏi nơi khác, đã đành là dễ rồi, dù có phải đi khắp bên trời góc bể, đến tận ba mươi sáu vòng giới cũng chỉ là việc nhỏ. Hiềm vì sư phụ tôi phép nghiêm lượng hẹp, hẹn cho tôi có ba ngày, quá ba ngày không về, người sẽ niệm chú khấn cô nhi.

Ba vị cười nói:

- Tốt! Tốt! Tốt! Nếu không có phép đó để câu thúc, thì người lại trốn lên trời mất.

Thọ tinh nói:

- Đại Thánh cứ yên tâm, không nên phiền não, Đại tiên ấy tuy là thượng bối, nhưng cũng có quen biết chúng tôi. Một là đã lâu cách biệt, chưa được bái vọng, hai là đến nói giúp cho Đại

Thánh. Đại khái ba chúng tôi cùng đến bái vọng, sẽ đạo đạt tình cảnh của người, để Đường hoà thượng dừng đọc chú khấn cô nhi, không kể ba ngày năm ngày, đợi khi nào người cầu được phương thuốc mang về, chúng tôi mới từ biệt.

Hành Giả nói:

- Cảm tạ! Cảm tạ! Xin mời ba vị lão đệ đi ngay cho. Ta đi đây.

Đại Thánh liền từ biệt ba vị.

Lại nói ba vị cuổi đám mây lành, đi về phía Ngũ Trang quán, tất cả mọi người trong quán, nghe tiếng hạc kêu trên khung trời, thì ra ba lão đi tới.

Tiên đồng nhìn thấy vội vàng vào báo:

- Thưa sư phụ, Tam tinh nơi hải đảo đã đến.

*Đầy trời man mát ánh sáng lành
Ngân hà khắp chốn hương ngào ngạt
Ngàn đả sáng mầu quanh áo lông
Mây láng một đoá nâng chân ngọc
Loạn xanh bay, phượng đỏ xoè
Gió thơm lồng lộng bay đầy đất
Đầu gậy treo rồng, mừng miệng cười
Tóc tết ngọc buông chùng trước ngực
Vẻ mặt ngây thơ không âu lo
Dáng khoẻ thể hùng thực phúc đức
Cầm thẻ thọ, thêm mái tiên
Lưng đeo hồ lô hương báu ngát
Muôn đời vạn kiếp phúc thọ dài
Mười châu ba đảo cùng duyên phúc
Thường tới cõi đời trao ngàn lành
Hay tới nhân gian thêm phúc lộc
Trời đất vinh quang
Phúc thọ vô cùng nay mừng được
Ba Lão nhân vui, yết đại tiên
Cửa nhà hoà khí đều man mát.*

Trần Nguyên Tiên đương nói chuyện với thầy trò Đường Tăng, thấy báo, liền xuống thêm đón tiếp.

Bát Giới nhìn thấy Thọ Tinh, đến gần, níu lấy cười hỏi:

- Ông cụ đầu thịt này, đã lâu không gặp, vẫn hầy còn bánh chọe tẻ, mũ đầu mà không đội vào?

Liền lấy mũ sư của mình, chụp ngay lên đầu Thọ Tinh, rồi vỗ tay cười âm lên nói:

- Tốt! Tốt! Tốt! Thật là thêm mũ "tiền lộc" nhé!

Thọ Tinh trật mũ ra mắng:

- Mi là đồ bị thịt, đã già đời mà không biết hay hèn chi hết!

Bát Giới nói:

- Tôi không phải đồ bị thịt, có các ông mới là bọn tôi tớ hèn mặt.

Phúc Tinh nói:

- Mi là bị thịt, còn dám bảo ai tôi tớ hèn mặt?

Bát Giới lại cười nói:

- Đã không phải là đứa ở nhà người ta, sao lại gọi "thêm thọ" "thêm phúc" "thêm lộc"?

Tam Tạng đuổi Bát Giới đi, vội sửa áo, vái chào ba vị tinh. Ba tinh lấy lễ văn bồi ra mắt Đại tiên, rồi mới ngồi xuống, ngồi yên đầu đấy.

Lộc Tinh nói:

- Chúng tôi đã lâu xa cách tôn nhan, xin người tha lỗi. Nay vì Tôn đại thánh quấy đảo non tiên, có đến gặp chúng tôi.

Đại tiên nói:

- Tôn Hành Giả đi đến Bồng Lai.

Thọ Tinh nói:

- Vâng, vì làm thương tổn cây đơn của Đại tiên, nên người có đến chúng tôi cầu phương thuốc về chữa, bọn chúng tôi không có phương thuốc, nên người lại phải đi tìm hỏi nơi khác, chỉ sợ sai hẹn ba ngày rồi Thánh tăng lại đọc chú khấn cô nhi.

Chúng tôi một là đến phụng bái, hai là xin thánh tăng rộng hạn cho Đại Thánh.

Tam Tạng nghe lời vâng vâng dạ dạ nói:

- Không dám niệm, không dám niệm!

Đương khi trò chuyện, Bát Giới lại chạy đến níu lấy Phúc Tinh đòi xin quả ăn. Hắn cho tay vào lục soát tay áo, thọc lần sau lưng, vén cả áo Phúc Tinh lên, Tam Tạng cười nói:

- Bát Giới không còn ra khuôn phép gì cả.

Bát Giới nói:

- Con không dám hỗn, nhưng thế mới gọi "nơi nơi đều phúc".

Tam Tạng lại quát đuổi đi nơi khác. Bát Giới bì bạch đi ra, lườm nguýt Phúc Tinh, ra vẻ giận dữ. Phúc tinh nói:

- Rõ đồ bị thị! Ta có nói đâu mà bực tức ta.

Bát Giới nói:

- Tôi không giận đâu, thế gọi là "quay đầu cầu phúc" đó.

Bát Giới ra khỏi cửa thấy một tiểu đồng cầm bốn cái thìa phương trượng tầm chung, lấy quả và khám trà, Bát Giới vỗ luôn một cái, chạy lên trên điện, vớ lấy cái khánh nhỏ khua rầm lên.

Đại tiên nói:

- Cái vị hoà thượng này càng ngày càng mất tư cách.

Bát Giới nói:

- Không phải mất tư cách. Thế gọi là "bốn mùa tốt đẹp".

Không kể chuyện Bát Giới nói khôi hài nữa, hãy nói việc Hành Giả cỡi mây lạnh đời Bồ Đề Lai, rồi đi mau đến núi Phương Trượng.

Có thơ ghi nhận: Thơ rằng:

*Phương Trượng nguy nga một cảnh riêng
Thái Nguyên cung phủ hội thần tiên
Tam Thanh đường sáng soi Đài tía
Năm sắc hương hoa khói ngút lên*

*Kim phượng về dâng qua cửa khuyết
Ngọc cao ai ép tười Chi Diên.
Đào hồng mạn tía đang châu chín
Lại giúp người tiên ước vạn niên.*

Hành Giả từ trên mây bước xuống, ung dung ngắm cảnh. Đang đi chợt thấy mùi hương ngào ngạt, tiếng hạc trong kêu, nhìn vào thì thấy một vị thần tiên:

*Đây trời muôn vẻ màu mây rắng
Lấp lánh khắp nơi ngời ánh sáng
Phượng đỏ ngậm hoa càng thêm tươi
Loạn xanh bay múa rất kiêu diễm
Phúc như biển Đông, thọ như non
Dáng như trẻ thơ người trắng kiển
Trong bầu chứa đầy thuốc trường sanh
Lưng đeo hương thọ hàng trăm nén.
Cõi đời mấy lượt ban phúc lành
Trần thế nhiều phen trừ ách nạn
Vũ đế từng khen tuổi thọ cao
Bàn đào dao trì từng dự yến
Dây dõ các sư thoát tục duyên
Chỉ rõ đường đạo luôn quang đặng
Cũng từng vượt biển chúc mừng vui
Thường tới non Linh hầu Phật điện
Tên gọi Đông Hoa Đại Đế Quân
Bậc nhất thần tiên khỏi rắng quyền*

Tôn Hành Giả liền tới trước mặt nói:

- Thưa Đế Quân!

Đế Quân vội vàng đáp lễ nói:

- Chào Đại Thánh! Mời người về hoang sơn xơi nước. Nói đoạn khoác tay Hành Giả đi vào. Thật là một tiên cung, kể không xiết gác vàng ao ngọc, Vừa ngồi xuống ghế, đã thấy một đồng tử từ trong bình phong đi ra. Nhắc trông ăn vận những là:

*Đạo bào trên mình màu ráng biếc
Ngang lưng đai tơ thắt xinh đẹp
Trên đầu khăn chít vành dây sao
Chân đi giày cỏ khắp chốn biết
Bụi trần gột sạch luyện chân nguyên
Tu hành đắc đạo rất hoan lạc
Gốc nguồn thấy rõ tinh khí thần,
Chư nhân nhận rõ không lầm lạc
Qua vòng sinh tử bỏ công danh
Khắp trời chẳng ai dám xét nét
Hồi lang bảo điện thoả ra vào.
Ba lần ăn trộm đào tiên khuyết
Bình phong lui tới lụa mây thơm.
Chính là Tiểu tiên Đông Phương Sóc*

Hành Giả trông thấy cười nói:

- Tiểu đạo chích này ở đây à! Đế Quân đây không có đào cho cậu đánh cắp đâu.

Đông Phương Sóc tiến lễ nói:

- Thưa lão đạo chích! Lão đến đây có việc gì? Sư phụ tôi đây không có linh đơn cho lão ăn vụng đâu?

Đế Quân quở:

- Mạn Thiến không được hỗn. Đi pha trà mau lên.

Mạn Thiến là đạo danh Đông Phương Sóc, y vào trong nhà bưng ra hai chén trà. Uống trà xong Hành Giả nói:

- Lão Tôn có chút việc đến quấy quả ngài, không biết ngài có giúp không?

Đế Quân nói:

- Có việc gì, xin cho biết.

Hành Giả nói:

- Gần đây tôi đưa Đường Tăng sang Tây, qua lối Vạn Thọ sơn, Ngũ Trang quán, vì chú tiểu đồng vô phép, tôi cầu tiết đụn

đổ cây nhân sâm, thành ra bị ngáng trở, Đường Tăng bị giữ, tôi tới đây cầu xin một phương thuốc về chữa cây, xin làm ơn cho.

Đế Quân nói:

- Thật rõ con khi chẳng từ chỗ nào, đến đâu cũng gây ra tai vạ. Trấn nguyên tiên ở Ngũ Trang quán, thánh hiệu là Dữ Thế Đồng Quân, người là tổ địa tiên, sao người dám trêu ghẹo. Cây nhân sâm là quả thảo hoàn đơn, ăn trộm một quả còn bị tội, nữa là đun đổ cả cây, làm sao người lại dễ yên cho được.

Hành Giả nói:

- Chính thế đấy! Chúng tôi đã trốn thoát, lại bị truy bắt lại: người coi chúng tôi như cái giẻ lau vậy, túm hết cả chúng tôi vào trong tay áo. Tôi bức quá mà không làm sao được, đành phải hứa đi tìm phương cứu trị, nên mới đến đây cầu xin.

Đế Quân nói:

- Tôi có một viên "Cửu chuyển Thái ất linh đơn", nhưng chỉ chữa được bệnh người, chứ không chữa được cây. Cây là linh tinh thổ mộc, được trời nhuận đất thấm. Nếu là cây thường thì còn chữa được, chứ Vạn Thọ sơn là đất phúc của trời, Ngũ Trang quán là động trời của Hạ Châu. Cây nhân sâm là cây thiêng từ thửa trời đất mới mở mang, chữa thế nào được! Không có phương!

Hành Giả nói:

- Đã không có phương thuốc thì xin cáo biệt.

Đế Quân muốn lưu lại mời uống một chén ngọc dịch.

Hành Giả nói:

- Vì việc gấp, không dám ở lâu.

Nói rồi lại cười mây đến Doanh Châu hải đảo. Có thơ rằng:

*Cây ngọc lung linh khói biếc xuyên
Doanh Châu lâu gác giáp cung tiên
Non xanh nước biếc nên hoa đẹp
Đài ngọc mầm sương nếp đá in.*

*Tiếng gáy vang trời gà ngũ sắc,
Màu hồng rợp đất phượng thiên niên.
Đời người ai biết bầu trời đẹp,
Thoát tục vui xuân ức vạn niên.*

Đại Thánh đến Doanh Châu, thấy mấy cụ đầu râu tóc bạc và mấy tiên ông tóc bạc mặt hoa, đương uống rượu đánh cờ dưới gốc cây xanh nơi sườn núi biếc.

Thật là:

*Mây lành khắp chốn
Rạng đẹp muôn màu
Loan xinh múa cửa động
Hạc đen múa núi cao
Ngó biếc thủy đào thức nhắm rượu
Chùm lê trái đào thọ ngàn châu
Từng kẻ không nghe chiếu đỏ riệu
Sổ tiên ghi lâu
Ngao du thoả chí, lăm trải mọi thanh u.
Năm tháng không cảm tinh đêm tối
Đất trời mộng mênh thoả tự do.
Vượn đen dâng quế, từng đôi đẹp đẽ
Hương trắng đường hoa, dịu dàng trước sau.*

Mấy vị già, đương uống rượu vui vẻ. Hành Giả gọi to:

- Cho ta vui với!

Chúng tiên trông thấy, vội chạy tới đón, có thơ rằng:

*Cây báu nhân sâm đầy đủ rồi.
Ngộ Không tìm thuốc rất xa xôi.
Mây đưa gió tiễn ra rừng báu
Tiên lão Doanh Châu đã đón mời.*

Hành Giả nhận ra chín ông già bèn cười nói:

- Các lão hữu thoả mái thú vị quá!

Chín vị nói:

- Hồi xưa mà ngài giữ đứng đắn, đừng đại náo thiên cung thì bây giờ còn thú vị hơn chúng tôi. Nay cũng tốt rồi. Nghe nói ngài đã quy y sang Tây báí Phật, sao lại rồi tới đây?

Hành Giả đem việc tìm phương thuốc nói lại một lượt, chín ông già kinh ngạc nói:

- Ngài gây tai vạ rồi! Chúng tôi thực không có phương thuốc nào đâu.

Hành Giả nói:

- Không có thì để ta đi.

Chín vị Bồ Tát giữ lại mời uống rượu quỳnh tương, ăn ngó sen biếc. Hành Giả không chịu ngồi, đứng uống một chén quỳnh tương, ăn một cái ngó sen, rồi vội vội vàng vàng rời khỏi Doanh Châu, tiến thẳng về Đông Dương đại hải. Lạc giã sơn đã hiện ra trước mặt. Hành Giả ở trên mây nhảy xuống, tiến thẳng đến trên ngọn Phổ Đà, thấy Quan Âm cùng các vị thiên thần, Mộc Xoa, Long Nữ đương giảng kinh thuyết pháp.

Có thơ ghi nhận:

*Hải chủ thành cao khí đẹp hùng
Lại xem kì dị việc vô cùng
Nên hay thấp thoáng ngoài muôn dặm
Tơ tóc đều là rõ ở trong
Bốn thánh trao nhau nên chính quả
Sáu phạm sau giảng thoát lao lung
Thiếu Lâm riêng có điểm vui thực
Hoa quả hương bay khắp chốn hồng.*

Bồ Tát nhìn thấy Hành Giả đi tới, liền sai Thủ sơn thần ra đón. Vị thủ sơn ra khỏi rừng gọi:

- Tôn Ngộ Không đi đâu thế?

Hành Giả quát:

- Con gấu này! Người được gọi ta là Tôn Ngộ Không à! Cái hồi người còn là cái thầy quỷ ở Hắc Phong sơn, ta đã tha chết cho người. Bây giờ theo Bồ Tát, được chịu chính quả ở tiên sơn này, thường nghe giáo pháp, người không đáng gọi to một tiếng lão gia sao?

Con gấu đen này thực đã được chính quả, trấn thủ núi Phổ Đà cho Bồ Tát, xưng là Đại thần, cũng có ý coi thường Hành Giả, vội vàng cười nói:

- Thưa Đại Thánh! Cổ nhân có nói: "Quân tử không nghĩ đến ác cữ", còn nói đến chuyện ấy làm gì! Bồ Tát sai tôi ra đón ngài đây.

Hành Giả sửa lại áo mũ ngay ngắn, cùng vị đại thần đến rừng trúc tía, bái kiến Bồ Tát. Bồ Tát hỏi:

- Ngộ Không, Đường tăng đã đi đến đâu?

Hành Giả nói:

- Đã đi đến Vạn Thọ sơn thuộc Tây Ngưu Hạ châu.

Bồ Tát nói:

- Vạn Thọ sơn có toà Ngũ Trang quán, đã gặp Trấn Nguyên đại tiên chưa?

Hành Giả khấu đầu nói:

- Nhân khi ở Ngũ Trang quán, đệ tử không biết Trấn Nguyên đại tiên, trót phá huỷ mất cây nhân sâm, khiến người phát giận, sư phụ đệ tử phải dừng lại ở đây, không đi được nữa.

Bồ Tát nghe chuyện quở:

- Người là con khỉ không biết hay dở! Cây nhân sâm là một linh căn từ khi trời đất mới mở mang. Trấn Nguyên tử là tổ sư các địa tiên, ta cũng còn kém, sao người dám đánh đổ cây của Người?

Hành Giả sụp lạy nói:

- Đệ tử thực không biết. Hôm ấy người vắng nhà, chỉ có hai tiên đồng tiếp đãi chúng con. Ngộ Năng biết được Người có quả, muốn lấy một quả ăn nếm, nên đệ tử trót lấy trộm mất ba quả,

huynh đệ chia nhau ăn. Đồng tử dò biết, chửi mắng không ngớt. Đệ tử phát ức, đun cây đổ xuống. Hôm sau Người về đuổi theo, túm chúng đệ tử vào trong tay áo, đem về đánh trối tra khảo một ngày. Đến đêm, chúng đệ tử trốn đi, lại bị đuổi theo lại y nguyên túm vào tay áo như trước, ba lần bốn lượt, không tài nào trốn được, đành phải nói với người cho đi tìm thuốc chữa cây. Đệ tử đã đi khắp Tam Đảo, các thần tiên, không ai có phương thuốc. Vì thế đệ tử chí tâm đến châu lễ, bái cáo Bồ Tát, cúi xin người thương xót ban cho một phương để cứu Đường Tăng sớm được sang Tây.

Bồ Tát nói:

- Sao ngươi không đến ngay đây, còn đi lên đảo tìm tòi?

Hành Giả nghe nói, trong bụng mừng thầm:

- May lắm rồi! May lắm rồi! Nhất định Bồ Tát có phương chữa.

Hành Giả lại khẩn cầu, Bồ Tát nói:

- Nước Cam Lộ ở trong tịnh bình của ta chữa được cây tiên.

Hành Giả nói:

- Thưa, đã từng kinh nghiệm chưa?

Bồ Tát nói:

- Đã kinh nghiệm rồi.

Hành Giả hỏi:

- Thưa kinh nghiệm thế nào?

Bồ Tát nói:

- Trước đây, Thái thượng lão quân có đánh cuộc với ta: người bẻ một cành dương liễu bỏ vào lò luyện đơn, nướng sém khô đi, đưa lại trả ta, ta bỏ vào trong bình một ngày một đêm, lại xanh ngành tươi lá y như cũ.

Hành Giả cười nói:

- Hay quá! Thực hay quá! Nướng cháy sém đi còn chữa khỏi, mới đẩy đồ thì có khó gì!

Bồ tát dặn dò mọi người:

- Trông nom ở nhà, ta đi sẽ về ngay.

Bỏ tát tay cầm bình nước, chim vệt lú lo đằng trước, Hành Giả đi theo đằng sau.

Có thơ ghi nhận:

*Tượng vàng lông ngọc đời khôn nói
Cứu khổ từ bi đúng Thế tôn
Kiếp trước từng quen vô cấu Phật
Ngày nay thành được hữu vi thân
Đã từng biến dục không xao động
Một tấm tâm linh chẳng bận trần
Cam Lộ từ lâu màu nhiệm lắm
Lại làm cây báu sống muôn xuân.*

Đại tiên và Tam lão đương chuyện vãn ở trong quán, chợt thấy Đại Thánh ở trên mây xuống kêu to:

- Bồ Tát tới nơi! Ra đón mau! Ra đón mau!

Tam lão, Trấn Nguyên tiên và thầy trò Tam Tạng, nhất tề đi ra khỏi điện. Bồ Tát ở trên từng mây bước xuống, trước chào Trấn Nguyên Tử, sau chào Tam lão. Hàn huyền xong, mọi người đều ngồi, Hành Giả dẫn Tam Tạng, Bát Giới, Sa Tăng làm lễ ở dưới sân, tiên chúng trong quán đều đến bái kiến. Đại Thánh nói:

- Xin Đại tiên cho bày ngay hương án, để Bồ Tát chừa cây cho người.

Đại tiên cúi mình tạ ơn Bồ Tát rồi nói:

- Việc nhỏ nhặt, lại phiền Bồ Tát hạ giáng.

Bồ Tát nói:

- Đường Tăng là đệ tử tôi, Hành Giả hỗn láo với tiên sinh, thế tất phải đền cây báu.

Tam lão nói:

- Bát tát phải khiêm tốn. Mời Bồ Tát cùng chúng tôi ra vườn cả thể:

Đại tiên cho bày hương án, quét dọn vườn sau, rồi mời Bồ Tát đi trước, Tam lão theo sau. Thầy trò Tam Tạng và chúng tiên cũng theo ra vườn, thấy cây đở chông chơ, đất bạt rễ trơ, cành khô lá rụng. Bồ Tát gọi:

- Ngộ Không! Chia tay ra!

Hành Giả chia tay phải, Bồ Tát lấy cành dương liễu thấm nước Cam Lộ ở trong bình, vẽ vào bàn tay Hành Giả một đạo bùa khởi tử hồi sinh, bảo đem áp vào rễ cây, hễ thấy nước chảy ra thì thôi. Hành Giả nắm bàn tay lại, đem áp vào rễ. Vụt chốc có nước trong chảy ra. Bồ Tát nói:

- Nước này những vật thuộc ngũ hành không được phạm vào, phải lấy bầu ngọc hứng nước, dựng cây lên, tưới từ ngọn xuống, tự nhiên rễ lại liền vào cây, sẽ lá xanh búp nảy, ra hoa nở quả.

Hành Giả nói:

- Các tiểu đạo hữu! Đi lấy bầu ngọc, mau lên!

Trần Nguyên Tử nói:

- Hoang sơn của bản đạo không có bầu ngọc, chỉ có chén chè, chén rượu bằng ngọc, có dùng được không?

Bồ Tát nói:

- Hễ bằng ngọc chứa đựng được là được, xin người cho mang tới.

Đại tiên sai tiên đồng lấy hai ba mươi chén chè, bốn năm mươi chén uống rượu, hứng nước ở gốc cây thấm ra. Hành Giả, Sa Tăng, Bát Giới đỡ cây dựng lên, sửa cho thẳng thắn, đưa từng chén ngọc đã chứa nước đệ lên Bồ Tát, Bồ Tát dùng cành dương liễu vào trong chén nước, rồi vẩy vào cây, miệng đọc thần chú. Một lúc sau vẩy hết nước chảy ra, quả nhiên cây sống lại, cành lá xanh tươi, còn nguyên hai mươi ba quả ở trên cành. Thanh Phong, Minh Nguyệt nói:

- Trước đi đâu mất một quả, đếm đi đếm lại chỉ có hai mươi hai quả. Ngày nay được hồi sinh, lại thêm một quả.

Hành Giả nói:

- "Ở lâu biết lòng người". Hôm trước lão Tôn chỉ lấy trộm có ba quả, một quả rụng xuống đất, thổ địa bảo gập đất thì vào. Bát Giới trách lão Tôn ăn hơn, làm lộ chuyện ra, mãi đến ngày nay mới rõ đen trắng.

Bồ Tát nói:

- Mới rồi, tôi không dùng những đồ vật thuộc ngũ hành, vì biết nó tương khắc với ngũ hành.

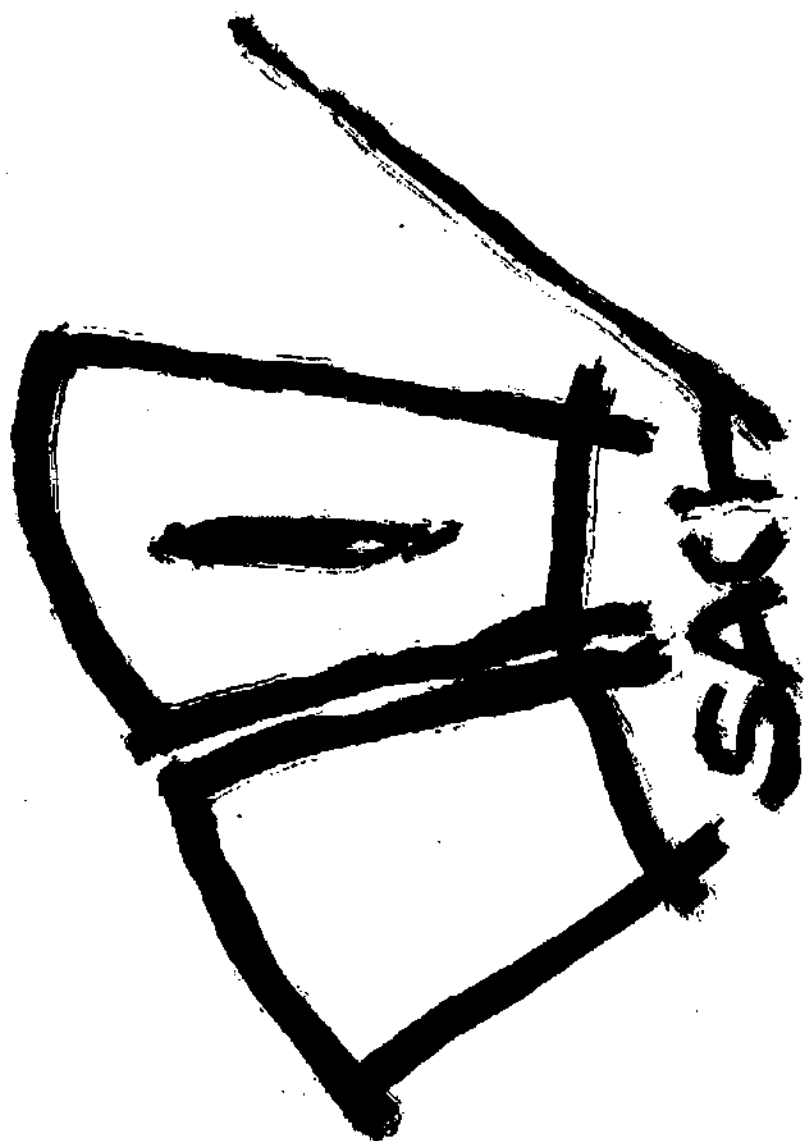
Vị Đại tiên mười phần vui vẻ, sai các tiên lấy cù nèo vàng ngắt mười quả, mời Bồ Tát cùng Tam lão trở về bảo điện, một là để tạ công khó nhọc, hai là mở hội "Nhân sâm quả". Các tiểu tiên kê bàn đặt ghế, mời Bồ Tát ngồi trên, Tam lão bên tả. Đường Tăng bên hữu, Trấn Nguyên Tử ngồi đằng trước tiếp đãi, mỗi người ăn một quả. Có thơ rằng:

*Vạn Thọ trong non động cũ đẹp
Nhân sâm một chín chín ngàn niên
Cây thần rễ đứt cành khô héo
Cam Lộ nhuận cho quả lại tươi
Tam lão gặp mừng đến bạn cũ
Bốn sư hội ngộ vốn tiền duyên
Từ nay mới biết nhân sâm quý
Ăn được trường sinh bất lão tiên*

Bồ Tát cùng Tam lão, mỗi người ăn một quả. Đường Tăng biết là báu vật của nhà tiên, cũng ăn một quả, ba huynh đệ Ngộ Không, mỗi người một quả. Các tiên trong quán chia nhau ăn một quả. Hành Giả lạy tạ tiễn Bồ Tát trở về núi Phổ Đà, rồi tiễn chân Tam tinh về Bồng Lai đảo. Trấn Nguyên Tử lại sửa soạn cơm chay, rồi kết huynh đệ với Hành Giả. Thật là đánh nhau vỡ đầu rồi mới nhận họ, hai nhà như một. Bốn thầy trò Đường Tăng rất là vui vẻ, đến tối đi nghỉ. Ấy mới là:

*Có duyên được ăn Thảo hoàn quả
Trường thọ vượt qua nạn yêu ma*

Muốn biết ngày mai từ biệt cách nào, xin xem hồi sau sẽ rõ.

HỒI THỨ HAI MƯƠI BẢY

THẦY MA BA LƯỢT TRÊU TAM TẠNG ĐƯỜNG TÀNG GIẶN ĐUỐI MỸ HẦU VƯƠNG

Sáng hôm sau thầy trò Tam Tạng thu xếp ra đi. Trấn Nguyên tử kết làm huynh đệ với Hành Giả, hai người tâm đầu ý hợp, không chịu rời nhau, lại sửa soạn thết đãi luôn năm sáu hôm. Trưởng lão từ khi được ăn nhân sâm, trong người như thay da, đổi lột, tinh thần khang kiện, lòng thủ kính tha thiết, nên không chịu ở lâu. Chủ nhân bất đắc dĩ phải để cho đi.

Thầy trò từ biệt lên đường, thấy một toà núi cao. Tam Tạng nói:

- Đồ đệ! Đằng trước núi dốc lắm, sợ ngựa không đi lên được, mọi người nên để ý

Hành Giả nói:

- Sư phụ cứ yên tâm, chúng con sẽ cẩn thận.

Hành Giả cầm ngang gậy đi trước mở đường, trèo lên sườn cao, ngấm nhìn kỹ lưỡng.

Núi non trùng điệp, khe suối quanh co.

Hổ báo đi từng lũ, hươu nai đóng thành hàng.

Vô số lợn dê chạy nhảy, biết bao cáo thỏ kết đàn.

Muôn trượng trần dài phun khói tối.

Ngàn rắn lớn thổi.

Sấn bìm chẳng chịt, hoa cỏ lan man,

*Trời nam mây bằng làng, đông tràn bể bắc.
Lâu trải nghìn xưa nguyên khí lão.
Cao trên muôn trượng trời hàn.*

Đường Tăng ngồi trên mình ngựa lo sợ. Hành Giả liền giở ngay chiêu thức: tay múa gậy sắt, miệng gào thét, làm cho sói lang nép ẩn, hổ báo chạy dài.

Thầy trò vào trong núi, đường lối gập ghềnh.

Tam Tạng nói:

- Ngộ Không! Hôm nay ta thấy đói, con hãy đi xin ít cơm ăn.

Hành Giả cười nói:

- Sư phụ thực thiển nghĩ! Ở lưng chừng núi, trước chẳng thấy làng, sau không có xóm, dù có tiền cũng chẳng có chỗ mua, còn bảo đi xin ở đâu?

Tam Tạng giận bực mắng:

- Đồ khỉ này! Mi không nhớ những khi Như Lai nhốt mi trong hộp đá dưới Lưỡng Giới sơn, miệng tuy nói, nhưng chân không đi được. Nhờ ta cứu ra, quy y thụ giới làm đồ đệ, sao mi không chịu hết sức, cứ giữ cái tính lười biếng?

Hành Giả nói:

- Đệ tử vẫn siêng năng, dám đâu lười biếng.

Tam Tạng nói:

- Không lười biếng, sao chẳng chịu đi xin cơm? Ta đói, đi làm sao được. Vả chẳng chỗ này sơn lam chướng khí, làm sao mà đến được Lôi Âm?

Hành Giả nói:

- Sư phụ đừng gắt gỏng, nói ít thôi! Con biết tính thầy cao ngạo, hễ trái ý một tý là chực đọa thần chú rồi. Mời thầy hãy xuống ngựa ngồi nghỉ, đệ tử đi xem đâu có nhà sẽ vào xin cơm.

Hành Giả nhảy lên trên mây, đưa mắt nhìn khắp nơi. Đường sang bên tây rất là tĩnh mịch, chẳng có trang trại xóm làng, chỉ

nhiều cây cối, rất ít dân cư. Nhìn mãi mới thấy ở đằng chính nam, có một toà núi cao có một điểm đỏ ở phía mặt trời mọc.

Hành Giả từ trên mây nhảy xuống nói:

- Thưa sư phụ! Có thức ăn rồi!

Đường Tăng hỏi:

- Thức gì?

Hành Giả nói:

- Ở vùng này không có dân cư mà xin cơm được, nhưng ở ngọn núi phía nam thấy có một quãng đỏ, hẳn là đào rừng chín, con sẽ đi hái ít quả về ăn cho đỡ đói.

Tam Tạng mừng nói:

- Người xuất gia được đào mà ăn, cũng là tốt!

Hành Giả lấy cái liễn ra, nhảy lên trên mây, dùng phép cân đầu đi nhanh nhoang nhoáng, gió thổi vi vu, vụt chốc đã tới núi phía nam thấy đào.

Người ta thường nói "núi cao hay lắm quả, đỉnh dốc rất nhiều ma". Quả nhiên trên núi này có một con yêu tinh. Khi Hành Giả đi trên không, làm kinh động tới nó. Nó ở trên đầu mây đương đi trong gió âm, nhìn thấy Tam Tạng ngồi ở dưới đất, xiết bao mừng rỡ và nói:

- May lắm! May lắm! Đã mấy năm nay thường nghe người ta đồn ở bên Đông Thổ có vị hoà thượng đi lấy kinh "Đại thừa" vốn là Kim Thiền tử hoá thân, đã mười đời tu hành, ăn được một miếng thịt của người đó, sẽ sống lâu muôn tuổi. Hôm nay người đó đến thật!

Yêu tinh định đến bắt luôn, nhưng lại thấy hai viên đại tướng ngồi bảo vệ ở hai bên, không dám xông vào ngay. Hai người ấy là Bát Giới và Sa Tăng.

Yêu tinh nói:

- Hãy bôn họ một tí, xem họ tính sao?

Yêu tinh bèn từ trên hốc núi nhảy xuống, uốn mình một

cái, biến ra một cô gái hoa nhường nguyệt thẹn, mắt phượng
mày ngài, tay phải cầm cái liễn sứ, tay trái xách cái bình, từ
phía tây đi đến trước Đường Tăng.

*Thánh tăng dừng ngựa chốn sơn hiên
Cô gái từ đâu đã tới liền.
Ngón ngọc gió đưa tay áo phủ.
Quần cao lộ chềch gót chân sen
Mồ hôi đượm mặt hoa tô phấn
Bụi cát ngang mày liễu biếc chen
Lúng liếng làn thu nhìn bốn phía
Chợt trông đã thấy ở gần bên.*

Tam Tạng nhìn thấy, gọi Bát Giới, Sa Tăng, nói:

- Ngộ Không vừa bảo nơi khoáng dã này không có người,
chúng con thử nhìn xem, ở đằng kia chẳng có một người đang đi
lại là gì?

Bát Giới nói:

- Sư phụ hãy ngồi đây với Sa Tăng, để lão Trư đi xem!

Chú ngọc buồng đình ba xuống, sửa lại áo dài, khệnh
khênh khạng khạng, làm ra vẻ khí tượng nhà nho, đi thẳng đến
giáp mặt. Thực đúng là ở xa trông chưa rõ, tới gần nhìn mới
hay. Cô gái bầm sinh:

*Người đâu mình ngà ngọc
Đầy đà ngực áo phanh
Xanh xanh mày liễu đẹp
Mắt hạnh sáng long lanh
Mặt tròn như vành nguyệt
Tính cách vẻ người thanh
Tắm thân nhẹ chim yến
Ồn ỉngiọng tiếng oanh
Hải đường mơn mớn vừa nắng sớm
Bông hoa thược dược đùa xuân tình*

Bát Giới thấy thiếu nữ xinh đẹp, lòng phàm tục lại trỗi dậy, nhưng cố nhin không dám nói bậy bạ, vội kêu gọi:

- Thưa nữ Bồ Tát, người đi đâu vậy? Tay người mang vật gì thế?

Rõ ràng là một con yêu tinh nhưng Bát Giới không nhận ra được. Người con gái liền đáp liền thoảng:

- Thưa trưởng lão, cái liền này đựng cơm gạo tám, cái bình này đựng miến sào. Tôi tới đây không có việc gì khác, mà chỉ đến dâng cơm chay.

Bát Giới nghe nói, hết sức vui vẻ, vội quay mình như lợn hời gió, chạy về báo với Tam Tạng:

- Sư phụ, người lành tự có trời giúp. Sư phụ đói lòng, bảo sư huynh đi tìm bữa, tên khỉ không biết đi đâu lấy đào chơi nghịch, ăn đào cho nhiều, có khi còn chửi nhau với người ta nữa hay là đã ngã cây rồi. Kia người đi lại đây chẳng phải là người đến cho cơm chay đây ư?

Đường Tăng không tin nói:

- Nhà người vợ quàng vợ xiên. Chúng ta từ khi đi, chưa gặp một người hảo tâm nào, cơm chay ở đâu mà ra?

Bát Giới nói:

- Sư phụ, người ta chẳng đến là gì kia?

Tam Tạng trông thấy, vội vàng đứng dậy, chấp tay ngang ngực nói:

- Nữ Bồ Tát, nhà người ở đâu? Gia đình thế nào, phát nguyện việc gì mà đến đây cho cơm chay?

Rõ ràng là một con yêu tinh, nhưng Đường Tăng cũng không nhận ra được.

Yêu tinh thấy Đường Tăng hỏi đến lai lịch, liền lập tâm lừa dối, bèn nói:

- Núi này gọi là Bạch Hổ, rắn muông đều sợ hãi, dưới mé tây là nhà tôi. Cha mẹ tôi hãy còn sống, đọc kinh làm thiện, hay

thết đãi cơm chay, mời các vị hoà thượng xa gần, chỉ vì không có con trai, nên cầu thần làm phúc, sinh được mình tôi là gái, cũng muốn rạng rỡ cửa nhà, gả chồng cho tôi, lại sợ cha mẹ già không nơi nương tựa, cho nên mới kén chồng ở rể để dưỡng lão.

Tam Tạng nghe đoạn nói:

- Nữ Bồ Tát, người nói sai rồi. Thánh hiền đã dạy "cha mẹ còn sống, không nên chơi xa, chơi phải có chốn". Các cụ còn trường thọ, đã kén rể cho, nếu có lòng phát nguyện, nên để cho đàn ông đi cũng được rồi, sao lại một mình đi lên trên núi, lại không có thị tỳ đi cùng, thế là không giữ tròn đạo làm vợ.

Người con gái chúm chím cười, vội nói khéo:

- Sư phụ ạ! Chồng tôi đưa mấy người làm thuê cuốc ruộng ở thung lũng phía bắc núi, tôi mang cơm trưa cho họ ăn, chỉ vì mùa màng bận rộn, không người sai bảo, cha mẹ lại tuổi già, cho nên tôi phải đem cơm, may gặp ba vị ở xa đến, lại nghĩ đến cha mẹ hay làm phúc, cho nên mới đem dâng cơm chay. Nếu người không hiềm nghi, xin nhận tấm lòng thành.

Tam Tạng nói:

- Phúc đức quá! bản tăng đã có đồ đệ đi tìm hoa quả cũng sắp về, bản tăng không dám ăn. Giả sử bọn hoà thượng này ăn cơm của người, chồng người biết sẽ mắng cho, lại chả đổ tội cho bản tăng sao?

Người con gái thấy Đường Tăng chối không ăn cơm, lại càng tươi tỉnh vui vẻ nói:

- Sư phụ, cha mẹ tôi dâng chay, còn là việc nhỏ, chứ chồng tôi mới thực là người tốt, nhất sinh hay bắc cầu làm quán, kính lão thương nghèo, giá mà nghe thấy mời được sư phụ thụ trai, thì tình nghĩa chúng tôi lại càng thêm khăng khít.

Tam Tạng một mực không ăn, chỉ làm khổ cho Bát Giới ở bên cạnh. Chú ngốc dài mỏ ra, cầu nhàu oán trách nói:

- Thiên hạ có vô số hoà thượng, không thấy ai lại gần như

cụ hoà thượng nhà mình! Cơm đã sẵn sàng, chia ba phần lại không ăn, đợi con khỉ nữa về, phải chia làm bốn mới ăn hẳn.

Rồi y chẳng phân trần gì hết, thò mồm vào liễn, định ăn.

Bỗng thấy Hành Giả từ đỉnh núi Nam Sơn, lấy được mấy quả đào, đứng ở trong bát, lộn nhào một cái, đã về tới nơi, trừng cặp mắt lửa xem xét, nhận ngay ra được người con gái đó là yêu tinh, vội buông bát xuống, giở gậy sắt ra, toan đánh vào đầu. Sư phụ vội vàng giơ tay níu lại, hỏi:

- Ngộ Không! Con định xông lên đánh ai?

Hành Giả nói:

- Đứa con gái đứng trước mặt sư phụ, không phải người tử tế đâu, nó là con yêu tinh, định đến lừa thầy đây.

Tam Tạng nói:

- Cái giống con khỉ này, ngày xưa còn có chút nhân lực, bây giờ sao lại nói vậy thế! Nữ Bồ Tát đây đã có thiện tâm, đem cơm đến cho chúng ta, sao con lại dám bảo người ta là yêu quái.

Hành Giả nói:

- Sư phụ! Con biết thầy rồi! Thầy thấy dung mạo nó như thế, tất nhiên lòng phàm có động, nếu quả như thế thì bảo Bát Giới dẫn mấy cây gỗ, Sa Tăng phát ít cỏ gianh, con làm thợ mộc, chúng con dựng một ngôi nhà gianh lên chỗ này, để thầy với nó nhập phòng thành thân, còn chúng con sẽ tản đi, mỗi người mỗi nơi. Thế cũng là xong, hà tất phải lặn lội đi lấy kinh nữa.

Sư trưởng vốn là người hiền lành chân thật, nay nghe Hành Giả nói như vậy bỗng thẹn thùng, đỏ mặt tía tai.

Chính lúc Tam Tạng đương hổ thẹn, Hành Giả lại phát nóng lên, cầm gậy sắt nhằm đúng mặt yêu tinh đánh xuống. Yêu tinh cũng có chút thủ đoạn, thấy Hành Giả vác gậy đến, liền dồn hết tinh thần dùng phép "giải thân" chạy trước, để thi thể giả bị đánh chết lăn ra đất. Sư trưởng thấy thế run lên bần bật, lẩm bẩm nói:

- Con khỉ này thật là vô lễ, khuyên ngăn mãi không nghe; vô cớ làm hại tính mạng người ta.

Hành Giả nói:

- Sư phụ chớ vội giận, hãy lại xem trong liễn đựng những vật gì.

Sa Tăng dỡ sư phụ đến gần trông xem thì chẳng thấy cơm gạo tám đầu cả, chỉ thấy giò lúc nhúc bò trong liễn; cũng chẳng có bánh bao gì hết, chỉ có mấy con ếch ương nhảy lung tung trên đất. Đường Tăng mới hơi tin được vài phần.

Bát Giới không giữ nổi cơn tức, ở bên cạnh, đâm ngang vào mấy câu:

- Thưa sư phụ, nói cho đúng, người con gái này là một nông phụ ở đây, nhân vì đem cơm cho người làm giữa đường gặp chúng ta, sao lại dựng đứng lên cho người ta là yêu tinh được? Cây gậy của sư huynh vốn nặng, sư huynh chạy lên chắc chỉ định đánh bốn cô ta một gậy, không ngờ lại đánh người ta chết, rồi sợ sư phụ đọc khấn cô nhi gì đó, nên cố ý dùng phép, biến ra những thứ ấy để che mắt sư phụ, để người đừng niệm chú đẩy thôi.

Tam Tạng nghe câu nói ấy, tức thì cơn tức giận nổi lên, quả nhiên tin lời chú ngọc xúc xiêm, tay cầm quyết, miệng đọc thần chú.

Hành Giả vội kêu:

- Đau đầu, đau đầu. Đừng niệm! Đừng niệm. Có điều gì cứ nói!

Đường Tăng nói:

- Lại còn nói gì! Người xuất gia lúc nào cũng phải cần phương tiện, nghĩ điều gì không rời khỏi thiện tâm, quét nhà sợ hại mạng sâu kiến, con thiêu thân sa đèn còn thương tiếc, làm sao mi đi một bước là hành hung một bước! vô cớ đánh chết người như thế này. Lấy kinh về làm gì, mi xéo đi ngay!

Hành Giả nói:

- Thưa sư phụ, người bảo con về đâu bây giờ?

Tam Tạng nói:

- Ta không cần mi làm đồ đệ nữa!

Hành Giả nói:

- Người không dùng con làm đồ đệ, sợ người sang Tây thiên không được.

Đường Tăng nói:

- Số mạng ta ở trời, nếu đáng phải yêu tinh kia ăn thịt, thì nó nấu nó nướng, tránh cũng không khỏi. Nếu không thế, thì mi gỡ được đại nạn cho ta ư? Mi rút ngay đi!

Hành Giả nói:

- Thừa sư phụ, con đi thì cũng được thôi, chỉ hiểm vì chưa báo đền được công ơn sư phụ.

Đường Tăng nói:

- Ta có công ơn gì với mi.

Hành Giả nghe lời, vội vàng quỳ xuống khấu đầu nói:

- Lão Tôn này nhân vì đại náo thiên cung, gây nên tội tự hại mình, bị Phật tổ Như Lai giam cầm ở Lương Giới sơn, nhờ được Quan Âm Bồ Tát cho đệ tử thụ giới hạnh, lại nhờ sư phụ cứu thoát ra, nếu không cùng sang Tây Thiên với người thì tránh sao khỏi câu *"quên ơn chẳng phải là quân tử, muôn kiếp nghìn đời để tiếng chê"*.

Đường Tăng vốn là một vị thánh tăng rất từ bi, thấy Hành Giả van xin, lại hồi tâm nói:

- Đã nói như vậy, ta hãy tha cho một lần, không được vô lễ nữa. Nếu vẫn giữ thói làm ác, ta sẽ đọc đi đọc lại hai mươi lần thần chú.

Hành Giả nói:

- Đọc tới ba mươi lần cũng tùy lượng sư phụ, chỉ có điều là con không đánh người nữa thôi.

Đoạn rồi đỡ Đường tăng lên ngựa và đem đào ra mời. Đường Tăng, Đường Tăng ngồi trên mình ngựa cũng ăn qua loa mấy quả cho đỡ đói.

Con yêu tinh kia thoát thân trốn lên trên không, mắ mồi nghiêng lợi, ngấm ngấm tức giận Hành Giả.

Y nói:

- Đã mấy năm nay, thường nghe thấy người ta nói đến thủ đoạn hần, ngày nay mới biết quả không phải lời đồn xằng. Đường Tăng đã không nhận ra ta, sắp sửa ăn cơm, chỉ cúi xuống ngửi một cái, ta sẽ quắp lấy, thế là mồi của ta rồi; không ngờ hần ta ở đâu lại, phá mất công việc của ta, lại xuýt nữa bị hần phang cho một gậy. Nếu tha lão hoà thượng này, chẳng hoá ra hữu lao vô công lắm ru! Ta lại lộn xuống thủ một lần nữa.

Con yêu tinh liền khôn ngoan từ trên mây bước xuống, đứng ở sườn núi phía trước, nhao mình một cái, biến thành một bà già tám mươi tuổi, tay chống một cái gậy trúc, vừa đi vừa khóc tiến đến gần Đường tăng.

Bát Giới nhìn thấy, sợ hãi nói:

- Sư phụ, hỏng to rồi, bà cụ kia đi tìm người rồi!

Đường Tăng nói:

- Tìm người nào?

Bát Giới nói:

- Người vừa rồi sư huynh đánh chết chắc là con gái bà cụ này, đúng là bà ta đi tìm con gái, không sai.

Hành Giả nói:

- Sư đệ chớ có nói lie! Người con gái kia mới chừng mười tám tuổi mà bà già kia đã tới tám mươi tuổi rồi, nếu là mẹ con thì ra bà ta ngoài sáu mươi tuổi hãy còn để hay sao? Chắc là giả dối, để lão Tôn đi xem! Con quái vật này

*Giả làm một bà già
Tóc trắng như băng tuyết
Nhấn nha đi trên đường
Trông có vẻ sợ khiếp
Thân gầy trông vẹo xiêu*

*Mặt như lá khô đét
Đôi gò má nhô cao
Chả nhìn thấy môi mép
Tuổi già trông xấu xí co ro
Khấp mặt nhăn nhúm toàn những nếp*

Hành Giả liền tiến bước tới gần xem xét, nhận được ra nó là yêu tinh, liền không nói năng gì hết, vác gậy sắt đánh luôn vào đầu, yêu tinh nhìn thấy cây gậy sắt giơ lên, lại vội vàng xuất thần thoát thân như trước, để cái xác giả bị đánh chết ở mé đường. Đường Tăng trông thấy, sợ hãi nhảy xuống ngựa, ngồi ra mé đường, chẳng hỏi han gì nữa, đọc câu thần chú trở đi trở lại luôn hai mươi lần. Đáng thương cho cái đầu Hành Giả, bị thất ngãng vào như khoảng giữa lưng quả bầu, mười phần đau đớn, ngã lăn ra, van lạy:

- Sư phụ đừng đọc nữa, đừng đọc nữa! Có việc gì xin người cứ nói ra.

Đường Tăng nói:

- Còn nói cái gì! Người xuất gia nghe lời nói thiện, không sa địa ngục. Ta đã khuyên hoá người như thế, tại sao người cứ hành hung, đã đánh chết một người thường dân, lại đánh chết một người nữa, là nghĩa làm sao?

Hành Giả nói:

- Nó là yêu tinh.

Đường Tăng nói!

- Con khỉ này nói điều, làm sao lại nhiều yêu tinh thế? người là hạng không có lòng từ thiện, chỉ một dạ hành hung, cút đi!

Hành Giả nói:

- Sư phụ lại đuổi con đi, đi thì đi, về thì về, cũng được, chỉ có một việc con không ưng được.

Tam Tạng nói:

- Người có việc gì không ưng được?

Bát Giới nói:

- Huynh ấy muốn chia hành lý với sư phụ đấy! Huynh ấy làm hoà thượng đi theo thầy mấy năm, trở về tay không thì không được. Thầy xem ở trong khăn gói, có còn cái áo cũ mũ rách nào, chia cho huynh ấy mấy thứ.

Hành Giả nghe nói, tức uất nhảy người lên, nói:

- Cái đồ mõm nhọn đầu cang nhá mi! Lão Tôn từ khi theo đạo Sa Môn, không mấy may ghen ghét, tham mê, còn đòi chia hành lý cái gì nữa.

Đường Tăng nói:

- Nếu không tham mê, ghen ghét, sao lại không đi?

Hành Giả nói:

- Không dám giấu sư phụ. Hồi năm trăm năm trước, khi lão Tôn ở núi Hoa Quả động Thuỷ Liêm, nổi tiếng anh hùng, thu phục yêu ma bảy mươi hai động, thủ hạ có bốn vạn bảy nghìn tiểu quái, đầu đội mũ tử kim quan, mình mặc bào đỏ, lưng thắt đai lam, chân dận giày bộ vân, tay cầm gậy Như ý, thực là đáng mặt! Từ khi cắt tóc theo đạo Sa Môn, làm đồ đệ sư phụ, người đã đem khăn cô nhi thắt vào đầu con, nếu cứ để thế về, còn mặt mũi nào trông thấy người quê cũ. Bây giờ người không cần đến con nữa, xin người đọc câu thần chú "tung cô nhi chú" trút cái vành ấy ra, con trao trả lại người để chụp lên đầu kẻ khác, thì con xin vui vẻ ứng theo. Cũng là đi theo thầy một độ, không đến nỗi có điều tiếng gì.

Đường Tăng nói:

- Ngộ Không, lúc đó Bồ Tát chỉ dạy cho kinh "khăn cô nhi chú", chứ không có "tung cô nhi chú" nào cả.

Hành Giả nói:

- Nếu không có, thì người lại mang con đi vậy!

Đường Tăng lại chẳng biết làm thế nào, đành nói:

- Người hãy đứng dậy, tha cho người lần nữa, nhưng không được hành hung như trước!

Hành Giả nói:

- Không dám thế nữa! Không dám thế nữa!

Nói đoạn đỡ sư phụ lên ngựa, mở đường đi lên.

Nguyên cái gậy của Đại Thánh đánh lần thứ hai, chưa giết được yêu tinh. Nó ở trên không trung ngời khen nói:

- Hảo Hầu vương, thật là tinh mắt, mình đã biến đi như thế, y vẫn nhận ra mình! Bọn hoà thượng này họ đi rất nhanh, nếu đi qua núi này, xế về phía tây bốn mươi dặm, thì không phải là nơi ta cai quản nữa. Mà để cho yêu ma khác mò được, thực là cười toác miệng người khác, khổ đứt ruột mình ra. Ta lại xuống trên một lần nữa.

Yêu tinh liền ở trên gió âm bước xuống, đứng ở sườn non, nhao người một cái, biến ra ông cụ già.

Thực là:

*Tóc bạc như Bành Tổ
Râu xanh tựa Thọ Tinh
Trong tai rên khánh ngọc,
Mắt sáng hơn sao xanh
Gậy rộng chống lần bước,
Áo hạc mặc rung rinh.
Tay đeo chuỗi tràng hạt
Miệng niệm Nam vô kinh.*

Đường Tăng ngồi trên mình ngựa trông thấy rất mừng nói:

- A đi đà phật, tây phương thực là phúc địa! Ông cụ kia đi đã không vững, vẫn cố gượng tụng kinh.

Bát Giới nói:

- Sư phụ hãy khoan khen ngợi, đó là mối hoạ đấy.

Tam Tạng nói:

- Mối hoạ là thế nào?

Bát Giới nói:

- Sư huynh đánh chết con gái, lại đánh chết vợ người ta, cái ông ấy chính là chồng bà lão đi tìm người nhà đấy. Nếu chúng ta bị họ tóm được, sư phụ sẽ phải đền mạng, bị tội chết chém, lão Trư là tông phạm, phải bắt đi sung quân, Sa Tăng là người sai khiến, sẽ bị tội phải đi lao dịch. Còn sư huynh thì dùng đòn pháp, đánh bài chuồn, chỉ chết ba thầy trò ta giờ đầu chịu báng.

Hành Giả nghe tiếng nói:

- Cái thằng ngốc này, chỉ được cái nói nhảm, làm cho sư phụ sợ hãi, để lão Tôn chạy đi xem đã.

Hành Giả giấu gậy vào trong mình, đi tiến lên, đến trước mặt quái vật gọi:

- Thưa lão quan, người đi đâu thế? Sao người lại vừa đi vừa đọc kinh?

Yêu tinh bấm đòn sai, cho Đại Thánh là người tầm thường, liền trả lời:

- Thưa sư trưởng, tổ tiên tôi ở đây, nhất sinh là người hiếu thiện mến sư, tụng kinh niệm phật, số không có con trai, chỉ sinh được một mụn con gái, đã kén người ở rể, sáng sớm hôm nay đem cơm ra đồng, bà lão nhà tôi sợ nó đã sa vào miệng cọp rồi, đi trước tìm tôi cũng chẳng thấy trở về, không biết lạc vào phương nào. Già này phải đi tìm xem, nếu quả nhiên bị thiệt mạng rồi, cũng chẳng biết làm sao được, đành phải thu thập lấy hài cốt mang về mai táng.

Hành Giả cười nói:

- Ta đây là thủy tổ loài cọp, có sao mi dám giấu quý trong tay áo đến đây định lừa dối ta? Mi không dối nổi đâu, ta biết mi là yêu quái!

Yêu tinh sợ lú lỏi không nói lên được.

Hành Giả giở gậy sắt ra, trong bụng tự nghĩ:

- Nếu không đánh nó, sợ nó lên mặt, nếu đánh chết nó, sợ sư phụ lại đọc thần chú.

Nhưng lại nghĩ:

- Nếu không đánh chết nó, nhờ khi nó lừa cách tóm mất sư phụ, lại chẳng phải phí công nhọc sức đi cứu người ư?... Cứ đánh chết là hơn. Cho nó một gậy cho toi mạng, người ta thường nói: "Hùm độc không ăn thịt con", hễ sư phụ có đọc thần chú, ta sẽ nói khôn nói khéo, miệng dẻo lưỡi mềm, dối lừa quanh quéo cũng là ổn việc.

Đại Thánh miệng đọc thần chú, kêu đương phùng thổ địa, bản xứ sơn thần đến dẫn:

- Con yêu tinh này đã ba lần trêu cợt sư phụ ta, lần này ta phải đánh chết nó, các người phải ở trên lưng chừng trời ghi nhận cho ta, đừng cho nó chạy thoát!

Các thần vâng lệnh, không ai dám trái lời, đều ở trên mây chiếu ứng. Đại Thánh liền giơ gậy lên, đánh yêu tinh ngã xuống, mới đoạn tuyệt được linh hồn nó.

Đường Tăng ngồi trên mình ngựa, sợ run bật người lên, nói không ra tiếng.

Bát Giới ở bên cạnh lại nói khích:

- Hành Giả phát điên rồi! Chỉ trong nửa ngày, đánh chết liền ba mạng.

Đường Tăng vừa sắp đọc thần chú, Hành Giả đã đến trước ngựa kêu:

- Đừng đọc, đừng đọc! Sư phụ hãy đến mà xem hình dáng nó!

Đường Tăng đến xem: thì ra một đồng xương khô ở đấy.

Đường Tăng rất sợ nói:

- Ngộ Không, người này vừa mới chết, làm sao xương đã hoá khô như thế được?

Hành Giả nói:

- Nó là một cái cây chết khô, hồn phách tác quái, ở đây làm mê người hại đạo, bị đệ tử đánh chết, mới hiện rõ bản tướng. Trên rễ xương sống nó có một hàng chữ "bach cốt phu nhân".

Đường Tăng nghe nói cũng tin là thực.

Nhưng cảm thế nào được miệng Bát Giới đâm ngay vào nói:

- Sư phụ, sư huynh nặng tay gây ác, đánh chết người ta, lại sợ người đọc thần chú, mới cố ý biến ra hình dáng như thế để che mắt người.

Tam Tạng là ông ba phải, lại tin lời Bát Giới, miệng lại đọc thần chú. Hành Giả không chịu được đau, quỳ xuống mé đường nói:

- Đừng đọc! Đừng đọc! Cần gì cứ nói ra.

Đường Tăng nói:

- Con khỉ, còn nói cái gì! Người xuất gia làm điều lành, như cỏ trong vườn xuân, không thấy lớn lên, nhưng càng ngày càng tăng; những kẻ làm ác, như mài dao trên đá, tuy không thấy nó trũng xuống, nhưng ngày dần khuyết đi. Mi ở nơi đồng không mông quạnh, một lúc đánh chết luôn ba người, không ai tra hỏi, không kẻ đối đầu, thắng hoặc ở trong chốn thành thị, người ở đông đúc, mỗi khi chẳng biết hay dở, đánh người bữa bãi, gây ra tai vạ, ta làm thế nào tránh khỏi tội. Mi về đi thôi!

Hành Giả nói:

- Sư phụ mắng oan con. Con kia rõ ràng là yêu quái, quả thực nó có lòng hại người. Con đánh chết nó, để trừ hại cho người, người không chịu nhận rõ, lại nghe lời chú ngốc gièm pha, mấy lần đuổi con. Người ta thường nói "sự bất quá tam". Con mà không đi, thực là cái phường hèn hạ không biết hổ thẹn. Con đi! Con đi! Đã đành là đi, chỉ e sư phụ thiếu người hầu hạ.

Đường Tăng phát giận nói:

- Con khỉ này càng ngày càng vô lễ! A ra chỉ có mi mới là người, Ngộ Năng, Ngộ Tĩnh kia đều không phải là người cả?

Đại Thánh được nghe nói hai người kia cũng là người, nên không được nổi đau khổ, thâm trầm, bèn nói với Đường Tăng:

- Khổ lắm! Kể từ lúc người mới ra khỏi Trường An, có Lưu Bá Khâm đưa người lên đường đến Lương Giới sơn, cứu cho con

ra, con nhận người làm sư phụ, con đã từng vào động cổ, vượt rừng sâu, bắt ma tróc quái, thu Bát Giới, được Sa Tăng, ném đủ nghìn cay muôn đắng, bây giờ người sinh ra hoảng hốt mơ hồ, khăng khăng đuổi con đi, thế mới biết: chim hết nỏ bỏ đi, thỏ chết chó săn bị mỡ! Thôi! Thôi! Thôi! Nhưng còn bài chú khấn cô nhi?

Đường Tăng nói:

- Ta không đọc nữa.

Hành Giả nói:

- Khó lắm, khó lắm! Ngộ gặp phải nơi yêu ma khổ nạn, không thoát thân được. Bát Giới, Sa Tăng không cứu nổi thầy, bấy giờ thầy lại nghĩ đến con, chẳng dùng được lại phải đọc chú, con ở xa ngoài muôn dặm, đầu lại phát đau, lúc ấy lại phải đến nơi thầy, chi bằng không nên làm thế là hơn!

Đường Tăng thấy Hành Giả nói đi nói lại, càng thêm tức bực, sai Sa Tăng gỡ khăn gói, đem bút giấy ra, lấy nước dưới khe mài mực trên đá, viết một tờ giấy đuổi, đưa cho Hành Giả nói:

- Người giữ giấy này làm bằng, ta không dùng mi làm đồ đệ nữa! Nếu còn gọi mi, ta sẽ sa xuống địa ngục A Tì.

Hành Giả vội vàng đỡ lấy "giấy đuổi" nói:

- Thưa sư phụ không cần phát thế, lão Tôn đi đây!

Y gấp giấy lại, bỏ vào trong túi, ngọt ngào nói với Đường Tăng:

- Con theo sư phụ bấy lâu, lại được Bồ Tát chỉ giáo, ngày nay nửa đường bỏ dở, chưa thành được công quả, mời thầy ngồi lên nhận cho con lễ tạ, con đi mới được an tâm.

Đường Tăng quay lưng đi không thèm nhìn, miệng lầm bầm nói:

- Ta là hoà thượng tốt, không có nhận lễ của mi là người xấu.

Đại Thánh thấy Đường Tăng không thèm để ý đến mình lại dùng phép biến hoá, nhổ ba sợi lông đằng sau gáy, thổi hơi tiên hô "biến", liền biến ra ba vị hành Giả cùng bản thân là bốn, vây chung quanh sư phụ lễ xuống. Sư trưởng tránh đường nào cũng không được, đành phải nhận một lễ.

Hành Giả đứng dậy, rung mình một cái, thu lông về, lại dặn dò Sa Tăng:

- Hiền đệ, đệ là một người tốt, phải nên lưu tâm để phòng Bát Giới ăn không nói có, dọc đường rất nên cẩn thận. Thắng hoặc khi nào sư phụ bị yêu ma bắt giữ, đệ cứ nói lão Tôn là đại đồ đệ của người; bọn yêu quái quèn ở tây phương, nghe thấy thủ đoạn lão Tôn, không dám hại sư phụ chúng ta đâu!

Đường Tăng nói:

- Ta là hoà thượng tốt, không thêm bêu cái tên tuổi xấu của mi ra. Mi xéo đi!

Hành Giả thấy sư trưởng ba lần bảy lượt, không chịu nguôi lòng chuyển ý, chẳng biết làm thế nào, đành phải bỏ đi. Trông lúc ấy rõ là:

*Nuốt lệ cúi đầu từ trường lão,
Ngậm thương lưu ý dặn Sa Tăng.
Đầu cao rẽ cỏ trên sườn dốc.
Chân cứng leo song dưới đất bằng.
Xuống đất lên trời như chuyển bánh,
Qua non vượt bể nhất tài năng.
Chỉ trong giây phút không hình bóng
Chộp mắt, đường về chốn cố hương...*

Hành Giả ngậm ngùi từ biệt sư phụ, lộn nhào lên mây, về thẳng Hoa Quả sơn. Thủy Liêm động. Đương một mình buồn thảm, chợt nghe thấy tiếng nước chảy bên tai, Đại Thánh ở trên lưng chừng trời nhìn xuống, thì ra tiếng nước triều lên ở Đông Dương đại hải. Đại Thánh trông thấy như thế, lại nhớ tới Đường Tăng, không cầm được hai dòng lệ nhỏ; phải dừng bước trên mây, hồi lâu mới rời gót được.

Chưa biết Đường Tăng đi lần này thế nào, xin xem hồi sau sẽ rõ.

HỒI THỨ HAI MƯƠI TÁM

NÚI HOA QUẢ, LỮ YÊU HỢP NGHĨA RỪNG HẮC TÙNG, TAM TẠNG GẶP MA

Lại nói về Đại Thánh tuy bị Đường Tăng đuổi đi, nhưng vẫn nhớ nhung, thở than không dứt. Vừa trông thấy Đông Dương đại hải, Đại Thánh nói:

- Ta không qua lại lối này đã năm trăm năm rồi!

Chỉ thấy nước bể:

*Yên ba lóng lộng tiếp sông trời
Sông lớn âm âm thông mạch đất
Nước triều cuộn cuộn, khác nào sấm chớp dậy ba xuân.
Rồng lượn quanh co, như thể cuồng phong lửa nắng hạ.
Tiên đồng cười hạc, đi về nhất định phải cau mày
Sao phúc bay rồng, trần trở quả nhiên nhiều nghĩ ngại.
Gần bờ không xóm trại
Mé nước ít thuyền câu
Tuyết nghìn năm sóng cuốn
Sáu tháng thu gió mau
Tới lui thấy chim nô
Trôi nổi thoả sa âu
Trước mắt không câu cá
Bên tai nghe tiếng cò
Đáy bể cá bơi thích
Bên trời nhạn bay sâu*

Hành Giả băng mình một cái, đã nhảy qua Đông Dương đại hải, đến Hoa Quả sơn, căng mắt lên nhìn. Ở trên núi, hoa cỏ sạch không, khói mây tận tuyệt, núi hang đổ nát, cây cối héo khô. Vì đâu nên nỗi, chỉ tại y đại náo thiên cung, bị bắt lên thượng giới, núi này bị Hiển Thánh Nhị Lang thân, xuất lĩnh bảy huynh đệ Mai Sơn, phóng hoả đốt phá. Đại Thánh nhìn thấy cảnh vật vô cùng thê thảm. Có bài thơ cổ phong tả cảnh núi tan nát ghi nhận.

Thơ rằng:

Ngoảnh lại non tiên giọt lệ rơi,
Nhìn xem phong cảnh dạ bồi hồi!
Đương thời thường nói non không lở
Nay mới hay rằng đất cũng trôi
Đáng giận Nhị Lang sao nỡ tệ
Càng căm Tiểu Thánh khéo lừa đời
Đào mồ những kẻ làm hung ác,
Cuốc mả tổ tiên, bặt núi đồi
Đầy trời sương tuyết đều tan tác,
Khắp đất mây mưa thấy rạc rời.
Đông núi không nghe hùm thét rợn
Tây non vắng tiếng vượn kêu dài
Bắc khe nào thấy hình lang cáo
Nam hang đâu còn vết hổ nai.
Đốt hết đá xanh thành đất sét
Nhoà tan cát biếc hoá bùn lầy
Cửa động thông cao xiêu đổ hết
Đỉnh non trắc tốt thấy phơi bày
Thung, sam, hoè, bách, lật, đàn khô.
Đào, hạnh lý, lê, mai, táo héo
Già dâu không có, tầm khó nuôi,
Liễu trúc lơ thơ, chim chẳng đậu
Đá hoa đầu núi thành bụi trần

*Suối cạn lòng khe đầy cỏ cấu
Sườn núi cát gió lan huệ chết
Bên đường đất đỏ sẫm bìm lan
Ngày trước chim bay nay đâu tỏ
Bây giờ non núi hết chim muông
Báo dữ rần độc tìm nơi kín,
Hạc lánh trần về cảnh vắng hoang
Nhớ lại ngày xưa làm chuyện ác.
Bây giờ mới phải chịu gian nan.*

Đại Thánh dương khi thương xót, chợt nghe thấy có tiếng động ở trong洞 cỏ thơm bên sườn núi, gai góc dưới lưng sâu, bảy tám con khỉ nhỏ nhảy ra, chạy ồ cả lên, vây chung quanh Đại Thánh, kêu rầm lên:

- Đại Thánh gia gia! Hôm nay đã về!

Đại Thánh nói:

- Tại sao các con không nô đùa nhảy nhót, mà cứ náu mình giấu mặt làm vậy? Ta đến đây đã lâu, không thấy bóng dáng các con đâu cả là cố làm sao?

Đàn khỉ nghe nói, con nào con nấy rơi nước mắt thưa:

- Từ khi Đại Thánh bị bắt lên thượng giới, chúng con bị khổ với cái bọn đi săn, thực khó chịu nổi! Giữ thế nào được cung dài nỏ cứng, chố săn chim mách, câu giải lưới chăng của họ, cho nên đều lo mất mạng, không dám đi chơi tung tăng như trước, cứ phải ẩn kín trong洞, xa lánh cửa nhà. Đói lên sườn núi ăn cây, cỏ, khát đến bên khe uống nước trong. Vừa rồi nghe thấy tiếng Đại Thánh gia gia chúng con mới dám đến tiếp kiến, cúi xin giúp đỡ.

Đại Thánh nghe nói như vậy, lại càng buồn thảm, liền hỏi:

- Các con còn có bao nhiêu người ở núi này?

Lũ khỉ nói:

- Từ già đến trẻ, chỉ độ một nghìn.

Đại Thánh nói:

- Ngày ta ở đây tất cả có bốn vạn bảy nghìn, bây giờ đi đâu mất cả?

Đàn khỉ nói:

- Từ khi Gia gia đi rồi, núi này bị Nhị Lang châm lửa đốt, chết cháy mất già nữa. Chúng con nép ở giếng, chui xuống lòng khe, giấu mình dưới cầu sắt, để giữ tính mạng. Từ khi lửa tắt khói tan, chúng con đưa nhau ra, lại không có hoa quả nuôi thân, không thể sống được, một nửa lại bỏ đi nơi khác mất. Còn một nửa chúng con chịu kham khổ ở lại trong núi. Hai năm nay, lại bị bọn đi săn bắt mất một nửa rồi.

Hành Giả nói:

- Nó bắt chúng con làm gì?

Đàn khỉ nói:

- Nói tới bọn đi săn, thực đáng căm giận; đứa nào bị trúng tên dâm, hoặc bị thuốc độc đánh chết đều bị chúng nó đem về lột da róc xương, kho tương nấu dấm, rán chả xào khô, làm thức ăn cơm; hoặc có ai sa lưới, hoặc bị bẫy nó bắt sống được, chúng đem dạy leo vòng làm trò, lộn nhào, trồng cây chuối, rồi mang ra chợ, đánh trống đánh phách, bắt làm đủ các thứ trò hề.

Đại Thánh nghe nói lại càng tức giận hỏi:

- Những ai cai quản ở trong động?

Đàn khỉ nói:

- Còn có hai nguyên soái Mã, Lưu và hai tướng quân Bôn, Ba cai quản.

Đại Thánh nói:

- Các người báo ngay cho bọn họ biết, nói ta đã về.

Bọn tiểu yêu chạy vào cửa trong trình báo:

- Đại Thánh gia gia đã về!

Mã, Lưu, Bôn, Ba nghe báo, vội vàng ra cửa, cúi đầu đón tiếp Đại Thánh vào trong động. Đại Thánh ngồi giữa, quần yêu đến trước mặt làm lễ tâu trình:

- Đại Thánh gia gia, gần đây được nghe nói, người đã thoát được cảnh giam cầm lại được, bảo vệ Đường Tăng sang Tây thiên cầu kinh. Sao Đại Thánh không đi cùng Đường Tăng mà lại trở về núi cũ?

Đại Thánh nói:

- Các con không biết đấy thôi! Đường Tam Tạng không biết kẻ hay người dở, dọc đường ta đã vì Người bắt ma diệt quái, đem hết phép thuật, bao phen đánh giết yêu ma, mà người còn bảo ta là hành hung tác quái, không cho ta làm đồ đệ, xua đuổi ta đi, lại có viết tờ thư đuổi làm bằng chứng, không bao giờ tin dùng ta nữa.

Quần yêu vỗ tay cười âm nói:

- Trời ơi! Hay quá! Làm hoà thượng làm quái gì, cứ ở nhà, cùng chúng con đi chơi, vui đùa còn hơn.

Chúng bảo nhau:

- Sửa soạn ngay rượu dĩa để đón mừng Gia gia!

Đại Thánh nói:

- Hãy khoan uống rượu. Ta hỏi các ngươi, bọn đi săn bao lâu lại lên núi một lần?

Mã, Lưu nói:

- Tàu Đại Thánh, không có hạn định nào cả, nhà chúng ở gần đây, chẳng ngày nào là chúng không tới khu vực.

Đại Thánh nói:

- Sao hôm nay không đến?

Mã, Lưu nói:

- Chúng cũng sắp đến đấy!

Đại Thánh dặn bảo:

- Chúng con đem hết những đá vụn ở trên núi đã cháy chín xếp thành từng đống, chồng độ hai ba mươi viên làm một đống, hoặc năm sáu mươi viên làm một đống, xếp đống lại, ta có việc dùng đến.

Bọn khỉ nhỏ như ong vỡ tổ, con nào con nấy chạy rối lên, vác đá xếp thành nhiều đống.

Đại Thánh nhìn qua nói:

- Các con, hãy vào trong động ẩn náu, để lão Tôn làm phép.

Đại Thánh lên trên đỉnh núi nhìn xuống, thấy ở mé nam dưới núi, tiếng chiêng trống, thùng thùng, phèng phèng khoảng chừng hơn một nghìn người ngựa, miệng đuổi chó săn, vai vác gươm giáo. Hầu vương nhìn xét kỹ lưỡng bọn người, hung hăng đi tới. Rõ ràng bọn trai tráng giỏi giang, thật là kiêu dũng, nhìn thấy:

*Da cáo đội che trán,
Dải gấm thắt ngang lưng
Đầy đựng tên nanh sói,
Bên khó đeo ngọc cung
Người như hùm sục núi
Ngựa tựa rồng vượt sông
Dẫn một bầy chó dữ
Khua một lũ chim ưng.
Túi gai đựng tên lửa
Đai vải giắt dây thừng.
Que nhựa hàng trăm gánh.
Bầy thỏ hàng ngàn vòng
Quỉ sứ sa lười vét
Diêm Vương gỡ dây chằng.
Một loạt hò reo vẳng.
Chạy rối rít lung tung*

Đại Thánh thấy nhóm người bủa vây núi mình, trong lòng cả giận, tay cầm quyết, miệng lẩm nhẩm mấy tiếng, quay về phương Tốn hợp một hơi, thổi mạnh ra, hoá ra một trận gió lốc. Gió rất to chỉ thấy:

*Bụi bay khắp đất
Cây đổ đầy rừng.*

Sóng bể như núi dựng
Nước dâng cao muôn từng.
Kiến khôn đen tựa mực
Nhật nguyệt tối như bưng
Trận gió hổ gào thông gốc đổ
Con giông rồng hát trúc bay tung
Muôn lỗ rì rào trời phun khí
Cát bay đá chạy người đau thương

Đại Thánh thổi một trận gió to, những đồng đá vụn, mượn gió bay tung bay toé, đáng thương cho hơn một nghìn người ngựa, người nào người nấy:

Đá đánh ô đầu ra cám
Cát bay hải mã bị thương
Đỉnh non sấm quế đổ xiêu vẹo
Máu đỏ châu sa mặt đất hồng
Phụ tử khó về chốn cũ,
Tân lang khôn lại quê
Thây như khinh phấn nằm sườn núi
Nhà cũ Hồng nương luống đợi mong.

Thơ rằng:

Chết người mất ngựa khó về nhà,
Quý nội cô hồn rối loạn ra.
Đáng sợ anh hùng oai tướng mạnh,
Hiền ngu bất kể máu chan hoà

Đại Thánh ở trên mây bước xuống, vỗ tay cười to nói:

- Hay quá! Hay quá! Từ khi quy thuận Đường Tăng, làm hoà thượng, người thường thường khuyên răn "Nghìn ngày làm thiện, thiện vẫn chưa đủ, một ngày làm ác, ác đã có thừa". Câu ấy thực đúng! Ta đi theo người, đánh chết mấy con yêu tinh, người đã quả ta hành hung, ngày nay về nhà, một lúc kết quả bao nhiêu là tính mạng bọn đi sẵn!

Rồi gọi:

- Bọn nhỏ đâu ra đây!

Trận gió lốc qua rồi, đàn khỉ nghe thấy Đại Thánh kêu gọi, vội chạy ừa cả ra.

Đại Thánh nói:

- Các con hãy đến bên phía nam núi, lột hết quần áo bọn đi săn mang về nhà, giặt sạch vết máu, mặc cho đỡ rét, rồi đem những thân người chết, quăng cả xuống dưới đầm sâu muôn trượng; khiêng hết ngựa chết về, lột da ra đóng giày đi, thịt thì đem muối để ăn dần, thu lấy cung nỏ, gươm giáo để các con tập võ, thu những lá cờ nhiều sắc đem về cho ta dùng.

Bọn khỉ nghe vậy vui mừng hò reo nhất nhất làm theo.

Hành Giả bắt giặt sạch các lá cờ, khâu dồn vào thành một lá cờ to sặc sỡ, viết mười bốn chữ "*Trùng tu Hoa Quả sơn, phục chinh Thủy Liêm động, Tề Thiên Đại Thánh*". Sửa sang núi Hoa Quả, chinh đồn động Thủy Liêm, Tề Thiên Đại Thánh. Dựng một cái cột to ở ngoài cửa động, kéo cờ lên, ngày nào cũng gọi ma kêu thú, chứa cỏ dồn lương, không nói đến hai chữ "hoà thượng" nữa. Hành Giả quen biết đã rộng, phép thuật lại cao, liền đi đến Lư Hải Long Vương, mượn một ít nước tiên Cam Luân đem về tẩy uế cho núi. Đàng trước giống dâu, liễu, đàng sau giống tùng, bách, đào, mận, táo, lê, không thiếu thức gì, tiêu dao tự tại, vui nghiệp ở yên.

Lại nói Tam Tạng nghe lời gièm pha, ruồng đuổi Hành Giả, rồi lại leo lên lưng ngựa. Bát Giới đi trước mở đường, Sa Tăng quấy hành lý nhằm hướng Tây mà đi. Đi qua Bạch Hổ linh, chợt thấy một dải rừng thật là mây leo sản quán, trắc biếc thông xanh.

Tam Tạng gọi:

- Đồ đệ, đường núi gồ ghề, lối đi khắp khểnh, vả lại rừng thông rậm rạp, cây cối rườm rà, rất nên cẩn thận, sợ có yêu tà, yêu thú.

Chú ngọc phán khởi tinh thần, bảo Sa Tăng quấy hành lý,

tự mình vác đỉnh ba đi dẫn đường, đưa Đường Tăng đi sâu vào trong rừng thông.

Đương đi, Đường Tăng dừng ngựa nói:

- Bát Giới, hôm nay thực ra thấy thấy đói, nhưng ở giữa chốn rừng rậm này tìm đâu được ít cơm chay mà ăn.

Bát Giới nói:

- Mời sư phụ xuống ngựa, ngồi nghỉ ở đây, lão Trư sẽ đi tìm.

Tam Tạng xuống ngựa, Sa Tăng hạ hành lý, lấy bát ra đưa cho Bát Giới. Bát Giới nói:

- Tôi đi đây!

Tam Tạng hỏi:

- Con định đi đâu xin cơm bây giờ?

- Xin sư phụ đừng lo, con đi lần này quyết "*Đục băng lấy lửa mang cơm đến. Ép tuyết tìm dâu lấy gạo về*".

Bát Giới ra khỏi rừng, đi về đằng tây đã hơn mười dặm, chẳng gặp một nhà nào, thật là một nơi có hổ sói, không người ở.

Chàng ngốc đi đã thấm mệt, ngấm nghỉ trong bụng:

- Khi Ngộ Không còn ở, sư phụ muốn cái gì có cái nấy. Bây giờ chuyển đến thân ta, thế mới thực là "làm bếp mới hay giá củi gạo". Dọc đường không có đâu mà xin. Lại đi một lát nữa bụng nghĩ: "Khi về nếu nói với lão hoà thượng, không đâu có cơm, lão cũng chẳng tin rằng mình đã vất vả đi nhiều đường, cứ đợi thêm một lúc nữa, rồi mới trở về. Thôi được! Thôi được! Hãy nằm trên đồng cỏ này ngủ tí đã!

Chú ngốc bèn nằm ghéch đầu lên đồng cỏ mà ngủ. Lúc đầu cũng tưởng chợp mắt một lúc rồi dậy, hay đâu người đi đường mệt nhọc, vừa ngả lưng xuống là đã khò khò ngáy luôn.

Không nói về chuyện Bát Giới ở đấy nằm ngủ. Lại kể chuyện Đường Tăng ở trong rừng kia, nóng tai máy mắt, lòng dạ không yên, vội gọi Sa Tăng hỏi:

- Ngộ Năng đi tìm bữa từ sớm, bây giờ sao chưa về?

Sa Tăng nói:

- Thừa sư phụ, người lại không hiểu à? Trư huynh thấy ở phương tây có rất nhiều nhà dăng chay, dạ dày huynh ấy lại to lớn, huynh ấy còn nghĩ gì đến người nữa, chắc phải đánh no đầy dạ rồi mới về được.

Tam Tạng nói:

- Đúng thế đấy, chẳng hoặc y hám ăn cơm ở đấy, làm thế nào mà tìm được? Trời đã chiếu rồi, chỗ này không thể ngủ đêm, phải đi tìm chỗ nào mà ngủ trọ mới được.

Sa Tăng nói:

- Xin Sư phụ đừng sốt ruột, người hãy ngồi đây, để con đi tìm huynh ấy.

Tam Tạng nói:

- Đúng đấy, đúng đấy! Có cơm hay không cũng được, cần nhất làm sao tìm được chỗ trọ.

Sa Tăng vác bảo trượng ra khỏi rừng thông, đi tìm Bát Giới. Tam Tạng ngồi một mình ở trong rừng, rất là phiền não, cố gượng đứng dậy, xếp hành lý vào một nơi, buộc ngựa vào cây, để nón lá xuống, cầm gậy tích trượng, sửa lại áo thâm, thung thỉnh đi trong rừng tối, tạm giải buồn. Trưởng lão dạo xem khắp cỏ nội hoa rừng, nghe chẳng hết chim kêu về tổ. Rừng này vốn là nơi cỏ cao lối hẻm, lại vì Trưởng lão tâm tình rối loạn, thành ra lạc lối. Định bụng một là đi để giải phiền, hai là để tìm Bát Giới, Sa Tăng, không dè hai người thì đi thẳng về phía Tây, mà Trưởng lão lại đi quanh một hồi, rồi đi chệch về mé bên nam. Ra khỏi rừng thông, chợt ngừng đầu nhìn, thấy ở bên kia có bóng hào quang lấp lánh, mây đẹp từng từng, nhìn kỹ ra là một toà bảo tháp, trên ngọn toả ra ánh sáng, đó là ánh mặt trời lặn về tây, chiếu lên ngọn tháp. Sư trưởng nói:

- Đệ tử không có duyên pháp! Từ khi rời Đông Thổ đã phát nguyện gặp miếu tháp hương, thấy tháp quét tháp. Nơi phóng ánh sáng kia chẳng phải là một toà hoàng kim bảo tháp ư? Sao

lại chẳng đến? Ở dưới tháp chắc có chùa viện, trong viện phải có nhà, ta thử đến đấy xem. Chỗ để hành lý và ngựa buộc, chắc không ai qua lại, hẳn cũng vô sự. Nơi đây, nếu có phương tiện, đợi bọn đồ đệ về, cùng đến ngủ trọ.

Ồi! Trưởng lão nhất thời bị tai vạ tới nơi rồi! Người đi thẳng đến ngay trước tháp. Chỉ thấy:

Dốc đá cao muôn trượng

Núi to tiếp trời xanh

Rẽ liền đất thẳm

Ngon chấm trời cao.

Hai bên gỗ tạp mấy nghìn cây

Sau trước song mây thừa trăm dặm.

Ngon cỏ hoa đưa luôn bóng gió

Mây trôi nước chảy ánh vầng trăng.

Khe sâu cây gỗ vắt ngang

Đỉnh trọc dây mây leo ngược

Dưới cầu đá, suối trong chảy cuộn cuộn

Trên toà đèn, vách đá trắng phau phau

Xa trông chẳng khắc chi tam đảo thiên đường

Gần ngắm rõ giống hệt bông lai trắng cảnh

Thông xanh trúc tía quán khe sâu

Vượn khỉ qua thước xuyên đỉnh dốc

Ngoài cửa động, muông thú từng đàn, chạy đi chạy lại

Ngay giữa rừng, chim hàng lũ bay tới bay lui

Hoa nội xum xuê

Cỏ thơm mơn mớn tươi.

Chốn này rõ ràng là nơi độc ác

Trưởng lão vận đen vướng mắc rồi.

Đường Tăng cất bước đi lên, vừa mới đến dưới cửa tháp, thấy ở bên trong có buồng cánh màn màn trúc, liền rón rén bước tới cửa, vén màn, tiến vào bên trong, ngẩng mặt lên, trông ngay thấy một con yêu quái nằm nghiêng đương ngủ trên một cái giường đá. Thoáng trông hình dáng nó:

Mặt xanh lè, răng trắng nhớn, mồm há hốc mở to
Hai món tóc mai quăn xoắn lại, đều là đỏ rực yên chi
Ba bốn khóm râu ria đỏ quạch, ngỡ là cây vải mới đâm chồi
Mũi khoằm khoằm như mỏ vẹt.

Mắt trắng dã tựa tia sao

Hai cái nắm tay đấm, y như cái bát nhà sư.

Một cặp chân giò, chẳng khác khúc cây chẳng chịt

Áo bào vàng khoác lệch trên mình, hơn cả cà sa dệt gấm

Con dao vẫn thường dùng, trơn tru bóng lộn.

Phiến đá nằm ngủ, nhẵn nhụi trơn tru.

Đã từng tiểu yêu bày trận kiến

Lại từng làm lão quái ngôi phòng ong

Oai phong lẫm lẫm, mọi người sợ sệt, phải gọi là cha

Đã từng trông trăng, ba người hầu chuốc rượu

Đã từng hóng gió, hai chủ đứng dâng trà

Thần thông cao cả, chỉ trong chớp mắt, đi khắp phương trời

Rừng hoang chim chóc hót

Bụi rậm rần rông quanh

Tiên tử cấy giống cây bạch ngọc

Đạo nhân nhóm lửa luyện đan sa

Cửa động hòm hòm, dù chưa phải A Tì địa ngục

Yêu ma ngờ nghệch, đều là quân đầu ngựa dạn xoa

Sư trưởng nhìn thấy hình dáng nó, giật nảy người lên, thân thể nhũn ra, chân tay bủn nhũn, vội vàng quay mình trở ra. Vừa khi chuyển bước, hay đâu linh tính yêu ma thật mạnh, nó sức thúc dậy, căng hai con mắt vàng loè, gọi to:

- Bọn nhỏ đâu, bay xem người nào ở ngoài cửa?

Một tiểu yêu thò đầu ra ngoài nhìn, trông thấy một vị hoà thượng đầu trọc, vội vàng chạy vào báo:

- Thưa Đại vương, ngoài cửa có vị hoà thượng, đầu tròn mắt lớn, hai tai chấm vai, thân thể mềm mại béo múp, màu da mịn mà trắng phây. Chính là vị hoà thượng tốt!

Yêu ma nghe nói, khanh khách cười nói:

- Thế mới gọi là "*Nhặng xanh đổ mếp rần, của mang đến tự nhiên*", bọn nhỏ bay! Chạy mau ra nắm lại, bắt hẩn mang về đây! Ta sẽ có thưởng lớn!

Bọn tiểu yêu như đàn ong vỡ tổ ào ào chạy lên. Tam Tạng trông thấy, tuy rằng lòng dạ cuống quýt, hai cẳng chạy như bay, chung quy vẫn tim run mật nẩy, cẳng nhũn chân mềm. Vả lại đường núi gập ghềnh, rừng sâu trời tối, làm thế nào mà bước đi được, liền bị bọn tiểu yêu bắt sống khiêng về. Thực là:

*Rồng sa vũng cạn tôm trêu cợt,
Hổ lạc đồng không, chó bôn khinh
Đã đành việc lớn nhiều ngang trở
Ai giống Đường Tăng thuở lấy kinh*

Bọn tiểu yêu khiêng Tam Tạng để ở ngoài bức màn trúc, rồi vui sướng chạy vào báo:

- Thừa đại vương, đã bắt được hoà thượng khiêng về đây.

Yêu quái đưa mắt liếc nhìn, thấy Tam Tạng đầu thẳng thắn, dáng đường hoàng, quả nhiên là một vị hoà thượng tốt, liền tự nghĩ trong bụng:

- Hoà thượng tốt đẹp thế này, hẩn là nhân vật thượng lưu, không ví như bọn tẹp nhẹp được, nếu không làm ra vẻ oai phong, đời nào hẩn chịu hàng phục.

Đột nhiên, cáo mượn oai hùm chỗi xể vãnh ngược, tóc rẽ tre dựng ngược, mắt trợn xếch ra, nó dùng dùng quát to dọa nạt:

- Lôi lão hoà thượng vào đây!

Lũ yêu quái rầm rập đồng thanh trả lời:

- Dạ! Tuân mệnh!

Rồi bọn chúng chỉ đẩy nhẹ Tam Tạng một cái, Tam Tạng đã bị xô đến dưới mái thấp tẹt, đầu còn dám ngẩng đầu, chỉ còn chấp tay vái chào. Yêu quái nói:

- Nhà ngươi là hoà thượng ở đâu? Từ nơi nào đến, định đi đâu? Nói ra cho mau!

Tam Tạng nói:

- Tôi là tăng nhân bên Đường triều, vâng sắc mệnh Đại vương hoàng đế, đi sang Tây phương cầu hỏi kinh kệ, đường qua quý sơn đây, định đến yết lễ thánh, không dè làm phạm tới oai nghiêm, xin người thứ tội, đợi khi sang Tây thiên lấy được kinh về đến Đông Thổ, vĩnh viễn xin ghi chép cao danh.

Yêu tinh nghe nói, khanh khách cười to nói:

- Ta đã bảo là nhân vật thượng bang, quả đúng là mi, ta dương muốn ăn thịt mi, mi lại tới ngay đây! Tốt lắm! Tốt lắm! Không thể chẳng khác gì bỏ lỡ dịp? Mi là thức ăn trong miệng ta, tự nhiên lại mò đến, dù có muốn xin tha cũng không được, muốn trốn cũng chẳng thoát!

Đoạn nó quát bảo tiểu yêu:

- Đem lão hoà thượng này trói lại!

Bọn tiểu yêu chạy ồ cả đến, lấy dây thừng trói chặt trưởng lão lại, cột vào cọc định hồn.

Lão yêu tay cầm dao, miệng lại hỏi:

- Nhà sư kia, bọn mi tất cả có bao nhiêu người, nếu không thì một mình mi đi sang làm sao được Tây Thiên?

Tam Tạng thấy nó cầm dao, lại phải nói thực:

- Thưa đại vương, tôi còn hai người đồ đệ, gọi là Bát Giới và Sa Tăng, đều ra khỏi rừng thông đi xin cơm, lại còn có một gánh hành lý, một con ngựa bạch, vẫn để cả trong rừng.

Lão yêu nói:

- Lại càng may! Hai tên đồ đệ với mi là ba và con ngựa là bốn, phải làm một bữa chén căng bụng!

Tiểu yêu nói:

- Để chúng tôi đi bắt về.

Lão yêu nói:

- Hãy đóng cửa lại, không cần đi đâu. Hai tên đó đi xin cơm, nhất định phải đi tìm sư phụ cùng ăn, tìm không thấy nhất định phải đến đây. Thường có câu *"những thức mang bán đến tận nhà mới tốt"*, cứ để thông thả sẽ bắt!

Bọn tiểu yêu bèn đóng cửa trước lại.

Hãy tạm gác chuyện Tam Tạng gặp nạn. Lại nói đến Sa Tăng ra khỏi rừng tìm Bát Giới, đã đi tới trên dưới mười dặm đường, chẳng thấy có xóm trại gì hết. Y bèn đứng trên một cái gò cao, đương mải nhìn xét, chợt thấy có tiếng người nói ở trong bụi cỏ, vội cầm trượng vạch sâu đám cỏ vào trong bụi xem, té ra chú ngốc đương nói mê ở trong đó. Sa Tăng liền cầm tai xách lên, gọi tỉnh lại, và nói:

- Anh ngốc giỏi nhỉ! Sư phụ bảo huynh đi xin cơm chay, chứ cho huynh đến đây ngủ à?

Chú ngốc quờ quạng quạng tỉnh dậy nói:

- Sư đệ, bây giờ là bao giờ rồi?

Sa Tăng nói:

- Dậy đi thôi! Sư phụ bảo có cơm hay không cũng được, và huynh với đệ thế nào cũng phải tìm được nhà trọ đêm nay.

Chú ngốc mơ mơ màng màng cầm lấy bát, vác gậy đình ba, cùng Sa Tăng đi thẳng trở về, vào trong rừng tìm, không thấy sư phụ đâu cả. Sa Tăng oán trách Bát Giới, nói:

- Chỉ tại huynh đi xin cơm không về ngay! Hẳn là yêu tinh bắt mất sư phụ rồi.

Bát Giới cười nói:

- Sư đệ chớ có nói nhảm. Rừng đây là một nơi thanh nhã, làm gì ra yêu tinh. Có lẽ sư phụ ngồi buồn, đi ngắm cảnh đâu đó hẩn thôi. Chúng ta lần đi tìm người.

Hai người rầu lòng lại quấy hành lý, dắt ngựa, thu dọn nón lá, tích trượng, ra khỏi rừng thông đi tìm sư phụ.

Lần này cũng là Đường Tăng chưa đến ngày chết. Hai

người đi tìm kiếm một hồi không thấy, chợt nhìn về phía chính nam có ánh sáng lấp lánh. Bát Giới nói:

- Sư đệ ạ! Có phúc lại gặp nơi có phúc. Rành là sư phụ đến nhà ấy rồi, chỗ có ánh sáng kia, đích thị là một toà bảo tháp, nhất định họ sửa soạn cơm chay. Chúng ta còn đợi gì mà không đến đấy làm bữa cơm chay chứ.

Sa Tăng nói:

- Huynh ạ, chưa biết lành dữ thế nào, chúng ta hãy tới xem!

Hai người hăm hở đi tới trước cửa, chà! Cửa đã đóng rồi, chỉ thấy có viên đá bạch ngọc để ngang trên cửa, ở trên có khắc sáu chữ đại tự "Uỷên Tử sơn, Ba Nguyệt động".

Sa Tăng nói:

- Huynh ạ, đây không phải tu viện gì đâu, đúng là một toà động phủ của yêu tinh. Sư phụ mình ở trong đó rồi, không tìm được nữa đâu.

Bát Giới nói:

- Người huynh đệ đừng sợ, hãy dắt ngựa, để ta đi hỏi xem.

Nói đoạn, chú ngọc vác đinh ba đến trước cửa gọi to:

- Mở cửa! Mở cửa!

Tiểu yêu canh cửa ở phía trong động, vừa mở cửa ra nhìn thấy hình dạng hai người, vội quay chạy vào cấp báo:

- Thưa Đại vương, con buôn đã đến bán.

Lão yêu nói:

- Con buôn ở đâu!

Tiểu yêu nói:

- Ở ngoài cửa động, có một vị hoà thượng mồm dài tai to, cùng đi với một vị hoà thượng nữa mặt rám đen, đến gọi cửa.

Lão yêu rất mừng nói:

- Trư Bát Giới và Sa Tăng đến tìm đây rồi! Họ cũng khéo tìm nhĩ! Sao lại lần mò được đến đây? Mặt mũi họ hung tợn như vậy, chớ coi thường!

Liên gọi to:

- Lấy đai giáp ra đây!

Tiểu yêu mang đến, nó ăn mặc gọn gàng, cầm đao mở cửa đi ra.

Bát Giới, Sa Tăng đương đợi ở ngoài cửa, thấy yêu quái hung hăng đi tới. Trông nó rành rành:

*Da mặt xanh lè, râu tóc đỏ,
Mình đeo áo giáp sắc vàng hoe
Ngang lưng thắt dải sà cừ khảm,
Đỡ ngực quàng dây lụa đỏ loè...
Gió thổi đầu non nhàn đứng ngắm
Sóng cồn cửa bể, rồi ngồi nghe.
Hai bàn tay xám trông gân guốc.
Một lưỡi "truy hồn" sắc sáng loe
Muốn biết họ tên con vật ấy,
Hoàng Bào hai tiếng lấy lòng ghê.*

Hoàng Bào lão quái đi ra ngoài cửa, liền quát hỏi:

- Mi là hoà thượng ở phương nào, dám đến cửa ta quát tháo?

Bát Giới nói:

- Con ta không nhận ra ta được ư? Chính là cha mi đây. Ta là người nhà Đại Đường sai sang Tây Thiên! Sư phụ ta là Ngự đệ Tam Tạng, nếu ở trong nhà mi, mi phải đưa ngay ra đây, ta đỡ phải bỏ đình ba xuống.

Yêu quái cười nói:

- Có, có, có Đường Tăng ở trong nhà ta. Ta cũng không rề rúng người đâu. Ta đã làm bánh bao nhân thịt người để hoà thượng xơi, các người cũng vào ăn một bữa, tính thế nào?

Chú ngọc ngó thực định vào. Sa Tăng nín lại nói:

- Huynh bị nó đánh lừa đấy, đời nào lại có chuyện ăn thịt người bao giờ!

Bát Giới mới tỉnh ngộ, liền giơ đình ba, nhằm đầu yêu quái

bổ xuống. Yêu quái né mình tránh ra, múa đao gang đón đánh. Hai bên đều giở phép thần thông, cuời mây nhảy lên trên không giao chiến. Sa Tăng cũng dễ hành lý và ngựa bạch ở dưới đất, cầm bảo trượng vọt lên trợ chiến. Lúc đó hai vị hoà thượng tợn, một đứa yêu quái hung, đánh nhau kịch liệt trên từng mây, không phân thắng phụ.

Rõ là:

*Gây giờ đao ngăn
Bừa bổ đao đỡ
Một viên tướng ma ra oai
Hai vị thần tăng biến hoá
Bừa chín răng quả thực anh hùng
Gây hàng yêu quả là mạnh quá
Trước sau phải trái đều vụt đâm
Gã Hoàng Bào ngang nhiên chẳng sợ
Nhìn hấn múa đao như tung hoa
Thực quảng đại thần thông cùng lứa
Đánh nhau đầy trời mây nước bay
Khắp núi non đèo sạt ngọn lở
Một bên vì tiếng tăm, quyết chẳng chịu thôi
Một bên vì cứu thầy, dứt khoát không sợ*

Đôi bên giao tranh trên không, qua qua lại lại vài ba mươi hiệp, không phân thua được.

Chưa biết làm thế nào cứu được Đường Tăng, xin xem hồi sau sẽ rõ.

HỒI THỨ HAI MƯƠI CHÍN

THOÁT NẠN GIANG LƯU VỀ ĐẤT NƯỚC ĐỘI ON BÁT GIỚI CHUYỂN NON RỪNG

Bát Giới, Sa Tăng đánh nhau với yêu quái ba mươi hợp, chưa phân thắng phụ.

Tại sao lại không phân thắng phụ? Nếu lấy thủ đoạn hơn kém mà nói, đừng nói chỉ hai vị hoà thượng, chứ đến hai mươi vị, cũng không địch lại được yêu quái. Chỉ vì Đường Tăng số chưa chết, nên bên trong đã có hộ pháp thần kỳ ám hộ, trên không thì có Lục Đinh, Lục Giáp, Ngũ Phương Yết Đế, Tứ Trục Công Tào, Thập Bát Hộ Giáo Già Lam, giúp đỡ Bát Giới, Sa Tăng.

Nay tạm gác truyện ba người chiến đấu, hãy nói Sư trưởng ngồi trong động kêu thương, nghĩ đến hai đồ đệ, bèn rưng rưng nước mắt khóc:

- Ngộ Năng ơi! Không biết con gặp bạn quý ở thôn xóm nào mà mãi tham hưởng trai cúng? Ngộ Tĩnh ơi! Không biết con đi tìm Bát Giới ở nẻo nào có gặp hay không? Có biết ta gặp yêu ma, ở đây chịu nạn? Biết đến bao giờ mới gặp chúng con, thoát vòng nạn lớn mà đến được Linh Sơn đây?

Đương khi sự phụ, khóc than phiền não, bỗng có một thiếu phụ ở trong động đi ra, tay vịn vào cọc định hồn, nói:

- Thưa Sư trưởng người ở đâu đến đây? Tại sao lại bị nó trói ở chỗ này?

Đường Tăng nghe nói, liếc mắt đầy lệ nhìn xem thấy thiếu phụ trạc ba mươi tuổi, liền nói:

- Nữ Bồ Tát, không cần phải hỏi. Tôi đến ngày chết mới tới của nhà người. Muốn ăn thịt thì cứ việc mà ăn còn hỏi làm gì?

Thiếu phụ nói:

- Tôi không phải là kẻ ăn thịt người. Nhà tôi ở về phía tây, cách đây chừng ba trăm dặm, ở đấy có một toà thành gọi là Bảo Tượng quốc. Tôi là công chúa thứ ba của quốc vương, tên sữa là Bách Hoa Tu. Nhân vì ngày rằm tháng tám, hồi mười ba năm trước đây, đương khi ngấm trăng, bị yêu ma này hoá một trận gió lốc quắp tôi đi, bắt làm vợ chồng với y đã mười ba năm, sinh con đẻ cái ở đây, tuyệt không có tin tức về triều. Tôi nhớ nhung cha mẹ, đã lâu không được trông thấy mặt. Người ở đâu đến, lại bị nó bắt?

Đường Tăng nói:

- Bản tăng là người được sai sang Tây Thiên lấy kinh; không ngờ đi tản bộ, lầm lạc vào đây. Bây giờ nó còn muốn bắt cả hai người đồ đệ của tôi, để ăn thịt một thể nữa.

Công chúa nói:

- Sư trưởng hãy khoan tâm, người là hoà thượng đi lấy kinh, tôi sẽ cứu mạng. Người sang Tây, thể nào cũng phải đi qua nước Bảo Tượng. Tôi sẽ viết một phong thư, dâng lên cha mẹ tôi, tôi sẽ xin nó tha cho sư trưởng.

Tam Tạng gật đầu nói:

- Nữ Bồ Tát, nếu người cứu được mạng bản tăng, bản tăng nguyện xin làm người mang thư cho người.

Công chúa vội về phòng, rồi viết một bức gia thư, phong lại cẩn thận; đoạn đến bên cọc, cởi trói cho Đường Tăng, đưa cho Đường Tăng phong thư.

Đường Tăng được giải phóng, nhận lấy phong thư nói:

- Nữ Bồ tát, đa tạ người đã cứu sống. Bản tăng đi chuyển

này sẽ đến quý xứ, dâng lên quốc vương. Chỉ sợ lâu năm nhiều tháng, cha mẹ người lại không chịu nhận, xin người chớ trách bản tằng là người nói dối:

Công chúa nói:

- Không sợ, phụ vương tôi không có con trai, chỉ sinh được ba chị em chúng tôi là gái, nếu thấy bức thư này, tất nhiên người sẽ nhớ ngay.

Tam Tạng giữ bức gia thư cẩn thận, tạ ơn công chúa toan trở ra, công chúa ngăn lại nói:

- Người ra đằng cửa trước không được đâu!... Bao nhiêu tiểu yêu lớn nhỏ, ở cả cửa trước, phất cờ hò reo, khua chiêng đánh trống, trợ oai cho đại vương đánh nhau với hai đồ đệ người đấy. Người đi đằng cửa sau vậy. Nếu mà đại vương có bắt được thì cũng còn để tra hỏi, chỉ sợ bọn tiểu yêu bắt được, chẳng biết hay dở thế nào, chúng nó sẽ giết tươi người ngay. Hãy để tôi đến nơi hẩn nói điều phương tiện, nếu hẩn tha cho người, đợi xem đồ đệ bản tính thế nào, sẽ cùng đi cho tiện.

Tam Tạng nghe nói, cúi đầu tuân theo, trốn ra đằng cửa sau, ẩn thân trong bụi gai góc, không dám đi một mình.

Công chúa nương nường, nghĩ được mẹo hay, vội ra đằng trước rẽ bọn tiểu yêu, chạy ra khỏi cửa, nghe thấy tiếng binh khí va chạm nhau, kêu loảng xoảng. Nguyên Bát Giới và Sa Tăng đương đánh nhau với yêu quái ở trên không trung. Công chúa bèn cất tiếng gọi to:

- Hoàng Bào lang!

Yêu quái nghe tiếng công chúa kêu gọi, bèn bỏ Bát Giới, Sa Tăng, từ trên mây bước xuống, tay cắp đao, đỡ lấy công chúa nói:

- Hiền thê, có chuyện gì thế?

- Công chúa nói:

- Lang quân ạ, vừa rồi thiếp ngủ ở trong màn, nằm chiêm bao thấy vị Kim Giáp thần nhân.

Yêu ma nói:

- Vị Kim Giáp thần ấy đến nhà ta làm gì?

Công chúa nói:

- Hồi thiếp còn nhỏ, ở trong cung, có hứa với người một lời phát nguyện; nếu ngày sau kén được hiền lang làm phò mã, sẽ lên danh sơn, bái tiên phủ, dâng chay bố thí. Từ khi lấy lang quân, vợ chồng vui vẻ đến nay vẫn chưa nói đến việc đó. Kim Giáp thần nhân đến đòi lời phát nguyện ấy, quát thiếp tỉnh dậy, thì ra một giấc mơ. Vì thế, thiếp vội vàng ăn vận đến thưa chuyện với lang quân, không dè lại trông thấy một nhà sư bị trói ở cái cọc, xin lang quân từ miễn hãy nể mặt tha quách người ta ra, để thiếp trả lời phát nguyện trước, không biết lang quân có thuận không?

Yêu quái nói:

- Hiền thê, sao nàng đa tâm thế! Tưởng là việc gì khẩn cấp! Ta muốn ăn thịt người, bắt đầu chẳng được, một nhà sư ấy có được là bao, tha người ta ra.

Công chúa nói:

- Lang quân ạ, cho người ta ra cửa sau nhé!

Yêu ma nói:

- Rắc rối thế! thả ra là thả, cửa trước cửa sau đâu mà chẳng được.

Y liền giơ đao gọi to:

- Trư Bát Giới, mi lại đây! Không phải ta sợ không dám đánh nhau với mi! Vì ta nể mặt vợ ta mà tha cho sư phụ nhà mi, mau đến ngay đằng cửa sau tìm nhau mà sang Tây phương, nếu còn trở lại địa giới ta, ta quyết không tha thứ.

Bát Giới và Sa Tăng nghe nói, chẳng khác nào ở Quỷ môn quan được tha về, vội vàng quảy hành lý, dắt ngựa, lùi thối bước đi, vòng lại cửa sau Ba Nguyệt động. Bát Giới cất tiếng gọi:

- Sư phụ!

Trưởng lão nhận được tiếng nói, ngồi trong bụi gai thưa ra.

Sa Tăng rẽ gai vách cỏ đỡ sư phụ ra. Tam Tăng vội vàng lên ngựa. Thực là ở đây:

*Hiểm độc vào tay thẳng quý xám,
May sao lại gặp Bách Hoa Tu.
Cá ngao thoát khỏi vòng câu lưới
Đầu quấy đuôi ve lại lãng du.*

Bát Giới đi trước dẫn đường, Sa Tăng theo sau, thầy trò ra khỏi rừng thông, lên đến đường cái. hai người cầu nhau luôn miệng oán trách. Tam Tăng chỉ cố nói giảng hoà. Đến chiều tìm chỗ nghỉ, gà gáy lại ra đi. Từng chặng, từng quãng ngắn quãng dài, thấm thoát đã đi được hai trăm chín mươi chín dặm. Ngừng đầu lên chợt nhìn thấy một toà thành trì tươi đẹp, đó là Bảo Tượng quốc, thực là một chốn đẹp mắt:

*Mây phơi phơi,, đường xa xa
Đất tuy hơn ngàn dặm
Cảnh vật chung một nhà
Mây đẹp vẻ xinh bao bọc.
Trăng trong gió mát chan hoà .
Từng cao chót vót đỉnh non xa, đẹp như tranh vẽ
Dưới nước lơ dờ dòng nước cuộn, tung toé thêm ngà
Ruộng cấy liền bờ thẳng đôi
Ăn thừa gạo tám lúa hoa
Chài lưới mấy nhà ba khúc suối
Tiểu phu một gánh hai rừng già
Muôn trượng đền đài sừng sững
Chín từng lầu các nguy nga
Thành quách vững vàng củng cố
Nhân dân vui vẻ xướng ca.
Gác cao chín tầng như miếu điện
Muôn tầng lầu đài như gấm hoa.*

Thái Cực điện, Hoa Cái điện, Siêu Hương điện, Quan Văn điện, Tuyên Chính điện, Duyên Anh điện. Điện nào điện nấy, bệ ngọc thành vàng, bài liệt đủ văn thần võ tướng.

Lại có:

Đại Minh cung, Chiêu Dương cung, Trường Lạc cung, Hoa Thành cung, Kiến Chương cung. Vị Ương cung; Cung nào cung nấy, trúc tơ đàn sáo, xuân sâu khuê oán ngâm nga

*Vườn ngự uyển tốt tươi, thược dược nở hoa thơm ngát
Suối ngự câu trong vắt, liễu mềm lưng uốn lòe soà
Trên thông cù tấp nập áo xiêm, ngựa xe rộn rịp
Nơi hẻo lánh gọn gàng cung nỏ, sẵn bắn xông pha
Ngõ liễu tường hoa, sáo đàn rộn rịp;
Nhà ăn quán rượu, cầu Lạc Dương xuân sắc đâu xa.
Trường lão đi lấy kinh, ngoảnh lại Đại Đường gan ruột xé
Theo thấy bọn đồ đệ, nghỉ chân trong trạm mộng hồn sa.*

Ba thầy trò ngắm nghía phong cảnh nước Bảo Tượng không chán mắt, thu xếp hành lý và ngựa, nghỉ trọ ở ngoài trạm dịch.

Tam Tạng đi bộ đến trước cửa triều đình, nói với quan giữ cửa rằng:

- Có nhà sư bên Đại Đường, xin vào bái kiến, cầu đổi giấy thông hành, nhờ ngài chuyển tâu lên cho.

Quan hoàng môn vội vào trước thêm bạch ngọc tâu lên:

- Muôn tâu, có vị cao tăng bên Đường triều, xin vào bệ kiến, để đổi văn điệp.

Quốc vương nghe tâu, biết Đường triều đại quốc, lại nghe nói là vị thánh tăng, trong lòng rất mừng, tức thời y lời, truyền:

- Mời người vào đây!

Tam Tạng đi đến thêm vàng, làm lễ triều kiến, tung hô. Các quan văn võ hai bên, đều ngời khen nói:

- Nhân vật bên thượng bang, lễ nhạc thung dung như thế!

Quốc vương nói:

- Trưởng lão đến nước trăm có việc gì?

Tam Tạng nói:

- Tiểu tăng là con nhà Phật bên Đường triều, vâng sắc chỉ của thiên tử, sang Tây phương lấy kinh, trước có lĩnh văn điệp, đến thượng quốc bệ hạ đây, theo lệ tục xin đổi giấy, chỉ vì không biết tiến thoái, phạm đến long nhan.

Quốc vương nói:

- Nếu có văn điệp của Đường thiên tử, hãy đưa ta xem

Tam Tạng hai tay đệ lên, mở ra để trên ngự án. Tờ điệp viết:

"Nam Thiệm Bộ châu, Đại Đường quốc, Đường thiên tử vâng mệnh trời, theo vận số ban điệp xuống:

"Trộm nghĩ trăm lấy đức mỏng nối theo nghiệp lớn, thờ thần trị dân, thận trọng như đi bên bờ vực sâu, giẫm trên tuyết mỏng, hôm sớm lo toan. Trước đây, không cứu được Long vương Kinh Hà, bị đức Hoàng Hoàng Hậu Đế khiển trách, ba hồn bảy vía vụt chốc xuống âm ty, đã là người khách vô thường rồi đó. Nhân vì dương thọ chưa hết, ơn vua Minh vương đưa trả về dương, mở bày hội thiện, lập một đàn tràng độ vong. Đội ơn đức Cửu khổ Quan Thế Âm Bồ Tát, hiện ra Kim thân, chỉ bảo tây phương có Phật có kinh, có thể độ u vong, siêu thoát cô hồn. Vậy đặc sai pháp sư Huyền Tráng, trải qua nghìn vạn núi non, hỏi tìm kinh kệ. Thẳng hoặc qua các nước phương tây, không diệt thiện duyên, xét điệp cho đi. Vì vậy làm văn điệp này.

"Đại Đường năm Trinh Quán thứ 13 mùa thu, ngày tốt, ngự tiền văn điệp" (trên có đóng chín bảo ấn).

Quốc vương xem xong, truyền lấy ngọc bảo của bản quốc đóng vào tờ điệp, đưa trả Tam Tạng.

Tam Tạng tạ ơn, nhận lấy văn điệp, lại tâu:

- Bản tăng lại đây một là xin đổi văn điệp, hai là có bức gia thư đệ lên bệ hạ.

Quốc vương rất mừng nói:

- Có thư nào?

Tam Tạng nói:

- Vị công chúa nương nương thứ ba của bộ hạ, bị Hoàng Bào yêu tinh ở Ba Nguyệt động, Uyển Tử sơn quắp đi, bản tăng ngẫu nhiên được gặp, mới nhờ gửi thư này.

Quốc vương nghe lời, rưng rưng nước mắt nói:

- Từ mười ba năm nay, không thấy công chúa, các quan văn võ, không biết bao nhiêu vị bị cách bãi, tì nữ lớn nhỏ, thái giám ở cung trong cung ngoài, bị đánh chết không biết là bao. Ta cho là công chúa ra ngoài hoàng cung, không biết đường về, chẳng biết đâu mà tìm nữa, nên đã hỏi khắp các nhà dân gian ở trong thành, không thấy đâu cả, có biết đâu là yêu ma đã bắt đi, ngày nay mới nghe rõ câu chuyện, cho nên thương tình sa lệ.

Tam Tạng lấy bức thư ở trong túi ra đệ lên. Quốc vương tiếp lấy, trông thấy hai chữ "bình an", bủn rủn đôi tay, mở thư không được, bèn truyền chỉ vời quan Hàn lâm viện đại học sĩ lên điện đọc thư. Quan học sĩ theo ngay lên điện. Trước điện có văn võ bá quan, sau điện có hậu phi cung nữ, ai nấy đều lắng tai nghe đọc thư. Quan học sĩ mở thư truyền đọc:

"Trước đền Long Phụng, bắt hiếu nữ là Bách Hoa Tu, cúi đầu trăm lạy đại đức phụ vương muôn tuổi, cùng ba cung hoàng hậu tại cung Chiêu Dương và tất cả các vị hiền khanh văn võ trong triều. Chuyết nữ may được sinh vào cửa khôn cung, cảm công cù lao dưỡng dục, chưa biết hết sức làm vui lòng, tận tâm giữ hiếu thảo. Ngày rằm tháng tám hồi mười ba năm trước đây, đêm thanh trăng sáng, đội ơn phụ vương, cho các cung bày yến tiệc, thưởng thức trăng thanh, cùng hưởng thịnh hội đêm thanh. Đương khi vui vẻ, bỗng nổi lên một trận gió thơm, một ma vương mắt thau mặt xám, tóc xanh, hiện ra, bắt con đem đi, cuôi mây đến nơi dỏ núi dỏ ruộng, không có người ở, khó nhận ra được. Con bị yêu ma cạy sức, ép con làm vợ, vì thế phải chịu

khổ mười ba năm, đẻ ra hai đứa con yêu tinh, đều là giống quỷ quái. Thật là một điều đồ nát nhân luân, bại hoại phong hoá, không nên viết thư cho thêm nhục là phải. Sợ rằng sau khi con chết, không được rõ ràng. Đương khi ngậm thương đeo nhớ cha mẹ, không ngờ gặp vị thánh tăng bên Đường triều cũng bị ma vương bắt được, con chất nước mắt viết thư, cả gan thả người ra, nhờ người đưa giùm bức thư này về để tỏ chút lòng. Cúi mong phụ vương thương tới, sai quan thượng tướng đến ngay Ba Nguyệt động, Uyển Từ sơn trúc nã Hoàng Bào quái, cứu con về triều. Con hết lòng mong đợi. Lạc thảo vài lời, mong được diện tấu.

Nghịch nữ Bách Hoa Tu cúi lạy".

Quan học sĩ đọc xong bức gia thư, quốc vương khóc oà, ba cung sùi sụt, văn võ thương tình, đằng trước đằng sau, không ai là không thương nhớ.

Quốc vương thương khóc hồi lâu, liền hỏi hai bên văn võ:

- Ai là người dám đem quân dẫn tướng đi bắt yêu quái cho quả nhân, cứu Bách Hoa công chúa?

Quốc vương hỏi luôn mấy lượt, chẳng ai trả lời. Thực là vô tướng toàn tượng gỗ, văn quan rất đất bùn. Quốc vương lòng như dao cắt, lệ tựa suối tuôn. Các quan đều phủ phục tâu:

- Xin bệ hạ đừng phiền não. Công chúa mất tích, tới nay đã mười ba năm, không có tin tức, ngẫu nhĩ gặp Đường triều thánh tăng có mật thư về đây, chưa rõ hư thực. Phương chi thân đẳng là người phạm tục, học tập binh thư võ nghệ, chỉ biết bài binh bố trận, bảo vệ quốc gia khỏi vòng xâm lược. Yêu tinh là giống đi mây về gió, không có cách nào gặp được mặt nó, làm thế nào mà đánh cứu ra được? Thiết tưởng từ Đông Thổ đi lấy kinh là bậc thánh tăng bên thượng bang; vị hoà thượng này chắc là đạo cao rộng cạo sọ, đức trọng quý thân kinh, hẳn có thuật hàng phục yêu quái Xưa có câu: "lời thị phi nói ra, tai thị phi mới lọt" chỉ nên cầu với Sư trưởng hàng phục yêu quái, cứu công chúa, mới là kế vạn toàn.

Quốc vương nghe tâu, vội ngoảnh đầu, ngỏ lời cầu thỉnh Tam Tạng:

- Nếu trưởng lão có pháp lực tróc nã yêu ma, cứu con trăm về triều, người cũng không cần sang Tây phương bái Phật nữa. Ngài sẽ để tóc dài, cùng trăm kết làm huynh đệ, ngồi cả trên giường rồng, cùng hưởng phú quý, người tính thế nào?

Tam Tạng vội vàng tâu:

- Bần tăng chỉ biết niệm Phật đôi chút, thực ra không biết phép hàng yêu.

Quốc vương nói:

- Người đã không biết hàng yêu, sao dám sang Tây Thiên bái Phật?

Sư trưởng không chối được nữa, đành phải đem hai đồ đệ ra tâu:

- Tâu bệ hạ, một mình bần tăng, thực không đến được. Bần tăng còn có hai đồ đệ, có thể trèo non mở lối, qua suối bắc cầu, bảo vệ bần tăng tới đây.

Quốc vương quả trách:

- Hoà thượng thực là sơ suất, đã có đồ đệ, sao lại không cùng nhau đi vào ra mắt ta? Nếu vào trong triều, dù không vừa ý khen thưởng thì ta cũng cúng cho bữa cơm chay.

Tam Tạng nói:

- Đồ đệ bần tăng xấu xí, không dám thiện tiện vào chầu, chỉ sợ làm kinh động tới bệ hạ.

Quốc vương cười nói:

- Hoà thượng sao lại nói vậy? Làm sao trăm lại phải sợ họ?

Tam Tạng nói:

- Không dám giấu bệ hạ. Đại đồ đệ của bần tăng họ Trư tên gọi Ngộ Năng Bát giới, là người mồm dài răng khểnh, mình thô bụng xệ, bước đi như gió. Đồ đệ thứ hai họ Sa, pháp danh là Ngộ Tĩnh hoà thượng, người cao trượng hai, tay dài thước rưỡi,

miệng như chầu máu, mặt tựa đĩa chàm, mắt như sao sáng, răng tựa hàng đinh. Hình dáng chúng như vậy, cho nên không dám để thiện tiện vào chầu.

Quốc vương nói:

- Người đã nói qua hình dáng họ như thế, ta còn sợ gì nữa, cứ cho gọi tới.

Tức thì sai mang bài vàng đến trạm nghỉ mời vào. Chú ngọc nghe thấy vua sai người đến mời, bèn nói với Sa Tăng:

- Sư đệ chẳng bảo đừng mang thư đi! Bây giờ mới thấy cái tốt ở chỗ đưa thư. Chắc là sư phụ đưa thư ra, quốc vương mới bảo: "không được rẻ rúng người mang thư tới", bèn nhất định phải sửa tiệc đãi người. Dạy dầy người chẳng chứa được bao nhiêu, người nhớ đến chúng mình, liền kể tên tuổi ra, cho nên mới có bài vàng đến mời. Hôm nay chúng mình sẽ được chén no một bữa, sáng mai đi cho khỏe.

Sa Tăng nói:

- Sư huynh, biết là duyên có gì? Hãy cứ vào xem sao! Liền đem ngựa và hành lý giao phó cho người dịch thừa, đoạn theo kim bài vào triều. Đến dưới thềm bạch ngọc, hai người đứng ra hai bên, hướng lên trên khấp nép chào, rồi đứng im không động.

Các quan văn võ, không ai là không sợ, đều nói:

- Hai vị hoà thượng này xấu xí đã đành, nhưng rất là thô tục! Vào ra mắt Quốc vương nhà mình, chỉ chào rồi ngang nhiên đứng im không lay! Đáng quở! Đáng quở!

Bát Giới nghe thấy nói:

- Liệt vị chớ nên nói vậy, chúng tôi thế này, tuy mới nhìn thì cũng thấy xấu xấu, nhưng mà nhìn quen ít lâu, cũng thấy ưa nhìn.

Quốc vương trông thấy họ xấu xí, trong bụng đã sợ, kịp khi nghe thấy chú ngọc tuôn những câu ấy ra, lại càng khiếp đảm, ngồi trên long sàng không vững, ngã té xuống, may có các quan

hầu cận đỡ dậy, làm cho Đường tăng sợ hãi, quỳ trước điện, khấu đầu một thôi nói:

- Tâu bệ hạ, bản tăng đáng muôn chết! Muôn chết! Bản tăng đã tâu bệ hạ là đồ đệ xấu xí, không dám triều kiến, sợ phạm thánh thể, quả nhiên chúng làm bệ hạ kinh sợ thật!

Quốc vương run run sợ sợ, đi tới gần đỡ Đường tăng dậy nói:

- Trưởng lão ạ, ấy cũng nhờ người đã nói qua đây, chứ tự nhiên mà trông thấy, thì sẽ bị chết khiếp mất.

Quốc vương định thần một lúc rồi hỏi:

- Trư sư trưởng, Sa sư trưởng, vị nào giỏi việc hàng phục yêu quái?

Chú ngốc chẳng biết hay dở thế nào liền trả lời ngay:

- Lão Trư hàng phục được.

Quốc vương nói:

- Người hàng phục như thế nào?

Bát Giới nói:

- Lão Trư là Thiên Bồng nguyên soái, nhân vì phạm tội trên trời, phải đày xuống hạ giới, ngày nay quy y từ bên Đông Thổ tới đây, lành nghề hàng phục yêu quái nhất là ta.

Quốc vương nói:

- Đã là tướng nhà trời xuống phạm giới, tất nhiên phải tài giỏi biến hoá.

Bát Giới nói:

- Không dám, không dám! Cũng có biết mấy phép biến hoá.

Quốc vương nói:

- Người thử biến một phép cho ta xem!

Bát Giới nói:

- Xin người ra một đề, tôi sẽ biến đúng như thế.

Quốc vương nói:

- Người biến to lớn hơn nữa xem nào!

Bát Giới có ba mươi sáu phép biến hoá, liền khoe tài giỏi, đứng ở dưới thêm tay bắt quyết, miệng đọc thần chú, quát một tiếng "dài" rồi khom lưng một cái, mình dài ngay ra tám chín trượng, chẳng khác gì thần Khai Lộ, làm cho hai bên văn võ sợ run, cả nước vua tôi ngơ ngác. Lúc bấy giờ có quan Trấn diện tướng quân hỏi:

- Sư Trưởng người đã biến hoá được mình cao như thế tất nhiên phải dài đến chừng nào thì mới cùng cực?

Chú ngọc lại đem truyện ngọc nói ra:

- Cứ xem chiều gió. Gió đông còn khá, gió tây vừa vừa, nếu gặp gió nam thổi lên, sẽ chọc lên trời xanh thành cái lỗ thủng.

Quốc vương rất sợ nói:

- Thu pháp thuật lại thôi, trẫm được thấy phép biến hoá rồi!

Bát Giới nhún mình một cái, lại y nguyên bản tướng, đứng ở dưới thêm.

Quốc vương lại hỏi:

- Sư trưởng đi lần này đánh nhau với nó bằng thứ khí giới nào?

Bát Giới giơ đinh ba trong lưng ra nói:

- Lão Trư quen dùng cây đinh ba.

Quốc vương cười nói:

- Dùng cái này xấu mặt lắm. Ở đây ta có đủ roi, mộc, dao, chùy, búa, rìu, kiếm, kích, mâu, liêm, vừa tay cái gì, tùy ý sư trưởng chọn lấy một thứ. Cái đinh ba này dùng làm binh khí thế nào được?

Bát Giới nói:

- Bệ hạ không biết, cây đinh ba này của tôi, tuy thô lỗ, nhưng là một thứ binh khí tùy thân từ thuở nhỏ. Tôi đã từng làm nguyên soái ở Thiên Hà thủy phủ, cai quản tám vạn thủy binh, đều nhờ ở sức đinh ba này. Nay xuống phàm thế, bảo hộ sự phụ tôi, lên núi bổ tan hang hổ báo, xuống sông cào vớ tổ long xà. đều nhờ ở ngọn ba này cả.

Quốc vương nghe nói, vui vẻ tin tưởng, liền sai cung tần phi tử:

- Lấy ngự tửu trầm thường dùng mang cả bình ra đây, tạm để tiến chân sư trưởng.

Quốc vương rót một chén đầy, đưa mời Bát Giới nói:

- Sư trưởng, chén rượu này gọi chút tình mới mẻ đến công, đợi khi nào bắt được yêu ma, cứu tiểu nữ về, sẽ sửa đại tiệc đền ơn, nghìn vàng trọng tạ.

Chú ngọc tuy người thô lỗ, nhưng xử sự có chút nho phong, tay đỡ chén rượu, khép nép nói với Tam Tạng:

- Sư phụ ạ, đáng lẽ phải mời người xơi chén rượu này, nhưng vì đây là của quân vương ban cho đệ tử, không dám làm trái. Để lão Trư uống trước, giúp thêm hứng thú, bắt yêu quái cho tốt!

Chú ngọc uống một hơi cạn chén, mới rót chén nữa đệ lên Tam Tạng.

Tam Tạng nói:

- Ta không uống, huynh đệ chúng con uống đi thôi!

Sa Tăng đến gần đỡ lấy. Bát Giới chân đạp từng mây nhảy lên trên không. Quốc vương trông thấy nói:

- Trư sư trưởng lại biết cả cưỡi mây.

Chú ngọc đi rồi, Sa Tăng cũng uống hết chén rượu, nói:

- Sư phụ ạ, khi Hoàng Bào quái bắt người, hai chúng con giao chiến với nó cũng mới ngang nhau, nay nhị sư huynh đi một mình, sợ đánh không lại nó.

Tam Tạng nói:

- Đúng thế, đồ đệ ạ, con nên đi giúp sức y với.

Sa Tăng nghe nói, cũng nhảy lên mây đi theo.

Quốc vương trông thấy hoảng sợ níu lấy Đường tăng nói:

- Còn trưởng lão, người hãy ở đây ngồi với trầm, đừng có cưỡi mây đi nhé!

Đường Tăng nói:

- Rõ khổ! Rõ khổ! Bần tăng thì nửa bước cũng chẳng đi được!

Lúc đó hai người ngồi ở trên diện chuyện vãn.

Sa Tăng theo kịp Bát Giới gọi:

- Sư huynh, đệ đã đến!

Bát Giới nói:

- Sư đệ, đến có việc gì?

Sa Tăng nói:

- Sư phụ bảo đệ lại giúp sức huynh.

Bát Giới rất mừng nói:

- Làm đúng đấy, nói phải đấy! Hai chúng ta gắng sức, cùng lòng, dù chẳng là gì, nhưng cũng được hiển dương tên họ ở cái nước này một chút.

Hai người:

Man mác mây lành ra khỏi nước

Êm đềm vẻ đẹp vượt kinh thành.

Vua ban chỉ ý vào hang núi

Gắng sức cùng lòng bắt quái tinh.

Không mấy chốc, hai người đã đến cửa động. Ở trên mây bước xuống. Bát Giới giơ đinh ba dùng hết khí lực bỏ vào cửa Ba Nguyệt động, làm cho cửa đá bị khoét ra những cái lỗ bằng cái đầu lớn. Bọn tiểu yêu canh cửa, sợ sệt vội mở cửa ra, nhìn thấy hai người, vội vã chạy vào cấp báo:

- Đại vương! Hồng to rồi! Cái lão hoà thượng mồm dài tai lớn và lão hoà thượng sắc mặt xúi quẩy lại đến đánh phá cửa động.

Yêu quái kinh sợ nói:

- Chính là Trư Bát Giới và Sa hoà thượng ư? Ta đã tha cho sư phụ chúng rồi, sao chúng còn dám đến đây phá cửa?

Tiểu yêu nói:

- Hay là họ còn bỏ quên đồ vật gì, trở lại lấy chăng?

Lão quái thét lên một tiếng nói:

- Lão toét! Bỏ quên đồ vật lại dám đến phá cửa, hẳn có duyên cớ gì!

Yên quái vội vàng nai nịt gọn ghẽ, tay cầm đao, chạy ra cửa hỏi:

- Hoà thượng kia! Ta đã tha sư phụ mi, sao còn dám đến đánh phá cửa ta?

Bát Giới nói:

- Cái giống yêu quái tầm bậy nhà mi làm được việc tốt đấy!

Lão ma nói:

- Việc gì?

Bát Giới nói:

- Mi đã lừa bắt công chúa thứ ba nước Bảo Tượng đem về động ép uống làm vợ, đã mười ba năm nay, phải trả ngay lại cho người ta. Ta vâng sắc chỉ quốc vương, tới đây bắt mi. Phải mang trả ngay đây, tự lấy dây trói mình lại, khỏi để lão Trư phải ra tay.

Lão quái nghe nói, mười phần tức giận, rằng nghiêng kén kết, mắt tròn xoe, hầm hầm giơ lưỡi đao gang, nhè đầu Bát Giới đánh xuống. Bát Giới né mình tránh, giơ đinh ba đón đầu nghênh chiến, tiếp sau lại có Sa Tăng giơ bảo trượng sấn lên cùng đánh. Cuộc chiến đấu ở đầu núi lần này, không như lần trước. Thực là:

*Nói năng lắm lẽ cho người giận
Tâm tính hung tàn ác ý sinh
Ma vương kia cầm lưỡi đao dài, nhằm đầu chém xuống
Bát Giới nọ vác đinh ba sắc, trước mặt đón rình
Sa Ngộ Tĩnh giơ cây bảo trượng
Ma vương kia đỡ gạt thần binh
Một yêu quái, hai thần tăng,
Qua qua lại lại rất tanh bành
Người này hỏi: mi phạm phép vua phải tội chết.
Kẻ kia nói: mi nam mô hốt rất đáng khinh.*

*Bên này nói: mi ép duyên công chúa, nhục quốc thể.
Bên kia nói: Bận chi đến mi, khéo lanh chanh.
Tóm lại chỉ vì thư một bức.
Hai bên ma, sãi chẳng yên lành.*

Hai bên đánh nhau ở sườn núi, mỗi chừng chín mười hợp, Bát Giới dần dần không chống lại được, cầm đinh ba chẳng nổi, khí lực sút đi. Có biết tại sao hôm nay đánh không lại như vậy không? Trận chiến đấu trước, vì Đường Tăng ở trong động, có hộ pháp chư thần, giúp ngấm Bát Giới, Sa Tăng, nên mới gần ngang sức với yêu tinh. Lần này chư thần đều ở nước Bảo Tượng hộ vệ Đường Tăng, vì thế hai người khó địch. Chú ngốc nói:

- Sa Tăng, đệ hãy tiến lên, đánh với nó, cho ta đi tiểu tiện một tí.

Y bỏ liêu Sa Tăng ở đấy, chạy vèo đến đóng cỏ gà, dây mây để má, bắt chấp gai góc, chui thỏm vào trong, chẳng quản rách da, sát mặt, lặn kênh ra, ngáy khò, không dám thò ra nữa, nhưng vẫn để một bên tai nghe tiếng mõ cầm canh.

Yêu quái thấy Bát Giới bỏ chạy, liền sấn tới Sa Tăng, Sa Tăng giở tay không kịp, bị yêu quái tóm được, bắt vào trong động. Bọn tiểu yêu đem Sa Tăng trói rúm chân tay lại như bốn vó ngựa.

Chưa biết tính mạng ra sao xin xem hồi sau sẽ rõ.

HỒI THỨ BA MƯƠI

TÀ MA PHẠM CHÍNH ĐẠO TIỂU LONG NHỚ NGỘ KHÔNG

Lại nói về yêu quái bắt được Sa Tăng đem trói lại, không giết chết, cũng không đánh đập gì cả, cũng không mắng mỏ câu nào. Hắn cầm lỏng đao gang, trong lòng nghĩ ngợi.

- Đường Tăng là nhân vật bên thượng bang, hắn biết lễ nghĩa, không có lẽ ta đã tha chết cho, còn sai đồ đệ đến bắt ta sao? A! Chắc là cô vợ nhà mình có thư từ gì gửi về nước, làm lộ phong thanh, để ta thử đến hỏi xem.

Yêu quái nổi cơn hung, định giết công chúa.

Công chúa không biết, chải chuốt vừa xong rồi gót tiến đến. Thấy yêu quái hầm hầm tức giận, hai mắt tròn xoe, mồm môi nghiêng lợi, công chúa vẫn vui cười đón hỏi:

- Lang quân có việc gì mà phiền não thế?

Yêu quái cất tiếng mắng nhiếc:

- Mi là một con đàn bà hèn hạ, mất hết nhân luân. Từ khi ta đưa mi về đây, không hề nói nặng nửa lời, mi được mặc gấm vóc, đeo bạc vàng, thiếu thốn thức gì, ta đi tìm kiếm, bốn mùa hưởng dùng, mỗi tình ngày đêm đầm ấm. Vậy sao mi chỉ nhớ tới cha mẹ, không chút nghĩa vợ chồng?

Công chúa nghe nói, sợ hãi quỳ gối xuống đất nói;

- Thưa lang quân, hôm nay sao lang quân lại nói những lời phân ly như vậy?

Yêu quái nói:

- Không biết rằng ta định phân ly, hay chính mi muốn phân ly? Ta bắt được Đường Tăng, định để giết ăn thịt, tại sao mi chưa bảo cho ta biết, đã dám tha y ra? Chính mi đã ngầm viết thư nhờ y mang về nước! Không thì có gì hai tên hoà thượng kia lại đến đánh phá của ta, bắt phải trả mi về. Đó không phải là việc mi đã gây ra ư?

Công chúa nói:

- Lang quân ạ! Lang quân mắng oan thiếp, thiếp không hề có thư gì gửi đi đâu?

Yêu quái nói:

- Mi còn nỏ mồm hử! Hiện nay ta bắt sống được một tên ở đây, lại chẳng phải là chúng có rõ ràng ư?

Công chúa nói:

- Ai vậy?

Lão yêu nói:

- Người đồ đệ thứ hai của Đường Tăng là Sa hoà thượng.

Thường tình, dù người ta đã đến chỗ chết, nhưng vẫn không chịu nhận chết, cứ chối cái hoài. Công chúa nói:

- Xin lang quân bớt giận, thiếp và chàng đến hỏi ngay người đó. Nếu quả có thư, sẽ đánh chết thiếp, thiếp xin cam tâm, ví bằng không có, chẳng hoá ra đánh chết oan thiếp sao?

Yêu quái nghe lời, không để cho nói, vung ngay cái bàn tay xám xịt to như cái chổi xể, túm lấy tóc công chúa, quật công chúa xuống đất, lôi xềnh xệch đi, tay cầm đao gang đến chỗ Sa Tăng, quát một tiếng hỏi:

- Sa hoà thượng! Hai đứa chúng bay sao dám thiện tiện đến đánh phá của ta? Có phải người con gái này viết thư về nước, quốc vương mới sai chúng bay tới đây không?

Sa Tăng bị trói ở đấy, thấy yêu tinh cực kỳ hung ác, quật công chúa xuống đất, cầm đao định giết, trong dạ nghĩ thầm:

- Rõ ràng là nàng này gửi thư đi, nhưng nàng đã cứu được sự phụ ta; đó là ơn lớn không gì bằng. Nếu ta nói thật ra, nó sẽ giết mất công chúa, chẳng hoá ta đem thù trả ơn ư? Thôi được! Thôi được! Lão Sa này theo sự phụ bấy lâu, chưa có chút công lao báo đền; ngày nay đã bị trói ở đây, sẽ đem tính mạng đền ơn sự phụ vậy!

Liên quát to nói:

- Yêu quái kia không được vô lễ! Nàng có thư từ gì đâu, mi đổ oan như thế, định giết hại người ta à! Chúng ta đến đây đòi công chúa là vì lẽ khác. Vì mi bắt sự phụ ta vào trong động, sự phụ ta được trông thấy hình dung đi đứng của nàng. Đến khi đi đến nước Bảo Tượng, xin đổi công văn, thấy hoàng đế đem ảnh vẽ mặt công chúa hỏi hết trước sau. Lại hỏi sự phụ ta có gặp không? Sự phụ ta mới đem truyện công chúa kể ra, cho nên đức vua mới nhận được con gái, liền đem ngự tửu ban cho chúng ta, nhờ chúng ta bắt mi, đưa công chúa về cung. Đó là tình thực, làm gì có thư từ? Mi muốn giết thì cứ giết ngay lão Sa này, đừng có giết hại người lành, mà tội với trời!

Yêu tinh thấy Sa Tăng nói rần rỏi, liền buông dao ra, hai tay đỡ công chúa dậy nói:

- Trong lúc lỗ mãng, có điều xúc phạm, xin chớ giận, chớ giận!

Yêu tinh lại chải chuốt tóc mai, vuốt ve tóc gáy cho nàng, rồi dịu dàng, vui vẻ, đỡ dành dắt nàng vào, mời nàng ngồi lên để xin lỗi. Công chúa bụng dạ đàn bà thấy nó kính nể, lại mũi lòng chuyển ý nói:

- Nếu lang quân nghĩ đến ân ái vợ chồng, xin nói dây trói cho Sa Tăng một chút!

Yêu tinh nghe nói, liền sai tiểu yêu cởi trói cho Sa Tăng, chỉ giam lỏng ở trong nhà. Sa Tăng thấy được cởi trói tháo xiềng, liền đứng ngay dậy, trong bụng mừng thầm nghĩ:

- Cổ nhân có câu: "*Làm điều thuận tiện cho người là làm điều thuận tiện cho mình*". Nếu mình không chối cho nàng, đòi nào chúng yêu lại nói lỏng dây trói cho mình thế này!

Lão yêu lại truyền lệnh bày tiệc rượu, ngồi bên công chúa, uống rượu giải phiền. Khi rượu đã chénh choáng, lão yêu lại thay bộ quần áo khác mới tinh, lấy một thanh bảo đao, đeo lên trên lưng, với tay ra vỗ về công chúa nói:

- Hiền thê, em cứ ở nhà uống rượu, trông nom hai đứa con thơ, chớ có thả Sa hoà thượng ra. Nhân tiện có Đường Tăng hãy còn ở trong nước, ta cũng cần đến nhận cha mẹ.

Công chúa nói:

- Chàng nhận cha mẹ nào?

Lão yêu nói:

- Nhận phụ vương em. Ta là phò mã của người, người là nhạc phụ ta, sao lại không đến nhận người?

Công chúa nói:

- Chàng đi không được.

Lão yêu nói:

- Sao lại không được?

Công chúa nói:

- Phụ vương thiếp không phải lấy thanh gươm yên ngựa lập giang sơn, mà chính là tổ tông lưu truyền cho xã tắc. Từ nhỏ là thái tử lên ngôi, chưa từng ra khỏi cửa thành, không hề trông thấy một người hung tợn như chàng. Mặt mũi tướng mạo chàng, coi xấu xí như thế, nếu người trông thấy đã phải sợ chết khiếp, rồi chẳng ra sao cả, chi bằng không đi là hơn!

Lão yêu nói:

- Đã vậy ta biến ra một chàng rất bảnh trai cũng được.

Công chúa nói:

- Chàng biến thử cho thiếp xem!

Con quái vật đương ngồi trong tiệc rượu, nhao mình một cái, biến ngay ra một trang tuấn tú, coi thật là:

Hình dung thanh nhā, thể vóc tình anh;

Ăn nói, đi đứng mạnh nhanh

Tài như Tử Kiến làm thơ giỏi,
Mặt tựa Phan An ném quả lành
Đầu đội mũ đuôi chim, làn mây lấp lánh
Mình mặc áo giát ngọc, gió lộng thùng thình
Chân dậm giày hoa óng ánh
Lưng đeo giải ngọc long lanh
Dáng điệu rõ ràng người tuấn kiệt
Hiên ngang rất mực bậc tài danh

Công chúa trông thấy rất là vui vẻ. Lão yêu cười nói:

- Hiên thê, biến ra thế này đã được chưa?

Công chúa nói:

- Tốt lắm! Tốt lắm! Khi chàng vào triều, phụ vương thiếp không tài nào dứt được, nhất định phải truyền các quan văn võ giữ lại mở yến tiệc. Trong lúc yến ẩm, nên cẩn thận giữ gìn mọi bề kín đáo, chớ có để lộ bộ mặt cũ ra, mà lộ công việc, là hết đường khoe mẽ.

Lão yêu nói:

- Không cần phải dặn, ta đã có cách!

Yêu quái đi trên từng mây, một chốc đã đến nước Bảo Tượng. Từ trên không bước xuống, tới ngoài cửa triều môn, nói với quan coi cửa:

- Phò mã thứ ba xin vào bái kiến, nhờ ngài chuyển tâu lên cho.

Quan hoàng môn đến trước thêm ngọc trắng tâu rằng:

- Muôn tâu, có phò mã thứ ba đến bái kiến, còn đợi chỉ ở ngoài triều môn.

Quốc vương đương ngồi nói chuyện với Đường Tăng, chợt nghe tâu phò mã thứ ba, liền hỏi các quan:

- Quả nhân chỉ có hai vị phò mã, làm sao lại có phò mã thứ ba?

Các quan tâu:

- Phò mã thứ ba, nhất định là yêu quái đến đấy.

Quốc vương nói:

- Có nên cho vào triều không?

Đường tăng sợ hãi nói:

- Tâu bệ hạ, yêu tinh ấy à! Không thiêng ai gọi là tinh. Nó có thể biết cả việc quá khứ, vị lai, biết cả đi mây về gió, triệu nó cũng vào, chẳng triệu nó cũng vào, chẳng thà cứ cho nó vào để tránh miệng tiếng.

Quốc vương chuẩn lời tâu, truyền cho triệu vào. Khi dẫn yêu tinh đến trước thêm vàng, y cũng làm lễ quỳ lạy tung hô. Các quan thấy y là người tuấn tú, không ai dám bảo là yêu tinh. Quốc vương thấy nó mặt to tai lớn, cho là bậc có tài lương đồng giúp đời.

Liên hỏi:

- Phò mã, nhà ngươi tên họ là gì? Quê quán ở đâu, lấy công chúa từ bao giờ, sao mãi đến ngày nay mới tới nhận thân?

Lão yêu cúi đầu nói:

- Tâu chúa công, nhà hạ thần ở Ba Nguyệt động, Uyên Tử sơn về phía đông thành này.

Quốc vương nói:

- Núi ấy cách đây bao xa?

Lão yêu nói:

- Không xa lắm, chỉ có ba trăm dặm.

Quốc vương nói:

- Những ba trăm dặm đường, thì công chúa làm thế nào mà tới đấy, để kết duyên với nhà ngươi được?

Yêu tinh khua môi múa mép

- Tâu chúa công, hạ thần từ nhỏ đã học tập cung nữ, săn bắn nuôi thân. Hồi mười ba năm trước, đem mấy chục gia đồng, thả ưng khua chó đi săn bắn, chợt thấy một con mãnh hổ lông vàng, vác một cô gái từ sườn núi chạy xuống. Hạ thần giương cung bắn một phát tên, hạ con hổ, đưa cô gái về nhà, nấu thuốc vừa rửa vừa rỏ cho tỉnh lại. Khi nàng đã hồi, hỏi là người ở đâu,

nàng không hề nói đến hai chữ "công chúa", chứ nói là công chúa thứ ba của bệ hạ, hạ thần đâu dám hỗn hào thiện tiện lấy nhau, phải đưa nàng về triều, tiến lên đến vàng, nhận thưởng một quan chức hoặc lớn hoặc nhỏ, cho sướng thân. Nhưng vì nàng chỉ nói là con nhà dân gian, hạ thần mới dám giữ lại ở nhà. Gái sắc trai tài, hai bên vừa ý, nên mới lấy nhau được ngần ấy năm. Ngay sau khi mới lấy nhau, đã định đem con hổ giết thịt thết đãi họ hàng, nhưng công chúa nương nương lại bảo đừng giết. Cái việc không giết nó, có mấy câu thơ, nghe rất là hay. Thơ rằng:

*Nhờ ơn trời đất thành chồng vợ
Mỗi lá không cần phải cậy ai,
Chỉ thấm buộc chân từ kiếp trước,
Nay nhờ mảnh hổ hợp duyên hài.*

Vì câu thơ ấy, thần mới cởi dây trói, tha cho hổ ra. Hổ mang vết thương bị tên bắn, chồm cẳng vẩy đuôi ra đi. Ngờ đâu sau khi thoát chết, con hổ ấy tu luyện mấy năm ở trong núi, rèn thân thể thành tinh, chuyên làm mê người hại vật. Thần có nghe nói, năm trước đây cũng có mấy người đi lấy kinh, ai cũng nói là Đường Tăng bên Đại Đường. Thiết tưởng con hổ ấy đã ăn thịt Đường Tăng, theo khổ dạng ấy, biến ra hình dáng người lấy kinh, lẩn vào trong triều lừa dối chúa công. Tâu chúa công, cái người ngồi ở đôn gấm kia, đúng là con mãnh hổ đã vác công chúa hồi mười ba năm trước, không phải người đi lấy kinh chân chính đâu.

Vị quân vương kia tầm thường, mất thịt, ngu mê không biết là yêu tinh, lại cho những lời nói dối của nó là thực, liền nói:

- Hiền phò mã, sao nhà ngươi lại nhận được vị hoà thượng đó là mãnh hổ đã vác công chúa?

Yêu tinh nói:

- Tâu chúa công, thần ở trong núi, ăn thịt hổ, mặc da hổ, cùng ngủ cùng dậy với hổ, làm gì mà chẳng nhận ra?

Quốc vương nói:

- Nhà ngươi đã nhận được, hãy bắt nó hiện rõ bản tướng cho ta xem nào!

Quái vật nói:

- Xin cho nửa chén nước trong, thần sẽ bắt nó hiện ra bản tướng.

Quốc vương sai lấy nước đưa cho nó. Quái vật đỡ lấy nước, vùng người đứng dậy, đến trước mặt, làm phép "hắc nhơn định thần" miệng đọc thần chú, ngậm một ngậm nước phun vào Đường Tăng, hô một tiếng "biến"! Chân thân của Tam Tạng lúc đó giấu ở trên điện, Tam Tạng biến ra một con mãnh hổ lông vàng thực. Bọn vua tôi mắt thịt nhìn thấy hình dáng con hổ ấy:

*Trán trắng đầu tròn
Mình vàng mắt quắc
Bốn chiếc chân, sừng đứng
Hai chực móng, cong queo nhọn sắc
Răng nhô đầy mồm
Tai nhọn gần mắt
Ngang tàng như dáng con mèo to
Mạnh dữ khoẻ ngang trâu vàng đực
Mấy chiếc râu cứng vểnh cao cao
Một cái lưỡi dài hơi nóng nặc
Quả nhiên đúng một con hổ vàng
Chồm chồm đang ngồi trên điện ngọc.*

Quốc vương nhìn thấy, hồn xiêu phách lạc, các quan sợ hãi chạy trốn hết. Có mấy viên võ quan to gan lớn mật, dẫn các vị tướng quân, hiệu úy, chạy ồ cả lên cầm các thứ binh khí đâm chém bừa bãi. Phen này, nếu không phải Đường Tăng chưa đến ngày tận số, dù có tới hai mươi vị sư cũng như ra như thị trấn. Bấy giờ nhờ có Đinh Giáp, Yết Đế, Công Tào, Hộ Giáo chư thần, ngậm ở trên không giúp đỡ, cho nên bao nhiêu binh khí của ngàn nẩy người châu vào đánh, mà Đường Tăng không bị thương. Các

quan xôn xao bàn bạc, đến chiều mới dám bắt sống con hổ, lấy dây sắt xích lại, nhốt trong cũi sắt, giữ ở triều đường.

Quốc vương lại truyền chỉ, cho Quang Lộc tự sửa một tiệc lớn, tạ ơn phò mã đã cứu chữa, nếu không sẽ bị hoà thượng đồ hãm hại. Đến chiều tối, các quan tan châu, yêu ma tiến vào Ngân An điện. Vua lại kén mười tám người cung nga thái nữ, sáo đàn ca múa, mời yêu ma uống rượu làm vui. Quái vật ngất ngưỡng ngồi trên, hai bên tả hữu toàn là những thể nữ mặt hoa da phấn đứng hầu. Yêu ma chè chén lu bù, đến hết trống canh hai, say mềm ra rồi, không nén nổi sự làm bậy, đứng phắt dậy, cười to một tiếng, hiện rõ bản tướng, thả lòng hung ác, vươn bàn tay chổi sể, vô lấy cô gái đương gảy đàn tỳ bà, lôi tuột lại, ngoạm một miếng mất đầu, miệng nhai rau rầu. Mười bảy cô cung nga sợ mất vía, trốn chạy bạt mạng thực là:

*Cung nga sợ sệt, khác nào mưa lớn dội phù dung
Thái nữ kinh hoàng, như thể gió xuân lay thướt được
Tỳ bà bỏ gảy, chạy liều thoát mang
Cầm sắt vứt trốn bỏ chạy lung tung
Ra khỏi cửa, kẻ gì nam bắc
Rời thoát đền, nào biết tây đông
Sút sây mặt ngọc, phờ phạc kiêu dung
Ai nấy chạy thực mạng
Mọi người cố thoát trông.*

Bọn người này chạy ra thoát, lại không dám ho he thở; đêm đã khuya, chạy ra thoát, lại không dám kinh động nhà vua, đều ẩn nấp cả ở góc tường dưới xối.

Yêu quái ngất ngưỡng ngồi trên, tay đưa tay chén, uống một chén, lại kéo xác chết đến gần, máu mê đắm địa, ngoạm lấy ngoạm để. Bên trong yêu quái chén khuất, bên ngoài, người ta kháo nhau:

- Đường Tăng là hùm tinh!

Truyền kháo quàng bậy, xôn xao đến tận nơi trạm nghỉ.

Lúc bấy giờ trong trạm không có người, chỉ còn mỗi con ngựa bạch đương ăn cỏ ở trong tàu. Ngựa này nguyên là Tiểu Long Vương ở Tây hải, vì phạm tội trời, bị cửa sừng lột vẩy, biến làm ngựa bạch, đưa Đường Tăng sang tây phương lấy kinh. Chợt nghe thấy người ta nói Đường Tăng là hùm tinh, ngựa nghĩ thâm trong bụng:

- Sư phụ mình rõ ràng là người tốt, tất nhiên bị yêu quái đem biến người ra hổ tinh, để làm hại người. Làm thế nào bây giờ! Làm thế nào bây giờ! Đại sư huynh bỏ đi đã lâu, Bát Giới, Sa Tăng thì chẳng thấy tin tức gì!

Ngựa dúi dẳng đến mãi canh hai, mới đứng dậy nói:

- Bây giờ mà ta không đi cứu Đường Tăng, công quả sẽ hỏng mất, sẽ hỏng mất!

Ngựa không thể chịu nhịn mãi, trụt cương tháo yên, bỏ đệm cuốn dây, vội vướn mình hoá phép, y nhiên lại hoá thành con rồng, cưỡi đám mây đen, lên khỏi chín tầng mây xem xét. Có thơ ghi nhận:

*Tam Tạng sang Tây cầu Thế tôn,
Giữa đường gặp quái hoảng kinh hồn.
Đêm nay hoá hổ bao tai vạ
Ngựa bạch buông cương cứu chủ nhân.*

Tiểu Long Vương ở trên lưng chừng trời, nhìn thấy trong điện Ngân An, đèn nến rực rỡ, thì ra tám ngọn nến bạc thấp ở trên tám cây nến hồng. Hạ thấp từng mây xuống, ngựa nhìn xét kỹ lưỡng, thấy yêu tinh ngất ngưỡng ngồi trên, vắt chân uống rượu ăn thịt người.

Tiểu Long cười nói:

- Thăng này hồng ôi, để lộ đầu ra, tin tức bị lộ, thế mới là giấu voi đụn rạ! Ăn thịt người có được lâu dài không? Giờ đây ta chưa biết sư phụ lạc vào đâu, lại gặp yêu ma chết toi này, hãy thử đùa nó một cái xem sao, nếu có thể, bắt yêu ma rồi sẽ cứu sư phụ cũng chưa muộn.

Tiểu Long Vương nhao mình một cái, cũng biến ra một người cung nga dung nhan kiều diễm, vội vã đi vào bên trong, nói câu chúc tụng yêu ma vạn phúc:

- Thừa phò mã, tiện nữ đến chúc rượu hầu người đây, xin chớ ăn thịt thiếp.

Yêu ma nói:

- Rót rượu ra!

Tiểu Long cầm lấy bầu, rót rượu vào chén của nó, rượu cao khỏi miệng chén ba bốn phân mà không tràn ra ngoài. Đây là Tiểu Long dùng phép bức thủy.

Yêu quái trông thấy, trong lòng mừng rỡ, nói:

- Em tài giỏi nhỉ!

Tiểu Long nói:

- Còn rót cao hơn nữa cũng được.

Yêu quái nói:

- Rót cao nữa, rót cao nữa!

Tiểu Long cầm bầu rót, rót đến đâu rượu cao lên đến đấy, y như mười ba tầng bảo tháp, vừa cao vừa nhọn, không tràn ra một giọt. Yêu quái chau môi ra uống, uống hết một chén, lại vẫn người chết, ngoạm một miếng nói:

- Có biết hát không?

Tiểu Long nói:

- Có biết chút ít thôi.

Theo đúng khúc điệu, Tiểu Long hát xong một bài ngắn, lại mời một chén. Yêu tinh nói:

- Có biết múa không?

Tiểu Long nói:

- Cũng biết chút tí, chỉ vì tay cứng múa không được mềm mại.

Yêu quái cởi áo ra, lấy bảo kiếm đeo ở trong người, tuốt ra khỏi bao, đưa cho Tiểu Long. Tiểu Long đỡ lấy kiếm, liền chủ

tâm múa theo lối hoa đao pháp trên ba dưới bốn, tả năm hữu sáu, ở trước tiệc rượu.

Yêu quái nhìn, mắt tím lại. Tiểu Long múa lộn một vòng, rồi nhăm đầu yêu chém xuống một đao, con quái vật né mình tránh khỏi, cuống cả chân tay, vội đứng lên cầm lấy cây nển đón đỡ bảo đao. Nguyên cây nển ấy bằng sắt, cả thân cây nặng tới tám chín mươi cân. Hai kẻ ra khỏi điện Ngân An, Tiểu Long hiện rõ bản tướng, cưỡi lên đầu mây, giao chiến với yêu quái ở trên không trung.

*Trận đánh này, tối tăm trời đất, chỉ thấy những:
Một kẻ là quái vật sinh thành ở núi Uyển Từ sơn
Người kia là chân long bị phạt ở biển Tây Dương.
Một kẻ phóng hào quang, như phun điện trắng.
Một người tăng nhuệ khí, tựa múa mây hồng
Một bên như voi già ngà trắng chạy nhân gian,
Một bên giống con cáo móng vàng xuống hạ giới.
Một người như cột ngọc trời thăm
Một kẻ tự cầu vàng bể đông
Rồng bạc bay múa
Quỷ vàng nhảy vang
Tả hữu bảo đao không hờ sót
Lại qua cây nển vẫn cháy hồng.*

Hai người ở trên từng mây đánh nhau chừng tám chín hợp, lão ma người khoẻ sức mạnh, Tiểu Long chống đỡ không lại, tung kiếm lên đánh yêu quái, yêu quái có thuật đỡ đao, một tay đỡ lấy bảo đao, một tay cầm cây nển măn đường hồng ném đánh, Tiểu Long đỡ không kịp, bị yêu quái ném phải báng chân, từ trên mây vội vàng nhảy xuống, may nhờ có sông Ngự Thủy hà cứu thoát tính mạng. Tiểu Long nhảy thùm xuống nước, yêu ma chạy lại, tìm không thấy nữa, liền cầm lấy bảo kiếm, tay xách cây nển măn đường hồng, trở về Ngân An điện, uống rượu bí tử rồi lăn ra ngủ.

Tiểu Long ẩn ở đáy nước, một hồi lâu không nghe thấy tiếng động gì nữa, mới cẩn chặt hai hàm răng, cố nhịn đau đứng dậy, cười đám mây đen, trở về trạm nghỉ, lại biến ra ngựa như cũ, nằm nép xuống tàu ngựa. Đáng thương toàn thân ướt như chuột lột, chân bị vết thương.

Tạm gác chuyện Tam Tạng gặp tai nạn, Tiểu Long thua trận. hãy nói chuyện Trư Bát Giới từ khi rời bỏ Sa Tăng, chú đầu ẩn ở trong đám cỏ, cuộn tròn như heo nằm xó rãnh, đánh một giấc, cho mãi đến nửa đêm mới tỉnh dậy. Khi thức giấc, lại không biết là ở chỗ nào, dụi mắt định thần, lắng tai nghe ngóng. Ôi! Đây chính là nơi non sâu không chó cắn, đồng vắng ít gà kêu. Bát Giới nhìn thấy sao trên trời di chuyển, ước chừng đã tới canh ba, trong lòng nghĩ ngợi:

- Ta muốn về cứu Sa Tăng, e rằng "sợ một khó chấp, tay lẻ khôn kêu"... Thôi! Thôi! Thôi! Ta hãy vào thành đi tìm sư phụ, báo việc xảy ra rồi lựa chọn thêm người ngựa khoẻ mạnh, giúp sức lão Trư, ngày mai đi cứu Sa Tăng vậy!

Chú ngựa vội nhảy lên mây, trở về trong thành, vụt chốc đã đến trạm nghỉ. Lúc ấy người vắng trăng thanh, tìm khắp hai nhà hành lang, không thấy sư phụ, chỉ thấy ngựa bạch nằm ở trong tàu, khắp mình ướt dầm, chân sau có một vết xanh to bằng cái khay, Bát Giới thất kinh nói:

- Hồng cả đôi đường rồi! Con ngựa tội này không có đi đâu, tại sao trên mình lại có bồ hôi, chân có ngấn xanh, hay là kẻ gian nào ăn cướp sư phụ, đánh què ngựa đây?

Ngựa bạch nhận được là Bát Giới, thốt nhiên trong miệng bật ra tiếng người, nói:

- Sư huynh!

Chú ngựa sợ ngã lăn ra, chồm trở dậy, toan chạy ra ngoài, bị ngựa bạch rướn mình ra ngoạm lấy áo thâm nói:

- Sư huynh đừng có sợ đệ!

Bát Giới sợ run người nói:

- Hôm nay sao mi lại nói được thế? Mi đã nói ra, hẳn có việc gì đại bất tường rồi đây!

Tiểu Long nói:

- Sư huynh có biết sư phụ bị nạn không?

Bát Giới nói:

- Ta không biết.

Tiểu Long nói:

- Huynh còn biết gì! Huynh và Sa Tăng khoe tài khoe khôn ở trước mặt hoàng đế, chắc mẩm bắt được yêu tinh, dâng công cầu thưởng, ngờ đâu yêu ma lại giỏi hơn, các huynh quá hèn đánh không lại nó. Giả một người về báo tin cho biết, đằng này lại im im chẳng còn biết ra làm sao? Yêu tinh biến ra một văn nhân tuấn tú, lẩn vào trong triều, nhận tình thân với hoàng đế, rồi làm phép biến sư phụ ta ra con hổ lông vàng, bị các quan bắt nhốt vào trong cũi sắt để trong phòng triều. Đệ nghe được tin khổ não ấy, lòng như dao cắt. Sư huynh thì hai ngày không biết ở đâu, sợ có khi toi tính mạng rồi, đành phải hoá ra mình rồng đi cứu. Dè đâu vào đến trong triều, tìm không thấy sư phụ, kịp đi đến điện Ngân An, thấy yêu tinh, đệ lại biến ra một cung nga, đánh lừa yêu quái. Nó bảo đệ múa gươm cho nó xem, đệ lưu tâm chú ý, chém nó một đao, bị nó tránh thoát, hai tay vác cây nến mần đường hồng, đánh bại đệ. Đệ ném một ngọn phi đao, nó bắt được, cầm cây nến mần đường hồng ném vào đùi đệ một cái, cho nên phải lủ xuống Ngự Thủy hà, mới thoát khỏi chết. Vết thương ở trên đùi là bị cây nến mần đường hồng của nó đánh phải đấy!

Bát Giới nghe đoạn nói:

- Có thực như thế không?

Tiểu Long nói:

- Chẳng nhẽ đệ nói dối sư huynh sao?

Bát Giới nói:

- Làm thế nào bây giờ! Làm thế nào bây giờ! Đệ còn dò đi được không?

Tiểu Long nói:

- Đệ còn dò đi được thì sao?

Bát Giới nói:

- Nếu đệ còn dò đi được, thì dò về bể cho rảnh. Ta sẽ quay hành lý về nhà Cao lão trang quay trở lại làm rể lần nữa.

Tiểu Long nghe nói, miệng cắn chặt vạt áo dài của Bát Giới, không chịu buông ra, rồi không ngăn được giọt lệ ở mắt tràn ra, nói:

- Sư huynh ạ, muôn vàn khuyên huynh đừng làm thế!

Bát Giới nói:

- Không làm thế thì làm thế nào? Sa hiện đệ bị nó bắt rồi, ta đánh nó không lại, không nhân lúc này mà bỏ đi, còn đợi cái gì!

Tiểu Long nghĩ ngợi hồi lâu, ứa nước mắt nói:

- Sư huynh ạ! Sư huynh chớ nói những điều tan vỡ. Nếu muốn cứu được sư phụ, nên đi mời một người đến.

Bát Giới nói:

- Bảo ta đi mời người nào?

Tiểu Long nói:

- Sư huynh nên cưỡi mây đến ngay Hoa Quả sơn, mời đại sư huynh Tôn Hành Giả đến. Huynh ấy hẳn có đại pháp lực hàng phục yêu ma, thế nào cũng cứu được sư phụ, trả được cái thù bại trận cho huynh và đệ.

Bát Giới nói:

- Có đi tìm người khác thì tìm, chứ con khỉ kia đã bắt hoà với ta. Hồi trước ở Bạch Hổ linh, đánh chết Bạch Cốt tinh, hẳn đã oán ta phỉnh phờ sư phụ đọc khấn cô nhi chú. Ta cũng chỉ nói đùa, không ngờ lão hoà thượng lại cho là thực mà đọc thần chú, sau rồi lại đuổi hẳn đi. Hẳn oán hận ta vô cùng. Quyết nhiên hẳn không chịu đến. Lỡ ra trong khi nói năng, có điều gì sơ suất, cái gậy chống khóc đám ma của hẳn nặng lắm, chẳng biết ngô khoai gì hết, phang cho mấy nhát, ta lại không bỏ mạng hay sao?

Tiểu Long nói:

- Huynh ấy dứt khoát không đánh huynh đâu. Huynh ấy là vị Hầu vương có nhân có nghĩa. Huynh đến gặp huynh ấy, đừng nói là sư phụ mắc nạn, chỉ nói là sư phụ nhớ huynh ấy. Lừa cho huynh ấy đến đây, khi đã đến, thấy tình cảnh như thế, tất nhiên huynh ấy không giận nữa, mà còn phải dọ sức với yêu tinh. Thế nào huynh ấy cũng bắt được nó, cứu được sư phụ ta.

Bát Giới nói:

- Được rồi, đệ còn biết hết lòng thế, ta mà không đi, chả hoá ra ta không tận tâm ư! Ta đi lần này, nếu Hành Giả chịu đến, ta sẽ cùng về với huynh ấy, không thì đừng có mong ta làm gì, ta không về nữa đâu!

Tiểu Long nói:

- Sư huynh cứ đi, cứ đi, thế nào huynh ấy cũng đến đây!

Chú ngọc sửa soạn đỉnh ba, thắt gọn gàng áo dài, đứng thẳng người dậy, nhảy lên trên mây, đi tuốt về hướng đông. Cũng là số Đường Tăng còn sống, nên lần này chú ngọc đi gặp xuôi gió, chống hai tai lên, tựa như hai cánh buồm gió, đã vượt qua Đông Dương đại hải, ở trên mây bước xuống, vừa lúc mặt trời rạng đông. Bát Giới vào rừng tìm lối.

Dương khi tiến bước, bỗng nghe có tiếng người nói. Bát Giới để ý nhìn xem, thì ra Hành Giả đương tụ tập quần yêu ở nơi hốc núi. Ngộ không ngồi trên mỏm đá ở sườn núi, trước mặt có hơn một nghìn hai trăm con khỉ, đứng sắp hàng hai bên chúc câu "Đại Thánh gia gia vạn tuế".

Bát Giới nói:

- Thực là sung sướng nhé! Thực là sung sướng nhé! Thảo hèn mà y không chịu đi làm hoà thượng, chỉ muốn ở nhà thôi! Có bao nhiêu những cái tốt đẹp, gia nghiệp lại to tát như vậy, bao nhiêu là người hầu kẻ hạ! Lão Trư này nếu có một vùng núi non như thế này cũng chẳng đi tu làm quái gì! Bây giờ ta đã đến đây, còn đứng làm gì nữa, nhất định phải đến gặp hần.

Chú ngọc vẫn có ý sợ sệt, không dám đến thẳng trước mặt, lại đi tránh sang bên sườn cỏ, lóp ngá lóp ngóp lẩn vào giữa đám một nghìn hai trăm con khỉ, cũng theo bọn chúng cúi lạy.

Ngờ đâu Đại Thánh ngồi ở trên cao, mắt lại tinh nhanh, trông thấy y rõ ràng, liền hỏi:

- Trong ban bộ kia, có tên mọi nào lạy rồi rít lên thế, y ở đâu tới đây? Bắt lấy nó.

Đại Thánh nói chưa dứt lời, bọn khỉ nhỏ ùa ra như đàn ong, túm lấy Bát Giới lôi lên, đặt ở dưới đất.

Hành Giả nói:

- Mi là người mọi ở đâu đến đây?

Bát Giới cúi đầu nói:

- Không dám, được người hỏi đến, không phải là mọi, là người quen, người quen!

Hành Giả nói:

- Đàn khỉ bộ hạ của Đại Thánh đây, đều giống nhau một loạt, mặt mũi nhà mi thì lại không giống, tướng mạo có vẻ ngờ nghệch, đúng là yêu ma nơi khác tới, nếu muốn xin vào làm bộ hạ ta, phải làm một bản khai rõ họ tên, ta mới có thể cho mi ở đây theo ban điểm danh. Nếu không cho ở, mi dám lạy lục lung tung mãi ở đây à?

Bát Giới cúi đầu xuống, chầu mồm ra nói:

- Không biết then! Cái mặt đã muối ngay đi thế được! Tôi với sư huynh làm huynh đệ với nhau đã bao nhiêu năm, thế mà nhận không ra, bảo là người mọi quái gì cơ!

Hành Giả cười nói:

- Hãy ngừng đầu lên xem nào!

Chú ngọc hất mồm lên một cái nói:

- Huynh trông thấy chưa! Tôi mà huynh còn không nhận được, còn nói cái gì nữa!

Hành Giả nhin không được, bật cười nói:

- Trư Bát Giới!

Bát Giới nghe thấy gọi đến tên, liền đứng phắt ngay dậy nói:

- Đúng! Đúng! Tôi là Trư Bát Giới.

Rồi lại ngẫm nghĩ: "Chịu nhận ra là có chỗ nói rồi!"

Hành Giả nói:

- Người không theo Đường Tăng đi lấy kinh, đến đây làm gì; hay là đã hỗn hào với sư phụ, người lại tống cổ về đây, có tờ đuổi đưa cho xem nào!

Bát Giới nói:

- Không được xúc phạm nhau, không có tờ đuổi, người không đuổi tôi đâu.

Hành Giả nói:

- Đã không có giấy đuổi, lại không bị đuổi, vậy thì người đến đây có việc gì?

Bát Giới nói:

- Sư phụ nhớ huynh, nên sai tôi đến mời anh.

Hành Giả nói:

- Người chẳng mời gì ta, chẳng nhớ gì ta đâu. Hôm ấy người thể cùng trời đất, chính tay viết tờ đuổi, khi nào còn nhớ đến ta, chịu để cho người từ phương xa đến đây mời ta. Ta đoán hẳn là có việc gì không hay xảy ra.

Bát Giới đâm hoảng sợ, vội vàng nói:

- Quả thực nhớ huynh! quả thực nhớ huynh!

Hành Giả nói:

- Tại sao người lại nhớ ta?

Bát Giới nói:

- Sư phụ ngồi trên mình ngựa đang đi, gọi một tiếng "đồ đệ", tôi không nghe tiếng. Sa Tăng lại nặng tai, sư phụ mới nhớ tới huynh, cho chúng tôi là đồ vô dụng, bảo huynh là người Thông Minh linh lợi, lúc nào gọi cũng thưa ngay, hỏi một trả lời mười. Vì nhớ huynh như thế, nên sai tôi đến mời anh bằng

được, rất mong huynh đi ngay cho, một là khỏi phụ tấm lòng mong nhớ của người, hai là cũng bỏ cái công tôi từ xa đến.

Trư Bát Giới ngượng không dám nhìn mặt Tôn Ngộ Không.

Hành Giả nghe nói, từ trên sườn núi nhảy xuống đỡ Bát Giới dậy, và nói:

- Hiền đệ, phiên đệ phải đi xa, hãy ở đây chơi với ta đã.

Bát Giới nói:

- Đường xa cách trở, sợ sư phụ kêu về chậm, em không thể ở chơi được.

Hành Giả nói:

- Lần này đệ mới tới đây, đi xem cảnh núi của ta một chút, đệ tính sao?

Chú ngọc không dám cố từ, đành phải đi theo Hành Giả.

Hai người khoác tay cùng đi, dần khỉ nhỏ theo sau, trèo lên đỉnh núi Hoa Quả. Núi đẹp thay! Từ khi Đại Thánh về nhà, mới có mấy hôm, đã trang hoàng lại rất là mới mẻ, chỉ thấy:

*Xanh xanh khóm biếc
Vòi vọi từng mây
Vây quanh rồng ấp hổ châu
Bốn mặt chim kêu vượn hót
Sớm ngấm mây phong đỉnh núi
Chiều nhìn ác xế non tây
Nước chảy rì rào rung chuỗi ngọc
Suối tuôn róc rách dạo tơ dây
Trước núi vách sườn đứng dựng
Sau non cây cỏ um tùm
Trên tiếp liên thau gội đầu Ngọc Nữ.
Dưới nối theo nơi phân phái Thiên Hà
Đất trời kết hợp quá Bồng Lai.
Trong đục tụ thành toà động phủ
Đan thanh bút vẽ khó nên tranh*

*Tiên tử thiên tài khôn hoạ cảnh.
Long lanh đá trắng đá long lanh
Thấp thoáng non cao, non thấy thoáng.
Bóng mặt trời muôn nghìn đỏ tia
Mà mây lành muôn đạo tươi hồng.
Động thiên phúc địa nhân gian có
Đầy non hoa cỏ nở từng bùng*

Bát Giới xem không chán mắt, trong lòng rất mừng nói:

- Sư huynh ạ, đẹp quá, thực là nơi danh sơn bức nhất trong thiên hạ.

Hai người trò truyện hồi lâu, cùng nhau xuống núi. Bên đường đã có mấy chú khỉ nhỏ, mang những trái nho đỏ hung hung, cầm những quả lê thơm phưng phức, quả tì bà vàng suộm suộm, trái dương mai tía hây hây, quỳ ở bên đường nói:

- Đại Thánh gia gia, mời người dùng bữa sáng.

Hành Giả cười nói:

- Trư đệ ta dạ dày lớn, không có thể dùng hoa quả làm bữa ăn được. Thôi được, thôi được, gọi là sông nhạt, tạm sơ mấy quả điểm tâm.

Bát Giới nói:

- Dạ dày ta tuy có to, nhưng đến đâu phải tụy đấy. Được, đem đây, đem đây, ta cũng nếm thử mấy quả.

Hai người ăn quả xong, mặt trời đã dần dần lên cao. Chú ngốc sợ lỡ việc cứu Đường Tăng, luôn miệng giục giã nói:

- Sư huynh ạ sư phụ ở xa, rất mong mỗi đệ và huynh đấy. Chúng mình cũng nên đi sớm một chút!

Hành Giả nói:

- Hiền đệ, mời chú xuống Thủy Liêm động chơi đã!

Bát Giới cố từ chối nói:

- Dạ tạ thịnh tình của hiền huynh, chỉ vì sư phụ chờ lâu, không dám phiền vào động.

Hành Giả nói:

- Đã vậy không dám giữ lâu, xin tiễn biệt ở đây.

Bát Giới nói:

- Huynh không đi ư?

Hành Giả nói:

- Ta đi đâu bây giờ? Ta ở đây, trời không cai, đất không quản, tự do tự tại, tùy thích chơi bời, còn làm hoà thượng để làm gì? Ta không đi đâu, đệ cứ về thôi! Về thưa với Đường Tăng: đã đuổi đi rồi, thì đừng nhớ nữa!

Chú ngốc nghe nói, không dám cố ép, chỉ sợ ép uổng Hành Giả phát khùng lên, đánh cho mấy gậy, nên đành vâng dạ từ biệt, lên đường ra về.

Hành Giả thấy Bát Giới đi rồi, bèn sai luôn hai chú khỉ nhỏ đi theo sau, nghe xem y nói gì. Đúng là chú ngốc đi xuống núi, chưa đầy ba bốn dặm, đã ngoảnh đầu trở tay về hướng Hành Giả, miệng mắng nhiếc nói:

- Con khỉ kia, không làm hoà thượng, chầy xác yêu ma, cái giống vượn nhà mi! Mình lấy lời tử tế đến mời nó, nó lại không chịu đi! Mi không đi thì thôi vậy!

Bát Giới đi mấy bước lại mắng mấy câu. Hai chú khỉ kia, vội vàng chạy về báo:

- Đại Thánh gia gia! Lão Trư Bát giới kia không được thực thà, lão cứ đi một bước, lại mắng mấy câu.

Hành Giả tức giận hét:

- Đi bắt về đây!

Đàn khỉ âm âm như bay đuổi theo, bắt Bát Giới quật lộn xuống đất, cầm tai kéo gáy, nắm cẳng xé đuôi, lôi tuột về.

Chưa biết Bát Giới sống chết ra sao xin xem hồi sau sẽ rõ.

HỐI THỨ BA MƯƠI MỐT

BÁT GIỚI LẤY NGHĨA KHÍCH HẦU VƯƠNG HÀNH GIẢ DỪNG TRÍ PHỤC YÊU QUÁI

Bát Giới bị bọn khỉ bắt lại, khênh vác lôi kéo, áo chùng bị xé rách tươm, miệng lẩm bẩm:

- Thôi! Thôi! Lần này có lẽ chết mất!

Chốc đã đến cửa động. Đại Thánh ngồi ở trên sườn núi mắng:

- Cái đồ bị thịt ăn cám kia! Mi đi thì cứ việc mà đi, cố sao lại chửi ta?

Bát Giới quỳ ở dưới đất nói:

- Thưa huynh trưởng, đệ có dám chửi huynh đâu, nếu chửi huynh, đệ sẽ bị cắt đứt lưỡi ra! Đệ chỉ nói huynh không đi, đệ phải về báo với sư phụ, đâu dám mắng huynh?

Hành Giả nói:

- Mi dối ta thế nào được? Ta vênh tai bên phải, nghe rõ người nói ở trên ba mươi ba tầng trời; ta nghiêng tai bên trái, biết rõ chuyện thập điện Diêm Vương cùng phán quan tính sổ. Nay mi vừa đi vừa chửi ta, ta há không nghe thấy sao?

Bát Giới nói:

- Sư huynh à, tôi biết rồi. Anh lại giở cái trò ma trò chuột ra, nhất định lại biến ra cái quỷ cái quái gì, theo tôi nghe ngóng?

Hành Giả nói:

- Quân bay đâu, lấy cái côn lớn ra đây, hãy đánh trước ha

mười côn vào đầu gối, rồi sẽ đánh thêm hai mươi côn nữa vào lưng. Sau đợi ta lấy gậy sắt ra tiến chân.

Bát Giới sợ hãi rập đầu nói:

- Đại huynh, mong huynh hãy nể mặt sư phụ mà tha cho đệ.

Hành Giả nói:

- Ta tưởng gì đến vị sư phụ ấy. Cần gì nhân nghĩa!

Bát Giới nói:

- Thưa huynh, huynh không nể sư phụ thì thôi, huynh cũng nên nể mặt Hải Thượng Bồ Tát.

Hành Giả nghe nói đến Bồ Tát, trong lòng đã hơi chuyển, nói:

- Sư đệ đã nói thế thì thôi, không đánh nữa, đầu đuôi thế nào, đệ nói thực ra, không được giấu ta. Đường Tăng gặp nạn ở đâu, tại sao đệ lại đến đây lừa ta?

Bát Giới nói:

- Sư huynh, không có tai nạn gì hết, thực là nhớ huynh đấy thôi.

Hành Giả quát mắng:

- Thực là cái đồ chết giẫm, người định bịp ta thế nào được? Lão Tôn này người tuy về Thủy Liêm động, lòng vẫn theo dõi đoàn lấy kinh. Sư phụ chẳng lúc nào không có nạn, hết mọi nơi đều gặp tai nạn, đệ cứ nói thực, ta sẽ tha không đánh.

Bát Giới nghe lời, cúi đầu đáp:

- Sư huynh ơi! Đệ cũng định nói dối để mời huynh đi, không ngờ huynh tinh khôn thế! Đừng đánh nữa, cho đệ đứng lên, sẽ nói thực.

Hành Giả nói:

- Được rồi, hãy đứng dậy!

Đàn khỉ buông cả tay ra, chú ngốc bấy giờ mới đứng dậy, ngơ ngác nhìn khắp cả hai bên.

Hành Giả nói:

- Đệ nhìn cái gì?

Bát Giới nói:

- Tôi tìm xem đường nào rộng rãi dễ chạy.

Hành Giả nói!

- Đệ chạy đi đâu? Ta cứ để cho đệ đi trước ba ngày, lão Tôn sẽ có phép bắt đệ trở lại! Muốn tốt nói mau, kéo ta mà cẩu lên, không tha cho đâu!

Bát Giới bèn thuật lại đầu đuôi câu chuyện ở rừng Hắc Tùng, ở nước Bảo Tượng cho Hành Giả nghe.

Hành Giả nói:

- Sao đệ ngốc thế? Khi bước chân ra đi, ta đã dặn đi dặn lại, bảo: "Nếu có yêu ma bắt giữ sư phụ, đệ báo cho nó biết lão Tôn là đại đồ đệ của người". Cớ sao lại không nói tên ta ra?

Bát Giới ngẫm nghĩ: "Thỉnh tướng không bằng khích tướng", để ta nói khích cho y một câu.

Liên nói:

- Sư huynh, giá cứ không nói đến tên huynh thì lại tốt, chỉ vì nói tên huynh ra nó mới lại càng làm phách.

Hành Giả nói:

- Nói thế nào?

Bát Giới nói:

- Đệ bảo nó: "Yêu tinh kia, mi chớ có vô lễ, chớ làm hại sư phụ ta! Ta còn có một đại sư huynh nữa, tên gọi là Tôn Hành Giả, thần thông quảng đại, bắt yêu quái rất nghề, người mà tới đây, mi sẽ chết không có chỗ chôn!". Yêu quái nghe nói thế, lại càng tức tối, quát mắng: "Tôn Hành Giả quái gì, ta cũng không sợ! Nó đến đây, ta sẽ lột da ra, rút lấy gân, vạc lấy xương, ăn hết tim gan! có tha cho giống khi còm thì cũng lạng lấy thịt ướp muối rán ăn".

Hành Giả nghe nói, tức tối vô đầu vô tai, nhảy thách lên nói:

- Dứa nào dám mắng ta như thế?

Bát Giới nói;

- Xin huynh hãy nguôi giận, yêu quái Hoàng Bào nó mắng huynh như thế, đệ chỉ thuật lại lời nó cho huynh nghe đấy thôi!

Hành Giả nói:

- Hiền đệ, đệ hãy đứng dậy, ta mà không đi thì không xong, lẽ đâu nó đã chửi ta mà lại không đi bắt nó! Ta sẽ đi với đệ. Năm trăm năm trước, lão Tôn đại náo thiên cung, thần tướng khắp cả trên trời, hễ trông thấy ta, người nào người nấy còn phải cúi đầu khom lưng, miệng phải tôn xưng là Đại Thánh. Yêu quái này lếu láo, dám mắng khuất mặt ta! Đi chuyến này ta phải bắt nó, vằm xác ra muôn đoạn! Xong rồi, ta sẽ trở về ngay!

Bát Giới nói:

- Thưa huynh, đúng thế, huynh chỉ đi tróc nã yêu tinh, để mà trả thù, còn ở lại hay không, tùy ý huynh!

Hành Giả ở sườn núi bước xuống, đi vào trong động, trút áo ma ra, vắn một áo vải bông chùng, mặc quần da hổ tay cầm gậy sắt, đi thẳng ra cửa. Đàn khỉ hoảng sợ ngăn lại nói:

- Đại Thánh gia gia, người đi đâu thế? Cho chúng con đi theo chơi đùa mấy năm cũng hay.

Hành Giả nói:

- Bọn nhỏ chúng con nói làm chi vậy! Cái việc ta đi bảo hộ Đường Tăng đây, khắp trên trời dưới đất đều biết Tôn Ngộ Không là đồ đệ Đường Tăng. Không phải người đuổi ta về đâu, người cho ta về thăm nhà đó thôi, để cho ta ở nhà nghỉ ngơi ít lâu, bây giờ có việc, các con ở nhà phải trông nom cơ nghiệp cho cẩn thận, trông thông dăm liễu cho phải mùa, không được bỏ đất hoang, đợi ta lại đi bảo vệ Đường Tăng, lấy kinh về Đông Thổ, khi nào thành công, lại trở về hưởng phúc thiên chân với các con.

Đàn khỉ thấy đều vâng mệnh.

Hành Giả và Bát Giới khoác tay đi trên từng mây, rời khỏi

động, vượt qua Đông Dương đại hải, sang đến bờ bên kia, dừng mây lại, Hành Giả nói:

- Sư đệ, đệ hãy đi từ từ, để ta xuống bể tắm cho sạch sẽ đã.

Bát Giới nói:

- Đi đường đã vội vã, còn sạch sẽ cái gì?

Hành Giả nói:

- Đệ biết thế nào được. Từ khi ta trở về, trong mình thấy có chút tà khí, sư phụ là người thích sạch sẽ, chỉ sợ người chê bần.

Bát Giới đến đây mới biết rõ Hành Giả thực lòng thực dạ, không có ý gì khác.

Một chốc, Hành Giả đã tắm xong, hai người lại cười mây tiếp sang, không mấy chốc đã trông thấy toà Kim Tháp phóng ra tia sáng. Bát Giới trở tay nói:

- Chẳng phải động yêu quái Hoàng Bào đây kia là gì? Sa Tăng vẫn còn ở trong động nó đấy.

Hành Giả nói:

- Đệ hãy ở trên mây, đợi ta đến trước cửa đó xem sao, để tiện khai chiến với nó.

Bát Giới nói:

- Không cần xuống, yêu tinh không ở nhà.

Hành Giả nói:

- Ta hiểu rồi!

Liền ở trên mây bước xuống, đi đến cửa động xem xét, chỉ thấy ở trong có hai đứa bé con cầm cái que đầu uốn cong, đánh cầu đánh khăng chơi đùa với nhau, một đứa độ hơn mười tuổi, một đứa độ tám chín tuổi. Đang lúc chúng chơi đùa. Hành Giả sấn đến trước mặt, bất chấp là con cái nhà nào, túm luôn lấy chỏm lồi đi. Hai đứa trẻ sợ hãi vừa kêu vừa khóc om sòm, làm kinh động lũ tiểu yêu trong Ba Nguyệt động, chúng vội vàng vào báo với công chúa:

- Thưa lệnh bà, không biết người nào bắt mất hai vị công tử đi rồi.

Nguyên là hai đứa trẻ con ấy là con công chúa đẻ với yêu quái. Công chúa nghe nói, vội vàng chạy ra cửa động, chỉ thấy Hành Giả đứng ở trên sườn núi cao, xách hai đứa trẻ con, ý muốn quăng xuống. Công chúa hoảng sợ gào lên gọi:

- Nhà sư kia, tôi với thầy không có điều gì, sao lại bắt con tôi đi? Bố chúng nó ghê gớm lắm đấy, nếu có làm sao, quyết không để yên cho nhà thầy đâu!

Hành Giả nói:

- Nàng không biết ta ư? Ta là đại đồ đệ của Đường Tăng, tên gọi Tôn Ngộ Không Hành Giả. Ta có người sư đệ là Sa Tăng hiện ở trong động ấy. Nàng về tha người ấy ra, ta sẽ trả lại hai đứa trẻ cho nàng, chẳng khác gì đổi một lấy hai, vẫn còn có lợi.

Công chúa nghe nói vội vàng đi trở vào, đuổi giãn bọn tiểu yêu ra, tha cho Sa Tăng, Sa Tăng nói:

- Công chúa, nàng chớ tha tôi, sợ khi yêu quái về hỏi nàng đòi người lại, làm lụy cho nàng phải mang tội.

Công chúa nói:

- Thưa sư trưởng, người là ân nhân của tôi, người đã biện bạch tờ gia thư giùm tôi, cứu được tính mạng tôi, tôi vẫn rất lưu tâm tha người ra, không ngờ ngoài cửa động có đại sư huynh người là Tôn Ngộ Không mới đến, bảo tôi tha người ra.

Ôi! Sa Tăng nghe thấy ba tiếng Tôn Ngộ Không, khác nào như nước đổ hồ giội lên đầu, dòng cam lộ tưới vào lòng, mặt nở nang hỷ sắc, lòng mát mẻ gió xuân. Nghe được tin người ấy đến, cũng chẳng khác nhặt được vàng ngọc vậy. Sa Tăng phủ tay rũ áo, đi ra ngoài cửa, chào mừng Hành Giả nói:

- Sư huynh, huynh thật từ trên trời rơi xuống, xin huynh cứu vớt đệ với.

Hành Giả cười nói:

- Cái chú Sa ni này! Khi sư phụ đọc chú khấn cô nhi sao không chịu nói giúp hộ cho một câu? Đều khua môi khoác lác!

Bảo hộ sư phụ, sao không đi thẳng đường sang Tây, lại núp xó ở đây làm cái trò gì?

Sa Tăng nói:

- Thưa sư huynh, chẳng nên nói nữa. Người quân tử không nhắc tới chuyện cũ. Chúng đệ là tướng thua trận, chẳng dám khoe mạnh. Thôi huynh cứ lấy đệ với!

Hành Giả nói:

- Đệ hãy tới đây!

Sa Tăng rướn mình chạy lên sườn núi. Bát Giới dừng chân ở trên không, trông thấy Sa Tăng ra khỏi động, liền từ trên mây bước xuống gọi:

- Sa sư đệ, râu lòng quá! Râu lòng quá!

Sa Tăng hiện thân nói:

- Nhị sư huynh, huynh ở đâu lại đây?

Bát Giới nói:

- Hôm qua bị thua trận, đến đêm trở về trong thành, gặp chú ngựa bạch, mới biết sư phụ bị nạn. Hoàng Bào nó làm phép biến người ra con hổ. Ngựa bạch bàn với ta đi mời sư huynh lại đây.

Hành Giả nói:

- Chú ngốc ơi, đừng kể con cà con kê nữa, đem hai đứa nhãi con này đi, đệ hãy bế một đứa đến thành Bảo Tượng, khích cho yêu quái tới đây. Ta sẽ đón đánh nó ở chỗ này.

Sa Tăng nói:

- Thưa sư huynh, khích nó như thế nào?

Hành Giả nói:

- Hai đệ cưới mây, đứng ở trên điện Kim Loan, bắt chấp trái phải, cứ quẳng ráo chúng nó xuống dưới thêm bạch ngọc. Có ai hỏi các đệ đó là con cái nhà ai, các đệ cứ bảo là con của Hoàng Bào yêu tinh bị các đệ bắt được đấy. Yêu quái nghe tiếng, tất nhiên phải trở về, ta khỏi phải đánh nhau với nó ở trong thành. Nếu mà đánh nhau với nó ở trên thành, tất phải

phun mây phun khói, đất bốc bụi bay, làm kinh động triều đình, các quan và lê dân, đều không được yên ổn.

Bát Giới cười nói:

- Sư huynh, huynh làm như thế định lừa chúng đệ.

Hành Giả nói:

- Thế nào là lừa chứ?

Bát Giới nói:

- Hai đứa trẻ này bị huynh bắt đã sợ hết hồn đi rồi, chúng nó khóc đã khản cả tiếng, chỉ một lúc nữa là chết ngoéo, chúng đệ ở trên cao quảng chúng nó xuống, như quảng cái thối thịt vậy; liệu yêu quái nó có dễ yên không? Tất nhiên nó phải bắt đền mạng. Huynh lại là người không dấn dấp gì cả, ghi nhận cũng không có huynh, chẳng phải huynh đánh lừa chúng đệ là gì?

Hành Giả nói:

- Nếu nó lười thôi với các đệ, hai người sẽ đánh nhau với nó để dẫn nó về đây. Chỗ này là một chiến trường rộng rãi, ta sẽ đợi đánh nhau với nó ở đây.

Sa Tăng nói:

- Đúng đấy, đúng đấy, đại sư huynh nói chí lý, chúng ta cứ đi.

Hai người mới đem hết oai phong đưa hai đứa trẻ đi. Hành Giả bèn từ ở sườn núi bước xuống, đi đến dưới cửa tháp. Công chúa nói:

- Vị hoà thượng này, không có tín nghĩa gì hết, người bảo thả sư đệ người ra, người sẽ trả lại hai đứa con ta, ta đã thả sư đệ rồi làm sao vẫn giữ con ta? Còn đến đây làm gì?

Hành Giả cười nói:

- Công chúa đừng ngại. Nàng ở đây đã lâu rồi, để mang các tiểu quý tử đến thăm ông ngoại.

Công chúa nói:

- Hoà thượng đừng có bậy bạ, lão Hoàng Bào nhà tôi không phải người vừa, nếu người dọa nạt con tôi để chúng nó sợ hãi thì...

Hành Giả cười nói:

- Công chúa ạ, người ta sống trong trời đất, thế nào là kẻ có tội?

Công chúa nói:

- Tôi biết rồi:

Hành Giả nói:

- Nàng là bọn nữ lưu, còn biết cái gì?

Công chúa nói:

- Tôi hồi còn nhỏ ở trong cung, được cha mẹ dạy bảo. Nhớ trong sách có câu: "Ba nghìn điều phạm vào tội ngũ hành ⁽¹⁾, tội to nhất là bất hiếu".

Hành Giả nói:

- Chính nàng là người con bất hiếu. Bởi vì "công cha nuôi con, công mẹ mớm con, thương thay cha mẹ, vì con hao mòn", cho nên hiếu thảo là nguồn trăm nét tốt, là gốc trăm điều lành, nữ nào đem thân đi chằng bắm lấy yêu tinh, lại không tưởng nhớ đến cha mẹ? Không phạm vào tội bất hiếu còn thế nào nữa?

Công chúa nghe nói bỗng đỏ mặt tía tai, trăm chiều hổ thẹn, vội buột miệng nói ra:

- Hoà thượng nói rất đúng. Tôi há không nhớ cha mẹ ư? Chỉ vì yêu tinh từ khi lừa bắt tôi tới đây, pháp lệnh rất ngặt, tôi lại chân yếu tay mềm, núi non xa cách, tin tức chẳng ai đưa đi cho. Đã toan tự tận, nhưng lại sợ cha mẹ ngờ là trốn đi, việc sau này không rõ ra được, đành phải gắng gượng, sống vất vả vất vưởng, thực là một kẻ có tội lớn trong trời đất.

Nói đoạn, nước mắt tuôn ra như suối.

Hành Giả nói:

- Công chúa bất tất phải sầu thương. Tru Bát Giới đã từng nói với ta, nàng đã viết một phong thư, cứu được tính mạng su

⁽¹⁾ Ngũ hành là năm thứ hành phạt rất tàn khốc đời thượng cổ 1) Mạc: thích chữ vào má, 2) Tuy: cắt mũi, 3) Phỉ: Cắt gót, 4) Cung: thiên, 5) Đại tích: giết chết.

phụ ta, trong thư cũng có ý nhớ nhung cha mẹ. Lão Tôn đến đây, sẽ cùng bắt yêu tinh, đưa nàng về triều châu vua, tìm người đẹp đôi khác, hầu hạ song thân cho đến già, ý nàng thế nào?

Công chúa nói:

- Hoà thượng ơi! Người chó lẩn vào chỗ chết. Trước đây, hai vị sư đệ của người giỏi giang như thế, còn chẳng đánh lại Hoàng Bào lang nhà tôi, người coi bộ như con ma khô, gân nhiều xương ít, người đét như con cá mắm, đầu óc thì trơ cả ra ngoài, có tài giỏi gì, mà dám nói chuyện bắt yêu quái?

Hành Giả cười nói:

- Nàng vốn không tinh mắt, không nhận ra ta. Tục ngữ có câu: "*Bong bóng dầu to không nửa lạng, quả cân tuy nhỏ nặng nghìn cân*", tướng mạo bọn họ, to xác vút đi, đi đường ngáng gió, mặc áo tổn bông, ăn cơm rỗng ruột, sọ to lưng mềm, ăn toi vô bổ. Lão Tôn đây nhỏ thì nhỏ thực, nhưng cứng rắn lắm.

Công Chúa nói:

- Người thực có thủ đoạn chứ?

Hành Giả nói:

- Thủ đoạn của ta, nàng chưa hề trông thấy, ta hàng yêu rất giỏi, phục quái cực kỳ.

Công chúa nói:

- Người chỗ làm nhờ việc của tôi nhé!

Hành Giả nói:

- Không thể nào nhờ được!

Công chúa nói:

- Người đã giỏi hàng yêu phục quái, vậy bây giờ người làm thế nào mà bắt được nó?

Hành Giả nói:

- Nàng hãy tránh mặt đi nơi khác, lỡ khi nó trở về, ta khó bề hành động, chỉ sợ nàng và nó mỗi tình duyên đậm thắm không sao dứt được thôi.

Công chúa nói:

- Sao tôi lại không dứt được nó? Phải nấn ná ở đây là bất đắc dĩ thôi!

Hành Giả nói:

- Nàng với nó lấy nhau đã mười ba năm trời, há lại không có tình ý? Ta mà gặp nó, không nói chuyện trẻ con, một côn là một côn, một thui là một thui, cần phải đánh ngã nó, mới đưa được nàng về triều châu vua.

Công chúa y theo lời của Hành Giả, tìm nơi vắng vẻ tránh ẩn. Cũng là lúc nhân duyên của nàng đã hết, nên gặp được Đại Thánh đến. Đại Thánh đã đẩy công chúa đi trốn rồi, liền lắc người một cái, biến ra đúng hình dung công chúa, trở về trong động, chờ đợi yêu quái.

Lại nói Bát Giới, Sa Tăng đem hai đứa trẻ con về đến nước Bảo Tượng, vứt xuống đất trước thêm bạch ngọc. Đáng thương thay, hai trẻ chẳng khác gì những thối thịt muối từ trên quảng xuống. Máu tươi học ra, xương cốt gãy vụn, làm cho tất cả các quan trong triều hoảng sợ kêu lên:

- Hồng cả rồi, hồng cả rồi, có hai người ở trên trời rơi xuống.

Bát Giới to tiếng hét lên:

- Những đứa trẻ này là con của Hoàng Bào yêu tinh bị lão Trư và Sa đệ bắt đem về đây!

Yêu quái ở điện Ngân An vẫn chưa tỉnh rượu. Đang khi mơ màng, thấy người nói đến tên tuổi, mới chịu nhắc xác, ngẩng đầu lên coi, thấy Trư Bát Giới và Sa hoà thượng hai người đương ở trên từng mây hò hét. Yêu quái trong lòng nghĩ thầm:

- Trư Bát Giới thì đã đành, còn Sa Tăng thì vẫn bị trời ở trong động làm sao lại ra được? Phu nhân mình sao lại thả ra? Những đứa con của mình, sao lại lọt vào tay chúng? E rằng Trư Bát Giới không thấy mình ra đánh nhau với hắn, cho nên y định dùng mẹo này để lung lạc ta. Nếu ta cho cái trò ấy là thực, tất phải đánh nhau với nó. Ôi! Ta vẫn chưa tỉnh rượu, nhớ ra bị nó

bổ cho một đỉnh ba, sẽ mất hết cả oai phong, mà còn lộ cả hình tích ra nữa - Chi bằng ta hãy về nhà xem đã, có phải con ta hay không, bấy giờ sẽ tính chuyện với chúng cũng chưa muộn.

Yêu quái cũng chẳng từ biệt nhà vua, chuyển qua núi rừng, về thẳng trong động tra xét tin tức. Lúc bấy giờ trong triều đã biết rõ nó là yêu quái, vì ban đêm nó đã ăn thịt mất một người cung nga, còn có mười bảy người trốn thoát, hồi canh năm họ đã tâu lên quốc vương nói rõ như thế. Lại vì nó bỏ đi không lời từ biệt, lại càng lộ rõ nó là yêu quái. Quốc vương liền sai các quan trông nom mãnh hổ giả.

Yêu quái về đến cửa động. Khi Hành Giả trông thấy nó về, lập cách để đánh lừa, dúi vào mắt mấy cái, cho nước mắt chan hoà đổ ra, kêu trời kêu đất, đập chân vuốt ngực, kêu gào khóc lóc ở trong động. Trong lúc đó, yêu quái làm thế nào mà biết được, vội tiến đến đỡ lấy nói:

- Hiền thê, em có sự chi mà phiền não thế?

Đại Thánh đã sắp sẵn bài nói dối, đặt bịa ra chuyện đánh lừa, rưng rưng nước mắt nói:

- Thưa lang quân! thường có câu "con trai không vợ tài không chủ, con gái không chồng ma lạc mồ". Hôm qua, chàng vào triều nhận thân, sao lại không về? Sáng hôm nay bị Trư Bát Giới đến cướp mất Sa hoà thượng, lại bắt cả hai đứa trẻ mang đi, thiếp kêu van mãi, y nhất định không tha. Y nói đưa chúng vào trong triều nhận ông ngoại. Đã nửa ngày trời, chẳng thấy con về, không biết sống chết thế nào? Chàng cũng không về nhà thì thiếp yên lòng sao được? Cực chẳng đã nên kêu gào vật vã như thế này.

Yêu quái nghe nói, tức giận hỏi:

- Đúng là con ta à?

Hành Giả nói:

- Đúng! Bị Bát Giới bắt mang đi đấy!

Yêu quái tức tối nhảy thách người lên nói:

- Thôi! Thôi! Con mình bị nó quăng chết rồi, không sống lại được nữa! Chỉ còn bắt lão hoà thượng kia đền mạng báo thù cho con mình. Hiền thể, em đừng khóc nữa! Bây giờ trong người còn thấy thế nào, để ta sẽ chữa cho.

Hành Giả nói:

- Thiếp không sao cả, chỉ vì thương mấy đứa trẻ, khóc lóc mãi nên đau đớn trong lòng.

Yêu ma nói:

- Không hề chi, nàng hãy đứng dậy, đây ta có một bảo bối, quẹt vào chỗ đau một lần là khỏi ngay, nhưng đừng để ngón tay cái chạm phải, nếu chạm phải ngón tay cái, sẽ phải trông thấy bản tướng ta đấy.

Hành Giả nghe nói trong bụng mừng thầm nghĩ:

- Yêu quái khốn kiếp này cũng khá thực thà, chưa giở đến hình pháp mà đã xưng rồi. Chờ nó mang bảo bối ra, sẽ chạm thử một cái, xem nó là yêu quái gì?

Yêu quái dắt Hành Giả đi thẳng mãi vào trong động sâu, nơi vắng vẻ kín đáo, ở trọng miêng ọ ra một cái bảo bối, bằng quả trứng gà to, đó là một viên ngọc xá lị đỏ lóng lánh.

Hành Giả trong bụng mừng thầm nói:

- Vật quý giá thay! Vật này không biết bao nhiêu công trình mấy mươi năm tôi luyện, phối hợp bao nhiêu phen biến chuyển thư hùng mới thành viên ngọc xá lị trong đỏ như thế này. Ngày nay có duyên pháp lớn, gặp được lão Tôn!

Hành Giả cầm trong tay, nhưng có đau đớn gì đâu, vờ vĩnh quẹt quanh quẹt quéo, rồi lấy ngón tay cái gạt vào một cái. Yêu quái phát hoảng, quai tay vô lấy. Thử nghĩ coi, Hầu vương có hớ hênh gì, bỏ luôn bảo bối vào miệng nuốt ực. Yêu quái quai quả thúi đánh tới, bị Hành Giả một tay gạt ra, lau mặt một cái, hiện rõ bản tướng nói:

- Yêu quái không được vô lễ, mi hãy nhận xem ta là ai?

Yêu quái thấy vậy rất sợ nói:

- Ô hiền thê, sao bây giờ mặt mũi nàng lại hoá ra thế kia?

Hành Giả nói:

- Cái đồ yêu quái chết toi nhà mi! Ai là vợ mi chứ? Ông cụ ông ky nhà mi, mà mi cũng không nhận ra được ư?

Yêu quái chợt tỉnh ngộ nói:

- Hình như cũng hơi quen.

Hành Giả nói:

- Ta không đánh mi đâu, mi hãy nhận kỷ xem.

Yêu quái nói:

- Trông mặt tuy có hơi quen, nhưng bây giờ không nhớ họ tên, vậy mi là ai? Ở đâu tới đây, đem vợ ta giấu vào chỗ nào, lại tới nhà ta đánh lừa lấy bảo bối, thực là vô lễ! Đáng ghét!

Hành Giả nói:

- Té ra mi không nhận được ta. Ta là đại đồ đệ của Đường Tăng, tên gọi Tôn Ngộ Không Hành Giả- Năm trăm năm trước đây, ta đã là tổ tông nhà mi đó.

Yêu quái nói:

- Không có lý thế! Không có lý thế! Khi ta bắt được Đường Tăng, chỉ biết y có hai người đồ đệ là Trư Bát Giới và Sa hoà thượng, chưa từng nghe thấy người ta nói có họ Tôn nào cả, không biết mi là quái vật ở phương nào đến đây lừa dối ta!

Hành Giả nói:

- Ta không đến cùng với hai người đó - Vì ta quen đánh giết yêu quái, sát hại rất nhiều, sư phụ ta là người từ bi hiếu thiện, đuổi ta trở về, cho nên ta không cùng đi với người một đường. Mi không biết họ tên ông cụ ky nhà mi à?

Yêu quái nói:

- Mi thực là hèn hạ, đã bị sư phụ tống cổ đi còn mặt mũi nào mà trở lại nữa.

Hành Giả nói:

- Cái đồ yêu quái chết toi nhà mì, có biết đâu "một ngày làm thầy, suốt đời làm cha", cha con không bao giờ để bụng hiềm thù. Mì làm hại sư phụ ta, lẽ đâu ta không đến cứu người. Mì làm hại người đã đành, lại còn dám khuấy mắt chửi vụng ta.

Yêu quái nói:

- Ta không chửi vụng mì bao giờ?

Hành Giả nói:

- Trư Bát Giới bảo ta thế.

Yêu quái nói:

- Mì đừng có tin hẩn, cái tên Trư Bát Giới mồm nhọn hoắt ấy, mách lẻo quá bọn đàn bà, sao còn nghe hẩn.

Hành Giả nói:

- Bát tất phải nói chuyện dông dài. Nói ngay đến chuyện lão Tôn đến nhà mì hôm nay, mì đã hồ hững với người viễn khách. Dù không có cơm rượu thiết đãi, nhưng, cái dầu thì hẩn có, mau mau đưa dầu ra đây, để lão Tôn đánh cho một gậy thay nước trà.

Yêu quái nghe nói đến đánh, khinh khách cười nói:

- Tôn Hành Giả, mì tính lắm quách rồi! Mì đã thích đánh nhau thì chớ có mò đến đây. Lũ yêu tinh lớn nhỏ ở trong tay ta có tới hàng trăm. Cái thứ tay không nhà mì, không thoát ra khỏi cửa được đâu.

Hành Giả nói:

- Đừng có nói nhảm! Nói chi một trăm đứa, cứ ngay hàng nghìn hàng vạn, chỉ cần tra xét từng đứa cho mình bạch để mà đánh, không gây náo ra ngoài, cho chúng bay tuyệt nọc mất giống.

Yêu quái nghe nói, kíp truyền hiệu lệnh cho đàn yêu quái trước núi sau núi, quái vật trong động ngoài động, vây chặt ba bốn lần cửa, vây kín ngăn giữa, không cho Hành Giả ra nữa.

Hành Giả trông thấy, trong lòng rất thích, hai tay cầm gậy miệng hét to một tiếng "biến", liền hoá ra ba đầu sáu tay, cầm

gậy kim cô, vung một cái biến ra ba cây gậy kim cô. Hãy coi chừng sáu cái tay cầm ba cây gậy mở ra một lối, khác nào mảnh hổ vào trong đàn dê, quạ tới chuồng gà. Thương thay lũ tiểu yêu, đầu vỡ tan như thể thịt bằm, máu chan hoà khác nào da lột, đi lại ngang dọc như vào chốn không người. Chỉ còn trơ một mình lão yêu sấn đến quát mắng:

- Con khi chết toi này, thực là hư hỏng, có sao dám đến lừa dối người ta?

Hành Giả vội ngoảnh đầu lấy tay vờ gọi:

- Mi tới đây! Mi tới đây! Đánh đổ mi mới là công lớn!

Yêu quái giờ bảo đao nhằm chém vào đầu, Hành Giả cầm gậy sắt giáp mặt đón đánh. Trận đánh này, ở trên đỉnh núi, đánh nhau tận lưng chừng mây mù:

*Đại Thánh thân thông rộng,
Yêu ma pháp thuật cao.
Người này đưa ngang cây gậy sắt
Kẻ kia giờ đỡ ngọn cương đao.
Phơi phới đao đưa nhoang nhoáng,
Nhẹ nhàng gậy đỡ veo veo.
Qua lại che đầu, vung lăm bặt;
Ngả nghiêng tránh mặt, đỡ nhiều keo.
Một kẻ như bay nhè mặt đánh,
Một người đứng vững lộn mình theo.
Kẻ này căng cặp mắt thau, giờ tay vượn;
Người kia trợn đồng tử đỏ, uốn lưng beo.
Kẻ tới người lui cùng giáp chiến,
Đao đâm gậy đỡ chẳng tha nhau.
Ngộ Không gậy sắt thao tam lược,
Quát vật đao gang học lục thao.
Một kẻ quen giữ thói ma vương trong động phủ,
Một người cố bênh vực Tam Tạng bên Đường triều.
Mãnh liệt Hầu vương càng mãnh liệt,*

*Anh hào quái vật rất anh hào.
Trên không xá quản chi sinh tử,
Đều vì Tam Tạng cùng lay cầu.*

Hai người đánh nhau chừng năm sáu mươi hợp, chưa phân được thua. Hành Giả mừng thầm nghĩ:

- Yêu quái chết toi này, lưỡi dao của nó cũng đỡ nổi ngọn gậy của lão Tôn, để lão Tôn sẽ lừa cho nó một miếng.

Hành Giả rời hai tay cầm gậy, đứng ra miếng "cao thám mã" yêu quái không biết là mẹo lừa, thấy có chỗ hở, bèn múa thanh bảo đao chạy thẳng lại chém xuống ba miếng, bị Hành Giả chuyển sang thế "đại trung bình", gạt phắt bảo đao ra, lại đứng giữ thế "diệp để thao đào thế", nhằm đầu đánh một gậy xuống, tức thì yêu quái mất tâm mất tích. Hành Giả vội thu gậy lại đi lòng, chẳng thấy yêu quái đâu nữa.

Hành Giả kinh sợ nói:

- Mới đánh nó thế, đã không thấy đầu rồi! Nếu bị đánh chết, phải có vết máu chứ, sao lại không có vết tích gì? Chắc là nó trốn mất rồi!

Bèn nhảy lên trên từng mây nhìn xét, bốn bên lặng ngắt như tờ. Cặp mắt của lão Tôn, bất kỳ ở nơi nào, thoáng một cái là trông thấy ngay. Làm sao mà nó lại lẩn nhanh đến thế? Thôi ta hiểu rồi, yêu quái nói có biết ta, hẳn không phải là quái vật ở phạm gian, đúng là ở trên trời chạy xuống.

Lúc đó Đại Thánh nén không nổi cơn tức giận, thu gậy sắt lại, lộn nhào một cái đã tới Nam Thiên môn. Các tướng Bàng, Lưu, Cầu, Tất, Trương, Đào, Đặng, Tân, luống cuống đứng ra hai bên, khoanh tay khép nép, không dám ngăn cản, để cho y vào trong Thiên môn, đi thẳng tới điện Thông Minh, Ở đấy có bốn vị thiên sư là Trương, Cát, Hứa, Khâu đón hỏi:

- Đại Thánh đi đâu?

Hành Giả nói:

- Nhân đưa Đường Tăng đến nước Bảo Tượng, có một yêu ma, lừa bắt con gái vua, làm hại sư phụ tôi, lão Tôn đánh nhau với nó, đương khi chiến đấu, chẳng thấy yêu quái đâu nữa! Thiết tưởng quái vật này không hẳn là ma vương ở hạ giới, đúng là yêu tinh ở trên trời, phải tới đây tra khám, xem yêu thần nào đã chạy về đây.

Thiên sư nghe nói, tới ngay điện Linh Tiêu tâu lên, được đặc sai đi tra khám cửa điện tinh quân, thập nhị nguyên thần, năm san động, tây, nam, bắc, trung, các vị sao sông Hà sông Hán, ngũ nhạc, tứ độc, các vị thần thánh ở khắp trời đều ở trên trời, không có vị nào dám rời phương vị. Lại tra đến ngoài cung Đẩu Ngưu, điểm đi điểm lại, hai mươi tám vị sao, chỉ còn có hai mươi bảy vị, trong đó thiếu mất sao Khuê, Thiên sư trở về tâu:

- Khuê Mọc lang xuống hạ giới.

Ngọc hoàng nói:

- Không ở trên trời từ bao giờ?

Thiên sư nói:

- Ba ngày một lần điểm giờ mao, đã bốn lần điểm mao không thấy đến, tới nay đã mười ba ngày rồi.

Ngọc Hoàng nói:

- Ở trên trời mười ba ngày, ở hạ giới mười ba năm. Sai ngay bản bộ bắt về thượng giới.

Hai mươi bảy vị sao, vâng lệnh ý chỉ, ra khỏi thiên môn, đều đọc thần chú, làm kinh động sao Khuê. Có ai biết y tránh ẩn ở đâu không? Nguyên khi xưa, hồi Đại Thánh đại náo thiên cung, đánh các thần tướng mê tơi, y là một thần tướng phải chui cả xuống khe núi tránh nạn, có hơi nước bốc thành đám mây quái, vì thế nên không trông thấy y. Bây giờ nghe thấy các vị tinh đọc chú, mới dám nhô ra, theo về thượng giới. Đại Thánh đứng chắn ở thiên môn toan đánh, nhờ có chúng tinh khuyên can mới thôi. Khi giải đến trước mặt Ngọc hoàng, yêu quái lấy bài vàng ở trong lưng ra đệ nộp, khấu đầu ở dưới đền nhận tội.

Ngọc hàng nói:

- Khuê Mộc lang, thượng giới có những thắng cảnh vô biên, nhà ngươi không chịu hưởng dụng, lại lén trốn xuống trần gian là tại làm sao?

Khuê tinh cúi đầu tâu:

- Xin Ngọc Hoàng tha tội chết cho thần. Công chúa của vua nước Bảo Tượng, không phải là người phạm. Nàng vốn là ngọc nữ thấp hương ở điện Phi hương, ý muốn tư thông với hạ thần, thần sợ làm nhơ bản thiên cung thắng cảnh, nàng nhớ phạm trần xuống hạ giới trước, thác sinh vào trong hoàng cung, vì không để sai lời hẹn trước, thần biến làm yêu ma, chiếm một danh sơn, bắt nàng về trong động phủ, kết làm vợ chồng đã mười ba năm nay. "Một hộp nước một miếng cơm" cũng còn tiền định, nay bị Tôn Đại Thánh tới nơi lập công.

Ngọc Hoàng nghe nói bèn thu lại kim bài, cách chức y, bắt đi đun bếp cho Thái Thượng Lão Quân ở cung Đâu Suất, ăn lương sai phái, có công sẽ phục chức, bất lực sẽ làm tội nặng thêm. Hành Giả thấy Ngọc Hoàng phán xử như vậy, trong lòng rất mừng, bèn chào Ngọc Hoàng một lời, rồi quay xuống nói với chúng thần.

- Lão Tôn xin bái biệt!

Thiên sư cười nói:

- Con khi khốn kiếp vẫn thô tục như vậy! Bắt yêu quái giúp nó, nó không bái tạ ơn trời, chỉ chào một câu rồi đi.

Ngọc Hoàng nói:

- Cốt sao y được vô sự, trên trời được thanh bình là may.

Hành Giả ở trên mây bước xuống, về thẳng Ba Nguyệt động ở Uyển Tử sơn, đi tìm công chúa, đem chuyện nàng nhớ phạm trần xuống hạ giới và thu phục yêu quái nói hết lại một lượt. Bỗng nghe thấy tiếng Bát Giới và Sa Tăng nói to ở trên không trung:

- Sư huynh ơi, có yêu tinh để lại cho chúng đệ mấy đứa cho chúng đệ đánh.

Hành Giả nói:

- Yêu tinh đã tận tuyệt rồi!

Sa Tăng nói:

- Yêu tinh đã giết hết rồi, không còn trở ngại gì nữa, ta đưa công chúa trở về triều thôi. Mọi người đừng có mở mắt, tôi sẽ làm phép rút đất.

Công chúa chỉ nghe tiếng gió thổi ngoài tai, chốc lát đã về tới trong thành. Ba người dẫn công chúa đến điện Kim Loan. Công chúa lạy chào phụ vương, mẫu hậu, gặp mặt các tỉ tỉ, các quan văn võ đều đến bái kiến.

Công chúa khi ấy tâu vua:

- Nhờ được Tôn sư trưởng pháp lực vô biên, hàng phục Hoàng Bào quái, cứu được con về nước.

Quốc vương hỏi:

- Hoàng Bào quái là đứa nào?

Hành Giả nói:

- Phò mã của bề ạ là sao Khuê trên thượng giới, lệnh ái là Ngọc nữ thấp hương, vì nhớ phạm trần mới lạc xuống nhân gian, không phải là chuyện nhỏ, cũng là nợ cũ duyên xưa, mới có tình duyên như vậy. Quái vật bị lão Tôn lên thiên cung tâu với Ngọc Hoàng, Ngọc Hoàng sai tra xét, y vắng mặt đã bốn lần điểm mảo, xuống hạ giới mười ba ngày, thế là mười ba năm - Vì một ngày ở trên trời, bằng một năm ở hạ giới - liên sai tinh tú trong bản bộ, bắt y về thượng giới, cách chức và sai đến cung Đâu suất lập công, lão Tôn trở về cứu công chúa đưa lại đây.

Quốc vương cảm tạ ơn đức Hành Giả, nói:

- Người hãy đến thăm sư phụ.

Ba người ở bảo điện đi xuống, cùng các quan đến nơi triều phòng, khiêng cũi sắt ra, cởi hết dây sắt trói hổ già. Người khác

trông thì là hổ, duy có Hành Giả trông rõ là người. Nguyên vì sư phụ bị yêu thuật nén giữ, không đi lại được, trong bụng vẫn tỉnh, chỉ không mở mắt mở miệng ra được.

Hành Giả cười nói:

- Thưa sư phụ, người là vị hoà thượng, có sao người lại biến ra hình dung xấu xí thế này? Người quả lão Tôn hành hung tác ác, đuổi lão Tôn trở về, người chỉ dốc lòng làm thiện, có sao bỗng đứng lại hoá ra mặt mũi thế này.

Bát Giới nói:

- Sư huynh ơi, hãy cứu lấy người, không nên bêu xấu người nữa.

Hành Giả nói:

- Việc gì đệ cũng hay ton hót, đệ đã là đồ đệ đắc lực của người, sao không cứu lấy sư phụ, còn đi tìm lão Tôn làm gì? Trước ta đã nói với đệ, khi nào hàng phục yêu quái, trả xong cái thù mạng ta, ta sẽ trở về cơ mà.

Sa Tăng đến gần quỳ gối nói:

- Thưa sư huynh, người xưa có câu: "Không nể mặt sư cũng nể mặt Phật". Huynh trưởng trót đã tới đây, hãy cứu lấy người. Nếu chúng đệ mà cứu được, đã chẳng dám lặn lội đường xa dặm thẳng cầu thỉnh huynh trưởng.

Hành Giả hai tay đỡ dậy nói:

- Lễ đâu ta lại nỡ lòng không cứu? Lấy nước lại đây.

Bát Giới chạy như bay đi lấy hành lý, giở bao dây ra, lấy bát vàng, múc nửa bát nước, đưa cho Hành Giả. Hành Giả đỡ lấy bát nước, miệng đọc chân ngôn, phun một ngụm nước lên đầu hổ, trục hết yêu thuật, giải trừ hổ khí.

Trưởng lão hiện rõ nguyên hình, định thân mở mắt ra, mới nhìn thấy Hành Giả, ôm chầm ngay lấy hỏi:

- Ngộ Không, con ở đâu đến đây?

Sa Tăng đứng hầu ở bên cạnh, liền đem hết chuyện mời

Hành Giả, hàng yêu quái, cứu công chúa, giải thoát lốt hổ, nói lại một lượt.

Tam Tạng xiết bao cảm tạ nói:

- Hiền đồ, nhờ cậy ở con! Nhờ cậy ở con! Ta đi lần này đến được Tây phương, khi trở về Đông Thổ, sẽ đem những công lao đệ nhất của con tâu lên vua Đường.

Hành Giả cười nói:

- Đừng nói thế, đừng nói thế! Sư phụ chỉ đừng niệm câu chú nữa, cũng đủ thấy được tình yêu thương sâu sắc rồi.

Quốc vương nghe câu nói ấy, lại tạ ơn cả bốn thầy trò, sửa tiệc cơm chay lớn tại điện Đông Các.

Thầy trò Đường Tăng vâng đội ơn vua, từ biệt sang Tây.

Quốc vương đem các quan tiễn chân xa. Đó thực là:

Vua về bảo điện định non sông

Sư đến Lôi Âm cầu Phật tổ

Chưa biết sau đây có những việc gì, xin xem hồi sau sẽ rõ.

HỒI THỨ BA MƯƠI HAI

NÚI BÌNH ĐỈNH CÔNG TÀO TRUYỀN TIN ĐỘNG LIÊN HOA BÁT GIỚI GẶP NẠN

Nói về Đường Tăng lại được Tôn Hành Giả, cả bọn thầy trò một lòng một dạ, cùng sang tây phương. Từ khi cứu thoát công chúa con vua nước Bảo Tượng, được vua tâu tiến chân ra phía tây thành, kể sao xiết chuyện dọc đường đói ăn khát uống, đêm nghỉ ngày đi, thấm thoát đã tới thời tiết ba xuân. Chính là lúc:

*Hiu hiu gió thổi liễu buông tơ.
Cảnh đẹp rất nên thơ.
Chim hót mừng xuân,
Đầy trời hoa nở.
Khắp đất thơm tho.
Hải đường trước viện đôi chim én.
Vui xuân hẳn bây giờ!
Bụi hồng lồi tía.
Lụa là đàn sáo,
Vẫy cỏ, trao ly*

Đương khi thầy trò vừa đi vừa ngắm nghía phong cảnh, chợt lại trông thấy một núi cao chặn lối.

Đường Tăng nói:

- Các đồ đệ, hãy nên cẩn thận, đằng trước có núi cao, sợ có hổ lang ngăn trở.

Hành Giả nói:

- Sư phụ ạ, người xuất gia không nói chuyện tại gia. Thầy có nhớ bản Tâm kinh của Ô Sào hoà thượng có câu: "Lòng không ngại ngần, không ngại ngần, mới không thấy sợ hãi, xa lìa mộng tưởng quanh co" đấy ư? Nhưng chỉ sao "quét sạch nhơ trong bụng, rửa trơn bụi ngoài tai, không chịu khổ trong bể khổ, khó làm người đứng trên người". Người chớ nên lo âu, có lão Tôn đây, dù hổ lang có từ trên trời rơi xuống, lão Tôn cũng giữ cho người được vô sự, sợ gì!

Đường Tăng kìm ngựa quay lại nói:

Ta:

*Từ khi ra khỏi đất Trường An,
Mong mỗi sang Tây bái phật nhan.
Xá Lị tượng vàng phô mọi vẻ
Phủ đồ ánh ngọc vấn nguyên toàn
Chưa tường sông lớn trong thiên hạ,
Nào thấy non cao ở thế gian.
Khói sóng mênh mang trùng điệp lớp
Thân này bao thuở được thanh nhân?*

Hành Giả nghe lời, khà khà cười nói:

- Sư phụ muốn nhàn thân thì có khó gì? Sau khi đã xong việc, muốn duyên sẽ hết, mọi pháp đều không, lúc bấy giờ tự do tự tại, làm gì mà chẳng được thân nhàn?

Tam Tạng nghe nói, vui vẻ quên lo phiền, buông cương dồn vó ngựa, gió vọt giục long câu. Thầy trò lên đến trên núi cực kỳ hiểm trở, rất đổi chon von.

Trập trùng non núi

Chót vót đỉnh cao

Vực sâu dưới động, chỉ nghe thuồng luồng rờn nước

Đường hẹp sườn đồi, chỉ thấy sột soạt hổ rình vầy đuôi

Ngẩng lên, đầu núi trời xanh

Quay lại, dưới khe đá rớt
Bước lên như leo thang
Bước xuống như nhảy hố
Non cao chót vót, người hái thuốc ngại đi
Vách đá gồ ghề, kẻ hái củi khó bước
Dê núi ngựa rừng chạy lung tung
Lũ thỏ đàn trâu đầy sau trước
Núi cao che mặt trời khuất bóng
Luôn luôn hùm sói gặp đầy đường
Cỏ rợp lông mòn ngựa khó tiến
Bao giờ Lôi Âm gặp Phật vương?

Đương khi tiến bước khó khăn, bỗng thấy một chú tiểu phu
đứng ở trên sườn cỏ xanh. Thoáng trông người ấy:

Đầu đội nón lông xám đã cũ
Mình mặc tấm áo vải vá nhiều
Nón cũ đội trời che nắng quả là kỳ
Áo vá vui đạo quên lo đời ít thấy
Tay cầm búa sắt sáng như gương
Dao chém củi khô gom bó chặt
Thanh thời đòn gánh, bốn mùa thư thái ung dung
Thân thể thanh nhàn, tám tiết lần hồi đạm bạc
Tuỳ phận tuỳ duyên vui tuổi lão
Nhục vinh, sông núi tạm mà thôi.
Người tiểu phu này:
Đang ở sườn non dẫn củi gỗ
Bỗng đâu trưởng lão ở Đông sang
Dừng rìu buông búa ra rừng rậm,
Rảo bước băng mình trên thạch bàn.

Rồi lên tiếng gọi to trưởng lão và nói:

- Vị trưởng lão đi sang bên Tây ơi! Hãy dừng chân đứng lại,
tôi xin thưa một câu. Núi này có bọn yêu ma rất hung ác,
chuyên ăn thịt người qua lại đây.

Đường Tăng nghe nói, hồn xiêu phách lạc, run lên cầm cập, ngồi trên mình ngựa không yên, vội ngoảnh đầu gọi vang đồ đệ:

- Các con có nghe người tiểu phu vừa bảo; "Núi này có yêu ma hung ác". Ai đi hỏi kỹ càng lại xem?

Hành Giả nói:

- Xin sư phụ yên tâm, lão Tôn sẽ đi hỏi rõ đầu cuối.

Hành Giả rảo bước, lên trên sườn núi, hỏi chào người tiểu phu:

- Xin chào tiêu bá!

Người tiểu phu đáp lễ:

- Các vị Sư trưởng đến đây có việc gì?

Hành Giả nói:

- Chẳng giấu gì bá bá, chúng tôi ở bên Đông Thổ sang Tây Thiên lấy kinh. Người ngồi trên mình ngựa là sư phụ chúng tôi, tính người hơi nhút nhát, vừa rồi nghe lời chỉ giáo, thấy nói có ma thiêng quỷ dữ nào đó, cho nên sai tôi lên đây, hỏi lại xem ma đã mấy mươi năm, quái đã bao nhiêu tuổi? Vào cái hạng ma già, hay chỉ có ma nhãi con? Phiền bá bá nói thực cho biết, để tôi còn sai sơn thần thổ địa bắt giải nó đến.

Tiểu phu nghe lời, ngửa mặt lên trời khà khà cười lớn nói:

- Té ra chú mình là hoà thượng hoá điên.

Hành Giả nói:

- Ta không điên đâu, nói thực thà đấy mà!

Tiểu tử nói:

- Bảo là thực thà, sao lại giám bảo bắt giải nó đi?

Hành Giả nói:

- Người tăng bốc oai phong nó như vậy, đón đường mách lẻo, nói điều nói toa, hay lại có thân thích họ hàng gì với nó? Chắc chẳng họ mạc thì láng giềng, chẳng láng giềng thì bằng hữu đấy thôi!

Tiểu tử cười nói:

- Cái lão hoà thượng hoá điên này chẳng biết gì hết. Ta có

lòng tốt, đến báo tin cho các người, để trong khi đi đường, các người sớm hôm liệu bề dè giữ, lại còn chực xoay đổ vạ cho ta, nếu ta biết tổng tích yêu ma, biết thì chú có dám bắt giải nó đi không? Định giải đi đâu?

Hành Giả nói:

- Nếu là ma trời, giải lên Ngọc hoàng, nếu là ma đất giải xuống âm phủ, ma tây phương giải về Phật, ma đông phương giải về Thánh, ma bắc phương giải đến Trấn Võ, nam phương giải đến Hoả Đức, ma giao long giải cho chúa bể, ma quỷ giải tới Diêm Vương, đâu đây đều đã có nơi có chốn cả. Ở chỗ nào lão Tôn cũng quen thuộc hết, chỉ phát một tờ phê văn, sẽ đem bọn chúng suốt ngày đêm giải đi như bay.

Tiêu tử không nhịn được, cười nhạt nói:

- Cái lão hoà thượng hoá diên này, chắc rằng lang thang đây đó, học được chút pháp thuật thư phù, niệm chú, chỉ để khu tà tróc quỷ, chưa từng gặp phải cái tay yêu quái hung ác như ở đây.

Hành Giả nói:

- Nó hung ác thế nào?

Tiêu tử nói:

- Núi này có tới sáu trăm dặm rộng lớn, tên gọi là Bình Đỉnh sơn, trong núi có một cái động, tên gọi là Liên Hoa động, trong động có hai tên ma vương, chúng định bắt hoà thượng, vẽ ảnh vẽ hình, biên tên kẻ họ, muốn ăn thịt Đường Tăng. Nếu chú ở nơi khác tới đây còn có thể, nhưng nếu phạm đến cái chữ "Đường" thì đừng hòng đi thoát, đừng hòng đi thoát!

Hành Giả nói:

- Chính chúng ta từ Đường triều tới đây.

Tiêu tử nói:

- Chúng đang rình ăn thịt các người đấy!

Hành Giả nói:

- May quá! May quá! Nhưng không biết chúng ăn thịt như thế nào?

Tiểu tử nói:

- Các người muốn cho chúng ăn thịt như thế nào?

Hành Giả nói:

- Nếu ăn đầu trước thì coi như bốn thôi, nhưng mà ăn chân trước thì khó chơi lắm.

Tiểu tử nói:

- Ăn đầu trước là thế nào? Ăn chân trước là thế nào?

Hành Giả nói:

- Té ra người vẫn chưa từng trải. Nếu ăn đầu trước, nó ngoạm một miếng vào đầu, ta đã chết rồi, chúng muốn nấu nướng làm nem làm chạo gì, ta cũng không biết đau đớn nữa. Chúng mà ăn chân trước, nó ngoạm vào mắt cá chân, lột bắp thịt ra, nó ăn mãi đến xương cùng hậu môn, ta vẫn chưa chết được, thế chẳng phải là chịu đau một cách tan xương nát thịt ư? Cho nên ta bảo là khó chơi.

Tiểu tử nói:

- Hơi đầu nó làm như thế. Nó mà tóm được các người sẽ trời gô lại, vút tọt vào trong lồng, luộc cả người lên mà ngón!

Hành Giả nói:

- Như thế càng tốt, càng tốt! Đau cũng không phải chịu, chỉ bị tức thở một chút thôi.

Tiểu tử nói:

- Hoà thượng đừng có bẻm mép! Yêu quái chúng có năm thứ bảo bối tuy thân, cực kỳ thần thông quảng đại. Chúng như cây cột ngọc chống trời, cái đập vàng ngăn bể, có đưa được Đường Tăng đi, cũng phải chết ngắt đi kia đấy!

Hành Giả nói:

- Phải chừng mấy lần ngắt đi?

Tiểu tử nói:

- Phải đến ba bốn lần.

Hành Giả nói:

- Không hề chi, không hề chi, hàng năm chúng ta thường có tới bảy tám trăm lần như thế, ba bốn lần thì dễ dàng thôi, ngắt rồi sẽ đi qua.

Đại Thánh không hề sợ sệt, một lòng chỉ quyết bảo vệ Đường Tăng, bèn bỏ mặc tiểu phu đi về, thẳng tới trước ngựa nơi sườn núi, nói:

- Thưa sư phụ, chẳng có việc gì to tát, cũng có yêu tinh đấy, nhưng chỉ vì những người ở đây nhút nhát, họ dễ tâm lo sợ. Đã có đệ tử, sợ quái gì nó, đi thôi! đi thôi!.

Sư trưởng nghe nói, mới yên lòng đi theo.

Chính lúc bước đi, bỗng không thấy tiểu phu đâu nữa.

Sư trưởng nói:

- Người tiểu phu báo tin, sao lại không thấy nữa?

Bát Giới nói:

- Chúng mình thật là xúi quẩy, giữa ban ngày gặp ma.

Hành Giả nói:

- Có lẽ họ lẫn vào rừng đi dẫn củi rồi, để ta đi xem nào.

Đại Thánh mở to mắt lửa đồng tử vàng, nhìn khắp núi rừng, không thấy tăm tích, chợt ngừng đầu lên trên từng mây, trông thấy vị Công Tào trực nhật, liền cười mây đuổi theo máng to mấy tiếng:

- Đồ quỷ hèn, có điều cần sao không nói thẳng ngay ra, mà còn biến hoá nọ kia, để trêu lão Tôn?

Vị Công Tào hoảng sợ làm lễ nói:

- Đại Thánh ạ, kẻ báo tin đến chậm, xin tha lỗi... Yêu quái thực là thần thông quảng đại, biến hoá nhiều bề. Nay chỉ trông vào sự đánh tráo khéo léo của người, vận động thần thông, cẩn thận giữ gìn sư phụ, nếu hờ hững một tý thì đừng hòng mà sang tây phương.

Hành Giả nghe nói, cho Công Tào lui. Ở trên mây bước xuống, đứng trên đỉnh núi, nhìn thấy Sư trưởng cùng Bát Giới và Sa Tăng đương đi, y lại tự nghĩ:

- Nếu ta cứ đem những lời nói của Công Tào kể thực với sư phụ, sợ sư phụ tính nhút nhát, tất nhiên khóc lóc; mà nếu không nói thật, cứ lập lờ đưa đi thì như câu: "mới vào bãi lau chưa biết sâu cạn" lỡ ra bị yêu ma tóm được, lão Tôn lại phải phí sức... Hãy để mình chiếu cố cho Bát Giới một vố, bắt cậu ta phải xuất đầu trước, đi đánh nhau với yêu quái, nếu đánh thắng nó, sẽ ghi công cho; nhược bằng không đủ sức, bị nó bắt mất, lúc đó lão Tôn sẽ đi cứu cũng vừa.

Tự mình bày mẹo rồi lại tự hỏi:

- Chỉ sợ Bát Giới ganh tỵ không chịu đi, sư phụ lại hay bệnh vực hấn. Ta hãy ràng buộc y trước đã.

Đại Thánh bèn vờ dụi tay vào mắt, cho vài nước mắt ra, rồi đi thẳng đến trước mặt sư phụ. Bát Giới trông thấy, vội vàng kêu lên:

- Sa hoà thượng, bỏ ngay gánh xuống, lấy hành lý ra' hai chúng ta chia tay nhau đi thôi!

Sa Tăng nói:

- Nhị sư huynh chia thế nào?

Bát Giới nói:

- Chia ngay ra, đệ thì trở về Lưu Sa hà làm yêu tinh, ta lại đến nhà Cao lão trang thăm nom mẹ đi. Ngựa bạch đem bán đi, mua cỗ quan tài mai táng cho sư phụ, rồi mọi người chia tay, còn sang Tây Thiên gì nữa?

Trưởng lão ngồi bên mình ngựa nghe tiếng nói:

- Cái đồ bị thịt kia, đương đi đường sao lại nói nhảm nhí thế?

Bát Giới nói:

- Người có trông thấy Tôn Hành Giả đương vừa khóc vừa đi lại kia không? Y là một hảo hán lên trời xuống đất, búa vằm lửa

đốt, bỏ vào vạc dầu đều không sợ, mà bây giờ mặt còn râu rĩ, khóc lóc tràn trề nước mắt trở về thế kia, tất nhiên chốn này núi non hiểm trở, yêu quái hung ác, cái mã chân yếu tay mềm chúng dễ tử này, đi làm sao được.

Trưởng lão nói:

- Mi đừng có nói nhảm, để ta hỏi y xem y trả lời thế nào?

Liên hỏi:

- Ngộ Không, có việc gì sẽ cùng nhau bàn bạc, sao con lại sầu não một mình? Con định làm ra khóc lóc như vậy để đe dọa ta sao?

Hành Giả nói:

- Thưa sư phụ, người báo tin vừa rồi là Công Tào trực nhật. Y nói yêu tinh hung ác, núi non hiểm trở, rất đổi khó khăn, không tài nào đi được, để ngày khác sẽ đi thôi.

Trưởng lão nghe rồi, kinh hoàng khiếp sợ, nín lấy quần da hổ của Ngộ Không nói:

- Đồ đệ ạ, ba phần đường chúng ta đã đi được phần rưỡi, vì sao con nói những điều chùn lại?

Hành Giả nói:

- Con không phải không tận tâm, nhưng chỉ sợ ma thì nhiều, sức mình thì yếu, thế lực lại cô đơn...

Trưởng lão nói:

- Đồ đệ ạ, con nói cũng phải đấy, quả nhiên một người cũng khó. Bình thư có câu: "ít không thể địch lại nhiều"; trong đoàn ta còn có Bát Giới, Sa Tăng cũng là đồ đệ ta cả, tuy con sai khiến hoặc giả giúp đỡ được một tay, hiệp sức cùng lòng, dọn quang đường núi, đưa ta qua, lại chả đều thành chính quả cả ư?

Hành Giả phải vờ vĩnh như thế mới được mấy lời nói của sư phụ. Y lau nước mắt nói:

- Thưa sư phụ, muốn vượt qua được quả núi này, sư đệ Bát Giới cần phải theo đúng hai điều kiện của con mới ba phần có

thể đi qua được, giả sử không y lời của con, một nửa bước cũng dừng hồng.

Bát Giới nói:

- Sư huynh ạ, không đi được thì giải tán thôi, đừng có mà chọc đệ.

Trưởng lão nói:

- Đồ đệ hãy hỏi xem sư huynh bảo làm gì?

Chú ngọc đàn phải nói với Hành Giả:

- Sư huynh định bảo đệ làm việc gì?

Hành Giả nói:

- Việc thứ nhất là trông nom sư phụ, việc thứ hai là đi tuần núi.

Bát Giới nói:

- Trông nom sư phụ thì được ngồi, tuần núi thì phải đi, không có lẽ bảo đệ ngồi một lúc rồi lại đi, đi một lúc rồi lại ngồi, làm thế nào mà trông coi cả hai việc được?

Hành Giả nói:

- Không ai bảo đệ làm cả hai việc, chỉ làm một việc là được rồi.

Bát Giới lại cười nói:

- Như vậy thì được lắm. Nhưng không biết trông nom sư phụ phải thế nào, đi tuần núi phải thế nào. Sư huynh hãy nói cho đệ biết, để xem việc nào hợp với đệ, đệ sẽ làm việc ấy.

Hành Giả nói:

- Trông coi sư phụ, thì khi sư phụ đi đại tiện đệ phải đứng đợi, khi sư phụ đi đường, đệ phải đỡ dần, khi sư phụ muốn thụ trai, đệ phải đi xin, nếu để người phải đói, đệ bị đòn, để da mặt người vàng đệ bị đòn, để thân thể người gầy đi, đệ bị đòn.

Bát Giới sợ hãi nói:

- Cái đó khó! Khó! Khó! Đứng đợi mà đỡ dần, không khó khăn; không đi được thì công, cũng dễ thôi. Giả như bảo đệ đi vào trong làng xin cơm, thì ở cái lối sang Tây này, họ không cho

mình là hoà thượng đi lấy kinh, họ cho ngay mình là một con heo nửa mỡ nửa nạc ở trong núi chạy ra, họ túm quanh lại, định ba cán chổi, đánh lão Trư lăn quay ra, khiêng về nhà làm thịt. muối để ăn tết thì lại chả chết bỏ đời sớm ư?

Hành Giả nói:

- Thế thì đi tuần núi vậy.

Bát Giới nói:

- Tuần núi thì phải làm thế nào?

Hành Giả nói:

- Đi vào trong núi này, nghe ngóng xem yêu quái nhiều ít thế nào, tên núi là gì, tên động là gì, để chúng ta biết đường mà đi.

Bát Giới nói:

- Cái đó thì được, lão Trư xin đi tuần núi.

Chú ngọc bèn xắn quần xắn áo, vác ngọn đinh ba, hăng hái đi vào núi thăm, nghênh ngang bước tới đường to.

Hành Giả ở bên cạnh, không nín được cười vang lên,

Trưởng lão mắng:

- Con khỉ này! Huynh đệ với nhau mà không chút tình thương yêu, vẫn để lòng ghen ghét, lại giở cái trò hươu vượn, nói trí nói trá, bắt lừa nó phải tuần núi tuần non, còn ở đây mà cười rúc rích?

Hành Giả nói:

- Con có cười y đâu, con cười là có ý đấy. Sư phụ hãy xem, Trư Bát Giới đi chuyến này, chẳng tuần núi tuần non gì hết, cũng chẳng dám giáp mặt yêu quái đâu. Không biết chừng y lại lần vào xó nào một hồi, rồi bịa ra những câu nói dối về lừa gạt ta đấy.

Sư trưởng nói:

- Sao con biết được nó như vậy?

Hành Giả nói:

- Con đoán như thế! Sư phụ không tin, để con đi nghe ngóng xem, một là giúp đỡ y thêm thủ đoạn hàng phục yêu

quái, hai là xem y có phải người thành tâm bái Phật không?

Trưởng lão nói:

- Tốt! Tốt! Tốt! Nhưng đừng có trêu chòng nó nhé!

Hành Giả vâng lời, đi thẳng lên sườn núi, nhao mình một cái biến ra con bọ mát.

Biến hoá rất khéo - thực là:

Cánh mỏng múa gió không dùng sức

Lưng nhỏ tí ti như kim

Luôn lá xuyên cỏ qua hoa nụ

Còn nhanh hơn ánh sao băng

Đôi mắt sáng ngời ngời

Tiếng kêu nghe xa xăm

Trong các sâu bọ là nhỏ nhất

Rập rờn luồn lách tinh thâm

Nhiều lúc rồi rãi nghỉ rừng rậm

Thân hình quá nhỏ ngàn mắt khó tìm

Rồi kêu về một tiếng, bay theo kịp Bát Giới, đậu trên sợi lông bồm ngay sau mang tai Bát Giới. Bát Giới vội vã đi đường, biết đầu trên mình có người theo dõi, đi chừng bảy tám dặm, bèn quăng đỉnh ba xuống, ghé cổ ngoảnh về phía Đường Tăng, trở tay vạch chân quất mắng:

- Cái ông hoà thượng hèn nhất, cái thằng Bật mã ôn ác nghiệt, cái chú Sa hoà thượng nhu nhược kia, cùng nhau ung dung ở một nơi, bắt chẹt lão Trư đi dò đường! Những người đi lấy kinh, ai chẳng muốn thành chính quả? Có sao lại chỉ sai ta đi tuần núi! Hừ! Hừ! Hừ! biết rằng có yêu quái sao không đi tránh sang lối khác, chẳng nhẹ nhàng ư, lại còn bắt ta đi tìm tòi nó, rõ khéo con khi! Minh hãy đến chỗ nào trả nợ mắt, là đã đi tuần núi rồi, thế là rảnh chuyện.

Chú ngựa ta nhất thời có vẻ kiêu hãnh, cầm đỉnh ba lên, lại đi, nhìn thấy một đám cỏ tía ở trong hốc núi, bèn chui luôn vào

trong, lấy đỉnh ba giấy phẳng mặt đất, lệnh khệnh nằm xuống, duỗi lưng một cái nói:

- Suồng thật! Dù là Bật mã ôn chăng nữa, cũng không được ung dung bằng mình thế này!

Nguyên Hành Giả ở ngay mang tai, đã nghe rõ từng câu, cực chẳng đã, liền bay ra ngoài, lại muốn chòng ghẹo y một lần nữa, liền lắc mình biến luôn ra con chim gõ kiến:

Nhìn ra:

*Mỏ sắt nhọn nhọn đỏ đỏ
Cánh biếc óng ánh xinh xinh
Một đôi móng thép sắc như đinh
Bụng đói cần gì rừng lặng
Rất thích cành khô gỗ mục
Chỉ ngại cây già đứng mình
Mắt tròn đuôi vẩy rất tinh ranh
Tiếng mổ mổ cây nghe rõ rành*

Con chim chẳng lấy gì làm to, đem cân lên, chỉ nặng độ hai ba lạng, mỏ đồng đỏ, chân sắt đen, sẽ sẽ dương cánh bay xuống. Bát Giới nằm ngoẹo cổ đương ngủ, bị mổ vào môi một cái. Chú gốc hoảng hốt giật mình nhồm đầu trở dậy, miệng la rối rít:

- Có yêu quái! Có yêu quái! Nó đâm ta một ngọn giáo rồi, môi đau quá sức!

Liền giơ tay sờ môi, máu chảy toé ra. Y nói:

- Rõ khổ quá! Ta chẳng có việc gì vui mừng, sao trên môi lại tô đỏ thế này?

Bát Giới nhìn máu dây ra tay, miệng thì cầu nhà cầu nhàu, mắt trông quanh trông quéo, chẳng thấy động tĩnh gì, bèn nói:

- Không có yêu ma, làm sao lại có vết giáo đâm vào ta?

Chợt ngừng đầu nhìn lên trên, thì thấy con chim gõ kiến đương bay ở trên không.

Chú gốc nghiêng răng chửi rủa:

- Cái con chim chết tử chết tiệt này. Bật Mã Ôn nó đã lừa dối ta rồi, mi cũng lại lừa dối ta nốt. Ta cũng biết rồi. Mi nhất định không cho ta là loại người, mà cho cái mồm ta là đoạn gỗ mục, trong ruột có một, tìm sâu bọ để ăn, mới mổ vào mồm ta một nhát đây! Ta phải chực mồm xuống ngực mà đánh một giắc mới được!

Chú ngốc lại khệnh khạng nằm xuống ngủ như cũ. Hành Giả lại bay tới, mổ vào sau mang tai một mổ nữa. Chú ngốc sợ hãi bỏ choàng dậy nói:

- Con chết tiệt này, quấy nhiễu mình quá thôi. Có lẽ tổ nó ở đâu đây, nơi dễ trứng nuôi con, nó sợ ta chiếm mất, cho nên mới quấy rối ta như thế. Thôi! Thôi! Thôi! Không ngủ nữa.

Liên cầm đinh ba, ra khỏi đám cỏ đó, tìm đường lại đi. Tôn Hành Giả sướng quá cười vỡ bụng một phen.

Hành Giả nói:

- Đồ bị thịt, mắt như hai con ốc nhồi, người một nhà với nhau cũng không nhận ra!

Hành Giả lại biến ra con bọ mát, đậu lên mang tai Bát Giới, và không rời Bát Giới. Chú ngốc lại đi vào rừng sâu độ bốn năm dặm nữa, thấy có ba viên đá xanh vuông bốn mặt bằng cái mặt bàn ở trong hốc núi. Chú ngốc buông đinh ba xuống, khép nép chào hỏi.

Hành Giả cười thâm nghĩ:

- Cái chú ngốc này, đã không phải là người lại không biết nói năng, không biết chào lại, thì chào hỏi làm gì, mắt mù hay sao?

Nguyên chú ngốc muốn giả vờ coi ba tảng đá như ba người Đường Tăng, Hành Giả, Sa Tăng, bèn đứng châu vào tập tành thưa gửi. Bát Giới nói:

- Khi ta trở về, ra mắt sư phụ, nếu hỏi có yêu quái không, thì ta nói là có. Người hỏi là núi gì. Nếu ta nói là núi đắp bằng bùn, xây bằng đất, rèn bằng sắt, đúc bằng đồng, cơm nếp, giầy bồi, bút vẽ, bọn họ thấy ta nói ngô nghê như vậy, sẽ cười ta là

ngờ ngạc nhiên; vậy ta sẽ nói là núi đá. Họ hỏi là động gì, ta nói là động đá. Họ hỏi của gì, ta nói của bằng những tấm sắt đóng đinh. Họ hỏi ở bên trong xa gần thế nào, ta nói vào trong có ba tầng, đã khám xét rất kỹ lưỡng. Họ hỏi trên của có bao nhiêu đinh, chỉ nói là Trư vật quá không nhớ rõ là được.

Chú ngọc sắp xếp xong, vác đinh ba trở về lối cũ, có biết đâu Hành Giả ở sau mang tai, nên các điều đã nghe rõ mồn một. Hành Giả thấy y quay về, liền giương hai cánh bay tuốt về trước, hiện nguyên thân ra mắt sư phụ.

Sư phụ nói:

- Ngộ Không con đã về. Sao chưa thấy Ngộ Năng về?

Hành Giả cười nói:

- Sư đệ còn ghi chép bài nói dối, cũng sắp về tới nơi.

Sư phụ nói:

- Y hai tai chồm quá mắt, là người ngu vụng, còn biết ghi chép câu nói dối gì nữa? Hay tại con lại bày đặt ra chuyện ma chuyện quái để bịp y.

Hành Giả nói:

- Sư phụ cứ bênh đệ ấy chằm chặp. Con đã có đủ câu hỏi câu trả lời đây.

Hành Giả đem chuyện Bát Giới chui vào đám cỏ ngủ nghê, bị chim sâu mổ cho phải thức dậy, châu vào tảng đá thừa thớt, đặt ra nào là núi đá, động đá, cánh cửa sắt, có yêu tinh, nói cả ra trước. Một lúc sau, Bát Giới cũng trở về. Lại sợ quên mất những câu nói dối, y cúi đầu lẩm nhẩm, bị Hành Giả quát to một tiếng:

- Chú ngọc đọc cái gì thế?

Bát Giới chống hai tai lên nhìn và nói:

- Mình về đến nơi rồi!

Rồi tới trước mặt quỳ gối. Trưởng lão đồ đệ nói:

- Đồ đệ, khó nhọc quá!

Bát Giới nói:

- Đúng thế, người đi đường vã, người trèo núi, là nhọc mệt hơn nhất.

Trưởng lão hỏi:

- Có yêu quái hay không?

Bát Giới nói:

- Có yêu quái! Có yêu quái! Một đồng yêu quái cơ!

Trưởng lão nói:

- Thế sao chúng cho con về?

Bát Giới nói:

- Chúng gọi đồ đệ là Trư tổ tông, Trư ngoại công, sửa sang bánh trái cơm chay, mời con ăn một bữa, chúng nói sẽ mở cờ gióng trống tiễn thầy trò ta qua núi.

Hành Giả nói:

- Chả lẽ là ngủ ở trong đồng cỏ, rồi nói câu chuyện mơ màng.

Chú ngốc nghe nói, sợ hãi lùn xuống đến hai tấc, bụng nghĩ:

- Ối cha ơi! Ta ngủ mà sao hán cũng biết?...

Hành Giả tiến lên, với tay tóm lấy nói:

- Đệ hãy lại đây, để cho ta hỏi.

Chú ngốc lại càng sợ hãi, run lên bần bật nói:

- Hỏi thì cứ việc hỏi, sao lại phải tóm lấy?

Hành Giả hỏi:

- Núi gì?

Bát Giới nói:

- Núi đá.

- Động gì?

- Động đá.

- Cửa gì?

- Cánh cửa sắt đóng đinh.

- Ở bên trong xa gần thế nào?

- Có ba tầng.

Hành Giả nói:

- Nửa đoạn cuối ta nhớ rõ rồi, đệ không cần nói nữa. sợ sự phụ không tin, để ta nói đỡ đệ.

Bát Giới nói:

- Sư huynh có đi đâu, biết cái ma tị gì mà nói đỡ.

Hành Giả cười nói:

- Cửa đóng bao nhiêu đình, chỉ nói lão Trư vội vàng không nhớ rõ. Phải thế không?

Chú ngọc vội vàng quì gối.

Hành Giả nói:

- Còn chầu vào những tảng đá giả làm ba chúng ta, vừa làm thành câu hỏi vừa trả lời, phải thế không? Đệ còn nói, để ta chép thành một bài nói đối đầu vào đấy, để đánh lừa Bát Mã Ôn, phải thế không?

Chú ngọc chỉ biết vội vàng dập đầu nói:

- Sư huynh, đệ đi tuần núi, có sao lại theo đi nghe lỏm?

Hành Giả quát mắng:

- Ta cho mi là cái đồ bị thọt đưng cảm! Công việc khẩn cấp như vậy, cho mi đi tuần núi, mi bỏ đi ngủ, nếu không có con chim sấu mổ cho mi tỉnh dậy, mi vẫn còn ngủ ở đấy đến giờ! Đến khi bị mổ tỉnh giấc rồi, lại còn chép bài nói đối, khoác lác thế này, làm nhỡ cả việc lớn, mi chừa ngay mắt cá chân ra đây, ta đánh cho năm gậy để sau mà nhớ!

Bát Giới phát hoảng nói:

- Cái gậy chống khóc đám ma ấy nặng lắm, chạm phải là trợt da, va phải là đau gân, nếu đánh năm gậy, thì sẽ chết mất!

Hành Giả nói:

- Đệ đã sợ đòn sao lại nói dối?

Bát Giới nói:

- Thừa sư huynh, đã trót đại lần này, từ lần sau không dám thế nữa.

Hành Giả nói:

- Lần đầu hãy đánh ba gậy.

Bát Giới nói:

- Cha mẹ ơi! Nửa gậy cũng không chịu nổi!

Chú cóc không còn biết làm thế nào, nín chặt lấy sư phụ nói:

- Sư phụ xin giúp cho con với!

Trưởng lão hỏi:

- Ngộ Không bảo con chép bài nói dối, ta vẫn không tin, nay quả là có thực, đáng đánh lắm! Nhưng hiện nay trên núi thiếu người sai bảo, Ngộ Không, con hãy tha cho nó, khi qua núi rồi sẽ đánh sau.

Hành Giả nói:

- Người xưa có câu: "Thuận theo lời xin của cha mẹ, gọi là đại hiếu", sư phụ can không đánh, ta hãy tha cho đệ, đệ lại đi tuần núi cho người. Lần này mà còn nói dối để lỡ việc, một roi cũng không tha cho đâu!

Chú cóc đành phải bò dậy lại đi. Y đi trên con đường cái, lòng ngờ ám ảnh, đi từng bước chỉ lo Hành Giả biến hoá ra cái gì đi theo, cho nên hễ thấy vật gì, ngờ ngay là Hành Giả. Đi độ bảy tám dặm, thấy một con hổ già chạy qua sườn núi, y cũng không sợ, gờ đỉnh ba lên nói:

- Sư huynh đi theo ta, để nghe ta nói dối phải không, lần này ta không nói đâu.

Nói rồi lại đi. Gió núi ở đây bốc lên rất mạnh, bỗng nghe rầm một tiếng, những cây khô đổ lổng chổng, ngổn ngang ngay ở trước mặt. Y lại vò đầu vò tai nói:

- Sư huynh ơi! Thế là làm sao? Khi đi đã nói không dám nói dối cơ mà, sao lại còn biến ra cây cối đổ vào người ta?

Rồi lại tiến bước, chợt có một con quạ khoang bay qua trên đầu, kêu quạ quạ mấy tiếng. Y lại nói:

- Su huynh chẳng biết ngưng! Chẳng biết ngưng! Tôi đã nói không chép là không chép, lại còn biến ra con quạ làm gì? Su huynh đến nghe à?

Thực ra lần này Hành Giả không có đi theo, Bát Giới cứ một mình vừa lo, vừa sợ, đoán bậy ngờ quanh, cho nên không có cái gì là không ngờ là Hành Giả đi theo bên mình. Chuyện chú ngọc kinh nghi, ta hãy tạm gác lại đây!

Lại nói chuyện núi này là Bình Định sơn, động này gọi là Liên Hoa động. Hai yêu ma trong động: một tên là Kim Giốc đại vương, một tên là Ngân Giốc đại vương, Kim Giốc bảo với Ngân Giốc:

- Người anh em của ta, đã bao lâu nay chúng ta chưa đi tuần núi nhỉ?

Ngân Giốc nói:

- Đã nửa tháng nay rồi.

Kim Giốc nói:

- Hôm nay ta và đệ cùng đi tuần nhé.

Ngân Giốc nói:

- Hôm nay sao lại đi tuần?

Kim Giốc nói:

- Đệ chưa biết, gần đây nghe người ta nói Đường triều bên Đông Thổ sai Ngự đệ Đường Tăng sang Tây phương bá Phật; cùng đi có ba người là Tôn Hành Giả, Trư Bát Giới, Sa hoà thượng, cả ngựa nữa là bốn. Chú xem họ ở đâu, bắt về đây cho ta.

Ngân Giốc nói:

- Chúng mình muốn ăn thịt người, bắt ở đâu mà chẳng được mấy kẻ, bọn hoà thượng ấy đã đi được đến đây, để cho họ đi.

Kim Giốc nói:

- Chú chưa hiểu. Cái năm mà tôi ra khỏi thiên giới, thường nghe nói: Đường Tăng là Kim Thiên trưởng lão xuống trần, một người tốt đã mười đời tu hành, chưa mất một giọt nguyên dương, ai được ăn thịt y sẽ trường sinh bất tử.

Ngân Giốc nói:

- Nếu ăn thịt y mà có thể trường sinh như vậy, thì chúng ta không cần phải tinh toa, không cần phải lập công, không cần phải luyện long, hổ, không cần phải sánh tống máu, chỉ cốt ăn được thịt y thôi. Để tôi đi bắt y về cho.

Kim Giốc nói:

- Người huynh đệ, sao mà nóng nảy thế! chớ nên hấp tấp; Bây giờ chú đi ra, bắt chấp hay dở, cứ thấy hoà thượng là bắt! À mà ngộ nhờ không phải Đường Tăng, lại chẳng ra thế nào! tôi nhớ được hình dung bọn họ rồi, tôi sẽ vẽ hình từng người, hoạ ảnh từng kẻ, để chú mang đi, hễ gặp hoà thượng, sẽ đem ra đối chiếu mà xét cho rõ.

Lại nói rõ cho Ngân Giốc biết tên họ từng người một. Ngân Giốc đã có hình ảnh, lại biết rõ họ tên liền ra khỏi động, điếm lấy ba mươi tên quái nhỏ lên trên núi đi tuần.

Bát Giới gặp lúc vận rủi, đương đi, gặp ngay bọn yêu ma chặn lối hỏi:

- Người kia đi đâu?

Bát Giới mới ngừng đầu lên, chống hai tai nhìn thấy bọn yêu tinh, liền phát hoảng, trong bụng nghĩ thầm:

- Nếu ta nói là hoà thượng đi lấy kinh thì nó tóm đi mất, chi bằng cứ nói là người đi đường.

Tiểu yêu trở lại bảo:

- Thưa đại vương, là người đi đường.

Trong nhóm ba mươi tiểu quái, có đứa thì nhận được, có đứa thì không nhận được, một tên đứng ở bên cạnh nói:

- Thưa đại vương, lão hoà thượng này hình dung giống như Trư Bát Giới ở trong bức đồ ảnh.

Liền gọi treo bức đồ ảnh lên.

Bát Giới trông thấy rất sợ nói:

- Quái làm sao mà lúc này mình lại mất tinh thần đến thế! Ra nó đã đem hình ảnh mình truyền thần ra kia rồi!

Tiểu yêu lấy ngọn giáo bêu bức ảnh lên, Ngân Giốc lấy tay trở:
- Người cưỡi ngựa bạch là Đường Tăng, mặt đầy lông lá là Tôn Hành Giả.

Bát Giới nghe thấy nói:

- Ối thành hoàng ơi! Không có tôi thì tốt quá, thủ lợn tam sinh, hai mươi bốn phần biểu...

Mồm miệng Bát Giới liến láu, chỉ những câu nguyên.

Yêu quái lại nói:

- Người đen nhẻm này là Sa hoà thượng, người mồm dài tai to là Trư Bát Giới.

Bát Giới nghe thấy nói đến mình, sợ hãi vội vàng giấu mồm xuống ngực.

Yêu quái la:

- Hoà thượng, hãy ngẩng mồm lên!

Yêu quái sai tiểu yêu lấy câu móc ra.

Bát Giới vội vàng gỡ mồm ra nói: -

- Hình của tôi không phải sao? Muốn xem thì cứ việc mà xem, móc móc cái gì?

Yêu quái nhận được là Bát Giới, liền tuốt bảo đao ra, nhảy lên chém luôn.

Chú ngọc giả định ba đỡ lại nói:

- Con ơi! Chớ có vô lễ, xem đinh ba đây!

Yêu ma cười nói:

- Hoà thượng này chắc là xuất gia nửa đời.

Bát Giới nói:

- Thằng con khá đấy, có chút linh tính, sao lại hiểu được lão gia là xuất gia nửa đời?

Yêu quái nói:

- Mi dùng đinh ba, nhất định là đi ở làm vườn cuốc ruộng cho người ta, rồi đánh cắp đinh ba của người ta chứ gì?

Bát Giới nói:

- Con ta ơi, con làm gì biết được ngọn đình ba của bố già, không ví với đình ba cuộc ruộng được. Đây là:

*Đúc lên răng lớn như long triều
Mạ nước hoàng kim tựa hổ hình
Vùn vụt gió đưa khi đôi địch
Đùng đùng lửa bốc lúc giao tranh.
Đỡ đầu sư phụ trừ ma quỷ,
Thắng lối Tây thiên diệt quái tinh
Xoay chuyển ráng mây che nhật nguyệt,
Làm nên vân vụ chấn thần linh
Thái sơn cuộc sục hùm beo sợ,
Bể lớn xô nghiêng, rồng rắn kinh.
Yêu quái có tài, tha chẳng giết,
Đình ba bố xuống xác tan tành!*

Yêu quái nghe nói, khi nào chịu nhượng, cầm kiếm thất tinh, đứng giữ miếng, cùng Bát Giới kẻ đánh người đỡ, đánh nhau ở trên núi, tới hai mươi hợp, chưa phân thắng bại. Máu nóng bốc lên, Bát Giới liều chết đánh. Yêu quái thấy Bát Giới chông hai tai, xâu bọt mép, múa đình ba, trong miệng quát quát tháo tháo, cũng có vẻ sợ sệt, liền ngoảnh đầu gọi bọn tiểu quái một loạt xô tới.

Cứ kể một người đánh một người thì chưa sao. Nhưng khi trông thấy nhóm tiểu yêu chạy cả đến, Bát Giới cuống cả chân tay, đánh đỡ không lại, bị thua trận, quay đầu chạy miết. Chỉ vì đường lối gấp ghe, xem xét chưa kỹ, dây mây dây mái quấn chặt lấy chân, vừa gỡ ra được, lại bị một tiểu yêu, nằm ngang giữa lối ngang chân, Bát Giới ngã sấp mặt xuống như kiêu chó uống nước vũng, bị cả lũ chúng ủa lại giữ chặt, đứa túm tóc gáy, đứa xách tai, đứa nắm cẳng, đứa lôi áo, vác vác khiêng khiêng, bắt về trong động. Ôi:

*Một thân ma chương khôn tiêu diệt
Muôn việc tai ương khó tiểu trừ.*

Không biết tính mạng Bát Giới ra sao, xin xem hồi sau sẽ rõ.

đào

liêu

HỘI THỨ BA MƯƠI BA

NGOẠI ĐẠO MÊ TÍNH THỰC NGUYÊN THẦN GIÚP LÒNG NGAY

Lại nói về yêu quái bắt Bát Giới đem về trong động, nói:

- Thưa sư huynh, bắt được một tên mang về đây rồi!

Lão ma mừng nói:

- Đem lại đây xem!

Nhị ma nói:

- Có phải đây không?

Lão ma nói:

- Người huynh đệ, bắt lầm rồi, hoà thượng này không dùng được.

Bát Giới từ tốn nói:

- Thưa đại vương, các thứ hoà thượng đã không dùng được nên tha ra thôi, chẳng ra quái gì đâu?

Nhị ma nói:

- Sư huynh, không nên tha hấn ra, tuy không dùng được, nhưng hấn cũng là một bợn với Đường Tăng, tên gọi Trư Bát Giới. Đem ngấm nó xuống dưới ao nước sạch ở mé sau, cho rụng hết lông ở ngoài da, xát muối phơi khô, để khi mưa dầm gió bắc đem nhắm cũng được đấy.

Bát Giới nghe thấy, nói:

- Khổ sở chưa! Gặp ngay phải bọn yêu quái buồn thật ưp rồi!
Bọn tiểu yêu liền khiêng Bát Giới xuống dưới nước.

Lại nói Tam Tạng ngồi ở sườn non, nóng tai máy mắt, thân thể không yên, bèn lên tiếng gọi:

- Ngộ Không! Ngộ Năng lần này đi tuần núi, làm sao mãi không về?

Hành Giả nói:

- Sư phụ vẫn chưa hiểu tâm tính hấn ta.

Tam Tạng nói:

- Tâm tính y thế nào?

Hành Giả nói:

- Thưa sư phụ, núi này nếu có yêu quái, một bước y cũng không đi lọt, nhất định y sẽ vờ vĩnh khoác lác, trở về báo bậy với ta. Chắc là không có ma, nên đường lối bình yên, y cứ thẳng đường đi tuột.

Tam Tạng nói:

- Nếu quả y đi thật, thì ta sẽ gặp nhau ở đâu? Ở đây là nơi núi đồi rộng rãi thưa thớt, không ví như những nơi thành thị phố xá được.

Hành Giả nói:

- Sư phụ đừng lo, người cứ lên ngựa đi. Chú ngốc tính thường biếng nhác, chân đi thiếu thợt, sư phụ cứ phóng ngựa rảo bước một chút, nhất định sẽ đuổi kịp. Thấy trò ta cùng đi thôi!

Nói đoạn Đường Tăng lên ngựa, Sa Tăng quấy hành lý, Hành Giả đi trước dẫn lối.

Lại nói Lão ma gọi Nhị ma bảo:

- Người huynh đệ, đệ đã bắt được Bát Giới, tất nhiên phải có Đường Tăng, đệ lại đi tuần, chớ có để y đi thoát.

Nhị ma nói:

- Xin đi, xin đi!

Thế rồi y điểm năm mươi tên tiểu yêu lên núi đi tuần.

Khi đương đi, bỗng nhìn thấy mây lành phát phối, khí đẹp uồn quanh.

Nhị Ma nói:

- Đường Tăng đến kia rồi!

Cả đàn yêu nói:

- Đường Tăng ở chỗ nào?

Nhị Ma nói:

- *Trên đầu người thiện mây lành chiếu, giữa sọ thẳng hung gió dữ theo.* Đường Tăng vốn là Kim Thiện trưởng lão xuống trần, một người tốt đã mười đời tu hành, cho nên mới có mây lành bao phủ.

Mọi con yêu đều không trông thấy. Nhị Ma lấy tay trở nói:

- Kia kia, không phải ư?

Tam Tạng ngồi trên mình ngựa, bỗng thấy rừng mình. Bọn yêu lại trở nữa, Tam Tạng rừng mình. Họ trở luôn ba lượt, Tạng Tạng rừng mình luôn ba lượt, tâm thần không yên nói:

- Đồ đệ ạ, làm sao ta cứ rừng mình luôn?

Sa Tăng nói:

- Rừng mình là mắc bệnh đói lả đấy.

Hành Giả nói:

- Nói nhảm, sư phụ đi vào rừng sâu núi cao, tất nhiên trong lòng hơi sợ. Không lo, không lo! Để lão Tôn đem gậy ra đi một đường cho thấy đỡ sợ.

Hành Giả liền giở gậy ra, đi mấy đường ở trước đầu ngựa, trên ba dưới bốn, tả năm hữu sáu, vận dụng thần thông, theo đúng lục thao tam lược. Tam Tạng ngồi trên mình ngựa nhìn xuống, thực là vùng trời hiểm có, cõi thế hẳn không.

Hành Giả mở đường đi trước, yêu quái đứng ở trên núi nhìn thấy, hồn xiêu phách lạc, xuýt nữa ngã lăn cả ra, thất thanh kêu lên:

- Được nghe nói đến Tôn Hành Giả đã mấy năm nay, bây giờ mới biết, quả là không phải nói ngoa!

Các tiểu yêu đến trước nói:

- Đại vương ạ, có sao người lại tăng bốc oai phong kẻ khác, diệt nhuệ khí của mình? Người khoe khoang ai thế?

Nhị ma nói:

- Tôn Hành Giả thần thông quảng đại, ăn thịt Đường Tăng không nổi đâu!

- Đại vương ạ, nếu người không đủ tài năng, để chúng tôi cho mấy tên về báo với đại đại vương, điểm hết đại tiểu yêu binh trong bản động, bày thành trận thế, hiệp lực đồng tâm, còn sợ y chạy đi đường nào?

Nhị ma nói:

- Chúng bay chưa từng thấy cây gậy sắt của hần ta, sức khoẻ muôn người không địch nổi. Trong động mình bắt quá có bốn năm trăm quân, chịu sao nổi một nhát gậy của hần?

Đàn yêu quái nói:

- Như thế thì ăn thịt Đường Tăng đã không nổi, còn bắt bố Trư Bát Giới làm gì? Bây giờ tha quách y ra.

Nhị Ma nói:

- Đã không bắt nhầm; cũng không nên tha vội. Đường Tăng tất phải ăn thịt, có điều là ngay bây giờ thì chưa có thể.

Đàn yêu quái:

- Như vậy thì còn phải mấy năm nữa?

Nhị Ma nói:

- Cũng chẳng phải mấy năm đâu. Ta xem như lão Đường Tăng này, chỉ nên lấy sự khéo léo mà bắt, chớ nên giở trò hung ác ra. Nếu cậy thế lực mà bắt, đừng có hồng mà mó tới. Chỉ nên nhả nhận làm cho y cảm động lừa cho y hợp với ta, rồi sẽ khéo léo lập mưu, mới có thể bắt được.

Đàn yêu nói:

-Đại vương như định dùng mưu bắt y, thì nên dùng chúng tôi:

Nhị ma nói:

- Chúng bay hãy về cả động nhà, nhưng không được nói cho đại vương biết, nếu để kinh động đến người, tất nhiên bị lộ tiếng tăm, làm nhỡ mẹo của ta. Ta sẽ hiển thần thông biến hoá, có thể bắt hán được.

Đàn yêu tản đi, còn một mình Nhị ma đi xuống núi, đứng ở bên cạnh đường, nhao mình một cái, biến ra một đạo sĩ tuổi tác. Người ấy ăn mặc thế nào? thực là:

*Mũ sao lấp lánh, tóc bạc
Áo và đai tía sẫm, giày mây thêu vàng hung
Mắt sáng như tiên khách
Sức khoẻ tựa Thọ ông.
Chẳng kém Thanh Ngưu đạo sĩ
Còn hơn Tố Khoán tiên sinh
Kéo làm tượng giả như chân tượng
Như chân tượng
Bị tạc hư tình hoá thực tình.*

Nhị ma biến ra đạo sĩ ngà gãy chân ở mé đường, máu me bê bết, miệng rên rĩ kêu cứu.

Lại nói Tam Tạng, Tôn đại thánh và Sa Tăng vui vẻ tiến bước, đương đi bỗng nghe thấy người kêu:

- Sư phụ cứu tôi với!

Tam Tạng nghe thấy nói:

- Lạ quá lạ quá! Ở nơi núi rộng đồng hoang này, bốn phía không có thôn xóm, người nào kêu thế? Có lẽ gặp hổ báo sài lang, rồi hốt hoảng ngã xuống chăng?

Sư trưởng quay con tuấn mã trở lại, gọi to:

- Người mắc nạn là ai, ở đâu? Hãy ra đây!

Yêu quái ở trong bụi cỏ chui ra, đứng ở trước ngựa Sư trưởng, khúm núm sụp lạy. Tam Tạng ngồi trên ngựa nhìn thấy

y là đạo sĩ, lại già nua tuổi tác, trong lòng không nỡ, vội vàng xuống ngựa đỡ dậy nói:

- Mời người dậy, mời người dậy!

Yêu quái nói:

- Đau! Đau! Đau!

Tam Tạng buông tay ra, nhìn thấy máu chảy ở chân, kinh sợ hỏi:

- Thưa tiên sinh, người ở đâu tới, chân người tại sao bị thương?

Yêu quái giả vờ khéo léo thêu dệt nói:

- Thưa sư phụ, ở phía tây núi này, có một toà quán Thanh u, tôi là đạo sĩ ở quán ấy.

Tam Tạng nói:

- Người lại không ở trong quán, cung phụng đèn hương, tụng niệm kinh pháp, sao lại đi rong chơi ở đây?

Yêu quái nói:

- Vì hôm kia nhà thí chủ ở phía nam núi, mời đến lễ dâng sao cầu phúc. Chiều hôm qua, hai thầy trò bần đạo đương đi với nhau, đến chỗ đường vắng, bỗng đâu bị một con hổ lông vàng, vác mất người đồ đệ của tôi. Bần đạo sợ chết khiếp, không chạy được, ngã lăn ra đám đá lởm chởm dưới chân núi, bị thương ở chân, không biết đường về. Ngày nay thật là phúc tổ, gặp được sư phụ, dám mong sư phụ đại phát từ bi, cứu lấy mạng già. Nếu về được tới quán, sẽ gán mình bán mạng, trọng tạ ơn sâu.

Tam Tạng nghe nói, cho là chân thực nói:

- Thưa tiên sinh, chúng ta là người cùng một số mạng, tôi là sư tăng, người là đạo sĩ, áo mũ tuy khác, cái lễ tu hành như nhau. Bần tăng không cứu người, không phải là kẻ xuất gia. Nhưng người lại không đi được thì cứu làm sao?

Yêu quái nói:

- Bần đạo đứng dậy còn không đứng được, huống hồ là đi đường.

Tam Tạng nói:

- Thôi được, thôi được! Bần tăng có thể đi bộ, nhường ngựa cho người một lúc, khi nào tới quán, người sẽ trả lại ngựa cho tôi.

Yêu quái nói:

- Cảm ơn hậu tình, chỉ vì chân ngựa bị thương, nên không cưỡi được ngựa.

Tam Tạng nói:

- Ừnhỉ!

Liên gọi Sa Tăng hoà thượng:

- Con buộc hành lý vào sau ngựa, rồi cõng người đi một quãng.

Sa Tăng nói:

- Vâng, để con cõng.

Yêu quái vội quay đầu liếc nhìn nói:

- Thưa sư phụ, bần đạo đã bị mãnh hổ làm hoảng vía, trông thấy vị sư phụ sắc mặt đen sạm, lại càng sợ hãi, không dám để cho người cõng.

Tam Tạng lại gọi:

- Ngộ Không, con cõng người vậy!

Hành Giả trả lời liên liên:

- Con cõng! con cõng!

Yêu ma nhận rõ Hành Giả, bằng lòng để cho cõng, không nói năng gì nữa.

Sa Tăng cười nói:

- Cái lão đạo sĩ này thực là mù! Mình cõng lại không nghe, lại bắt huynh ấy cõng. Nếu huynh ấy không nể mặt sư phụ, đến chỗ đá nhọn nào, huynh ấy quăng cho mi một cái đút đôi người ra thì sao!

Hành Giả cõng rồi, miệng tùm tùm nói:

- Con ma khốn kiếp này, sao dám đến quấy ta? Mi thử hỏi xem lão Tôn năm nay bao nhiêu tuổi? Những câu nói quỷ quyết

của mi đó, chỉ đổi được Đường Tăng, chứ đổi được ta ư? Ta nhận ra mi là yêu quái ở trong núi này! Định ăn thịt sư phụ ta hử? Sư phụ ta không phải là người tầm thường để mi ăn thịt được đâu! Mi có muốn ăn thịt người, cũng nên chia cho lão Tôn một nửa.

Yêu ma nghe thấy Hành Giả lăm bắm trong miệng, nói:

- Sư phụ ạ, bản đạo là người tử tế, đi làm đạo sĩ. Ngày nay không may gặp tai ách hổ lang, chứ không phải là yêu quái đâu.

Hành Giả nói:

- Mi đã sợ hổ lang, sao không đọc kinh Bắc Đẩu?

Tam Tạng vừa khi lên ngựa, nghe thấy câu ấy, liền mắng:

- Cái con khỉ này, cứu một mạng người, hơn xây bảy cấp phù đồ. Đã công người ta thì cứ lặng im mà công, lại còn nói cái gì "kinh bắc đẩu, kinh nam đẩu"?

Hành Giả nghe thấy, nói:

- Cái tên này cũng may mắn đây! Sư phụ ta là người từ bi hiếu thiện, lại có tính hay lấy mẽ bề ngoài, ta mà không công mi, người sẽ quả trách ta. Ừ thì công, nhưng cần phải giao hẹn: khi nào muốn đại tiểu tiện, phải báo ta trước, chứ đừng có dúi dấm lên lưng người ta, khai không chịu nổi, lại làm bẩn quần áo không giặt được!

Yêu quái nói:

- Lão ngán này tuổi đầu lại không hiểu câu nói của người sao?

Hành Giả mới đỡ dậy, công lên lưng, cùng Đường Tăng và Sa hoà thượng theo đường cái sang tây, đến những chỗ lộ mô khắp khểnh, Hành Giả để ý đi thông thả nhường cho Đường Tăng đi lên trước.

Đi được độ vài bốn dặm, sư phụ và Sa Tăng đã đi khuất xuống dưới hốc núi, Hành Giả trông không thấy nữa, trong dạ oán trách nói:

- Sư phụ đã ngán ấy tuổi rồi, vẫn không thạo đời, đường xa thế này, vác cái xác không, còn chưa nhắc được cẳng, lại bắt

mình công yêu quái này! Chẳng cần biết nó là yêu quái hay là người tử tế, đã từng này tuổi rồi có chết cũng đáng kiếp, quảng cho toi xác nó đi, còn công làm gì?

Đại Thánh đương nghĩ cách quảng đi, yêu quái đã biết tởng rồi. Vả chẳng nó biết sai khiến, cứ nằm ở trên lưng Hành Giả, bắt tay quyết tụng niệm chân ngôn, dùng pháp thuật di sơn đảo hải, đem một toà Tu Di sơn đến không trung, sai nhảm đầu Hành Giả ép xuống. Hành Giả vội vàng ngoảnh đầu sang một bên cho núi đè lên vai bên tay phải, rồi cười nói:

- Con ta ơi, con định dùng phép ép mình gì đè lên lão Tôn thế hở? Cái đó sợ quái gì, có điều vừa phải vác nặng, lại phải công con, lệch lạc khó đi!

Yêu ma nói:

- Một quả núi yểm nó không nổi!

Nó lại đọc thần chú, đem thêm một toà Nga Mi sơn, sai đến không trung đè xuống. Hành Giả lại nghiêng đầu sang một bên cho đè lên vai trái. Thế rồi đeo cả hai quả núi lớn chạy như bay đuổi theo sư phụ! Yêu ma trông thấy sợ sệt, bồ hôi toát ra như tắm nghĩ: "Y lại công nổi cả núi!"

Nó chinh đốn tinh thần, tụng niệm chân ngôn, đem một toà Thái Sơn đến không trung, nhảm đầu Hành Giả nén xuống, Đại Thánh đã yếu sức gần mềm người, lại gặp phải nó làm phép đem cả toà Thái Sơn đè xuống ép cho thần tam bành tan tác, máu bảy khiếu phun ra.

Yêu tinh kia đã hoá phép đè, yểm chặt được Hành Giả, lại cười trên làn gió to đuổi theo Đường Tam Tạng. Y đứng trên tầng mây, thò tay xuống quắp luôn lấy người. Sa Tăng sợ cuống cuống, buông hành lý xuống đưa cây trượng hàng yêu ra, chặn đầu ngăn lại. Yêu ma cầm thanh kiếm Thất tinh đón đánh ở trước mặt. Thực là một trận đại sát phạt.

Kiểm Thất tinh - gậy Hàng yêu

Muôn vầng ánh vàng bay loang loáng

Bên này mắt ốc nhồi, hung tợn như hắc sát thần
Bên kia mặt sắt đen sì, đúng là Quyển Liêm tướng
Yêu quái trước núi trở tài năng
Một lòng bất sống Đường Tam Tạng
Sa Tăng ra sức bảo vệ thầy
Một lòng liều chết không lơ đãng
Cả hai phun mây mù đầy trời
Cuốn đất tung cát mờ tám hướng
Đánh nhau đến nổi trời tối sầm
Càn khôn khắp chốn đều ảm đạm
Lại qua giằng co tám chín hồi
Không ngờ bên thua là Sa Hoà thượng

Yêu ma rất là hung mạnh, múa thanh bảo kiếm, dọc ngang vùn vụt loáng như sao bay, khiến Sa Tăng mệt nhoài không chống nổi, quay đầu chạy miết, bị nó nắm lấy bảo trượng, quờ tay hộ pháp ra tóm lấy, quặt vào nách bên trái, rồi bắt luôn Tam Tạng ở trên yên kẹp vào nách bên phải, lấy đầu ngón chân kêu lấy hành lý, há miệng ngoạm lấy bờm ngựa, dùng phép, hoá ra trận gió to, bắt hết cả đem về trong động Liên Hoa lớn tiếng gọi:

- Sư huynh, bắt được cả bọn hoà thượng về đây rồi!

Lão ma nghe tiếng rất mừng, nói:

- Bắt đến đây cho ta xem.

Nhị Ma nói:

- Chẳng phải Đường Tăng là gì đây?

Lão ma nói:

- Đường Tăng thì đúng rồi, nhưng chưa bắt được Tôn Hành Giả là tay có nhiều thủ đoạn. Cần phải bắt lấy y thì mới ăn thịt Đường Tăng được. Nếu chưa bắt được y, chớ nên động đến người Đường Tăng. Cái lão Vua khỉ ấy thần thông quảng đại, biến hoá nhiều bề, nếu ta ăn thịt mất sư phụ của y, liệu y có cam chịu không? Y lại đến trước cửa réo róc, khó mà sống yên được.

Nhị Ma cười nói:

- Sư huynh chỉ quen lối tâng bốc người. Cứ như lời lão huynh khoe khoang, trên trời hiếm có, dưới đất không ai, tự đệ nhìn thấy, y cũng chỉ xoàng thôi, chẳng có thủ đoạn gì cả.

Lão ma nói:

- Đệ bắt được y rồi à?

Nhị Ma nói:

- Đệ đã đem ba quả núi lớn đè chặt lấy y, không còn cựa cạy được nữa, rồi mới bắt Đường Tăng, Sa Tăng, ngựa, và hành lý đem hết về đây.

Lão ma nghe nói, trong lòng rất vui vẻ nói:

- May quá, may quá! Bắt được hần ta, Đường Tăng mới là đồ nhắm của chúng mình được.

Nói đoạn gọi tiểu yêu:

- Đem ngay rượu ra đây, ta sẽ chúc mừng Nhị đại vương một chén rượu đắc thắng.

Nhị Ma nói:

- Thưa Động chủ, xin hãy khoan uống rượu, cho bọn tiểu yêu vớt Bát Giới ra khỏi nước mang treo lên.

Chúng đem Bát Giới treo ở gian bên đông, Sa Tăng treo ở gian bên tây, Đường Tăng treo ở gian giữa, ngựa bạch đưa buộc trong tàu, hành lý đem để một nơi.

Lão ma cười nói:

- Hiền đệ rất tài giỏi, hai lần bắt được ba hoà thượng, hiếm một nổi lão Tôn tuy bị yểm ở dưới núi, cũng cần phải làm thế nào bắt cả y về đây, nấu một bữa hổ lớn cho nó ngon.

Nhị Ma nói:

- Mời đại huynh cứ ngồi, nếu muốn bắt Tôn Hành Giả chúng ta bắt tất phải động tay, chỉ bảo hai đứa tiểu yêu, cầm hai thứ bảo bối, đi gói đem về đây thôi.

Lão ma nói:

- Đem thứ bảo bối nào đi?

Nhị ma nói:

- Lấy cái "Hồ lô hồng vàng tía" của đệ và cái "Bình ngọc mỡ dê" của huynh.

Lão ma lấy bảo bối ra hỏi:

- Sai hai tên nào đi?

Nhị Ma nói:

- Sai hai tên quỷ Tinh Tế, và trùng Linh Lợi đi.

Nó dặn bảo:

- Hai chúng bay mang những cái này đến đỉnh núi cao để chúc miệng trở xuống, đảy chồng lên trời, gọi một tiếng "Tôn Hành Giả": hễ y thừa là liền bị gói vào trong ngay, tức khắc dán đạo bùa "Thái thượng lão quân cấp cấp như luật lệnh phụng sắc", thì chỉ trong một giờ ba khắc, người y sẽ nhũn ra như thịt ninh.

Hai tiểu yêu cúi đầu, linh bảo bối mang đi bắt Hành Giả.

Hành Giả bị yêu ma hoá phép yểm xuống dưới chân núi, thêm nhớ Tam Tạng gặp nạn, gặp tai, nghĩ đến Thánh tăng, bèn lớn tiếng kêu:

- Sư phụ ơi, nhớ những khi người đến Lương Giới sơn, lột tờ bùa yểm, lão Tôn thoát khỏi đại nạn, theo đạo Sa Môn, cảm ơn Bồ Tát ban cho pháp chỉ, thầy trò cùng tu hành, cùng duyên, cùng tướng, cùng kiến, cùng tri, ngờ đâu đi tới chốn này, vấp phải ma chướng, bị nó khiến núi yểm giữ! Thương ơi! Thương ơi! Thầy chết đã đành, chỉ khổ cho một lũ Sa Tăng, Bát Giới và Tiểu Long hoá ngựa! Thế mới thực: *cây bị gió rung vì đón gió, người mê danh chết bởi tham danh!*

Hành Giả thở than rồi nước mắt tuôn rơi tầm tã. Việc này làm kinh động cả đến sơn thần, thổ địa và ngũ phương yết đế thần. Kim Đầu yết đế nói:

- Núi này thuộc về ai?

Thổ địa nói:

- Thuộc về chúng tôi.

Yết đế hỏi:

- Yểm ai ở chân núi?

Thổ địa nói:

- Không biết là ai,

Yết đế nói:

- Thế ra các người không biết à? Người bị yểm đó là Tề Thiên Đại Thánh Tôn Ngộ Không Hành Giả, đã đại náo thiên cung hồi năm trăm năm trước, bây giờ quy y chính quả làm đồ đệ Đường Tăng. Có sao các người lại để cho yêu ma mượn núi đem yểm y? Một ngày kia y mà thoát thân ra được, các người cứ là chết, y chẳng tha đâu! Có nhẹ chăng nữa, sơn thần cũng bị cách chức, thổ địa sẽ đi sung quân, chúng ta cũng sẽ bị phạt, sao lại để xảy ra việc như thế.

Sơn thần, thổ địa mới hoảng sợ nói:

- Thực là không biết, không biết, chỉ nghe thấy yêu ma đọc thần chú sai núi, chúng tôi liền đỡ núi dời đến đây thôi, có ai biết là Tôn đại thánh đâu?

Yết đế nói:

- Các người đừng sợ! Trong luật có câu "Người không biết không bắt tội". Ts bàn cho các người thế này, tha cho y ra, đừng để y phải đánh chúng ta.

Thổ địa nói:

- Không có lý do nào, đã được tha ra lại còn đánh à?

Yết đế nói:

- Các người không biết, y có cây gậy Như ý bịt vàng, rất là lợi hại, đánh phải là chết ngay, quét phải là bị thương, dí vào là đứt gân, sát vào là sây da.

Thổ địa, sơn thần trong lòng sợ hãi, cùng bàn bạc với ngũ phương yết đế, rồi đến ngoài cửa, ba quả núi gọi:

- Đại Thánh ạ! Có sơn thần, thổ địa, ngũ phương yết đế đến hầu.

Hành Giả lúc ấy hùng tâm vẫn giữ, tự nhiên khí tượng hiên ngang, tiếng nói sang sảng đưa ra:

- Gặp ta có việc gì?

Thổ địa nói:

- Báo để Đại Thánh biết, đã sai mở núi rồi, xin người ra, tha tội bất kính cho tiểu thần.

Hành giả nói:

- Cứ mở núi, không đánh nhà người đâu!

Rồi to tiếng quát:

- Đi mau đi!

Chúng thần bèn tụng niệm đọc chú, sai đem núi trở về nơi cũ, tha Hành Giả ra. Hành Giả đứng ngay người lên, phủ hết đất, thắt lại quần, lấy gậy sắt ở mang tai ra, kêu sơn thần, thổ địa nói:

- Chia mắt cá ra đây, đánh cho mỗi người hai gậy để lão Tôn giải phiền.

Chúng thần kinh sợ nói:

- Mới rồi Đại Thánh đã bảo tha tội cho chúng tôi, bây giờ ra rồi, sao lại thay đổi lời nói trước, đòi đánh?

Hành Giả nói:

- Gớm thật, sơn thần, thổ địa, các người không sợ lão Tôn, lại sợ yêu quái.

Thổ địa nói:

- Yêu ma thần thông quảng đại, pháp thuật cao cường, niệm chân ngôn thần chú, bắt chúng tôi vào trong động, mỗi ngày một người, thay phiên túc trực.

Hành Giả nghe thấy hai chữ "trục nhật" cũng thấy kinh sợ, ngửa mặt lên trời, lớn tiếng kêu:

- Trời xanh! Trời xanh! Từ khi hỗn độn mới chứa trời mở đất nứt, núi Hoa Quả đẻ ra ta, ta đã từng đi khắp nơi tìm thầy giỏi, truyền thụ cho ta bí quyết trường sinh. Tưởng như ta theo

gió biến hoá, hàng hồ, phục rồng, đại náo thiên cung, xứng danh Đại Thánh, cũng chưa từng nở lòng sai khiến thổ địa, sơn thần. Ngày nay quân yêu ma cả gan, dám sai khiến thổ địa, sơn thần như là nô bộc, thay phiên trực nhật cho chúng! Trời ơi! Đã sinh ra lão Tôn, sao còn sinh ra lũ ấy?

Đại Thánh đương khi cảm thán, bỗng nhìn thấy ở trong hốc núi có bóng hào quang rừng rực tiến đến.

Hành Giả nói:

- Sơn thần, thổ địa, các người đã thường túc trực ở trong động, nói cho ta biết phóng quang ấy là vật gì?

Thổ địa nói:

- Đây là bảo bối yêu ma phóng ánh sáng ra, có lẽ yêu tinh đem bảo bối đến hàng phục người đấy.

Hành Giả nói:

- Cái đó chỉ là trò trẻ con thôi! Ta hỏi nhà ngươi: Ở trong động, thường có những hạng người nào hay đi lại với chúng?

Thổ địa nói:

- Chúng thích nhất nấu đơn luyện thuốc, chỉ ưa nhất là bọn Toàn chân đạo nhân.

Hành Giả nói:

- Thảo hèn nó biến ra lão đạo sĩ, lừa bắt sư phụ ta. Đã vậy, hãy để cho các người nợ đòn, đầu về đấy cả! Một mình lão Tôn sẽ bắt nó.

Mọi thần đều lên mây trở về.

Đại Thánh rùng mình một cái, biến ra một lão chân nhân:

Đầu búi hai chòm tóc

Mình mặc áo vá chằng.

Tay khua trống lười cá

Dây to thắt ngang lưng

Đứng chéo trên đường cái

Chuyên đợi yêu ma qua ngang chẳng?

*Chốc lát yêu ma tới
Vua khỉ vờ lãng nhãng...*

Không mấy chốc, hai tiểu yêu đã đến. Hành Giả cầm gậy sắt giờ ra, yêu tinh không hề để ý, vấp chân phải, ngã kênh cả ra. Chúng lồm ngồm ngồi dậy, nhìn thấy Hành Giả, miệng la lối:

- Đồ hư! Đồ hư! Nếu không phải là hạng người được đại vương thường kính trọng thì ta sẽ cho một mẻ.

Hành Giả cười xoa nói:

- Cho một mẻ sao? Đạo nhân gặp đạo nhân, như người trong nhà cả.

Tiểu yêu nói:

- Sao lại ngênh ngang ở đây, làm cho người ta ngã?

Hành Giả nói:

- Tiểu đạo đồng gặp ta là đạo nhân có tuổi, cũng nên có một cái làm quà kiến diện chứ!

Tiểu yêu nói:

- Quà kiến diện của đại vương tôi chỉ cần mấy lạng bạc, sao người lại lấy cái ngã làm quà kiến diện. Người có kiểu cách khác như thế, quyết không phải là đạo sĩ ở vùng chúng tôi.

Hành Giả nói:

- Ta thực không phải người ở đây, ta ở núi Bồng Lai tới đây.

Yêu ma nói:

- Núi Bồng Lai là cảnh giới của thần tiên ngoài hải đảo.

Hành Giả nói:

- Ta không phải là thần tiên, còn ai là thần tiên?

Yêu ma đổi giận làm lành, đến trước mặt nói:

- Lão thần tiên, lão thần tiên! Chúng con người trần mắt thịt, không nhận ra được, xin đừng quở, đừng quở!

Hành Giả nói:

-Ta không quở các ngươi. Thường có câu: "Người tiên không

tới đất phàm", các người biết thế nào được? Sở dĩ ta đến núi đây hôm nay, là cốt để độ cho một đạo nhân tốt thành tiên. Tiểu tử nào muốn theo ta đi?

Tình Tế quý nói:

- Sư phụ ạ, con theo người đi!

Linh Lợi trùng nói:

- Con theo người đi!

Hành Giả biết rõ, cố ý hỏi:

- Hai tiểu đạo sĩ ở đâu đến đây?

Yêu quái nói:

- Ở Liên Hoa động đến.

- Định đi đâu bây giờ?

Yêu quái nói:

- Chúng đệ tử vâng lệnh đại vương đi bắt Tôn Hành Giả

Hành Giả nói:

- Đi bắt ai?

Yêu quái lại nói:

- Bắt Tôn Hành Giả.

Tôn Hành Giả nói:

- Có phải Tôn Hành Giả là cái người theo Đường Tăng đi lấy kinh không?

Yêu quái nói:

- Phải đấy, người cũng biết y?

Hành Giả nói:

- Con khỉ ấy ra tuồng lếu láo, Ta có biết nó, mà cũng giận nó nữa, ta với các cậu cùng đi bắt nó, có gì ta sẽ giúp sức.

Yêu quái nói:

- Thưa sư phụ, người không cần phải giúp sức, đại vương thứ hai chúng đệ tử có nhiều pháp thuật, đã sai các toà núi lớn

yếm giữ y rồi, một bước cũng không đi được, bây giờ sai chúng đệ tử đem hai thứ bảo bối để đựng y vào trong đó.

Hành Giả nói:

- Bảo bối gì vậy?

Quỷ Tinh Tế nói:

- Đệ tử mang cái "hồ lô hồng", gã này mang "bình ngọc mỡ dê".

Hành Giả nói:

- Làm thế nào mà gói được y?

Tiểu yêu nói:

- Cứ cầm bảo bối này, chống đẩy lên trời, miệng chúc xuống đất, gọi y một tiếng, nếu y thừa lên, y sẽ bị hút vào trong ấy, trên miệng hồ lô dán đạo bùa "Thái thượng lão quân cấp cấp như luật lệnh phụng sắc", chỉ trong một giờ ba khắc, thịt y sẽ nhũn ra như cháo.

Hành Giả nghe lời, ngấm ngấm sợ sệt, tự nghĩ:

- Lợi hại! Lợi hại! Trước đây trực nhật Công Tào báo tin, nó có năm thứ bảo bối, đây là hai thứ, không biết còn ba thứ nữa là những vật gì?...

Hành Giả cười nói:

- Đây hai tiểu đạo sĩ, các người đưa bảo bối cho ta xem nào!

Tiểu yêu biết đâu là mẹo lừa, liền móc túi lấy ra hai thứ bảo bối, hai tay đệ lên Hành Giả.

Hành Giả nhìn thấy, khắp khối mừng thầm tự nói:

- Vật quý quá! Vật quý quá! Ta chỉ khế quẹt đuôi một cái là bay vụt đi mất, những thứ này sẽ vào tay lão Tôn ngay.

Nhưng chợt nghĩ lại:

- Không được! Không được! Đã đành lấy được, nhưng có hại cho danh dự lão Tôn. Như thế gọi là ăn cướp giữa ban ngày.

Nghĩ như vậy lại đưa trả lại và nói:

- Các tiểu đạo sĩ chưa từng trông thấy bảo bối của ta nhỉ?

Yêu quái nói:

- Thưa sư phụ, người có bảo bối gì, cho người phạm trần chúng đệ tử mượn xem một chút.

Hành Giả khôn khéo thò tay nhổ một sợi lông đuôi, vẽ một cái hồ "biển", liền biến ra một cái hồ lô hồng vàng tía lớn dài một thước bảy tấc, móc ở trong lưng đưa ra nói:

- Các người thấy hồ lô của lão thế nào?

Linh Lợi Trùng cầm xem rồi nói:

- Sư phụ ạ, hồ lô của người to hơn, khuôn khổ coi đẹp dễ, chỉ phải cái vô dụng.

Hành Giả nói:

- Thế nào là vô dụng?

Yêu quái nói:

- Hai thứ bảo bối của chúng đệ tử, mỗi cái có thể gói được một nghìn người.

Hành Giả nói:

- Cái của các người để gói người có gì là lạ lùng? Hồ lô của ta, gói được cả trời vào trong đó.

Yêu quái nói:

- Gói thế nào được trời?

Hành Giả nói:

- Gói được trời thực.

Yêu quái nói:

- Chỉ sợ nói khoác, hãy gói thử cho chúng đệ tử xem rồi mới tin, nếu không chẳng tin đâu.

Hành Giả nói:

- Trời mà giận dữ với ta, cứ mỗi một tháng, gói cho bảy tám lần, nếu không giận nhau với ta, nửa năm cũng chẳng gói lần nào cả.

Linh Lợi Trùng nói:

- Này huynh, chúng ta đánh đổi lấy cái hồ lô gói trời của người.

Tinh Tế Quỷ nói:

- Cái *gói trời* của người, đời nào chịu đổi cái *gói người* của mình

Linh Lợi Trùng nói:

- Nếu không bằng lòng, các thêm cái bình nữa.

Hành Giả mừng thầm nói:

- Hồ lô đổi lấy hồ lô, ngoài ra còn các thêm tịnh bình, một cái đổi lấy hai cái, như thế mới là đúng!

Rồi tiến lên núi hỏi Trùng Linh Lợi:

- Có đổi cái *gói trời* không?

Yêu quái nói:

- Nhưng có gói được trời mới đổi, nếu không đổi tôi chỉ làm con người.

Hành Giả nói:

- Vậy được, vậy được, ta gói cho các người xem.

Hành Giả cúi đầu, tay bắt quyết, miệng đọc thần chú gọi Nhật Du thần, Dạ Du thần, Ngũ Phương Yết Đế, bảo:

- Các người lên tâu ngay với Ngọc hoàng, nói là lão Tôn quy y chính quả, bảo vệ Đường Tăng sang Tây Thiên lấy kinh, non cao trắc trở, sư phụ gặp tai ách, yêu ma có bảo bối, nay ta định lừa nó để đánh đổi, muôn vàn kêu người, cho ta mượn trời, đem gói kín lại độ nửa giờ, giúp ta thành công, hễ không cho, ta sẽ lên thẳng điện Linh Tiêu khuấy động binh đao cho mà xem!

Nhật du thần đến thẳng Nam thiên môn, vào tới Linh Tiêu điện, tâu lên Ngọc hoàng, kể hết nguyên do. Ngọc hoàng nói:

- Con khỉ khốn kiếp, nói hỗn nói láo. Trước đây Quan Âm đến xin tha cho y đi bảo vệ Đường Tăng, trẫm đã sai Ngũ Phương Yết Đế, Tứ Trục Công Tào, thay phiên hộ trí, giờ đây lại mượn trời đem gói, trời mà gói được ư?

Ngọc hoàng vừa dứt lời, trong ban đã có Na Tra tam thái tử tiến ra tâu:

- Muôn tuổi, trời cũng gói được!

Ngọc Hoàng nói:

- Trời gói như thế nào?

Na Tra nói:

- Từ khi hỗn độn mới phân chia, trong và nhẹ là trời, nặng và đục là đất. Trời là một vầng khí trong, nâng đỡ cung khuyết nhà trời, lấy lẽ mà gói, thực là khó gói, nhưng vì Tôn Hành Giả bảo vệ Đường Tăng sang Tây thiên bái Phật, cầu kinh, thực là quả phúc to như núi Thái Sơn, việc thiện lớn tày bể rộng, ngày nay cũng nên giúp cho y thành công.

Ngọc Hoàng nói:

- Khanh có cách nào giúp được?

Na Tra tâu:

- Xin giáng chỉ mượn lá cờ đen của đức Chân Quân ở cửa bắc đem tới Nam Thiên môn mở ra, che kín hết mặt trời, mặt trăng các vì sao, cho giáp mặt không trông thấy nhau, trắng cũng như đen, đánh lừa yêu quái, bảo là gói trời, giúp cho Hành Giả thành công.

Ngọc Hoàng nghe xong nói:

- Y lời tâu của Khanh.

Thái tử phụng chỉ ra tới Bắc Thiên môn, ra mắt Chân Vũ, nói rõ công việc.

Vị tổ sư ấy lấy cờ giao cho Thái tử.

Đã có ngay Du thần đến bên tai Đại Thánh nói nhỏ:

- Na Tra Thái tử đến giúp sức đây.

Đại Thánh ngược mắt lên nhìn, thấy có mây lành quán quýt, biết quả có thần linh, quay lại nói với bọn tiểu yêu.

- Gói trời nhé!

Yêu quái nói:

- Gói thì gói đi, sao lại kê cà lâu thế?

Hành Giả nói:

- Ta đương vận thần thông đọc thần chú đây!

Bọn tiểu yêu căng mắt ra nhìn xem gói trời thế nào. Hành Giả cầm hồ lô giả tung lên trời. Có gì đâu, chỉ là một sợi lông biến thành, có gì là nặng? Bị ngọn gió trên đỉnh núi thổi vèo, quay quay lộn lộn đến một nửa giờ mới rơi xuống đất. Na Tra thái tử ở trên cửa na... thiên môn mở lá cờ đen phất phất bay ra che kín hết mặt trời trắng, sao. Thực là trời đất đen tựa mực, vũ trụ xám như chì. Hai tiểu yêu rất sợ nói:

- Lúc đương nói chuyện, trời vừa mới trưa, sao đã tối sầm ngay lại?

Hành Giả nói:

- Trời đã gói rồi, còn phân biệt thì giờ gì nữa mà chẳng tối sầm.

- Sao lại đen mù mịt như vậy?

Hành Giả nói:

- Mặt trời, trăng, sao đã gói hết vào rồi, bên ngoài không còn ánh sáng, làm gì mà chẳng đen.

Tiểu yêu nói:

- Thừa sư phụ, người nói ở nẻo nào thế?

Hành Giả nói:

- Ta đứng ngay ở trước mặt các ngươi đây thôi.

Tiểu yêu với tay sờ soạng nói:

- Chỉ nghe tiếng nói, chứ không trông thấy người. Sư phụ ở đây là đâu thế?

Hành Giả lại nói lừa chúng:

- Chớ có cựa quậy, đây là trên bờ bể Bột hải, nhỡ ra sẩy chân, rơi xuống dưới ấy, bảy tám ngày chưa chìm đến đáy bể.

Tiểu yêu sợ cuống nói:

- Thôi! Thôi! Thôi! Thả trời ra thôi! Chúng đệ tử biết rõ gói

như thế rồi, nếu chơi lúc nữa, nhớ ra ngã xuống bể thì hết đường về.

Hành Giả thấy chúng tin là thực rồi, bèn đọc thần chú kinh động đến thái tử, thái tử liền cuốn lá cờ lại, mặt trời lại vẫn đương đứng ngọ.

Tiểu yêu cười nói:

- Hay quá, hay quá, bảo bối quý như thế, nếu mà không đổi thì không phải con người hiểu biết.

Quý Tinh Tế giao hồ lô, trùng Linh Lợi lấy tịnh bình ra, đưa giao cả cho Hành Giả. Hành Giả đem hồ lô giả giao cho bọn tiểu yêu. Trao đổi bảo bối xong rồi, nhưng muốn làm việc cho dứt khoát, Hành Giả bèn nhổ một sợi lông ở dưới rốn, thổi hơi tiên vào biến ra một đồng tiền và nói:

- Tiểu đồng này, người cầm tiền đi mua một tờ giấy mang lại đây.

Tiểu yêu nói:

- Để làm gì?

Hành Giả nói:

- Ta và các người làm một tờ cam kết, nói là các người đem hai thứ bảo bối *gói người* đổi lấy một thứ bảo bối *gói trời* của ta, để phòng lòng người sau này, ngày qua tháng lại, lại sinh ra tiếc hối không tiện, cho nên làm giấy mỗi bên giữ một bản làm bằng.

Tiểu yêu nói:

- Ở đây không có bút mực, lấy gì mà viết, chúng đệ tử với người lập một câu thề.

Hành Giả nói:

- Thề như thế nào?

Tiểu yêu nói:

- Hai bảo bối *gói người* của chúng đệ tử, đổi lấy một thứ bảo bối *gói trời*, nếu mà tiếc hối, một năm bốn mùa bị ôn dịch.

Hành Giả cười nói:

- Ta quyết không bao giờ tiếc hối, nếu mà tiếc hối, cũng chiếu lời thề bốn mùa bị ôn dịch.

Thế xong rồi, Hành Giả đứng vùng dậy, quét đuôi một nhát, nhảy lên tới trước cửa Nam thiên môn, tạ ơn Na Tra thái tử mở cờ giúp sức. Thái tử về cung nộp chỉ, đem cờ trả lại Chân Vũ.

Hành Giả đứng trên khoảng giữa trời xanh nhìn xem bọn tiểu yêu.

Chưa biết việc này sẽ khu xử thế nào, xin xem hồi sau sẽ rõ.

HỒI THỨ BA MƯƠI TƯ

MA VƯƠNG MƯU KHÉO KHỐN HẦU VƯƠNG ĐẠI THÁNH LẠI LỪA LẤY BẢO BỐI

Hai tiểu yêu cầm hồ lô giả ở trong tay, tranh nhau xem xét, ngấm nghĩa hồi lâu, chợt ngừng đầu lên, không thấy Hành Giả đâu nữa

Linh Lợi Trùng nói:

- Huynh ạ, thần tiên cũng biết nói dối, người bảo dối bảo bối cho, sẽ độ cho chúng mình thành tiên, sao lại chẳng cáo biệt mà chuồn ngay thế?

Tinh Tế Quỷ nói:

- Chúng mình đổi được cái này có lợi nhiều, y chạy đâu cho thoát được ta. Hãy đem hồ lô đây, cuốn trời lại, cũng là diễn tập thử một thể.

Nói rồi y cầm hồ lô tung lên, veo một cái lại rơi xuống.

Linh Lợi Trùng đâm hoảng sợ nói:

- Sao lại không cuốn trời được. Hay là Tôn Hành Giả biến làm thần tiên giả, đem hồ lô giả đổi lấy hồ lô thực của chúng mình rồi chăng?

Tinh Tế Quỷ nói:

- Đừng có nói nhảm, Tôn Hành Giả đã bị yểm dè ở dưới chân ba quả núi, còn ra làm sao được? Hãy đưa đây, ta đọc mấy câu thần chú của người rồi sẽ cuốn xem.

Yêu quái cầm hồ lô tung lên, miệng đọc thần chú:

- Nếu không nghe theo, sẽ lên tận điện Linh Tiêu khuấy động binh đao.

Đọc dứt lời, y tung cái hồ lô lên đánh veo một cái, hồ lô lại rơi xuống.

Hai con yêu nói:

- Không cuốn được trời, không cuốn được trời, nhất định là giả rồi!

Đương khi âm ỉ, Tôn Đại Thánh ở trên không trung, nghe thấy rõ ràng, trông thấy đích xác, sợ rằng để lâu bị lộ chỗ khản yếu, bèn rùng mình một cái, thu sợi lông biến ra hồ lô, trở về bản thân, để trợ bốn bàn tay hai đứa tiểu yêu.

Tinh Tế Quỷ nói:

- Tiểu đệ, đưa hồ lô đây.

Linh Lợi Trùng nói:

- Huynh cầm đấy thôi! Trời ơi! Làm sao không thấy nữa?

Liên cùng nhau tìm quanh dưới đất, bụi cỏ được khua ráo, vuốt tay áo, sờ sau lưng, nhưng tìm đâu cho ra nữa?

Hai tiểu yêu sợ hãi, ngơ ngác nói:

- Làm thế nào bây giờ? Làm thế nào bây giờ? Khi đại vương giao bảo bối cho chúng ta, bảo đi bắt Tôn Hành Giả, bây giờ Hành Giả đã không bắt được, mà cả bảo bối cũng mất nốt, chúng mình trở về biết trả lời làm sao? Bị một trận đánh cũng đủ toi mạng. Làm thế nào bây giờ! Làm thế nào bây giờ!

Linh Lợi Trùng nói:

- Chúng ta trốn đi thôi!

Tinh Tế Quỷ nói:

- Trốn đi đâu được?

Linh Lợi Trùng nói:

- Bất chấp chỗ nào, hãy cứ trốn đi, về bây giờ mà không có bảo bối là cứ toi mạng!

Tinh Tế Quỷ nói:

- Không cần trốn, cứ trở về. Lúc bình nhật Nhị đại vương đối với chú rất tốt, ta sẽ đổ cả cho chú, nếu người mà thương tới sẽ toàn tính mạng. Đừng chơi cái lối hai mặt. Cứ về, cứ về!

Yêu quái bàn bạc rồi cùng trở về núi.

Hành Giả ở trên không, thấy chúng trở về, lại biến mình ra con nhặng xanh, bay xuống đi theo chúng.

Người đã biến ra con nhặng xanh, vậy thì bảo bối để ở đâu? Nếu để ở bên đường, giấu trong bụi cỏ, người ta trông thấy sẽ lấy mất, há chẳng nhọc nhằn mất công. Vẫn để trong mình ư? con nhặng xanh bất quá to bằng hạt đậu, để vào đâu được?

Hoá ra thứ bảo bối ấy, cũng như cái gậy bịt vàng của y, gọi là Phật bảo như ý, tùy thân biến hoá, nhón cũng được, nhỏ cũng được, cho nên có thể mang ở trên mình được. Y bay vào một cái rồi xà xuống, theo miết yêu quái. Một lúc đã vào đến trong động.

Hai ma vương đương ngồi ở trong động đánh chén. Tiểu yêu quì gối châu. Hành Giả đậu trên khung cửa, lắng tai nghe ngóng.

Tiểu yêu nói:

- Thưa Đại Vương!

Hai ma vương ngừng chén hỏi:

- Chúng bay đã về?

Tiểu yêu nói:

- Dạ đã về.

Lại hỏi:

- Có bắt được Tôn Hành Giả không?

Tiểu yêu chỉ cúi đầu không dám lên tiếng.

Lão ma lại hỏi, tiểu yêu cũng chỉ cúi đầu, không dám trả lời. Hỏi hai ba lần, tiểu yêu phủ phục dưới đất nói:

- Xin tha cho chúng tiểu nô muôn vàn tội chết! Chúng nô tài mang bảo bối đi, đến lưng chừng núi, chợt gặp một vị thần tiên ở núi Bồng Lai. Người hỏi đi đâu? Chúng nô tài trả lời đi

bắt Tôn hành Giả. Vị thần tiên đó nghe nói đến Tôn Hành Giả, người cũng ghét y, muốn đi giúp sức, lại đem việc bảo bối cuốn người nói cho người nghe. Vị thần tiên đó cũng có cái hồ lô, cuốn được cả trời. Chúng nó tài cũng vì chút lòng ảo tưởng, nặng tình thầy trò, nên đem cái gói người của mình đánh đổi lấy cái gói trời của tiên. Hồ lô đổi lấy hồ lô, Linh Lợi trùng còn các thêm cả cái Tịnh bình nữa. Ngờ đâu vật của tiên gia, tay người phạm không được mớ đến. Đương khi diễn tập thủ, cả người lẫn vật không thấy đâu nữa, xin Đại vương muôn vạn tha tội chết cho chúng con.

Ma già nghe lời, thét lên như sấm gầm nói:

- Đứng rồi! Đứng rồi! Đứng là Tôn Hành Giả giả mạo ra thần tiên để lừa bịp rồi! Con khỉ ấy thần thông quảng đại, chỗ nào cũng quen thuộc, không biết tên thần hèn hạ nào đã thả y ra, để y đánh lừa lấy mất bảo bối của ta!

Nhị Ma nói:

- Huynh trưởng hãy nguôi giận, con khỉ thực là vô lễ. Nó đã có thủ đoạn đáng lẽ nên đi mới phải, cơ sao còn đánh lừa lấy bảo bối? Ta mà không đủ tài năng bắt nổi hần, thế không làm yêu quái ở lối đường sang tây này nữa!

Lão ma nói:

- Làm thế nào bắt được nó?

Nhị Ma nói:

- Chúng ta có năm thứ bảo bối, mất hai rồi, còn ba thứ nữa, cần phải bắt cho kỳ được nó.

Lão ma nói:

- Còn ba thứ gì?

Nhị ma nói:

- Còn có "kiếm thất tinh" và "quạt ba tiêu" ở bên mình đệ, một sợi dây kim tuyến mà mẫu thân đệ đang giữ ở động Áp Long trong núi Áp Long. Bây giờ, sai hai tiểu yêu đến mời mẫu

thân đệ tới ăn thịt Đường Tăng, và dặn người mang dây kim tuyến đến để bắt Hành Giả.

Lão ma nói:

- Sai đứa nào đi?

Nhị Ma nói:

- Không sai cái đồ chết dẫm lúc nãy nữa!

Liên gọi cả Tinh Tế Quỷ, Linh Lợi Tùng đứng dậy.

Hai tên nói:

- Trời ơi! May quá! Đánh cũng không đánh, mắng cũng không mắng, lại còn tha tội cho!

Nhị Ma nói:

-Gọi hai người tuy thân hộ vệ của ta là Hồ Ba Sơn và Rồng Ý Hải đến đây?

Hai tên đến quỳ lạy.

Nhị Ma dặn bảo:

- Các người phải cẩn thận!

Chúng đều phải trả lời:

- Xin cẩn thận

Lại bảo:

- Cần phải khéo léo nữa!

Chúng đều trả lời:

- Xin khéo léo.

Lại bảo:

- Có biết mẫu thân ta không?

Lại đều trả lời:

- Có biết ạ.

- Các người đã biết, thì đi ngay đến nơi người, thưa chuyện với người, mời người đến ăn thịt Đường Tăng, và nói với người mang dây kim tuyến theo để bắt Tôn Hành Giả. Hai yêu quái lĩnh mệnh đi nhanh, nào ngờ Hành Giả ở bên nghe được mình

bạch hết thấy, giương cánh bay đi theo hút hổ Ba Sơn, đậu trên mình nó. Hành Giả định đi độ hai ba dặm sẽ gọi hai đứa đó, nhưng rồi lại nghĩ rằng:

- Đánh chết chúng nó, có khó gì đâu? Nhưng trong mình mụ già kia còn có dây kim tuyến, lại cả chỗ mụ ở cũng chẳng biết ở đâu. Để ta hỏi chúng một câu rồi sẽ đánh.

Hành Giả bèn ve một tiếng, rồi bỏ tiểu yêu, để cho chúng đi trước, độ một trăm bước, và lại nhao mình biến hoá cũng biến ra một tên tiểu yêu, đội một cái mũ da cáo, đeo quần da hổ lộn ngược lên thắt chặt lại, đuổi theo gọi:

- Các đạo hữu đang đi đường đợi ta với!

Rồng Y Hải ngoảnh đầu lại hỏi:

- Ở đâu đến đây?

Hành Giả nói:

- Kính thưa quý huynh, người nhà cả mà cũng không biết.

Tiểu yêu nói:

- Động ta làm gì có mi.

Hành Giả nói:

- Sao lại không có tôi, huynh hãy nhìn kỹ xem.

Tiểu yêu nói:

- Lạ mặt, lạ mặt, không gặp bao giờ!

Hành Giả nói:

- Đúng thế, các huynh chưa hề gặp tôi thực, tôi ở ngoại ban cơ mà.

Tiểu yêu nói:

- Vị trưởng quan ở ngoại ban, đúng là chưa gặp mặt. Vậy huynh đi đâu?

Hành Giả nói:

- Đại vương sai hai vị đi mời lão mẫu đến ăn thịt Đường Tăng, dặn người mang dây kim tuyến theo để bắt Tôn Hành

Giả. E hai vị đi chậm, mê mải chơi đùa, lỡ mất việc lớn, nên lại sai tôi đi thúc giục huynh đệ đi nhanh lên một chút.

Bọn tiểu yêu nghe nói như vậy, nên không ngờ vực gì nữa, cho Hành Giả là người cùng một nhà, vội vội vàng vàng đi nhanh như chớp, chạy luôn một mạch tám chín dặm.

Hành Giả nói:

- Các huynh đi khá nhanh đấy! Chúng mình đi khỏi động được bao nhiêu dặm đường rồi?

Tiểu quái nói:

- Được độ mười lăm mười sáu dặm.

Hành Giả nói:

- Còn bao nhiêu xa nữa?

Rồng Ý Hải trở tay nói:

- Ở trong rừng Ô Lâm kia kìa.

Hành Giả ngừng đầu nhìn thấy một cánh rừng đen sì không xa mấy, liệu chừng con ma già chỉ ở trong rừng ấy, liền đứng dừng lại, để cho lũ tiểu quái đi trước rồi lấy ngay gậy sắt chạy ra, chạy theo quệt vào sau cẳng chúng một loạt; thương thay hai đứa không chịu nổi đòn nặng, bị đánh nát như thịt bằm. Hành Giả lại cầm chặt lôi dậu kín vào trong một đồng cỏ. Rồi nhổ luôn sợi lông tơ, thổi hơi tiên vào hô "biến", tức thì biến thành Hồ Ba Sơn, tự mình biến thành Rồng Ý Hải, giả làm hai đứa tiểu yêu, thẳng tới động Áp long mời mục già. Thế mới gọi là *Bảy mươi hai phép thần thông lớn, đánh tráo càng thêm thủ đoạn cao.*

Hành Giả đi ít bước đã tới rừng sâu, đương tìm tòi, thấy có hai tấm cửa đá, nửa mở nửa khép, không dám tự tiện đi vào, đành phải lên tiếng gọi:

- Mở cửa, mở cửa!

Tiếng gọi làm kinh động một nữ quái ngồi canh cửa, nó mở hé ra một cánh hỏi:

- Các huynh ở đâu lại đây?

Hành Giả nói:

- Chúng tôi là người ở núi Bình Định động Liên Hoa, đến
mời đức bà.

Nữ quái nói:

- Đi vào!

Đến lần cửa thứ hai, Hành Giả ngẩng đầu lên, nhìn vào
bên trong, thấy một bà cụ già ngồi ngay chính giữa, Mụ ta hình
dung thế nào? Chỉ thấy:

*Tóc bạc phát phơ mắt óng ánh
Hai má hồng hào nếp răn nhiều
Hàm răng thưa thớt sức khoẻ mạnh
Mặt như hoa cúc đượm màu sương,
Hình tựa thông già mưa mới lạnh
Đầu đội khăn quàng lụa trắng phau
Hai tai hoa đeo vàng lóng lánh.*

Tôn Đại Thánh thấy vậy không dám tiến vào, chỉ đứng ở
ngoài lần cửa thứ hai, nét mặt rầu rĩ, sùi sụt khóc thầm.

Ai biết tại sao Hành Giả lại khóc? Có phải sợ nó không? Mà
có sợ cũng không dám khóc. Huống hồ trước kia đã đánh lừa nó
lấy bảo bối, lại đánh chết hai tiểu yêu, tại làm sao mà khóc?
Ngày xưa vừa ra khỏi chín vạc dầu sôi, lại bị hun luôn bảy tám
ngày Hành Giả cũng chưa từng nhỏ một giọt nước mắt. Chỉ vì
nghĩ tới nỗi khổ não đi lấy kinh của Đường Tăng, Đại Thánh
mới đau lòng nhỏ lệ, ứa nước mắt khóc thầm, lòng lại nhủ lòng:

- Lão Tôn đã hiểu thần thông, biến ra tiểu yêu, đến mời lão
quái, không có lẽ cứ đứng sừng sững mà nói, nhất định phải sụp
dầu lạy nó mới được. Từ khi ta là người, làm một trang hảo hán,
chỉ phải lạy có ba người: lạy Phật tổ ở Tây thiên; lạy Quan âm ở
Nam Hải; sư phụ cứu ta ra khỏi Lưỡng giới sơn, ta đã lạy người
bốn lạy. Vì người mà gan phổi tan nát, quả tim ba lông sáu

khieu rỏ hết ra. Một quyển kinh đáng giá là để đến nỗi ngày nay ta phải đi lạy quái vật. Mà nếu không lạy nó, tất nhiên phải lộ chuyện! Khổ chưa! Chỉ vì sư phụ bị khốn mà để mình phải chịu nhục với người!

Đến nông nỗi này còn biết làm thế nào. Hành Giả đành phải tiến vào quỳ gối xuống lạy nói:

- Kính lạy đức bà!

Yêu quái nói:

- Con hãy đứng dậy!

Hành Giả nghĩ thầm:

- Tốt! Tốt! Tốt! Tiếng nói có vẻ lắm.

Yêu quái hỏi:

- Con ở đâu tới đây?

Hành Giả nói:

- Đại vương ở động Liên Hoa núi Bình Định sai con đến đây mời đức bà đến ăn thịt Đường Tăng, và xin đức bà mang theo cả dây kim tuyến đi nữa để bắt Tôn Hành Giả.

Lão quái rất mừng nói:

- Thực là đứa con hiếu thảo.

Liên gọi người khiêng kiệu ra. Hành giả nghĩ bụng:

- Ái chà, con ơi! Yêu tinh cũng biết đi kiệu!

Hai nữ quái khiêng một cái kiệu bằng mây thơm ở sau nhà ra, để ở ngoài cửa, quây màn lục xanh

Lão quái đứng dậy ra khỏi động, ngồi vào kiệu, theo sau có mấy nữ tiểu yêu mang những thứ trang sức, xách giá gương, cầm khăn mặt, mang lọ nước hoa, theo hầu hai bên tả hữu.

Lão quái nói.

- Chúng bay đi làm gì? Ta đến chỗ con ta đằng kia, ở đây thiếu gì đứa hầu hạ, chúng bay đến đây mà cãi vã nhau sao? Về cả đi! Đóng cửa lại coi nhà!

Mấy nữ tiểu yêu đều quay trở lại, chỉ còn hai đứa khiêng kiệu.

Lão quái nói:

- Hai người vừa đến đây họ tên là gì?

Hành Giả vội vàng trả lời:

- Anh này tên là Hồ Ba Sơn, còn tên con là Rồng Y Hải.

Lão quái nói:

- Hai người đi trước, mở lối cho ta.

Hành Giả nghĩ thầm:

- Thế mới rầy rà, cái món này mình chưa làm bao giờ, nay lại đến đây làm lính hầu cho nó!

Nhưng vẫn không dám chối từ, đành phải đi trước dẫn đường, la hét om sòm.

Đi độ năm sáu dặm, Ngộ Không ngồi xuống bên sườn núi đá, đợi bọn khiêng kiệu đi tới.

Hành Giả bảo họ:

- Thế nào, ngồi nghỉ một lúc đã, cho đỡ rớt vai?

Tiểu quái biết đâu là mưu mẹo, liền để kiệu xuống nghỉ. Hành Giả ở sau nhổ một sợi lông ngực, biến thành một cái bánh to ngồi gặm ăn.

Phu kiệu nói:

- Thưa trưởng quan, người ăn cái gì vậy?

Hành Giả nói:

- Nói ra không tốt, đường xá xa xôi, đến mời đức bà, người chẳng thưởng cho cái gì ăn, trong bụng đói meo, còn ít lương khô ở nhà mang đi, để ta ăn một chút rồi sẽ đi.

Phu kiệu nói:

- Người cho chúng tôi ăn với.

Hành Giả nói:

- Lại đây, người trong một nhà với nhau cả, e ngại cái gì.

Tiểu yêu không biết hay dở thế nào, đứng vây lấy Hành

Giả, chia nhau lương khô, bị Hành Giả giở gậy sắt ra, khê mài lên đầu một nhát, một đứa lặn kênh ra, mình nát bét, một đứa chưa chết hẳn, còn kêu được. Lão quái nghe tiếng kêu rên rĩ, thò đầu ra kiệu ngó, bị Hành Giả nhảy đến trước kiệu, nhằm giữa đầu, đánh cho một gậy, thùng toạc đầu óc, máu tươi chảy lênh láng đầm đìa. Rồi lòi ra ngoài kiệu xem, té ra là con hổ ly chín đuôi.

Hành Giả nói:

- Con nghiệt súc này! Đức bà gì cái thứ mi, mi mà được gọi là đức bà, thì lão Tôn đây phải xưng là cụ kỵ đức ông mới đúng!

Hành Giả lục lấy dây kim tuyến ở trong mình nó ra, vui mừng nói:

- Yêu ma khốn kiếp kia, dù có thủ đoạn chẳng nữa thì ba thứ bảo bối cũng đã vào tay lão Tôn rồi!

Thế rồi lại nhổ hai sợi lông biến ra Hồ Ba sơn và Rồng Y Hải; lại nhổ hai sợi nữa biến ra hai đứa khiêng kiệu; còn chính mình biến đúng hình dung đức bà, ngồi trong kiệu cho khiêng kiệu đi thẳng trở về động.

Chẳng mấy chốc đã tới động Liên Hoa, mấy sợi lông biến ra tiểu yêu đến trước gọi:

- Mở cửa, mở cửa!

Tiểu yêu canh cửa mở cửa ra nói:

- Hồ Ba Sơn, Y Hải Rồng đã về.

"Sợi lông" nói:

- Đã về

- Có mời được đức bà không?

"Sợi lông" lấy tay trở nói:

- Không phải ở trong kiệu là gì kia!

Tiểu quái nói:

- Hãy đứng yên đó, để tôi vào báo trước đã.

Y vào báo:

- Tâu đại vương, đức bà đã đến.

Hai yêu ma nghe nói liền sai bày hương án ra đón tiếp.

Hành Giả nghe nói, mừng thầm tự nghĩ:

- Hay quá, bây giờ mới đến lượt tạ lên mặt! Trước kia, ta biến ra tiểu yêu đi mời con quái già, đã phải cúi đầu lạy nó. Phen này ta biến ra quái già là mẹ chúng nó, nhất định được nhận lễ bốn lạy, dù chẳng ra gì, cũng là lừa được hai đứa đầu sỏ.

Đại Thánh từ trên kiệu bước xuống, vuốt nếp quần áo, thu cả bốn sợi lông vào trong mình. Bọn tiểu yêu canh ở ngoài cửa khiêng kiệu không vào trong cửa. Y thông thả đi theo sau, cũng ông à ông ọ, thốt tha, chẳng khác gì lão quái, tiến thẳng vào trong. Các yêu ma lớn nhỏ, đều đến quỳ đón, kèn sáo chiêng trống trầm bổng du dương, trong đình hương trầm, khói tuôn ngào ngạt. Hành Giả đến gian giữa ngồi quay mặt về phía nam. Hai yêu ma đầu sỏ quỳ hai gối châu lên, cúi đầu nói:

- Thưa mẫu thân, chúng nhi xin lạy chào!

Hành Giả nói:

- Các con ta đứng dậy!

Nói về Bát Giới đang bị treo trên rường nhà, khanh khách bật ra tiếng cười.

Sa Tăng nói:

- Nhị huynh sung sướng lắm à! Bị treo mà còn cười!

Bát Giới nói:

- Sư đệ ạ, ta cười cũng là có cớ đấy!

Sa Tăng nói:

- Có gì?

Bát Giới nói:

- Chỉ sợ đức bà đến thật, chúng ta sẽ bị nấu ăn, nhưng mà lại không phải đức bà, người quen cũ đấy thôi.

Sa Tăng nói:

- Người quen cũ nào?

Bát Giới cười nói:

- Bật Mã Ôn đến đây!

Sa Tăng nói:

- Sao huynh nhận được là huynh ấy?

Bát Giới nói:

- Lúc y khom lưng nói câu "Con ta đứng dậy", chồm đuôi khi ở đằng sau thò ra, ta bị treo cao hơn đệ, cho nên trông thấy rõ ràng hơn.

Sa Tăng nói:

- Thôi đừng có nói năng nữa, xem huynh ấy bảo sao?

Bát Giới nói:

- Phải đấy, phải đấy!

Tôn Đại Thánh ngồi ở gian giữa nói:

- Các con mời mẹ lại đây có việc gì?

Yêu ma nói:

- Thưa mẫu thân, đạo này kiếm được ít lễ vật, không có gì kính biếu. Sáng hôm nay, huynh đệ chúng con bắt được Đường Tăng bên Đông thổ, không dám thiện tiện ăn thịt, xin kính mời mẫu thân lại xơi thịt Đường Tăng nấu nướng kỹ để thêm tuổi thọ.

Hành Giả nói:

- Các con ạ, thịt lão Đường Tăng, mẹ không ăn. Nghe nói tai Trư Bát Giới ngon lắm, hãy cắt lấy đem làm món nhắm để ta uống rượu.

Bát Giới nghe tiếng hoảng sợ nói:

- Eo mẹ ôi! Gặp đồ ôn dịch rồi, người đến để cắt tai ta ư? Ta mà nói toạc móng heo ra, lại chẳng ra cái gì cả!

Ôi! Chỉ vì câu nói hở cơ của chú ngốc, làm lộ việc biến hoá của Hầu vương. Mấy tiểu yêu tuân núi, và yêu canh ngoài cửa bỗng chạy ồ cả vào báo:

- Đại vương tai vạ to rồi! Tôn Hành Giả đánh chết đức bà, cải trang đến đây!

Yêu ma nghe lời, không để cho Hành Giả kịp nói năng, bắt thân cầm thanh bảo kiếm thất tinh nhằm mặt Hành Giả chém tới. Đại Thánh vùng người đứng dậy, biến hoá đỏ loé cả động, chạy ra trước rồi. Thủ đoạn như thế, trở tay dễ như một trò chơi. Thế mới thực là tụ lại thành hình, tán thời thành hơi.

Làm cho yêu ma đầu sở hồn xiêu phách lạc, lũ tiểu yêu cắn tay lắt đầu.

Lão ma nói:

- Đệ ạ, đem Đường Tăng và Sa Tăng, Bát Giới, ngựa bạch hành lý, trả hết lại cho Tôn Hành Giả, dẹp hết tai tiếng thị phi đi là ổn.

Nhị Ma nói:

- Thưa huynh, sao huynh lại nói thế? Đệ đã phí bao nhiêu công trình khó nhọc, bày ra kế sách, quắp được bọn hoà thượng về đây, bây giờ hình như huynhsợ những cái quỷ quyết của Tôn Hành Giả, đem trả hết lại cho y, hoá ra là hạng người sợ giáo tránh gươm, kẻ đại trượng phu không bao giờ như thế! Mời huynh cứ an tọa, đừng sợ! Đệ nghe nói Tôn Hành Giả thần thông quảng đại, tuy đã gặp gỡ một lần, nhưng chưa được đo sức với y. Lấy giáp trụ ra đây, để đệ tìm y giao chiến ba hợp. Ví dù y không thắng được đệ, thì Đường Tăng vẫn là thức ăn của chúng ta; nếu đệ không thắng được y, bấy giờ ta sẽ đưa trả Đường Tăng cũng chưa muộn.

Lão ma nói:

- Hiền đệ nói rất phải!

Liên truyền gọi lấy giáp trụ ra.

Tiểu yêu quái mang áo giáp mũ trụ đến. Nhị ma đóng bộ chinh tề, cầm bảo kiếm ra ngoài cửa gọi to:

- Tôn Hành Giả, mi chạy đường nào?

Lúc bấy giờ Đại Thánh đã ở trên từng mây, nghe thấy gọi đến tên mình, vội ngoảnh đầu xem ngó. Đó là tên Nhị ma.

Trông nó:

*Đầu đội phượng khôi hơn tuyết trắng.
Mình đeo áo giáp cứng hơn đồng.
Lưng quàng đai ngọc thêu rồng rắn,
Chân dận giày hoa mũi uốn cong.
Mặt tựa Chân quân nơi Quán Khẩu,
Thân như Cự linh thần tướng hùng
Tất tinh bảo kiếm tay vung mạnh
Túc giận xông mây oai hùng hùng*

Nhị Ma gọi to:

- Tôn Hành Giả, mang trả ngay bảo bối và mẫu thân cho ta. Ta sẽ tha cho Đường Tăng đi lấy kinh.

Đại Thánh nhìn không được, mắng lớn:

- Quái vật khốn kiếp kia, mi nhận lầm ông ngoại Tôn nhà mi! Trả lại ngay sư phụ, sư đệ, bạch mã và hành trang cho ta, tiến thêm ta ít tiền lộ phí để sang bên Tây, nếu hơi hé răng nói nửa tiếng không, thì cứ tự trời mình vào trước, chớ để ông ngoại phải ra tay.

Nhị Ma nghe nói, vội nhảy lên mây, chạy trong không trung, vung bảo kiếm đâm tới, Hành Giả quai gậy sắt đón đánh. Hai bên ở trên không trung, đánh nhau kịch liệt đến ba mươi hợp, không phân được thua.

*Cờ gặp địch thủ
Tướng gặp ngang tài
Cờ gặp địch thủ khó kìm hững
Tướng gặp ngang tài thoả dụng công
Hai viên thần tướng giao tranh giống tựa
Non nam đấu cọi, biển Bắc đua rồng
Nơi đua rồng, vẩy lòe ánh sáng.
Khi đấu cọi, nanh vuốt rụng tung.*

*Nanh vuốt lung tung tua móc bạc
Vẩy loè ánh sáng như sắt chông
Bên này nhào nhào lộn lộn, trăm ngàn thế đổi
Bên kia lại lại qua qua, không chút nào ngừng.
Gậy bọc sắt, cách đầu chừa đầu một tấc
Gươm thất bảo, nhằm tìm đâm chém nhiều vùng
Kẻ này oai phong, lăm cho đàn ngựa sợ
Kẻ kia tức giận khiến sấm sét bùng*

Hành Giả mừng thầm nghĩ:

- Quái vật khốn kiếp này cũng chống đỡ nổi gậy sắt của lão Tôn! Ta đã lấy được ba thứ bảo bối của nó, mà còn cứ ráo riết, gắng nhau với nó mãi thế này, ngộ lỡ mất cả công phu của ta thì sao? Chi bằng đem hồ lô hoặc Tịnh bình gói quách nó vào lại hoá hay.

Song lại nghĩ:

- Không được! Không được! thường có câu: "Của nào chủ ấy", thắng hoặc ta gọi nó không thua, chẳng hoá ra lỡ mất cả công việc? Ấu là ta cứ dùng dây kim tuyến thắt lấy đầu nó là xong.

Đại Thánh bèn một tay cầm gậy sắt, chống đỡ bảo bối của nó, một tay cầm dây giơ lên, đánh veo một cái, chụp lên đầu yêu ma. Nguyên yêu ma có bài chú thắt dây, có cả bài chú cởi dây. Nếu dây kim tuyến chụp vào đầu người nhà, thì niệm chú cởi dây, sẽ không hại gì nữa. Nó biết đích là bảo bối của nhà, tức thì đọc chú cởi dây, sợi dây liền giãn ngay ra trút khỏi đầu nó. Nó lại cầm lấy dây nhằm Hành Giả ném tới, sợi dây chụp luôn lấy Hành Giả, Hành Giả định hoá phép thót mình lại để thoát thân thì đã bị yêu ma đọc bài chú thắt dây, thắt chặt ngay lấy, thoát làm sao được nữa? Sợi dây trụt xuống đến cổ thì té ra một cái vòng bằng vàng quàng chặt lấy cổ, yêu quái liền cầm dây cột chặt lại, không cho trụt xuống nữa, rồi chém luôn bảy tám nhát bảo kiếm lên trên cái đầu sọ gáo, nhưng da đầu Hành Giả chưa hề tấy đỏ lần nào.

Yêu ma nói:

- Con khi này, đầu mi rắn đến thế, ta không đánh nữa, hãy điệu mi về, rồi sẽ đánh thêm! Đem ngay hai thứ bảo bối trả lại cho ta.

Hành Giả nói:

- Ta lấy bảo bối gì của mi, mà mi đòi ta?

Nhị ma lục soát rất kỹ khắp mình Hành Giả, tìm ra được hồ lô và Tịnh bình, lại lấy dây xích lại, dắt về trong động nói:

- Huynh trưởng ơi, bắt về đây rồi!

Lão ma nói:

- Bắt được ai?

Nhị ma nói:

- Tôn Hành Giả, huynh lại mà xem! Huynh lại mà xem!

Lão ma vừa nhìn thấy, nhận ra Hành Giả ngay, mặt mày đầy vui vẻ mừng nói:

- Chính hắn! Chính hắn! Lấy dây dài trói nó lại, treo lơng thông trên câu đầu nhà làm trò trơi!

Chúng đem Hành Giả treo lên, rồi đưa nhau về nhà sau đánh chén.

Hành Giả bò men dưới chân cột, làm khích động Bát Giới. Chú ngốc bị treo trên rường nhà, khanh khách cười nói:

- Huynh ạ không ăn được thịt tai ta rồi!

Hành Giả nói:

- Đồ ngốc bị treo thế có sướng không? Bây giờ ta phải thoát ra, cố sức cứu lấy các người đây!

Bát Giới nói:

- Chẳng biết xấu hổ, chính mình còn chưa thoát được, lại định cứu ai? Thôi! Thôi thầy trò mình sẽ chết cả ở một chỗ, cứ đến âm ty mà hỏi đường!

Hành Giả nói:

- Đừng có nói nhảm, đệ hãy xem huynh ra đây này.

Bát Giới nói:

- Thử xem huynh ra thế nào nào?

Đại Thánh miệng thì nói chuyện với Bát Giới, mắt vẫn nhìn trộm hai đứa yêu ma. Thấy chúng uống rượu ở bên trong, có mấy đứa tiểu yêu dọn bàn lấy chén, cầm bầu hâm rượu, chạy đi chạy lại tung tăng, việc canh phòng có giảm chút ít, thấy không có người ở trước mặt, Ngộ Không liền hoá phép thân thông, giở gậy sắt ra, thổi hơi tiên kêu "biến", liền biến ra một cái giữa toàn thép, cầm giữa vào cái vòng đeo ở trên cổ. Đại Thánh giữa đi giữa lại năm bảy lượt, cái vòng đứt làm đôi, liền mở chỗ đứt, thoát được ra ngoài, nhổ một sợi lông, biến ra một cái thân giả trối vào chỗ đó, đoạn lại nhổ một cái, biến ra tiểu yêu, đứng ở bên cạnh.

Bát Giới bị treo ở trên rường nhà lại la lên:

- Hồng cả rồi! Hồng cả rồi! Trối là của giả, treo mới chính thân.

Lão ma ngừng chén hỏi:

- Bát Giới la lối cái gì thế?

Hành Giả đã biến làm tiểu yêu, tiến lên nói:

- Trư Bát Giới nói điều là Tôn Hành Giả bảo hần biến hoá trốn đi, y không chịu đi còn đương la lối đấy!

Nhị Ma nói:

- Cứ bảo Bát Giới là người thực thà! Thì ra chẳng thực thà tý nào, hãy đánh cho hai mươi roi về tội nỏ mồm!

Hành Giả chạy đi lấy gậy lại đánh.

Bát Giới nói:

- Huynh đánh khế chứ, nếu đánh đau, ta lại kêu nữa, ta biết huynh rồi.

Hành Giả nói:

- Lão Tôn biến hoá, cũng chỉ vì các người, làm sao người cứ làm lộ chuyện ra. Tất cả yêu tinh trong động, không nhận được ta, chỉ có người sao lại nhận được?

Bát Giới nói:

- Đầu, mặt thì biến được cả, duy có móng dít thì không biến được. Hai điểm đỏ ở móng dít chẳng rành rành kia à? vì thế nên đệ nhận được huynh.

Hành Giả vào phía sau, đi xuống dưới bếp, cạo lấy một ít nhọ nồi, xát đen hai bên móng dít, rồi đi ra đằng trước.

Bát Giới nhìn thấy, cười nói:

- Con khỉ kia đi đâu, làm gì, một hồi lâu, bôi cho đen dít rồi lại trở lại?

Hành Giả vẫn đứng ở phía trước, muốn ăn trộm bảo bối của chúng, thực là rất đổi khôn ngoan, mới lên sảnh đường níu lấy căng yêu quái nói:

- Đại vương ạ, con xem Tôn Hành Giả bị trói ở cái cột, lắc bên này sang bên kia làm mòn cả sợi dây kim tuyến, giá mà có sợi dây nào to và bền hơn thay đi thì tốt hơn.

Lão ma nói:

- Nói phải đấy!

Liên cỏi luồn cái đai sư tử đương thắt ở lưng ra, đưa cho Hành Giả. Hành Giả thật đỡ lấy cái đai, đem trói Hành Giả giả, thay lấy sợi dây kim tuyến, cuộn cuộn từng vòng từng vòng rồi dút vào tay áo, lại nhỏ một sợi lông, thổi hơi tiên biến ra một sợi dây kim tuyến giả, hai tay nâng lên đưa cho yêu quái. Yêu quái đang mải mê uống rượu, không chịu xem kỹ, liền thu nhận ngay.

Lấy được bảo bối rồi Hành Giả vội chuyển ra ngoài cửa, hiện ra nguyên thân gọi to:

- Bớ yêu quái!

Tiểu yêu canh cửa hỏi:

- Nhà ngươi là ai mà đến đây kêu gọi?

Hành Giả nói:

- Mi đi ngay vào trong bảo cho bọn yêu ma khốn kiếp biết là Giả Hành Tôn tới đây.

Tiểu yêu theo lời đi vào báo cáo.

Lão ma rất sợ nói:

- Đã bắt Tôn Hành Giả, sao lại có Giả Hành Tôn nào nữa?

Nhị Ma nói;

- Thưa anh sợ gì chúng nó? Bảo bối đã ở cả tay mình rồi, để đệ lấy hồ lô mang ra, hút nó đem vào.

Lão ma nói:

- Đệ nên cẩn thận!

Nhị ma cầm lấy hồ lô ra ngoài cửa động, chợt nhìn thấy người cũng cùng một hình dáng như Tôn Hành Giả, chỉ hơi thấp hơn một chút, liền hỏi:

- Mi ở đâu tới đây?

Hành Giả nói:

- Ta là huynh đệ với Tôn Hành Giả. Nghe nói mi bắt mất người anh ta nên ta mới đến đây tìm mi.

Ma em nói:

- Đúng là ta bắt, giam ở trong động, giờ mi tới đây, tất nhiên đòi đánh nhau, ta không cần phải giao chiến với mi, ta cứ gọi mi một tiếng, mi có dám thưa không?

Hành Giả nói:

- Mi cứ gọi ngay một nghìn tiếng, ta sẽ trả lời một vạn tiếng không sợ gì cả

Yêu ma tay cầm bảo bối, nhảy lên trên không, để đày chống lên trời, miệng chúc xuống đất gọi to:

- Giả Hành Tôn!

Hành Giả không dám trả lời, trong bụng nghĩ thầm

- Nếu ta thưa lên, sẽ bị cuốn vào trong mắt.

Yêu ma nói:

- Sao mi lại không trả lời ta?

Hành Giả nói:

- Ta hơi nghễnh ngãng, chưa nghe thấy rõ, mi gọi to nữa lên!

Quái vật lại gọi to:

- Giả Hành Tôn.

Hành Giả ở mé dưới bấm đốt ngón tay, tính đi tính lại nghĩ:

- Tên thực của ta gọi là Tôn Hành Giả, đây chỉ là cái tên mạo Giả Hành Tôn. Gọi tên thực thì mới có thể cuốn được, chứ tên giả mạo hăn cuốn không được.

Thế là Tôn Hành Giả buột miệng thưa luôn một tiếng, bị hút luôn vào trong hồ lô, dán bùa lên miệng. Nguyên bảo bối ấy, bất kỳ tên thực hay tên giả, hễ cứ thưa lên có hơi người ra, là tức khắc bị cuốn vào trong.

Đại Thánh bị cuốn vào trong, tối đen như mực, húc đầu lên trên một cái, chẳng thấy động dấy gì, trên miệng hồ lô lại nút rất chặt, bấy giờ trong lòng tức bực nói:

- Hôm trước ta đã gặp mấy đứa tiểu yêu ở trên núi, chúng đã từng nói cho ta biết: hồ lô hay tịnh bình cũng vậy, người đã bị cuốn vào trong, chỉ trong một giờ ba khắc, thịt sẽ nhũn ra. Vậy ta có nhũn ra không?

Đại Thánh suy đi tính lại nghĩ thầm:

- Không hề chi! Không hề chi! Không nhũn được! Năm trăm năm trước đây, lão Tôn đại náo thiên cung, bị Thái thượng lão quân bỏ ta vào trong lò bát quái, đun luôn bốn mươi chín ngày, đã luyện thành tim gan như vàng, phế phủ như bạc, đầu đồng lưng sắt, mắt lửa, con người vàng, một giờ ba khắc làm thế nào hãm nhũn được ta? Hãy cứ theo nó đi, xem nó giờ trò gì.

Nhị Ma bắt Hành Giả đem vào trong động nói:

- Thưa huynh, bắt về đây rồi!

Lão ma nói:

- Bắt được ai thế?

Nhị ma nói:

- Giả Hành Tôn đã bị lôi cuốn vào trong hồ lô rồi.

Lão ma vui vẻ nói:

- Mời hiền đệ ngồi. Không cần phải đựng đến, đợi bao giờ lắc và nghe có tiếng kêu sẽ mở nút ra.

Hành Giả nghe tiếng nói:

- Cả con người ta thế này, lắc làm sao cho kêu được, trừ khi đã hoá ra nước, thì lắc mới kêu được. Chi bằng ta đái ngay ra đây một bãi, để khi nó lắc nghe tiếng kêu, nhất định nó mở nút ra, thừa lúc ấy ta chạy.

Sau lại nghĩ:

- Không được! Không được! Nước đái tuy có thể làm cho kêu nhưng bản mất áo dài, lúc nào nó lắc, ta sẽ dồn một tí nước rãi khạc ở trong miệng ra, kêu lép nhép, đánh lừa cho nó mở ra, lúc ấy lão Tôn sẽ chạy.

Đại Thánh sẵn sàng đầu đầy, yêu quái mãi uống rượu không lắc. Đại Thánh liền giở phép, cốt lừa cho nó đến lắc, bỗng kêu lên:

- Trời ơi! Nhũn đến đầu gối rồi!

Yêu ma vẫn không lắc.

Đại Thánh lại kêu:

- Mẹ ơi! Cả lưng đến xương sống nhũn hết ra rồi!

Lão ma nói:

- Đã hoá đến lưng là hoá hết cả rồi, mở nút ra xem nào!

Đại Thánh nghe tiếng, liền nhổ một sợi lông tơ hô "biến", liền biến ra một nửa người ở dưới đáy hồ hồ, còn mình thực thì biến ra con bọ mát, đậu ở trên miệng hồ lô, khi thấy Nhị ma, lột đạo bùa ra, Đại Thánh liền bay vụt ngay ra, lại lăn kênh biến ra Rồng Ý Hải. Rồng Ý Hải nguyên là đứa tiểu yêu đi mời con mụ già trước.

Lão ma cầm nghiêng hồ lô, lột đạo bùa ra, nhìn thấy nửa mình dưới Hành Giả vẫn còn cựa cựa, cũng chẳng biết thực hư thế nào, vội vàng kêu:

- Hiền đệ, dậy lại! Dậy lại! Nó vẫn chưa hoá được hết.

Nhị Ma lại dán bùa như cũ
Đại Thánh ở bên cười thầm:

- Biết đâu lão Tôn đã ở đây rồi!

Lão ma cầm lấy hồ, rót một chén rượu thật đầy, hai tay nâng đến trước mời Nhị ma nói:

- Hiền đệ, ta mời đệ xơi chén rượu này!

Nhị Ma nói:

- Chúng ta đã uống hết nửa tiệc, còn mời gì?

Lão ma nói:

- Đệ đã bắt Đường Tăng, Bát Giới, Sa Tăng trói được Tôn Hành Giả, cuốn được Giả Hành Tôn, công lao như thế, đáng chuốc thêm mấy chén rượu nữa.

Nhị ma thấy Lão ma cung kính, đâu dám từ chối, nhưng một tay giữ hồ lô, không dám đưa một tay ra đỡ, liền đưa hồ lô cho Rồng Ý Hải, rồi hai tay đỡ lấy chén, mà vẫn không biết Rồng Ý Hải là Tôn Hành Giả biến ra. Nhị ma đỡ chén rượu uống rồi, cũng muốn mời lại một chén.

Lão ma nói:

- Không cần mời lại, để ta bồi thêm đệ một chén nữa!

Hai người cứ mời đi mời lại, Hành Giả cầm hồ lô, mắt chăm chăm nhìn hai đứa chuốc rượu cho nhau, đợi lúc chúng không để ý, bèn nhét hồ lô vào trong tay áo, nhổ một sợi lông, biến ra cái hồ lô giả, giống y như thật, bưng ở trong tay. Yêu ma mời rượu nhau xong, cũng chẳng xét thực giả, lại cầm ngay lấy bảo bối, rồi thản nhiên ngồi xuống uống rượu như thường.

Tôn đại thánh lấy được bảo bối, đi ra khỏi đấy, trong bụng mừng thầm:

Bất chấp yêu ma nhiều thủ đoạn.

Họ Tôn vẫn lấy được hồ lô

Chưa biết việc sẽ xoay ra thế nào, mới cứu được thầy, diệt được quái, xin xem hồi sau sẽ rõ.

MỤC LỤC

Mấy lời đầu sách		7
Hỏi thứ nhất	Rễ thiêng nuôi nấng nguồn dòng hiện Tâm tinh tu rèn, đạo lớn sinh	13
Hỏi thứ hai	Hiếu thấu bỏ để rành diệu lý Dứt tà về gốc rõ nguyên thần	33
Hỏi thứ ba	Bốn biển ngàn non đều châu phục Chín u mười loại xoá hết tên	55
Hỏi thứ tư	Quan phong Bát Mã lòng chưa ổn Tên gọi Tế Thiên ý chứa dành	73
Hỏi thứ năm	Khuấy vườn đào, Đại Thánh trộm thuốc Về cung trời, các thần bắt yêu	92
Hỏi thứ sáu	Quan Âm tới hội hội đầu đuôi Tiểu thánh ra oai bắt đại thánh	109
Hỏi thứ bảy	Giữa lò bát quái, Đại Thánh trốn Dưới núi Ngũ Hành, vượn tâm thiền	126
Hỏi thứ tám	Phật tổ giảng kinh truyền cực lạc Quan Âm vàng chiếu tới tràng an	141
Hỏi thứ chín	Viên thủ thành khéo tính không tà khúc Lão Long Vương vụng mưu phạm luật trời	161
Hỏi thứ mười	Hai tướng quân cửa cung ngăn quỷ Đường Thái Tôn địa phủ hoàn hồn	180
Hỏi thứ mười một	Sống lại, Vua Đường theo thiên quả Độ hồn, Tiêu Vũ tới chùa thiền	198
Hỏi thứ mười hai	Huyền Tráng lòng thành mở đại hội Quan Âm hiển thánh hoá Kim Thiên	216
Hỏi thứ mười ba	Sa hàng hùm, Kim Tinh giải nạn Núi Song Xoa, Bá Khâm mời sư	234
Hỏi thứ mười bốn	Vượn theo chính đạo Sáu giặc mất tâm	251
Hỏi thứ mười năm	Núi Rắn cuộn, mọi thần ngầm giúp Khe Ứng Sáu, ý Mã thắng cương	274
Hỏi thứ mười sáu	Viện quan âm, sư lừa bảo bối Núi Hắc Phong, quái trộm cả sa	293

Hồi thứ mười bảy	Tôn Hành Giả đại náo núi Hắc Phong Quan Thế Âm thu phục loài yêu gấu	314
Hồi thứ mười tám	Chùa Quan Âm, Đường Tăng thoát nạn Nhà Cao lão, Đại Thánh trừ ma	338
Hồi thứ mười chín	Hang Vân Sơn, Ngộ Không thu Bát Giới Núi Phù Đổng, Tam Tạng nhận tâm kinh	354
Hồi thứ hai mươi	Núi Hoàng Phong, Đường Tăng gặp nạn, Đón giữa rừng, Bát Giới lập công	375
Hồi thứ hai mươi mốt	Hộ Pháp làm nhà Lưu Đại Thánh Tu Di Linh cắt dẹp phong ma	395
Hồi thứ hai mươi hai	Bát Giới đại chiến sông Lưu Sa Mộc Xoa vâng lệnh Bất Ngộ Tĩnh	414
Hồi thứ hai mươi ba	Tam Tạng không quên gốc Bốn Thánh thử lòng thiên	433
Hồi thứ hai mươi tư	Núi Vạn – Thọ, Đại Tiên Ông bạn cũ Quán Ngũ – Trang, Hành Giả trộm nhân sâm	453
Hồi thứ hai mươi lăm	Trần Nguyên Tiên đuổi bắt người lấy kinh Tôn Hành Giả đại náo Ngũ Trang Quán	473
Hồi thứ hai mươi sáu	Nơi Tam Đảo, Ngộ Không tìm thuốc Nước cam tuyến, Bồ Tát chữa cây	492
Hồi thứ hai mươi bảy	Thầy ma ba lượt trên Tam Tạng Đường Tăng giận đuổi Mỹ Hầu vương	512
Hồi thứ hai mươi tám	Núi Hoa Quả, lũ yêu hợp nghĩa Rừng Hắc Tùng, Tam Tạng gặp ma	530
Hồi thứ hai mươi chín	Thoát nạn Giang Lưu về đất nước Đội ơn Bát Giới chuyển non rừng	548
Hồi thứ ba mươi	Tà ma Phạm Chính đạo Tiểu Long nhớ Ngộ Không	565
Hồi thứ ba mươi mốt	Bát Giới lấy nghĩa khích Hầu vương Hành Giả dùng trí phục yêu quái	586
Hồi thứ ba mươi hai	Núi Bình Định công tào truyền tin Động Liên Hoa Bát Giới gặp nạn	608
Hồi thứ ba mươi ba	Ngoại đạo mê tình thực Nguyên thần giúp lòng ngay	631
Hồi thứ ba mươi tư	Ma Vương mưu khêu khốn Hầu vương Đại Thánh lại lừa lấy bảo bối	655

NHÀ XUẤT BẢN VĂN HOÁ - THÔNG TIN
43 Lò Đúc - Hà Nội

TÂY DU KỸ

*

Biên dịch:

BÙI HẠNH CẢN - NGHIÊM VIỆT ANH

Hiệu đính:

NGUYỄN BÍCH HẰNG

Chịu trách nhiệm xuất bản:

VŨ AN CHUÔNG

Chịu trách nhiệm bản thảo:

PHẠM NGỌC LUẬT

- Biên tập:	BÍCH HẰNG
- Trình bày:	NGỌC BÁCH
- Bìa:	TRẦN ĐẠI THẮNG
- Sửa bản in:	HIỂN MAI

In 1000 cuốn, khổ 14,5 x 20,5 cm, tại xí nghiệp in ACS Hải Phòng
50 Đinh Tiên Hoàng. Số in 566. GPXB số: 663/XB-QLXB/22-VHTT.
In xong nộp lưu chiểu quý II năm 2003

NGÔ THỪA AN

TÂY DU KÝ

0618 962
b3

Sách phát hành tại
TẦNG 2 - SỐ 5 PHỐ DINH LỄ
HÀ NỘI
Điện thoại: 8 261652